

စာရေးသူ၏ စကားဦး

ကိုယ့်အတ္ထုပ္ပတ္တိစာအုပ်ကို နာမည်ပေးရာတွင် ဆရာကြီးပီမိုးနင်းကစပြီး ‘ပီမိုးနင်း၏ ပီမိုးနင်း’၊ ‘မဟာဆွေ၏ မဟာဆွေ’၊ ‘ဒဂုန်တာရာ၏ ဒဂုန်တာရာ’စသည်ဖြင့် မှည့်ခေါ်ခဲ့ကြရာ ကျွန်တော့်အဖို့တော့ ‘သော်တာဆွေ၏ သော်တာဆွေ’မလုပ်လိုတော့ပေ။

ဘာကြောင့်နည်း။ သူများနောက်လိုက်ဖြစ်မှာစိုးလို့လား။

ဟုတ်ပါဘူး။

သူများနောက်က လိုက်ရလိုက်ရ၊ ရှေ့ကသွားရသွားရ ကိုယ့်စာကောင်းဘို့သာ ပထာနုပါ ခင်ဗျာ။

ကျွန်တော့်အတွက် ‘သော်တာဆွေ၏ သော်တာဆွေ’မလုပ်လိုသည်ကတော့ ကျွန်တော် သည် ကိုယ့်ကိုကိုယ် သော်တာဆွေ ဇာတ်လိုက်လုပ်၍ မြောက်မြားစွာသော ဟာသဝတ္ထုတွေ (ဥပမာ-ကျွန်တော်ပန်းချီဆရာ၊ ကျွန်တော် ရုပ်ရှင်မင်းသား၊ ကျွန်တော် ပြဇာတ်မင်းသား၊ ကျွန်တော်ဝိတ်တာဆွေ၊ ကျွန်တော်တို့ ဓားပြတိုက်ခဲ့စဉ်က စသည်ဖြင့်) ရေးခဲ့ရကား ၎င်းတို့ကို စုပေါင်းထုတ်ဝေမှသာလျှင် ‘သော်တာဆွေ၏သော်တာဆွေများ’ဟု အမည်တပ်သင့်သည် ထင်ပါသောကြောင့်။ ယခုအတ္ထုပ္ပတ္တိစာအုပ်ကို အမည်ပေးရန်စဉ်းစားနေစဉ် ‘ချစ်ချစ်သမျှ ဇာတ် ကြောင်းကိုကွယ်၊ ထပ်လောင်းကာ ပြောစမ်းချင်တော့တယ်’ဟူသော သီချင်းသံသည် ကျွန်တော့် နားထဲကြားယောင်လာသဖြင့် ကျွန်တော့်ဘဝမှာ ချစ်သူတွေလည်းများစွာ ပါဝင်နေ၍ ‘ကျွန်တော့် ဘဝဇာတ်ကြောင်း’ဟူသောအမည်ကို သလိုက်ပါ၏။

ယင်း၌ မိတ်ဆွေက ဤစာအုပ်ကိုဖတ်ပြီး “ခင်ဗျားဇာတ်ကြောင်းမှာ ‘ချစ်ချစ်သမျှ’ဆိုတာ မပါသေးပါလား”ဆိုအံ့။ စောင့်ပါအုံးဗျာ ဒါပထမစာအုပ်ရှိပါသေးတယ်၊ ဒုတိယအုပ်တွင် ကြည့်ပါ။ သော်တာဆွေ စာရေးဆရာဘဝ မည်မျှလောက် ကမြင်းကြောထသနည်း။ မည်မျှမြှာ ပွေသနည်း။ ယခု ရှုမဝမဂ္ဂဇင်းမှာ အစပြုနေပါပြီ။

ကျွန်တော့်အတ္ထုပ္ပတ္တိကို ဤစာအုပ်မျိုး ၃ အုပ်ထုတ်မည် စိတ်ကူးသည်။ ပထမကတော့ အခုအတိုင်းပေါ့လေ။ ဒုတိယပိုင်းမှာ ဇာတ်သဘင်နှစ်ပါးသွား မင်းသားနှင့် မင်းသမီးများအခန်း နှင့်တူ၍ တတိယပိုင်းမှာတော့ သားသမီးတွေ၊ မြေးတွေ၊ အိမ်မွေးတိရစ္ဆာန်တွေနှင့် သော်တာဆွေ မင်းသားကြီးအဖြစ်နှင့် ဘဝသရုပ်တွေ ဖော်နိုင်လိမ့်မည်ထင်ပါသည်။

သော်တာဆွေ

ကျွန်တော့်ဘဝဇာတ်ကြောင်း

ယနေ့။

၁၉၆၉ခု ဂျူလိုင်လ ၁၅ရက် အင်္ဂါနေ့နံနက်ခင်း ကမာရွတ်ဈေးထဲတွင် အသက် ၇၀ပတ်လည် အဖိုးကြီး အဖွားကြီးလင်မယားနှစ်ယောက်နှင့် ကျွန်တော်သည် ငါးဝယ်ကြရင်း ငါးသည် လင်မယားနှစ်ယောက်ရှေ့မှောက် စကားစပ်မိကြသည်။

သူတို့အားလုံးသည် ကျွန်တော့်ကို စာရေးဆရာမှန်း သိကြသည်။ အဖိုးကြီး အဖွားကြီးသည် ခေတ်ပညာတတ်၊ ကျွန်တော်၏စာဖတ် ပရိသတ်။ ငါးသည် လင်မယားကား သူတို့အဆင့်အတန်းအလျောက် စာဖတ်လေ့ရှိသူများမဟုတ်။ “ဟေ့ သူက ငါတို့ဈေးသယ်တွေအကြောင်း သတင်းစာထဲ ရေးတတ်သတဲ့ဟေ့။ သတိထား”ဟူသော တဆင့်စကားအရ ကျွန်တော့်ကိုအလေးမခိုးကြသဖြင့် ဖောက်သည်ဖြစ်နေရုံမျှ။ သည်မနက်စကားမိကြသည်ကတော့ ငရုပေါက် (ရန်ကုန်အခေါ် လယ်ငရုလေးတွေ) တဆယ်သား တကျပ်ခွဲ၊ တပိဿာ ဆဲငါးကျပ်ဈေးနှင့်အဖွားကြီးသည် ဤငါးလေးတွေ သုံးဆယ်သားဝယ်ရင်း ခေါင်းခါခါလည်ခါခါနှင့် မျက်နှာကို ရှုံ့မဲ့လျက်

“ဟို ရှေး အင်္ဂလိပ်ခေတ်ကများ ဟောဒီလို ငရု ငကျည်းကို ကျုပ်တို့ရန်ကုန်သူရန်ကုန်သားက မစားသေးပေင်။ ဒီငါးမျိုး ဂေါ်ရင်ဂျီကုလားဘဲစားတယ်”

သည်တော့ အသက်၅၀ကျော်မျှ ငါးသည်မကလည်း

“ဟုတ်တယ်ရှင်။ ကျမ အဲဒီတုန်းက ရန်ကုန်ကို ရောက်ဖူးတယ် ဆိုရုံလောက်တခေါက် ရောက်ခဲ့ဘူးပါတယ်။ အလုံက ကြီးတော်တို့အိမ်မှာပေါ့။ ကြီးတော်ဈေးဝယ်သွားတော့ ကျမ နောက်က ဈေးခြင်းဆွဲလိုက်ခဲ့ရဘူးပါတယ်။ အဲဒီတုန်းက ငါးရောင်းတာမှာလဲ ဗမာမရောင်းပါဘူး။ ဂေါ်ရင်ဂျီကုလားတွေ ရောင်းပါတယ်။ ဟင်းသီးဟင်းရွက်ကျတော့ ကုလားမတွေ”

အဖွားကြီး ‘ဟုတ်သတော့။ ငရုတ်ကုလားတွေဘဲ။ ဗမာအလွန်နဲတယ်။ လမ်းထဲအိမ်ဆိုင်ကလေးတွေလောက်ပဲ”

အဖိုးကြီး “ဟုတ်သကွယ့်။ အဲဒီတုန်းကတော့ ရန်ကုန်မြို့မှာက ဈေးရောင်းတာဟာ

တရုတ်ကုလား လူမျိုးခြားတွေအတွက်လို့ ဒို့ဗမာတွေက သဘောထားကြသကွ”

ငါးသည်ယောက်ျား “ဟုတ်ပါတယ်ခင်ဗျာ။ အဲဒီတုန်းက ကျွန်တော်ဟာ ညောင်တုံးဘက်မှာ တံငါလုပ်ခဲ့ပါတယ်။ ဟောဒီရန်ကုန်ကြည့်မြင်တိုင်ဘက်မှာ ငါးရွဲ (ဒိုင်ကြီး)တွေကျလဲ ကုလား တွေ လက်ဝါးကြီးအုပ်ကြတာပါဘဲ”

ကျွန်တော်ကဖြတ်၍ “နေပါအုံးခင်ဗျာ။ အဲဒီတုန်းက ဒီငူ ငကျည်းက ရန်ကုန်မှာ ဘယ်ဈေးလောက်ရှိမလဲ”

ငါးသည် တပိဿာမှ တမတ်ငါးပဲ၊ အလွန်သုံးမူးပါခင်ဗျာ”

အဖွားကြီး “ဒို့တော့ ဒီငါးမျိုးစားကို မစားခဲ့ဘူး”

ကျွန်တော် “ကြီးကြီးတို့ ဗမာတွေက အဲဒီတုန်းက ဘာငါးမျိုးစားခဲ့ကြသလဲ”

“ငမြင်း၊ ငကြင်း၊ ပုစွန်ထုတ်လောက်မှကွယ့်။ ဟောဒီလို” တဖက်က ဈေးသည်ဘက်ညွှန်ပြ၍ “ပုစွန်ကြော့၊ ဘော့ချိတ်ဆိုတာမျိုး လှည့်တောင်မကြည့်သေးဘူး”

ကျွန်တော် “ခုတော့ ခင်ဗျာ၊ အဲဒီ ပုစွန်ကြော့ ဘော့ချိတ် တပိဿာတဆယ့် ဆဲနှစ်ကျပ်။ တော်ရုံလူ စားနိုင်ရောလား”

အဖိုးကြီး “ဟုတ်သဗျာ၊ နို့ ဒီနေ့ကိုသော်တာ ဘာဝယ်တုံး”

“ဝက်သားပါခင်ဗျာ၊ ဒီငူလေး နဲ့နဲ့ နှစ်ဆယ်သားကတော့ကြော်စားဘို့။ လူကြီးစာဆိုပါတော့ခင်ဗျာ”

“အေးကွယ့်။ ကာလကတော့ ပြောင်းပြန်ဖြစ်နေတာဘဲ။ ဟိုရှေ့ခေတ်ကဆိုရင် ဝက်သားဟာ ထိပ်တန်းထဲက နေတာကွယ့်။

“ဝက်သားတုံးကြီး ဒို့ငယ်ငယ်က သံချပ်ထိုးခဲ့ရသေးသကွယ့်”

“ဟုတ်တယ်ခင်ဗျာ။ ခုတော့ ‘ဆီရှားဝက်သားဖိကြိတ်’ဆိုတဲ့ ဆောင်ပုဒ်နဲ့ ဝက်သားသိက္ခာကျခဲ့တာတော့ ဂျပန်ခေတ်ကထဲက ဆိုပါတော့”

ကျွန်တော်တို့သည် ငါးဝယ်ကြပြီးနောက် ဟင်းသီးဟင်းရွက်တန်းဘက်လျှောက်ကြရင်း အဖွားကြီးက

“ဟေ့ ဒို့လဲ ဝက်သားနဲ့အတူတခေတ်ထဲ သိက္ခာကျခဲ့တာဘဲကွ”

“အောင်မယ် ဘယ်လိုလဲ ခင်ဗျာ။ ဆိုစမ်းပါအုံး”

“အခု မင်းကြီးက ငါ့နောက်က ဈေးခြင်းကိုင် လိုက်နေရတယ် မဟုတ်လား”

အဖိုးကြီးမှာ ပင်စင်စားကြီးဖြစ်၍ သူတို့နှစ်ယောက်မှာ မနက်လမ်းလျှောက်ကြရင်း ဈေးထဲ အတူဝင်ဝယ်လေ့ ရှိကြပါသည်။ အဖိုးကြီးက ဈေးခြင်းကိုင်လေ့ရှိပါသည်။

“ဟုတ်တယ်ခင်ဗျာ။ အဲဒါ အခုအရွယ်အထိ ရှေ့သွားနောက်လိုက် ညီတယ်ဆိုရမှာပေါ့။
ဟဲ ဟဲ”

အဖွားကြီး “ငါပြောချင်တာက ဒါမဟုတ်ဖူးကွယ့်။ ဟိုအင်္ဂလိပ်ခေတ်တုန်းကဆိုရင်လေ
ဒို.အိမ်ထဲက အိမ်ပြင်ထွက်ရင်လေခြေလျင် မရှောက်ဖူးကွယ့်။ အဲဒီတုန်းက ငါတို့ဟာ
ပုစွန်တောင်မှာ နေတယ်။ မနက်ဆိုရင် အိမ်ရှေ့မှာ ငါစီးနေကျ လန်ခြားကုလားက ရောက်နေပြီ။
ဈေးခြင်းကိုင်း၊ လန်ခြားပေါ်တက်ထိုင်၊ ပုစွန်တောင်ဈေးသွား သွား၊ ရေကျော်ဈေးသွား သွား
နှစ်ပြားဘဲ။ အဲ ဈေးရောက် ဆင်းလိုက်တယ်နော်၊ ချွတ်ကရားလေး (ကုလားလေး ဆယ်နှစ်
ပတ်လည်ခန့်)က ဈေးခြင်းတောင်း လာယူတာဘဲ။ ဈေးထဲ ကိုယ်လိုချင်တာ ရှောက်ဝယ်ပြီးလန်
ခြားပေါ် ရောက်တဲ့အထိ လိုက်ပို့၊ တပြားဘဲ ပေးရတယ်။ အဲဒီလို ဟိုခေတ်က ဒို.ဗမာတွေ ဖိမ်နဲ့
အထက်တန်းကျကျနေလာတာကွ”

ကျွန်တော် “ဟုတ်ကဲ့။ ဒါနဲ့တဆိတ် မေးပါရစေခင်ဗျာ။ အဲဒီတုန်းက ကြီးကြီးတို့ လခ
ဘယ်လောက်ရသလဲ”

သူ့အဖိုးကြီးအား ကြည့်၍

“ကိုတိုး၊ အဲဒီတုန်းက ရှင့်လခ ဘယ်လောက်ပါလိမ့်”

“ဒို. ပုစွန်တောင်နေတုန်းကလား” အဖိုးကြီးသည် ခေတ္တစဉ်းစားလိုက်ပြီး “အင်း တရု
လေးငါးဆယ်လောက် ရှိအုံးမှာပေါ့ မဆင့်ရဲ့”

ကျွန်တော် “အား အဲဒီတုန်းက တရုလေးငါးဆယ်ဟာ ဘယ်နဲ့မလဲခင်ဗျာ။ အခုခေတ်
ကုန်ဈေးနှုန်းတွေနဲ့ တွက်ကြည့်ရင် တထောင်လောက် ရှိနေတာဘဲခင်ဗျာ”

အဖိုးကြီး “ကိုသော်တာပြောတာ ဟုတ်ဗျို။ တချို့ကုန်ဈေးနှုန်းတွေနဲ့ တွက်ရင် ဒီလောက်
တောင်မကဘူး”ဆိုပြီး သူ့အမယ်ကြီးအား “မဆင့်၊ ခုန ငမြင်းရင်းဈေး မင်းမေးတာတပိဿာ
ဘယ်လောက်တဲ့”

“ဆဲ.ရှစ်ကျပ်တဲ့တော်’

အဖိုးကြီး “အဲဟိုခေတ်တုန်းကဆို ဘယ်လောက်နေမလဲ”

“ခြောက်မူး သုံးမတ်ပါ၊ သေရောကျေရော အရှားဆုံးဈေးမူးတင်း တကျပ်ပါဘဲ”

“အဲဒါကြည့်ရော ကိုသော်တာ။ ပြည်တွင်းထွက်ကုန်ဘဲ။ ဒါနဲ့ ကိုသော်တုစာတွေ
ဖတ်ရတော့ ကိုသော်တာက ရန်ကုန်ဇာတိ မဟုတ်ပေဘူး။ ရန်ကုန်ကို ဘယ်နှစ်ခုနှစ်လောက်
ရောက်သလဲ။ အင်္ဂလိပ်ခေတ်ကောင်း မီလိုက်သေးသလား”

ထိုအဖိုးကြီး၏ အထက်ပါမေးခွန်းသည် ကျွန်တော့်အား ဤဆောင်းပါးကိုရေးရန် နိဒါန်း
ပျိုးပေးလိုက်ခြင်း ဖြစ်ပါတော့၏။

x

x

x

အင်္ဂလိပ်ခေတ်ကောင်း

ကျွန်တော်သည် ၁၉၃၈ ခုနှစ်တွင် ရန်ကုန်မြို့သို့ စတင်ရောက်ရှိခဲ့ပါ၏။ ဤအချိန်သည် မြန်မာပြည်၌ နယ်ချဲ့အရင်းရှင်စနစ်၏ မှည့်ရွန်းဝင်းပ အရသာပြည့်ဝသော ခေတ်သမယဖြစ်၍ အရင်းရှင်နှင့် အရင်းရှင်တို့၏ လက်ဝေခံများ လွန်စွာဝပြောသာယာသော ‘အင်္ဂလိပ်ခေတ်ကောင်း’ဟု ခေါ်တွင်ပါ၏။ ၈၀ ရာခိုင်နှုန်းသော လယ်များက ချစ်တီးကုလားလက်ထဲရောက်ကုန်ကြပြီ။

ယင်း၌ အရင်းရှင်နှင့် အရင်းရှင်လက်ပါးစေ (လခစားများအပါအဝင်)တို့ မည်သည့် မြို့နေလူတန်းစားထဲတွင်ဖြစ်၍ သင်းတို့၏ ခေါင်းပုံဖြတ် သွေးစုပ်မှုကို ခံနေကြရသော တောနေလူတန်းစားများကား လွန်စွာဆင်းရဲလှပါဘိတောင်း။ ဥပမာမြို့မှာရှိသော ခေါင်းရွက်ဗျတ်ထိုးဈေးသည်မက မိမိဈေးဆိုင်ခုံပေါ်မှလှမ်း၍ “ဟေ့ ကာကာ၊ ကြာယီးရေးပြားလား၊ ပေါင်မုန့်ထောပတ်သုတ် (သို့မဟုတ် နံပြားမလိုင်နဲ့)တပါ”ဟု မှာကြားနေချိန်၌ တောက လယ်သူမအိမ်မှာ ညက ထမင်းကြမ်း မကျန်၍ နို့ညှာကလေးငိုနေသည်။

နို့ပြီး အခုန နိဒါန်းတွင် ရန်ကုန်သူ အဖွားကြီးက “ဒို့ အိမ်ထဲက အိမ်ပြင် ခြေတလှမ်း မလျှောက်ခဲ့ပါဘူး။ ဈေးသွားတို့ လန်ခြားကုလားက အိမ်ရှေ့မှာ အသင့်စောင့်နေတာဘဲ”ဟု ပြောခဲ့သည်။ မှန်လှပါ၏။ ဤခေတ်သမယ၌ ရန်ကုန်မြို့ကြီးသူများ မဆိုထားပါနှင့်ခင်ဗျာ။ ကျွန်တော်တို့ ပေါင်းတည် တောမြို့ကလေးမှာပင် ဈေးသည်၊ စာရေး စာချီတို့ အိမ်ကထွက်လျှင် လန်ခြားနှင့် လန်ခြားနှင့် လန်ခြားက နှစ်ပြားသား လျှော့၍မဖြစ်။ ဤစကားသည်မှန်လှပါ၏။ အကြောင်းမှာ လန်ခြားသည် အနီးဆုံးကို အနည်းဆုံးနှစ်ပြားပေးရပါ၏။ အဆင်သင့်၍ သက်သေတင်ရပါဦးမည်။ ပေါင်းတည်မြို့ပေါ်မှာ ကျွန်တော်နှင့် တကျောင်းတည်း တနှစ်ကျော် ဆုံခဲ့ဘူးသည့် မာလာသိန်းကို မေးကြည့်ကြပါ။ သူတို့အိမ်နှင့် ကျောင်းသည် ဘာဝေးမည် နည်း။ မန္တလေးခေါ် တပြလောက်၊ ယခုခေတ် ရန်ကုန်မှာဘတ်စကား တဂိတ်လောက်၊ ကျွန်တော်တို့ တောပြော ပြောရသော် ခွေးတဟောင်လောက်ကို သူတို့ညီအမတွေ လန်ခြားနှင့်ကျောင်းတက် ကြပါသည် ခင်ဗျား။ ကျောင်းဆင်းမှာလည်း လန်ခြားကုလားက ကြိုလို၊ ယင်းကားအထူးသဖြင့် ဟိတ်ဟန်ထုတ်လို ကြွားဝါလို၍ မဟုတ်ပေ။ ခေတ်အခြေကိုက ဖန်တီးနေ၍ဖြစ်ပါ၏။ ထိုအခါ သုံးမိုင်မျှဝေးသော တောရွာမှ (မြို့ထဲဝင်မှ ချစီးမည့်) ဖိနပ်ခါးထိုး၍ ခြေလျင်ကြိတ်ခဲ့သော ကျွန်တော်က ရင်သပ်ရှုမောရပါ၏။ မြို့သူဖြစ်ရတာများ တယ်နိပ်ပါကလား။ ငါတို့ တောသားများ တယ်နွားကျပါတကား။ နောင်ဖြစ်လေရာဘဝမှာ မြို့သားဖြစ်ရပါစေ။ ယခုဘဝအိမ်ထောင် ကျလည်း မြို့သူမနှင့် ညားရပါစေ တောင်းဆုချွေခဲ့သော ကျွန်တော်။ ဟော ယခုဖော်ပြခဲ့သော ခုနှစ်မှာ ရန်ကုန်မြို့ကြီး ရောက်ခဲ့ပါပြီခင်ဗျား။

အလ လား လား။ ရန်ကုန်မြို့ကြီး၏ ညသည် အလွန်လှပချေ၏တကား။ အင်္ဂလိပ်စာလုံးနှင့် မီးရောင်စုံတို့သည် လင်းလိုက်မှိုက်လိုက်။ တကောက်ကောက် ရှောက်ပြေးနေလိုက်ကြသည် များလည်းရှိသေး။ အချို့က ဝိုင်းကြီးပတ်ပတ်လည်နေကြသည်။ မော်တော်ကားတွေကလည်း

အလွန်များလှပါဘိတောင်း။ ကားဟွန်းသံတွေကလည်း ညံ့ညံ့မစဲ။ အောင်မယ်လေးဟယ်။
ဈေးဆိုင်တွေကလည်း အနမတဂ္ဂ။ လာပါ၊ ယူပါ၊ စားပါ၊ သောက်ပါတစစ အော်နေကြသူတွေ
ကလည်း စတုဒိသာကြီးများ ပေးနေကြသည့်အတိုင်း။

တမျှော်တခေါ်လောက်မှ ဓာတ်တိုင် တတိုင်၊ ဖယောင်းတိုင်လေးဆယ်အားမျှ မီးကလေး
မှုန်မှုန်ရှိသော တောမြို့သားလေးတွေမှာ အံ့သြရပါသည်။ ကျွန်တော်နှင့် ကိုအောင်ဖေ
(ကွယ်လွန်သူ)မည်သော သူငယ်ချင်း နှစ်ယောက်ကြည့်မြင်တိုင်ဆရာဖြစ်သင်ကျောင်း ဘော်ဒါ
အိမ်ညနေရောက်။ ထိုညဘတ်စကားနှင့်သွား၍ ရန်ကုန်မြို့ထဲ လျှောက်လည်ကြပါသည်။
စိတ်ထင် တရုတ်တန်းလောက်မှာ ဆင်းကြပြီး ကျွန်တော်တို့ ခြေဦးတည့်ရာ လျှောက်သွားကြ
သည်။ ရန်ကုန်ဘူတာကြီး ရောက်သည်။ “ဟေ့၊ တန်တားကြီးပေါ် တက်လျှောက်ကြရအောင်”
ဆို၍ ဟိုဘက်ရောက်သွားကြသည်။ ထို့နောက် ကာလဘက်(ယခုမြန်မာ့ဂုဏ်ရည်)လမ်းမှ
ကန်တော်လေးဘက် ရောက်သွားကြဟန်တူသည်။ “ဟေ့ ဒီဘက်က သိပ်မစည်ဘူး။ ပြန်ကြပါစို့”
ဆိုတော့ ကျွန်တော်တို့မှာ အလာတုန်းက ဖြတ်ခဲ့သော တန်တားကြီးကို ရှာမတွေ့တော့ပြီ။
ဒီတော့ ဘယ်နေရာ ရောက်နေသည်လည်းမသိ။ အပြန်ခက်နေ၏။ ရန်ကုန်ထဲ တခါမျှမရောက်
ဖူးဘဲနှင့် မူလ ကြည့်မြင်တိုင်မှ ထွက်လာကြရင်းက အပြန်ဆိုလွယ်ပါတယ်။ ကြည့်မြင်တိုင်၊
ကြည့်မြင်တိုင် အော်နေတဲ့ ဘတ်စကားတယ်စီးရုံဘဲ။

ဟော၊ ခုတော့ အဲဒီလိုအော်တဲ့ ကားစပယ်ယာသံကို မကြားရ။ တာမွေကျောက်မြောင်း
သံတွေ ကြားနေရ၏။ သည်တော့ကျွန်တော်တို့ ဘာလုပ်သနည်း။ “ရန်ကုန်မှာ မသိလို့များ
ဟိုဟိုဒီဒီ သွားမမေးနဲ့ကွ။ တောသားဆိုပြီး တခါထဲတွယ်ပြီသာ မှတ်ပေရော့”ဟူသောစကား
ကြားထားသည်နှင့် ဘယ်သူ့မျှဘာမှပြောမနေတော့ဘဲ လန်ခြားတစ်ခုခေါ်ပြီး စီးတော့တာပေါ့။

ကိုအောင်ဖေသည် ပေါင်းတည်မြို့ပေါ်သားမို့ လန်ခြားစီးတတ်ပါသည်။ စီးတား၊
ဗားယား၊ ဒိုင်းနားတွေ ပြောတတ်ပါသည်။

ဟား၊ အဲဒီတုန်းက ရန်ကုန်မြို့ပေါ်က လန်ခြားတွေကလဲ ပျံနေတာပါဘဲလား။ စက်ဘီးလို
လေထိုးဘီးနဲ့လားဗျ။ ကတ္တရာစေး လမ်းကလဲ အလွန်ကောင်း အလွန်ညက်ဆိုတော့စီးရ
တယ်အရသာရှိသကဲ့။ ကျွန်တော်တို့ ပေါင်းတည်ရွှေမြို့တော်က လမ်းကြမ်းကြမ်း ရော်ဘာဘီး
ချာတာတာတို့နဲ့ကွာပါဗျာ။

အဲဒီအခါမှာ ကျွန်တော်တို့က ဘာရယ်ပြောရမှန်းမသိလို့ စီးတား၊ ဗားယား၊ ဒိုင်းနားတွေ
ချည်း လုပ်နေလိုက်တာ ရောက်ပြီးသား လမ်းတွေထဲ ထပ်ရောက်ထင်ပါရဲ့၊ ဒီတော့ကုလားက
သူ့လန်ခြားစီးကောင်းလို့ ကျွန်တော်တို့ ရှောက်စီးနေကြတာလို အော်မေ့ဟန်တူပါရဲ့။
ခါးတောင်ကျိုက်ကလေးတကားကား၊ ရင်ကလေးမော့မော့၊ တင်ကလေး ကော့ကော့နဲ့ပြေးလိုက်
တာဗျာ။ သူ့ခေါင်းပေါင်းစ ရှည်ရှည်က လေထဲမယ် ကြွက်မြီးကို တန်းနေတာဘဲ။

အဲဒီလို ဟိုရောက်ဒီရောက်နဲ့ ရှောက်စီးလိုက်ကြတာ နောက်ဆုံးသိမ်ဖြူဂုံးတံတားကြီး
ကျော်ပြီးတဲ့နောက် ဖရေဇာလမ်းအရောက်မှာ ပုစွန်တောင်ဘက်ကလာတဲ့ ဘတ်စကားက
ကြည့်မြင်တိုင်၊ ကြည့်မြင်တိုင် အော်သံကြားတော့မှ ကျွန်တော်တို့ လန်ခြားပေါ်ကဆင်းခဲ့တော့
တယ်။ သို့နှင့်ကျွန်တော်တို့ ကျောင်းဘော်ဒါအိမ်သို့ သန်ကောင်လောက်မှ ရောက်ကြပါ၏။

ရန်ကုန်မြို့၏ ဈေးဦးပေါက်။ ကျေနပ်သွားပြီ။

ထိုစဉ်က ရန်ကုန်မြို့တွင် ကျွန်တော်စတင်နေခဲ့ရသော ကျောင်းသည် ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် ဆိုပါက ယခုဘာမျှ အထူးဖော်ပြနေစရာ လိုမည်မဟုတ်ပေ။ သို့သော် ခေတ္တအရေးပေါ်ကျောင်း မျှဖြစ်၍ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီးဖြစ်ကတည်းက မရှိတော့ပြီ။ ကြည့်မြင်တိုင်စပယ်ရှယ် နော်မန်စကူး (အထူး ဆရာဖြစ်သင်ကျောင်း)ဟုခေါ်ပါသည်။ အလွတ်ပညာသင်ကျောင်း ဖြစ်ပါသည်။ ကြည့်မြင်တိုင် ဗားကရာလမ်းအဆုံး၊ သို့မဟုတ် အစမြစ်ကမ်းပါးနှင့် ကပ်လျက်တည်ရှိပါသည်။ ကျောင်းဆောင် ကျောင်းအုပ်ဆရာကြီးက ဦးညီဘုဟုခေါ်ပါသည်။ သူ့ကိုယ်သူများပြည်သူတို့ သိအောင် မိတ်ဖွဲ့ပေးရသော် ပြည်သူပိုင်တွေမသိမ်းမီက နာမည်ကြီးလှသော ရွှေဥဒေါင်းမင်း အထည်စက်ပိုင်ရှင်သဌေး ဦးညီဘုပင်ဖြစ်ပါသည်။ ဤကျောင်းတိုင် ကိုရွှေ ဗိုလ်မှူးချုပ်(ဟောင်း) ကျော်ဇောနှင့် ကျွန်တော် တတန်းတည်းသားဖြစ်ခဲ့ပါသည်။

ကျွန်တော်တို့ကျောင်း၏ ဘော်ဒါအိမ်မှာ လမ်းအနိမ့်ပိုင်း ကမ်းနားဘက်တွင်ဖြစ်ပါသည်။ ထမင်းစားတော့ ကျောင်းကြီးလမ်းရှိ ဆရာကြီးအိမ်တွင်သွား၍ စားရပါသည်။ အဲ ယခု ရုပ်ရှင် ဒါရိုက်တာ 'တောကနေဒွန်း'လဲ အဲသည်တုန်းက ကိုထွန်းတင်ပေါ့။ ကျွန်တော်တို့နှင့် တတန်း တည်းပါပဲ။ အဲ နေအုံး နောက်တယောက် (ပြောရင် စာဖတ်သူများသိကြမယ်)စောညိုစိမ့်၊ စောညိုစိမ့်။ သူ့နာမည်က အဲဒီ ဆရာဖြစ်သင်တုန်းက မစောရီတဲ့။ အသားညိုချောခင်ဗျာ။ တော်တော်နိပ်တာ။

ဒါပေမယ့် ကျွန်တော် မဂေါ်ခဲမိဘူးဗျာ။ (စိတ်မဆိုးနဲ့နော်) ဘာကြောင့်လဲဆို

ပညာရှာ အရွယ်တွင်းဟာမို့.

သင်ကာသာ ဖယ်မငြင်းနိုင်ဘူး.

ငယ်စာရင်းမှာတဲ့. ခုချိန်ခါ။

အသက်စစ်ပြန်တော့

ဆဲ.ရှစ်ကယ် ရွယ်အနေပ

တနယ်မြေ ကျောင်းဗွေရိပ်ဆီသို့.

မွေးမယ်ဖေ ကောင်းစေစိတ်ရယ်နဲ့.

ကွပ်နှိပ်ကာ သွန်သင်လွှတ်လေတော့

ဇွတ်မှိတ်ကာ ပန်ဆင်ဝတ်ကယ်နဲ့.

ဦးညွတ်ခဲ.ပါ။

ပျိုထွေးမေ နွယ်နွယ်နောင်းကိုလ

ကိုလေးဆွေ တနယ်ပြောင်းပေမယ့်

ငယ်ပေါင်းကိုတဲ. ပစ်မခွာ
ချစ်ပါတဲ. တမိဖျား
သစ္စာနဲ့. ကတိထား။
ခွင့်လွှတ်နော်
ကျင့်ဝတ်တော် လူဘုံဆောင်၌
ဖူလုံအောင် ပညာရပါမျှ
သစ္စာမှာ ကြင်ယာအလှရယ်နဲ့.
စဉ်မကွာ ရွှင်ပါရမယ်လို.
တွေးဆကာ မှန်စကားရယ်နဲ့.
ဝေးက ပန်ကြားလိုက်ပါသမျှ
လေးနုမထံပါး။

အဲဒါ လူပျိုတုန်းက အဟုတ်တကယ် စိတ်ပါလက်ပါရေးတဲ. ကဗျာခင်ဗျာ။ အဲဒီတုန်းက ကျွန်တော်ဟာ အသဲမကွဲသေးဘူး။ သူ့တယောက်ကို သူ့တယောက်ပလေ။ ဒါနဲ့ဝါဆိုလကျောင်း သုံးရက်ပိတ်တာမှာ သူ့ဆီကိုပြန်ခဲ့တယ်။

စင်စစ်တော့ ဒီသုံးရက်ဟာ ရန်ကုန်မှာ ကုလားဗမာ အဓိကရုဏ်းကို ကျွန်တော်ရှောင် လိုက်တာနဲ့အတူတူဘဲ။ ကျွန်တော်ပြန်လာတော့ မီးရထားပေါ်မှာ ရန်ကုန်တွင် ကုလားနဲ့ဗမာ သတ်ကြဲဖြတ်ကြကြောင်း ကြားရတယ်။ ကြည့်မြင်တိုင် ဘူတာဆိုက်တော့ရင် အလွန်ခြောက်ကပ် နေတာကို တွေ့ရတယ်။ ဒါနဲ့ကျွန်တော်တယောက်တည်း မီးရထားတန်တားပေါ်က ဆင်းပြီး ကြည့်မြင်တိုင်လမ်းမကြီး ဖြတ်အကူးလိုက်မှာ ကျောင်းကြီးလမ်းဒေါင့်တွင် အောင်မယ်လေး ခေါင်းပြတ်နေတဲ. ကုလားအလောင်းကြီး။

အဲဒီတုန်းက ဒီနေရာမှာ အင်မတန်နာမည်ကြီးတဲ. ကွာစိလက်ဖက်ရည်ဆိုင်ဆိုတာ ရှိတယ်။ လက်ဖက်ရည်ဆိုင်ဆိုပေမယ့် ကုန်မျိုးစုံရောင်းတယ်။ အဲဒီဆိုင်က ကုလားဝဝကြီးကို ‘ကွာစိ’လို့ခေါ်ကြတယ်။ အခုန ခေါင်းပြတ်နေတာဟာ အဲဒီ ကုလားကြီးအလောင်းပေါ့။ ကျွန်တော့်တသက်မှာ ပထမဦးဆုံးအကြိမ် ဒီလိုအသေဆိုးမျိုးကို မြင်ရခြင်းပါဘဲ။ ရင်ထဲတထိတ် ထိတ်နဲ့ ကျွန်တော်တို့နေတဲ. ရပ်ကွက်ထဲ ဝင်တော့ ကင်းစောင့်တွေက ဆီးစစ်တယ်။ ကျွန်တော့် ကိုသိသွားကြတော့ ကမ်းနားဘက်မှာ ဒီညကင်းစောင့်ဘို့ တာဝန်ပေးလိုက်တယ်။

စင်စစ်တော့ ကျွန်တော်တို့ရပ်ကွက်ဟာ ကုလားရန်ကို ဘာမျှစိုးရိမ်စရာမရှိပါဘူး။ ကမ်းနားမှာ သမ္ဗန်ခတ်တဲ. ကောက်ရိုးရောင်းတဲ. ခေါ်တော အနည်းငယ်မှတပါး အားလုံးဗမာ ချည်းဘဲကိုး။ ဒီကုလားတွေလဲ ဗမာတွေကို ရန်မပြုဝံ့ရှာပါဘူး။ သူတို့ဟာ သူတို့အချိန်မီ လွတ်ရာကျွတ်ရာကို ပြေးကြပါတယ်။ ဒီတော့သူတို့အိမ်တွေက ကျန်ခဲ့တဲ. ဆိတ်တွေကြက်တွေ

ဟာ ကျွန်တော်တို့ ညကင်းစောင့်သမားတွေအတွက် ဖောခြင်းသောခြင်းပေါ့ခင်ဗျာ။ တနည်းတော့ ကျွန်တော်တို့တတွေကို ပျော်ပွဲစားဘို့ ဖန်တီးပေးခြင်းဖြစ်နေပါ၏။

ရန်ကုန်မြို့ထဲနဲ့ ကုလားများတဲ့တာမို့တို့၊ မြေနီကုန်းတို့မှာသာ အကြိတ်အနယ်ဆော်ကြတယ်။ ဗမာရပ်ကွက်တွေက သွားသွားကူကြရတယ်။

ကျွန်တော်ပြန်ရောက်တဲ့ အချိန်မှာတော့ ရန်ကုန်မှာအုပ်ချုပ်ရေးက နိုင်နေပါပြီ။ နယ်တွေကိုသာ ပြန်နဲ့သွားတုန်း။ အဲဒီဟာ မော်လဝီဦးစံရှားစာအုပ်ကြောင့် ဖြစ်ပွားရတဲ့ ၁၉၃၈ ခုနှစ် ကုလားဗမာ (မြန်မာပြည်မှာ နောက်ဆုံးဖြစ်ရတဲ့)အဓိကရုဏ်းပါတ် ခင်ဗျား။

ရန်ကုန်မြို့၌ ကျွန်တော် ပထမဦးဆုံးနေရသည်မှာ ကြည်မြင်တိုင် အနိမ့်ပိုင်းလမ်း
လှိုင်မြစ်ကမ်းနားတွင်ဖြစ်၏။ ကျွန်တော်တို့ဆရာဖြစ်သင်ကျောင်းအုပ် ကျောင်းထောင်ဆရာကြီး
ဦးညီဘု၏အိမ်မှာ ကျောင်းကြီးလမ်း။ ဤလမ်းနှစ်ခုသည် ကြည့်မြင်တိုင်ဘူတာ အနောက်ဘက်
အထက်ကြည့်မြင်တိုင်လမ်းမကြီးမှ ဖြာထွက်လာကြသော လမ်းပြိုင်နှစ်ခုဖြစ်၏။

ထိုစဉ် ဆရာကြီးမဟာဆွေအိမ်မှာလည်း ဤကျောင်းကြီးလမ်း၌ပင်။ ကျွန်တော်တို့ ကျောင်းအုပ်ကြီး ဦးညီဘုအိမ်နှင့် မျက်စောင်းထိုး။ ၁၉၃၈ခုနှစ် ဖြစ်လေရာ၊ ၁၉၀၀ ပြည့်ဖွား ဆရာကြီးမဟာဆွေအသက်မှာ ၃၈နှစ်မျှ။ သမီး ခင်ဆွေဦးနှင့် ခင်ဆွေအေးတို့မှာ နိ.ညာနှင့် နိ.စို. ရွယ်ရှိပေဦးမည်။

ဆရာကြီးသည် ထိုစဉ်ကပင် ပုပ္ပဝ ဗိုက်ဖောင်းဖောင်းနှင့် ဖြစ်ပေရာ ကျွန်တော်တို့သည် သူ့အား တစေ့တစောင်း ချောင်းမြောင်းကြည့်ရှုကြလျက် အညာသားတယောက်က ဆရာကြီးအား ‘ဖားအိုင်း’နှင့်တူသည်ဟု မှတ်ချက်ချ၏။ စင်စစ်ဆရာကြီးသည် လူဝတုတ်တုတ်၊ မျက်မှန်နှင့် တုတ်ကောက်နှင့် လမ်းလျှောက်ရာတွင် ခန့်ထယ်သူဖြစ်ပေသည်။

ကျွန်တော်တို့၏ ဆရာဖြစ်သင်ကျောင်းမှာ ကျောင်းကြီးလမ်းနှင့် ကမ်းနားလမ်းဒေါင့် မြစ်ကမ်းနဖူးတွင် တည်ရှိသည်။ ဤနေရာမှ တောင်ဘက်သို့ ကိုက်တရာမျှ လျှောက်လိုက်ပါက ထိုစဉ်ကနာမည်ကြီးခဲသော ကြည့်မြင်တိုင် ဗောတန်တား။ ထိုစဉ်က ဘာကြောင့်နာမည်ကြီးရပါ သနည်းဟူမူ မောင်စည်သူ၊ မခင်ရီမည်သော သမီးရည်းစားနှစ်ယောက်သည် ‘ပေါင်းရတို့ အကြောင်းမဆိုင်၊ နှစ်လောင်းပြိုင် သေတာအေးရော’ဟု ဤဗောတန်တားမှ လက်ချင်း ကြိုးချည် ၍ ရေထဲခုန်ချသေဆုံးကြကြောင်း ထိုနှစ်သတင်းစာများ၌ အကြီးအကျယ် အကျော်ဒေးယျ ဖော်ပြခဲ့ကြသောကြောင့်ဖြစ်ပါ၏။ ဖြစ်စမှာ ဒီတန်တားပေါ် လာကြည့်ကြသူများ စည်ကားခဲ့ပေ သည်။

ယင်းသတင်းမျိုးကား ထိုခေတ်၌အလွန်ရှားပါး၏။ (ယခုခေတ်၌လည်း ဒီလိုသမီးရည်းစား နှစ်ဦးပြိုင် သေတာမျိုး ဘယ်ရှိလို့တုံး။) သူတို့နှစ်ယောက်အကြောင်းကား အလွန်ဝမ်းနည်းဘွယ် သနားဘွယ်ကောင်း၍ ယင်းသတင်းနှင့် မရှေးမနှောင်း လူငယ်များ ဝမ်းမြောက်ဖွယ်၊ အားရဘွယ် ကောင်းသည်ကား မောင်ပွင့်ကောင်းနှင့် မသန်းသန်းတို့ သတင်းပါတည်း။ မောင်ပွင့်ကောင်း အား မသန်းသန်းမိဘများက သဘောမတူ၍ အခြားသူနှင့် ပေးစားမည့် မြို့လယ်ခေါင်မင်္ဂလာ ပွဲတွင် မောင်ပွင့်ကောင်းက မသန်းသန်းကို ပရိသတ်ထဲမှ အတင်းဆွဲခေါ်ပြီး ကားနှင့်တင်ဆောင် ပြေးခြင်းဖြစ်ပေ၏။ ၊ ငမ ၊ အနမ ၊ နသအအ ၊ ၊ သခင်ညလမေ ‘လော်ကင်ဗာ’ ကဗျာနှင့် တူလှ

ပေသည်။ မောင်ပွင့်ကောင်းကား သူရဲကောင်း လော်ကင်ဗာအတိုင်းပင်။ ယင်းကို ဆရာကြီး မင်းဆွေက ‘မောင်ပွင့်ကောင်း-သန်းသန်း’ဟူသော လုံးချင်းဝတ္ထုရေးခဲ့ပေသည်။ ထိုလူစွမ်း ကောင်း မောင်ပွင့်ကောင်းကား အခြားသူမဟုတ်ပေ။ မြန်မာပြည်တွင် စိမ်းစားငပိနှင့် ငပြာရည် ကို ပုံများ၊ ပုလင်းများနှင့် နှစ်ရှည်လများ သိုလှောင်နိုင်၍ လွယ်ကူစွာ သယ်ယူနိုင်ရန် စီမံတီထွင် ခဲ့ပေသော ပွင့်ကောင်း ငပိငန်ပြာရည်လုပ်ငန်းရှင် ဦးပွင့်ကောင်းပါခင်ဗျား။

ခရီးသွားယာဉ်များ

ထိုခေတ်၌ ရန်ကုန်မြို့တွင် ပုဂ္ဂလိက အသီးသီးပိုင် ဘတ်စကားများအပြင် အာရ်အီးတီ ကုမ္ပဏီ၏ ဓာတ်ရထား၊ ထရော်လီများရှိပေသည်။ လော်ကယ်ရထားတွေက ဆဲငါးမိနစ်တစင်းရှိ သည်။

ကျွန်တော်တို့ ကြည့်မြင်တိုင်မှ ရန်ကုန်မြို့ထဲသို့ သွားလိုလျှင် မီးရထား၊ ဘတ်စကား သို့မဟုတ် ဓာတ်ရထားကို စီးနိုင်သည်။ ထရော်လီကား ကြည့်မြင်တိုင်သို့မရောက်။ အလုံ အာရ်အီးတီလျှပ်စစ်စက်ရုံမှစ၍ ရန်ကုန်မြို့ထဲဖြတ်ပြီး ကန်တော်ကြီးဘက်သို့သွားသည်။

ထိုအချိန်မှာ ဓာတ်ရထား၊ ထရော်လီတို့သာလျှင် ရပ်သောမှတ်တိုင်ရှိ၍ ဘတ်စကားတို့ မှာ ယခုခေတ်လို မှတ်တိုင်မရှိချေ။ စီးလိုသူက ဘတ်စကားလမ်းတလျှောက်တွင် စီးချင်သော နေရာမှစီး၍ ဆင်းချင်သောနေရာတွင် ဆင်းနိုင်သည်။ ဘတ်စကားမောင်းအလာ လူတယောက် က လက်ပြလိုက်ပါက စပယ်ယာက ‘ဟိုး’ဟုအော်၍ မောင်းသူက ထိုးရပ်လိုက်၏။ လူတက်ပြီး ‘ခိုးလိုး’ဟုအော်၍ မောင်းသူကဆက်မောင်း။ စီးသူကလည်း မိမိဆင်းလိုသောနေရာနီးလျှင် ‘ဟိုး’ ဟု အော်လိုက်။ တခါတည်း ထိုးရပ်၏။ ခရီးသည်၏ဆန္ဒအတိုင်း စီးလိုရာက စီး၍ ဆင်းလိုရာ ဆင်းနိုင်သည်။

ထိုခေတ်တွင် ဘတ်စကားတို့မှာ စည်းကမ်းမရှိချေ။ တစီးနှင့်တစီး အပြိုင်မောင်းကြ၏။ ကျော်တက်ကြ၏။ လူလုတင်ကြ၏။ မြို့ထဲတွင်ပင် တနာရီမိုင်လေးဆယ်နှုန်းမျှ မောင်းကြ၍ အထွက် အရပ် အရှိန်ပြင်းလှ၏။ ကားထဲတွင် ယခုလိုရှေ့ဘက်လှည့်ထားသော နှစ်ယောက်တွဲ သုံးယောက်တွဲ ထိုင်ခုံများမဟုတ်မူ၍ ဘေးနှစ်ဖက် ခုံတန်းလျားများသာဖြစ်ခြင်းကြောင့် လူချင်းဘေးချင်းယှဉ်စီးရလေရာ ထိုခေတ်လူပြက်များက

“ဗမာတွေ ခေါင်းချင်းရိုက်ကုန်ကြပြီ”

“ဘတ်စကား ထိုးရပ်လို့”

“ဗမာတွေ ကျောချင်းကပ်ကုန်ကြပြီ”

“ဆိုက်ကား နှစ်ယောက်တွဲစီးကြလို့”ဟုပြက်ကြ၏။

ထိုစဉ်မှာ သခင်များ နိုင်ငံရေးထကြွချိန်ဖြစ်လေရာ ယင်းပြက်လုံးမျိုးကို ပရိသတ်သဘော ကျကြသည်။

ထိုခေတ်တွင် ဘတ်စကားထဲမှာ မတ်တတ်ရပ် မစီးရချေ။ နံဘေးခုံတန်း နှစ်ခုပြည့်လျှင် အလယ်မှာထိုင်ရန် ခွေးခြေလေးတွေပါသည်။ ထိုခေတ် ဘတ်စကားလေးတွေက မတ်တတ်ရပ်စီး လို့လည်းမဖြစ်ပါ။ ယခုခေတ် 'ဗင်'လို အမိုးနိမ့်နိမ့် ကားငယ်ငယ်တွေဖြစ်၏။ ထိုခေတ်က ဘတ်စကားစီးလျှင် အပြင်ကို နည်းနည်းလေးမျှ လက်မထုတ် ခေါင်းမငဲ့ရပေ။ အပြင်းမောင်းရင်း သူတို့ချင်းရှောင်ပုံမှာ ပီပီပွတ်ကာ သီကာကလေးမျှ။ အလွန်ပင် ကားမောင်းကျင်လည်ကြကုန် ၏။ ဘတ်စကားလေးတွေကလည်း ပေါ့ပေါ့သေးသေးလေးတွေဖြစ်၏။ ကြည့်မြင်တိုင်နှင့် သိမ်ကြီး ဈေးကို ဆဲလေးငါးမိနစ်ဘဲ မောင်းသည်။

ထိုခေတ်၌ ဘတ်စကားစောင့်ရသည်ဆိုသော စကား မရှိချေ။ ဘတ်စကားလမ်းမ သင်ရောက်ပါက ဘတ်စကားတွေက သင့်ရှေ့ထိုးရပ်ပြီး အပြိုင်လှခေါ်ကြပြီ။ စပယ်ယာတို့က သင့်လက်ထဲမှာပါသောပစ္စည်းကို ဆီးဆွဲမည်။ ကားပေါ်ရောက်မှ ပြန်ပေးသည်။

ဓာတ်ရထားက ကြည့်မြင်တိုင်မှ သိမ်ကြီးဈေးသို့ မိနစ်နှစ်ဆယ်မှ အစိတ်ကြာတတ်သည်။ အေးအေးဆေးဆေး သွားလိုသူများ၊ ကုန်ပစ္စည်းပါသူများစီးကြသည်။ ဓာတ်ရထားတွင် 'မိန်းမသားများသာ'ဟူသော သီးသန့်နေရာပါသည်။ ရှေ့ပိုင်းမှာ အထူးခန်းပါသေးသည်။ ရိုးရိုးတန်းတပ်ကို ခြောက်ပြား၊ နှစ်ပြားခရီးကို သုံးပြားပေးရသည်။ ထရော်လီနှင့် ဓာတ်ရထား မောင်းသူ လက်မှတ်ရောင်းသူတွေမှာ ကုလားများသာဖြစ်ကုန်၏။

x x x

ရပ်ကွက်တွင်းယာဉ်များ

ထိုစဉ်က ရန်ကုန်မြို့တွင် ဘတ်စကား၊ ဓာတ်ရထား၊ ထရော်လီများအပြင် လမ်းတိုခရီး တွက် လန်ခြား၊ မြင်းလှည်း၊ ရထားလုံးများရှိသည်။ (ဆိုက်ကားက ၁၉၄၀ ခုနှစ်လောက်မှ စပေါ် သည်ထင်ပါသည်။)

ကုလားရထားလုံးတို့သည် ရန်ကုန်မြို့လယ်ခေါင်နှင့် ဗိုလ်တထောင်၊ တာမွေ၊ သင်္ကန်းကျွန်းဘက်တွင် များကြ၍ လန်ခြားသည် အခြားရပ်ကွက်တို့၌ အနှံ့အပြားသီးရှိကြသော် လည်း ကြည့်မြင်တိုင် စမ်းချောင်းဘက်တွင်မူ လန်ခြားကုလားများ ကျက်စားခွင့်မရပေ။ အကြောင်းမှာ ဗမာပိုင်မြင်းလှည်းများ၏ သီးခြားဒေသလို လုပ်ထားသောကြောင့်ဖြစ်၏။ ယင်းမှာ ဘယ်ဥပဒေကမျှ တားမြစ်ပေး၍မဟုတ်။ စမ်းချောင်းမြင်းလှည်းအသင်းကြီး၏ စွမ်းဆောင်ချက် ပေတည်း။ ထိုစဉ်မှာ (ဗိုလ်ချုပ်ကြီး အိမ်စောင့်အစိုးရလက်ထက် ရန်ကုန်မြို့နယ်တွင် မြင်းလှည်း များ အားလုံးပိတ်ပင်သည်အထိ) ကြည့်မြင်တိုင်မှ ဘုရားကြီး ဗဟန်းဘက်သို့ ဘတ်စကားပင် မပြေးဆွဲရ။ အစိုးရက တားမြစ်ပေး၍ မဟုတ်။ မြင်းလှည်းသမားများက သူတို့ဟာသူတို့ တားမြစ်ထားသောကြောင့်ဖြစ်၏။ မည်သို့ တားမြစ်ပါသနည်း။ (ဂျပန်ခေတ်တွင် ထိုမြင်းလှည်း အသင်းကြီး၏ အမှုဆောင်တယောက်ဖြစ်ခဲ့ဘူးသော ကျွန်တော်က ပြောပြပါမည်။) မြင်းလှည်း သမားတို့သည် မော်တော်ကားဘီးဖောက်ရာ၌ အလွန်ကျင်လည်ကြ၏။ စီးကရက်မူးခွံကို

သုံးဒေါင့်ဖြစ်အောင်ချိုး၍ သံမှိုတပ်ကာ ပစ်တိုင်းထောင်လုပ်ပြီး ထိုမော်တော်ကားအလာတွင် ရှေ့မှပစ်ထဲလိုက်၏။ သံစိုက်ဝင်၍ စီးကရက်မူးခွံကပ်ပါသွားလျှင် ရှေ့ဆက်မောင်း မကြာမီ ဖောင်းကနဲ ပေါက်ထွက်တော့၏။ ထို့ကြောင့်ဘတ်စကားသည် မြင်းလည်းသမားတို့ကို ကြောက် ကြရကုန်၏။ ရှေးခေတ် ကြည့်မြင်တိုင်မှ ဗားကရာချောက်ဖြတ်ပြီး စမ်းချောင်းဂိတ်ကတဆင့် ရန်ကုန်သို့သွားသော ပြန်သော ဘတ်စကားများပင် စမ်းချောင်းမြင်းလည်းအသင်းကို သင့်တင့် အောင်လုပ်ကြရ၏။ ခရီးသည်ငှားခဲ၍ ရန်ကုန်ထဲမှ နယ်ကျွံလာခဲသော ကုလားရထားလုံးများ၊ လန်ဒြားများလည်း အပြန်မှာ လူမတင်ဝံ့ကြချေ။ မြင်းလည်းအသင်းသားများသည် လက်သံလည်း ပြောင်တတ်ကြ၏။ ဖြစ်လိုက်လျှင် အမူးသမားများ၏ ရုန်းရင်းဆန်ခတ်ပဲ။ ခံရသူမှာတော့ အကွဲ အပြဲ။ သို့ရာတွင် ဤရပ်ကွက်မှာ လူသတ်မှုသော်မျှ သက်သေရာတို့ခက်ခဲ၏။

ထိုခေတ်ရန်ကုန်သားများ

‘မန္တလေးစကား၊ မော်လမြိုင် အစား၊ ရန်ကုန် အကြား’။ ထိုစကားသည် ထိုခေတ်ထိုအခါ ၌ ရန်ကုန်သားများကြားခဲကြောင်းမှန်ကန်ပါ၏။ ဝတ်စားဆင်ယင်မှုတွင် ရန်ကုန်မြို့က ထိပ်ကနေ ၏။ ရှေ့ကပြေး၏။ ရန်ကုန်သူ ရန်ကုန်သားများသည် အိမ်၌စားစရာမရှိလျှင်နေ၊ အပြင်ထွက် လျှင်တော့ လှလှပပလေး ဝတ်တတ်၏။ မဝတ်လို့လည်း မဖြစ်ပေ။ ထိုခေတ် ထိုအခါ၌ ‘တောင်း အကွပ်၊ လူအဝတ်’ဆိုသည်မှာ ရန်ကုန်တွင် အလွန်မှန်ကန်၏။ အကြောင်းမှာ အပေါ်အကျီမပါ လျှင် လန်ဒြားကုလားပင် ခေါ်မရပေ။ ဈေးဝယ်ရာတွင်လည်း အဝတ်အစားရှိုးကျကျမှ ဈေးရောင်းသူက လေးလေးစားစား ဆက်ဆံ၏။

ကျွန်တော်တို့ ကျောင်းသားဘဝမှာ မြို့ထဲသွားလျှင် အပေါ်အကျီအမြဲဝတ်ရသည်။ ရှူးဖိနပ်စီးကြသည်။ ခေါင်းကိုဆံပင်ကပ်ရန် ကော့စမတစ်၊ အရောင်တောက်အောင် ဗက်ဆလင်၊ သို့မဟုတ် ဟဲယားကရင်းလူးလျက် ခြေထောက်က ဖိနပ်နှင့်အညီ ပေးတင့်ရောင် တောက်အောင် ဖီးကြသည်။ ယခုခေတ်လို အမောက်ကျကျနှင့် ဆံမွေးတစ မထောင်၊ ချပ်ချပ်ရပ်ရပ်၊ လုံချည်မှာ လည်း ပိုးထည်မှ ခေါက်ရိုးမကျိုးရ။ အပေါ်အကျီရောင်၊ ဖိနပ်ရောင်နှင့်လည်း လိုက်လျောအောင် ရွေးခြယ်ကြသေးသည်။ ဥပမာသက္ကလပ်အကျီ နက်ပြာရောင်ဆိုပါမူ ပုဆိုးမီးခိုးရောင်၊ ရှူးဖိနပ် လိမ်မော်ရောင်စသည်ဖြင့်။ ရေမွှေးနံ့တထောင်းထောင်းနှင့် မျက်နှာပေါင်ဒါအဖွေးသားကလည်း ထင်ရှားစွာဘဲ။ ထိုခေတ်မှာ လူပျိုကာလသားတိုင်း အိတ်ထဲမှာ တို့ပတ်ပါ၏။ မျက်နှာချွေးစို့လျှင် တို့ပတ်ဖို့သည်။ နို့ပြီးအပေါ်အကျီဝတ်လျှင် စတစ်ကော်လာကြွေရောင်တင်နှင့်။ ယခုခေတ်လို ကော်လာထောင်ထောင်ကြီးများနှင့် မဝတ်ကြချေ။ မိုးရာသီနှင့် ဆောင်းရာသီ အေးမြသော အချိန်မျိုးမှာဆိုလျှင် ဘလေဇာ ကုတ်အကျီနှင့် လည်ပင်းမှာ မာဖလာစည်းကြသည်။

ဤသို့ ရှိုးကျကျဝတ်ပြီဆိုလျှင် ခြေလျင်လည်း တယ်ပြီးမလျှောက်ကြချေ။ ဥပမာဆိုစို့။ ကျွန်တော်တို့သည် ကြည့်မြင်တိုင်မှ ဘတ်စကားနှင့် မြို့ထဲသွား၏။ သိမ်ကြီးဈေး ဆင်းပြီး စကော့ဈေး၊ သို့မဟုတ် အခြားဟိုဟိုဒီဒီ သွားအံ့။ လန်ဒြားကိုစီး၏။ လန်ဒြားကလည်း ခရီး

အဝေးအနီးလိုက်၍ နှစ်ပြား တပဲ၊ အလွန်ဆုံးတမူးဘဲပေးရ၏။ ဥပမာ လူတယောက်သည် သိမ်ကြီးဈေးမှ စကောဈေးသို့လည်း သွား၏။ ရိုးကုမ္ပဏီသို့လည်း သွား၏။ ဆူးလေးဘုရားသို့လည်း ဝင်ဖူး၏။ ဤစဉ်မှာ လန်ခြားကုလားက စောင့်နေရ၏။ နောက်ဆုံးမှ ဓာတ်ရထားမှတ်တိုင်ကိုလိုက်ပို့ရ၏။ ဓာတ်ရထားပေါ်အရောက် ပစ္စည်းတွေကလည်း တင်ပေးသေး၏။ ဒါမှ တမူးဘဲပေးရသည်။ ဤတမူးကလည်း လန်ခြားဝါးလားအဖို့ မနည်းပေ။ ကဇော်တလုံးဘိုးရနေ၏။ ချက်အရက်တပုလင်းမှ ငါးပဲ သုံးမူးရယ်ဟာကြီးကို။ (ကဇော်ဆိုသည်မှာ စိမ်ရည်ကိုခေါ်ပါသည်။) ထိုခေတ်ထိုအခါဝယ် တရုတ်ဘုံဆိုင်ကြီးများတွင် ချက်အရက်နှင့် စိမ်ရည်တွဲ၍လည်းကောင်း၊ ခနီရည်နှင့် ထန်းရည်တွဲ၍လည်းကောင်း ရောင်းကြသည်။ ထိုဆိုင်အားလုံးကို ကျွန်တော်တို့ ဗမာများက ကဇော်ဆိုင်ဟု ခေါ်ကြသည်။ ယင်းကဇော်ဆိုင်တိုင်း၏ အမှတ်တံဆိပ်မှာ ဂေါ်ရင်ဂျီကုလားသည် လက်တဖက်က ကြက်ခြေထောက်၊ တဖက်က ပုလင်းကို နှုတ်ခမ်းနှင့်မထိအောင် မော့နေပုံများ ဆေးရောင်စုံနှင့်ဖြစ်ကုန်၏။ ကမ္ဘာပေါ်တွင် အရက်သေစာကို နှုတ်ခမ်းနှင့်မထိဘဲ ပုလင်းလိုက် မော့နိုင်သူ၊ ဆေးပြင်းလိပ်ကို မီးဘက်က ပါးစပ်ထဲသွင်း၍ သောက်နိုင်သူကား ဂေါ်ရင်ဂျီကုလားမှလွဲ၍ အခြားလူရှိအံ့မထင်။ အသင် ဂေါ်ရင်ဂျီကုလားတို့ ပျော်စရာဖြစ်သော ယင်းကဇော်ဆိုင်ကြီးများထဲသို့ ရှေးခေတ် ရှေးအခါက အလွန်အောက်တန်းကျသော ဂျပိုးတေလေမှလွဲ၍ မြန်မာလူမျိုးထဲက မသွားရောက်ကြပေ။

ထိုစဉ် ရန်ကုန်မြို့ပေါ်မှာ ဗမာလူမျိုးထဲကလည်း သောက်သူနည်းပါးပါ၏။ ဝင်ငွေလေးခေတ်အလျောက် တော်တော်ကောင်း၍ သောက်ကြသူများလည်း အနည်းဆုံးဘီယာလောက်သာ သောက်ကြ၏။ ကျွန်တော်သည် ၁၉၃၈ခုနှစ် ဆရာဖြစ်အောင်ပြီးနောက် ၁၉၃၉ခုနှစ်မှာ အင်္ဂလိပ်စာသင်ရင်း စမ်းချောင်းရပ် လင်းလွန်းကွက်သစ် ဇလွန်လမ်းတွင် ကျွန်တော့်ဦးလေးအိမ်၌နေ၏။ ကျွန်တော့်ဦးလေးသည် ပဲခူးတိုင်းပညာဝန်ရုံးတွင် လစာ ၂၂၀ကျော်ရသော စာရေးကြီးဖြစ်၍ အိမ်ပိုင်နှင့် နေနိုင်၏။ နေ့စဉ်ဘီယာသောက်နိုင်၏။ အပတ်စဉ် မြင်းပွဲသွားနိုင်၏။ ထိုစဉ်အခါမှာ ကျွန်တော် မသောက်တတ်သေး။ တခါတရံ ဦးလေးသောက်ရာကို ပါသွားတတ်၏။ ဦးလေးသောက်လေ့ရှိသော ဆိုင်မှာ ယခုတာဝား၊ ထိုစဉ်က 'ဘရစ်စတိုလ်ဘား'ဟုခေါ်သည်။ အဝင်ဝဆင်နားရွက် တံခါးလေးနှစ်ဖက်မှာ ဒေါ်နယ်လ်ဒတ်ခေါ် ဝမ်းဘဲရုပ်ကလေးနှစ်ခုက မျက်နှာချင်းဆိုင် ရပ်လျက် ဦးထုပ်ချွတ်ကာ ခရီးဦးကြိုပြုနေကြသည်။

ထိုအခါ၌ ဦးလေးတို့ သောက်ကြသည်မှာ ဆင်တံဆိပ်၊ ကြက်တံဆိပ် ဘီယာတွေဖြစ်၏။ တပုလင်းမျှ ငါးမူးခြောက်မူး၊ ယင်းသို့ဘီယာသောက်ပါက ကြက်သွန်ချဉ်၊ အာလူးကြော်၊ မြေပဲကြော်တို့က တောင်းသလောက် အလကားရ၏။ ကျွန်တော်သည် ဦးလေးနှင့်လိုက်သွားပြီး ထိုင်စားရုံမက အိမ်က ခလေးတွေဘို့ပါယူခဲ့တတ်သေး၏။

ထိုခေတ်ထိုအခါမှာ ပိုက်ဆံရှားသလောက် အစားအသောက်တွေက ပေါများလှ၏။ ရန်ကုန်မြို့ပေါ်မှာ လခတရာကျော်ရသူသည် တိမ်တိမ်မြည်နေ၏။ လခနှစ်ရာကျော်ရသော စာရေးကြီးကတော်သည် အိမ်မှာ အစေခံနှစ်ယောက်နှင့်နေ၏။ မနက်က ထမင်းဟင်းကို ညစာဆက်မစားချေ။ တနေ့လျှင် ဈေးနှစ်ကြိမ်သွား၏။ မနက်ဈေး၊ ညနေဈေး၊ နှစ်ဈေး၊ ကျွန်တော် ဇလွန်လမ်း ဦးလေးအိမ်တွင်နေစဉ်မှာ ဤလင်းလွန်းကွက်သစ်အတွက် မနက်ဈေးက ကြည်မြင်တိုင်ဘူတာအနီး ဝါးခယ်မလမ်းနှင့် ရွှေလောင်းလမ်းတို့ထိပ်တွင် ဖြစ်၏။ ညနေဈေးက မအူပင်လမ်းနှင့် ဖျာပုံလမ်းထိပ်တို့ထိပ် ရှမ်းလမ်းမကြီးတွင်ဖြစ်၏။ ထိုစဉ်ကပင် ကျွန်တော်သည်

ဒေါ်လေးနှင့် ဈေးခြင်းကိုင်လိုက်ခဲ့၍ ဈေးဝယ်တတ်ခဲ့၏။ ယင်းကာလမှာ ရန်ကုန်သားတွေ ငရု
ငကျည်း မစားဘူးဆိုတာမှန်ပါသည်။ ငမြင်း ငကြင်း အညံ့ဆုံးငါး ငါးပုဏ္ဏားလောက်မှ ဥနှင့်
ကက်ကက်ကိုစားကြ၏။ ဥမပါလျှင် မစားပေ။ အမဲသားကောင်းကောင်း စားလိုလျှင် စကော့ဈေး
သွားဝယ်ရ၏။ နွားမတမ်းမ ပေါင်သားဖြူဖြူဖွေးဖွေး နုနုလေးမှ တပိဿာသုံးမတ်။ ရိုးရိုးအမဲသား
ကငါးမူး ခြောက်မူး။ ဆိတ်သားသိုးသားလည်း သုံးမတ်ပဲ။ ထိုစဉ်မှာ ဈေးဘိုး တကျပ်သုံးနိုင်လျှင်
ထိပ်တန်းထမင်းဟင်း စားရပါ၏။ ဆီက ဆယ်ပိဿာဝင်တပုံးမှ သုံးကျပ်ခွဲ လေးကျပ်ဟာဘဲကိုး။

နတ်ဘုံနတ်နန်းများ

ထိုခေတ် ထိုခါက ပြတည့်တန်ဆာရပ်ကွက်တို့သည် လူသိရှင်ကြား ထင်ထင်ရှားရှား
ရှိကြကုန်၏။ စမ်းချောင်းရပ် မအူပင်လမ်းနှင့် ညောင်တန်းလမ်းထိပ်ရှိ သင်းချိုင်းကုန်းဟောင်းမှာ
တခြမ်းက ဈေးအပေါ်ဆုံး ဖြစ်သည်။ တမတ်ထဲ ကိုယ့်လူရေ။ ရန်ကုန်မြို့ ၁၇လမ်း (ဒါလဟိုဇီနှင့်
ဖရေဇာကြား) ကတော့ တကျပ်တန်း။ ဤလမ်းထဲ သင်ဝင်သွားပါက အဆွယ်များက သင့်အား
အငမ်းမရ ခေါ်ကြပေလိမ့်မည်။ သင်သည် ယခင်က တခါမျှမရောက်ဖူးသည် ဖြစ်ဘိလည်း

“ဒီမှာ ဆရာ၊ အရင် အကိုလာနေကျအိမ်လေ”

“အရင်ဟာလေးတွေအပြင် အခု ရောက်နေတာလေးတွေက သိပ်နိပ်တာဘဲ”

“စိတ်ချရတယ်ဆရာ။ အာမခံလေးတွေပါဘဲ”

“တက်ကြည့်ရုံကြည့်ပါ အကိုရဲ့။ မကြိုက်တော့ ပြန်ဆင်းပေါ့”

သူခေါ်ရာ သင်အပေါ်ထပ်သို့ ပါသွားပြီဆိုပါက ကောင်မလေးတွေက တန်းစီပြပေလိမ့်
မည်။ ဗမာလို ထမီဝတ်တွေအပြင် တရုတ်မလို ဗောင်းဗီဝတ်၊ ကုလားမလို ဆာရီဝတ်၊ ဗိုလ်မလို
ဂါဝန်ဝတ်တွေလည်း အမျိုးစုံရှိ၏။ အပေါ်စား ပေါင်ဒါနဲ့၊ ရေမွှေးနံ့၊ တထောင်းထောင်းနှင့်
မျက်နှာချေများ လိမ်းခြယ်လျက် သင်ကြိုက်ရာရွေးနိုင်ပါသည်။

၎င်းတို့ကား စိတ်မချရ။ ရောဂါရတတ်ပါသည်။ သန့်သန့်ပြန့်ပြန့်နှင့် အန္တရာယ်ကင်း
ကင်း လှလှပလူမျိုးခြားမ ရလိုပါက လမ်း ၄၀သို့ ကြွပါ။ ဈေးကမသေးဘူး။ ၁ဝိခင်ဗျာ။ ဂျပန်မ
များဖြစ်သည်။ သူတို့မှာ ဆရာဝန်ရှိသည်။ သင့်ကို ပထမစစ်ဆေးကြည့်၍ သန့်ရှင်းပါမှ ဆက်ဆံ
ခွင့်ရ၏။

သည်လို အတွေ့မဟုတ်ဘဲ အပွေ့အဖက် အနမ်းအရှုံ့လောက်ပြုလိုပါက ထိုစဉ်က
တရုတ်တန်းမှာ နမ်းရွန်း၊ ဟောင်ကောင်၊ အွန်လောက်၊ ကမ်းနားလမ်းတွင် ယူနီဗာဆယ်၊
စထရင်း (ယခုပြည်သူပိုင်သိမ်းထားသော စထရင်းဟော်တယ်ကြီး မဟုတ်ပေ။ တရုတ်စထရင်း
ဟော်တယ်သတ်သတ်ရှိ၏။) ၎င်းဟော်တယ်များသို့ ကြွပါလေ။

လွတ်လပ်ရေးရပြီးနောက် ဖဆပလခေတ်မှာ ဟောင်ကောင်၊ အွန်လောက်၊ အိုင်ကွမ်း၊

ဘီအေစီ၊ ရန်ကုန် ဟော်တယ်တို့တွင် ဟိုအင်္ဂလိပ်ခေတ်တုန်းက ကဲသို့ပင် အမျိုးသမီးများ စားပွဲထိုးခြင်းရှိခဲ့ပါ၏။ သို့ရာတွင် ရှေးခေတ်နှင့် ကွာသည်ကား အမျိုးသမီးတို့၏ အရွယ်နှင့် ရုပ်ရည်ရူပကာ ဖြစ်ပါ၏။

ဟိုတုန်းက ဟော်တယ်မယ်ဆိုလျှင် အရွယ်ကောင်းရ၏။ ရုပ်ချောရ၏။ ယောက်ျားများ စွဲမက်လောက်ရ၏။ ဒါမျိုးတွေမျှ ရွေးချယ်ခန့်ထား၏။ ထိုခေတ်က ဟော်တယ်မယ် ရုပ်အချော အညှအခရာကောင်း နာမည်ကြီးခဲ့သည်မှာ စထရင်းဟော်တယ်မှ တရုတ်ကပြားမ အကင်နှင့် ယူနီဗာဆယ် ဟော်တယ်မှ ဗမာမခင်ခင်တို့ဖြစ်၏။ သူတို့ကြောင့် ယောက်ျားများ ဓားထိုးပွဲဖြစ်ခဲ့ ဘူး၏။

ယင်းဟော်တယ်မယ်တို့သည် လင်မယား အဆင်မပြေလျှင် လည်းကောင်း၊ ရည်းစားနှင့် ကွဲသူများသည်လည်းကောင်း၊ အချစ်ရူး စိတ်ကူးပေါက်သူများ အတွက်လည်းကောင်း မှီခိုရာ အားထားရာဖြစ်ကုန်၏။ သူတို့သည် နံနက် ၁၁ နာရီမှ ည၁၁နာရီအထိ ဟော်တယ်တွင် လာသမျှ ဧည့်သည်များအား ပြုစုဧည့်ခံရန် တာဝန်ရှိ၍ ထိုအချိန်မှ လွန်သော် အော်ဒါခေါ်၍ ရလေ၏။ ယင်းခေတ်မှာ ညအခန်းငှားတို့လည်း အလွန်ပေါ၏။ သင့်၌ငွေသာရှိပါစေ၊ သင်ဘာမျှ မသိသော်လည်း ဟော်တယ်မယ်က စီစဉ်ပေးပါလိမ့်မည်။

ဟော်တယ်မယ်များအား ပွေ့ဖက် နမ်းရှုံ့ရှုံ့လောက်တော့ သူငယ်ချင်း နှစ်ယောက် သုံးယောက်လောက် ငွေ ၅ကျပ်လောက်ပါလျှင် ကိစ္စဖြစ်ပါသည်။ ဘီယာနှစ်လုံးသုံးလုံးလောက်နဲ့ နှစ်နာရီသုံးနာရီလောက် ပျော်မွေ့နိုင်ပါသည်။ သင်သည် ကျောင်းသားလူငယ်လေး ဖြစ်ပါက သင့်ထက်နည်းနည်းကြီးသော ဟော်တယ်မယ်က ‘မောင်လေးရဲ့ ဒီလာတာမကောင်းဘူးနော်။ မမက မင်းကိုချစ်လို့ပြောတာ’စသည်ဖြင့် သင်နောက်ထပ် မလာမနေနိုင်အောင် ဆွဲဆောင်ပေ လိမ့်မည်။ ရွယ်တူ ဟော်တယ်မယ်က တော့‘မောင့် ကိုမမြင်ရမနေနိုင်တော့ပါဘူး’ဟု ညှချေအံ့။ သူတို့ ရူပကာ အမူအရာများကလည်း (သင် လူပါးမဝသေးသမျှ) ကျလောက်ပါပေ၏။ ခံရဘူး လို့ ပြောတာနော်။

ထိုခေတ်က ကာလသားရောဂါဆေးရုံ

ဖော်ပြပါ ပျော်မွေ့ဘွယ်ရာများကြောင့် သင်သည် ရောဂါရပြီဆိုပါတော့။ ယခုခေတ်မှာ လို ပင်နီစလင်တွေ မပေါ်သေးသောကြောင့် အင်မတန်ကုရခက်၏။ ပရိုက်ဗိတ်ဆေးတိုက်သို့ မသွားနိုင်သူများ လားရာမှာ ယခုသိမ်ကြီးဈေးနှင့် ဗိုလ်ချုပ်ဈေးအကြားရှိ လေဟာပြင်ဈေးနေရာ ကွက်လပ်ကြီးမှာ ကာလသားရောဂါဆေးရုံကြီး ထီးတည်းရှိ၏။ သည်ရောဂါမျိုးတွေကို အတွင်း လူနာထား၍ ကုသပေးသည်မဟုတ်။ ဆရာဝန်က ကြည့်ရှုပြီးဆေးပေးသည်။ ခွဲစိတ်သည်သာဖြစ် ၏။ အောင်မယ်လေး ဘင်ခွဲသည်များ မေ့ဆေးနှင့်မဟုတ်။ အတင်းချုပ်ပြီး အစိမ်းခွဲသည်။ နာလို အော်လေ၊ ဆရာဝန်နှင့်ချုပ်ကိုင်သူများက ဆဲလေ။ နင် ကမြင်းကြောထအုံးဟဲ့ပေါ့။

ထိုဆေးရုံမှာ ဆရာဝန်က ကြည့်ရှုစစ်ဆေးခွင့်ရအောင်လည်း ကုလားစာရေးကို လပ်ပေး

ရသေးသည်။ သူ့အား လပ်ပေးရပုံကလဲ ရှင်းရှင်းပါဘဲ လူတွေမှာ ခုခေတ်လို တန်းစီစနစ် မပေါ်သေး။ သူ့စားပွဲရှေ့မှာဝိုင်းအုံ့လျက် လက်ထဲမှစီးကရက်ပူးကို လည်းကောင်း၊ ပိုက်ဆံတမူး တမတ်ကိုလည်းကောင်း၊ သူမြင်အောင် မြှောက်မြှောက်ပြနေရသည်။ ဘသားချောက ကျီးကန်း မျက်စိမျိုးနှင့် ဒါတွေကို ရှာဖွေကြည့်ပြီးမှ လူရွေး၍ ခေါ်သည်။ စီးကရက်ပူးဆိုလျှင် ဖွင့်ကြည့် လိုက်သေးသည်။ ငတိသည် အထဲမှာမဟုတ် တယုတ်တွေ ထည့်ထားသော ထိခဲဘူးဟန်တူ၏။ ထိုသို့သူ့ဆီမှ နံပတ်နှင့် စာရွက်ရတော့မှ ဆရာဝန်အခန်းကို အလှည့်ကျဝင်ရ၏။ ဆရာဝန်က စစ်ဆေးပြီး ဘာဘာညာညာ ရေးပေးလိုက်တော့မှ ဆေးခန်းသွား၍ ဆေးထည့်ခံရ၏။ အိမ်မှာ သုံးဘို့ဆေးကိုယူရ၏။ အဲသည်ကပေးတဲ့ အဲသည့်ခေတ်က ဆေးကလဲ တယ်အနံ့ဆိုးတယ်ဗျာ။ အိုင်ဒိုဖောင်းဘဲ။ အဲသည်တုန်းကများ ကျိုးပြီဆို တယ်လူသိသကိုးဗျ။ လူကွတကွတနဲ့၊ ညှော် ရှောင်ရတာနဲ့၊ အောင်မယ်လေး တခါကျိုးမှဖြင့် အနည်းဆုံးတလကိုးသီတင်း။

တောက်၊ ခုခေတ် ပင်နီစလင်ကတော့ ဒါမျိုးမှာ အံ့လောက်ပါသဗျာနော်။ နာရီပိုင်း အတွင်း ပျောက်တာဘဲ။

လမ်းမတော်ဖိုးတုတ် (သို့မဟုတ်) ရန်ကုန်မြို့၏ညဘုရင်

ထိုခေတ်အခါ၌ ရန်ကုန်မြို့၏ညဘုရင်ကို ကျွန်တော်သည် ဘာနုရာဇာဒေါင်းစင်္ကြာ၏ မမြင်ကွယ်ရာတွင် ဖူးမြင်ခဲ့ရလေသည်။ ထိုညသူ၏ ညီလာခံသဘင်မှာ သင်္ကန်းဝတ်(ရဟန်း သံဃာဟု မဆိုပါ။) နှစ်ဦးနှင့် အရက်သောက်နေခြင်းပင်ဖြစ်ပါသည်။

၁၉၄၀ ခုနှစ်က ကျွန်တော် သူငယ်ချင်း ‘အပါ’ (ဒီကောင် ယခုပင်ရှိပါသည်။) ထိုသက္ကရာဇ်တွင် တရံရောအခါ၌ ဒီကောင်မြာတပွေကို ဂေါ်လေရာ ပက်လက်လန်ကျခဲ့သည် နှင့် အချစ်မြေပြင် ခြေတင်စ လူငယ်တို့၏ထုံးစံအတိုင်း အပြင်းအထန် စိတ်နှလုံးထိခိုက်တော့ သည် ယူသတည်း။

“ဟေ့ သူငယ်ချင်းရ။ ငါတော့ အကြီးအကျယ်စိတ်ညစ်ပြီကွ”

ကျွန်တော်က ဒီပွဲမျိုးကြုံခဲဘူးပေါင်းများပြီဖြစ်၍

“အေး ငါသိသားဘဲကွ”

“ရှေးလူကြီးသူမတွေကတော့ ‘ရည်းစားလူလု အူနုကျွဲခတ်’လို့ ပြောကြတယ်။ အခု ငါ့ရင်ခေါင်းထဲမှာ ဖြစ်နေတာကတော့ ဝါဆိုဖယောင်းတိုင်ကြီးတခုထွန်းထားသလို ပူရှိန်းနေပြီး ဖားတကောင်အရှင်လတ်လတ် လွှတ်ထားသလိုဘဲ တဒိန်းဒိန်းခုန်နေတယ်ကွ”

“အေးပေါ့ကွာ။ တကျောင်း တဂါထာ တရွာတပုဒ်ဆန်းဆိုတာလို တဦးနဲ့တဦး ခံစားမှု ဥပမာပြပုံချင်း မတူကြဘူးပေါ့ကွာ။ ငါတုန်းက ငရုန်တကောင် ပြာလူးပြီး ရင်ခေါင်းထဲ လွှတ်ထားသလို အောက်မေ့ခဲရတယ်ကွ”

“ကဲ ဒီတော့ ဒီငရန်လိုအကောင်၊ ဖားလိုအကောင် ဒို့ရင်ခေါင်းထဲ ဝင်ခုန်နေတာကို ဘယ့်နှယ်လုပ်ရမလဲ”

ကျွန်တော်တို့ လူပျိုပေါက် စိတ်ကူးအတိုင်း

“အရက်နဲ့ လောင်းသတ်တာပေါ့ကွာ”

“အေး ဟုတ်ပီ”

“နို့ပြီး လှေမျော လှေနဲ့လိုက်၊ ငွေမျောငွေနဲ့လိုက် ဆိုတာလို မြာမျော မြာနဲ့လိုက်ရတယ် ကွ”

“ဟာ ဒါ အေး မင်းဟာ ဟုတ်တော့ဟုတ်တယ်။ ဒါပေမယ့် လိုက်ဖို့မြာက ဘယ်မလဲ”

“ထာဝရအဖို့တော့ မဟုတ်ဖူးပေါ့ကွာ။ တခဏအတွက်မှာဖြင့် ယူနီဗာဆယ်တို့၊ စထရင်းတို့၊ အွန်လောက်တို့၊ နမ်းရွန်းတို့၊ ဟောင်ကောင်တို့မှာ မြာနဲ့အရက်ကစားပွဲနဲ့တွဲနေတယ် မဟုတ်လား”

“အောရိုက်၊ အောရိုက်၊ ဘဲရီးဂွဒ်အိုင်ဒီယာ။ ဘတ်။ အဲဒီဟော်တယ်တွေသွားဘို့ မန်းနီးက”

“ဟာ ဒါတော့ မင်းကိစ္စ မင်းကြံမှပေါ့ကွ။ ငါ့ထိစာရေးမလေးတုန်းက ငါ့ရွှေကြယ်သီး ပေါင်ရတယ် မဟုတ်လားလို့”

ဤနေရာ၌ ထိုခေတ်က ‘ထိစာရေးမ’ဆိုသည့် အကြောင်းခေတ္တ ဖြတ်ပြောချင်ပါသည်။ ထိုခေတ်က ထိုဆိုင်တို့သည် ယခုခေတ်လို အောင်ဆုပန်၊ ကန်တော်ကြီး၊ ကန်တော်ကလေး စသည့်နာမည်တွေတပ်၍ နေရာတကာ အနံ့အပြားသီးဖွင့်ကာ လူသူမရွေး ရောင်းချကြသည် မဟုတ်။ ထိုဆိုင်ကို သိမ်ကြီးဈေးလို့၊ စကော့ဈေးလို့ အကွက်အကွင်းကျကျမှာ လှလှပပကြီး ပြင်ဆင်၍ မိန်းကလေး ချောချောလှလှတွေမှ ရောင်းချကြသည်။

ယခုခေတ်လို ဘယ်ဆိုင် ဘယ်လောက် အပေါက်များသည်ဟု သတင်းစာတွေထဲမှာ ထည့်ပြီး မကြော်ငြာကြ။ မိန်းကလေးလှလှကိုသာ ဘမ်းပြထားကြသည်။ အနီမိန်းကလေးတို့က လခလည်းရ၏။ ရောင်းရသော ထိစာရွက်ပေါ်မှာ ကော်မရှင်လည်းရသည်။ ထို့ကြောင့် ထိုမိန်းကလေးတို့သည် ထိလက်မှတ်များများရောင်းရအောင် မြူဆွယ်တတ်ကြသည်။ ထိကပါး ရိုက်ပါး အပြောခံကြသည်။

ယခုခေတ်တွင် မိန်းမချောကလေးတွေ ရုပ်ရှင်မင်းသမီး လုပ်ချင်ကြသကဲ့သို့၊ ထိုခေတ်က မိန်းမလှကလေးတွေ ထိစာရေးမ လုပ်ကြသည်။ ထိုခေတ်က ဂေါ်ကာလသားတို့သည် သိမ်ကြီးဈေးထိရုံတန်းနှင့် စကော့ဈေး အလယ်ပေါက် နာရီစင်အောက်က ထိစာရေးမလေးလှပုံကို သတိရကြပေဦးမည်။ ထိုခေတ်က ထိစာရေးမ ဂေါ်ရုပ်လည်း လွယ်လှသည် မဟုတ်ပါ။ တခါ စကားပြောချင်လျှင် ထိတစောင်ထိုး။ ငွေနှစ်ကျပ် ကုန်ရပါ၏။

ကျွန်တော်သည် မိုက်မဲစွာ ငွေနှစ်ကျပ်စီ အလီလီကုန်ခြင်းဖြင့် သိမ်ကြီးဈေး ထိရုံမှ

ကောင်မလေးတယောက်နှင့် ရည်ငံမိသည် ဆိုကြပါစို့။ သူ့နာမည်က ဘေဘီ။ တရုတ်ကပြား
မလေး။ လိပ်စာက ၁၀၈၊ ရွှေတောင်တန်း (အဟုတ်အမှန်ကို ထုတ်ပြန်လို့ရေးပါ၏။ မရွှေချော
ယခုရှိပါသော် ငါးဆယ်ကျော် အဒေါ်ကြီး။) သူနှင့် ကျွန်တော်သည် စာပေးစာယူဖြစ်ကြပြီး
တယ်မကြာလှ။ သူထီဆိုင်သို့ မလာတော့သဖြင့် သူနှင့်နှစ်ယောက်အတူ တွဲထိုင်လေ့ရှိသော
မိန်းကလေးကို မေးကြည့်တော့ “ဘေဘီက ရှင်ကိုချစ်သွားရှာတယ်။ ဒါပေမယ့် သူက ဒီထီဆိုင်
ရှင်တရုတ်ရဲ့ မယားငယ်ဘဲ”ဟု သိရသည်၌ ကျွန်တော်အသဲကွဲတဲ့သဘောပေါ် ခင်ဗျာ။ ခုန
အပါကို ကျွန်တော်ပြောသလို မြာမျော မြာနဲ့လိုက်ဆိုတဲ့အတိုင်း ရွှေကြယ်သီးကို ပေါင်ပြီး
စာတွေ့မက ငါတွေ့ရသောဟော်တယ်များသို့ ကျွန်တော်သွားခဲ့သည်။ ဤနည်းလမ်းကို
ကျွန်တော်က ညွှန်ပြခြင်းဖြစ်ရာ အပါသည် ခေတ္တမျှ ဆိတ်ငြိမ်နေပြီးနောက် ရုတ်တရက်ပြောင်
လက်သွားသော မျက်နှာနှင့်

“အဲ၊ ဟုတ်ပြီ ဟုတ်ပြီ။ ဒီနေရာမှာ ငါ့မေမေကို ငါထိုင်ပြီးရှိခိုးချင်တယ်ကွ”

“ဘာလဲ။ မင်းမေမေက ထိုင်ပြီးရှိခိုးတာနဲ့ ပိုက်ဆံပေးတယ်လား။ ဒီလိုဆို ငါပါလိုက်ခိုး
မယ်”

“အို၊ နိုး။ ဒီလိုမဟုတ်ဖူး။ ငါ့မေမေကို ငါထိုင်ပြီး ရှိခိုးချင်စိတ်ပေါ်တာက ငါ့မေမေရဲ့
မေ့တတ်တဲ့အတွက်ကွ”

“အို ငါ့လခွီးတဲ့။ မေ့တတ်တဲ့အတွက်ကိုသာ ထိုင်ရှိခိုးရမယ်ဆိုရင် ဖွတ်တွေ ပဒတ်တွေ
ဘုရားဖြစ်ကုန်ရေပေါ့ကွ”

သူသည် စိတ်ပျက်ဟန်နှင့် ခေါင်းကိုရမ်းလိုက်ကာ

“တယ်၊ ဒီကောင် နားဝေးရန်ကော။ ငါပြောတာက ငါ့မေမေ မေ့တတ်တဲ့အတွက် ငါ
ပိုက်ဆံရပေါက် ဖြစ်လာတာမို့ ငါပြောတာကွ။ ငါ့မေမေ မေ့တတ်တာက ဘယ်လိုလဲသိလား။
ပိုက်ဆံသေတ္တာဖွင့်ပြီး သော့မပိတ်ဖဲထားတတ်တယ်။ ရေချိုးခါနီး နားညောင်းတို၊ လက်စွပ်တို့ကို
ချွတ်ပြီး ဘယ်နေရာမှာထားမှန်းမသိဘဲ ဖြစ်တတ်တယ်။ ဒါကြောင့် သူ့ပစ္စည်းတွေတခုခုပျောက်
ရင် ဘယ်သူ့မှ မစွပ်စွဲဝံ့ဘူး။ သူ့အထားမှားတာဘဲ၊ တချိန်ချိန် ပြန်တွေ့မှာဘဲလို့ ထင်နေတတ်
တယ်ကွ။ ဘယ်သူမှလဲမယူတော့ ဒီလိုဘဲ ပြန်ပြန်တွေ့နေကျကိုကွ”

သို့သော် အပါအမေ ဒေါ်ဖွားရွှေ၏ စိန်လက်စွပ်တကွင်းသည် မကြာမီအတွင်း၌ ထာဝစဉ်
ပျောက်ဆုံးသောအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိသွားလေသတည်း။

ထိုလက်စွပ်ကို ၃၅ကျပ်နှင့် ပေါင်၍ ၃၄ကျပ် ၁၅ပဲရှိနေသောအပါနှင့် ကျွန်တော်သည်
ရန်ကုန်မြို့ထဲသို့ လာခဲ့ကြကာ အပါက

“ဒီငွေမကုန်မချင်း ဟော်တယ်စေ့အောင်တက်မယ်ကွ။ အခု ဘယ်ဟော်တယ်စသွားမလဲ”

ထိုခေတ်က ငွေအစိတ်သုံးဆယ်သည် မနည်းပါချေ။ ထိုစဉ်၌ ကျွန်တော်တို့သည်
(ဟော်တယ်ဈေး) တကျပ်တပဲတန် တိတဆိပ်ဘီယာတလုံးစီမျှ သောက်လိုက်လျှင်ပင် မူးယစ်
သောစည်းစိမ်ခံစားရသော သမယဖြစ်ပါ၏။

ကျွန်တော်က “ခင်ခင်ဆီကို ပထမသွားမယ်ကွ”

ထိုစဉ်ကာလ၌ ‘ခင်ခင်’ဆိုလျှင် ယူနီဗာဆယ် ဟော်တယ်ဖြစ်ကြောင်း ဤမှာဘက်၌ ကျင်လည်ကြကုန်သော သူကောင်းသားတို့ သိကြပါကုန်၏။ ခင်ခင်သည် ယူနီဗာဆယ်၏ အလှဘုရင်မ။

“နောက်ပြီးတော့ အကင့်ဆီသွားမယ်ကွ”

ကျွန်တော်က စကားဆက်၏။ အကင်သည် တရုတ်ကပြားမ၊ ၀၀ကက်ကက်ကလေး။ စထရင်းဟော်တယ်၏ ‘စတား’ဖြစ်၏။ ၎င်းစထရင်းမှာ ယခုစထရင်းမဟုတ်။ ‘ချိုင်းနိစ်စထရင်း ဟော်တယ်’ဟု အင်္ဂလိပ်လိုရေးထား၏။ ယခုလက်ရှိ စထရင်းဟော်တယ်ကား ထိုခေတ်က ဥရောပတိုက်သားများအတွက် သက်သက်သာဖြစ်၏။

“ကလင် လင်။ အံ့စယ်လာလယ်”

ယူနီဗာဆယ်ဟော်တယ်တွင် အပေါက်ဖက်ကို မျက်နှာပြုထိုင်နေသော ငွေသိမ်းစာရင်း ကိုင်တရုတ်၏ အသံသည် သူ့လက်က ပထမနှိပ်လိုက်သော ခေါင်းလောင်းသံနှင့်အတူ ပေါ်လာ သည်၌ အခန်းထိန်းမှူးမိန်းမ ထွက်လာကာ ကျွန်တော်တို့အား လွတ်လပ်သောအခန်းတခုသို့ ပို့လေသည်။

“ကဲ၊ ဘာသုံးဆောင်ကြမလဲ ပြော”

အပါသည် ထိုမိန်းမ၏ ပါးကိုတချက်နမ်းလိုက်ပြီး

“တီနှစ်လုံးရယ်၊ ဘဲကင်ရယ် ခင်ခင်ရယ်၊ သုံးခုအတူလွှတ်လိုက်ပါ”

“ကျွန်တော်အဖို့တော့ မြနဲ့ ကပ်စတန်စီးကရက်”

ဤစဉ်ကာလ ကျွန်တော်သောက်သည်မှာ ဂျပေရသော ကပ်စတန် စီးကရက်။ မြက ဤဟော်တယ်မှာ ကျွန်တော့်အဆက်။

မြသည် ခင်ခင်လောက်တော့ မနိပ်ချေ။ သို့သော် သဘောသကာယကောင်း၏။ ကျွန်တော့်ထက် နှစ်နှစ်မျှကြီး၏။ ကျွန်တော့်အား ‘မောင်လေး’ဟုခေါ်၍ အမြဲအချော့ကောင်း၏။

‘ဟော မမမြ’

သူ၏တပွေတပိုက် ကိုယ်ကြီးကို ကျွန်တော်ကဆီး၍ ပွေလိုက်လေသည်။ အပါကား သူ့ခင်ခင်မလာသေး၍ မကျေနပ်။

“ဘယ်မလဲဗျ၊ ခင်ခင်”

မြသည် ကျွန်တော့်ပါးကို တချက်ပြန်မွေးလိုက်ပြီး

“နေပါအုံးကွယ်။ လာပါလိမ့်မယ်။ ပြောခဲ့ပါတယ်”

“ကျွန်တော်မှန်းသိရဲ့လား”

“သူမြင်လိုက်ပါတယ်”

ခင်ခင်မှာ ဤဟော်တယ်တွင် လူကြိုက်အများဆုံးဖြစ်၍ သူ့ခမျာလေးမှာ တဒုက္ခ။ အခန်းတိုင်းလိုလို ရှောက်ပြီး ဖျော်ဖြေရသည်။ သူမလာ၍ ဆူကြူပူကြူသူများ၊ သူ့အတွက်နှင့် ရန်ဖြစ်ကြသူများ။

ကျွန်တော်တို့သည် ထိုညတွင် ဤဟော်တယ်၌ ရန်မဖြစ်ခဲ့ရပါပေ။ စထရင်းက အကင် အတွက်လည်း ကတောက်ကဆမျှ မများခဲ့ရ။ အွန်လောက်က လှမေအတွက်လည်း မီးသေခဲ့ပါ သည်။ သို့သော် နောက်ပိတ်ဆုံး နမ်းရွန်းဟော်တယ်ကျခါမှ သောက်ကျိုးနဲ ဘာမဟုတ်သည့် ငနဲမ တယောက်အတွက်နှင့်။

အချိန်က သန်ကောင်ယံနီးနေပြီ။ ဤဟော်တယ်တွေမှာ ည၁၂နာရီတွင် ပိတ်ရသည်။ ၁၁နာရီခွဲလျှင် ဧည့်စဲရသည်။ နောက်ထပ်မလာရ။ ကျန်လူများကိုပြန်တို့ တရုတ်တွေက လိုက်ပြီး ဝမ်းနင်ပေးရသည်။ ထိုအချိန်၌ ဧည့်ခံသော မိန်းကလေးများလည်း နည်းသွားလေပြီ။ အကြောင်းမှာ အချို့လည်း ဧည့်ခံရင်း ဈေးတည့်သွားသည်နှင့် အော်ဒါလိုက်ကုန်ကြ၏။ ဟော်တယ်အပေါ်ထပ် အိပ်ခန်းများကို တက်ကုန်ကြ၏။

ယင်းအချိန်မှာ ကျွန်တော်တို့အခန်းနှင့် မျက်နှာချင်းဆိုင် အခန်းနှစ်ခုအတွက်ပင် ငနဲမ တကောင်သာ ရှိတော့၏။ ဒါကို ဟိုဘက်ဒီဘက်လုကြလေသည်။

“ဟေ့ ကြူကြူ။ ခေါ်နေတာ မကြားဘူးလား”

အပါသည် ဝမ်းခေါင်းသံပါအောင် ကုန်း၍ အော်လိုက်ရာ တဖက်ခန်းမှ ယောက်ျားသံ တခုက

“ဟေ့ကြားတယ်။ မလာဘူးကွ”

ယင်း၌ အတော်မူးနေပြီဖြစ်သော ကျွန်တော့်လက်ထဲက ဖန်ခွက်က သူတို့အခန်းထဲသို့ ဂလွမ်ကနဲ ကျသွားလေသည်။

သူတို့အခန်းထဲမှ ဝုန်းကနဲထသံများနှင့်အတူ

“တယ် လူပါးဝလိုက်ပါလား။ သတ္တိရှိလာအပြင်ထွက်ခဲ”

ကျွန်တော်တို့သည် ပုလင်းများကိုကိုင်၍ အပြင်ထွက်ကြကာ

“အသင့်ဘဲ ကျုပ်တို့ကနှစ်ယောက်ဗျ”

“ငါတို့လဲ နှစ်ယောက်ပဲ”

“အိုကေ၊ ကမ်းမောက်”

အမူးသမား သူရဲကောင်းကြီးများ အပြင်တွင်မျက်နှာချင်းဆိုင်မိကြ၍ လက်များပြင်လိုက်

စဉ်မှာပင် သူတို့ဘက်က တယောက်သူသည် ရုတ်တရက် လက်ကား၍ “ဟိုး ဟိုး ခဏနေကြ ပါအုံး ခဏနေကြပါအုံး”ဟုဆိုပြီး အပါမျက်နှာကိုကြည့်၍

“မင်း စုထောက် ဦးချန်ထွန်းသားမဟုတ်လား”

ကျွန်တော်တို့က အသက် ၂၀လောက်၊ သူတို့က ၃၀မျှဖြစ်ကြသည်။ အပါက တင်းမာ သောမျက်နှာနှင့်

“ဟုတ်ပါတယ် ဒါဘာဖြစ်သလဲ”

ထိုသူ၏မျက်နှာသည် ခဏအတွင်း စိတ်မာန်လျှော့သွားကာ

“အမယ်လေး၊ အသိမြန်ပေလို့ဘဲ၊ မှားကြတော့မလို့။ ကဲ ကဲ ဒို့ကဘဲ ရှေ့ပါတယ်ကွာ။ လာကြ လာကြ ဒို့အခန်းကို ငါကမင်းတို့ကို ပြုစုစမ်းပါရစေ”

ကျွန်တော်တို့သည် တယောက်မျက်နှာ တယောက်ကြည့်ကြပြီးနောက် အပါက

“နေပါအုံး ခင်ဗျားက ကျွန်တော်တို့နဲ့ ဆွေမျိုးမို့လား”

ထိုသူသည် ဝမ်းသာအားရ မျက်နှာနှင့်

“အောင်မယ်လေး ဆွေမျိုးလောက်ဘယ်ကမလဲကွာ။ မင်းအဖေကငါ့ရဲ့အသက်သခင် ကျေးဇူးရှင်ပါ။ လာ လာ အေးအေးဆေးဆေး ပြောကြတာပေါ့။ မင်းတို့အခန်းက ဘီလ် ငါ့တာဝန်ထားလိုက်ပါ”

မကြာမီ ကျွန်တော်တို့ သူတို့အခန်းက စားပွဲတွင် ထိုင်မိကြလေသည်။ သူတို့သည် ဂျော်နီဝါးကားကို သောက်နေကြ၏။ ကျွန်တော်တို့ ဝီစကီမသောက်ချင်ကြောင်း ပြောသည်နှင့် ဘီယာနှင့် ခိုကင်နှစ်ကောင်မှာပေး၏။

သူတို့သည် သက္ကလပ်နက်ပြာရောင် မြန်မာအပေါ်အကျီများကို ဝတ်ထားကြသည်။ ညဉ့် အချိန်ဖြစ်ရုံမက ဟော်တယ်ခန်းထဲတွင်ပင်ဖြစ်လျက် သက္ကလပ်ဦးထုပ် နခမ်းပြန်ကြီးကို ခေါင်း ပေါ်ကမချကြချေ။

တယောက်သူက “ငါ့ကို နောက်တွေ့ရင် သေသောချာချာမှတ်ထားကွ”ထိုသူသည် သူ့မျက်နှာကို ထင်ရှားအောင် ဦးထုပ်ချွတ်ပြလိုက်ပြီး “ဟောဒီခေါင်းမှာလဲ ထပ်မွေးပြောင်နေ တယ်။ ငါ့နာမယ်က မောင်အုန်းတဲ။ မင်းဖေဖေ ကောင်းကောင်းသိတာပေါ့ကွာ။ စက်ဆန်းက သူသတ်မှုတုန်းက မင်းအဖေငါ့ကိုကယ်တာပေါ့ကွာ။ ငါသတ်မှန်းသူသိတာနဲ့ ဒီအမှုကို သူတာဝန် မယူတော့ဘူး။ တခြားအမှုလိုက်တယောက်ကို လွဲပေးလိုက်တယ်။ ငါက လူသတ်သမားပေမယ့် ကျေးဇူးတော့ အင်မတန် သိတတ်ပါတယ်ကွာ။ မင်းဖေဖေက ငါငွေပေးတာလဲမယူဘူး။ ကဲသောက်ကြကွာ။ မင်းတို့လိုချင်တာလဲပြော။ ရန်ကုန်မြို့ကို ဒီအချိန်မှာဒို့ ပိုင်တယ်ကွ”

အမူးသမားတို့၏ လေလုံးထွားခြင်းကို ယုံကြည်စရာလော။ လူအင်္ဂါရုပ်မှာ ပုတိုက်တိုက်၊ တိုတိုတုတ်တုတ်။ မျက်ခွံထူခြင်း၊ အသားထူပွပွနေခြင်းမှတစ်ပါး အခြားထူးခြားသော လက္ခဏာ

မရှိပေ။ သူ့အဖော်မှာလည်း ထိုနည်းနှင့်နှင်ပင်။

‘ဒီအချိန်မှာ ရန်ကုန်မြို့ကို ဒို့ပိုင်တယ်၊ လိုချင်တာပြော’ဆိုသော စကား၌ ကျွန်တော်တို့ သည် ဘာမျှထူးထူးခြားခြား ဆန္ဒပြမနေဘဲ လူပျိုပေါက်တို့၏ အာသီသအတိုင်း ယခုသောက်နေ ချိန်၌ မြာတယောက်စီ ဖက်ထားချင်ကြကြောင်း ပြောသည်နှင့် အခုန ကြူကြူအပြင် နောက် တယောက်ကိုပါ ချက်ချင်းရောက်လာစေပါသည်။ နာမည်က အဆွီ တဲ၊ တရုတ်ကပြားမလေး။

အဆွီသည် အတော်နိပ်၏။ ကြူကြူထက် အများကြီးသာ၏။ ထို့ကြောင့်အပါက သုံးဆောင်ပါ၏။ ခုညမှာတော့ သူ့ပွဲပေကိုးခင်ဗျာ။

အဆွီသည် ရုပ်ချော၍ တရုတ်သွေးပါခြင်းကြောင့် မာနကြီး၍စိတ်တိုသည်။ ဒါအတွက် ပင် ကျွန်တော်တို့ သူ့ကိုကျေးဇူးတင်ရပေမည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုလျှင် သူ့အတွက်ပင် ကျွန်တော်တို့သည် ထိုည၌ ရန်ကုန်မြို့၏ ညဘုရင်ကို ဖူးမြော်ခွင့်ရခဲ့ပေသည်။

အကြောင်းသော်ကား တစထက်တစ အမူးပို၍ပို၍ လာခဲ့သောအပါသည် ဘယ်ထိ အောင်များ လက်ကမြင်းလိုက်သည်မသိ၊ အဆွီသည် ရုတ်တရက်ထအော်ကာ ကြမ်းတမ်းသော စကားလုံးများနှင့် ဆဲရေးလိုက်လေ၏။

ဤတွင် ‘ဒီအချိန် ရန်ကုန်မြို့ဒို့ပိုင်သည်’ဆိုသော လူမိုက် ကိုအုန်းဆိုသူသည် သူ့အသက် သခင် ကျေးဇူးရှင်၏သား သူ့ဧည့်သည်အတွက် ကျွတ်ကျွတ်ဆူအောင် ဒေါသထွက်ကာ အဆွီ ပါးကိုဖြန်းကန်လှမ်းချလိုက်လေသည်။ ဤမျှနှင့် အားမရသေး။ “နင်ငါ့ရှေ့မှာ ငါ့ဧည့်သည်ကို ဒီလိုဆဲရေးရသလား”ဟု ဆိုပြီး သူ့အပေါ်အကျီထဲမှ အသွားတပေမျှရှိသော ဓားမြှောင်ကြီးထုတ် ကာ အဆွီ၏ လက်မောင်းကို ဖမ်းလိမ်လိုက်သည်၌ သူငယ်မသည် ဆတ်ဆတ်တုန်လျက်။

“အောင်မယ်လေး အကိုကြီးရယ် ကျွန်မအမှတ်တမဲ့ သတိလစ်သွားလို့ပါ။ ချမ်းသာပေး တော်မူပါ အကိုကြီးရယ်။ ရှိကြီးခိုးပါရဲ့။”

ဤမှ ကိုအုန်းသည် အဆွီ၏လက်လက်ကို လွှတ်လိုက်ပြီး “ဟင်း ငါဘယ်သူလဲဆိုတာ နင့်ကို ပြသွားရအုံးမယ်”ဟုဆိုကာ ဓားမြှောင်အနှောင့်နှင့် စားပွဲဖျောင်းကန်ခုတ်လိုက်သည်။ စားပွဲပေါ်က ခင်းထားသောမှန် အစိတ်စိတ်ကွဲသွားလေသည်။ ယင်း၌ ရန်ကုန်မြို့ တရုတ်တန်း တွင် လူများကိုပင် အပျောက်ရှင်းလေ့ရှိသော တရုတ်များအကြောင်း ကြားဘူးနေသော ကျွန်တော်တို့မှာ မူးတာကလေးတွေပင် ဘယ်ရောက်ကုန်သည်မသိ၊ ရင်တထိတ်ထိတ် ခုန်နေပါ တော့သည်။ မင်းတို့က လေးယောက်ထဲ။ ဟော်တယ်တခုလုံး တရုတ်တွေက အများကြီး။

သို့သော် တရုတ် သုံးလေးယောက် ပြုန်းပြုန်းဒိုင်းဒိုင်း ပြေးလာသောအခါ၌ ကိုအုန်း မျက်နှာသည် အေးအေး ဣန္ဒြေရလှစွာနှင့် တရုတ်တယောက်၏ နာမည်ကို ခေါ်လိုက်ပြီး

“ဟိုဘက်ခန်းနဲ့ ဒီဘက်ခန်းက စားပွဲမှာ ကျသမျှ တွက်ချင်တွက် မတွက်ချင်နေ၊ ငါမပေး ဘူး”

ထိုတရုတ်သည် ပြူးပြူးပျာပျာနှင့်

“ဟာ ကိစ္စမရှိပါဘူးဆရာ”

“နို့ပြီးတော့ မင်းတို့ဟော်တယ်က ကောင်မတွေကိုလဲ ဘယ်လိုလူ ဘယ်လိုဆယ်ဆံ ရမယ်ဆိုတာ သင်ထားအုံး”

“ကောင်းပါပြီ ဆရာ”

“အေး ငါဒါပြောချင်လို့ ဒီစားပွဲကမှန်ကို ဓားနှောင့်နဲ့ထုပြီး မင်းတို့ကို ခေါ်လိုက်တာ။ ကဲ ငါတို့ သွားတော့မယ်”

သူက ရှေ့ကဆင်း၍ ကျွန်တော်တို့က နောက်ကလိုက်သည်၌ ကျွန်တော့်မှာ ကျောချမ်း ရှိပင်နေပါတော့သည်။ ဒီလူ ဘာကြောင့်များ ဒါလောက်ဗိုလ်ကျရပါလိမ့်။ တကယ့်လူပါဘဲ။ သို့သော် ဤမျှနှင့်ကျွန်တော် သူ့ကိုချီးမွမ်းမိသည်မှာ စောလှပါသေးသည်။ နောက်ဆက်တွဲတွေ ရှိပါသေးသည်။ ကြည့်ပါဦး။ (ဤနေရာ၌ စာဖတ်သူအား မှာထားပါရစေ။ သည်အကြောင်းသည် လုပ်ဇာတ်မဟုတ်ပါ။ ကျွန်တော့်ကိုယ်တွေ့ဖြစ်ပါသည်။ ထိုလူနာမည် အမှန်ပင် ကိုအုန်းဖြစ်ပါ သည်။

ဟော်တယ်အောက် ရောက်သည်၌ တက္ကစီ ကားတစင်းကိုတွေ့၍ ကိုအုန်းက ကားဟွန်း ကို ဆက်ကာဆက်ကာ နှိပ်လေရာ ဟော်တယ်သုံးထပ်ပေါ်မှ တံခါးတခုပွင့်လာပြီး “ကားမအား ဘူးဗျ”ဆို၍ တံခါးပြန်ပိတ်သွား၏။

ဤတွင် ကိုအုန်းသည်

“အောင်မယ် ငါ့များ မအားဘူး ပြောရသလား။ ဒီကောင်ဘယ်သူများပါလိမ့်”ဟု ပြောလျက် သူ့လက်နှင့် ဖျစ်ထားသော (ထိုခေတ်၌) ဟွန်းက ရော်ဘာလုံးကို ဖလတ်ခနဲ ဆွဲယူ လိုက်ကာ ဓားမြှောင်နှင့် ဇွတ်ကနဲထိုးလိုက်ပြီး

“ဒီကောင်ကို ခုညဘဲဆုံးမရမယ်၊ လာသွားကြစို့။”

ပေ ၅၀ ထိပ် တက္ကစီတစင်း ရောက်သည်၌ ကိုအုန်းအား ‘ဆရာ ဆရာ’နှင့် ကားဒရိုင် ဘာတွေ ဝိုင်းလာကြလျက်

“ဆရာ ဘာအလိုရှိသလဲ။ ဘာကိစ္စရှိသလဲဆရာ”

“သွား။ ဟို ဟော်တယ်အောက်က တက္ကစီကား ဘယ်သူမောင်းသလဲဆိုတာ သွားကြည့် စမ်း”

ဒရိုင်ဘာတယောက် သုတ်သုတ် သုတ်သုတ်နှင့် ပြေးသွားပြီး ပြန်ရောက်လာကာ

“ဘတင်ရယ်ဆရာ”

“အေး၊ ဒီကောင်ကို ခုညနှစ်နာရီ ငါ့ဆီလာရမယ် ပြောလိုက်”

“ကောင်းပါပြီ ဆရာ”

“အေး နောက်ပီး” ကိုအုန်းသည် ကျွန်တော်နှင့် အပါကို လှည့်ကြည့်ကာ “မင်းတို့ခုည အိမ်မပြန်ကြပါနဲ့တော့ကွာ။ ငါတို့ဆီမှာဘဲ အိပ်ပါ”ဟု ပြောပြီး လူတယောက်ကို လက်ညှိုးထိုး၍ “ဟေ့ ထွန်းညွန့်”

ထိုသူသည် အလွန်သွက်လက် ဖျက်လတ်စွာနှင့် ရှေ့သို့တိုး၍ ခြေစုံရပ်ကာ

“ဆရာ”

“ဒီ နမ်းရွန်းက ကြူကြူနဲ့ အဆွီကို နာရီဝက်အတွင်း ငါတို့အခန်းပို့ထားလိုက် သိလား”

“ကောင်းပါပြီ ဆရာ”

ထိုနောက် လူတယောက်ဘက်သို့ လှည့်ပြန်ကာ

“ဟေ့ ဘတုတ်”

“ဆရာ”

မီးလင်းနေသည့် ညဉ့်လုံးပေါက် ဆိုင်တခုကို ညွှန်ပြ၍

“ဟို အကြုတ်ဆိုင်သွားစမ်း။ ကြက်ဥအလုံး ၄၀ ဟမ်ဘွိုင်လုပ်ပြီး ငါ့ဆီပို့ခိုင်း။ နို့ပြီး ဆားငန်သီးတထုပ်လဲ ယူခဲလို့ပြောလိုက်”

“ကောင်းပါပြီဆရာ”

“ကဲ ဒို့သွားမယ် ကားတစီး”

တခဏအတွင်း၌ ကားတစီး ကျွန်တော်တို့အနီး ရောက်လာကာ တံခါးဖွင့်ပြီး ဖြစ်နေသည်။

ကားသည် ပေ၅၀ထိပ်မှ ဒါလဟိုဇီလမ်းအတိုင်း မောင်းခဲ၍ လမ်းမတော်ကို ချိုးသည်။ ထိုနောက် ကျုံးကြီးလမ်းအနောက်ဖက်သို့ မောင်းခဲကာ ဝိုင်အမ်ဘီအေ အသင်းတိုက်အနီး ရောက်သည်၌ ကိုအုန်းမှာ ရုတ်တရက်ရေးကြီးသုတ်ပျာအသံဖြစ်လာလျက်

“ဟေ့ ရပ်တော့ကွာ။ ဒီမှာဘဲ ဒို့ဆင်းမယ်”

ရန်ကုန်မှာ ဒီလောက် ဗိုလ်ကျနေသော ကိုအုန်း၏နောက်မှ ကျွန်တော်တို့က ရင်မောက်၍ လျှောက်ခဲကြပါသည်။ သို့သော် ကျွန်တော်တို့ အံ့ဩရသည်ကား ယခုအချိန်၌ ကိုအုန်းမှာ တမူပြောင်း၍နေချေပြီ။ မီးထိန်ထိန်လင်းနေသော တရုတ်လက်ဖက်ရည်ဆိုင်ရှေ့တွင် သင်္ကန်းဝတ်နှစ်ဦးနှင့် လူကြီးတယောက် အရက်သောက်နေသော စားပွဲအနီးသို့ ရောက်သည်၌ ပေ၅၀ထိပ်က လူတသိုက်ရှေ့ ဘုရင်ဖြစ်ခဲသော ကိုအုန်းသည် ယခုယုန်လျှင်ကျုံ့ကျုံ့ဖြစ်လျက် ကျွန်တော်တို့ကိုပါ တိုးတိုးတိတ်တိတ် နေကြရန်အမူအရာပြပြီး ကုန်းကုန်းကလေး လျှောက်သွားကြရသည်။ မနီးမဝေးရှိ အခြားစားပွဲတခုရောက်မှ ကျွန်တော်တို့ လူသိုက်ဆိတ်ငြိမ်စွာ ထိုင်ကြရသည်။

ဘယ့်နှယ်တုံး ကိုယ်တို့လူ။ ခြင်္သေ့ကနေပြီး ယုန်ကလေး ဖြစ်သွားရတာ။

ကိုအုန်းသည် အရက်သောက်နေသော သင်္ကန်းဝတ်နှစ်ဦးကိုပင် ရိုသေလေသလော၊ သို့မဟုတ် ကတုံးဆံတောက်နှင့် အသက် ၅၀ခန့် လူကြီးကိုပင် ကြောက်ရွံ့လေသလော။

ထိုလူကြီးကို မီးရောင်တခြမ်းနှင့် အမှောင်ဘက်က နေ၍ဘေးတိုက် ကျွန်တော်မြင်ရသည်။ ပေါ်လွင်သော နှာတံ၊ ခိုင်ခံ့သောမေးရိုး၊ ပိရိသော နှုတ်ခမ်းများရှိသည်။ သူ့ကိုယ်မှာ စွပ်ကျယ်ဝတ်ထားသည်။ ကိုယ်လုံးကိုယ်ထည် ထွားသည်။

ကျွန်တော်တို့ ယခုထိုင်နေရသည်မှာ ဆဲငါးမိနစ်မျှ ကျော်ပါပြီ။ ကိုအုန်း၏အမူအရာကြောင့် ဘယ်သူကမှ ဘာမျှမပြော။ ပျင်းလှပါပြီ။ ထို့ပြင် ကျွန်တော်တို့မှာ ကိုအုန်း အမိန့်ထုတ်ခဲသော ကြူကြူ၊ အဆွီနှင့် ကြက်ဥ ဟစ်ဘွိုင်တို့ကို တမ်းတမိ၍ သူ့ကိုလက်တို့ပြီး

“ကိုအုန်း ဒီမှာဘာလုပ်နေတာလဲ။ သွားကြပါစို့ဗျာ”

“အို နေအုံးကွ။ ဆရာကြီးက ဘာပြောမယ် မသိသေးဘူး” ဟုဆို၍ ထိုလူကြီးကို မေးငေါ့ပြပါသည်။

ကျွန်တော်က

“ဒီလူကြီးက ဘယ်သူမို့လဲ”

မင်း သူ့နာမည် မကြားဘူးဘူးလား”

ကျွန်တော် ချက်ချင်းသိတရ၍

“လမ်းမတော် ဖိုးတုတ်ဆိုတာလား”

ကိုအုန်းသည် သူ့နှုတ်ခမ်းကို လက်ညှိုးကာလိုက်ကာ

“ရှုး တိုးတိုး”

နောက် ဆယ်မိနစ်လောက်ကြာမှ ထိုလူကြီးက ကိုအုန်းကိုလှမ်းကြည့်၍ “မောင်အုန်း”

ကိုအုန်း စွေကနဲရပ်လိုက်ကာ “ဆရာကြီး”

“ခုည ဘာများအကြောင်းထူးသေးလဲဟေ့”

“မထူးပါဘူး ဆရာကြီး”

“အေး ဒါဖြင့် သွားတော့”ဟု အမိန့်ပေးလိုက်ပါမှ ကျွန်တော်တို့သည် ကြူကြူ အဆွီတို့နှင့်ပျော်ပါးရန် ဝိုင်အိမ်ဘီအေအသင်းတိုက်သို့ ယွန်းခဲကြရပါတော့၏။

ဤအင်္ဂလိပ် စာလုံးသည် ‘ငှားရန်’ဟု အဓိပ္ပာယ်ရှိ၍ ထိုရှေးခေတ်သမယတွင် ရန်ကုန်မြို့ ၌ အိမ်ငှားလိုသူတို့သည် မိမိအိမ်ရှေ့တွင် ဤသို့ရေးထားလေ့ရှိ၏။ ယင်းအောက်မှ စုံစမ်းရန် ဌာန။

ယင်းသို့ ၁၁၁ နှစ်အရေးထားသော အိမ်တို့မှာ သုံးလေးအိမ်အထိ ရှိတတ်ကုန်၏။ ရောင်းလို သော အိမ်ဆိုလျှင် ‘သမ ၂၉၈ ဟု ရေးထား၏။

အကြင် လူပျိုတယောက်သည် လမ်းမှာ အပျိုတယောက်ကို တွေ့၍ချစ်စကား ကြိုက် စကား လိုက်ပြော၏။ နေရပ်လိပ်စာကို မေး၏။ ခပ်နောက်နောက်အပျိုသည် သူသိထားသော ‘ငှားရန်’အိမ်လိပ်စာကို ပြောပစ်ခဲ့တတ်၏။ ကိုလူပျိုက အဟုတ်မှတ်၍ လိုက်လေတော့ ထိုအိမ် တွင် ၁၁၁ နှစ်အ သို့မဟုတ် ‘သမ ၂၉၈ ဆိုသောစားလုံးကြီးနှင့် တိုးနေတတ်၏။ ယင်းအိမ်မျိုးမှာ လူတယောက်မျှ မရှိပေ။

ထိုခေတ်သမယတွင် ရန်ကုန်မြို့မှာ လူနေအင်မတန် ချောင်၏။ လူဦးရေ သုံးသိန်းမျှသာ ရှိသည်။ အိမ်တွေက ပေါနေ၏။ အိမ်ရှင်တို့က အိမ်ငှားကို လိုက်ရှာနေ၏။ ကြားက ပွဲစားများပင် ထားတတ်၏။ အိမ်တအိမ်နေလိုလျှင် စဘော်တွေ၊ ဆလာမီခေါ် အပျောက်တွေ မဆိုထားနှင့် အိမ်လခမှာ တက်နေပြီး တလပြည့်မှပေးရ၏။ အိမ်လခ မှန်မှန်ပေးနေသော အိမ်ငှားကို အိမ်ရှင် ကလေးစား၏။ ထိုအိမ်တွင် လိုသမျှကို ပြုပြင်လုပ်ကိုင်ပေးရ၏။ အိမ်ရှင်က လုပ်မပေးသော် ကိုယ့်ဟာကိုယ်လုပ်ပြီး အိမ်လခထဲမှ နှိမ်နိုင်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုခေတ်က ရန်ကုန်မြို့တွင် များစွာသော လူတို့မှာ ကိုယ်ပိုင်အိမ်ဆောက်ဖို့ မကြိုးစားကြဘဲ သားစဉ်မြေးဆက် အိမ်ငှားဖြင့် ပင် နေသွားတတ်ကြ၏။ တမင်ငှားစားရန် ဆောက်ကြသူများတွေကား ကုလားတရုတ်တွေ များကြ၏။ မြန်မာလူမျိုးထဲက နည်း၏။

၁၉၃၈ ခုနှစ် ကျွန်တော် ရန်ကုန်မြို့သို့ ရောက်သောအခါ ကျွန်တော့်ဦးလေးတော် တယောက်သည် စမ်းချောင်းရပ် လင်းလွန်းကွက်သစ် ဇလွန်လမ်းတွင် အိမ်ငှားဖြင့်နေ၏။ သူသည်လခနှစ်ရာကျော် ရသူဖြစ်၍ မကြာမီ၌ ထိုလမ်းထဲမှာပင် ‘သမ ၂၉၈ ဟု ရေးထားသော အိမ်တလုံး ကို ဝယ်လိုက်၏။

ကျွန်တော်သည် ၁၉၃၉ ခုနှစ် ဟိုက်ယားဂရိတ်ဆရာဖြစ်ကို အောင်ပြီးသောအခါ၌ ထိုခေတ်က မြန်မာလို သင်တန်းကုန်ဆုံးပြီဖြစ်၍ နယ်ပြန်ပြီး ကျောင်းဆရာလုပ်နေဘို့သာ ရှိတော့၏။ သို့သော် ကျွန်တော်သည် ရန်ကုန်မြို့ ရောက်ပြီးမှ အင်္ဂလိပ်စာမတတ်သည်ကို မကျေ နပ်နိုင်ဘဲ အင်္ဂလိပ်ကို အလွတ်ပညာသင်ရန် ဦးလေးအိမ်သွားနေလိုက်၏။ ကျွန်တော်ရောက်ပြီး မကြာမီမှာ ထိုအကွက် မီးလောင်လေရာ ဦးလေးအိမ်ပါသွားလေ၏။ အိမ်ခြေတော်တော်များများ ပါသွား၏။ သို့သော် ယခုခေတ်မှာလို မီးဘေးဒုက္ခသည် ကယ်ဆယ်ရေးအဖွဲ့တွေ ဘာတွေ ညာတွေ ပေါ်မလာပေ။ ပေါ်လာစရာလည်း မလိုပေ။ ကိုယ့်အိုးကိုယ့်အိမ်ကို ပြန်လည် မထူထောင်မီ အချို့က ဆွေမျိုးသားချင်းအိမ်သွားနေကြသည်။ ကိုယ်ကိုးကွယ်ရာ ဖုန်းကြီး ကျောင်းသွားနေကြသည်။ ငွေကြေးပြည့်စုံသူများက အနီးပတ်ဝန်းကျင် ၁၁၁ နှစ်အ ရေးထားသော အိမ်များသို့ သွားရောက်ငှားရမ်းနေလိုက်ကြသည်။

ကျွန်တော့်ဦးလေး အိမ်ထောင်သည် ဇလွန်လမ်း အနီးမှာပင်ရှိသော သရက်တောလမ်း

ထဲရှိ နှစ်ထပ်အိမ်တန်းလျားကြီးမှာ တခန်းငှားနေလိုက်သည်။ မီးရေအစုံနှင့် တအိမ်ထောင်လုံး ကောင်းစွာ နေလောက်၏။ အိမ်လခ နှစ်ဆဲ့ငါးကျပ်ပဲ ပေးရ၏။

ယင်းသို့ မီးလောင်ပြီးသောအခါ၌ သစ် သံ သွပ် ရောင်းသူများက မီးလောင်ခံရသူများ အား လူတန်းစား အခြေအနေကိုကြည့်၍ အချို့အဝက် အကြွေးရောင်းကြ၏။ သုံးလေးလ လောက် အတွင်းမှာပင် ဤမီးလောင်ကွက်မှာ အိမ်သစ်တွေနှင့် ဖြစ်သွားလေ၏။ ကျွန်တော့် ဦးလေးသည် ယခင်ဝယ်သည့် အိမ်ဟောင်းထက်ကောင်းသော အိမ်ကို ဆောက်လိုက်၏။

“အရင်အိမ်ကို ကျမ သိပ်မကြိုက်တာနဲ့ အဆင်သင့်ဘဲ”ဟု ကျွန်တော့်ဒေါ်လေးက ပြော ၏။ ကျွန်တော့်ဦးလေးက သူ့ထုံးစံအတိုင်း ဘာတခွန်းမျှ ပြန်ပြောချေ။

ယခုထိ ကျွန်တော့်တသက်တာတွင် ဤကျွန်တော့်ဦးလေးလောက် စကားနည်းသူကို မတွေ့ဘူးသေးချေ။ သူသည် တနေလုံးနေလိုမှ စကားတခွန်းပြောခဲ့၏။ အိမ်တွင် သားသမီး ငါးယောက်၊ အိမ်စေ့နှစ်ယောက် သူ့ဇနီး၊ သူ့ယောက္ခမကြီးနှင့် လူပိုကျွန်တော်ရှိလေရာ သူမည်သူ့ကိုမျှ စကားပြောလေ့မရှိပေ။ သားသမီးများကိုလည်း ချောမြူခြင်း မပြုတတ် ကလေးချင်း ရန်ဖြစ်သည့်တိုင်အောင်မှ သူမဖြစ်ဖြေ။ အိမ်စေ့များကိုသာ မျက်စောင်းထိုး၍ ကြည့် လိုက်တတ်၏။

သူသည် နံနက် အိပ်ရာကထ၏။ ကော်ဖီသောက်၏။ ပြီးလျှင်ဆေးပေါ့တလိပ်နှင့် မြင်းပွဲစာတအုပ်ကို ကြည့်နေတော့၏။ ကိုးနာရီလောက်ရှိမှ ဇနီးကထမင်းခူးပြီးပြီ ပြော၍ သွားစား၏။ စားပြီးအဝတ်လဲ ရုံးသွား၏။ ညနေရုံးဆင်းလာတော့ သူနဲ့နေထွေလာ၏။ ဤအချိန်၌ သူ့ကလေးတွေနှင့် အရင်းနှီးဆုံးဆက်ဆံသည်ဟု ဆိုရမည်။ သူသည် အိမ်ရှေ့ဧည့်ခန်းမှာ တုံးလုံး ကြီးလှနေ၏။ ကလေးတွေက သူ့အပေါ်မှခွကြ၏။ တက်ကြ၏။ သူငြိမ်ခံနေသည်။ နှုတ်ကတော့ ဘာတခွန်းမျှမပြောချေ။ ယင်းသို့နေရင်းမှ သူ့မယားက ထမင်းခူးပြီးပြီပြော၏။ သူထသွားစား၏။ စားပြီးအိပ်ရာထဲ ဝင်၏။

သူ့အိမ်တွင် ကျွန်တော် တနှစ်ကျော်ကျော်လောက် နေဘူး၏။ မှတ်မှတ်ရရ သူနှင့် ကျွန်တော် ဘာစကားမျှ မည်မည်ရရပြောခဲ့ဘူးသည်မရှိချေ။

အိမ်မှာသာ မဟုတ်။ သူ့ရုံးမှာလည်း သူ့စကားအနည်းငယ် ပြောသည်ဆိုလျှင် သူ့ ရုံးစာ ရေးများက ‘ဒီနေ့မိုးရွာမယ်’ဟု ပြောစမှတ်ပြုကြရ၏။

လူတန်းစားများ

ထိုခေတ်၌ ကျွန်တော်နေထိုင် ကျွမ်းကျင်ခဲ့ရာ ကြည့်မြင်တိုင်စမ်းချောင်းရပ်ကွက်ရှိ လူတန်းစားများမှာ လခစားထက် ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်းသမားတွေက များ၏။ ပန်းထိမ်၊

ကျောက်သွေး၊ ဖိနပ်ချုပ်လုပ်ငန်းတို့ တွင်ကျယ်ကြ၍ လက်ခစား လုပ်သားများသည်ပင် စာရေး စာချီဝင်ငွေကိုမှီလျက် ဖိနပ်ထောင်ဆရာ ကျောက်ထောင်ဆရာ၊ ပန်းထိမ်ဖိုပိုင်ရှင်တို့မှာ နာမည် တလုံးနှင့် လူချမ်းသာများ ဖြစ်နိုင်ကြကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ဤအရပ်သား လူချမ်းသာများဖြစ်နိုင် ကြကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ဤအရပ်သား လူငယ်များသည် ကျောင်းပညာကို မူလတန်းလောက်သာ သင်ကြ၍ လူလားမြောက်လျှင် ဆူလွယ်နပ်လွယ်ဖော်ပြပါ လုပ်ငန်းများကိုသာ သင်ကြားကြကုန် သည်။ ထိုအရပ်သား ဇာတိမှန်လျှင် ဆင်းရဲချမ်းသာမရွေး အိမ်ပိုင်ယာပိုင်နှင့် နေနိုင်ကြ၏။ အိမ်ငှားနေသူတို့မှာ အများအားဖြင့် အစိုးရလခစား ‘ပျံကျများ’ဖြစ်ကြကုန်၏။

ခက်သည်ကမြင်းပွဲ

ဇလွန်လမ်း၌ နေစဉ်က ပထမ ကျွန်တော့်ဦးလေး ငှားနေသောအိမ်နှင့် မျက်နှာချင်းဆိုင် အိမ်မှ ကျောက်ထောင်ဆရာ ကိုတင့်နှင့် ခင်မင်ရင်းနှီးခဲ့ရသည်။ ကိုတင့်မှတစ်ဆင့် သူ့ညီကိုမြင့် ကိုသင့်။

အငယ်ဆုံး ကိုသင့်လည်း ကျောက်ထောင်ဆရာ။ ပုသိမ်လမ်းမှာနေသည်။ ညီလတ် ကိုမြင့်ကမူ ပန်းထိမ်ဆရာ။ ရွှေလောင်းလမ်းမှာနေသည်။

ဤညီအကို သုံးယောက်အနက် ကိုတင့်နှင့် ကိုသင့်မှာ ဘယ်တော့မှချောင်လည်လည် မရှိကြ။ ကိုမြင့်ကား လူချမ်းသာအဖြစ်နှင့် ယခုတိုင်ရှိနေပါသေး၏။ ကျောက်ထောင်ဆရာနှင့် ပန်းထိမ်ဆရာမို့လား။ မဟုတ်ပေ။ ထိုခေတ်တွင် နှစ်မျိုးစလုံး လုပ်ငန်းကောင်းသည်ပင်။ သို့သော် ကိုတင့်နှင့် ကိုသင့်က မြင်းသမားများဖြစ်ကြ၍ ကိုမြင့်က အလောင်းအစားမရှိ။ ရိုးရိုး ကုပ်ကုပ် အလုပ်လုပ်သူဖြစ်၏။

ခက်သည်မှာ ထိုခေတ်က ‘ခေတ်မှီသူတိုင်း မြင်းကစားသည်’လိုဖြစ်နေ၏။ ကိုတင့်နှင့် ကိုသင့်သည် အပတ်စဉ်တိုင်း မြင်းပွဲကိုသွား၏။ သူတို့လို ကျောက်ထောင်ဆရာသာမဟုတ်။ ကျောက်သွေးသမားလုပ်သားများလည်း သွားကြ၏။ ကိုယ်တိုင်မသွားနိုင်မူ လူများကိုတဆင့်ပါး လိုက်ကြ၏။

မြင်းပွဲရှိနေသမျှ မြင်းကစားခြင်းသည် လူတိုင်းပင် လုပ်သင့်လုပ်အပ်သော လုပ်ငန်းကြီးဟု မှတ်ယူနေကြ၏။ တကောင်ချင်း ဝင်းပလေးမကစားနှင့်ဦးတော့၊ တွဲပွဲတော့ ကံစမ်းထိထိုးသည့် သဘော လူတိုင်းလိုလိုကြသည်။ ထိုအင်္ဂလိပ်ခေတ်က တွဲပွဲမှာ သုံးကောင်မဟုတ်။ နှစ်ကောင်။ ‘ဒါဘယ်လဲတုတ်’ဟု ခေါ်သည်။ မြင်းပွဲမှာစနေနေ့။ ကျွန်တော့်ဦးလေးလို ရုံးအလုပ်သမားသည် စနေနေ့ နေ့ဝက်ရုံးဆင်းကတည်းက မြင်းပွဲကိုတခါတည်း ဆက်သွားတော့၏။ ထိုခေတ်က မြင်းပွဲသွားတယ်။ မြင်းသမားဘဲဆိုသည်မှာ နာစရာမဟုတ်။ ဂုဏ်ရှိသော အလုပ်တမျိုးပင်။

ဦးလေးယောက္ခမကြီးနှင့် ဦးလေးဇနီးသူ့သမီးလည်း တွဲပွဲတော့ နှစ်ယောက်စပ်ထိုးနေကျပေ။ စာရေးကတော် ဘာကတော် ညာကတော်တွေသာမဟုတ် ခေါင်းရွက်ဗျက်ထိုးဈေးသည်မက အစယခုခေတ် ထိထိုးကြသကဲ့သို့ မြင်းတွဲပွဲတော့ ထိုးလေ့ရှိကြကုန်သည်။

တနည်းအားဖြင့်တော့ နည်းနည်းပါးပါး တပတ်တခါ တွဲပွဲလောက်ကစားကြသူတို့မှာ ပျော်စရာကြီးပါပေ။ သို့သော် ငွေလုံးကြေးလုံးနှင့် စီးပွားဖြစ်ချင်သူတို့မူ ဒုက္ခရောက်တတ်ကြကုန်လေသည်။ ဖော်ပြပါ ကိုတင့်ညီ ကိုသင့်မှာ သူ့အငှားလက်ခံထားသော ကျောက်တွေရောင်းပြီး မြင်းရှုံးသဖြင့် အကိုနှစ်ယောက်အကူအညီဖြင့် ထောင်မကျသော်လည်း သူ့တသက်တာမှာ လုပ်ငန်းကြီးကိုရသော ကျောက်ထောင်ဆရာတော့ ပြန်မဖြစ်တော့ချေ။ သူများထံမှ လက်ခစားကျောက်သွေးသမားလေးဘဝနှင့်သာ စခန်းသွားရလေတော့သည်။

ဤလူ့အကြောင်း ကျွန်တော်ယခု မှတ်မှတ်ရရရေးသားနေမိသည်မှာ ထိုစဉ်ကသူ့အိမ်နှင့် မျက်စောင်းထိုးမှာ ကောင်မလေးလှလှရှိသည်။ ကျွန်တော်က သူ့အိမ်စတည်းချ၍ သွားရောက်ဂေါ်မိသည်။ တနေ့သ၌ သူက ကျွန်တော့်လက်ပတ်နာရီကို ငှားသည်။ နောက်ပြန်တောင်းတော့ ပေါင်ပြီး မြင်းလောင်းပစ်သည် မကြာမီ ရွေးပေးမည်ဟု ပြောသည်။ သို့သော်။

စာနယ်ဇင်း

ထိုခေတ်က သတင်းစာများတွင် မြင်းပွဲမကောင်းကြောင်းကို ရေးလေ့မရှိပေ။ မြင်းပွဲအတွက်ပင် သူတို့စောင်ရေတက်လျက်ရှိသည်ကိုး။ တပတ်မှာ သုံးရက်။ စနေနေ့ မြင်းပွဲရက် ပြေးမည့်မြင်းတွေနှင့် နိုင်မည်ဟုဖော်ပြသော ‘တစ်’တွေညွှန်းသည်။ တနင်္ဂနွေနိုင်ကောင်းနှင့် လျော်ငွေများ။ အင်္ဂါနေ့ နောက်စနေတွင် ပြေးမည် မြင်းများစာရင်း။ ထိုခေတ်က တိုင်းပြည်သည် အင်မတန် အေးချမ်းငြိမ်သက်လျက်ရှိရာ လူတွေအဖို့ အပတ်စဉ် မြင်းပွဲသတင်းသာလျှင် စိတ်ဝင်စားစရာ ဖြစ်နေသည်။ သတင်းစာတစောင်နှင့် တစောင် မတူအောင်ဖတ်ဖို့မှာ အခန်းဆက် ဝတ္ထုရှည်များသာဖြစ်သည်။ မြန်မာ့အလင်းမှာ မြေမျိုးလွင် ဝတ္ထုများဖြင့် ထင်ရှားသည်။ ဝတ္ထုတိုစား သည်က သူရိယမဂ္ဂဇင်းဖြစ်၏။ ဇဝန၊ မဟာဆွေ၊ ရွှေဥဒေါင်းတို့က မှန်တမ်းပါဝင်လေ့ရှိ၏။ ဝတ္ထုတိုရှည်ဆောင်းပါးကဗျာတွေ ဝေဝေဆာဆာနှင့် ခန့်ခန့်ကြီး ထွက်သည်ကတော့ ဒဂုံမဂ္ဂဇင်း ကြီး တအုပ်တကျပ်၊ သူရိယမဂ္ဂဇင်းနှင့် နောက်ပိုင်းထွက်လာသော မြန်မာ့အလင်းမဂ္ဂဇင်းက ၈ပဲ (ငါးမူး)၊ ဂျာနယ်များက ၄ပဲ (တမတ်)။

ကလောင်သစ်ဖြစ်ရပုံ

ထိုစဉ်က ဒဂုံမဂ္ဂဇင်းကြီးနှင့် ဒီးဒုတ်ဂျာနယ်တွင် ကဗျာကဏ္ဍပါ၍ မည်သူမဆို ရေးသား ပေးပို့နိုင်သည်။ သို့သော် ယင်းခေတ်ကဗျာတို့ကား ယခုခေတ်လို လေးလုံးစပ်မျှ မဟုတ်မူ၍ တေးထပ်၊ လေးချိုး၊ သံချို၊ ရတုပိုဒ်စုံကြီးများဖြစ်၍ ရေးရန်မလွယ်ကူကြသော်လည်း ရေးသော အကြောင်းအရာများက အချစ်အလွမ်း ရာသီဥတုဘွဲ့များသာ ဖြစ်သည်။ အတွေးအခေါ်မပါ၊ ကာရံနဘောများသာ ရေးသားကြသည်။

ထိုဒဂုံခေတ်ကဗျာများကို ယခုခေတ် မျက်စိဖြင့်ကြည့်ကြသော် ရယ်ကြပေလိမ့်မည်။ ဒါကြောင့် ဒဂုံမဂ္ဂဇင်းမှာ ကျွန်တော်ရေးခဲ့သော ရယ်စရာမဟုတ်ဘဲ ရယ်စရာဖြစ်နေသော ကဗျာ တပုဒ်ကိုဖော်ပြလိုက်မည်။

ကျွန်တော်သည် မိမိရေးသောကဗျာကို သိမ်းထားလေ့မရှိသော်လည်း ကြံကြံဖန်ဖန် ရှာရှာဖွေဖွေ မာလာသိန်းက ကျွန်တော့်ဆီပို့လိုက်ပုံကတော့

ရက်စွဲ ၁၉၊ ၆၊ ၅၈။

အကိုဆွေ

ဟိုတနေ့က စာအုပ်ဘီဒိုရှင်းရင်း ဒဂုံအဟောင်းတအုပ်ထဲက အကိုဆွေကဗျာတပုဒ်တွေ့ လို့ သတိရစွာဖြင့် ထုတ်ပေးလိုက်ပါတယ်။

အကိုတော့မသိဘူး၊ မာလာတော့ သည်ကဗျာတွေ့ရတာ ပေါင်းတည်ကို လွမ်းလိုက်တာ မပြောပါနဲ့တော့။

သည်ကဗျာ အကိုဆွေရေးခဲ့တာ သိပ်မကြာသေးဘူး။ အနှစ် ၂၀ ဘဲရှိသေးတယ် အကို။

အကိုမြတ်နိုးစွာ သိမ်းထားနိုင်ပါစေ။

သတိတရ

ညီမမာလာသိန်း

ဤစာနှင့်ကဗျာ မာလာသိန်းဆီက ကျွန်တော့်ထံရောက်လာတော့ သန်းဆွေကအိမ်မှာ ရှိနေတယ်။ သန်းဆွေက ကဗျာကိုဖတ်ရင်း ရယ်ပြီးတဲ့နောက် “ခင်ဗျာကဗျာက မဆိုးဘူးဗျ။ ခေတ်ကိုဖော်ပြတဲ့ ကဗျာဘဲဗျ”ဟု မှတ်ချက်ချပါသည်။ ကျွန်တော်ကတော့ ခပ်ရှိန်းရှိန်းရယ်ဘဲ။ ကိုယ့်ကျောင်းနဲ့ ကိုယ့်နာမည်တွေ့လို့သာ ကိုယ့်ကဗျာရယ် သိရတော့တယ်။ မှတ်မိတော့သည် မဟုတ်။ ကဗျာနာမည်ကိုက

ထောင့်နှစ်ရာ ကိုးဆဲကိုးမှာ မိုးရေကကြီး

ခိုးလျှင်ဆင် မင်ပြာလွှားပါလို့၊
မိုးနတ်ဘုရင် ရှင်မဟာ သိကြားရယ်က
အစဉ်ရွာငြားစေလို့၊ ခု မပြတ်ပါ။
အော်၊ တမင်သာ မသနားရောထင့် လူ့ရပ်ရွာ။

အရပ်တိုင်းလိုပ
ပတ်ဝိုင်းကာ ရေယဉ်ဖြာလို့၊
ပြေခွင်သာ ‘ဗိုလ်ကလေး’ရယ်နဲ့၊
ရေဝင်တာ အို မနှေးပါဘု
ညောင်လေးပင် ပျဉ်းမနားမှာဖြင့်
နောင်ရေးမရွှင်စရာ သတင်းစကားရယ်က
ရေလွှားကာ နစ်အောင်ဖုံးတာကြောင့်
ငွေရှားတာ ခေတ်ရှောင်လို့၊ ရှုံးနိုင်ဘု
‘သံတွဲ’ရယ် ‘ပဲနွယ်ကုန်း’ငဲ့ပြင်
‘ပေါင်းတည်နယ်’ ကွင်းလယ်တနွန်းမှာဖြင့်
နှလုံးမသာဘွယ် ဒေဝါမိုးရယ်က
ချုန်းကာကွယ် စွေကာဖြိုးသော်ကြောင့်
ကွန်ချောင်းဆည် ပေါက်ကာကျိုးရတယ်
(ကွယ်)ဆိုတဲ့ချိန်ခါ။

‘တိုက်ကြီး’ဝင် ပြေရွာရပ်မှာလဲ
စိုက်ပြီးရင် ရေလာတတ်ပါသတဲ့၊
ဒေဝါနတ်ရယ်က ဆိုးပွေစွာ
ပျိုးတွေမှာဖြင့် နစ်တာမလွဲ။

(အိုဗျာ)ကိုးနှစ်တွေပါတဲ့ ခေတ်အခါဘဲ။

စိုက်ခရယ်ကုန်

မိုက်လှတယ် သည်အမွန်ကြောင့်

ပြည်ရွာကုန် နယ်တလွှားမှာလ

မကြည်သာပုံ လယ်သမားတွေဖြင့်

ငယ်အားနော် တဖိုဖိုနဲ့

ညိုတိုတို မိုးကိုကြည့်ပါလို့

ငိုမလိုလို ပျိုးပိုလဲ မရှိကြဘု

နုံးချည့်ကာ မရွှင်ညှိုးပါတဲ့

နှစ်ကောဇော ကိုးဆဲ ကိုးမှာလ

နှစ်မျောကာ ဆိုးသတဲ့ ဆိုးလှတယ်

(ကွယ်) တိုးဆင့်လို့ကဲ။

ကဲ၊ ဆရာတို့ ဘယ်နှယ်တုံး။ အဲဒီ ကဗျာကို ကျွန်တော်ဆဲရှစ်နှစ်သားက သတင်းစာ
တွေထဲ ရေးကြီးတဲ့ မြို့တွေ နယ်တွေအကြောင်းဖတ်ပြီးရေးတာဗျ။

အဲဒီတုန်းက ဒီလို နဘောကာရန် ကဗျာမျိုးတွေ ဒဂုန်တို့၊ ဒီးဒုတ်ဂျာနယ်တို့မှာ ကျွန်တော်
ရေးခဲ့ပါတယ်။ သို့သော် ဝတ္ထုစကားပြေကျတော့ ကျွန်တော်ဘယ်မှာရေးရမှန်း မသိဘူးဗျို့။
ခုခေတ်မှာလို ဘယ်မဂ္ဂဇင်းမှာမဆို ရေးသားပေးပို့နိုင်ပါသည်လို့လဲ မရှိဘူး။

မဂ္ဂဇင်းတခု လှန်ဖတ်လိုက်ရင် ပါနေကျနာမည်ရ ဆရာတွေချည်းဘဲ။ အဲ သူရိယမဂ္ဂဇင်း
မှာ ထူးခြားတာတခု ပါပါလာတတ်တာက ‘ရေးသူ ဆရာသည်’ဘဲ။ တခြား ဝတ္ထုတွေမှာလဲ
‘ရေးသူ ဇေန’၊ ရေးသူ ‘ဝိမိုးနင်း’၊ ရေးသူ ‘ဇေယျ’စသည်ဖြင့် ဆိုလေတော့ ‘ဆရာသည်’ကိုလဲ
ကလောင် နာမည်လို့ဘဲ ကျွန်တော်ထင်ခဲ့တယ်။

သို့သော် ဘယ်ဟုတ်မလဲ။ သူရိယက မူလကလောင်သစ်ကို နာမည်မထည့်သေးဘဲ
‘ဆရာသည်’လို့ ဆိုရိုးကို ခင်ဗျာ။ အဲ ၁၉၄၁ ခုနှစ် ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီး ဖြစ်ခါနီးကျတော့မှ
ကလောင်သစ်တွေကို ဝတ္ထုပြိုင်ပွဲ ခေါ်တော့သဗျ။ အရွေးခံရရင် ၁၅ကျပ်ထဲ။ ပထမဦးဆုံးအကြိမ်
ခေါ်လိုက်တာက ဝတ္ထုသုံးမျိုး။ ၁။ ဟာသ ၂။ စုံထောက် ၃။ စွန့်စား၍ကြီးပွားခြင်း။ ပင်ကိုယ်ရေး
ဖြစ်ရမယ်။

ကိုယ့်ဝါသနာအလျောက် ဝတ္ထုတွေရေးရေးပြီး သူငယ်ချင်းတွေကို လက်ဖက်ရည်တိုက် ဖတ်ခိုင်းနေရတဲ့ ကျွန်တော်ဟာ ဝတ္ထုသုံးမျိုးကို တပုဒ်ပြီးတပုဒ် ဆက်တိုက်ဘဲရေးပို့လိုက်တယ်။ အဲဒီတုန်းက ကိုယ့်ကိုယ်ကို ဘယ်ဝတ္ထုမျိုးမဆို ရေးတတ်တယ်ထင်နေတာကိုမျှ။

သို့သော် သူရိယဟာ ဟာသဝတ္ထုတမျိုးဘဲ ပြိုင်ပွဲလုပ်ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော့်ဝတ္ထုကို ညစ်ညမ်းတယ်ဆိုပြီး ပယ်လိုက်တယ်။ (နောက်တော့ ပြန်ပြင်ရေးလိုက်ကာ သော်တာဆွေရဲ့ ရှေးဦးဆုံး ‘ဘရန်ဒီတပုလင်း’ဝတ္ထု ဖြစ်လာတာပါဘဲ။)

နောက် ဝတ္ထုနှစ်မျိုးကိုတော့ သူရိယမဂ္ဂဇင်းက စစ်ရိပ် စစ်ငွေတွေသမ်းလာပြီမို့ စက္ကူ အခက်အခဲကြောင့် မဂ္ဂဇင်းလဲ ဆက်ထုတ်နိုင်တော့မှာ မဟုတ်ဖူးဆိုပြီး ကျွန်တော့်ဆီပြန်ပို့လိုက် ပါတယ်။ ကျွန်တော့်စုံထောက်ဝတ္ထုဟာ နောက်‘ရန်အောင်ရတနာ’လုံးချင်း ဝတ္ထုဖြစ်လာပါတယ်။ စွန့်စား၍ ကြီးပွားခြင်းဝတ္ထုတော့ ကိုယ့်ဟာကိုယ်လဲ မကြိုက်တော့တာနဲ့ ပြန်မရေးတော့ပါဘူး။

အဲဒီတုန်းက ကလောင်သစ်ကလေး ဖြစ်ရတဲ့အရေး ကျွန်တော်ပြောချင်ပါတယ်။ ကျွန်တော်ဟာ ပထမဦးဆုံး ဟာသဝတ္ထုကို ကျောင်းစာရေးသလိုဘဲ စာမျက်နှာနှစ်ဖက် ရေးလိုက်မိပါတယ်။ နောက်မှစာမူကို တဖက်ပဲရေးရမယ်ဆိုတာ သိတော့ ဒီအတွက်နဲ့များ ကျွန်တော့်ဝတ္ထုကို ပြိုင်ပွဲမသွင်းတော့ဘဲ ထားမလား စိုးရိမ်ပြီး သူရိယမဂ္ဂဇင်းတိုက်ကိုသွားပါ တယ်။

ခုခေတ်မှာလို အယ်ဒီတာကို လွယ်လွယ်တွေ့ရတယ် မထင်ပါနဲ့။ သူရိယတိုက်ကြီးမှာ မဂ္ဂဇင်းအယ်ဒီတာ ဘယ်အခန်းလဲမေးပြီးသွား။ ‘အယ်ဒီတာ’လို့ ရေးထားတဲ့ အခန်းတွေတော့ အပေါက်ဝမှာ မင်းစေအစောင့်နဲ့။ မင်းစေကိုပြောပြ။ မင်းစေက ထိုင်စောင့်ပါဦးပြောလို့ စောင့်နေရ။ တော်တော်ကြာတော့မှ လိပ်ပြာတောင်တံခါးပွင့်ပြီး လူတယောက်ထွက်လာ။ သည်တော့မင်းစေက အထဲဝင်သွား သူပြန်ထွက်လာပြီးတော့မှ ကျွန်တော့်ကိုဝင်ခိုင်း။

အထဲရောက်တော့ သတင်းစာဆရာကြီး ဦးသိမ်းမောင်ပေါ့ ခင်ဗျာ။ စာကုန်းကြည့်နေ တယ်။ ကျွန်တော်က သူ့ရှေ့မထိုင်ဝံ့ဘဲ မတ်တတ်ရပ် စောင့်နေရတယ်။ တော်တော်ကြီးကြာမှ သူက မျက်မှန်ပေါ် မျက်စိကျော်ကြည့်ပြီး ဘာကိစ္စလဲမေး။

ကျွန်တော်က ရင်ထဲတဒိတ်ဒိတ်နဲ့ အကျိုးအကြောင်းပြောပြတော့ သူက “ဟာ၊ ဒီအတွက် ကိစ္စမရှိပါဘူး”

ဒီတခွန်းဘဲပြောတယ်။ သူ့စာ သူပြန်ပြီးကုန်းကြည့်နေတော့ ကျွန်တော့်မှာ နှုတ်မဆက်ဝံ့ ဘဲ ပြန်ခဲ့ရပါတယ် ခင်ဗျာ။

သည့်နောက်ဝတ္ထုတွေကျတော့ ကျွန်တော် စည်းကမ်းချက်အတိုင်းဘဲ ကျကျနနရေးပြီး ပို့ခဲ့ပါတယ်။ သို့သော်လဲ ဖော်ပြခဲ့တဲ့အတိုင်း စစ်ရိပ်စစ်ငွေကြောင့် ပြိုင်ပွဲမလုပ်ဖြစ်ဘဲ ၁၉၄၁ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၂၃ ရက်နေ့ နံနက် ၁၀နာရီလောက်မှာ ရန်ကုန်မြို့ကို နီပွန်များ ဗုံးကြဲ၍ ပိုက်ဆံရှိလျှင် လောကနိဗ္ဗာန်ဖြစ်တဲ့ ရန်ကုန်မြို့တော်ကြီး ပျက်စီးပါတော့သည်ခင်ဗျား။

အင်္ဂလိပ်ခေတ် တခန်းရပ်၍ ဂျပန်ခေတ် ဆက်ဦးစို့။

စစ်ကြိုခေတ်

ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီးအပြီး၌ ကျွန်တော်တို့ မြန်မာပြည်တွင် ‘စစ်ကြိုခေတ်’၊ ‘စစ်ပြီးခေတ်’ ဟူ၍ ဗမာစကားနှစ်လုံးပေါ်လာရာ ကျွန်တော်သည် ပထမစကားလုံးကို ကနဦး၌ တယ်ပြီး ဝိထိမကျလှပေ။ ဘယ်နှယ်ခင်ဗျာ။ ‘ကြို’ဆိုသည်မှာ နှစ်သက်စရာလိုလားဘွယ်ကိုသာ စောင့်မြှော် ကြိုဆိုကြသည် မဟုတ်ပါလား။ လူများစွာသေ၍ တိုင်းပြည်ပါ ပျက်စီးရမည့်စစ်ကို လူတို့က ဘာကြောင့်ကြိုဆိုရမည်နည်း။ ယင်းသို့တွေးတောပြီးမှ တဖန်မြန်မာပြည်နှင့်ထင်ဟပ်၍ စဉ်းစား ကြည့်ပြန်တော့ ‘စစ်ကြိုခေတ်’ဆိုတဲ့သည် စကားလုံးဟာ ဗမာတွေအဖို့ ဟုတ်မှန်နေပြန်တော့ သည်။ အကြောင်းမှာ ကျွန်တော်တို့ မြန်မာလူမျိုးများတို့သည် ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကို အကယ်ပင် လှိုက်လှဲစွာကြိုဆိုခဲ့ကြသည်။ ဖိတ်ခေါ်ခဲ့ကြသည် မဟုတ်ပါလား။ အရင်းစစ်တော့ ကိုယ့်တိုင်း ပြည် ကိုယ့်လူမျိုးကို သိမ်းပိုက်အုပ်ချုပ်ထားသော နယ်ချဲ့အင်္ဂလိပ်ကို မုန်းတီးခြင်းပင်တည်း။

၁၉၃၉ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ၌ ဥရောပတစ်ဝိုက်တွင် ဒုတိယကမ္ဘာစစ် စတင်ဖြစ်၍ ဂျာမနီ နာဇီက ပိုလန်၊ ဖင်လန် စသည့် အိမ်နီးချင်းတိုင်းပြည်တွေ ဖြုတ်ကနဲ ဖြုတ်ကနဲ သိမ်းပြီး၍ ပြင်သစ်ပြည် မက်ဂီနော့ခံတပ်ကြီး ကျသွားပြီဆိုသောအခါ၌ ကျွန်တော်တို့ မြန်မာလူမျိုးတွေ (ကျွန်အရသာတွေနေသော လူတန်းစားမှလွဲ၍) မည်မျှလောက် ဝမ်းသာလိုက်ကြပါနည်း။ ပြင်သစ်ပြည်ပေါက်သွားလျှင် အင်္ဂလန်ကျွန်းက အနီးလေးရှိတော့သည်။

ဟစ်တလာသည် “သူ့အလံအမှတ်တံဆိပ်ကိုကြည့်ပါ။ စကြာ။ ကျုပ်တို့ဗမာတွေ မြှော်နေ ကြတဲ့ စကြာမင်းဗျ။ ပြင်သစ်ပြည်ရောက်သွားတဲ့ မြင်ကွင်းမြင်းခုန်တိုင် မင်းသားကြီးတဦးဦးရဲ့ သားရင်လဲဖြစ်ရမယ်၊ မြေးရင်လဲဖြစ်ရမယ်။ ဂျာမနီသွားပြီး မင်းဖြစ်နေရာက အခု အင်္ဂလိပ်ကို တိုက်ပြီး တကမ္ဘာလုံးကိုသိမ်းပြီး ကျုပ်တို့ဗမာပြည် ပြန်လာတော့မှာဗျ”

ကျေးရွာဒေသတို့တွင် ရှေးလူကြီးအချင်းချင်း ဤအတိုင်းပြောဆိုဝမ်းသာနေကြ၏။

ထိုမှ ၁၉၄၁ခု နှစ်ဦးပိုင်းလောက်၌ ဥရောပတွင်သာ မကတော့ဘဲ အာရှ အရှေ့တောင် ပိုင်းသို့လည်း စစ်ရိပ်စစ်ငွေ့သန်းလာ၍ ဂျပန်အသံထွက်ပေါ်လာသည်။ အင်္ဂလိပ် အမေရိကန် တို့အား ဂျပန်ကလည်း ဆော်တော့မည်။ ဖိလစ်ပိုင်၊ အင်ဒိုနီးရှား၊ မလေး၊ ယိုးဒယား၊ မြန်မာအပါ အဝင် အရှေ့အာရှ သာတူညီမျှကြီးပွားရေးဆိုသော ဆောင်ပုဒ်နှင့် စီမံကိန်းကို ဂျပန်က ကြေညာ သည်။ အဟုတ်မှတ်၍ မြန်မာပြည်သားများ ဝမ်းသာကြသည်။ ညတိုင်းညတိုင်း ‘ချယ်ရီပန်းများလဲ ပွင့်နေပါပြီ။ ကျမတို့ ဂျပန်ပြည်ကို တခါတခေါက် လာရောက်လည်ပတ်ကြပါရှင်’ဟု သော ဂျပန် ပြည်မှ အသံလွှင့်ချက်ကလေးက နားဝင်ချိုလှသည်။

ဗမာပြည်သို့ မလွဲမသွေ စစ်ရောက်တော့မည်ဟု ၁၉၄၁ခုနှစ် မတ်လကစတင်၍ လေကြောင်းရန်ကာကွယ်ရေးကို ရန်ကုန်တွင်စီမံကြသည်။ ဗုံးခိုကျင်းတူးခြင်း၊ မြေကတုတ်လုပ် ခြင်း၊ အချက်ပေးဥဩ အေးဥဩ ဆွဲခြင်း၊ ညမှောင်ချခြင်းများကို နာရီပိုင်းနှင့် လေ့ကျင့်ပေး သည်။

အဲသည်လို အင်္ဂလိပ်အစိုးရမှာ စစ်အတွက်အလုပ်များလာလေ။ ကျွန်တော်တို့ အင်္ဂလိပ် မုန်းသော ဗမာလူထုက ဝမ်းသာလေ။ အောင်မယ် အသံလွှင့်ဌာနကတောင် ညည ရေဒီယိုတွင် 'မှောင်ချတုန်းညမှာ စောင့်ရှောက်တာလဲ ကြင်နာဘွယ်၊ ကာကွယ်ရေးပေးလို့သာ ကျေးဇူးတင်ပါ တယ်မောင်ရယ်'ဆိုသော သီချင်းက လာလိုက်သေး။ မှောင်ချသောညများတွင် လေယာဉ်ရှာ သော မီးမောင်းကြီးများကလည်း ကောင်းကင်မှာ ထင်းထင်းကြီးထိုးသည်။ ဒီအခါမှာ ဂျပန် လေယာဉ်ပျံ လာပါစေဟု ဆုတောင်းသူက တောင်းကြသည်။ ဂျပန်ကိုအမြော်ကြီးမြော်ခဲကြသည်။

ယင်းသို့ ရန်ကုန်မြို့ကြီးမှာ လေကြောင်းကာကွယ်ရေး လေ့ကျင့်သည်က ညအချိန်များ။ နိပွန်မာစတာတို့ လာပြီးပုံးချတော့ ၁၉၄၁ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၂၃ ရက်နေ့ ၁၀နာရီလောက် နံနက်အချိန်ကြီးများ။ အောက်ကပစ်တာရော ထိမှန်ပြီး မီးခိုးတန်းကြီးနှင့် ကျသွားတာရော လေယာဉ်ပျက်ပြီး ဂျပန်များ လေထီးနှင့်ခုန်ချတာရော ကောင်းကောင်းကြီးမြင်ရပါသည်။ ကျွန်တော်တို့များ ဘယ်လောက်မိုက်သနည်း။ ဂျပန်က အင်္ဂလိပ်အဆောက်အဦနှင့် စစ်ဖက်ဆိုင် ရာဒေသတွေ ချတာဘဲ။ ဒို့ဗမာကို အာရှတိုက်သားချင်း ညီအကိုဆိုထားတာဘဲ။ ဒို့ရပ်ကွက်မျိုး ကို ချမှာ မဟုတ်ဖူးဟူ၍ ကောင်းကင်တိုက်ပွဲကို ရုပ်ရှင်ကြည့်သလို ဝမ်းသာအားရကြည့်နေပါ သည်။ စဉ်းစားဉာဏ်ကြီးသော လူကြီးများသာလျှင် ပုံးခိုကျင်းထဲမှာ ကြောက်နူးတုန်နေကြသည်။ သည်တော့ လူကြီးတွေလစ်တုန်း ကျွန်တော်ဖြင့် သမီးရည်းစားတောင် တွေ့နေလိုက်ကြသေး။

စင်စစ်တော့ ကျွန်တော်တို့ရပ်ကွက် ပုံးမချလိုသာပ။ ဗိုလ်တထောင်ဘက် ကမ်းနားလမ်း နှင့် ဖရေဇာလမ်း၊ သိမ်ကြီးဈေးတို့တွင် ဂျပန်ပုံးချတာရော၊ စက်သေနတ်မွှေတာရော လူတွေ သေလိုက်ကြတာ သောက်သောက်လဲလို။ ရန်ကုန်မြို့ထဲမှာလဲ လူတွေမနေဝံ့ကြ။ ဘုရားကြီးနှင့် ကန်တော်ကြီး ကန်တော်လေးရပ်ကွက်များသို့ သွေးရူးသွေးတန်းနှင့်ပြေးပြီး သစ်ပင်သစ်ရိပ်တို့ အောက်မှာ ခိုလှုံနေကြသည်။ နံနက် ၁၀နာရီလောက်မှစတင်၍ နာရီပြန်တချက်လောက်မှ အေးဥဩဆွဲနိုင်သည်။

ထိုနေ့မှစ၍ အင်္ဂလိပ်ခေတ် ရန်ကုန်မြို့ကြီး ပျက်စီးသည်။ စင်စစ်တော့ လေယာဉ်ပျံ အလုံးအရင်းနှင့် လာပုံးချပြီဆိုလျှင် လေကြောင်းရန်ကို ကာကွယ်ရေးလုပ်ရသည်မှာ အချည်းနှီး သာတည်း။ ထို့ကြောင့် တကယ်စစ်ဖြစ်ပြီး ရန်ကုန်မြို့ကြီးမှာ နေမဖြစ်တော့ပြီကို သည်တချိန်နှင့် သိကြ၍ နောက်တနေ့ ၂၄ရက်မှာ ရန်ကုန်သားတွေ အလုံးအရင်းနှင့် ကိုယ့်ဆွေမျိုး ကိုယ့် အဆက်ရှိရာ ဒေသများသို့ ထွက်ခွာကုန်ကြသည်။

ကဲ၊ ကြိုတင်စစ်ကြီး ရောက်လာပါပြီခင်ဗျာ။

မြို့ပျက်ရန်ကုန်

ကျွန်တော်သည် ဒီဇင်ဘာလ ၂၄ရက်နေ့နံနက် ရန်ကုန်ပြည်ထွက်ရထားနှင့် ကြည့်မြင် တိုင်မှ လိုက်ခဲသည်။ အလှူလားလူကျပ်လိုက်တဲ့ဖြစ်ခြင်း။ ကိုယ့်မိတ်ဆွေသင်္ဂဟရယ်ဟူ၍ အတူ

တကွမစီးနိုင်။ မိမိတဦးတည်းနိုင်သည့် ပစ္စည်းအထုပ်အပိုးဖြင့် ရရာရထား ပြတင်းပေါက်မှ လေး
ဘက်ထောက်၍ အတင်းတက်ရသည်။

ငွေကြေးတတ်နိုင်သူများက မော်တော်ကား စီးလုံးငှား၍ သွားကြသည်။ အချို့ငွေကြေး
ရှိပါလည်း ကားငှား၍ မရကြ။ ဒီဇင်ဘာ ၂၃ ရက်နေ့ပုံးကြပြီးသည့်အချိန်မှစတင်၍ ၂၄၊ ၂၅၊ ၂၆
ရက်နေ့များတွင် မီးရထားလမ်း၊ မော်တော်ကားလမ်း၊ သင်းဘောလမ်းတို့မှာ ဒင်းကျမ်း
လူပြည့်ကျပ်သည်။

သည်နေရာ၌ မြန်မာပြည်သည် မြန်မာလူမျိုးတို့၏ တင့်တယ်မွန်မြတ်လှသော
စိတ်စေတနာပြယုဂ် ပေါ်ထွက်လာသည်။ လူမျိုးဘာသာမရွေး ယင်းစစ်ပြေးဒုက္ခသည်တို့အား
လမ်းတလျှောက်မှလူတို့က ကူညီကြသည်။ အစာရေစာ ဘာမျှပူပင်စရာမရှိ။ အော်-ဗမာပြည်၏
စားနပ်ရိက္ခာ ပေါများခြင်း သဘောတရား။

ကျွန်တော်သည် ထိုဒီဇင်ဘာလ ၂၄ ရက်နေ့ ညနေမှာ မိမိရွာသို့ပြန်ရောက်ပါသည်။
ရောက်ပြီးမကြာမီ ထန်းတောထဲ ထန်းရည်သောက်ရင်းမှ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုမကျေနပ်မှု ဖြစ်လာ
သည်။ ထန်းရည်မူးကျွမ်းခိုးပေါ်ဆိုသလို ထန်းရည်မူးမှ ကိုယ့်စိတ်ရင်း ပေါ်လာသည်။ ကျွန်တော့်မှာ
ရန်ကုန်တွင် ရည်စားများရှိပါလျက် ထိုရန်ကုန်သူရည်းစားနှင့် အိမ်ထောင်စုအား ကိုယ့်ရွာသို့
ဘာကြောင့်ခေါ်ဆောင်မလာခဲ့မိပါသနည်း။ ခေါ်လျှင် ခိုကိုးရာမဲ့နေသော သူတို့အိမ်ထောင်စု
ဝမ်းသာစွာလိုက်ကြမှာ။

ကြည့်စမ်း။ ပုံးကြနေတုန်းက ကျွန်တော့်ရင်ခွင်ထဲ ပြေးလာတဲ့ကောင်မလေး။ အိမ်ချင်းလဲ
နီးနေလျက်နှင့် ဘာကြောင့် ကျွန်တော်ဒါကို သတိမရပါလိမ့်။ သက်သက် ၂၃ရက်နေ့ တညနေ
လုံးမှာ ရန်ကုန်မြို့ပုံးထိတဲ့နေရာတွေ လူနာတွေ လူသေတွေ၊ တိုက်ပြို၊ မီးလောင်ပျက် အနိဋ္ဌာရုံ
တွေ လျှောက်ကြည့်နေခဲ့တယ်။

ကဲ လူမိုက်နောက်မှ အကြံရပေမယ့် ကဲ ခုအချိန်ရှိသေးတယ်။ ကဲ ထကွာ။

ကဲ သုံးကဲနှင့် ကိုယ့်ကိုယ်ကိုအားပေးပြီး ထန်းရည်သောက်နေရာမှထ၊ ညနေငါးနာရီ
လောက်ဆိုတော့ ဒီဇင်ဘာလမှာ မှောင်ပျပျရှိနေပြီ။ အိမ်ပြန်ရောက် အဖေအကျီအိတ်ထဲက
ရသမျှပိုက်ဆံနှိုက်ပြီး ကုတ်အကျီလေးဝတ်၊ လွယ်အိတ်ကလေးတလုံးနှင့် အဝတ်ကလေးနှစ်ထည်
ချိုင်းကြားညှပ်ပြီး အိမ်က မသိအောင်လစ်ခဲ့တယ်။

ပေါင်းတည်မြို့ထဲ ရောက်တော့မှ သူငယ်ချင်းတယောက်ကို အိမ်ကမေးရင် ရန်ကုန်မှာ
မေ့ထားပစ်ခဲ့မိတဲ့ ရည်စားအိမ်ထောင်စုကို ပြန်ခေါ်တဲ့အကြောင်းပြောလိုက်။

ဒီသူငယ်ချင်းက အကြံပေးတယ်။

“မင်း၊ ညဆယ်နာရီရထားစောင့်နေရင် ပျင်းစရာကြီး မော်တော်ကားနဲ့လိုက်ပါလားကွ”

“ငါ့ ဘယ်မအေ့လင် ကားကခေါ်မှာတုံး”

“အောင်မယ်လေး မင်းမသိသေးဘူး အခုပြည်ဘက်ကပြန်လာတဲ့ မော်တော်ကား ခါလီ

တွေက ဒရိုင်ဘာဘဲပါတယ်။ အဲဒီကောင်တွေက ရန်ကုန်ပြည် အဖော်လိုချင်လို့ လိုက်မလား လိုက်မလား ခေါ်နေကြတာဘဲ။ မင်း အမူကာကာဆိုင်ကသာ ထိုင်စောင့်နေ”

ဟုတ်ပါသည်။ ထိုခေတ်တွင် ပေါင်းတည်မြို့မှာ နာမည်ကြီးသော လမ်းဆုံကျသော လူကြိုက်များသော ရန်ကုန်ပြည်လမ်းရှိ ကုလားအမူကာကာဆိုင် ထိုင်နေစဉ်တွင် မကြာမီ အလွန်ကောင်းသော ဆလွန်းကားကြီး ဒရိုင်ဘာတယောက်တည်းနှင့် ရောက်လာ၍ သူနှင့်ကျွန် တော်အဖော်ဖြစ်သွားသည်။

သူက ကျွန်တော့်အား “မင်း ထမင်းမစားရသေးရင် မစားနဲ့အုံးကွ” (ဒီတုန်းက ကျွန်တော့် အရွယ်က နှစ်ဆယ်လောက်။ သူက သုံးဆယ်ကျော်လောက်) “ဇီးကုန်းမှာ ငါမိတ်ဆွေတယောက် ကအပြန်မှာ ညစာထမင်းစားဘို့ ဖိတ်ထားတယ်။ အရက်နဲ့ ဟင်းကောင်းကောင်းကြိတ်ရမှာဘဲ ကွ”

ည ၈ နာရီလောက်ရှိနေပြီဖြစ်သော်လည်း ကျွန်တော့်မှာ ထန်းရည်နှင့် ဗိုက်ပြည့်နေ၍ ထမင်းမစားရသေးပါ။ လမ်းမှာဆာလျှင် ရန်ကုန်ရောက်ထမင်းဆိုင်မရှိလျှင် စားဘို့ကြက်သား ကြော်နှင့် ပေါင်မုန့်များဝယ်ခဲ့ပါသည်။

သို့ဖြင့် သူနှင့်ကျွန်တော် မော်တော်ကားပေါ် တက်ခဲ့ကြ၍ ညကိုးနာရီလောက်မှာ ဇီးကုန်းမြို့က သူ့မိတ်ဆွေအိမ်ပေါ်ရောက်ကြတော့သည်။

ကြံကြံဖန်ဖန် ဖြစ်မှဖြစ်ရလေဗျာ။ အဲဒီအိမ်ရှင်မက ကျွန်တော့်ရည်းစားဟောင်း ရည်းစား ဦး။ ကျွန်တော် ရန်ကုန်ရောက်စက (ကိုလေးဆွေ တနယ်ပြောင်းပေမယ့် ငယ်ပေါင်းကိုတော့ ပစ်မခွာဆိုတဲ့ လေးချိုး ရေးပို့လိုက်သူပေါ့။) လွန်ခဲ့တဲ့နှစ်နှစ်ကျော်ကျော်လောက်ကမှ ကျွန်တော့်အသဲ ခွဲသွားတဲ့သူ။ ကျွန်တော် သူ့အတွက် ရူးမတတ်ဖြစ်ခဲ့ရပါသည်။ သူ့ယောက်ျား ကတော့ ကျွန်တော်နှင့် တယောက်တယောက် ဓားနဲ့ခုတ်သတ်ချင်လောက်အောင် ဖြစ်ခဲ့ကြတဲ့ ရည်းစားလုဘက်။ ကျွန်တော်တို့ စိတ်ထဲဘယ်လိုနေကြမလဲ။ မိတ်ဆွေစဉ်းစားကြည့်ပါ။

သို့သော် ကျွန်တော်တို့ဟာ တတ်နိုင်သလောက် ဣန္ဒြေဆည်ကြတယ်။ ဒရိုင်ဘာလုပ်သူ က ဘယ်သို့ဘယ်ပုံ မိတ်ဆက်ပေးတော့လဲ သူတို့လင်မယားနဲ့ ကျွန်တော်ဟာ တဦးတဦး ခုမှသိ ကြသလို ပြုံးပြုံးနဲ့ ခေါင်းညိတ်ကြပါတယ်။

ဒါပေမယ့် သူတို့တည်ခင်းကျွေးမွေးတဲ့ ထမင်းဟင်းကို ကျွန်တော်ဘယ်နှယ်လုပ်စားနိုင် မှာလဲ။ ဘာမျှမသိရှာတဲ့ ကိုရွှေဒရိုင်ဘာကလဲ မစားမီ အရက်သောက်ပြီး လေပန်းနေပါသေး တယ်။ သူ့အခြေအနေဟာ တော်တော်နဲ့ သူ့ဒီအိမ်က ထွက်မယ့်ပုံမပေါ်ပါဘူး။ ဒါနဲ့ကျွန်တော် ဘယ်သူ့မှနှုတ်မဆက်တော့ဘဲ နောက်ဖေးနောက်ဖီ ခဏသွားမလိုလိုနဲ့ သူတို့အိမ်ပေါ်ကဆင်း ပြီး ဇီးကုန်းဘူတာရုံကို လစ်ခဲ့တော့တယ်။ ပြည်ကလာတဲ့ ရထားဟာ ညဆဲနှစ်နာရီလောက် ဆိုက်တယ်။ နောက်တနေ့နံနက် လင်းအားကြီးမှာ ကြည့်မြင်တိုင်ဘူတာရောက်။

ကျွန်တော်ရထားပေါ်ကဆင်းပြီး ဝါးခယ်မလမ်းထဲလျှောက်ခဲ့တော့ တလမ်းလုံးမှာ လူတယောက်မှမရှိကြဘူး။ ခွေးတွေခွေးတွေ အစာငတ်လို့ အော်နေ၊ အူနေ၊ ညည်းနေကြတဲ့ ခွေးတွေ။

ကျွန်တော့်မြင်တော့ ဝိုင်းလိုက် လာကြတယ်။ ကိုက်မယ်လို့မဟုတ်ပါဘူး။ ကျွန်တော့် ဆီက လွယ်အိတ်ထဲမှာ ထည့်လာတဲ့ပေါင်မုန့်နဲ့ ကြက်သားကြော် အနံ့ရတော့ အစာတောင်း ကြတာပါ။ လူကို သွားမဖြစ်တော့လောက်အောင် ရှေ့နောက် ဝိုင်းကြတယ်။ တချို့က ဖက်တက် ပြီး အိတ်အတွင်း နှိုက်ကြတော့မလို့ပုံဘဲ။ ဒီတော့ ကျွန်တော် သူတို့ရန်က လွတ်အောင် အိတ်ထဲ ကပေါင်မုန့်နဲ့ ကြက်သားကြော် အချို့ထုတ် ဖွဲ့ရွဲ့ပြီးခပ်ဝေးဝေးကို ခွဲဝေပစ်လိုက်ရတယ်။ အဲဒီ အစာကို သူတို့လိုက်ပြီးလုနေကြတုန်းမှ ကျွန်တော် ဝါးခယ်မလမ်းက ရှမ်းလမ်းမကြီးဖြတ်ပြီး မအူပင်လမ်းထဲရောက်အောင် လစ်ခဲရတယ်။

အဲ မအူပင်လမ်းထဲရောက်တော့လဲ ကျွန်တော့် ရည်းစားအိမ်တံခါးက သော့ခလောက် ကြီးဟာ ကျွန်တော့်ရင်ဘတ် ဆီးဆောင့်တော့တယ်။

အဲသည်အချိန် အဲသည်လမ်းမှာ တဦးတည်းရှိနေတာကတော့ ကျွန်တော့်မိတ်ဆွေကြီး ကိုတင့်ဘဲ။ ကိုတင့်ဟာ အဲသည်တုန်းက အသက်သုံးဆယ်လောက် လူပျိုကြီး။ မီးရထားဂါတ်ဗိုလ် မို့ အလုပ်ကမလစ်နိုင်။ ရန်ကုန်ကထွက်ခွင့်မရသေး။ သူဟာ ကျွန်တော်တို့ကျောင်းဘော်ဒါ အိမ်မှာဘဲ ထမင်းလခပေးစားနေသူ ဖြစ်ပါတယ်။ သည်အိမ်ကြီးမှာ သူတယောက်ထဲကျန်ခဲလို့ မနက်စောစီး သူအိမ်ပေါ်ကဆင်းပြီး အိမ်တံခါးသော့ခတ်နေတုန်း ကျွန်တော့်မြင်တော့ အံ့အား သင့်လျက်သား။ ကျွန်တော်က အကျိုးအကြောင်းပြောပြတော့ သူက

“အောင်မယ်လေး ကိုကြင်ဆွေရယ်။ ခင်ဗျားမလဲ ဆင်လိုက်တုန်း ဟောပြုဆိုတဲ့လူဘဲ။ လူတွေ သေပြေးရှင်ပြေးအသက်လုပြေးကြရတာ ခင်ဗျားဘယ်ရည်စားအိမ်က ရှိတော့မှာလဲဗျ။ ကျုပ်တို့မှ အစိုးရအလုပ်ဝတ္တရားနဲ့ လစ်ခွင့်မရသေးလို့။ ကဲ လာ လာ ဘုရားကြီးသွားကြမယ်။ ဒီနေ့ ဂျပန်လာ ဗုံးချမယ် ကြားထားတယ်။ မနေ့က မချဘူး။”

ဟုတ်ပါ၏။ ထိုနေ့သည် ၁၉၄၁ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၂၅ရက်နေ့။ ရန်ကုန်မြို့ကို ဂျပန်များ ဒုတိယအကြိမ် လာ၍ ဗုံးချခြင်းဖြစ်သည်။ ဗုံးကြဲလေယာဉ်ပျံ ရှစ်ဆယ်နှင့် တိုက်လေယာဉ်နှစ် ဆယ်ပါသည်။ နံနက်ဆယ်နာရီခန့်တွင် စတင်သည်။ ထိုအကြိမ်အရပ်သူ အရပ်သား ၅၀၀မျှ သေ၍ ၁၇၀၀ခန့် ဒဏ်ရာရသည်။ မီးလောင်ဗုံးများပါကြသဖြင့် အလုံရပ်ကွက်မီးလောင်သည်။ (ဟု လူထုဦးလှ၏စစ်အတွင်းဗမာပြည် ပထမတွဲ စာမျက်နှာ ၂၅တွင်ပါသည်။)

ကိုတင့်ခေါ်ဆောင်သွား၍ ကျွန်တော်လိုက်ပါသွားရသော ရွှေတိဂုံစေတီတော်ကြီး ရင်ပြင် တော်မှာဖြင့် နဘယ်။ ဗုံးချသံ၊ အောက်ကပစ်သံ၊ အပေါ်မှ မရှင်းဂန်း ဆွဲသံတွေတော့ တညံ့ညံ ကြားနေရပါ၏။ တညင်ဘီအိုစီနှင့် ရန်ကုန်မြစ်ကမ်း ရေနံထားရာတို့မှာတော့ မီးခိုးတွေ အူထွက် နေကြ၏။ ဘုရားကြီးကုန်းတော်ပေါ်မှ မရှုမလှမြင်ကြရ၏။

ထိုအချိန်တွင် မြို့ထဲလူမနေကြတော့ဘဲ ဘုရားကြီး ရင်ပြင်တော်နှင့် တန်ဆောင်းဇရပ် ကျောင်းဆောင်တွေထဲမှာ လူစည်ကားလှ၏။

ရန်ကုန်မြို့ကြီး ပျက်စီးပြီဖြစ်၍ စားသောက်ဆိုင်များ မရှိတော့ပါ။ သို့သော် ကျွန်တော် တို့မှာ ထမင်းအတွက် အခက်မတွေ့ရပါ။ ဘုရားပေါ် ဇရပ်တခုထဲ၌ ကိုတင့်၏မိတ်ဆွေ ကိုရင် ကြီးတပါးရှိ၍ သူဆွမ်းခံသည်နှင့် ကျွန်တော်တို့အတွက် ညမနက်စာပါဖူလုံပါသည်။ သို့သော် ကျွန်တော်သည် ရှေ့ဆက်မနေတော့ပါ။ နောက်တမနက် ဒီဇင်ဘာ ၂၆ရက်နေ့မှာ ရွှေတိဂုံ

ဘုရားကြီးပေါ်မှဆင်းပြီး လစ်ခဲပါတော့သည်။ မြေနီကုန်းမှာလူပြည့်နေသော လော်ရီကားတစ်စီး တွေ့၍ အတင်းတွယ်လိုက်ခဲတော့၏။

ဘုရားစူး ကျောင်းဆရာဖြစ်ခဲဘူး၏

ကျွန်တော့်မိဘများက ကျွန်တော့်အား ကျောင်းဆရာဖြစ်စေချင်သည်နှင့်အညီ ကျွန်တော့် တသက်တာတွင် ခဏတဖြုတ်တော့ ကျောင်းဆရာလေးဖြစ်လိုက်ပါသေး၏။ အကြောင်းမှာ ကျွန်တော်၁၀အောင်မြင်ခဲသော ပေါင်းတည်မြို့ ဦးဘိုးဘေအထက်တန်းကျောင်းမှ သူနှင့် ကဗျာ ဝါသနာချင်းတူလှ၍ ကျွန်တော့်ကို အင်မတန်ချစ်ခင်သော ဆရာသော်သည် (ကျွန်တော်သော် တာဆွေ မည်သော ကလောင်နာမည်ယူရာ၌ ဆရာနာမည်ကိုထည့်ပြီး စဉ်းစားခဲပါသည်။) ကျွန်တော် ရန်ကုန်မြို့မှ ပြန်လာသောအချိန်၌ ကောင်းစွာမကျန်းမာသဖြင့် ကျွန်တော့်အား သူ့နေရာမှာ ဝင်ရောက်လုပ်ကိုင်စေပါသည်။ ထိုခေတ်ကကျောင်းသားဦးရေ အလွန်နည်းလေရာ ၈တန်း၊ ၉ တန်း၊ ၁၀ တန်းသုံးတန်းပေါင်းမှ ကျောင်းသား ၅၀မျှရှိပါလိမ့်မည်။ ဤသုံးတန်းကို (၈တန်းနှင့် ၉တန်းတွဲ၍) ဆရာသော် ကိုင်ခဲသည့်အတိုင်း မြန်မာစာနှင့် သင်္ချာဘာသာတို့ကို ပြုရပါသည်။ ကျွန်တော်နှစ်သက်သော ဘာသာများပင် ဖြစ်ပါ၏။ ကျောင်းဆရာလခလည်း ဆရာသော့်အတိုင်းပင် ၆၅ ကျပ်ရပါ၏။

ကြည့်လေ။ ကျွန်တော့်ကျောင်းဆရာပါရမီက ဘယ်လောက်များ ကြာရှည်ပါသနည်း။ တသက်မှာ သည်တနှစ် ၁၉၄၂ ခု။ သည်နှစ်တွင် တလထဲ။ သည်တလကလဲ ကြည့်ပါဦး။ ဖေဖော်ဝါရီခင်ဗျာ။ မတ်လဆန်း တရက်နေ့မှာ လစာ ၆၅ ကျပ်ထုတ်ပြီး ဆရာသော်ကို ၃၀၊ မိဘကို ၃၀ပေးလိုက်ပါတယ်။ ကျွန်တော့်တသက်မှာ ဒါဟာပထမဆုံးနဲ့ နောက်ဆုံး ဆရာမိဘကို လုပ်ကျွေးခဲခြင်းပါပဲ။ ကျန်တဲ့ဘဝတာမှာ ယခုထိ ကိုယ့်ကိုယ်မှအနိုင်နိုင်တည်း။ အဖေဆီမှ မကြာခဏ ငွေပြန်တောင်းရသည်ချည်း။ နိပ်လိုက်ပေ့ စာရေးဆရာဘဝတဲ။

ဘီအိုင်အေခေတ် ရန်ကုန်

ထိုနှစ် မတ်လဆန်းမှာ အင်္ဂလိပ်အစိုးရအဖွဲ့ ရန်ကုန်မြို့မှ ပြောင်းရွှေ့၍ မြန်မာတပြည်

လုံး စာမေးပွဲမလုပ်ဖြစ်တော့ဘဲ ကျောင်းများအားလုံးကို ပိတ်ပစ်လိုက်လေတော့သည်။ ကျွန်တော် သည် ဘာအလုပ်မျှမရှိတော့ဘဲ ရွာတွင်နေရစဉ် မတ်လ ဒုတိယသီတင်းပတ်အတွင်း၌ ရန်ကုန်မြို့ တွင် တအိမ်တည်းအတူနေခဲ့သော သူငယ်ချင်းနှစ်ယောက် ကျွန်တော့်အိမ်သို့ ရောက်လာကြ၏။ တဦးက ၁၉၄၈ ခုနှစ်လောက်ကဘဲ တောခိုသွားခဲ့ပြီး ယခုထိ သေပလားရှိသေးသလား မသိရ သည့် ပျဉ်းမနားသား ကိုအောင်စိန်။ သူလည်း ကျွန်တော့်လိုဘဲ မြန်မာလိုဆယ်တန်းအောင်ပြီး အင်္ဂလိပ်စာ ကျွန်တော်နှင့် တကျောင်းတည်းလာသင်သူဖြစ်၏။ တဦးက ကိုသန့်ဇင်။ ဂျပန်ခေတ် က ဒေါက်တာဘမော်၏ အတွင်းဝန်။ သည်ဘက်ခေတ်မှာ နေရှင်းသတင်းစာတွင်လုပ်သည်။ တော်လှန်ရေးအစိုးရ ထိန်းသိမ်းရေး ခေတ်မှာထိန်းသိမ်းတာထဲပါသွားကာ လွတ်လာပြီးမကြာမီ ကွယ်လွန်သွားခဲ့သည်။ သူက စလင်းသား။ ထိုစဉ်က ကောလိပ်ကျောင်းသား။ သို့သော် သူ့ကျောင်းဘော်ဒါတွင်မနေဘဲ ကျွန်တော်တို့ဆရာမကြီး ဒေါ်မမနှင့် ခင်မင်သဖြင့် ကျွန်တော် တို့ ကျောင်းဘော်ဒါအိမ်တွင် လာနေသည်။

သူတို့နှစ်ယောက် ရွာကကျွန်တော့်အိမ် ရောက်လာတော့ ကျွန်တော်အံ့သြရသည်။ ဒီဇင်ဘာလ ၂၃ ရက်နေ့ရန်ကုန်မြို့ကို ဂျပန်က ဈေးဦးပေါက် ဗုံးလာချပြီး ၂၄ ရက်နေ့မှာ ကျွန်တော်နှင့်အတူဘဲ ကိုယ့်ရပ်ဒေသ ပြန်ပြေးကြသူများဖြစ်၏။

စင်စစ်ကား သူတို့နှစ်ယောက်သည် နိုင်ငံရေးကို လေ့လာလိုက်စားခဲ့သူများ ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်ကား နိုင်ငံရေးကို ဝါသနာမပါ။ ကဗျာစာပေသာ အာရုံထားခဲ့သည်။ သူတို့ အားစလင်းနှင့် ပျဉ်းမနားကနေပြီး ပေါင်းတည်မြို့နှင့် သုံးမိုင်ဝေးသော ကျွန်တော်တို့ရွာကလေး သို့ သည်လိုခေတ်ကြီး ရုတ်ရုတ်ရက်ရက်မှာ ဘာကိစ္စများရောက်လာပါသနည်းမေးတော့ ကိုသန့်ဇင်က “ကိုယ့်လူရေ ဒီလိုအခါကြီးမှာ ကိုယ်တို့လူငယ်တွေ ဘယ်မှာအိမ်ထိုင်နေလို့ သင့်လျော်မလဲ။ နိုင်ငံအတွက် တခုခုတော့ ဝင်လုပ်မှပေါ့။ ကိုယ်တို့ ရဲဘော်သုံးကျိပ် ဦးဆောင် ခဲ့တဲ့ ဂျပန်တပ်တွေ ရေး၊ ဘိတ်၊ ထားဝယ်ရောက်ပြီ။ ကိုယ်တို့ ရန်ကုန်က သွားကြိုကြမယ်”

ကျွန်တော်တို့သည် ‘အရှေ့အာရှ သာတူညီမျှ ကြီးပွားရေး’ ဟူသော ဂျပန်ဝါဒကိုသဘော ကျလျက် ဂျပန်က ကျွန်တော်တို့ကို အင်္ဂလိပ်ကျွန်ဘဝမှ ကယ်တင်လိမ့်မယ်။ မြန်မာပြည်ကို လွတ်လပ်ရေး ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ရေး ပေးလိမ့်မည်ဟု ယုံကြည်ရင်းစွဲရှိသည်နှင့် ဝမ်းသာအားရ ကျွန်တော်လိုက်ရန် သဘောတူညီလိုက်ပါသည်။ ကျွန်တော်သာမက ကျွန်တော်တို့နှင့် အင်္ဂလိပ် စာအလွတ်ပညာသင် ကျောင်းနေဘက် ကျွန်တော်တို့ရွာမှ ဖိမိုင်းလောက်ကွာသော ပေါက်မှော် ရွာမှ ကျော်ထူးကိုလည်း အကျိုးအကြောင်းစာရေးပြီး လူလွှတ်ခေါ်လိုက်ပါ၏။ ငတိလည်း ကျွန်တော့်လိုဘဲ။ နိုင်ငံရေးဆို ဘာမျှစိတ်ဝင်စားရမှန်းမသိ။ မိဘပိုက်ဆံသုံးဘို့ဖြုန်းဘို့လောက် သိတဲ့ကောင်။ သို့သော် သူငယ်ချင်းများနှင့် ရုတ်ရုတ်ရက်ရက် လှုပ်ရှားဘို့လောက်တော့ ဝါသနာပါသဖြင့် ထိုနေ့ဘဲ ပေါက်ချလာတော့သည်။

နောက်တနေ့မနက် ကျွန်တော်တို့လေးယောက် ပေါင်းတည်မြို့မှထွက်ခဲ့တော့သည်။ ထိုစဉ်၌ ရန်ကုန်ပြည်သွားမီးရထားမရှိတော့ပြီ။ ဓာတ်ဆီအခက်ခဲကြောင့် မော်တော်ကားများကို လည်း မပြေးဆွဲနိုင်တော့သဖြင့် နတ်တလင်း၊ ဇီးကုန်း၊ ကြို့ပင်ကောက် တဆင့်တဆင့် မြင်းလှည်း နှင့်ပင် လာခဲ့ကြရာ တိုက်ကြီးမြို့ရောက်သောအခါ၌ ရန်ကုန်ဘက်သို့ ဘာယဉ်မျှငှားမရတော့ ပေ။

သို့ဖြင့် ခြေလျင်ကြိတ်ခဲရ၏။ မှော်ဘီရောက်သောအခါ အင်္ဂလိပ်စစ်တပ်များ ရန်ကုန်မြို့မှ အပြီးအပိုင်ဆုတ်ခွာလာကြသည်များနှင့် ဆုံလေသည်။ တင့်ကားတပ်၊ မြင်းနှင့်လားတပ်၊ ခြေလျင်တပ် အစီအတန်းကြီးသည် တနေ့နှင့်တည ကြာပါ၏။ ကျွန်တော်တို့သည် မှော်ဘီဆရာသိန်းကြီး၏အိမ်နှင့် မျက်စောင်းထိုးရှိ ဖုန်းကြီးကျောင်းမှ ခိုအောင်းကြည့်ရှုနေခဲ့၏။ အင်္ဂလိပ်များ ပြေးပြီမို့လဲ ဝမ်းသာနေကြ၏။

အင်္ဂလိပ်များရှင်းပြီး နောက်တနေ့၌ ဂျပန်တပ်များ ရောက်လာတော့၏။ ကျွန်တော်တို့တွေ့ရသော ဂျပန်တပ်ဦးမှာ လူငယ်ကလေးများဖြစ်ကြ၏။ ယဉ်ကျေးဖွယ်ရာရှိ၏။ နိပွန်ဘိရမာဗန်ဆိုင်၊ နိပွန်ဘိရမာ ညီအကို ညီအကိုဟု ဗမာလို ပြောတတ်ကြလျက် စီးကရက် ကြံသကာ ကြက်ဥတို့ကိုတော့ တွင်တွင်တောင်း၏။ ကျုပ်တို့ မဟာဗမာများကလည်း ကြည်ကြည်ဖြူဖြူဝမ်းသာအားရ ပေးကမ်းကြ၏။ ကိုယ့်ကယ်တင်ရှင်များဟု ယုံနေကြသေးသည်ကိုး။

ကျွန်တော်တို့ ရန်ကုန်မြို့သို့ ရောက်ကြသောအခါ၌ ဘီအိုင်အေတပ်ကို ဖွဲ့စည်းလျက်ရှိသည်။ ဌာနချုပ်မှာ အလံပြဘုရားလမ်းရှိ ယခုပြည်သူ့ဆေးရုံ။ ဟို အင်္ဂလိပ်ခေတ်က ပတ်ကဲဟိုတယ်။

ကျွန်တော်တို့သည် ထိုဌာနချုပ်ရောက်၍ ဘီအိုင်အေတပ်ထဲသို့ ဝင်လိုက်ကြသည်။ နာမည်စာရင်း ပေးသွင်းကြသောအခါ၌ ကိုသန့်ဇင်က သခင်သန့်ဇင်ဟုဆို၏။ ကိုအောင်စိန်က သခင်အောင်စိန်ဟုဆို၏။ သူတို့သည် အကယ်ပင် သခင်အသင်းဝင်များ ဖြစ်လေသလော ကျွန်တော်မသိပါ။ ကျွန်တော့်အလှည့်ရောက်တော့လည်း ကျွန်တော်က သခင်ကျင်မောင်ဟု ပြောလိုက်တော့၏။ ကျော်ထူးကလည်း သခင်ကျော်ထူးဟု ကြိတ်လိုက်၏။

ကျင်မောင်က ကျွန်တော်၏နာမည်ရင်းဖြစ်ပါသည်။ ရန်ကုန်ရောက်မှ သူငယ်ချင်းတင်ဆွေကို သဘောကျ၍ ကြင်ဆွေဟုပြောင်းထားသော်လည်း ဇာတိတမြို့ထဲသား ကြင်ဆွေဟု ကျွန်တော့်အား ကျင်မောင်ဟု နှုတ်ကျိုးနေသောကြောင့် ဤနေရာမှာ သခင်ကြင်ဆွေမလုပ်နိုင်ဘဲ သခင်ကျင်မောင်ဟု ပြောလိုက်ရခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ယင်းကြောင့်ပင် ဟာသစာရေးဆရာ လောင်းလျာမှာ ဟာသကွက်ကြုံရပါသည်။ ကျွန်တော်က အမည်သခင်ကျင်မောင်၊ နေရပ်ပေါင်းတည်ဟု ပြောလိုက်သောအခါ၌ စာရင်းလက်ခံသူမှာ ကျွန်တော့်မော့ကြည့်ပြီး “အော် သာယာဝတီပေါင်းတည်ပေါ့နော်”ဟု ဆိုရာ မြန်မာပြည်မှာ သာယာဝတီနှင့် ပေါင်းတည်သည်နာမည်က တွဲနေသဖြင့် ကျွန်တော်က “ဟုတ်ကဲ့”ဟု ပြောလိုက်ရာ ထိုလူက ကျွန်တော့်အား ရှိတ်ကဟင်းလုပ်လျက် “ဝမ်းသာပါတယ် သခင်ကျင်မောင်၊ အဖော်ဘယ်နှစ်ယောက် ပါသလဲ”။ ကျွန်တော်က “ဟောဒီသုံးယောက်ပါပဲ”

ကဲ၊ သခင်သန့်ဇင် သခင်အောင်စိန် သခင်ကျော်ထူးတို့မှာ ဘာမှမထူးကြဘဲ ကျွန်တော် သခင်ကျင်မောင်ကျမှဘဲ ထိုသူက ဝမ်းသာအားရ အရေးတယူလုပ်လျက် ကျွန်တော်တို့အတွက် အပေါ်ထပ်မှာ ဟော်တယ်အခန်းကြီးတခန်း စီစဉ်ပေးပါသည်။ စောင်များ၊ ခေါင်းအုံးများ၊ သွားတိုက်ဆေး၊ သွားပွတ်တံများလည်း လာပို့ပါသည်။ နိပ်တော့ နိပ်ပေါ့။ ငါ နိုင်ငံရေးဝင်လိုက်ရ အကျိုးပေးပုံဘဲဟု အောက်မေ့လိုက်မိ၏။ စင်စစ်ကား လူမှားနေခြင်း။ ထိုစဉ်က သာယာဝတီ သခင်ကျင်မောင်ဆိုတာရှိ၏။ အင်မတန်အပြောအဟော ကောင်း၏တဲ့။

သခင်ထဲမှာ နာမည်ကြီး တဲ့။ ဒါကို ကျွန်တော် လုံးဝမသိခဲ့ပါ။ နောက်မှကိုသန့်ဇင်က ပြောပြပါ၏။ စင်စစ်ကား ကျွန်တော်အခြေတမျိုးပြောင်းဘို့ပင်။

ကျွန်တော်တို့သည် ဘီအိုင်အေ တပ်မတော်သားအဖြစ် ယူနီဖောင်းတော့ ဘယ်ရှိမည် နည်း။ အစိမ်း၊ အနီ၊ အဝါ သုံးရောင်ခြယ်လက်ပတ်ကလေးတွေသာ ရကြ၏။ ဤလက်ပတ်နှင့် သွားလျှင် ဂျပန်နှင့်လည်း အဆင်ပြေ၏။ အရပ်သားများကလည်း လေးစား၏။ အရပ်သားဆိုလို့ ထိုအချိန် ရန်ကုန်မြို့လယ်ခေါင်မှာ လူမနေကြ။ ဆင်ဖြေဖုံး ရပ်ကွက်များမှာသာရှိ၏။ ထိုလူများ က လူချမ်းသာများ ဖြစ်ကြကုန်သည်။ အကြောင်းမှာ ထိုအချိန်တွင် ရန်ကုန်မှာ အုပ်ချုပ်ရေး မရှိတော့သဖြင့် မြို့ထဲရှိ အိမ်များ၊ ကုန်တိုက်များ၊ ဂိုဒေါင်များမှ ပစ္စည်းများကို သဘောရှိ သယ်ယူကြခြင်းဖြင့် သူတို့ စားဝတ်နေရေး ဖူလုံနေကြ၏။ ကျွန်တော်တို့ ဘီအိုင်အေ တပ်မတော်သားများအတွက် ထမင်းထုပ်များကို သူတို့ဆီဆင့်၍ မော်တော်ကားနှင့် သွားသွား သယ်ကြရ၏။ သူတို့ကလည်း အလကားရသောပစ္စည်းများနှင့် သဒ္ဓါကြည်ဖြူစွာပေးကမ်းကြပါ ၏။ ဘီအိုင်အေကလည်း ကုန်ရုံ ကုန်တိုက်များမှ ရိက္ခာများ ယူကြပါ၏။ ထုံးစံအတိုင်း ခေါင်းဆောင်ပိုင်းက ဘီယာအရက်ပါ နှက်ကြ၏။

ထိုစဉ်က ကျွန်တော်တို့ လူငယ်များအဖြစ်ကို ပြောရဦးမည်။

ဘီအိုင်အေခေါ် ဗမာ့လွတ်လပ်ရေးတပ်မတော်ကို ယိုးဒယားပြည်မှ စတင်ဖွဲ့စည်း၍ ရဲဘော်သုံးကျိပ်ဝင်တို့ ဦးစီးလျက် ထားဝယ်ကြောင်း၊ မြိတ်ကြောင်း၊ မြဝတီကြောင်း၊ ဖာပွန် ကြောင်း၊ ချီတက်ခဲရာ၌ လမ်းတွင်ဖွဲ့စည်းခဲ့သော စစ်သည်တော်များပါခဲ့ရာ ရန်ကုန်ရောက်လျှင် ကြီးကြီးပိုင်းကို ဘီအိုင်အေဌာနချုပ် ပတ်ကဟော်တယ်တွင် ခေတ္တစတည်းချ၍ လူငယ်များကို အင်္ဂလိပ်မက်သဒစ် မိန်းကလေးကျောင်းမှာ နေစေသည်။ ထိုခေတ်၌ ထိုကျောင်းသည် မျက်နှာ ဖြူပိုင်းသာ နေနိုင်ကြ၍ ကျောင်းဘော်ဒါဆောင်မှာ ဆရာမများနှင့် ကျောင်းသူများမယူနိုင်၍ စွန့်ခွာသွားကြသော အင်္ဂလိပ်အသုံးအဆောင် အဝတ်အစား ပစ္စည်းပစ္စယတို့မှာ အဖိုးတန် အကောင်းစားများသာ ဖြစ်ကြကုန်၏။

ဒါတွေကို ကျွန်တော်တို့ လူငယ်ပိုင်းက အင်္ဂလိပ်အသုံးအဆောင်တွေမို့ မလိုချင်၊ မကြည့် ချင်ဟုဆိုပြီး ဖျက်ဆီးပေါက်ခွဲပစ်ကြ၏။ ရေဒီယိုများ၊ ပန်းကန်ခွက်ယောက်များ၊ ရေခဲသေတ္တာ များ။ ဒီပစ္စည်းမျိုးတွေ ဂျပန်ရောက်လျှင် ကျွန်တော်တို့ပြည်မှာ မလိုချင်လောက်အောင် ပေါ်တော့မည် ထင်မိကြသကဲ့။ စင်စစ်တော့ ဂျပန်များပင် ဒီပစ္စည်းမျိုးတွေကို သူတို့စစ်သင်း ဘော်တွေအပြန်မှာ ဂျပန်ပြည်သို့ အမှတ်တရယူဆောင်သွားကြကြောင်း နောက် ကျွန်တော် ဂျပန်စစ်ဌာနချုပ် (ယခုအစိုးရအိမ်တော်၊ အင်္ဂလိပ်ခေတ်က ဘုရင်ခံအိမ်တော်) မှာအလုပ်လုပ် ရတော့မှ သိရပါတော့၏။

ကျွန်တော်တို့ စစ်သည်တော် ပေါက်စများက ဘာတွေများ ယူကြပါသလဲဆိုတော့ မိန်းကလေးဘော်ဒါဆောင်ထဲမှ အင်္ဂလိပ်အဝတ်အစား ဂါဝန်များ၊ ဘရာစီယာများ၊ ရင်တုတင်ခု များနှင့် အခြားအမျိုးသမီးအသုံးအဆောင်များကို မီးရှို့ဖျက်ဆီးပစ်ကြပြီး ဗိုလ်မများဝတ်သည့် အသားကပ်ဖောင်းမီရှည် တင်ပွပွတွေဝတ်၊ ဗိုလ်မခြေထောက်ဆိုတော့ ဗမာလူငယ်ခြေနှင့် တော်နေသော လေဒီရူးတွေစီး ငှက်မွေးစိုက် ဦးထုပ်တွေ ဆောင်းပြီးအထက်ဗမာပြည်သို့ စစ်ချီ တက်ရာတွင် ပါသွားကြတော့ ဟယ်၊ သောက်ကျိုးနဲ့ ဘီအိုင်အေတပ်မတော်မှာ ရော်ဗင်ဟုလို့

လူတွေလဲ ပါနေချေသပေါ့။

ကျွန်တော်ကတော့ မှတ်မှတ်ရ အလွန်လှသည့် အပြာထည်ပေါ်မှာ ငါးကလေးတွေ ရေကူးနေပုံ ငှက်ကလေးတွေ ပျံနေပုံ ပိုးပိတ်ဖြူစနှင့် ပန်းချုပ်ထားသောအိပ်ရာဖုံးတခုနှင့် မျက်နှာသုပ်ပဝါဖျဉ်လို ထူထူပွပွ ညဉ့်အိပ်အင်္ကျီကြီးတထည်ကို ယူထားမိပါ၏။ နှစ်ယောက် သုံးယောက် ခြုံနိုင်ပါ၏။ တယောက်အိပ် ခုတင်ပေါ်မှာ အနားနှစ်ဖက် ကြမ်းဖုံးအောင် ကြီးတာကလား။

ပတ်ကံဟော်တယ်မှာ အင်္ဂလိပ်ခေတ်က မျက်နှာဖြူ ဥရောပတိုက်သားများသာ တည်းခို နိုင်ရာ ကျွန်တော်တို့ နေရသောအခန်းမှာ တော်တော်နိပ်၏။ ကျွန်တော့်တသက်တာမှာ ပထမ ဦးဆုံးဟော်တယ်တွင် နေရဘူးခြင်းဖြစ်၏။ သို့သော်တယ်ပြီးမကြာလိုက်ရပါ။ ဌာနချုပ်မှ အလုပ် တာဝန်တွေခွဲဝေရာ၌ ကျွန်တော့်ကို လက်နက်သိမ်းဆည်းရေးနှင့် စစ်သား စုဆောင်းရေးဘက် တွင်တာဝန်ပေး၍ သခင်နီဆိုသူနှင့် လှိုင်မြစ်ဟိုဘက်ကမ်းတလျှောက်ကို လွှတ်၏။

အင်္ဂလိပ်စစ်ပြေးတွင် တောကြောင်တွေ လက်ထဲ ပြန်နဲ့နေသော လက်နက်များကို သိမ်းဆည်းရန်နှင့် စစ်သား စုဆောင်းရန်မှာ အပြောအဟောကောင်းဘို့လို၏။ ကျွန်တော့်အား အပြောအဟောကောင်း နာမည်ကြီး သာယာဝတီ သခင်ကျင်မောင် မှတ်နေတာကိုး။ စင်စစ် တော့ ကျွန်တော့်မှာ ပရိသတ် ရှေ့စကားလေးလုံးကွဲအောင်မှ ပြောတတ်သူမဟုတ်။ သခင်နီသာ သခင်ပီပီတွယ်ရတော့၏။

အရေးထဲတမှောင့်။ လှိုင်မြစ်ကမ်းရွာတရွာမှ ကျွန်တော်တို့အား အထင်တကြီးနှင့် သူ့အိမ်တွင်တည်းစေသော အိမ်ရှင်က သူသည် ကြည့်မြင်တိုင်သားပါ။ ဗမာပြည်လွတ်လပ်ရေး ရပြီး အစိုးရဖွဲ့စည်းသောအခါ၌ သူ့ကိုအမတ်တနေရာ ရာထားပါရန်တောင်းခံပါ၏။ ကျွန်တော် တို့ကလည်း ဘယ်ငြင်းနိုင်မည်နည်း။ သူ့အိမ်တည်း၊ သူ့ထမင်းစားနေတာ “စိတ်ချပါခင်ဗျာ”ပေါ့။

နောင်ဂျပန်ခေတ် ကျွန်တော် မြင်းလှည်းမောင်းသောအခါ၌ ထိုပုဂ္ဂိုလ် ကျွန်တော့် မြင်းလှည်းပေါ် ပါလာခဲ့သည်များရှိ၏။ ကျွန်တော်သူ့ကို ကောင်းစွာ မှတ်မိပါသည်။ သူကလည်း ထိုအတူရှိမည်။ သို့သော် တဦးကိုတဦး နှုတ်မဆက်ကြဘဲ မသိချင်ယောင် ဆောင်နေကြပါ၏။ တခါတရံ သူ့ပါးစပ်က ပွစိပွစိလုပ်၍သွားတာ မြင်ရပါ၏။ သဘောမှာ ‘ဒီကောင် ငါ့ကိုမင်းတိုင် ပင်အမတ် ဖြစ်အောင် မလုပ်မပေးနိုင်တောင် ခုမြင်းလှည်းခတော့ ယူဘို့မကောင်းပါဘူး။ ငါ့အိမ်တည်း ငါ့ထမင်းစားပြီး၊ ငါ့လှေစီးသွားတဲ့အကောင်’ဟု တွက်ဆဟန်တူပါ၏။ ကျွန်တော် လည်း ဒါကိုစဉ်းစားမိပါ၏။ ဤမြင်းလှည်းခ တမတ်ငါးမူးလဲ ကျွန်တော်ခုံမင်လှ၍မဟုတ်ပါ။ သို့သော် “ဦးမပေးနဲ့ နေပါစေ”ဆိုမိပါက ရှေးဟောင်းနှောင်းဖြစ်များ ပြန်ပြောင်းပြောမိကြရ တော့မည်။ ဒါကို ကျွန်တော်က ကိုယ့်အဖြစ် မြင်းလှည်းသမားဘဝနှင့် တွေး၍ရှက်နေသော ကြောင့်ဖြစ်ပါ၏။

သူ့လှေနှင့် ကျွန်တော် မြစ်ရိုးတလျှောက် စီးခဲ့သည်မှာ မှန်ပါ၏။ ပေါင်းတည်မြို့နယ် ကုန်းတွင်းသားဖြစ်သော ကျွန်တော်တသက်တာမှာလည်း ပထမဦးဆုံးအကြိမ် မြစ်ထဲခရီးရှည် လှေစီးဘူးခြင်း ဖြစ်ပါ၏။ လှည်းကြမ်းနှင့် ကြီးလာရသူမှာ လှေစီးရသောအရသာကို နှစ်သက်လှ

ပါသည်။

မြစ်ရိုးတလျှောက်တွင် သူ့အိမ်မှာခိုင်ခံ့တည်းခဲ၍ ကျွန်တော်တို့တာဝန် (သခင်နီကချည်း ပြောဟောခြင်းဖြင့်) ကိစ္စပြီးစီးကာ ရန်ကုန်ဌာနချုပ်ပြန်ရောက်သောအခါ ကျွန်တော့်မှာ ဘုံပျောက်ရလေ၏။ ပတ်ကဲဟော်တယ် ကျွန်တော်နေခဲ့သော အခန်းတွင် ဂျပန်ပြန် ဗိုလ်တယောက်စံနေ၏။ ကျွန်တော်နှင့်အတူ နေခဲ့ကြသော သူငယ်ချင်းများလည်း မရှိကြတော့ပြီ။ တာဝန်အသီးသီးဖြင့် နယ်သို့ထွက်သွားကြပြီ။ ကိုသန့်ဇင်တယောက်သာ တွေ့ရ၍ ကျွန်တော်က “ကျွန်တော်တို့ဘုံပျောက်ပြီ။ ခင်ဗျားဘယ်မှာနေလဲ”ဟု ညည်းမိရာ သူက သူ့နဂိုအမူအယာ ပြုံးပြီးပြီးနှင့်

“ကိုယ့်လူ မပူပါနဲ့။ ဒီဟော်တယ်ထက် သာတဲနေရာ ရှိပါတယ်။ လိုက်ခဲ့ပါ ကိုယ်မောင် ရင့်စောင့်နေတာဘဲ”

မြစ်မမြင်ဘူး မူးမြစ်ထင်နေသော ကျွန်တော်မှာ

“ဟာ ဒီထက်သာတဲနေရာ ရှိအုံးမလား ကိုသန့်ဇင်ရာ”

“လာစမ်းပါ လိုက်ခဲ့စမ်းပါ”

ထိုစဉ်တုန်းမှာ ရန်ကုန်မြို့မှာ ခရီးသွားလျှင် ဘာယာဉ်မှစီးစရာမရှိ၊ ခြေလျင်သာ။ ယင်း ပတ်ကဲဟော်တယ်မှ တိရစ္ဆာန်ရုံတက်ဆင်း၊ ထိုမှအင်္ဂလိပ်သင်းချိုင်းဖြတ်၊ ဗဟန်းကိုလွန်၍ ကန်တော်ကြီးပတ်ကာ ယခင် ပတ်ကဲလမ်း၊ ယခုနတ်မောက်လမ်းတလျှောက်သွား၊ တာမွေလမ်း (ဘိုးစိန်လမ်း) လှန်ပြီးနောက် ယခုနတ်မောက်ရိပ်သာလမ်းခေါ် ယခင်က ပတ်ကဲအဲဗင်းနယူး လမ်းထဲရှိ အိမ်ကြီးတအိမ်။

ကိုသန့်ဇင်ပြောတာ မှန်လှပါ၏။ ရခိုင်လူမျိုးသဌေးဝတ်လုံတော်ရ ဦးကျော် (ကေအက်စ် အမ်) ဘွဲ့ရ နာမည်ကျော် ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးအိမ်လားခင်ဗျာ။ ခြံဝင်းကြီးကလဲကျယ်၊ အိမ်ကြီးကလဲကြီး၊ ရန်ကုန်မြို့မှာ ထိပ်သီးလူချမ်းသာကြီးဂေဟာလား။ တိုက်ခံမှာခေါင်မိုးပေါ် မျှော်စဉ်ဘုံဆောင် တောင်ရှိလိုက်သေး။

အပေါ်ထပ်မှာ အိပ်ခန်းတွေဖွဲ့ထားပုံက တကယ့်ဟော်တယ်အတိုင်း တယောက်တခန်း။ ကျွန်တော်နေခဲ့ဘူးတဲ့ ပတ်ကဲဟော်တယ်က အခန်းထက်တောင် ကျယ်လိုက်သေး။ အခန်းတခု မှာဆိုရင် အိမ်တဆောင်မှာ ရှိအပ်တဲ့အတိုင်း အဝတ်ဘီဒို၊ ဧည့်ခံစားပွဲကုလားထိုင်၊ စာရေးစားပွဲ၊ အလှပြင်စားပွဲ၊ ဖိနပ်စင်၊ အိပ်ရာခုတင်၊ ရေချိုးခန်း၊ အိမ်သာ အသီးသီးနှင့်။

လူ့ပြည်မှာဖြင့် အကောင်းဆုံး ဂေဟာမျိုးပေါ့ခင်ဗျာ။

ထိုအိမ်တွင် ပိုင်ရှင်များတော့မရှိကြ။ သူတို့ဆွေမျိုးအာကီထက် (မိသုကာဆရာ) ဦးသာထွန်း၊ သူ့တူကိုစံသာနှင့် အခြားရခိုင်လူမျိုး တူဝရီးနှစ်ယောက်နေကြသည်။ ကိုစံသာမှာ ကိုသန့်ဇင်နှင့် ယူနီဗာစီတီတွင် ကျောင်းနေဘက် သူငယ်ချင်းဖြစ်၍ သူတို့နှစ်ယောက် ဆက်မိပြီး ကျွန်တော်ပါ လိုက်နေရခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ထိုအိမ်နေရတာမှ တကယ့်ဇိမ်ပါဘဲလား။ ဆန်၊ ဆီ၊ ဆား၊ ငရုပ်၊ ကြက်သွန်၊ ငပိ၊ ငခြောက်၊ လက်ဖက်ခြောက်၊ ကော်ဖီ၊ နို့ဆီ၊ သကြား၊ ထောပတ်၊ ငါးသေတ္တာနှင့် အခြားအသား ဗူးတွေကလဲ အစုံပါဘဲ။ အိမ်ရှင်များက တနှစ်စာလောက် သိုလှောင်ထားခဲ့ဟန်တူပါရဲ့။ ထို့ပြင် မာလီကုလားနှင့် ထမင်းချက် စာပွဲထိုးကုလားကလဲ ရှိနေတော့ အိမ်ကြီးအကျယ်ကြီးမှာ အပေါ် ထပ်ထမင်းစားခန်းက ငွေမောင်းကို တီးလိုက်တယ်ခင်ဗျာ။ အဲသည် ငွေမောင်းကလေးကို စားပွဲတလုံး သီးသန့်နဲ့ဆင်ရုပ်နှစ်ခုက နှာမောင်းနှစ်ဖက် ချီမထားတယ် ခင်ဗျာ။ အဲသည်အိမ် ဧည့်ခန်းဝက ရုပ်ပုံမျိုးစုံ ဆေးရောင်စုံနဲ့ တရုတ်ကြွေပန်းအိုးကြီးများဟာ လူအရပ်ထက်တောင် မြင့်သေးတယ်ခင်ဗျာ။

ကိုသန့်ဇင်နှင့် ကျွန်တော်ဟာ အမယ်၊ တကယ့်သဌေးသားများအတိုင်း သည်အိမ်ရဲ့ သားသမီးများ နေကြတဲ့အခန်းတခန်းစီမှာနေကြတယ်။ အိမ်ရှင်ဦးကျော်တို့ မောင်နှံအိပ်တဲ့ အခန်းကြီးကတော့ အကြီးဆုံး၊ အခန်းနားဆုံးပါဘဲ။ တတောင် ကျော်ကျော်ထူတဲ့ စပရိန်မွေ့ရာ ကြီးနဲ့ သူတို့ခုတင်မှာ ခြင်ထောင်တိုင်မရှိဘူး။ သူတို့ခြင်ထောင်ဟာ လေးထောင့်မဟုတ်ဖူး။ ဗဟိုချက်မတခုထဲ ခေါင်မိုးက ကျလာပြီး ခုတင်ကြီးတခုလုံးကို ဝိုက်အုပ်ပြီး နှုတ်ခမ်းက ကြမ်းပြင် ပေါ်မှာ ပုံနေတယ်။ ဝင်ဘို့ထွက်ဘို့တော့ အလယ်က ထက်ခြမ်းကွဲပေါ့ခင်ဗျာ။ ဘယ်လောက် ဇာဖျင်ကုန်မယ်ဆိုတာ စဉ်းစားကြည့်ကြပေတော့။

ကျွန်တော် သည်အိပ်ရာကြီးပေါ် အိပ်ချင်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် မသင့်လျော်ဘူးပေါ့။ သို့သော် နေ့လယ်နေ့ခင်း ဘယ်သူမျှမသိရအောင် ကျွန်တော်လဲ သည်ခြင်ထောင်ကြီးထဲဝင်၊ စပရိန်မွေ့ရာကြီးပေါ်မှာ ပစ်လွဲလိုမ့်လူး၊ ခုန်ပေါက်ကြည့်တယ်။ ဟာ၊ ဘိုးဘိုးအောင် အိပ်ရာကြီး ပါလား ဟ။

ဒီတသက်မှာ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ပထမဆုံးနဲ့ နောက်ဆုံး နေဘူးခြင်းဖြစ်တဲ့ သည်အိမ်ကြီး မှာနေရင်း ကျွန်တော်တို့ဟာ နေ့စဉ်ဘဲဘီအိုင်အေ ဌာနချုပ်တည်ရာ ပတ်က်ဟော်တယ်ကို သွားခဲ့ပါတယ်။

အဲသည်အချိန်မှာ အဲဒီပတ်က်ဟော်တယ်နဲ့ ပတ်က်အဲဗင်းနယူးသွားတဲ့ လမ်းတလျှောက် မှာ အင်မတန် လူသူကင်းမဲ့တယ်။ နေ့စဉ်သွားလို့ပြန်လို့မှ လူတယောက်တွေ့ဘို့ ခဲယဉ်းတယ်။ အဲ အမြဲတမ်းကျွန်တော်တို့ တွေ့နေရတာကတော့ ယခုဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ပန်းခြံအရှေ့ဘက် နားက ပြွန်ပေါက်လေး အဝကန်တော်ကြီး ရေစပ်မှာ ပုပ်ပွနေတဲ့ လူသေအလောင်း တခုပါဘဲ။ သူ့ကို သုတ်သင်မယ့်လူမရှိဘူး။ ခွေးလဲမစားဘူး။ ကျီးလဲမစားဘူး။ ဘာကြောင့်လဲဆိုအဲသည် ပတ်ဝန်းကျင် ရပ်ကွက်မှာ လူနေမှုမရှိကြတော့ ခွေးလဲမရှိဘူး။ ကျီးလဲမရှိဘူး။ ဒင်းတို့နှစ်မျိုးက လူ့ဆီက အစားအသောက်ကို မှီခိုကြတာလား။ ဒီအလောင်း ဌင်းတစားဘို့ဆိုတာကလဲ လောင်းရိပ်က ကောင်းနေတော့ ဌင်းတဟာ မိုးပေါ်ကနေပြီး မမြင်နိုင်ရှာဘူး။ ဒါကြောင့် သည်အလောင်းဟာဖြင့် မိုးရေစားလို့ သူ့ဟာသူ ပျောက်ကွယ်သွားသည်အထိ နေသွားလိမ့်မယ် လို့ ထင်ပါတယ်။

ကျွန်တော်တို့ဟာ ဒီအလောင်း ပျောက်သည်အထိ ဒီလမ်းမှာ မလျှောက်ခဲ့ရတော့ဘူး။ ဘာကြောင့်လဲဆို တနေ့သ၌ မစ္စတာအောက်တိုကားဝါးခေါ်တဲ့ ဂျပန်အရာရှိတယောက် ကျွန်တော်တို့နေအိမ်ကို သူ့မော်တော်ကား လှလှကြီးနဲ့ ရောက်လာပါတယ်။ ကိုသန့်ဇင်နဲ့

ပတ်သက်လို့လား၊ ဦးသာထွန်းနဲ့လား ဆိုတာတော့ ကျွန်တော်မပြောတတ်တော့ပါ။

မစ္စတာအောက်တိုကားဝါးဟာ စစ်ဖက်ကမဟုတ်၊ အုပ်ချုပ်ရေးဘက်ကပါ။ သူသည် ဒုတိယ ကမ္ဘာစစ်ကြီးဖြစ်ခါနီးတွင် ရန်ကုန်မြို့ဂျပန်သံတမန်ဘက်ဆိုင်ရာ ကောင်စစ်ဝန်။ သူနှင့် ကျွန်တော် နောက်ရင်းနှီးသွားတော့ သိရပါသည်။ သူသည် အမေရိကန်ပြည်တွင် ပညာသင်ကြား တတ်မြောက်ခဲ့၍ သူ့ဇနီးက အမေရိကန်မ။ ထိုစဉ်က ယိုးဒယားတွင်ကျန်ခဲ့သည်။

မစ္စတာအောက်တိုကားဝါးသည် ထိုအချိန်မှာ အသက် ၃၀ကျော်ခန့် ရုပ်ရည်ချောမော၍ ဥရောပတိုက်သားကဲ့သို့ စားဝတ်နေထိုင်ပါသည်။ အင်မတန် ယဉ်ကျေးဖွယ်ရာ ရှိပါသည်။ ဤအိမ်ကြီးသို့သူမကြာခဏလာရောက်၍ တင်းနစ်ကစားရင်း ကျွန်တော်တို့နှင့် ရင်းနှီးကြပြီး နောက် တနေ့သ၌ ကျွန်တော်နှင့် ကိုသန့်ဇင်အား ဗမာပြည်လက်ရှိအခြေအနေအတွက် တာဝန် တခုထမ်းဆောင်နိုင်ပါ့မလားဟုဆိုသည်။ ကိစ္စမှာ မြန်မာပြည်အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့ကို ဖွဲ့ရန်၊ ဂျပန်က မဆွကပင် ကြိုတင် လျာထားသော မြန်မာအရာရှိကြီးများကို အင်္ဂလိပ်အစိုးရ အဖွဲ့နှင့် အိန္ဒိယ သို့ပါမသွားအောင် လမ်းမှတားဆီး ခေါ်ငင်ပေးရန်ဖြစ်ပါသည်။ သူနှင့်လည်းယခင်ကတည်းက ဤအရာရှိကြီးများနှင့် ကြိုတင်စကားရှိခဲ့သည်။ ယသိန သမိ လျှို့ဝှက်စကားများစီမံပြီးရှိသည်။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့မှာ ထိုအချိန်၌ ပခုက္ကူနှင့် စစ်ကိုင်းလောက်မှာ ရှိနေလိမ့်မည်။ စစ်ကြောင်းကား အင်္ဂလိပ်တပ်များက ဆုတ်ခံ ခံ၊ ဂျပန်နှင့် မြန်မာများက နင်းတိုက်တိုက်တုန်း။ မစ္စတာအောက်တို ကားဝါးက ကျွန်တော်တို့အား ပြောသောအချိန်မှာ ရွှေတောင်တိုက်ပွဲမှ မဖြစ်သေးပါ။

ထိုစဉ်၌ ကျွန်တော်တို့၏ လက်ရှိအခြေအနေမှာ အလုပ်ဘာမျှမည်မည်ရရမရှိ။ ကျွန်တော်တို့ ဘီအိုင်အေတပ်ထဲ ဝင်စဉ်က စစ်ဖက်လိုက်မလား အုပ်ချုပ်ရေးဘက်လား မေးတော့ အေးအေးဆေးဆေးနှင့် ရာထူးလိုချင်သော ဤဖေကိုများက အုပ်ချုပ်ရေးဘက် ဆိုလိုက်သကဲ့။ စစ်ဖက်ဆိုလိုက်ရင်ဖြင့် ဂျပန်ပြန် ရဲဘော်တယောက်ယောက်ရဲ့တပ်မှာ ကျွန်တော်တို့ ပါသွားခဲ့ပြီပေါ့။ အုပ်ချုပ်ရေးဘက်ဆိုတော့ မည်မည်ရရမှ မဖွဲ့ရသေးတာ။ ကဲ ဘယ်နေရာသွား ဘာရာထူးရမလဲ။

ထို့ကြောင့် ကျွန်တော်နှင့် ကိုသန့်ဇင်သည် မစ္စတာအောက်တိုကားဝါးကို ပေးအပ်သော တာဝန်ကို လက်ခံရန် သဘောတူလိုက်ကြပါသည်။

သို့နှင့် မစ္စတာ အောက်တိုကားဝါးသည် ကျွန်တော့်အား သူတို့၏ဂျပန်စစ်ဌာနချုပ်တည် ရာ အင်္ဂလိပ်ဘုရင်ခံအိမ် (ယခုအစိုးရဧဟာ)သို့ခေါ်သွားပြီး ဂျပန်ဗိုလ်ချုပ်ကြီးနှင့် တွေ့ဆုံစေ ၏။

ဂျပန်အရာရှိတို့သည် ဘာသဘောလဲမသိ။ ကျွန်တော်တို့နှစ်ယောက်အား အတွင်းခံ ဘောင်းဘီလေးများသာ ချန်၍နားကြပ်နှင့် ဘာနှင့်တကိုယ်လုံးကို ရောဂါစစ်ဆေးသလို စစ်ဆေး ပြီးမှ သဘောတူညီကြ၏။

အင်း ကျွန်တော့်ကုသိုလ် ခဏတဖြုတ်တော့ ဆန်းသားနော်။ ပထမဦး ပတ်က်ဟော်တယ် နေရ၊ ဒုတိယ ထိုထက်သာသော လူချမ်းသာအိမ်ကြီး၊ ယခု တတိယ အင်္ဂလိပ် ဘုရင်ခံအိမ်တော် ခင်ဗျာ။

သုံးမည်မြောက် ဂေဟာ

အင်္ဂလိပ်ခေတ်တွင် ‘ဘုရင်ခံအိမ်တော်’၊ မြန်မာပြည် လွတ်လပ်ရေးရပြီး ဖဆပလမှ ပထမ ခေတ်အထိ ‘သမတ အိမ်တော်’ ယခု တော်လှန်ရေးအစိုးရလက်ထက်မှာ ‘အစိုးရဂေဟာ’။

ဤတတိယမြောက် အမည်သပြီးသည့်နောက်တွင် တော်လှန်ရေးကောင်စီ ဥက္ကဋ္ဌဗိုလ်ချုပ် ကြီးနေဝင်း၏ ဖိတ်ခေါ်ချက်ဖြင့် ကာယလုပ်သား၊ ဉာဏလုပ်သား၊ အသိပညာရှင်၊ အတတ်ပညာ ရှင်၊ အနုပညာသည်တို့သာမက တောနေအုံကြားမှ တောင်သူလယ်သမားဦးကြီး၊ ဦးလေးတို့ပင် ထိုအိမ်တော်ဝင်းအတွင်း ကျင်းပသော ထမင်းစားပွဲကြီးများသို့ တက်ရောက်နိုင်ကြပြီဖြစ်သော် လည်း ဟိုရှေးယခင် အင်္ဂလိပ်မင်း အုပ်စိုးစဉ် ခေတ်တုန်းကမူ အများပြည်သူလူထုက ထိုအိမ် တော်နှင့် ပတ်သက်၍ စိတ်ကူးမျှထည့်အပ်သည်မဟုတ်ပေ။

ယင်းသို့အခြေမှ အင်္ဂလိပ်အစိုးရ သုတ်ခြေတင်၍ ဂျပန်အဝင်၌ ကိုသန့်ဇင်နှင့် ကျွန်တော်က သာမန်အရပ်သားထဲမှ ထိုအိမ်တော်ထဲ ဈေးဦးပေါက်ရောက်ရသည်ဟု ဆိုကောင်း ဆိုရပါလိမ့်မည်။

အိမ်ပုံသဏ္ဌာန်ကား အဝေးမှ အများမြင်ကြသည့်အတိုင်းပါဘဲ။ အတွင်း၌ အခမ်းအနား တို့ကား ဆန်းပြားပါ၏။ အပေါ်ထပ်သို့ တက်သော လှေကားလက်ရမ်း အဆုံးသတ်မှာ ကျားခေါင်း၊ အောက်ထပ် အစည်းအဝေးခန်းမကြီးအဝင်ဝ အပေါ်တည့်တည့်မှာ အစွယ်နှင့် နှာမောင်းနှင့် ဆင်ခေါင်းရုပ် ထုလုပ်ထားပါ၏။ ထိုအစည်းအဝေး ခန်းမကြီးကို အပေါ်မှနေကြည့် သော် ယခု သမတရုပ်ရှင်ရုံ သုံးကျပ်ခွဲတန်းမှ အောက်ငုံကြည့်ရသည်နှင့် တူပါသည်။ အခြားလူ နေခန်းများဖွဲ့ပုံမှာ ဟော်တယ်အတိုင်းပင်။

ထိုစဉ်က အစည်းအဝေးခန်းမကြီးထဲတွင် ဘုရင်ခံရုံးဖြစ်လေရာ စားပွဲ၊ ကုလားထိုင်၊ ဆိုဖာ၊ ကူရှင်စိမ်းစိမ်းတွေနှင့် ကြီးကျယ်ခမ်းနားပေစွ။

ကိုသန့်ဇင်နှင့် ကျွန်တော်အား ဤခန်းမကြီးထဲတွင် ဂျပန်စစ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီးသည် ကျွန်တော်တို့ ကိုယ်ခန္ဓာ ရုပ်လက္ခဏာကို ကြည့်ရှုစစ်ဆေးပြီးနောက် ကျွန်တော်တို့ကိုယ်ရေး ရာဇဝင်ကို ရေးမှတ်ကာ သူတို့အလုပ်တာဝန်ကို ပေးအပ်ပါသည်။

၁၉၄၂ ခုနှစ် မတ်လ ကုန်ခါနီးလောက်ဖြစ်ရာ ထိုအချိန်၌မြန်မာပြည်အထက်ပိုင်းသို့ အင်္ဂလိပ်အစိုးရအဖွဲ့နှင့် ပါသွားသော မြန်မာအရာရှိကြီးအချို့ ၎င်းတို့နှင့် တွေ့သောအခါ မစ္စတာအောက်တိုကားဝါးက သူစေလွှတ်လိုက်သည် ဖြစ်ကြောင်း သိသာရန် အသီးသီးကို ရွတ်ပြရ မည့် ဗသိန ချသမိ လျှို့ဝှက်စကားများကို ကျွန်တော်တို့ အလွတ်ကျက်ရပါသည်။ ယင်းစကား ဝှက်တွေရပြီးနောက် ကျွန်တော်တို့ လုပ်ငန်းနှင့် ခရီးစဉ်များ အသက်အန္တရာယ် ဖြစ်ကောင်း ဖြစ်နိုင်သောကြောင့် ကျွန်တော်တို့ မိဘနေရပ်လိပ်စာများ၊ ရည်းစားရှိလျှင် ရည်းစား၏နေရပ် လိပ်စာတို့ကို ရေးမှတ်ယူလိုက်ပါသည်။ ဤလမ်းခရီး အတွက်စရိတ်မည်မျှ လိုမည်လဲမေး၍ ကိုသန့်ဇင်က ၅၀၀မျှ ပြောရာ မစ္စတာအောက်တိုကားဝါးက ပြုံး၍ ၁၀၀၀(တထောင်)ပေးလိုက် ပါသည်။ အင်္ဂလိပ်ငွေဆယ်တန်အုပ်လိုက် အသစ်ကြပ်ချွတ်ဖြစ်သည်။ ထိုအချိန်၌ ထိုငွေတထောင်

တန်ဘိုးကား မနည်းပါချေ။

ကျွန်တော်တို့ကိစ္စကား မြန်ဆန်လှ၏။ သည်နေ့ နေ့ခင်းသူတို့ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးနှင့်တွေ့။ နောက်တနေ့နံနက် ခရီးထွက်ခဲ့ရတော့သည်။ ထိုအချိန်မှာ အင်္ဂလိပ်တပ်များက လက်ပံတန်း ဟိုဘက်ရောက်၊ ဂျပန်က သာယာဝတီ အုပ်မိပြီဖြစ်၍ ကျွန်တော်တို့အား ဥက္ကံအထိမော်တော် ကားနှင့် လိုက်ပို့စေပါသည်။

ကျွန်တော်တို့ပို့သောကားမှာ စစ်ကားမဟုတ်။ ဂျပန်အလံနေဝန်းနီနီတပ်ထားသော ဆလွန်းကား။ လမ်းတွင်တွေ့သမျှ ဂျပန်စစ်သားများ အလေးပြုကာ လမ်းဖယ်ပေးကြသည်။ ကျွန်တော်တို့ လိုက်ပို့သည်မှာ ဂျပန်ကားမောင်းသမားနှင့် သက်တော်စောင့်စစ်သားတယောက် ရှိင်ဖယ်တလက်နှင့်။ ကျွန်တော်တို့ နှစ်ယောက်က နောက်မှထိုင်။ သူတို့ကရှေ့မျဒီပြေဒီမြေ ဒီရပ် သူတို့ပထမဦးဆုံး ရောက်ဖူးခြင်းဖြစ်၍ ကျွန်တော်တို့ညွှန်ရာ မောင်းရ၏။

ထိုစဉ်တုန်းက ဂျပန်စစ်သားကို ကျွန်တော်တို့ သတိထားမိ၏။ ဟာ သောက်ကျိုးနဲ့၊ ဝဲတွေပွေးတွေ တကိုယ်လုံး ပွလို့ပါလား။ သေနတ်ပခုံးပေါ်တင်၍ လက်နှစ်ဖက်က ဗယ်ညာ စလွယ်သိုင်းကုတ်နေသည်မှာ ဒင်းကိုကြည့်၍ 'အို၊ အမဲခြောက်ဖုတ် က နေပါလား'ဟု ကျွန်တော် တို့က ရယ်မောမိကြ၏။ ထိုစဉ်၌ ပယင်းရောင် အဆင်းရှိသော ပီးယားစ် ဆပ်ပြာမွှေးနှင့် ရေချိုး နေကြသည့် ကျွန်တော်တို့သည် နောင်မကြာမီ မြန်မာတပြည်လုံးတွင် ဤဂျပန်လိုဘဲ ပွေးဝဲတွေ ပေါက်ကြတော့မည်ကို အဘယ်လျှင် စဉ်းစားမိနိုင်ကြအံ့နည်း။

၁၁ နာရီခန့်၌ ဥက္ကံသို့ရောက်သည်။ ဂျပန်စစ်တပ်တွေနှင့် မြို့အခြေအနေ ကောင်းမွန် စွာဘဲရှိသည်။ ဈေးဆိုင်၊ စားသောက်ဆိုင်များ ဖွင့်လှစ်လျက်ပင်။ ကျွန်တော်တို့နှင့် ကျောင်းနေ ဘက် ကိုသန်းညွန့်အိမ် ရောက်သည်၌ ဂျပန်ကားကို ပြန်လွှတ်လိုက်တော့သည်။

ကျွန်တော်တို့ ဥက္ကံမှာ ခဏဘဲနားသည်။ နံနက်စာစားသောက်ပြီး မကြာမီ၌ ခရီးဆက် ခဲ့သည်။ ကျွန်တော်တို့သည် ဂျပန်နှင့်ပတ်သက်၍ စိတ်ချရကြောင်း ကိုသန်းညွန့်က အာမခံ ပေး၍ဥက္ကံမှ သုံးဆယ်သို့ မြင်းလှည်းငှား ခေါ်၍ရသည်။ အမှန်ပင်ကျွန်တော်တို့မှာ ဂျပန် စစ်ဌာနချုပ်မှ ရေးပေးလိုက်သော စာတစောင်ပါ၍ မြို့အဝင် အထွက်စောင့်သော ဂျပန်စစ်တပ် များအား ဤစာပြလိုက်လျှင် ကိစ္စပြီးသည်။ အင်္ဂလိပ်စကားပြောတတ်သော ဂျပန်စစ်ဗိုလ်ကလေး များနှင့် တွေ့လျှင် အဆင်ပြေလှသည်။ ရှေ့တမြို့သို့သွားသော သူတို့စစ်ကားကြုံနှင့်တွေ့လျှင် ကျွန်တော်တို့ကို လိုက်စေသည်။ အချို့မြို့များမှာ မြင်းလှည်း သမားများမလိုက်ရဲသည်ကို သူတို့က ခေါ်ပေးသည်။

ဤအချိန်တွင် ရန်ကုန်ပြည်လမ်းတလျှောက်မှာ အင်္ဂလိပ်တပ်များကရှေ့မှ (သူတို့အခေါ်) အောင်မြင်စွာ ဆုတ်။ ဂျပန်တပ်များက နောက်မှလိုက်။ ကျွန်တော်တို့က ဂျပန်တပ်များနောက်က တရက်ခြားစီဘဲ ဆိုကြပါစို့။

ယင်းသို့လျှင် ကျွန်တော်တို့သည် ဥက္ကံမှ သုံးဆယ်၊ သာယာဝတီ၊ လက်ပံတန်း။ မင်းလှ မှာ တညအိပ်၏။ နောက်နေ့ကြိုပင်ကောက်ရောက်တော့ ထိုရက်မှာ ပေါင်းတည်တွင် တိုက်ပွဲ ဖြစ်နေကြောင်း ကျွန်တော်တို့ ရှေ့သို့မသွားသင့်ကြောင်း ဂျပန်စစ်ဗိုလ်ကပြော၍ သူငယ်ချင်း တယောက်အိမ်မှာ တည်းခိုနေရပြန်သည်။ ဂျပန်အလာမှာ မြန်မာတွေအားလုံး ပျော်ရွှင်နေကြ

သည်မှာ အမှန်ဖြစ်သည်။ ဘယ်လောက်တန်ဖိုးရှိမှန်း မသိသေးသော ဂျပန်ပိုက်ဆံတွေနှင့် ကြက်ဥတွေ ကြက်တွေကို ရောင်းချကြသည်။ စင်စစ်ကား ထိုအချိန်တွင် ဝမ်းဒေါ်လာနှင့် ဆယ်ဆင့်ငါးဆင့် စက္ကူတို့ကို ဘယ်ဒင်းက တန်ဖိုးများမှန်းမှ ထိုလူစုက မသိကြသေးပေ။

အင်္ဂလိပ်တပ်များ အောင်မြင်စွာ အဆုတ်နှင့် ဂျပန် မြန်မာတပ်များက အောင်မြင်စွာ အလိုက်တွင် ရန်ကုန်ပြည်လမ်းတလျှောက်မှာ ထောက်ကြံ့ဆတ်သဘောမှာ တကြိမ်၊ ပေါင်းတည် မှာတစ်ကြိမ်၊ ရွှေတောင်မှာ အကြီးအကျယ် သုံးချီ နှိလိုက်ကြရသည်။

ကျွန်တော်တို့ ပေါင်းတည်မြို့ ရောက်သောအခါ အင်္ဂလိပ်တပ်မှကျဆုံးသော ဂေါ်ရာ စစ်သား၊ ကုလားစစ်သား အလောင်းများသည် အပုပ်နံ့မထွက်သေး။ ပွပြီး ဖူးရောင်ရုံသာ ရှိသေး သည်။ ပေါင်းတည်မြို့ပေါ်မှာ တော်တော်ကြာ တိုက်ပွဲဖြစ်လိုက်သဖြင့် အချို့ရပ်ကွက်များ မီးလောင်ကြသည်။ မြို့သူမြို့သားများသည် တောရွာနေပုဒ်မှာ သွားရောက်ခိုလှုံနေကြသည်။ ကျွန်တော့်ရွာကအိမ်မှာ စစ်ပြေးနေသည့်များ ရောက်နေကြ၏။

ထိုပေါင်းတည်မြို့မှာ မစ္စတာ အောက်တိုကားဝါး ပေးလိုက်သော တာဝန်ကို ကျွန်တော် တို့ ပထမဦးဆုံး ထမ်းဆောင်ကြရ၏။ အကြောင်းမှာ ထိုစဉ်က ရန်ကုန်ပုလိပ်မင်းကြီး ဦးဖိုးစကို ပေါင်းတည်မှာ တွေ့ရ၍ မစ္စတာအောက်တိုကားဝါး၏ အမှာစကားကို ဦးဖိုးစက ကောင်းမွန်စွာ လက်ခံ၏။ ကျွန်တော်တို့အားကျေးဇူးတင်စွာ ထမင်းတနပ်ပင် ကျွေးလိုက်ပါသေး၏။

ဗိုလ်ရန်နိုင် နာမည်ကြီးခဲ့သော ရွှေတောင် တိုက်ပွဲသည် မတ်လ ၃၀ ရက်နေ့မှာ ဖြစ်ခဲ့ ၍ ဧပြီလ ၂ ရက်နေ့မှာ ကျွန်တော်တို့ ခရီးဆက်ခဲ့ကြသည်။ ဝက်ပုပ်အထိ မြင်းလှည်းငှားရပြီး ရွှေတောင်အထိ ခြေလျင်ကြိုက်ခဲ့ရ၏။

တိုက်ပွဲဖြစ်သောနေရာ ရောက်သည်၌ ကျဆုံးသော စစ်သားများ၊ မြင်းများ၊ လားများ၊ အလောင်းတွေပုပ်ပွနေကြပြီ။ မီးလောင်ထားသော တင့်ကားများ၊ အမြောက်များ၊ ဤအပျက် အစီး အပုပ်အပွတွေကြားထဲ၌ ပစ္စည်းများ ရှာဖွေနေကြသော လူအချို့ကိုတွေ့ရသည်။ အင်္ဂလိပ် အဆုတ်နှင့် ဂျပန်အလိုက်မှာ သိပ်ပြီးနီးကပ်နေကြောင်း သူတို့ဆီမှသိရ၍ ကျွန်တော်တို့ခရီးမှာ ပြည်လမ်းအတိုင်း လိုက်နေခဲ့သော် ကိုယ့်အလုပ်မပြီးမြောက်နိုင်တော့ပြီ။ ကျွန်တော်တို့တာဝန် မှာ အင်္ဂလိပ်အစိုးရ အဖွဲ့နှင့် ပါသွားသော မြန်မာအရာရှိကြီးများအား အိန္ဒိယသို့ ပါမသွား အောင်တားဆီးခေါ်ငင်ခဲ့ရမည်ဖြစ်၍ ဂျပန်စစ်တပ်ကို ကျော်ကာ ကျွန်တော်တို့က အင်္ဂလိပ်ပိုင် နက်ထဲ ရှေးဦးစွာ ရောက်မှဖြစ်ပေမည်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်တော်တို့သည် ထိုညနေ ရွှေတောင်မှ ဧရာဝတီမြစ်တဖက်ကမ်းရှိ ပန်းတောင်းသို့ လှေငှား၍ ကူးခဲ့ကြသည်။ လှေရှင်သည် တယ်ပြီး မလိုက်ချင်ပေ။ မူလက လူတယောက်လျှင် ကူးတို့ခ နှစ်ပြားမျှကို ကျွန်တော်တို့က အင်္ဂလိပ်ငွေ ဆယ်တန် ထောင်ပြလိုက်မှ ရှင်ပျစွာ ပို့တော်မူ၏။

သူမလိုက်လည်း မလိုက်ချင်စရာပင်။ အလောင်းတွေက မြစ်ထဲမှာပေါလောပေါ်၍လည်း ကောင်း၊ ဟိုဘက်ကမ်း သည်ဘက်ကမ်း သောင်ပြင်တွေပေါ်မှာ ပုပ်ပွ၍လည်းကောင်း တုံးတင်း သရောရှိချေသည်။

ပန်းတောင်းမှာ ဧရာဝတီမြစ် အနောက်ဖက်ကမ်းတွင် ပြည်ရွှေတောင်နှင့် ဖိုခနောက်ဆိုင် ဌာနပိုင်ရုံးစိုက်ရာ မြို့ငယ်ကလေးဖြစ်သည်။ ထိုမြို့၌ ကျွန်တော်နှင့် ဆရာဖြစ်သင်ကျောင်းနေ

ဘက် သူငယ်ချင်းရှိသည်။ လူချင်းခင်မင်လှ၍ ကျွန်တော့်နာမည်ရင်း မောင်ကျင်မောင်မှ မောင်ကြင်ဆွေဖြစ်စေသော သူ့နာမည် မောင်တင်ဆွေဖြစ်သည်။

ထိုအချိန်၌ ရွှေတောင်တိုက်ပွဲကြောင့် ပန်းတောင်းမှလူများစွန့်ခွာကြ၍ အိုးစောင့်အိမ် စောင့်လောက်သာ အနည်းငယ်ရှိကြသည်။ ထိုလူများထဲမှ ဖိုးတင်ဆွေ၏အိမ်ကို လွယ်ကူစွာ မေး၍ရပါ၏။ သို့သော် အိမ်စောင့်သူရင်းငှားတယောက်မှတစ်ပါး သူတို့အိမ်သားများ မရှိကြချေ။ ထိုမှတစ်ဆင့် ဝေးမည့် ဖိုးတင်ဆွေတို့ ခိုလှုံရာရွာကလေးသို့ ၎င်းသူရင်းငှားကပင် လိုက်ပို့ပါ၏။ နေဝင်ရီသရောအချိန်၌ ကွဲကွာသွားသည်မှာ နှစ်နှစ်မျှ ကြာပြီဖြစ်သော သူငယ်ချင်းနှစ်ယောက် ပြန်လည်တွေ့ရာ ဝမ်းသာလိုက်ကြသည့် ဖြစ်ခြင်း။

သူလည်း ကျွန်တော့်လိုပင် စုံထောက်စွန့်စားခန်း လျှို့ဝှက်သဲဖို ဝတ္ထုများကိုနှစ်သက်ခဲ့သူ ဖြစ်၍ ကျွန်တော်တို့၏ ခရီးကိစ္စကို ပြောပြသောအခါ၌ သူပါလိုက်ချင်လှ၏။ သို့သော်ထိုအချိန် မှာ သူအိမ်ထောင်ကျနေ၍ ယမန်နေ့ကပင် သူ့သားဦးမွေးဖွားသဖြင့် သည်လိုအချိန်ကြီးမှာ သွေးနုနီနီကို စွန့်ခွာမသွားသင့်သောကြောင့် “တောက် ကိုယ်ကံဆိုးတယ်ကွာ”ဟု ညည်းညူ၍ ကျန်ခဲ့ရ၏။

ကျွန်တော်တို့မှာ ခရီးရက်မဖင့်နိုင်ပေ။ နောက်တနေ့နံနက်ပင် ဖိုးတင်ဆွေစီစဉ်ပေးသော နွားလှည်းဖြင့် ခရီးဆက်ခဲ့ကြ၏။ ဤအချိန်၌ နွားလှည်းမရလျှင် ကျွန်တော်တို့ ကောင်းစွာ လမ်းမလျှောက်နိုင်ကြတော့ပါ။ အကြောင်းမှာ ကျွန်တော်တို့သည် ခရီးရှည်ထွက်ကြတော့မည်၌ စာအုပ်တွေ ဖတ်ဖူး၊ ရုပ်ပုံတွေမြင်ဖူးသော စိတ်ကူးယဉ်ဖြင့် ဘောင်းဘီတိုဝတ်၊ ခြေအိတ်စွပ်၊ ကင်းဘတ်ဖိနပ်စီးပြီး ကျွန်တော်တို့နေအိမ်မှထွက်ခဲ့ကြရာ ဝက်ပုပ်ရောက်မြင်းလှည်းပေါ်ကဆင်း၊ ခြေလျင်လျှောက်၊ အင်းမ၊ ကိုးတုတ်ကျော်၊ တောင်ကြီးကူးထဲရောက်လျှင်ပင် သည်လိုသွားနေ လာနေကျမဟုတ်၍ ဖိနပ်ပေါက်လေပြီ၊ ခြေချောင်းကလေးတွေမှာလှောင်အိုက် ဖူးရောင်နေ သဖြင့် ဖိနပ်ချွတ်ပစ်ရမှာကလည်း လမ်းကအလွန်ပူလှသဖြင့် ကင်းဘတ်ဖိနပ်ကို ခြေချောင်း ကလေးတွေ အကြား ဓားနှင့်ခွဲရ၏။ သည်တော့မှ ခြေချောင်းကလေးတွေပေါ်ပြီး လမ်းလျှောက် နိုင်၏။

ဖိုးတင်ဆွေအိမ်ရောက်သောအခါ၌ ဤကင်းဘတ်ဖိနပ်နှင့် ခြေအိတ်တို့ကိုအပြီး စွန့်ခွာ လိုက်ကြကာ သဲကြိုးတပ်ဖိနပ်ကို ပြောင်းလိုက်ကြတော့၏။ နို့ပြီး ဇင်သား ဖျင်ထူမောင်းဗီကို လည်း မဝတ်လိုတော့ပြီ။ သူတို့သည် ပူအိုက်သော မြန်မာပြည်နှင့် မကိုက်ပါ။ ကျွန်တော့်ကိုယ် တွေ့စိတ်ကြိုက်ကား ဗမာလွှာဖိနပ်စီး၊ အတွင်းခံမောင်းဗီတိုကလေးမျှဝတ်၊ လူသူကင်းဝေးရာမှာ ပုဆိုးလည်ပင်းရောက်လိုရောက်၊ နေပူလျှင် ခေါင်းမြီးခြုံလိုခြုံ၊ အကောင်းဆုံးသော ခရီးလမ်းသွား ပေတည်း။ နို့ပြီး ကျွန်တော်တို့၏ခရီးဆောင်မှာ တယောက်လျှင် မြန်မာရမ်းလွယ်အိတ် နှစ်လုံး စီ၊ ပန်းမှာဗယ်ညာ စလွယ်သိုင်းသည်။ တအိတ်က အဝတ်အထည် တအိတ်ကစားစရာ။

ကျွန်တော်တို့မှာ ကံကောင်းသည်ဟုဆိုရမည်။ ခြေထောက်ဖိနပ်ပေါက်နာ မပျောက် သေးသမျှ နွားလှည်းရနေသည်။ ဖိုးတင်ဆွေစီစဉ်ပေးလိုက်သောလှည်းနှင့် ကံမမြို့သို့ ရောက် သောအခါ ဖိုးတင်ဆွေစာရေးပေးလိုက်သော သူကြီးသားမက်အိမ်မှာ တညတည်းသည်။ နောက်တနေ့မနက်မှာ ဖိုးတင်ဆွေညွှန်ကြားလိုက်သည့်အတိုင်းပင် ထိုလူက ကျွန်တော်တို့အား သူ့နွားလှည်းဖြင့် လိုက်ပို့သည်။

ကျွန်တော်သည် ဂျပန်စစ်ကြောင်းကိုသာမက ဆုတ်ခွာသော အင်္ဂလိပ်တပ်များကိုပါ ကျော်တက်ရမည်ဖြစ်သောကြောင့် စစ်လမ်းဖြစ်သော ဧရာဝတီမြစ်ရိုးကိုစွန့်ခွာ၍ သရက်မြို့ အနောက်ဘက်ကျေးရွာများမှ ကုန်းတွင်းလမ်း သွားရချေမည်။ ထိုဒေသကား တောင်ကုန်းတောင် စောင်းများတွင်တည်ရှိ၍ မိုးခေါင်ရေရှားရပ်ကွက် စားသောက်ကုန် အထွက်နည်းသဖြင့် အလွန် ဆင်းရဲကြသည်။

ကံမမြို့မှ သူကြီးသားမက် လိုက်ပို့သော တနေကုန် သွားရသည့်ရွာတရွာသို့ ရောက်သည်၌ ဆင်းရဲလှသော မြန်မာကျေးရွာများကို ကျွန်တော်တို့ ပထမဦးဆုံး တွေ့ရခြင်းပင်။ ထိုဒေသကား တောသစ်တောဝါးကဖြင့် ပေါများလှ၍ အားလုံးအိမ်တွေကဖြင့် မည်လှပါ။ ခြေတံရှည်အိမ်မြင့်၊ ဝါးကပ်မိုး၊ ဝါးထရံများ ဖြစ်ကြကုန်၏။ သို့သော် အစားက ရှားပါးလှ၏။

ကျွန်တော်တို့ လိုက်ပို့သူသည် သူ့မိတ်ဆွေအိမ်သို့ ဦးတည်မောင်း၏။ ရောက်သော် ထိုမိတ်ဆွေကိုမတွေ့ရ။ လှည်းဖြုတ်ပြီး ကျွန်တော်တို့အား ထိုအိမ်ပေါ်နေစေကာ သူ့မိတ်ဆွေ ကိုရှာရန် ထွက်သွား၏။ ယင်း၌ အိမ်ရှင်မသည် ကျွန်တော်တို့အား ကြည်ဖြူပုံမပေါ်ချေ။ နှုတ်လည်း မဆက်၊ စကားတခွန်းမှလည်းမပြော။ အိမ်ဦးခန်းထိုင်နေသော ကျွန်တော်တို့ကို မကြည့်ဘဲ ငြူငြူစူစူနေ၏။ ကိုသန့်ဇင်နှင့် ကျွန်တော်မှာ အတော်အနေရအထိုင်ရကျပ်နေ၏။ ရေကလေးတခွက်မှ တောင်းမသောက်ဝံ့ကြ။ စင်စစ်ကား (နောက်မှ သူတို့အခြေအနေကို ထင်ဟပ်၍ စဉ်းစားမိသည်မှာ) အိမ်ရှင်မသည် ဤအချိန်ကြီး၌ ခရီးဝေးမှရောက်လာသော ဧည့် သည်သုံးယောက်ကို ထမင်းကျွေးရမှာ စိုးရွံ့နေသောကြောင့်ဖြစ်ပါ၏။

သို့သော် တယ်မကြာပါချေ။ ကျွန်တော်တို့ကို လိုက်ပို့သူနှင့် သူ့ယောက်ျားရောက်လာ ကြ၍ ကျွန်တော်တို့ကို နှုတ်ဆက်ပြီး သူ့ဇနီးသည်အား မီးဖိုချောင်ထဲသွားပြီး တီးတိုးပြောလိုက် သည်။ မရွှေစာအိမ်ပေါ်ကဆင်းသွားပြီး မကြာမီ ပြုံးရွှင်သောမျက်နှာနှင့် ဝက်သားတတွဲ ဆွဲ၍ ပြန်လာ၏။

စင်စစ် ကံမမြို့ကလိုက်ပို့သူသည် သူ့ယောက်ျားအား ကျွန်တော်တို့ မည်သူမည်ဝါတွေ ဖြစ်သည်၊ ဘယ်ကိစ္စနှင့် ဘယ်ကိုသွားကြမည်ကို ပြောကြားလိုက်သောကြောင့်ဖြစ်၏။ ကျွန်တော် တို့ကို အထင်ကြီးသွား၏။ အင်္ဂလိပ်ပြေးပြီး ဂျပန်အုပ်စိုးသောအခါ ကျွန်တော်တို့က သူတို့အား သူကောင်းပြုနိုင်လိမ့်မည် ထင်ကြဟန်တူ၏။ ထိုညထမင်းပါ စားသောက်ပြီးကြသောအခါ၌ ကံမမြို့မှ လိုက်ပို့သောလူနှင့် ထိုအိမ်ရှင်ယောက်ျားပါ ကျွန်တော်တို့အား ကူညီလိုက်သူများ အဖြစ်နှင့် မှတ်တမ်းတင်ထားပါရန် သူတို့နာမည် နေရပ်များကိုပြောကြ၏။ ကျွန်တော်က ရေးမှတ်ရသည်ပေါ့။

ထိုအထဲ၌ အသည်းဆုံးဖြစ်သူကား ထိုအိမ်ရှင်မ၏အကို ဖုန်းကြီးလူထွက်ခင်ဗျာ။ သူက နောက်တနေ့မနက်မှာ သူ့ယောက်ဖ၊ လှည်း နွားနှင့်ကျွန်တော်တို့အား လိုက်ပို့ရသည်။ လမ်းခရီးကား တောင်ဆင်းတောင်တက်ချည်းဖြစ်၏။

ပထမ၌ သူတို့လှည်းနွားကိုကြည့်၍ ကျွန်တော်အားမရဖြစ်မိ၏။ ကျွန်တော်တို့အရပ်က လှည်းထက် ဘီးငယ်၏။ ဝန်ရိုးလည်းကျဉ်း၏။ အဲ လှည်းတံကတော့ ပိုရှည်နေ၏။ ထမ်းပိုးနှင့် စည်းကုံးကလည်း သားရေနှင့် ခိုင်ခိုင်မာမာမဟုတ်။ ညဦးကမှ မျှင်ဝါးခပ်နုကို ထု၍လိမ်ပြီး

စည်းနောင်ထားခြင်းဖြစ်ရာ ထမ်းပိုးသည် ရှေ့တိုးနောက်ငင် လှုပ်နေ၏။ နို့ပြီးနွားများကလည်း အသက်ငယ်၍မဟုတ်။ ဗီဇကိုက ပုညက်မျိုးလေးတွေဖြစ်ရာ ကျွန်တော့်စိတ်ထင် ဤလှည်း ခနော်နီ ခနော်နည့်နှင့် သည်နွား ညက်စလီကလေးတွေမှာ အော်မရှိဆင်းရဲသားသုံး အပေါစား ပေဘဲဟုအောက်မေ့မိသည်။

သို့သော် ဘယ်ဟုတ်လိမ့်မတုံး။ သည်လှည်းစီးပြီး သည်ခရီးသွားမိတော့မှ သည်လှည်းနှင့် သည်နွားတွေ အမျိုးအစားနားလည်မိပါတော့သည်။ ယင်းခရီးမှာ ကျွန်တော်တို့ဆီက လှည်းကြီး နွားကြီးမျိုးဖြစ်ပါက အလကားပင်။ သူတို့လိုခရီးတွင်မည် မဟုတ်ပေ။ တောင်ဆင်းတောင်တက် အကွေ့အကောက်နှင့် ကျောက်တုံး ကျောက်ဆွယ် ထူပြောသော လမ်းဖြစ်ရကား ဤနွားပု နွားညက်ကလေးတွေက တယ်ပြီး တောင်ဆင်းတောင်တက်ကောင်း၏။ ကျွမ်းကျင်၏။ ခွာမြဲ၏။ အတက်မှာ ကျွန်တော်တို့က နွားဖင်အောက်မှ တအိအိလိုက်ရ၍ အဆင်းမှာ သူတို့အပေါ်က ဒလဟောဒိုးပါသွား၏။ ထမ်းပိုးက စည်းကြီးမခိုင်မမာဘဲ ရှေ့တိုးနောက်ငင်နေသည်မှာလည်း အလွန်လျော်ကန်၏။ တခါတရံ ကျောက်တုံးကျောက်ခဲများ ညပ်နေ၍ နွားနှစ်ကောင်မှာ ရှေ့နောက် ဆင်းရတက်ရသော အခါလည်းရှိ၏။ သည်တော့မှ လှည်းတံရှည်နေခြင်းကိုလည်း သဘောပေါက်၏။

ကျွန်တော်တို့ထိုင်ရသော လှည်းဆောင်ပန်းကလည်း ကျဉ်းကျဉ်းကလေး။ သုံးယောက် ကျောချင်းကပ် ဖိုခနောက်ဆိုင် ထိုင်ရုံနှင့်ပြည့်နေ၏။ လှည်းမောင်း ဆရာကြီးကား ထိုနေ့နံနက် ထွက်စ တော်တော်အေးလှသဖြင့် သူတို့ရွာဖြစ် ဝါစေ့ကွဲတွေနှင့် ဂျပ်ခုတ်စောင်ကြီးကို ခေါင်းမြီး ခြုံလျက် အုန်းမှုတ်ခွက်နှင့် ဆေးပေါ့လိပ်တို သောက်ရင်း လှည်းမောင်းဘိ၏။ လက်မောင်း လောက်ရှိသော သူ့ပြောင်းဖူးဖက် ဆေးလိပ်ကြီးမှာ အုန်းမှုတ်ခွက် စွပ်ထား၍တော်ပေတော့ သည်။ နို့မဟုတ်လျှင် တောင်ပေါ်လေနှင့် မီးဖွားတွေ ကျွန်တော်တို့ကိုစင်မည့်အပြင် တောမီး လည်း လောင်ပေလိမ့်မည်။

သူသည် ယင်းသို့ ဆေးလိပ်သောက်ရင်း လှည်းမောင်းရင်းဖြင့် ပါးစပ် တတွတ်တွတ် ပြောနေသည်မှာ ယခု သူတို့ရွာလက်ရှိ သူကြီးသည် မကောင်း။ ထန်းရည်သောက်သည်။ ကြီးနိုင် ငယ်ညှင်းလုပ်တတ်သည်။ မင်းကျင့်တရား ၁၀ ပါးကိုနားမလည်။ နာယကဂုဏ် ၆ပါးကိုလည်း မသိ။ စာပေကျမ်းဂန်လည်း မတတ်။ ဖရူသဝါစာ၊ သပ္ပပ္ပလာပဝါစာ ရှန်ရင်းကြမ်းတမ်းစွာ ပြောဆိုတတ်သည်။ ထိုသူအား သူကြီးအရာ မထားထိုက်။ မိမိမူ ရဟန်းဘောင် မပျောက်ပိုက်၍ လူထွက်ခဲသော်လည်း ငါးပါးပဉ္စသီ ခါးဝတ်ထည်ကဲ့သို့ မြဲသည်။ စာပေကျမ်းဂန် တတ်မြောက် သည်။ ထို့ကြောင့် နောင်တခေတ်ပြောင်းသည်၌ ထိုသူကြီးရာထူးကို သူ့အားခန့်အပ်ပါရန်။

ကျွန်တော်ကား လှိုက်မြစ်ဟိုဘက်ကမ်း သခင်နီနှင့် လက်နက်သိမ်း စစ်သားစု သွားစဉ်က ပင် တည်းအိမ်ရှင် တောင်းဆိုခဲသော မင်းတိုင်ပင်အမတ် ရာထူးကို အာမခံခဲဘူးပြီဖြစ်သော ကြောင့် ထိုဘုန်းကြီးလူထွက်အားလည်း သူကြီးခန့်ရန် လွယ်ကူစွာဘဲ နှုတ်ကတိပေးလိုက်ပါတော့ ၏။

အောင်မယ်သူပြောသည်များထဲမှ နောင်လာနောင်သား နိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင်များ သတိချပ်ဖွယ်ပါသည်။ သူတို့အရပ်ဒေသ ယခုလို ဆင်းရဲရသည်မှာ မိုးခေါင်ရေရှားရပ်မို့ ဖြစ်သည်။ ဒီအရပ်ကို ရေရအောင် ပုဂံခေတ် အနော်ရထာမင်းစောကဲ့သို့ ဆည်မြောင်းများ

ဖောက်လုပ်ပေးသင့်သည်။

သူတို့ဒေသတွင် အချို့နေရာမှာ ကောက်ပဲသီးနှံကို တောင်စောင်းမှာ လှေကားထစ်လုပ်၍ စိုက်ပျိုးရသည်။ မယင်းခေါ်မည်ဆန် အလွန်မာသည်။ စပါးဆန်ရေရှားပါးတော့ ကြက် ဝက်ဘဲ မွေးရန်လည်း မလွယ်ကူ။ မြစ်ချောင်းအင်းအိုင်လည်း မနီးသဖြင့် ငါးကလည်း မရှိသလောက်ပင်။ ထို့ကြောင့် ဦးပုည၏ ရေသည်ပြဇာတ်တွင် ‘မယင်းကောက်ဆန်၊ နီတာလန်နှင့် ငသန်သေးနုတ်၊ ရေလုံပြုတ်ကို တလုပ်ကယ် ၀၀၊ စားလိုက်ရလျှင်၊ အာဂပါးစပ်၊ လူဖြစ်ကျိုးနပ်ကရော’ဟု သည်အရပ်မျိုးကိုရည်ရွယ်ပြီး ရေးခဲ့ဟန်တူပါ၏။

ကျွန်တော်တို့ မြေလတ်ပိုင်း အရပ်ဒေသမှာ ဆင်းရဲသားများရှိကြပါ၏။ သို့သော် ထမင်းနှင့် ငပိရေတို့စရာကိုတော့ ဝအောင်စားနိုင်ကြသည်သာ။ ကိုယ်ကြိုက်သော ဆန်အမျိုးအစားကိုလည်း ကိုယ့်ဒေသနှင့်ကိုယ် စားနိုင်ကြပါ၏။

သူတို့ဆီက ဆင်းရဲပုံကား ထမင်းကိုနပ်မှန်အောင် ပြည့်စုံစွာမစားကြရ။ ပြောင်းဆန်နှင့် ခုရသည်။ ကြွေးဥနှင့် ရောရသည်။ ဟင်းကျွေးကား ကျွန်တော့်ကိုယ်တွေ့ မဟုတ်လျှင် ကျွန်တော်ယုံနိုင်မည်မဟုတ်။ ငပိဆိုတာ မမြင်ဘူး။ ထမင်းပွဲတွင် ငရုပ်သီးထောင်းတခွက်၊ ဆားတခွက်နှင့်သာ စားကြရသည်။ ကျွန်တော်တို့သည် ဤထမင်းပွဲမျိုးတွေ့ရက်များစွာ စားခဲ့ကြရပါ၏။ တော်ပါသေးသည်။ ကျွန်တော်တို့အား အထူးဧည့်သည်မို့ ပဲကြီးရေလုံပြုတ် တခွက်လောက် ပါတတ်သဖြင့် မျိုကျခဲ့ရပါ၏။ အချို့ရွာတွင် ကျွန်တော်တို့က မနေနိုင်တော့၍ ပါလာသော ငါးသေတ္တာကို ဖောက်ကာ သူတို့နှင့် စာစရာ သူတို့သည် ယခင်ကဒါမျိုးတခါမျှမမြင်ဘူး၊ မစားဘူးခဲ့ကြကြောင်း ဝန်ခံကြ၏။ သူတို့သည် မြို့နှင့် အင်မတန် အလှမ်းဝေးကြသည်။ ကျွန်တော်ဆောင်းခဲသော သက္ကလပ်ဦးထုပ်နှင့် ကိုသန့်ဇင်၏ ဖော့ဦးထုပ်ကို အထူးအဆန်းလုပ်၍ ကြည့်ကြသည်။ ညညအိပ်လျှင် ရန်ကုန် မက်သဒစ် မိန်းကလေးကျောင်းမှ ကျွန်တော်ယူခဲ့သော အိပ်ရာဖုံးကို ခြုံပြီးဆိုပါက အပြာခံတွင် အဖြူဖျဉ်နှင့် ချုပ်လုပ်ထားသော ရေကူးနေသော ငါးများ၊ ပျံသန်းနေသော ငှက်ရုပ်များကို တအံ့တဩကြည့်ရှုကြသည်။ ကျွန်တော်တို့သည် ဤခရီးလမ်းမှာ နွားရသည့်အခါရ၊ လမ်းပြချည်းရ၍ ခြေလျင်ကြိတ်သည့်အခါ ကြိတ်ရနှင့် အမြဲတမ်း ခရီးပန်းနေသည်ဖြစ်သောကြောင့် သူတို့က မီးခွက်တွေနှင့် ကျွန်တော့်ခြံစောင် ကြည့်နေစဉ်မှာပင် ကျွန်တော် အိပ်ပျော်သွားတတ်ပါ၏။

တညသ၌ တည်းအိမ်ရှင် မိန်းမများသည် ကျွန်တော့်ခြံစောင်ကို ဝိုင်းကြည့်နေစဉ်မှာပင် ကျွန်တော့်စိတ်ထဲဝယ် တဆက်တည်းလိုဘဲ ကြက်အော်သံများ ကြားရတော့ ကျွန်တော့်မျက်လုံးဖွင့်ကြည့်လိုက်ရာ ကျွန်တော့်အနီးမှာ မိန်းမများလည်း မရှိတော့။ မီးလည်းမှောင်နေသည်။ စင်စစ်ကား နံနက်အာရုဏ်တက်ခါနီးမှာ သူတို့အိမ်က ဖုန်းကြီးကျောင်း ဆွမ်းလှည့်ကျသဖြင့် အိမ်ရှင်ယောက်ျားက ကြက်ထဖမ်းခြင်းဖြစ်သည်။ သူတို့ခလေ့ ကြက်ကိုရေနွေးလည်း မဖျော၊ အမွှေးလည်း မနုတ်၊ မီးမြိုက်၍ချက်သော ကြက်သားဟင်း။ ဆီကင်း၏။ ငရုပ်သီး လေးစိပ်ကွဲနှင့် ရေလုံပြုတ်ချက်ထားသည်ကို ဖုန်းကြီးဆွမ်းဟင်းအကျန် တောင်ပံရိုး၊ လည်ချောင်းရိုး၊ ခြေထောက်ရိုးတို့ကို ကျွန်တော်တို့အိပ်ရာကအထ နံနက် ခရီးထွက်ခါနီး ကြွေးဥမပါ ပြောင်းဆန်မရောဘဲ ဆန်ထမင်းချည်း သက်သက်ကျွေးရာ ကျွန်တော်တို့မှာ စား၍မြိန်လိုက်သည်ဖြစ်ခြင်း။ ဤဆင်းရဲသော ဒေသသို့အဝင် ကံမမြို့မှ သူကြီးသမက် လိုက်ပို့သောအိမ်က ဝက်သားဟင်းနှင့် စားရပြီးနောက် ရက်များစွာ ငရုပ်သီးထောင်းနှင့်၊ ဆားနှင့် ပဲရေလုံပြုတ်လောက် စားနေခဲ့ရရာမှ

ယင်းကြက်သားဟင်း စားခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ကျေးဇူးတင်လှပါသဖြင့် ထိုအိမ်ရှင်နာမည်ကို ကျွန်တော် ယခုတိုင် မှတ်မိပါသည်။ ကိုလုံထော်တဲ့။ အသက် ၃၀လောက်။ အခုရှိသော် ၆၀ကျော်ပေါ့။ အိမ်ရှင်မိန်းမငယ်တယောက်က ဧည့်ဝတ်ကျေစွာ ကျွန်တော်တို့ရှေ့မှာ ဆေးရိုး ဗန်းနှင့် ဖက်နှင့်ချပေးသည်ကိုလည်း ကျွန်တော်မမေ့ပါ။ သူတို့အရပ်ထုံးစံလူတိုင်းသည် ဆေးရိုး နှင့်ဆေးကို ကိုယ်ကြိုက်သလိုစပ်၍ လိပ်သောက်တတ်ကြသည်။

ယင်း၌ ကျွန်တော်တို့မှာ ကြောင်တောင်တောင်ဖြစ်နေသည်ကို ကိုလုံထော်က ဆေးဗန်း ချသော သူငယ်မအား “ဟဲ့ ဒီဧည့်သည်တွေက ဆေးလိပ်လိပ်သောက်တတ်ဟန် မတူပါဘူး။ ညည်းက တယောက်ကို လိပ်ပေးလိုက်ပါလား”ဆိုတော့ မရွှေစာက ရှက်စနိုးနှင့် မီးဖိုချောင်ထဲ ဝင်သွား၏။ သူက ကိုလုံထော်ရဲ့ မယ်မပျိုဆိုကိုး။ သူတို့ဆီထုံးစံက ကိုယ့်ရည်းစားကိုမှ ဆေးလိပ် လိပ်ပေးသတဲ့။ ကိုလုံထော်က ပါးစပ်ကြီးဖြူ၍ တဟဲဟဲရယ်၏။

ကျွန်တော်တို့ ထိုဒေသကအထွက်မှာ ထိုရွာသည်နောက်ဆုံးဖြစ်၏။ အကြောင်းမှာ ရှေ့ဆက်ပြီး ကုန်းတွင်းကြောင်း တောလမ်းသွားရန်မှာ လမ်းပြမျှ ခေါ်မရတော့။ သည်ရွာမှ မင်းလှမြို့ကို ဝင်ဘို့သာရှိတော့၏။ မင်းလှမြို့ကိုလည်း ခပ်ညို့ညို့ လှမ်းမြင်နေပြီ။ မနက်သွား မွန်းလွဲလောက် ရောက်နိုင်၏။

ကျွန်တော်တို့သည် မလွဲမရှောင်သာ မင်းလှမြို့ကိုဘဲ သွားကြရတော့သည်။ လမ်းမှာ ကြားရွာတရွာ ခေတ္တဝင်နားသည်၌ မင်းလှမြို့မှာ ယခုစစ်အုပ်ချုပ်ရေးနှင့် စစ်သားများ ပြည့်နက် နေကြောင်း၊ မြို့သူမြို့သား အနည်းငယ်သာရှိကြောင်း သိရသည်။ မည်သို့ဖြစ်စေ ကျွန်တော်တို့ က အင်္ဂလိပ်စစ်တပ်ဖက် ရောက်ပြီးနောက် ရှေ့ကျော်တက်ရမည့် ဖြစ်သောကြောင့် မင်းလှမြို့ဆီ ကိုဘဲ သွားခဲ့သည်။ နေ့နယ်နှစ်နာရီလောက်၌ မင်းလှမြို့အနီး တောအုပ်တခုမှာ ပန်ချာပီ စစ်သားကလေးများ လော်ရီကားတစီးနှင့် တွေ့ရသည်။ သူတို့သည် ကားရပ်ကာ သရက်ပင်ကြီး တပင်မှ သရက်သီးများကို ပစ်နေကြသည်။ သူတို့သည် ခဲနှင့်ပစ်ကြသည်ဖြစ်၍ တလုံးရဘို့ အတော်ခဲယဉ်းနေသည်။ ယင်း၌ကျွန်တော်က သစ်ကိုင်းတခုကို ချိုး၍ တုတ်ရှည်ရှည်နှင့် ပစ်ပေးလိုက်တော့ အိုင်ကို ရမ်းမိကာ ၄-၅-၆ လုံး တခါးတည်းကြွေသည်။ ပန်ချာပီကလား များက ကျေးဇူးတင်လှ၍ သူတို့စားနေကြသော ချပါတီနှင့် ပဲဟင်းကို ခွဲဝေပေးသည်။

ကျွန်တော်တို့သည် မနက်လင်းစက ကိုလုံထော်အိမ်မှ ကြက်အရိုးအရင်းနှင့် ထမင်းစား ရပြီးနောက် ယခုမှတဖန် အစာတွေ့ရခြင်းဖြစ်၍ ထိုချပါတီနှင့် ပဲဟင်းလည်း နတ်သုဒ္ဓာမျှ ခံတွင်း တွေ့လှပြန်တော့သည်။

ကျွန်တော်တို့သည် သူတို့ဆီက အစာစားရပြီးနောက် မြို့အဝင်မှာ စစ်သားအစောင့် ရှိသည်ဆိုသောကြောင့် လွယ်ကူစွာမြို့ထဲဝင်နိုင်ရန် သူတို့ကားနှင့်ပါသွားအောင် သူတို့ကား အထွက်မှာ နောက်ကတက်သည်တွင် တွန်းချပြီး ရယ်မောသွားကြ၏။

ထို့ကြောင့် ကျွန်တော်တို့သည် ကိုယ့်၌ မသင်္ကာစရာဖြစ်မည့် ပစ္စည်းများနှင့် တလျှောက် လုံး ကြွားဝါလာခဲ့သည့် နေတံဆိပ်နှင့် ဗူးသီးငါးပေါင်းကြော်စာရွက်ကို အစဖျောက်ပစ်ခဲ့ရတော့ သည်။

အမှန်ပင် မြို့အဝင်၌ ပန်ချာပီစစ်သား၏ စစ်ဆေးခြင်းကိုခံရ၏။ ထိုပန်ချာပီမှာ ဗမာလို နားလည်လိုက်တာ မွတ်လို၊ ကျွန်တော်တို့က (ကိုသန့်ဇင်နေရပ်ကို ရည်၍) စလင်းဇာတိ ဖြစ်ပါသည်။ ရန်ကုန်တွင်ကျောင်းနေရာမှ ယခုရန်ကုန်မြို့ပျက်၍ ဇာတိဌာနေသို့ ပြန်လာခဲ့ကြ ကြောင်း ပြောပြတော့ ပန်ချာပီစစ်သားက ကျွန်တော်တို့အကျိုးအိတ်နှင့် လွယ်အိတ်တွေမှာ ရှာကြည့်သည်။ ကျွန်တော့်ဆီက ဓားမြှောင်တချောင်း၊ ကိုသန့်ဇင်မှာ ထိုစဉ်က ဆေးကျောင်း သားဖြစ်၍ လမ်းတွင် လိုလိုမယ်မယ် အသုံးချရန်ယူလာခဲ့သော ခွဲစိတ်ကရိယာများပါသည့် သေတ္တာကလေး။ ဒါကို ပန်ချာပီက မည်သို့နားလည်လေသည်မသိ။ ဒေါမာန်ပါပါကြိမ်းလေ၏။

“နင်တို့ဟာ ဘာကျောင်းသားတွေလဲ။ အလကား သူခိုးဒုဗြလေးတွေဘဲ။ ဒီမှာ ကြည့်စမ်း။ ဖောက်ထွင်းဘို့ကရိယာ၊ လူသတ်ဖို့ဓားမြှောင်။ ဒါတွေ ငါသိမ်းထားလိုက်မှ ဖြစ်မယ်”ဆိုပြီး ယူထားလိုက်၍ လူတွေတော့ လွှတ်လိုက်သဖြင့် ကျွန်တော်တို့မှာ ဝမ်းသာရပါသေး၏။

ထိုအချိန် မင်းလှမြို့မှာ စစ်သားချည်းပြည့်နေ၏။ အိမ်တိုင်းမှာ လူမရှိကြ။ အချို့ အိမ်ကြီး တွေသာ အိမ်စောင့်လောက်။

ကျွန်တော်တို့မှာ ဘယ်ကနေ ဘယ်လိုသွားရမှန်းမသိသေး၍ လူကြီးနှစ် ခပ်ငိုငိုထိုင် ထိုင်နေကြသော အိမ်တဆောင်သို့ ဝင်ကာ ခေတ္တတည်းခိုရပါရန် ခွင့်ပန်သည်။ ကျွန်တော်တို့ ဘယ်ကလာ၍ ဘယ်ကိုသွားမည်ဖြစ်ကြောင်းလည်း ခုန ပန်ချာပီကိုပြောသကဲ့သို့ ပြောပြသည်။

ထိုလူကြီးနှစ်ယောက်မှာ သူတို့ ကိုယ်ရေးကိုယ်ရာနှင့်မို့ ကျွန်တော်တို့ကို တယ်ပြီး စိတ်မဝင်စားကြ။ “မင်းတို့ မင်းဘူးသွားချင်ရင်တော့ ကုန်းပေါ်က သွားလို့ရမှာမဟုတ်ဖူး။ အထက်ဆန်တက်နေကြတဲ့ စစ်သားစစ်ကားတွေနဲ့ ပြည့်နေတာဘဲ။ မြစ်ထဲက ကမ်းပါးကပ် လျှောက်သွားနိုင်ရင်ကတော့ ဖြစ်လိမ့်မယ်။ တံငါလှေတွေလဲ ငှားရချင် ရလိမ့်မယ်”

ထိုည ကျွန်တော်တို့ အိပ်ရေးဝအောင်အိပ်စက်လိုက်ကြသည်။ နံနက်လင်းအားကြီး၌ လူကြီးများ ညွှန်ပြသည့်အတိုင်း မြစ်ထဲဆင်း၍ မြစ်ရိုးကိုး ကမ်းပါးကပ်ပြီး လျှောက်ခဲ့ကြသည်။ ကမ်းပေါ်၌ကား အင်္ဂလိပ်စစ်တပ်များက အပြင်းဆုတ်ခွာလျက်။ ထိုအချိန်၌ ဂျပန်က အောင်လံ လောက်ရောက်ပေလိမ့်မည်။ နေထွက်ချိန်၌ တံငါလှေလေးအချို့ကို တွေ့ရသော်လည်း အထက် သို့လိုက်ရန် ငှား၍မရချေ။ ထို့ကြောင့် ကျွန်တော်တို့ ခြေလျင်လျှောက်ခဲ့ကြရာ မွန်းတည့်ခါနီး ၌ မင်းဘူးမြို့သို့ရောက်၏။ မင်းဘူး၌ကား မြစ်ရိုးတလျှောက်မှာ စစ်သားတွေ အထက်သို့ ဆန်တက်လျက် ရှိကြသော်လည်း မြို့တွင်းမှာမူ အေးဆေးစွာဘဲရှိ၏။ ကိုသန့်ဇင်၏ အသိ တယောက်အိမ်မှာ ကျွန်တော်တို့ နံနက်စာစားပြီးနောက် မင်းဘူးမှ ၁၈မိုင်မျှ ဝေးမည်ဖြစ်သော စလင်းသို့ ပွင့်ဖြူလယ်တိုင်းဖြတ်ကာ မြင်းလှည်းနှစ်ဆင့်စီး၍ ထိုညနေစလင်းမြို့သို့ ရောက်ခဲ့ကြ လေ၏။

စလင်းသည် ကိုသန့်ဇင်၏ ဇာတိမြို့။ ကျွန်တော်ရန်ကုန်မှာ အင်္ဂလိပ်စာ အလွတ်ပညာ သင်သော ကျောင်းအုပ်ဆရာမကြီး ဒေါ်မမ အိမ်ထောင်စုလည်း ကိုသန့်ဇင်ကို အကြောင်းပြု၍ ဤမြို့မှာ ရောက်နေကြသဖြင့် သင်္ကြန်ရက်လည်း အဆုံနှင့် ဤမြို့မှာ သင်္ကြန်ပြီးအောင် ပျော်ရွှင် အေးချမ်းစွာ နားနေလိုက်ကြသည်။

စလင်းမြို့မှာ ကြီးစွာသော ‘ဖောင်းလန်းကန်’ကြီးရှိသည်။ ဤကန်မှာ ကြာအတိပြီးရာ

စလင်းမြို့မှာ ငပိသားငါးနှင့် စားသောက်စရာများ ထုပ်ရာလည်း ကြာဖက်၊ သင်္ကြန်ရေပတ်တာ မှာလည်း ကြာဖက်နှင့် ရေကိုထုပ်၍ ပက်ကြသည်ဖြစ်ရာ တမျိုးဆန်း၍နေပေသည်။

စလင်းသည် ကုန်းတွင်းကျ၍ အင်္ဂလိပ်စစ်တပ်များ ဆုတ်ခွာသည်နှင့် ဝေးစွာလွတ်ကင်း သည်။

သင်္ကြန်ပြီးသည်၌ ကျွန်တော်တို့ ခရီးဆက်ခဲ့ကြသည်။ စလင်းမှ ဆင်ဖြူကျွန်းသို့ မြင်းလှည်းနှင့် သွားရသည်။ ဆင်ဖြူကျွန်းမှာ မြစ်ဆိပ်ကမ်းမြို့လေးဖြစ်သည်။ ညနေ နေဝင်ရှိ သရောအချိန် ရောက်သွားသည်၌ ထိုမြို့မှာ ညကင်းစောင့်များရှိသဖြင့် ကျွန်တော်တို့အား မသင်္ကာသော အရပ်သားများအဖြစ် ဖမ်းဆီးကာ ထိုညဘယ်မျှမသွားစေဘဲ သူတို့ကင်းတဲမှာဘဲ အိပ်စေသည်။ ကျွန်တော်တို့မှာ တည်းခိုရန် အိမ်မရှိသည်နှင့် အဆင်သင့်ပင်။ ထိုကင်းစောင့် များကဘဲ ကျွန်တော်တို့ကို ညစာကျွေးသည်။

နောက်တနေ့နံနက် ဆင်ဖြူကျွန်းမှ ကျွန်တော်တို့အထွက် စလေသို့ နဝလီလှေကြုံ လွယ်ကူစွာဘဲ ရသည်။

ကျွန်တော်တို့အား မစ္စတာ အောက်တိုကားဝါးက ဦးတည်၍ လွှတ်လိုက်သည်မှာ ပခုက္ကူ မြို့ဖြစ်သည်။ ပခုက္ကူမှာ သူတို့အလိုချင်ဆိုးသော နံပတ် ၁ လူ ဆာမြဘူးရှိသည်ဟု ပြောလိုက် သည်။

ကျွန်တော်တို့ စလေ ရောက်ပြီးနောက် အရှေ့ဘက်ကမ်းကချောက်၊ စဉ့်ကူး၊ ပုဂံ ညောင်ဦး ဖြတ်ပြီး အနောက်ဖက်ကမ်း ပခုက္ကူသို့ သွားရာမှာ လှေသင်းဘောများရှိနေသေး၍ များစွာ လွယ်ကူပါသည်။

သို့သော် ပခုက္ကူရောက်သည်၌ ကျွန်တော်တို့အလိုချင်ဆုံးဖြစ်သော ဆာမြဘူး မရှိတော့ ကြောင်း စစ်ကိုင်းသို့ ပါသွားပြီဖြစ်ကြောင်းသိရသဖြင့် ကျွန်တော်တို့သည် ရှေ့ဆက် လိုက်ကြ ပြန်သည်။

ကိုသန့်ဇင်၏ ကျောင်းနေဘက် သူငယ်ချင်းများ ရှိကြသည့် ပခုက္ကူမှာ ကျွန်တော်တို့ နှစ်ရက်မျှ ပျော်ရွှင်စွာ နားကြပြီးနောက် ခရီးဆက်ခဲ့ကြသည်။ ထိုစဉ် ပခုက္ကူနှင့် မြင်းခြံမှာ ကူးတို့သင်းဘောရှိနေသေး၍ ကျွန်တော်တို့ လွယ်ကူစွာဘဲ မြင်းခြံမြို့သို့ရောက်ခဲ့ကြ၏။

သို့သော် ကျွန်တော်တို့ မြင်းခြံရောက်သည်မှစ၍ အခက်အခဲတွေ့ရလေတော့သည်။ အကြောင်းမှာ ထိုနေ့မှစ၍ မည်သည့်ခရီးသွား လှေသင်းဘောမှ ဧရာဝတီမြစ်အတွင်း ကူးသန်း သွားလာခြင်း မပြုရတော့ဟု အင်္ဂလိပ်အစိုးရက အမိန့်ထုတ်လိုက်လေ၏။

ကျွန်တော်တို့မှာ မြင်းခြံဆိပ်ကမ်းမှာ သောင်တင်လေသည်။ ကျွန်တော်တို့သာမက မြင်းခြံမှ အောက်သို့လည်းကောင်း၊ အထက်သို့လည်းကောင်း စုန်ဆန်ကြမည့် လှေကြီးများလည်း ရှိရင်းစွဲနေရာမှ ကျောက်ဆူးမနုတ်ရ၊ ကြိုးမဖြုတ်ရတော့ပေ။

ယင်း၌ မြင်းခြံဆိပ်ကမ်းသည် တမျိုးတဖုံဖြစ်လာ၏။ ပိုမိုစည်ကားလာ၏။ ထက်အောက် သွားမည့် ကုန်တို့သည် ရှေ့ခရီးမဆက်နိုင်တော့သဖြင့် ဤမှာဘဲ အရောင်းအဝယ်ဖြစ်ကြရာ

ကုန်သည်များ ပျားပန်းခတ်ဖြစ်လာကြ၏။

ကျွန်တော်တို့သည် ထမင်းဆိုင်တဆိုင်ကို ဖောက်သည်လုပ်၍ သူ့ဆိုင်မှိုခိုကာပင် အိပ်စားနေကြ၏။ နှောင်းကာလဝယ် အရက်သမားဖြစ်မည့် ကျွန်တော်သည် ငယ်စဉ်က တွေ့ခဲ့ရသော ဆန်အိတ်ထားသော မြန်မာကူလီကြီးတယောက်ကို ယခုတိုင်မျက်စိထဲ မြင်ယောင် နေပါသေး၏။ ကျွန်တော်သည် အားအားရှိ၍ သူ့ဘဲထိုင်ကြည့်နေမိ၏။ သူသည်ချက်အရက် သောက်ရာတွင် ဒန်ဖလား အပြည့်ပုလင်းဝက်၊ တအာတာတိတိကို တချက်ထဲမော့၏။ မော့ပြီး ချက်ချင်းဘဲ သုံးတင်းဝင်ဆန်အိတ်ကြီးကို လက်နှစ်ဖက်နှင့်မပြီး ပခုံးပေါ်ပစ်တင်လိုက်ပုံမှာ ကျွန်တော်တို့ နို့စို့ကလေးတယောက်ကို ကောက်ချီလိုက်သကဲ့သို့ ရှိပါပေသည်။ ကျွန်တော် သည် သူ့လိုဘဲ သောက်နိုင်ချင်၊ သူ့လိုဘဲ အားရှိချင်လိုက်ပါဘိဟု တမ်းတမိခဲ့၏။ ယခုကား သောက်နိုင်ပါပြီ။ သို့သော် သူ့လိုကား အားမရှိ။

ကျွန်တော်၏ ပင်ကိုယ်ဝါသနာမှာ ရောက်လေရာတွင် ပျော်တတ်သည်။ တနေရာရာမှာ တစုံတခုသော ကျွန်တော့်အတွက် စိတ်ဝင်စားစရာ ဖြစ်နေတတ်သည်။ ဤမြင်းခြံသင်းဘောဆိပ်မှာ ငွေအထုပ်အထည်ကိုင်သော ကုန်သည်များနှင့် ချက်အရက်တမြေရှိသော ကုလား မြန်မာကူလီများကို ကျွန်တော်အာရုံရောက်နေသည်။ ကျွန်တော့်ထက် အသက်နှစ်နှစ်ကြီးသော ကိုသန့်ဇင်ကား ဤမြင်းခြံဆိပ်ကမ်းမှထွက်ခွာဘို့သာ အလုပ်တာဝန်အတွက် စိတ်စောနေ၏။

ထိုအချိန်တွင် ခရီးရှည်လှေကြီးများ မြစ်ထဲသွားလာခွင့်မရှိသော်လည်း အနီးပတ်ဝန်းကျင် ကူးလူးနေကျ တံငါလှေကလေးများကိုတော့ ပိတ်ပင်ခြင်းမရှိ၍ ကျွန်တော်တို့အား အထက်သို့ တတ်နိုင်သလောက် လိုက်ပို့ရန် ပြောကြည့်သည်။ လှေသမားတို့ကား ကာလကြီးဗရုတ်ဗရုတ်မှာ သူတို့ကတော့ လိုက်မပို့နိုင်။ လှေကိုမူ ကြိုက်ဈေးရလျှင် ရောင်းလိုက်မည် ဆိုပါသည်။ ကျွန်တော်တို့မှာ ရန်ကုန်မြို့ ကန်တော်ကြီးထဲ လှေ အပျော်စီးဘူးသည်မှတစ်ပါး မြစ်ကြောင်းကို ဆန်တတ်နိုင်သူများ မဟုတ်ကြ။ စစ်ကိုင်းအရောက်လိုက်ပို့ရန် လှေထိုးသား ငှားကြည့်တော့လည်း ဘိန်းစားနှစ်ဦး ပေါ်ထွက်လာသည်။ သူတို့ကို အသက်ဖိုးတယောက်သုံးရာစီ ပေးခဲ့လျှင် လိုက်မည်တဲ့။ ကဲ တော်တော့။ ကျုပ်တို့မှာ ငွေခြောက်ရာလောက်ပဲ ရှိတော့တာ။ တကယ်လို့ ကျွန်တော်တို့က ငွေတတ်နိုင်လို့ သူတို့သားမယားထံ ပေးထားပစ်ခဲ့တောင် ငတ်များက ခရီးဆုံးရောက် လိုက်ပို့ကြမည်မဟုတ်။ တဝက်တပျက်နှင့် လစ်ကြမည်ဖြစ်ကြောင်းလည်း ကျွန်တော်တို့ စဉ်းစားမိ၏။ ထို့ကြောင့် ရေကြောင်းမှ လှေလောင်းနှင့် သွားရန်ကိုလုံးဝစွန့်ပယ်လိုက်ပြီး တတ်နိုင်သမျှ ကုန်းကြောင်းလျှောက်ကြရန် ဆုံးဖြတ်လိုက်ရသည်။

သို့ရှိစဉ် သုံးရက်မြောက်မှာ မြင်းခြံအောက်ဖက် မြစ်ထဲမှ မီးခိုးကလေးတလူလူနှင့် သင်းဘောတစင်း ဆန်တက်လာနေကြောင်း မြင်ရသည်။ ကျွန်တော်တို့ တအားတက်ကာ ယင်းသင်းဘောကို စောင့်ကြသည်။

အားပါး။ ဒီသင်းဘောကလဲ နှေးလိုက်တာဗျာ။ တရွေ့ရွေ့မှ ပီပီ ရွေ့ရွေ့ကလေး။ တဖြေးဖြေးနဲ့ နီးနီးလာလို့ သင်းဘောကိုယ်ထည်ပေါ်လာတာ မြင်ရတော့ သူ့ဘေးနှစ်ဖက်မှာ ညာတောင်ပံ ဘယ်တောင်ပံ သမ္ဗန်ကြီးနှစ်စင်းကတွဲလိုခင်ဗျာ။

နေ့လယ်ခင်းက မီးခိုးမြင်ရတဲ့သင်းဘောမှာ နောက်ဆုံးညနေခင်းတော့ မြင်းခြံဆိပ်ကမ်း

ဆိုက်ကပ်ပါရော ခင်ဗျာ။ ကုလားရော၊ မြန်မာရော စစ်သားတွေအပြည့်ပါဘဲ ဧရာဝတီဖလိုတီ လာ နှစ်ထပ်သင်းဘော။ ဘေးနှစ်ဖက်က သမ္မာန်ကြီးနှစ်စင်းက လက်နက်ခဲယမ်းမီးကျောက်တွေ တဲ့။ သူတို့ကုန်းဘောင်အထိုးမှာ ကျွန်တော်တို့က သင်းဘောပေါ်တက်ပြီး မြန်မာစစ်သားလေး တယောက်ကိုမေးတော့ စစ်ကိုင်းသွားမလို့တဲ့။ ဟာ အဆင်သင့်ဘဲ။ ကျွန်တော်တို့ပါ လိုက်ပါရ စေဆိုတော့ သူတို့ကက်ပတိန်ကိုပြော။ ခွင့်ပြုရင် လိုက်ပေါ့။

ကက်ပတိန်ဟာ မျက်နှာဖြူတယောက်ပဲ။ သူ့ကေဗင်၊ သူ့အခန်းထဲ ဝင်ခွင့်တောင်းပြီး ကျွန်တော်တို့က သွားပြောတော့ သဘောကောင်းပုံရပါတယ်။ လိုက်ပါတဲ့။

ဒါနဲ့ ကျွန်တော်တို့ဟာ ဝမ်းသာအားရနဲ့ ဘယ်အချိန်ထွက်မှန်းမသိတဲ့ သင်းဘောပေါ် ကို ညဉ့်ဦးတက်နေလိုက်ကြတယ်။ အဲဒီညစာကို သူတို့စစ်သားထမင်းလဲ ဝင်စားလိုက်ကြသေး တယ်။ ပဲဟင်းနဲ့ ငါးသေတ္တာ။ အဲဒီတုန်းက ငါးသေတ္တာ ဆိုတာဟာ အင်မတန်အောက်တန်းကျ တာကလား။ ကျွန်တော်တို့က စစ်သားဘဝများ သနားစရာကောင်းကြောင်း ညည်းလိုက်ကြသေး သည်။

ညအိပ်ကြတော့ နှစ်ထပ်သင်းဘောမှာ စစ်သားက ထက်အောက်အပြည့်အပါဘဲ။ သူတို့က သင်းဘောအလယ်ကို ဦးခေါင်းစိုက်ပြီးအိပ်ကြတယ်။ ကျွန်တော်တို့က သူတို့နံဘေး ဝင်စရာမရှိဘူး။ ခြေရင်းက စန့်ရတယ်။ ခွေအိပ်လို့မရဘူး။ စန္ဒရီ စစ်သားလမ်းလျှောက်ဖို့နေရာ ထားရတယ်။

နံနက်လင်းအားကြီးမှာ သင်းဘောဥသြသံ ပေးပြီးထွက်ပါတယ်။ သင်းဘောကလဲ နှေးလိုက်တာဗျာ။ ကမ်းပေါ်ကလျှောက်သွားနေတဲ့ လူကတောင် ရှေ့ကျော်တက်သွားပါတယ်။ နှေးမှာပေါ့ မနိုင်ဝန်ကလား။ သင်းဘောပေါ်မှာ စစ်သားနဲ့လက်နက်စားနပ်ရိက္ခာ အပြည့်ပါတဲ့ အပြင် နံဘေးသမ္မာန်ကြီး နှစ်စင်းကလဲ ခဲယမ်းမီးကျောက်တွေအပြည့်။

တကယ် မွန်းလွဲပိုင်းလောက်ရောက်တော့ နေတံဆိပ်ပါတဲ့ ဂျပန်လေယာဉ်ပျံနှစ်စင်း သင်းဘောပေါ်ဝဲလာတယ်။ ဒီသင်းဘောမှာ လေယာဉ်ပျံပစ်စရာ လက်နက်မပါဘူး။ ဂျပန်ဗုံးချ လိမ့်မလား။ အားလုံးကြောက်ကြတာပေါ့။

ဒါပေမယ့် မချရှာဘူးခင်ဗျာ။ နှစ်ပတ်သုံးပတ်လောက်ဝဲပြီး ပျံသွားကြတယ်။

ကျွန်တော်တို့ စိတ်ထဲမှာတော့ ဒီသင်းဘောနဲ့ လိုက်မိတာမှားပြီပေါ့။ လူသွားတာ လောက်မှမမြန်။ နှေးလဲနှေးသေး။ ဂျပန်ဗုံးရန်ကလဲ ကြောက်ရသေး။

နောက် ဆိပ်ကမ်းတခုဆိုက်ပါစေ၊ ဆိုက်ပါစေ။ ဆိုက်လျှင်ဖြင့် ကျွန်တော်တို့ ဆင်းအနေ ရစ်ပဲ။ ကျွန်တော်တို့ဆုတောင်းတဲ့ အတိုင်းဘဲ ဆိုက်ပါသည် ခင်ဗျာ။ ဆိုက်ပါသည်။ မြင်းခြံက မနက်ထွက်လာခဲ့တဲ့ သင်းဘော ညနေ ၄နာရီလောက်မှာ မြင်းမူဆိပ်ကမ်းဆိုက်ပါတယ်။ ဆိုက်ကပ်တဲ့အကြောင်းကလဲ ကျွန်တော်တို့နှစ်ယောက်အတွက်ပါဘဲ။ ကမ်းကပ်ခါနီးမှာ ကက်ပတိန်က ကျွန်တော်တို့ကို သူ့အခန်းခေါ်ပြီး ပြောပါတယ်။

မနက်ကလာတဲ့ ဂျပန်လေယာဉ်ပျံနှစ်စင်းက ဒီသင်းဘောနံဘေးမှာတွဲထားတဲ့ လက်နက် တင်သမ္မာန်နှစ်စင်းကို ဖြုတ်ပစ်ခဲ့ပါ။ နက်ဖြန်ကာ သူတို့လာလို့မှ ဖြုတ်ပစ်ခဲ့တာမတွေ့ရင်

ဒီသင်းဘောကို နှစ်ရပါလိမ့်တဲ့။ ဒီတော့သူ့မှာ အထက်ကအမိန့်ကို မစွန့်နိုင်ပါ။ ဒါကြောင့် စစ်သားမဟုတ်တဲ့ ကျွန်တော်တို့ မြန်မာကျောင်းသားကလေးများ ဆင်းနေခဲ့ကြပါ။

ကျွန်တော်တို့ဟာ ဒီမျက်နှာဖြူ ကက်ပတိန်ကြီးကို မျက်ရည်လည်လောက်အောင်ဘဲ ကျေးဇူးတင်မိတယ်။

သူ့သင်းဘောဟာ မြင်းမူဆိပ်ကမ်းမှာ ကြာကြာ မကပ်ပါဘူး။ ကျွန်တော်တို့ ချထားခဲ့ပြီး ထွက်ခွာသွားပါတယ်။

မြင်းမူမြို့မှာ နှစ်ရက်လောက်ကြာနေတဲ့ ကျွန်တော်တို့ဟာ နောက်တနေ့တွင် ဘေးတွဲ သမ္မာန်ကြီးနှစ်စင်းပါတဲ့ အင်္ဂလိပ်စစ်သင်းဘောကို ဂျပန်လေယာဉ်ပျံများက ဗုံးကြဲနှစ်မြုပ်လိုက်ကြကြောင်း တံငါလှေများမှတစ်ဆင့် ကြားသိရပါတယ်။

အင်္ဂလိပ်ကို ဂျပန်ချတယ်ဆိုတော့ အဲဒီအချိန်မှာ မြန်မာတိုင်းလိုဘဲ ဝမ်းသာကြပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ကြိတ်ပြီး ဝမ်းနည်းရသူနှစ်ယောက်ကတော့ ကျွန်တော်တို့ပါဘဲ။

ကြည့်စမ်း။ မနေ့က ကျွန်တော်တို့ စီးလာခဲ့တဲ့သင်းဘော။ အခု ရေအောက်ရောက်သွားပြီတဲ့။ စစ်သားတွေအပြည့်နဲ့။ လူသားတွေ အပြည့်နဲ့။ သည်အထဲမှာ အချို့အဝက်အသက်ဘေးမှ ချမ်းသာရာရကြမည်ဖြစ်သော်လည်း ကျွန်တော်တို့အား ကယ်တင်လိုက်ပေသည့် မျက်နှာဖြူ ကက်ပတိန်ကြီးကား သူတို့ထုံးစံဝတ္တရားအရ သူ့သင်းဘောနှင့်အတူ နှစ်ရပေမည်။ အသေခံရပေမည်။

ကျွန်တော်တို့ ဒီသင်းဘောက ဆင်းတဲ့အချိန်မှာ ဧပြီလနွေရာသီ ခြစ်ခြစ်တောက်ပူသည်တကား။ မြင်းမူ မြစ်ကမ်းမှာသောင်ပြင်ကျယ်ကြီး ဖွေးလို့။ သည်သောင်ပြင်ကမ်းစပ်မှာ သစ်သား သွပ်မိုးစရက်ကလေးတဆောင် ရှိသည်။ သောက်ရေအိုးစင်လေးတခုနဲ့။

မြင်းမူမြို့မှာ အသိအကျွမ်း တယောက်မျှမရှိတဲ့ ကျွန်တော်တို့ဟာ ပထမဦးဆုံး ဒီဇေလ်ကလေးပေါ်တက်ပြီး နားနေကြတယ်။ နက်ဖြန် ရန်သူဖျက်ဆီးခြင်းခံရတော့မယ့် တရွေ့ရွေ့ထွက်ခွာသွားနေတဲ့ သင်းဘောကို ကြည့်ရင်းကျွန်တော်တို့ ကိုယ့်လွယ်အိတ်ကလေးတွေ ခေါင်းအုံးပြီး တုံးလုံးလဲ့ကြတယ်။ ညက သင်းဘောပေါ် စစ်သားတွေ ခြေကြားမှာ ကောင်းကောင်းမှ အိပ်မပျော်ခဲ့ကြတာလား။

သည်အချိန် အဝတ်နွမ်းနဲ့လူတယောက် ဇေလ်ပေါ်ကိုတက်လာတာ သတိပြုလိုက်မိတယ်။ မကြာမီ သူပြန်ဆင်းသွားတာမြင်လို့ လှမ်းကြည့်လိုက်တော့ လား၊ လား။ အမှတ်မဲ့ ကျွန်တော်တိုင်မှာချိတ်ထားမိတဲ့ ဦးထုပ်ကို ဆောင်းသွားလို့ပါကလား။

ကျွန်တော် ကပျာကရာပြေးလိုက်ပြီး “ဟေ့လူ။ ကျွန်တော့်ဦးထုပ် ဘယ်နှယ်သုတ်သွားတာလဲ၊ ပြန်ပေးဗျ”ဆိုတော့ သူက ခပ်အေးအေးဘဲ၊ စိတ်မှန့်ရဲ့လားတော့မသိဘူး။ “နေပူလို့ဆောင်းသွားတာပါဗျာ ရော့”ဆိုပြီး ရှောရှောရှူရှူပဲပြန်ပေးပါတယ်။

ကျွန်တော်ဦးထုပ်ယူပြီး ပြန်လာတော့ ထထိုင်ကြည့်နေတဲ့ ကိုသန့်ဇင်က

“အင်း၊ ကိုယ်တို့ဒီမှာ ဒီအတိုင်းနေလို့တော့ မဖြစ်ဖူး ဟေ့ တနေရာရာ တအိမ်အိမ် တည်းခိုဘို့ ရှာကြံမှဘဲ”

ကျွန်တော်တို့ ကိုယ့်ပစ္စည်းလေး သိမ်းဆည်းလွယ်ပိုးပြီး ဧရပ်ပေါ်က ဆင်းခဲ့ကြတယ်။ တာလမ်းပေါ်ရောက်တော့ “လာ၊ ထတော့ကို ထတော့ကို”အော်လာတဲ့ မြင်းလှည်းတစီး။ သည်အချိန်မှာ အရက်ကို လှိုင်လှိုင်မသောက်တတ်သေး။ ထန်းရည်တော့မြိုင်မြိုင်သောက်တတ်နေပြီဖြစ်တဲ့ ကျွန်တော်က “ဒီမှာ ကိုသန့်ဇင်၊ မိတ်ဆွေရှာတာဟာ သောက်ဝိုင်းဟာ အမြန်ဆုံး ရနိုင်တယ်ဗျ” ဆိုတော့ ကိုသန့်ဇင်ကလဲ သဘောတူပြီး ထန်းတော့ကို ဒီမြင်းလှည်းနဲ့ပါသွားကြတယ်။

ကျွန်တော်တို့ဟာ မြင်းလှည်းသမားကို စပြီး မိတ်ဖွဲ့လိုက်တယ်။ ထန်းရည်တမြူ စပြီး ဆွဲလိုက်တယ်။ နှစ်ပုလင်းဝင်အိုး တမြူမှတပဲကလား။ တစတစနဲ့ဒကာခံတဲ့ ကျွန်တော်တို့ဝိုင်း စည်လာပြီး နောက်ဆုံးမှာ အခင်မင်ဆုံး ဖြစ်သွားတာတော့ ပန်းထိမ်ဆရာတယောက်ပဲ။

ကျွန်တော်တို့ကို ခရီးသည်တွေမှန်း သိကြတော့ သူ့အိမ်ပန်းထိမ်ဖိုကိုလိုက်ပြီး တည်းဘို့ ခေါ်တော့တယ်။ ခုတိုင်းပြည် ရုတ်ရုတ် ရုတ်ရုတ်မှာ အလုပ်ကမကောင်းလို့ ပန်းထိမ်သမားတွေ မရှိကြတော့ သူ့အိမ်မှာ နေစရာတွေ အကျယ်ကြီးပါ။ သဘောရှိနေချင်သလောက် နေနိုင်ပါတယ်။ စားရေးသောက်ရေးလဲ မပူပါနဲ့။

နိပ်ဟေ့။ သူ့အိမ်သည် ဈေးအနီးမှာဘဲ။ ပန်းထိမ်ဖိုပိုင်ရှင် သူ့ဆရာသမီးကလဲ ချောဗျာ။ ကျွန်တော်အကြိုက်တွေ့နေတယ်။ ဒါပေမယ့် ကိုသန့်ဇင်ကတော့ ရှေ့ခရီးဆက်ဖို့ဘဲ စိုင်းပြင်းနေတော့ နှစ်ညသာအိပ်ရပြီး နောက်တနေ့နံနက်မှာ ကျွန်တော်တို့လို စစ်ကိုင်းသွားမယ့် လူတယောက်နဲ့ဆက်မိပြီး လှေတစီးငှားလို့ရပါတယ်။

ပန်းထိမ်ဆရာသမီးနှင့် ကျွန်တော်ဟာ မျက်စိချင်း ကျခါမျှရှိသေး။ ခွဲရမှာ သဲမြညာခဲရတော့တယ်။ (သူ့ကိုရည်ပြီး မြင်းမူက မြင့်မြင့်မူလို့ ဝတ္ထုတပုဒ်ထဲမှာ ထည့်ပြီးရေးခဲ့မိပါသေး။)

ကဲ၊ ခရီးဆက်ကြစို့။

လှေထိုးသားနှစ်ယောက်နှင့် လှေတစီး။ ကျွန်တော်တို့ခရီးသည်က သုံးယောက်။ လှေမှာ ပေါင်းမိုးလေးနဲ့။ ထမင်းဟင်းချက်ဖို့ အိုးခွက်ပန်းကန်တွေလဲ ပါခဲ့ရဲ့။ ကျွန်တော်တို့နဲ့ပါလာတဲ့ ခရီးသည်ကလဲ အသောက်သမားလား။ လှေပေါ်မှာ ထန်းရည်အိုးကြီးတလုံးနဲ့။

ဒီလှေက တံငါလှေလေးဘဲ။ ရွက်တိုင်လဲ မပါဘူးခင်ဗျာ။ ဒီတော့ ရေဆန်မှာ ကမ်းနားကပ်ပြီး လှေသမားနှစ်ယောက်ဟာ တယောက်ကလဲ ကြိုးနဲ့ဆွဲကြတယ် ခင်ဗျာ။ ကျွန်တော်တို့ခရီးသည် သုံးယောက်ကတော့ လမ်းမှာ ရရာ သားငါးဝယ်ပြီး ထန်းရည်လေးတမြေမြေနဲ့ ချက်ပြုတ်စားသောက်သွားကြတယ်။

အောင်မယ် ကျွန်တော်တို့နဲ့ပါလာခဲ့တဲ့ ခရီးသည်ဟာ (သူ့နာမည်တော့ မေ့ခဲ့ပါပြီ။) ကျွန်တော်တို့ထက် အသက်နည်းနည်းကြီးတယ်။ သီချင်းဝါသနာပါတယ်။ ထန်းရည်မူးမူးနဲ့ လှေပေါ်မှာတကြော်ကြော်ဆိုတယ်။ သူ့အသံကလဲ မဆိုးဘူး။

“အရက်ကို အဖော်လုပ်ကာ အဟုတ်ဘဲ သောက်လို့ ပျော်တော့မယ်။ အနားဝယ် မယားသယ်၊ ပျော်ဖြေသူ ဝေးတယ်။ ဣန္ဒြေမငဲ့ကွက်နိုင်ဘူး၊ အရူးလိုစားကာ သောက်ကာ လူပေ လူလေ ထင်ရာဖြစ်စေကွယ်။ အနားဝယ် မယားသယ် ပျော်ဖြေသူဝေးတယ်”ဆိုလားဘဲ။

ဤသီချင်း တိုင်းတစကို ယခုတိုင် ကျွန်တော်သူ့ဆီက မှတ်မိနေခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ယင်းသို့လျှင် ကျွန်တော်တို့သည် ပျော်ပျော်ပါးပါးနှင့် မြင်းမူမှ ငဇွန်ကျောက်အိုး၊ ကျောက်တလုံးတို့ကို ဖြတ်ကျော်ခဲ့ပြီးနောက် ရွာသစ်ကြီးရောက်။

ရွာသစ်ကြီးရောက်တော့ ကျွန်တော်တို့လှေကို ပြန်လွှတ်လိုက်ပြီး ရွာသစ်ကြီးမှ စစ်ကိုင်းသို့ မြင်းလှည်း (ရထားလုံး)တစီးရသည်။ စစ်ကိုင်းရောက်ကြသောအခါ၌မူ မြင်းမူမှ ကျွန်တော်တို့နှင့် ပါလာခဲ့သော ခရီးဖော်ကို နောက်ဆုံးခွဲခွာလိုက်ကြသည်။

ထိုအချိန်တွင် စစ်ကိုင်းမြို့ပေါ်မှာထက် စစ်ကိုင်းချောင်မှာ အလွန်စည်ကားလှလေသည်။ မန္တလေးမြို့ပေါ်သာမက ရန်ကုန်မြို့မှ လူကုံထံကြေးရည်တတ်နှင့် အစိုးရအရာရှိကြီးများ လာရောက်ခိုအောင်းရာ ဖြစ်နေပေပြီ။

စစ်ကိုင်းမြို့မှာ ကျွန်တော်တို့ မိတ်ဆွေရှိသည်။ ထိုမိတ်ဆွေလည်း မြို့ပေါ်မနေ။ သူတို့ ဆရာဖုန်းကြီး၏ ချောင်(ရိပ်သာ)မှာ လာနေကြ၍ ကျွန်တော်တို့လည်း သူတို့နှင့်ချောင်မှာဘဲ လာနေခြင်းဖြင့် ကျွန်တော်တို့ လုပ်ငန်းစရာပေပြီ။

ထိုအချိန်၌ အင်္ဂလိပ်အစိုးရ ရှေ့နေကြီးဖြစ်သော ယခု သတိုးသီရိသုဓမ္မာ ဦးသိန်းမောင် စစ်ကိုင်းချောင်မှာ ရောက်နေသည်။ မစ္စတာ အောက်တိုကားဝါး ပေးလိုက်သော စာရင်းထဲမှာ ဦးသိန်းမောင်ထိပ်ကပါသည်။ ဦးသိန်းမောင်သည် ပေါင်းတည်သား။ ကျွန်တော်တို့နှင့် ဆွေမျိုး တော်စပ်သည်။

ကျွန်တော်တို့သည် သူ့ဆီသို့သွားကာ ကျွန်တော်၏မိဘနာမည်များကို ပြောပြသည်။ သူဝမ်းသာသည်။ ကျွန်တော်တို့လာခဲ့သောကိစ္စနှင့် လျှို့ဝှက်စကားကို ရွတ်ပြတော့ သူနားလည် သဘောပေါက်သည်။ မစ္စတာအောက်တိုကားဝါး၏ အမှာ အတိုင်း အင်္ဂလိပ်အစိုးရနှင့် ရှေ့ဆက် လိုက်မသွားတော့ဘဲ ရန်ကုန်သို့လစ်ပြီး ပြန်ရန် သဘောတူညီသည်။ ပေါင်းတည်၌ပုလိပ်မင်းကြီး ဦးဖိုးစနှင့် ကျွန်တော်တို့တွေ့ခဲ့ကြောင်းလည်း ပြောပြသည်။ ကျွန်တော်တို့တွေ့ရန် အလိုရှိနေ သော ဆာမြဘူး ထိုအချိန်၌ကသာမှာ၊ ဒေါက်တာသိန်းမောင်က မေမြို့အနီးစခန်းမှာ စသည် ရောက်နေကြောင်း၊ ဒေါက်တာသိန်းမောင်ဆီ သွားရန်သူ့ကားနှင့် သို့မဟုတ် အခြားကားကြုံ တစီးစီးနှင့် စီမံပေးမည်ဖြစ်ကြောင်းလဲ ပြောပြသည်။

သို့ရာတွင် ကျွန်တော်တို့မှာ ရှေ့ခရီးဆက်ရန် လမ်းမရှိတော့ပြီ အကြောင်းမှာ ကျွန်တော်တို့အား ဦးသိန်းမောင်ကြီးက အထင်မှားစရာဖြစ်လေပြီ။

ဤသို့တည်း ဦးသိန်းမောင်ကြီးနှင့် ကျွန်တော်တို့ ပြေပြေလည်လည်ဖြစ်၍ ထိုညနေစာ ပင် သူကကျွေးမွေးလိုက်ပြီးနောက် တရက်နေ့ခင်းတွင် ကျွန်တော်တို့က ရန်ကုန်မှ ကိုသန့်ဇင် အသိတယောက်နှင့်စပ်မိ၍ ၎င်းချောင်ထဲ လက်ဖက်ရည်ဆိုင် တဆိုင်တွင် ပိုကာကစားမိကြသည်။ ယင်းပိုကာဝိုင်းမှာ အစိုးရစုံထောက်တယောက်ပါသည်။ ဤကစားဝိုင်းကို ဦးသိန်းမောင်ကြီး

ဒရိုင်ဘာကမြင်၍ သူ့ဆရာကြီးသွားတိုင်တော့ အဖိုးကြီးဒေါပွလေသည်။ သူ့ဘက်ကသူတွေ့ရာ၌ ဒီကောင်လေးတွေ ငါ့ဆွေမျိုးယောင်ဆောင်ပြီး ငါ့ကို ဂျပန်ဘက် ပါနေလေသလား အင်္ဂလိပ်အစိုးရကစုံစမ်းခိုင်းတာ ဖြစ်နိုင်သည်ဟု သူ့တွင်သံသယဝင်ကြောင်းသိရသည်နှင့် သူကလည်း ကျွန်တော်တို့အား အတွေ့မခံတော့ဘဲ သူ့ကိုယ်သူ ကာကွယ်ရန် ကျွန်တော်တို့ တစုံတခုပြုကောင်းပြုနိုင်သဖြင့် တကယ် ဒုက္ခရောက်မှာက ကျွန်တော်တို့ဖြစ်၍ ထိုညဘဲ စစ်ကိုင်းမှ ကျွန်တော်တို့အမြန်လစ်ခဲရတော့သည်။

နောင်းကာလ ကျွန်တော့်အဖေနှင့်အတူ သူ့အိမ်သို့ရောက်သွား၍ ရှေးဖြစ်ဟောင်းပြန်ပြောင်းရှင်းလင်းပြတော့ သူရယ်မောပါသည်။ ကျွန်တော်တို့အား ‘ကာညေ ကြနအ (လူကျည်ဆန်)လေးတွေဟုပြောပါသည်။ နောင် ကျွန်တော်စာရေးဆရာဖြစ်၍ အစိုးရဧည့်ခံပွဲ၊ သံရုံးဧည့်ခံပွဲများ၌ တွေ့ရတော့လည်း ကျွန်တော့်အား ‘လူကျည်ဆန်လေး’ဟုဘဲ ခေါ်လေ့ရှိပါသည်။

ဤအရာသည် နောင်းကာလ၌ ရယ်စရာဖြစ်ခဲ့သော်လည်း အတိတ်ကာလမူလအချိန်တုန်းကမူ သေရေးရှင်ရေးကိစ္စကြီးပါပေ။ နေဝင်ခါနီးဒါကိုသိသည်၌ ကျွန်တော်တို့မှာ စစ်ကိုင်းတွင် နံနက်မိုးသောက်အောင် မနေဝံ့တော့ဘဲ ညကြီးမင်းကြီးမှာပင် ဘယ်လှေသမားမှလည်း အောက်ဖက်သို့စုန်ရန် ငှားမရတော့သဖြင့် လူလစ်သော တနေရာ၌ ငှက်သမ္ဗန်တစ်စီးကို ကြိုးဖြုတ်၍ ရေစီး၌ စုန်ဆင်းခဲ့ပါသည်။

ယင်းလှေပုံသဏ္ဌာန်သည် ကျွန်တော်တို့ ရန်ကုန်‘ဆိပ်ကြီးနှင့် ခနောင်တို စီးပါလို့ကြို၊ လူညိုညို ကိုခေါ်တော့ မင်းလှလူချော’ဆိုသော နွယ်စိုး၏ကဗျာထဲက ခေါ်တော်ခတ်သော သမ္ဗန်မျိုးပင်ဖြစ်သည်။ ဒါမျိုးကို ကျွန်တော်တို့က ရန်ကုန်တဖက်ကမ်းသွားရင်း စီးဘူးကြသဖြင့် ခေါ်တော့တွေ ခတ်ပုံမြင်ဘူးထားသည်။ ၎င်းတို့နည်းအတိုင်း ပဲကိုပေါင်ကြားသွင်း၍ တက်နှစ်ခုကို အခတ်ကျင့်ရာ ရေစုန်မှာ ချာလည်ချာလည်ချည်း မျောခဲ့ရင်း တစတစနှင့် သူ့သဘောကို လက်ထဲတွေ့လာပြီး နောက်ဆုံးမှကိုယ်လိုရာ ထိန်းသိမ်းနိုင်သော အဖြစ်သို့ ရောက်သွားလေ၏။

ရှေးစကားသည် ‘ခတ်ကွင်းပြင်ရတာနဲ့ ရွာသစ်ကြီးရောက်သတဲ’။ သူသည် ဘယ်ကစပြီး ပြင်ခဲ့သည်မသိရပါ။ ကျွန်တော်တို့မူ စစ်ကိုင်းက သမ္ဗန်ကျင့်ခဲ့ရာ ရွာသစ်ကြီးကျော်မှ မတောက်တခေါက် တတ်ကြပါ၏။ သို့သော် ခရီးရှည်တော့ စွမ်းနိုင်ကြမည် မဟုတ်၍ နံနက်မိုးသောက်တွင် အောက်ဖက်သို့ စုန်ဆင်းနေသော ပိန်းကောလှေကြီးတစ်စီး မြင်သဖြင့် ကျွန်တော်တို့လှမ်းခေါ်ပြီး သူတို့လှေကြီးပေါ်သို့ ကူးခဲ့ကြပါသည်။ ကျွန်တော်တို့စီးခဲ့သော သမ္ဗန်ကို သူတို့လှေဘေး ချည်ပေးလိုက်ပါသည်။

ကျွန်တော်တို့ခရီးကို ပြောပြတော့ သူတို့လှေကြီးသည် ဧရာဝတီမှ ချင်းတွင်းမြစ်ကိုချိုး၍ ရေစကြိုသို့ သွားမည်ဖြစ်သောကြောင့် ကျွန်တော်တို့အား ချင်းတွင်းမြစ်ဝအနီး၌ရှိသော သမ္ဗိတ်ခုံအထိလိုက်ခဲ့ပြီး ထိုမှပုခုတ္တူသို့ သွင်းသင့်ကြောင်း လမ်းညွှန်ပါသည်။

မြန်မာပြည်ရှိ ကျွန်တော်သိသမျှ လှေထဲတွင် ပိန်းကောလှေသည် အလှဆုံးထင်ပါသည်။ သူသည် ဝမ်းလယ်ပြန့်ပြန့် ဦးမော့မော့၊ အမြီးထောင်ထောင်နှင့် ဟင်္သာရုပ်နှင့် တူပါသည်။ ကျွန်တော်တို့စီးခဲ့သော ပိန်းကောလှေကြီးမှာ အိမ်ထောင်စုကုန်သည်လှေကြီးဖြစ်ပါသည်။

လှေသူကြီး လှေထိုးသားများအပြင် လှေရှင်(လှေသူကြီး)၏သားမယား၊ ကလေးမြေးငယ်များ လည်းပါသည်။ အိမ်ထောင်သုံးပစ္စည်းလည်း အပြည့်အစုံ၊ ခရီးသွားရင်း မိန်းမသားတွေ အလုပ် ဖြစ်နိုင်သည့် အပ်ချုပ်စက်၊ ယက္ကန်းစင်၊ ရစ်ခုံ၊ ခြားရဟတ်တို့ပါသည်။ အိမ်ထောင်၏ တန်ဆာ ဖြစ်သော ကြောင်နှင့်ကြက်များလည်း ပါခဲ့သေးသည်။ ဘဲတောင်ခေါ်လှေကုန်းပတ်ပေါ်၌ အိုးများနှင့် တန်းစီစိုက်ထားသော ပန်းပင်ငရုတ်ပင်များလည်းရှိသည်။ ဤလှေကြီး (ဝါ)ဤခရီး သွား အိမ်ကြီးသည် ချင်းတွင်းမြစ်နှင့် ဧရာဝတီမြစ်ရိုးတလျှောက်မှာ တမြို့တမြို့ထွက်နှင့် ဒေသအလျှောက် ရှားကုန်ရောင်း၍ ပေါကုန်ဝယ်ကာ စုန်ချည် ဆန်ချည် ကူးသန်းလျက်ရှိချေ မည်။ တွေးကြည့်၍ပျော်စရာကြီး။

ကျွန်တော်တို့သည် ဤလှေကြီး၏ ခရီးသည် (ဝါ)ဤအိမ်ကြီးနှင့် ဧည့်သည်အဖြစ်နှင့် တနေ့တာလိုက်ခဲ့ကာ ညနေ ဆမြိတ်ခုံရောက်သည်၌ ဆင်းခဲ့ကြပါတော့သည်။

ဆမြိတ်ခုံသည် ရွယ်ငယ်ကလေးဖြစ်ရာ ဝယ်ခြမ်းစားသောက်စရာ ဆိုင်မရှိ၍ မြစ်ကမ်း ဘေးရှိ တံငါအိမ်လေးတခုတွင် ကျွန်တော်တို့က ငွေကြေးပေးကာ ချက်ပြုတ်စေပြီး ထိုညအိပ်ကြ ၏။ နောက်တနေ့နံနက်မှာ ခရီးဆက်ခဲ့ကြသည်။

နွေရာသီ၏ ချင်းတွင်းမြစ်ရေသည် ပုလင်းရောင်ကဲ့သို့ စိမ်းမြနေ၏။ ကြည့်လင်လှ၏။ အေးသော အသွင်ဆောင်၏။ ထိုရေကို မြင်လျှင် ကိုင်ချင်စိတ်၊ သောက်ချင်စိတ်ပေါ်လာမိသည်။

ချင်းတွင်းနှင့် ဧရာဝတီမြစ်ဆုံ ကြိုက်မြေမှနေ၍ ကြည့်လျှင် ဧရာဝတီမြစ်ထဲတွင် ထင်ရှား စွာ ခွဲခြားနေသော ရေနစ်မွှာကို မျက်စိတဆုံး လှမ်းမြင်နေရသည်။ အကြောင်းမှာ ချင်းတွင်းမြစ် ထဲမှ စီးထွက်သွားသော ရေသည် မိခင်မြစ်မကအတိုင်း ပုလင်းရောင်စိမ်းမြလို။ ဧရာဝတီမြစ်က တော့ ဖြူဖွေးလို။

ကျွန်တော်တို့သည် ဆမြိတ်ခုံရွာမှ ထွက်ခဲ့ကြသောအခါ ဧရာနှင့် သလ္လာနှစ်ခုကြား ရောက်နေပေသည်။ ထိုမှ ကူးတို့လှေဖြင့် ချင်းတွင်းမြစ် အနောက်ဖက်ကမ်းကို ကူးခဲ့ပြီး ခရီးသွားလှည်းကြုံများ နောက်ရောင်ခံလိုက်ခဲ့ကြ၍ ညနေ ပခန်းကြီးသို့ရောက်သည်။ ပခန်းကြီး မှာ စာကြည့်တိုက်ကလေးတခု၌ ညကင်းစောင့်လူငယ်များနှင့် တညအိပ်ပြီး နောက်တနေ့မှာ ငရုပ်ခင်း၊ ကြက်သွန်ခင်း၊ ဆေးခင်း၊ ပြောင်းခင်းတို့ကို ဖြတ်သန်းလျက် လယ်ကန်သင်းရိုးလမ်း ဖြင့် လှမ်းမြင်နေရသော ပခုက္ကူမြို့ ညိုတို့တို့ဆီသို့ ခြေလျင်ကြိတ်ခဲ့ကြသည်။ ကျွန်တော်တို့မှာ ရေဗူးသာပါ၍ အစာမပါခဲ့။ လမ်းတွင်ဆာလျှင် ပြောင်းဖူးစိမ်းနုတွေ ချိုးစားရသည်မှာ အရသာ ရှိလှသည်။ ထိုညနေ ပခုက္ကူမြို့သို့ ရောက်သည်။ ယင်းအချိန်၌ ဂျပန်တပ်များ ပခုက္ကူမြို့သို့ ရောက်နေကြပေပြီ။ ကျွန်တော်တို့ထက် တရက်သာစော၏။ ထိုအချိန်တွင် ပခုက္ကူမြို့သားများ နေသားတကျ မရှိကြ။ ကျွန်တော်တို့ မိတ်ဆွေများသည် မြို့အနောက်ဖက် ‘ချောင်’၌ ရောက်နေ ကြ၍ သူတို့ရှိရာ လိုက်နေကြသည်။

ပခုက္ကူမှ ရန်ကုန်အပြန် ခရီးကား ဂျပန်လက်အောက် အေးဆေးစွာ ရောက်နေကြပြီဖြစ် ၍ ဘာမျှ အခက်အခဲမရှိတော့ဘဲ လမ်းပန်းဆက်သွယ်မှု ယာဉ်များ ကောင်းစွာရပြီ ဖြစ်တော့၏။

ယင်းသို့လျှင် ကျွန်တော်တို့၏ ဘာမျှအရာမရောက်သော စွန့်စားခန်းကြီး ပြီးဆုံးခဲ့လေ သည်။ သို့သော် မစ္စတာ အောက်တိုကားဝါးက ကျေနပ်ပါ၏။ သူဦးတည်လွှတ်လိုက်သည်မှာ

ပခုက္ကူမြို့တွင်သာ ဖြစ်၍ ကျွန်တော်တို့က စစ်ကိုင်းအရောက်၊ ထိုမှ မေမြို့အနီးစခန်းနှင့် ကသာ အထိပင် သွားဘို့စီစဉ်ကြကြောင်း ပြောတော့သူက ချီးမွမ်းစကား ပြောပါသေးသည်။

ကဲ၊ ကျွန်တော်တို့ရှေ့ဆက် ဘာလုပ်ကြမည်နည်း။

စင်စစ် ကျွန်တော်တို့သည် ဂျပန်၏ သူကောင်းပြုခံလို၍ သူခိုင်းရာစွန့်စားလုပ်ကိုင်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ သို့ရာတွင် သူတို့ဘက်က (ကျွန်တော်တို့ဆန္ဒလည်းသိမည်ဖြစ်၍) ပြုချင်ဦးတော့ တိုင်းပြည်နေသားတကျမရှိသေး။ အစိုးရအုပ်ချုပ်ရေးမှလည်း မဖွဲ့ရသေးသဖြင့် မည်ကဲ့သို့ ရာထူးရာခံများ ပေးအပ်ပါမည်နည်း။

သို့သော် မစ္စတာအောက်တိုကားဝါးသည် ကျွန်တော်တို့အား လက်လွှတ်စပယ်မပြုပါ။ သူတို့ဌာနချုပ် (ဘုရင်ခံအိမ်ကြီး)၌ကျွန်တော်တို့ကို ရုံးတက်စေကာ နောင်တွင် အုပ်ချုပ်ရေး ဘက်မှာ ကျွန်တော်တို့အား ရာထူးခန့်ရန် ရည်ရွယ်သည် ထင်ပါ၏။ ဥပဒေစာအုပ်ကြီးများကို လေ့လာစေပါ၏။ ယင်းဥပဒေစာအုပ်ကြီးတွေကား ဂျပန်သည် ကမ္ဘာတွင် အခြားပြည်ကို ဈေးဦး ပေါက် အုပ်ချုပ်ရမည်ဖြစ်၍ ပြည်ပအုပ်ချုပ်ရေးတို့တွင် ရေးဆွဲပြီးသားရှိမည်မဟုတ်။ အင်္ဂလန် ဘုရင်ခံ၏ အိမ်တော်မှ အင်္ဂလိပ်ဥပဒေစာအုပ်ကြီးတွေပါ။ ထိုစဉ်၌ ဆေးတက္ကသိုလ်တွင် ဆရာဝန်သင်တန်းဒုတိယနှစ်ဖြစ်သော ကိုသန့်ဇင်သည် မည်သို့နေမည်မသိရသော်လည်း အင်္ဂလိပ်စာအလွတ်ပညာ နှစ်နှစ်ခွဲမျှ သင်ရသေးသော ကျွန်တော့်မှာမူ ဤစာအုပ်ကြီးတွေ ဟန်တလုံးပန်တလုံးနှင့် လှန်ဖတ်လိုက်တော့ ဒါကအေ၊ ဒါက ဘီ၊ ဒါက စီ စသည်ဖြင့် အင်္ဂလိပ် အက္ခရာ ၂၆လုံးမှတစ်ပါး ဥပဒေစကားသုံးတွေ၏ အဓိပ္ပာယ်ကို ဘာမျှ မည်မည်ရရ နားမလည် ပါ။ ထိုအချိန်တွင် မြန်မာပြည်ကို စီမံအုပ်ချုပ်ရန် စိုင်းပြင်းနေကြသော ဤဂျပန်အစိုးရဌာနချုပ် ရုံးကြီးမှာ မြန်မာလူမျိုးဆို၍ ကျွန်တော်တို့နှစ်ယောက်သာရှိပါသည်။

ယင်း၌ ကိုယ်မစွဲသော ကိစ္စတွင်ကြာရှည်စွာ သည်းမခံနိုင်။ ဟန်မဆောင်တတ်သော ကျွန်တော်သည် ကိုသန့်ဇင်အား ဖွင့်ပြောပြီး လစ်ကြဖို့ဆိုတော့ သူကလည်းသဘောတူကာ မစ္စတာ အောက်တိုကားဝါးထံ ခွင့်ပန်တော့ သူ့ခမျာလည်း ငါပင့်မိတ်၊ဂြိုဟ်နှစ်လုံး သောက်သုံးလဲ မကျ။ ခုလိုကြမယ်ဆို ဟန်ကျလှပေါ့ဟု ယူဆပေမည်။ နောက်နောင် အကူအညီလိုပါက သူ့ထံ အချိန်မရွေးလာနိုင်ပါကြောင်း လောကဝတ် စကားဖြင့် ဝှက်ဘိုင်လိုက်ပါ၏။

ကိုယ့်ဘဝကိုယ့်လမ်းကြောင်း

ကျွန်တော်သည် ဤဘာမဟုတ် ညာမဟုတ် လုပ်မိလုပ်ရာ ကမြင်းကြောထဲခံပြီးနောက် ဘာမျှ ရှေ့ဆက်လုပ်စရာ မတွေ့တော့သဖြင့် ဇာတိဌာနေ မွေးရပ်မြေသို့ ပြန်ခဲ့ကာ ကိုယ့်မိဘ အိမ်မှာ အေးချမ်းစွာနေလိုက်ပြန်၏။ သို့ရာတွင် ကိုယ့်ဘဝ၏ သွားရမည့်လမ်းကြောင်းကား ဖန်ပြီးသား ဖြစ်ချေမည်။ ထိုအချိန်သည် မေလ မိုးဦးကျတော့မည်ဖြစ်ပေရာ သားကြီး ဩရသ ရယ်လို့ အားကိုးရှာသော မွေးသဖခင်က တမိုးတွင်းစာ ငရုပ်၊ ကြက်သွန်များ ဝယ်ရန် ငွေ၂၀၀

ပေး၍ ညောင်စာရေးသို့ လွှတ်လိုက်ပါ၏။ ထိုအချိန်မှာ ဂျပန်ငွေမဟုတ်သေး။ အင်္ဂလိပ်ငွေ။

ညောင်စာရေးမှာ ပြည်မြို့အောက်ဖက် ငရုပ်ကြက်သွန်ထွက်သော မြစ်ကမ်းပါး ရွာကလေးဖြစ်၏။ နောက်တနေ့နံနက်ခင်းမှာ ပေါင်းတည်မှ ပါခဲ့သော (ဤညောင်စာရေးရွာ ဇာတိ) ဦးကြီး ဖိုးချစ်နှင့်အတူ ဟိုဘက်ကမ်း ထုံးဘိုရွာကို ရောက်ဖူးအောင် မြစ်ကမ်းပါးယံတွင် ကျောင်းသားထွင်းဆင်းတုတော်များနှင့် တောအုပ်ထဲမှာ မျောက်တွေပေါများသော အကောက် တောင်ကို တက်ကြည့်ရအောင်ဆိုပြီး လှေနှင့်ကူးခဲ့ကြတော့ ရေးပြီးသားမို့ ထပ်မံ မဖော်ပြလို တော့ပါ။ ၁၉၄၁ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၂၃ ရက်နေ့ ရန်ကုန်မြို့ကို ဂျပန်ပထမဦးဆုံး ဗုံးကြဲစဉ်က ကျွန်တော့်ရင်ခွင်ထဲ ခိုအောင်းခဲ့သော ကျွန်တော့်လူပျိုဘဝ၏ နောက်ဆုံးရည်စားနှင့် ပထမဦးဆုံး ဇနီးလောင်းလျာဖြစ်သော နော်မာကို ဤထုံးဘိုရွာတွင် လုံးဝမမြော်လင့် မတွေးထင်ဘဲနှင့် ဘွားကနဲ တွေ့ရပါလေ၏။

သူတို့သည် ရန်ကုန်မှ ပထမ တညင်သို့ ပြေးကြသည်။ ထိုမှပန်းတောင်း၊ ရွှေတောင် တိုက်ပွဲကြောင့် ပန်းတောင်းပျက်တော့ ဤထုံးဘိုရွာ။ သူတို့နေရတာမှာ အိမ်မဟုတ်။ ဖုန်းကြီး ကျောင်းဇရပ်။ ယင်းမှ သူတို့ဆွေမျိုးတော် ပန်းတောင်း ဌာနအုပ်ဦးမောင်ကလေးကို အကြောင်း ပြု၍ ဦးမောင်ကလေးတို့ အိမ်သားတစုက ဇရပ်တဆောင်၊ သူတို့က ဇရပ်တဆောင်၊ ဘေးချင်း ကပ်လျက် နေကြသည်။ ထိုအချိန်တွင် သူတို့မိသားစု၌ အကြီးဆုံးသားက ၁၆နှစ်မျှရှိသေး၍ ခေတ်ပျက်ထဲတွင် ယောက်ျားကြီး အားကိုးရာမဲ့နေခြင်းဖြင့် ကျွန်တော့်ကို လူလူသူသူလုပ်၍ သူတို့အမေက ကျွန်တော့်အား နော်မာရည်စားအဖြစ်နှင့် လက်ခံခြင်းဖြစ်သည်။ နို့မဟုတ်လျှင် ခေတ်လည်းမပျက် ရန်ကုန်မှာဘဲဆိုပါက သူတို့ကိုယ်သူတို့ ဗိုလ်ကပြားလုပ်၍ သွေးနထင် ရောက်နေသူများက ကျွန်တော့်လို တောသား ငပါမ္ဘားအား အနားမျှသီခွင့်ရမည်မဟုတ်။ လူ့ကံ ဆိုတာ ဒီလိုဘဲပေါ့ခင်ဗျာ နော်။ ကျွန်တော့်မှာလဲ အဲသည်ခေတ်အလျောက် ဒီလိုဂါဝန်ဝတ်မျိုး ရမည်ဆိုတော့ တော်လှပေါ့။ ဟယ် တယ်ထူးချွန်တဲ့ ငါ့သားဆိုပြီးပါလာတဲ့ဦးကြီးနဲ့ အဖေဆီ စာတစောင်ရေးလိုက်တယ်။

အဖေ

ကျွန်တော်ဒီမှာ ရည်းစားနဲ့တွေ့နေလို့ ပြန်မလာတော့ဘူး။ အဖေပေးလိုက်တဲ့ ငွေ ၂၀၀ ဟာ မင်္ဂလာစရိတ်ပဲ ဆိုပါတော့ အဖေရယ်။ ငရုပ် ကြက်သွန်ဟာ ဒီမှာလဲ သိပ်မထူးပါဘူး။ ပေါင်းတည်မှာဘဲ ဝယ်ပါတော့။

ကျွန်တော့်အတွက် အစစအရာရာ ဘာမှမပူပါနဲ့တော့။ ကျွန်တော့်အသက် ၂၀ ကျော်ပါ ပြီ။ ကိုယ့်ခြေထောက်နဲ့ကိုယ် ရပ်နိုင်ပါပြီ။

အဖေစိတ်ချမ်းသာပါစေ

သားမောင်

ဘာမဆိုထင်ရာလုပ်တတ်တဲ့ ကျွန်တော့်စိတ်သိနေတဲ့ ကျွန်တော့်ဦးကြီးဟာလဲ ဘာမျှ မပြောတော့။ ပြန်သွားတယ်။ ကျွန်တော့်အဖေကကော (ဤအချိန်မှာ ကျွန်တော့်အမေကား မရှိတော့ပြီ။) ဆူဆူပူပူလုပ်ပြီး လိုက်ခေါ်မယ်များ အောက်မေ့သလား။ မလုပ်ပေါင်။ ခပ်အေးအေးဘဲ သူက ဗေဒင်သမားခင်ဗျာ။ ကျောက်သင်ပုံးလေးတချပ်နဲ့ သားသမီးတွေ ဇာတာကို ဗေဒင်နှင့် တွက်ကြည့်လေ့ရှိတယ်။

ကျွန်တော့်ကို “ဒီကောင် ဒီနှစ်ထဲမှာ မိန်းမရမယ်။ မိန်းမရပြီး ဆင်းရဲရမယ်”

နို့ပြီး ကျွန်တော့် ဇာတာမှာက အိမ်ထောင် သုံးဆက်ရှိတယ် သူတွေ့ထားလေတော့ ဒီကောင် ခုမိန်းမတယောက် ရရှိနဲ့တော့ ဘယ်နည်းနဲ့မှ မသေနိုင်သေးဘူးဆိုပြီး ကျွန်တော် ဘယ်သွားသွား ဘာလုပ်လုပ် ကျွန်တော့် အသက်အန္တရာယ်ကိုတော့ စိတ်ချနေတာပေါ့ ခင်ဗျာ။

ရည်းစားနှင့် ယောက္ခမလောင်း

အဲသည်အချိန်မှာ ကျွန်တော့်အသက်က ၂၃နှစ်။ ကျွန်တော့်ရည်းစားက ၁၄နှစ်။ ယောက္ခမလောင်းကြီးက ၄၀လောက်။ သုံးယောက်သား တယ်ပြီးကြည်ဖြူလိုက်ကြ။ အချစ်ခင်ဆုံး သော သမယလို့ ဆိုရမယ်ပေါ့။ ဥပမာ ဘာနဲ့တူသလဲ ဆိုတော့ ရုပ်ရှင်ဇာတ်ကားတကား ရိုက်မယ်လို့ မင်းသား မင်းသမီးအသစ်ကလေးတွေ ဇာတ်တိုက်နေကြသည်နှင့် တူသပေါ့။ ကျွန်တော့် ယောက္ခမလောင်းလျာက ဒါရိုက်တာကြီး။ ဒါရိုက်တာသစ်။

ကျွန်တော့်အဖေ ပေးလိုက်တဲ့ ငရုပ်ကြက်သွန်ဘိုး ၂၀၀ ပျော့ပျော့လောက် ကျန်တော့ တဲ့ ၁၉၀ ကို ဒါရိုက်တာကြီးလက်ထဲ ပေးအပ်လိုက်တယ်။ ကျွန်တော်သူတို့ဆီရောက်ပြီး ရက်အနည်းငယ် ကြာတော့ ဒါရိုက်တာက ဒို့များ ဒီအတိုင်း ထိုင်စားနေလို့တော့ မဖြစ်သေးဘူး။ ကုန်အရောင်းအဝယ်လေးတော့ လုပ်ဦးမှဘဲဆိုပြီး လှေတစင်းငှားလို့ သူတို့ဆွေမျိုးများ ရှိတယ် ဆိုတဲ့အထက် သရက်မြို့ကို ကျွန်တော်တို့ သားမက် ယောက္ခမလောင်းလျာနှစ်ယောက် ရေကြောင်းက လှေလောင်းနဲ့ တက်ခဲ့ကြတယ်။ လှေကခပ်ငယ်ငယ်။ လှေသမားက ဦးထိုင်နဲ့ ပဲ့ကိုင်နှစ်ယောက်ပဲ ပါခဲ့တယ်။ လေကြောင်း သင့်လျှင် ရွက်တိုက်။ လေမရလျှင် ကမ်းနားကပ် ပြီး ရေသာက လှော်ခဲ့ကြတယ်။ ပြည်အထက် ပြလို (ပျောင်းဖူး နာမည်ကြီးတဲ့ ပလို) ရောက်တော့ တညအိပ်ကြရတယ်။ လှေသမား နှစ်ယောက်က ကမ်းစပ်သောင်ပေါ် ဆင်းအိပ်ပြီး ကျွန်တော်တို့က လှေပေါ်ပေါင်းမိုးလေးထဲမှာ ခေါင်းအုံး အနိမ့်အမြင့်ထားပြီး အိပ်ကြပါတယ်။ မိခင်မရှိတော့တဲ့ ကျွန်တော့်စိတ်ထဲမှာ အမေစား ရနေပြီလို့ ဝမ်းသာနေပါတယ်။

သရက်မြို့ရောက်တော့ သူတို့ဆွေမျိုးများဆီ သုံးရက်လောက်နေပြီး အပြန်မှာ ရရာကုန် ငရုပ်သီး (ပိဿာချိန် မမှိတ်မိတော့။) ရှစ်အိတ်ဝယ်ခဲ့ပါတယ်။ ထုံးဘိုပြန်ရောက်တော့ ဈေးမကိုက်ဖူး။ အမြတ်အလွန်နည်းနေတယ်။ ဒါကို ဒို့လူသစ်မို့ တမင်နှိမ်တာဘဲ ဒီမှာ မရောင်း ရချင်နေ။ ဒို့ရန်ကုန်ရောက်မှ ရောင်းမယ်ဆိုပြီး လူလည်နှစ်ယောက် တင်းခံနေလိုက်ကြတယ်။

ငရုပ် ကြက်သွန်တို့မည်သည် အိတ်ထဲထားက အလိုလိုပျက်စီးနေကြတယ် ဆိုတာကိုမသိဘူး။ မိုးလုံလေလုံရင် အကောင်းပကတိဘဲ ရှိနေလိမ့်မယ်လို့ အောက်မေ့ကြတာကိုး။

သဟာနဲ့ ကျွန်တော်တို့ဟာ ကုန်အဝယ်ကို သည်တခေါက်နဲ့ရပ်ပြီး မရောင်းရဘဲ နေလိုက်ကြရတယ်။

အဲ မိုးဦးဖြိုင်ဖြိုင်ကျ ဂျူလိုင်လရောက်တော့ မြန်မာတပြည်လုံး ဂျပန်များ အုပ်စိုးပြီးပြီ။ ရန်ကုန်မှာလဲ ငြိမ်သက်အေးချမ်းလို့ မြို့နေလူများ ပြန်လာကုန်ကြပြီဆိုတဲ့ သတင်းကြားရတော့ ကျွန်တော်တို့ဟာ လှေတစင်းငှားပြီး မြစ်ကြောင်းက စုန်ခဲကြတယ်။ လှေငှားခက ရန်ကုန် အရောက် တရာကျပ်ဘဲ။

စင်စစ် ယောက္ခမလောင်းကြီး ဈေးသက်သာအောင် ရွေးငှားတဲ့လှေဟာ ဝန်စည်စလယ် တွေနဲ့ လူဦးရေနဲ့ ကျဉ်းနေပါတယ်။ သူ့သားသုံးယောက်၊ သူ့အမေကြီးတယောက်နဲ့လူပေါင်း ခုနှစ်ယောက်။ အဝတ်သေတ္တာ၊ အိုးခွက်ပန်းကန်ထည့်တဲ့ တောင်းတွေခြင်းတွေနဲ့၊ ငရုပ်သီးက ရှစ်အိတ်နဲ့၊ ပြွတ်သိပ်နေတာပါဘဲခင်ဗျာ။

ရာသီကလဲ မိုးတွင်း။ တချို့နေရာမှာ တခါတရံ လှိုင်းလေကလဲ ထန်ပါတိသနဲ့။ တကယ် စဉ်းစားဉာဏ်ရှိမယ်ဆိုရင် တရားငါးဆယ်ဆိုတဲ့ လှေခပ်ကြီးကြီး ငှားဘို့ကောင်းသပေါ့။ သို့သော် ကျွန်တော်တို့ရဲ့ဘဝ ဇာတ်ကားသစ်မှာ သူဒါရိုက်တာဘဲကိုဗျာ။ သည်လို ကျဉ်းကျဉ်းကျပ်ကျပ်နဲ့ ဘဲ လမ်းခရီးတလျှောက်များ မိုးရွာလိုက်၊ နေပူလိုက်၊ ပေါင်းပြင်ဘက်လူက ထီးဆောင်းလိုက်နဲ့ ပါလာလိုက်ကြတာ လှေဆရာကြီးရဲက အိမ်ကနေ မြို့ငယ်မှာ တည၊ အိမ်မှာတည၊ တွံတေး တူးမြောင်းထဲမှာ အချိန်မတော်လို့ ရှေ့မဆက်နိုင်သဖြင့် လှေပေါ်မှာ ခြင်ကိုင်လှသောကြောင့် လုံးဝအိပ်မပျော်နိုင်တာက တည။ ပေါင်းသုံးညနဲ့ ရန်ကုန်ရွှေမြို့တော်ကို ရောက်ခဲ့ကြပါတော့ သည်။

ရောက်စမှာ ကျွန်တော်ဟာ အူကြောင်ကြောင်ဘဲ။ သူ့အိမ်ထက်ဝယ် သားမက်မမယ် ဆွေမနွယ်ဘဲ။ အဲသည်အချိန်တွင် ယခင်က အင်္ဂလိပ်စာသင်ခဲ့သော ကျွန်တော်ရဲ့ ကျောင်းဘော်ဒါအိမ်က လူများလဲ ပြန်ရောက်နေကြတော့ ဘေးချင်းယှဉ်တဲ့သည်နှစ်အိမ်မှာ ကျွန်တော်ဘယ်အိမ်နေရမလဲ ဝေခွဲလို့မရသေးဘူး။

“မင်းတို့ချင်း ညားပလား” ကျွန်တော့်အား မေးကြသည်။

“ဟင့်အင်း၊ မညားသေးဘူးဗျ”

“သူ့အမေကြီးကကော ပေးစားမယ်ပြောသလား”

“ပါးစပ်ကတော့ မပြောသေးဘူးပေါ့ဗျာ။ ဒါပေမယ့် ကျွန်တော်တို့ကို သမီးရည်းစားလို နေခွင့်ပြုထားတာဘဲ”

အဲသည်လို ဇေဝေဝါ ဖြစ်နေတုန်းမှာဘဲ နော်မာရဲ့ မောင်အငယ်ဆုံးလေးဟာ ကျွန်တော် နေတဲ့ သည်ဘက်အိမ်လိုက်လာပြီး

“ကိုကျင်ဆွေ မာမိကအိမ်မှာလာနေတဲ့.”

ကျွန်တော်မြင်းလှည်းသမားဖြစ်ရခြင်း

ဂျပန်ခေတ် ပထမဦးပိုင်း ရန်ကုန်မြို့ကြီး ပြန်လည်တည်ထောင်စ မော်တော်ယာဉ်များ ကောင်းစွာမရှိ။ ရှိသော်လည်း ဓာတ်ဆီမရ။ ထို့ကြောင့် ရန်ကုန်မြို့ကြီးကို မြင်းရထား၊ ဆိုက်ကား များနှင့် ပြန်လည် ထူထောင်ရ၏။

အဲသည်တုန်းက ကျွန်တော်တို့ မအူပင်လမ်းထဲတွင် ဗိုလ်ကတော်နှစ်ယောက်ရှိ၏။ တဦးက ကျွန်တော့်ယောက္ခမလောင်းလျာ ဂျိုးစဖီးခေါ် မစ္စကံစ်ဘဲရီး။ သူ့နာမည် အများခေါ်ကြတာကတော့ ဒေါ်ဘီ။ နောက်တဦးက မစ္စကံစ်ဖော်စတာခေါ် ဒေါ်ခင်ခင်။ ဒေါ်ခင်ခင်သည် မူလ အင်္ဂလိပ်ခေတ်ကပင် သူ့မောင်များအား မြင်းရထား ထောင်ပေးထားသည်မို့ မြင်းလှည်းလုပ်ငန်းကို အကျွမ်းတဝင်ဖြစ်နေ၍ သူတို့က ကျွန်တော်တို့အရင် ရန်ကုန်ပြန်ရောက်နေလျက် မြင်းလှည်းတစီးပင် ဝယ်ထားပြီးနေသောကြောင့် ကျွန်တော့်ယောက္ခမလောင်းအား

“မဘီ စိတ်ကူးမလွဲနဲ့။ ခုနယ် မြင်းလှည်းသာဝယ်ထောင်။ တွက်သားကိုက်တယ်။ တော့သမက်လောင်းကို မောင်းခိုင်းပေါ့ရှင်”

အဲသည်အချိန်မှာဗျာ ကျွန်တော့်ယောက္ခမလောင်းက မြင်းလှည်းဝယ်နိုင်တဲ့ အဆင့်အတန်းမို့လို့ပေါ့။ နို့မဟုတ် မြင်းလှည်းမတတ်နိုင်ဘဲ ဆိုက်ကားဝယ်မယ်ဆိုလဲ ကျွန်တော် ဆိုက်ကားသမား ဖြစ်ရမှာဘဲ။ ဘာကြောင့်ဆို အဲသည်တုန်းက ကျွန်တော်ဟာ ‘အချစ်အတွက်ဖြင့် အသက်ပင်သေသေ’ဆိုတဲ့ အရွယ်ကိုဗျ။

အနှီလိုဆိုလျှင် ကျွန်တော်ရဲ့ ပထမဦးဆုံး စာပေဗိမာန်ဆုရတဲ့ ‘ဘဝထိုထို’ဝတ္ထုတိုများဟာ မြင်းလှည်းသမားအကြောင်းမဟုတ်ဘဲ ဆိုက်ကားသမားတွေအကြောင်း ဖြစ်နေလိမ့်မယ်ဗျို့။

စင်စစ်တော့ ၁၉၆၂ ခုနှစ်မှာ ကျွန်တော် စာပေဗိမာန်ဆုရတို့ကို ၁၉၄၂ ခုနှစ်ကတည်းက မြင်းလှည်းသမားဘဝကို စတင်ဝင်ရောက်ခဲ့ရတာပါခင်ဗျာ။ သည်စာပေဗိမာန်ဆုရတို့ ဘဝအရင်းအနှီးပေးရတာဟာ မနည်းဘူးခင်ဗျ။ ဘာဘဲဖြစ်ဖြစ်လေ ကျုပ်တို့ စာရေးဆရာဆိုတာ ကျရာဘဝက အမြတ်ထုတ်ရမှာဘဲ။ ကျွန်တော့် ယောက္ခမလောင်းလျာ ပထမဦးဆုံးဝယ်တဲ့မြင်းနဲ့ လှည်းက လေးရာကျပ် ပေးရပါတယ်။ မောင်းမယ့်သူဟာ ကျောင်းသားဘဝက လာတဲ့လူသစ်လေးမို့ မြင်းစိတ်ကောင်းသဘောကောင်းလေး လုပ်ကြပါဆိုတာနဲ့ တကယ်စိတ်ကောင်းသဘောကောင်းရှိတဲ့ မြင်းလေးဘဲ ကျွန်တော်စတင်မောင်းနှင်ခဲ့ရပါတယ် ခင်ဗျာ။ မြင်းသိုး မဲမဲ ၀၀ တုတ်တုတ်ကလေးမို့ ‘နက်ကြုတ်’လို့ ကျွန်တော်တို့က နာမည်ပေးခဲ့ကြပါတယ်။

နက်ကြုတ်ဟာ မြင်းသိုးဆိုပေမယ့် အင်မတန် စိတ်သဘောကောင်းရှာတယ်။ မောင်းသွား

ထားနေ၊ အင်မတန် ခိုင်းလို့စေလို့ကောင်းတယ်။ သူသည်လို့ ခိုင်းလို့ကောင်းသည်နှင့်အမျှ ကျွန်တော်က မစဉ်းစား မဆင်မခြင်ခိုင်းမိတာ ယခုထိ ကျွန်တော်ပြန်တွေးမိတိုင်း စိတ်မကောင်း ဖြစ်ရပါတယ်။

စင်စစ် ကျွန်တော်ဟာ လယ်သမားရဲ့သား၊ နွားနဲ့ကြီးပြင်းခဲ့ရသူပါ။ နွားအကြောင်းသာ သိပါသည်။ နွားသည် လှည်းတွင်တနေလုံးတပ်၍ မောင်းနိုင်၏။ နေ့လယ်နေ့ခင်း အပန်းဖြေ ခဏလောက်သာ နားရ၏။ သို့သော် နွားနှင့် မြင်းသည် မတူချေ။ နွားသည်ထမ်းပိုးထမ်း၍ လှည်းကို တလှမ်းချင်း ရုန်းရသည်။ မြင်းကလှည်းကို လည်ပင်းရင်ပုံနှင့် ဆွဲ၍ အမြန်ပြေးရသည်။ နွားတို့မည်သည်မှာ ခရီးသွားနေရင်း အပေါ့အလေး သွားနိုင်သည်။ မြင်းတို့မှာ အလေးပါနိုင် သော်လည်း ကြင်ငယ်မစွန့်နိုင်ချေ။ စင်စစ်မြင်း၌ ဆီးသည် အလွန်အရေးကြီးပါ၏။ ခရီးသွား ရင်းဆီးတည်ဘို့ကို အလွန်သတိထားရသည်။ ရပ်နား၍မှ ဆီးပေါက်ခဲ့နေလျှင် လေချွန်၍ပေးရ သည်။ ဆီးအနည်းအများ၊ ဝါသနားဖြူသလားလဲ အမြဲကြည့်ရသည်။ နည်းသည် ဝါသည်ဆိုပါက ဆေးကျွေးဘို့ မမေ့ပါလေနှင့်တော့။

ကျွန်တော်သည် အစ၌ ဒါတွေကို ဘာမျှနားမလည်ခဲ့။ မြင်းလှည်းမောင်း၍ ပိုက်ဆံရဘို့ သာကြည့်ခဲ့သည်။ ဤစဉ်၌ ကြည့်မြင်တိုင် သို့မဟုတ် စမ်းချောင်းမှ သိမ်ကြီးဈေးကို တမတ် (နှစ်ဆယ့်ငါးဆင့်)။ မြင်းတကောင်ကို အသွားအပြန် နှစ်ခေါက်ပေါင်း လေးချီမျှပြေးစေရာ လူ ငါးယောက် ခြောက်ယောက်တင်သည်ဖြစ်၍ ငါးကျပ် ခြောက်ကျပ်ရမှ နေ့တွက်ကိုက်သည်မည် ၏။ ကျွန်တော်သည် ဤမျှသော နေ့တွက်မရမချင်း ဘယ်တော့မှ အိမ်ပြန်မဖြုတ်ချေ။ နံနက် ငါးနာရီ ခြောက်နာရီလောက်ထွက်ခဲ့၍ နေ့တွက်မကိုက်သေးဆိုပါက နာရီပြန် တချက်နှစ်ချက် အထိမောင်း၏။ စင်စစ်မြင်းတကောင်ကို ငါးနာရီ (အလွန်ဆုံးခြောက်နာရီ) ထက်ပို၍ ရထားဝှင် မှာ တပ်မထားအပ်ချေ။ မထားသင့်ချေ။ ဒါတွေကို မသိသေးသော ကျွန်တော်သည် တခါတရံ ဆဲတနာရီ ထိုးနေပြီ။ သိမ်ကြီးဈေးမှာ အိတ်ထဲ ငွေသုံးကျပ်သာရသေးသည်။ အပြန်လူလဲရှားပါး နေပြီ။ ဤအခါမျိုး ရေကူး၊ ကန်ဘဲကိုသုံးကျပ်နှင့် လာငှားပါက ကျွန်တော်လိုက်လေသည်။ ဒီတော့ နာရီပြန် တချက်နှစ်ချက်လောက်မှ အိမ်ပြန်ဖြုတ်နိုင်တော့၏။ မြင်းကား ဖတ်ဖတ်မောလို့ လူကား နေ့တွက်ကိုက်လို့ သမီးရည်းစားမက လင်မယား မကျတကျနှင့် ပျော်လို့ရွှင်လို့။

ယောက္ခမကြီး ငွေအပ်ပြီး ကျွန်တော် မြင်းစောင်းထဲ ပြန်ဆင်းခဲ့သောအခါ နက်ကြုတ်မှာ မောလွန်းလှ၍ မြေပြင်တွင် ခြေကားယား လက်ကားယား လဲလျောင်းကာ ဖုတ်လှိုက်ဖုတ်လှိုက် နှင့်နေရှာသည်။ ဤအရာကို ကျွန်တော့်အိမ်သားများက ဘာပြောကြပါသနည်း။ “အေးပေါ့ကွယ် အလုပ်ကပြန်လာတော့ ခဏတုံးလုံးပက်လက်လှဲတာပေါ့”

အလုပ်သမားလူအဖို့မှန်သည်ထား၊ မြင်းအဖို့ လုံးဝမသင့်လျော်သောစကား။ စင်စစ် ရထားမှဖြုတ်သော မြင်းတို့သည် စောင်းထဲရောက်လျှင် ရောက်ချင်း အစာတောင်းရမည်။ စားခွက်ကို နှုတ်ခမ်းနှင့် ပွတ်ရမည်။ ထိုးလှန်ပစ်ရမည်။ လူက တော်တော်နှင့် မကျွေးလျှင် ဟည် ရမည်။ ခြေဆောင့်ခြင်း၊ ခွာပေါက်ခြင်းပြုရမည်။ သို့မှ ကျန်းမာရေးနှင့် ညီညွတ်သောမြင်း။

သို့သော် နက်ကြုတ်ကလေးကား ကျွန်တော့်လက်ထဲ ရောက်ပြီး ၃-၄လကျော်ကတည်း က ဤသို့ အစာမတောင်းနိုင်ရုံမက စည်ပိုင်းထဲအသင့်ပြင်ထားသည်ကိုပင် သူ့ဆာလွန်းလှသော် လည်း တော်တော်နှင့် ထမစားနိုင်ရှာပါ။ အမောပြေလောက်မှ ထ၍လွေးပါ၏။

မြင်းတို့မည်သည် ကိုယ်ကိုမြေမှာ လှဲ၍ မအိပ်ဟု ဆိုကြသည်။ သို့သော်ပင်ပန်းလှသော ရထားမြင်းတို့ကား ကုလားသေ ကုလားမောပင် အိပ်ကြပါကုန်၏။ ဤစဉ်က ကျွန်တော့်မြင်း နက်ကြုတ်ကလေးမှာမူ နံနက် ၄နာရီ သူ့ကို အစာဖျော်ကျွေးသောအခါ၌ လက်နှင့်ရိုက်၍ပင် နှိုးရပါသည်။ ဤမှ သူ့ငါ့အလုပ်သွားရအံ့မှာပါလား သိလေရကား ထ၍စား၏။ ၅နာရီခွဲ ၆ နာရီ ခန့်၌ အစာကုန်သည်။ ဤအခါ၌ သူနှင့်ကျွန်တော်သည် ကျွန်တော့်မိန်းမတစ်၊ ယောက္ခမတစ်၊ သူ့အမေကြီးတစ်၊ သူ့သား သုံး၊ ပေါင်း ၆ ဦးသော လူသတ္တဝါတို့ကို လုပ်ကျွေးရန် လှည်းတပ်၍ ထွက်ခွာရပြန်တော့၏။

ထိုအခါဝယ် ကျွန်တော့်မှာ မူလမြင်းလှည်း သမားတို့၏ရှေ့ဝယ် ရယ်စရာဖြစ်နေပါ၏။ အကြောင်းမှာ ကျွန်တော်သည် မြင်းလှည်းမောင်းနေသော်လည်း ကျောင်းသားစိတ်မပျောက်။ ကျောင်းသားအဝတ်အစားများလည်းရှိနေ၍ လှလှပပဝတ်၏။ မျက်နှာကို ရှေးခေတ် လူငယ်တို့ ထုံးစံ ပေါင်ဒါပင် သလိုက်သေး၏။ ဒါကိုသူတို့မြင်လျှင် မျက်စိဆံပင်မွှေး စူးကြသည်။ လှောင်ကြ ပြောင်ကြသည်။

“ကျောင်းသားဟေ့ ဝှီ။ မြင်းသတ် ထွက်လာပြီ”

သူတို့က ကျွန်တော့်ကို ကျောင်းသားဟု ခေါ်ကြပါသည်။ ကျွန်တော်နာမည်လည်း သူတို့ မသိကြသေးပါ။

ကျွန်တော်ကြားပါသည်။ သို့သော် ဘာမျှမပြောဝံ့ပါ။ အကြောင်းမှာ ဤအခါ၌ ကျွန်တော်သည် သူတို့နှင့် ရန်မဖြစ်ဝံ့သေးတကား။ သူတို့လူစုထဲမှ ကျွန်တော်နှင့် အသိအကျွမ်း လဲမရှိသေးပါ။ ကျွန်တော်သည် ကိုယ့်ရွာမှ ၃ မိုင်ဝေးသော ပေါင်းတည်မြို့သို့ မြင်းလှည်းနှင့် ကျောင်းတက်ရစဉ် ကတည်းက မြင်းလှည်းမောင်းနည်း၊ ဇက်ပေးဇက်ယူ အရပ်အထွက် အကွေ့ အလှည့်တော့ တတ်ခဲ့ပြီးဖြစ်၍ ဒီမှာ ဘယ်သူ့မှ ဆရာမတင်ဘဲ ကိုယ့်ဖာသာကိုယ် တက်မောင်း ခဲ့သူဖြစ်ပါသည်။ သို့သော်မြင်းလှည်းပေါ် ထိုင်ပုံထိုင်နည်းတော့ တကယ့်မြင်းလှည်းသမားနှင့် မတူသေးကြောင်း နောက်တော့ ကိုယ့်ဟာကိုယ် သိလာပါသည်။

မြင်းလှည်းသမား စင်စစ်တွေ မျက်မှောက်မှာတော့ ကျွန်တော်ဟာ ရယ်စရာကြီးဘဲပေါ့။ အချိန်မတော် ၁၂ နာရီကျော်မှ ကျွန်တော်မြင်းလှည်းဖြုတ်ရန် ပြန်လာသောအခါလည်း သူတို့မှာ ညမြင်းပင် ထွက်နေကြပြီဖြစ်၍ ကျွန်တော့်ကိုမြင်လျှင်

“ဝှီ ကျောင်းသား မြင်းသတ်ပြီး ပြန်လာပဟေ့။ ဒီနေ့ ဘယ်လောက်ဖိုးများ သတ်ခဲ့လဲ မသိဘူး”

အခြားတယောက် “မြင်းမျက်နှာထက် ယောက္ခမ မျက်နှာကြည့်ရတာဘဲကွယ်။ ဘယ် တဆယ်ထက် အောက်မလဲ”

စင်စစ် ကျွန်တော့်မှာ သူတို့ကဲ့သို့ပင် မြင်းတကောင်အတွက် ၅ကျပ် ၆ကျပ်မျှထက် ပိုမရပါ။ သို့သော် အချိန် ပိုကြာ၍မြင်းပင်ပန်းမှုမှာ ကျွန်တော်၏ မြင်းလှည်းမောင်း မကျွမ်းကျင် သေးမှုကြောင့်သာ ဖြစ်ပါသည်။ မောင်းပုံမောင်းနည်း၊ ဈေးတောင်းပုံတောင်းနည်း ဆရာလည်း မရှိချေ။ ဥပမာဆိုသော် မြင်းလှည်းကို အော်ဒါပေး၍ငှားအံ့။ ဘယ်လောက်ဝေးသနည်း။ အပြန်

လူရဦးမည့် ခရီးလော။ အသွားအပြန်ဆိုအံ့။ အချိန်ဘယ်လောက်ကြာမည်နည်း။ တင်မည့်ကုန် အလေးအပေါ် အမျိုးအစားကိုလည်း မေးကာ ဈေးတောင်းရသည်။

ကျွန်တော်ကား ထိုအချိန်၌ ဒါတွေကိုမသိ။ ကိုယ့်အိတ်ထဲရပြီး ပိုက်ဆံနှင့် နေ့တွက်ကိုက် ဖို့သာ ချိန်ဆတတ်လေသည်။ တခါတရံ၌ သွားရလာရမည့် ခရီးသည် ဘယ်ဆီမှန်းပင်မသိဘဲ ငှားသူ၏ ‘ငါလမ်းပြပါ့မယ်ကွာ’ဆိုစကားနှင့်ပင် ပါသွားလေသည်။ သူတို့သမရိုးကျ မြင်းလှည်း သမားများကား ဤအမှားမျိုးမတွေ့တတ်ချေ။ အကြောင်းမှာ သူတို့သည် စပယ်ရာဘဝမှ ဒရိုင် ဘာဘဝကို ကူးပြောင်းကြ၏။ ကျွန်တော်ကား ယောက္ခမ၏ အရေးပေါ်ဆန္ဒဖြင့် ဒရိုင်ဘာအဖြစ် တိုက်ရိုက် ခန့်အပ်ခြင်းခံလာသူတည်း။

ထို့ကြောင့် ကျွန်တော့်မှာ စမောင်းသည့် တလအတွင်းမှာပင် ဒုက္ခလှလှတွေ့ခဲ့ဘူးသည်။ တခုသော နံနက်ခင်း ကျွန်တော့်လှည်းပေါ်မှာ ခရီးသည်များနှင့် စကော့ဈေးရှေ့ (ယခု ဗိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်းလမ်း) ဖြတ်မောင်းစဉ် နာရီစင်ရှေ့၌ ဗိုလ်ကြီးအဆင့်အတန်းရှိ ဓားလွယ်ကြီးများနှင့် ဂျပန်ကြီးသုံးယောက်က လမ်းကိုဖြတ်လျှောက်လေသည်။ ကျွန်တော်မြင်းလှည်းမောင်း လာသော နှုန်းနှင့် သူတို့လာပုံမှာ တဖက်ဖက်က မရပ်ပါလျှင် ဦးတိုက်ဆုံဘို့ရှိနေသည်။ ထုံးစံမှာမောင်းနှင့် လာသော ယာဉ်တို့ကို လမ်း၌ ခြေလျင်လာသော လူများကသာ ရပ်ရှောင်ကြသည် မဟုတ်ပါ လား။ ယခုမြန်မာပြည်တွင် တက်သစ်စ နေမျိုးနွယ်တို့က ကျွန်တော်တို့ပြည်ကို အောင်နိုင်သူ အရှင်သခင်များရယ်လို့ သူတို့က မရပ်လေတော့ ကျွန်တော့်မှာ အသိနောက်ကျလေပြီ။ သူတို့ သုံးယောက် ရင်ဘောင်တန်း ချီတက်အလာ တပေမျှအလို၌ ကျွန်တော့်မြင်းကို ဆွဲရပ်လိုက်ပါ သော်လည်း ကျွန်တော့်မှာ မြင်းလှည်းမောင်းက မကျွမ်းကျင်သေး။ နက်ကြုတ်ကလည်း မြင်းသိုး မို့ အာဘောင်ကမာသဖြင့် ချက်ချင်းတန့်ကနဲ မရပ်လေသဖြင့် ဒီဘက်ဆုံးက ဂျပန်ကြီးနံစောင်း ကို လှည်းလက်တံနှင့် ဆောင့်ထိုးလိုက်ရာ ဂျပန်ကြီးမိုင်းကနဲလဲလေ၏။ သည်တော့ကျွန်တော့်မှာ ရုတ်တရက် ကြုံရာမရ။ ပြေးမှဘဲဟု မြင်းကိုလက်ထဲပါသော တုတ်နှင့် တအားဖိရိုက်ရာ မြင်းက သုတ်ခြေတင်ပါ၏။ သို့သော် နက်ကြုတ်သည် မြင်းပုလေး။ အပြေးကောင်းသော အမျိုးအစား မဟုတ်သဖြင့် နောက်က အတင်းပြေးလိုက်ဆွဲသော ဂျပန်စစ်ဗိုလ်ကြီးများ လက်ထဲကမလွတ်။ ကျွန်တော့်အား လှည်းပေါ်က အတင်းဆွဲချပြီး ကျွန်တော့်လက်ထဲက မြင်းရိုက်သော ဝါးနှာမောင်း ကိုယူ၍ ကျွန်တော့်အား ဘယ်ပြန် ညာပြန် ရိုက်ပါတော့၏။ ကျွန်တော်က အကျိုးအကြောင်း ပြောဆိုတောင်းပန်ပါသော်လည်း သူ့စကား ကိုယ်နားမလည်။ ကိုယ့်စကား သူနားမလည်နှင့် တော်တော်ခံလိုက်ရ၏။ ကျွန်တော်က တခွန်းပြောလေ တချက်ရိုက်လေ ဖြစ်နေတော့ နဘေးက လူများက ဘာမှပြောမနေနှင့်တော့ ငြိမ်သာခံနေလိုက်တော့ ဆိုသဖြင့် ကျွန်တော်လက်ပိုက်ပြီး တွေ့နေလိုက်ပါတော့သည်။ တခုတော်သပေါ့ဗျာ။ ကျွန်တော့်ဟာက အကောင်းစားကြာပွတ် မဟုတ်၍ နို့မို့ကြာပွတ်ဆွဲလျှင် တကိုယ်လုံးခံရပေမည်။ ယခုမူ မျက်နှာ တခုတည်းသာ မြင်မကောင်းအောင် သွေးခြင်းခြင်းနီတော့မှ သူတို့ဂျပန်ခြင်းဘဲ ပြောဆိုဆွဲခေါ်သွားကြတော့၏။

နက်ကြုတ်နှင့် ကျွန်တော် ဘဝချင်းဆုံလိုက်ရသည်ကား သံသရာမှာ သူ့အတွက်လည်း မကောင်းပါ။ ကျွန်တော့်အတွက်လည်း မကောင်းပါ။

အခြား မြင်းလှည်းသမားတွေက ပြောကြ၏။ ကျွန်တော်မနက်အိမ်က မြင်းလှည်းမောင်း ထွက်လာလျှင် ‘ကျောင်းသား မြင်းသတ် ထွက်လာပြီဟေ့’ နေ့ခင်းဖြုတ်လာလျှင် ‘မြင်းသတ်ပြီး ပြန်လာပဟေ့’။ သူတို့စကားမမှားပါချေ။ စင်စစ် ကျွန်တော်သည် နေ့စဉ်ပင် မြင်းကို တဖြည်း

ဖြည်းသတ်နေခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်တော့်မြင်း နက်ကြုတ်ကလေးမှာ ကျွန်တော့်လက်ထဲ ရောက်ပြီး လေးလလောက်အကြာမှစ၍ မနက်အိမ်က ထွက်စဉ်သာ လှလှပပလေး ဖက်ပြေးနိုင် ၍ လမ်းတွင် ခရီးသည်တို့နှင့်မူ အနိမ့်အမြင် အဆင်းအတက်လိုက်၍ နှေးလိုက်မြန်လိုက်ဖြင့်။ ဖြုတ်ချိန် အိမ်အပြန်၌ကား နွားသွား တလှမ်းချင်းမျှ ဖြစ်တော့သည်။

အမှန်အားဖြင့် ဤသတ္တဝါလေးကို ကျွန်တော်သည် ပိုက်ဆံရမှု တခုတည်းသာကြည့်၍ မစူးမစမ်း မဆင်မခြင် မောင်းမှုကြောင့် အမောရောဂါ ရနေခြင်းဖြစ်ပါ၏။ မြင်းတို့တွင် ဤ အမောရောဂါမျိုး ရပြီဆိုပါက ပင်ပန်းအောင်မမောင်းတော့ဘဲ အသက်သာဆုံးထားကာ ဆေးဝါး များ ကျွေးမွေးနေရမည်။ သို့သော် ဤစဉ်၌ ကျွန်တော်၏ ဘဝဇာတ်ဆရာ ကျွန်တော့်ယောက္ခမ ကားယင်းသို့ မစီမံနိုင်ဘဲ နေ့စဉ် ငွေရအောင်သာ မောင်းခိုင်းခြင်းဖြင့် ကျွန်တော့်အဖို့မှာ မယား နေစ ကြောင်သေမှ မဟုတ်ဘဲ မြင်းသေခံရသူပါတကား။

နက်ကြုတ်အသုဘ

လေးဘက် လေးတန်စန့်၍ လည်တံကြီး စင်းစင်းနှင့် မြေမှာလဲလျောင်းနေသော နတ်ကြုတ်၏ အလောင်းကိုကြည့်ကာ ကျွန်တော်သည် သူနှင့်ကျွန်တော့်အကြောင်းကို ပြန်ပြောင်း စဉ်းစားနေမိသည်။

မြင်းရော လှည်းပါ ၄၀၀ (လေးရာ)သော အသပြာနှင့် ဝယ်လာသောနေ့မှာ အိမ်ရှေ့တွင် သူ့ကို လှည်းကဖြုတ်ပြီး အိမ်ထဲသွင်းလာသောအခါ ငွေဖလားထဲ၌ လက်စွပ်လက်ကောက်တို့ကို ရေစိမ်၍ အသင့်စောင့်နေသော ကျွန်တော့်ယောက္ခမလောင်းလျာကြီးက (သူ့သမီးနှင့်မညားရ သေး။) ကျွဲနွားဝယ်လျှင် ပြုလေ့ရှိသော မြန်မာလူမျိုးထုံးစံအတိုင်း မြင်း၏ဦးခေါင်းကို ရွှေရေ ငွေရေ လောင်းသည်။ ကျွန်တော်က မြင်းဇက်သွားကို ချုပ်ကိုင်ပေးထားရသည်။ အားလုံး အိမ်သားများက ဝိုင်းကြည့်နေကြသည်။ ငါတို့ကို အကျိုးပေးသောမြင်း ဖြစ်ပါစေဟု စိတ်ထဲက ဆုမွန်တောင်းကြသည်။

နက်ကြုတ်သည် သူ့ခေါင်း ရေလောင်းပြီးသော အခါ၌ ဦးခေါင်းကိုနုရွက်တွေ တဖျတ် ဖျတ် မြည်အောင်ခါလိုက်သည်။ ကျွန်တော်တို့အိမ် သူရောက်ချိန်မှာ သူ့အသက်က ရှစ်နှစ်သား လောက်ရှိပြီဖြစ်၍ မြင်းအမျိုးသည် လေးနှစ်သားကစပြီး အခိုင်းခံရသည်ဖြစ်ရာ သူသည် ဘယ်နှစ်ခါများ ရွှေရေငွေရေ အလောင်းခံခဲ့ရပါပြီနည်း။ ကျွန်တော်တို့အိမ်ကတော့ နောက်ဆုံး ပါ။ ဒါကို ကျွန်တော့်ယောက္ခမ၏ အမေကြီးက ပြောလိုက်သေး၏။

“ဟဲ့ နင်ဟိုဆင်းရဲသားအိမ်မှာလို ဒီမှာဆင်းဆင်းရဲရဲ မနေရဘူး။ ကောင်းကောင်းနေ ကောင်းကောင်းစားရတော့မယ် သိလား။”

(အင်း၊ သေအောင်ခိုင်းတော့မှာ။ သေအောင်ခိုင်းတော့မှာ။)

စင်စစ် အဖွားကြီးဆိုလိုသည်မှာ တလမ်းထဲမို့ သူသိပြီး ဖြစ်သည့် နက်ကြုတ်၏ ပထမအိမ်က ခန့်မိုး ထရံကာ မြင်းဇောင်းကျပ်ကျပ်ကလေးထဲမှာ နေခဲ့ရသည်။ ဟော၊ ယခု ကျွန်တော်တို့ အိမ်ကတော့ ဟိုခေတ်က ရန်ကုန်မြို့နီစပယ် မြေခွဲတမ်းအရ ပေလေးဆယ်၊

ခြောက်ဆယ် သုံးနေရာစာကို အလယ်က အိမ်ဆောက်၍ ခေါင်းရင်းဘက်ကခြံလွတ်။ ခြေရင်း ဘက်က မော်တော်ကားရုံ။ ကျွန်တော် မတော်လိုက်ရသော ယောက္ခမီး ရှိစဉ်က မော်တော်ကား စီးခဲ့သကဲ့သို့။

ဟော၊ ဒီသမက်ကလေး လက်ထက်ရောက်တော့ မော်တော်ကားရုံထဲ မြင်းလှည်းဝင် တယ်။ မြင်းလှည်းမှ အခစား လျှောက်မောင်းဘို့။

ကျွန်တော်တို့ဟာ နက်ကြုတ်ကို ရောက်ပြီး နောက်တနေ့ မမောင်းသေးပါဘူး။ ရောက်စ မို့။ ပတ္တမြားသွေး တပါးကလေးကို အနားပေးပြီး အားမွေးဘို့ တရက်တိတိကြီးများတောင် ထားလိုက်သေးသဗျ။ အဲ နောက်တနေ့ မနက်လဲကျရော ကျွန်တော်လှည်းတပ်ပြီးအထွက်မှာ အားလုံးအိမ်သားများ လှည်းအနီးလာပြီး ကောင်းချီးမင်္ဂလာ ပေးလိုက်ကြပါတယ် ခင်ဗျာ။ “ပိုက်ဆံများများရအောင် မောင်းခဲကွယ့်” ယောက္ခမလောင်းကြီး၏ မှာစကား။ ကျွန်တော်က

“ဟုတ်ကဲ့ ခင်ဗျာ”

စဆို ယဉ်သကဲ့သို့။ မြင်သမျှ မြင်းလှည်းသမားတွေ မျက်စိထဲမှာ ကျွန်တော်ဟာ ဆံပင် မွေးစူးစရာပါဘဲ။ အဝတ်က မြင်းလှည်းသမားနဲ့မတူ။ လူလူသူသူ ပိုးလုံချည်နဲ့၊ ကုတ်အကျီနဲ့။ လည်ပင်းက မာဖလာနဲ့။ မျက်နှာကလဲ ဟိုခေတ်ကလူငယ်တွေ စတိုင်အတိုင်း ပေါင်ဒါအဖွေး သားနဲ့။ ထိုင်ပုံကလဲ ကြည့်အုံးလေ။ တယောက်တည်း မြင်းလှည်းရှေ့ခြေချပြီး အကျထိုင်လို့။

အမှန်အားဖြင့် မြင်းလှည်းသမားစစ်စစ်တို့သည် ကိုယ့်လှည်းကိုယ်တယောက်တည်း မောင်းလာသော အခါတို့တွင် ဤသို့ဘယ်တော့မျှ မထိုင်ကြပေ။

မြင်းလှည်းနှင့် နွားလှည်း မတူဘဲ အချက်ရှိ၏။ နွားသည် ထမ်းပိုးကို ပခုံးပေါ်တင်၍ ရုန်း၏။ မြင်းသည် လည်ခွေ သို့မဟုတ် ရင်သိုင်းကို လည်ပင်းစွပ်၍ ရှေ့ရင်ဘတ်ဖြင့် ဝန်ကိုဆွဲ ၏။ သည်တော့ နွားလှည်းထမ်းပိုးသည် နွား၏ပခုံးပေါ်မှာထိပြီး ပိနေရ၏။ လှည်းဦးပေါ်မနေရ၊ လေးမှဖြစ်၏။ မြင်းလှည်းကား လှည်းဦးလေးလည်း မလေး ပေါ့လည်းမပေါ့ အနေတော်ဆိုမှ ရုန်းအား ပြေးအား ပို၍ကောင်း၏။ မြင်းလှည်းသည် ဝန်ရိုးကို ဗဟိုပြု၍ ရှေ့နောက်အလေး အပေါ့ကို ချိန်ရ၏။ မြင်း၏ကိုယ်လက်ပြင်ပေါ်မှာ လှည်းလက်တံစွပ်သော ကြောတင်နှင့် ဝမ်းပတ် ကြိုးတွဲလျက်ရှိရာ လှည်းဦးလေးလျှင် ကြောတင်၊ ပေါ့လျှင် ဝမ်းပတ်ကြိုးကလှည်းကိုထိန်းထား၏။ တို့ကြောင့် သင်မြင်းလှည်းကို နောက်မှ တက်လိုက်သောအခါ နောက်သို့ အနည်းငယ်လန်သွား ပြီး အတွင်းထဲ ထိုင်လိုက်သောအခါ၌ ရှေ့ပြန်ကျသွားသည်ကို သတိပြုမိပေမည်။ ဤသို့လှည်း က လှုပ်ရှားမကစားဘဲ ရှေ့ဘက်ချည်းလေး၍ လည်းကောင်း၊ နောက်ဘက်ချည်းလေး၍ လည်း ကောင်း နေပါက ကျွမ်းကျင်လိမ်မာသော မြင်းလှည်းသမားတို့သည် ပါသောဝန်ကိုလည်းကောင်း ခရီးသည်များကိုလည်းကောင်း ရှေ့ရွေ့ပါ။ နောက်တိုးပါဟု ပြောပေလိမ့်မည်။ ဤကား မြင်းလှည်းသဘောတရားကို နားလည်သော မြင်းလှည်းသမားပေတည်း။

ထို့ကြောင့် မြင်းလှည်းသမား စစ်စစ်တို့သည် သူတယောက်တည်း မောင်းလာသောအခါ မြင်းလှည်းရှေ့မှ ခြေချ၍ ဘယ်တော့မျှမထိုင်။ မြင်းလှည်းအလယ်ဝန်ရိုးပေါ် လောက်မှသာထိုင် ၍ မောင်းလေ့ရှိပါ၏။

စလုံးရေစ။ ကျွန်တော်က ဒါဘယ်သိအုံးမှာတုန်းဗျ။ တောသားဘဲ။ နွားလှည်းမောင်းသလို ဘဲ။ ရှေ့ကအုပ်ခဲတာပေါ့။ ဒါကိုမြင်းလှည်းသမား လက်ဟောင်း အကောင်းစားတွေက ကြည့်၍ ပြောင်ကြ၏။ လှောင်ကြ၏။ သူတို့သည် မည်သူ့မြင်းလှည်းကို မည်သူက ပွဲစားလုပ်၍ မည်မျှနှင့် မည်သူကဝယ်ပြီး လူသစ်မည်သူ့အား မောင်းခိုင်းမည်ကို သိကြပြီးသား။

“ဟား ဟား ရှေ့က သဌေးထိုင် ထိုင်လို့ပါလား”

“မြင်းလေးတော့ တယ်ကြာမယ် မထင်ဘူး ဟေ့”

“နတ်ပြည် ကြွမှာကွ”

“နတ်ပြည်မဟုတ်ဖူး မောင် ကောင်းကင်ဘုံ ဆရာရေ”

သူတို့က ကျွန်တော့်ယောက္ခမများ ကပြား ခရစ်ယန်များဖြစ်ကြောင်းသိကြသည်။ ကျွန်တော်လဲ သူတို့ ကျွန်တော့်ကို လှောင်ပြောင်နေကြမှန်း သိပါ၏။ သို့သော် ကျွန်တော်သည် ဘဝအစ ငယ်ရွယ်နုနယ်လှပါသေး၏။ သူတို့နှင့်မဖက်ပြိုင်ဝံ့သေးပါ။ မကြားချင်ပြုကာ ကိုယ့် လုပ်ငန်း ကိုယ်လုပ်ရပါ၏။

သည်တုန်းက စမ်းချောင်း မြင်းလှည်းဆိပ်မှာ ဗားကရာလမ်းနှင့် ရှမ်းလမ်းဖြစ်ရာ ပလိပ် တိုင် (အင်္ဂတေ ကျောက်ထီးကြီး)ကို ဗဟိုပြု၍ ဗားကရာလမ်း၌ အရှေ့ဘက် ဦးတည်သည်က ဗဟန်းဂိတ်၊ ရှမ်းလမ်း၌ တောင်ဘက် ဦးတည်သည်က ရန်ကုန်ဂိတ်။ အဲသည်တုန်းက ဗဟန်း ရော၊ ရန်ကုန်ရော မြင်းလှည်းခ တယောက် ၂၅ဆင့် (တမတ်)ဘဲ။ စမ်းချောင်းနှင့် ရန်ကုန်ဝေး၍ ဗဟန်းနဲ့က နီးသည်။ သို့သော် သည်အချိန်တုန်းက ဂျပန်ခေတ်၏ နှစ်ဦးစမှာဗဟန်းက ရန်ကုန် လောက် မစည်ကားသေးသဖြင့် ရန်ကုန်သွားခရီးသည်က ဗဟန်းထက်များသည်။

ကျွန်တော် မြင်းလှည်းမောင်း ကျင့်သားမရသေးသော ရက်များမှာ စားမေးပွဲဖြေရသော ကျောင်းသားလေးနှင့်တူပါသည်။ ကျောင်းသားလေးသည် ဘယ်ပုစ္ဆာပထမဖြေလိုက်ရမလဲ နည်းတူ ကျွန်တော်သည် ဗဟန်းဂိတ်ပဲ ထိုးလိုက်ရမလား။ ရန်ကုန်ဂိတ်ပဲထိုးလိုက်ရမလား။

နို့ပြီး ကျွန်တော်၏ ရှေ့ဦးပိုင်း အခက်ဆုံးမှာ ထိုဂိတ် တခုခုထိုးပြီး “ဗဟန်း ဗဟန်း” သို့မဟုတ် “ရန်ကုန် ရန်ကုန်”ဟု အော်ပြီး လူခေါ်ရန်ပါတည်း။ စင်စစ် စွန့်စားအော်ခေါ်လိုက် တော့လည်း မည်သူ့အတွက်မျှ မည်သို့မျှ ထူးခြားသည် မဟုတ်သော်လည်း ကိုယ့်လိပ်ပြာ ကိုယ်ရွံ့နေတာကို ပြောတာပါ။ နောက်ဆုံးတော့ ဝက်ဖြစ်လျှင် မစင်မကြောက်နဲ့တော့ကွာ၊ ကိုယ့်ဘဝနှင့်ကိုယ် ဒါကိုဘဲ အားရပါးရ ဟဲရတော့မှာဘဲဟု စိတ်ကိုဆုံးဖြတ်လိုက်သောအခါ၌ကား လွယ်ကူစွာဘဲ ကိစ္စမြောက်သွားတော့၏။

ပထမဦးဆုံးနေ့ ကျွန်တော် ခြောက်ကျပ်ကျော် အပ်လိုက်သောအခါ၌ ယောက္ခမလောင်း ကြီးသည် လွန်စွာကျေနပ်သွားသည်။ သူသိထားသည်မှာ စံချိန် ငါးကျပ်၊ ခြောက်ကျပ်။ ယခု ကျွန်တော်က ခြောက်ကျပ်ကျော်တောင် အပ်လိုက်တော့ တယ်တော်တဲ့ငါ့သားမက်လောင်းလေး ပေါ့။ စင်စစ်တော့ ကျွန်တော့်အား ချီးမွမ်းစရာမဟုတ်ပါ။ ကိုယ့်မြင်း ကိုယ်မညှာဘဲ လူရတိုင်းသာ တင်မောင်းနေပါက တဆယ် ကျော်တောင် ရနိုင်ပါသေး။ အမှန်တော့ မြင်းသည် မော်တော် ကားမဟုတ်။ သွေးနှင့်ကိုယ် သားနှင့်ကိုယ်။ ဝန်နှင့်အား၊ မြင်းနှင့်လေး။ သူနှင့်တန်ရာအထိုက်

အလျောက်သာ ခိုင်းရပေမည်။ ဒါကို ကျွန်တော်က သတိမမူမိခဲ့ဘဲ ယောက္ခမ မျက်နှာရအောင် ပိုက်ဆံရဘို့လောက်သာ ကြည့်ပြီး ဖိခိုင်းခဲ့သဖြင့် နက်ကြုတ်မှာ ကျွန်တော့်လက်ထဲရောက်ပြီး လေးလလောက် အကြာတွင် အမောရောဂါရခဲ့တော့သည်။

အမောရောဂါဆိုသည်မှာ မြင်းသည် အလိုလိုနေရင်း မောနေ၏။ စင်စစ် ဤရောဂါရနေ ပြီဖြစ်သော မြင်းကို လုံးဝမမောင်းဘဲ ပစ်ထားလိုက်ရမည်။ သို့မဟုတ် မတတ်သာပါက သူ့အစာ ဘိုး ရလောက်ရုံသာ ဝန်ပေါ့ပေါ့နှင့် တခေါက်တကျင်းလောက် မောင်းပြီး ဆေးဝါးများ ကျွေးမွေး ကုသရမည်။

ကျွန်တော်ကတော့ ဘယ်ဟုတ်လိမ့်မလဲဗျာ။ တအိမ်သားလုံးစားဘို့ မြင်းတကောင် စံချိန် ရအောင် နေ့စဉ် အတင်းမောင်းခဲ့တော့ ခမျာလေး တုံးလုံးလဲပြီး သေပွဲဝင်ပါရောလား။

သူ့ကို ကျွန်တော် အမောင်းရပ်ရတာကတော့ မသေမီသုံးရက်လောက်ဘဲ ခင်ဗျာ။

မနက်ပိုင်း မောင်းသောမြင်းတို့မည်သည် နံနက် ၅နာရီလောက်ထပြီး အစာကျွေးရသည်။ ယင်းမနက် ကျွန်တော်အစာကျွေးတော့ ဟောဗျ။ ညကဖျော်ထားပေးတဲ့ အစာတွေတောင် ပုံမပျက်သေးပါကလား။ ဒါကို ယောက္ခမလောင်းကြီးနှိုးပြောတော့

“ညက မင်းအစာအဖျော်ပေးတာမှာ သူမကြိုက်တာ တခုခုပါလို့များလား။ ခု အသစ် ဖျော်ပေးလိုက်ပေါ့ကွယ်”

ကျွန်တော်သည် သူ့စကားနားထောင်ပါ၏။ သို့သော် နက်ကြုတ်ကား အစာစည်ပိုင်းခွက် ကို မျက်နှာမှ မလှည့်တော့ပါ။

မနက်လင်းသော် မြင်းဆရာအကျော်ကို သွားခေါ်ပါ၏။ ဆရာကမြင်း၏ နားရွက်တွေ၊ အာခေါင်တွေ စမ်းသပ်ကြည့်ပြီး ဆေးကျွေးပါ၏။ သို့သော် နက်ကြုတ်သည် ဆေးကိုမျှ မျိုမချ နှိင်တော့ပေ။

ယင်းသို့ အစာမစား ရေမသောက်ပဲ သုံးရက် နေပြီးနောက် သည်တဘဝမှ သူ ဝဋ်ကျွတ် ထွက်သွားတော့၏။

ကျွန်တော်တို့သည် သူ့ကိုနှမြောတသကြ၏။ သို့သော် သူ့ကိုယ်ကိုတော့ အမဲသားသည် မဖွားစုံအား ၃၅ကျပ်နှင့် ရောင်းချလိုက်၏။

မေရီ

မေရီသည် ကျွန်တော်တို့၏ ဒုတိယမြင်းမဖြစ်ပါသည်။ နက်ကြုတ်မသေမီကပင် နက်ကြုတ်အား သက်သက်ညာညာ မောင်းရအောင်နောက်ထပ် မြင်းတကောင်ဝယ်ရန် ပြောပါ

၏။ သို့သော် ကျွန်တော့်ယောက္ခမလောင်းလျာက “ဒို့.ကွယ် တသက်လုံး မြင်းလှည်းမောင်းစား ကြမှာမှမဟုတ်တာ။ ယာယီ ခဏဟာဘဲ။ တကောင်တော်ရောပေါ့”

“ဒါဖြင့်ရင် နက်ကြုတ်က ခု သိပ်မောင်းလို့ မကောင်းတော့ဘူး။ သူ့ရောင်း၊ ငွေဖြည့်ပြီး သင့်လျော်တဲ့တကောင် ဝယ်ပါ”ဆိုတော့လည်း နက်ကြုတ်အား မူလတန်ဘိုး၏ ထက်ဝက်မျှပေး တဲ့လူမရှိ။

“ဒါ ဒို့ကို သက်သက်နှိမ်တာပါကွာ။ ဒီမြင်းလဲ ဒီပြင်မြင်းတွေလိုဘဲ တနေ့ငါးကျပ် ခြောက်ကျပ်ရနေသားဘဲ”

မှန်ပါ၏။ ဒီငါးကျပ် ခြောက်ကျပ်ရအောင် ကျွန်တော်ဘယ်လိုမောင်းရသနည်း။ နက်ကြုတ်မည်မျှ ပင်ပန်းရှာသနည်း။ ထည့်တွက်ကြပါ။ နက်ကြုတ်၏အမောရောဂါ ရပြီးသည့် နောက်ပိုင်း အိမ်ကထွက်စသာ လေးဘက်ပြေးနိုင်၍ လူလေးငါးယောက်တင်နှင့် တမိုင်လောက် ပြေးပြီဆို နက်ကြုတ်မှာ လေးဘက်တွဲတွဲမပြေးနိုင်တော့။ ခုန်ပေါက်ခုန်ပေါက်သာ လုပ်တော့၏။ ကုန်းတက်ကလေးဆိုလျှင် နွားဆွဲသလို တလှမ်းချင်းသာ သွားတော့၏။ ဒါကို ကျွန်တော်က ကိုယ့်မြင်းအဖြစ် ကိုယ်သိလျက်နှင့် ခရီးသည် မျက်နှာသာရအောင် ကြာပွတ်နှင့်ရိုက်ရ၏။ နက်ကြုတ်မှာ အထူးမပြေးနိုင်တော့ဘဲ နောက်ခြေနစ်ချောင်း ခုန်ပေါက်၏။ သနားတတ်သော ခရီးသည်က “မရိုက်ပါနဲ့ကွယ်။ ပြေးပြေး သူသွားတတ်သလို သွားပါစေ”ဟုဆို၏။ အချို့အရင်လို သော ခရီးသည်က စိတ်အလိုမကျ ဖြစ်၏။ နောက်နောင် ကျွန်တော့်မြင်းလှည်းမစီးတော့ရန် မှတ်ထား၏။

ယင်းအဖြစ်ကို သနားသည်ဆို၍ ကျွန်တော့်အား ဂျောက်ချမည့် လူတယောက်နှင့် တွေ့ရ ၏။ ယခုသူရှိသေး၏။ ပြည်သူ့မော်တော်ယာဉ်ဌာနမှာ ဘတ်စကားမောင်းနေ၏။ ဟိုတုန်းက သူက ပတ်ကား မြင်းလှည်းသမားပေါ့။ ပထမ အင်္ဂလိပ်ခေတ်ကတည်းက မောင်းလာတာ။ သူက လူလည်။

တနေ့ သူကခေါ်၍ ကျွန်တော့်အား အလွန်ကောင်းသော မြင်းတကောင်နှင့် ကျွန်တော့် မြင်းကို အလိုက်ငွေတရာပေးလဲရန်ပြော၏။ လဲမည်ဆိုသည့် သူတို့မြင်းကို ကျွန်တော့် မောင်းပြ ၏။ ကျွန်တော့်အား မောင်းကြည့်စေ၏။ အထွက်နည်းနည်းလေးတွန်းပေးရသည်မှတစ်ပါး သူတို့ မြင်းမှာ အင်မတန်ကောင်း။ ဒါကို သဘောကျပြီး ကျွန်တော့်ယောက္ခမကြီးကို ပြောပြ၏။

ဤနေရာ၌ အလုပ်တခုကို (ဝါ)ငွေထွက်ရမည်ကို အရင်မလိုသော ကျွန်တော့်ယောက္ခမ ကြီးအား ချီးမွမ်းရပါမည်။ သူက မောင်ဘလုနဲ့တိုင်ပင်ကြည့်ပါအုံးဟု ပြောသည်။

မောင်ဘလုဆိုသည်မှာ ကျွန်တော်တို့နှင့်တလမ်းတည်း တအိမ်ကျော်နေ ဟိုပထမ ယခင် အင်္ဂလိပ်ခေတ်ကတည်းက မြင်းလှည်းသမားဖြစ်၏။ မြင်းလှည်းသမားထဲ၌ သူသည် ကျွန်တော်၏ ပထမဦးဆုံး မိတ်ဆွေဖြစ်၏။ အိမ်၌မြင်းတစုံတရာဖြစ်လျှင် သူ့ကိုဘဲခေါ်၍ ပြရ၏။ မြင်းစာကျွေး နည်းကို ကျွန်တော်သူ့ဆီကဘဲ သင်ယူရ၏။

ကိုဘလုအား ကျွန်တော်အကျိုးအကြောင်း ပြောပြသောအခါ အားရပါးရရယ်၍ “ဗဟန်း က ထွေးမောင်နဲ့ ထွန်းရှန်မဟုတ်လား။ အလကားခွေးမသားတွေ။ ခင်ဗျားမောင်းပြတဲ့ဟာက

ကိုအောင်ခံကြီး မြင်းကျိုးမလေးဗျ။ မော်တော်ကားတိုက်လို့ ဒဏ်ဖြစ်နေတာ။ မူလကတော့ မြင်းကောင်းမလေးပါဘဲ။ အဲဒါ လှည်းတပ်ခိုင်းနိုင်တာ မဟုတ်ဖူး။ သုံးရက် တခါလောက်ပဲ သူ့အစာဘိုးလေး ရအောင် အတင်းထူထူထောင်ထောင် မောင်းရတာ။ လှည်းထဲထဲတာစူမိရင် တော့ ပြေးပါရောဗျာ။ အိမ်ရောက်တော့ ဇောင်းထဲတုံးလုံးဘဲ”

ကံကောင်းပေလို့ပေါ့ ခင်ဗျာ။ အဲဒီကတည်းက ကျွန်တော်ကိုဘလုကို ကျေးဇူးရှင် ဆရာ တင်ခဲရာ နတ်ကြွတ်သေပြီးနောက် တကောင်ဝယ်ရမည်၌ ကိုဘလုအား ကျွန်တော်တိုင်ပင်တော့

“အဆင်သင့်ဘဲဗျို့ လှည်းကူးမှာ တောဘက်ရောက်နေတဲ့ မြင်းမတကောင် ရောင်းဘို့ ရှိတယ်ကြားတယ်”

ကျွန်တော်တို့သွားကြသည်။ လှည်းကူးနှင့် မဝေးလှသော ရွာကလေးတခုမှာ ကိုဘလု ပြောသော မြင်းမကို တွေ့ရသည်။ ဒေါက် အလျား အဆံကောင်းကောင်းနှင့် မြင်းနီမြင်းချောမ ဖြစ်သည်။ မြင်ရုံနှင့် ကြိုက်စရာ ကောင်းသည်။ ကိုဘလုက မြင်းမသွားဖြဲကြည့်ပြီး “ရှစ်နှစ် ကိုးနှစ် ရှိသေးတယ်ဗျို့။ ခိုင်းကောင်းရုံဘဲ”

“ခိုင်းကောင်းမယ့် အရွယ်ကတော့ ဟုတ်ပါပြီ သူလှည်းထဲ ဘယ်လိုနေမယ်ဆိုတာ ဘယ် နှယ်လုပ်သိမလဲ။ ဒီရွာမှာက သူ့ထပ်ကြည့်စရာ မြင်းလှည်းမှမရှိတာဘဲ”

ကျွန်တော်ကပြောတော့ ကိုဘလုက

“အောင်မာ။ မြင်းလှည်းတပ်ကြည့်မှ သိရတော့မလားဗျာ။ ကျောစီးကြည့်သိတာပေါ့”ဆို ပြီး မြင်းမဇက်ခွံ၍ တက်စီးကြည့်သည်။ မြင်းမက သူ့ကျောပေါ်ရောက်တယ်ဆိုဘဲ ဖြူးဖြူးဖြောင့် ဖြောင့်ကြီး ပြေးတော့သည်။ ကိုဘလုသည် ရွာရိုးဆယ်ကိုးအိမ်ကျော်မျှစီးပြီး ပြန်လာကာ မြင်းပေါ်ကခုန်ဆင်း၍ “ကိုကြင်ဆွေယူတော့ဗျို့ ကြိုက်လောက်တယ်။ မြင်းကောင်းဘဲ။ ကျွန်တော်ငွေရှိရင် ခင်ဗျားမပြောဘူး”

ဆိုဈေး နှစ်ရာအစိတ်ကို နှစ်ရာနှင့်တည့်၍ ကိုဘလုက လမ်းတရိတ်တဆယ် ပြန်ပေးဗျာ ဟု တရာကိုးဆယ်နှင့် ရခဲ၏။

ထိုအချိန်၌ ခရီးသည်တင် မော်တော်ကားများ မရှိတော့ပြီ။ လှည်းကူးမှထောက်ကြန့်၊ ထောက်ကြန့်မှ ဒညင်းကုန်း၊ ဒညင်းကုန်းမှ အင်းစိန်၊ အင်းစိန်မှ ကမာရွတ်၊ ကမာရွတ်မှ ကြည့် မြင်တိုင်၊ စမ်းချောင်း၊ ရန်ကုန်။ မြင်းလှည်းအဆင့်ဆင့်သွားရသည်။ ကျွန်တော်တို့သည် ဝယ်ခဲ သော မြင်းမကြီးကို လှည်းနောက်ကဆွဲ၍ စီးခဲသည်။

မြင်းတကောင်ကို ယင်းသို့ မြင်းလှည်းနောက်က ဆွဲကြည့်ခြင်းဖြင့် လှည်းတပ်လျှင် သူ့ခြေမည်မျှရှိသည်ကို သိနိုင်သည်။ သူသည် ကျွန်တော်တို့စီးခဲသမျှ မြင်းလှည်းများနောက်က ကြိုးမတင်းဘဲ လွယ်ကူသက်သာစွာ ပါလာခဲခြင်းဖြင့် ရှေ့ကဆွဲပြေးခဲသော မြင်းများထက် ခြေမည့်ကြောင်း သိသာသည်။ အကယ်၍ ထိုမြင်းများထက် ဖျင်းပါက သူက နောက်မှ ကောင်း ကောင်းမလိုက်နိုင်၍ လှည်းထဲကမြင်းကို လျှော့မောင်းရပေလိမ့်မည်။

သို့ရာတွင် ဝယ်လာခဲသောမြင်းမကို ကိုယ့်လက်ထဲရောက်မှ သူပြေးပုံကို သေသေချာချာ

ကြည့်မိတော့ ဘယ်ဘက်ပေါင်က နဲ့နဲ့သိ၍ ခွာဖျားက မြေကြီးကို တချက်တချက် ခတ်နေသည်။

ယင်းကို ကျွန်တော်က ကိုဘလုပြောပြတော့

“ဟာ ကိုကြင်ဆွေ၊ ခင်ဗျားခုမှမြင်သလား။ ကျွန်တော်အစကထဲက ဒါသိသားဘဲ။ ဒါကြောင့် ဒီမြင်းမကို နှစ်ရာနဲ့ ရခဲ့တာပေါ့ဗျ။ ဒီမြင်းမ ဒီကောင်မျိုး ခြောက်ပြစ်ကင်းသဲလဲစင်ဆို ရင် ဘယ်မှာ သုံးရာက ခြူးတပြားလျှော့လိမ့်မလဲဗျ။ သူ့အကြောင်း ကျွန်တော်မေးခဲ့ပါတယ်။ ဒီမြင်းမမူလက လှည်းကူးမြို့ပေါ်မှာ နာမည်ကြီးပေါ့ဗျ။ နောက် လေကြီးမိုးကြီး အကျမှာ သစ်ကိုင်းပိလို၊ ခါးဒဏ်ရာရသွားတာနဲ့ မမောင်းတော့ဘဲ ပစ်ထားတာ အခု တနှစ် ကျော်ပြီ။ ဒဏ်ရာက ပျောက်သွားပြီ။ ပေါင်တဖက်ဆာ၊ ခွာတဖက် တိုက်နေတယ်ဗျာ။ ဒါပေမယ့် ရန်ကုန် က ကတ္တရာစေးလမ်းမှာ ဂေါက်ရိုက်လိုက်ရင် အိုကေပါဘဲ”

“ဂေါက်ရိုက်တယ်ဆိုတာ ဘာလဲဗျ”

“အော် ကိုကြင်ဆွေ မြင်းလှည်းမောင်းတာ တနှစ်လောက်ရှိနေပြီထင်တယ်။ ဂေါက်ရိုက်တာမှ မသိသေးဘူး။ အိမ်ပြန်ရောက်တော့ ကျွန်တော်လိုက်ရိုက်ပေးမယ်ဗျာ”

မြင်းသံခွာ ရိုက်ခြင်း

တကြိမ်သောအခါ၌ စာရေးဆရာတယောက်၏ ဝတ္ထုတိုတပုဒ်မှာ ကျွန်တော် ဖတ်ခဲ့ဘူးသည်။ သူ့ဝတ္ထုကို ကရုဏာရသမြောက်အောင် ဖော်ပြရာ၌ မြင်းလှည်းသမားတို့သည် မြင်းကို အင်မတန်ရက်စက်ကြောင်း၊ မြင်းကိုချုပ်ပြီး ခွာကို ဓားနှင့်လှီးသည်၊ ကျားလျှာနှင့် တိုက်သည်၊ သံခွာတပ်ပြီး သံမှိုများနှင့် ရိုက်သွင်းသည်။ သနားဖွယ်ကောင်းလေစွဆိုသည့် သဘောမျိုးရေးထားသည်။ ဤစာရေးဆရာသည် မြင်းသံခွာရိုက်တာကို သေချာစွာ ကြည့်မိလျှင် သူ့သနားကောင်းသနားမိလိမ့်မည်မှန်၏။ မြင်းအကြောင်းနားမလည်သော စာဖတ်သူလည်း သနားကောင်း သနားမိလိမ့်မည်မှန်၏။ သို့သော် မြင်းအကြောင်း နားလည်သူအဖို့ ရယ်ဘွယ်အတိဖြစ်နေ၏။

မြင်း၏ခွာကိုလှီးခြင်း၊ ကျားလျှာတိုက်ခြင်း၊ သံခွာရိုက်ခြင်းတို့သည် မြင်းကိုနာကျင်စေသည်မဟုတ်။ ကျွန်ုပ်တို့ လက်သည်းခြေသည်း လှီးသကဲ့သို့တည်း။ ဤနေရာ၌ ထိုစာရေးဆရာသည် မျက်စိသာကြည့်မိ၍ စဉ်းစားဉာဏ်မသုံးမိဟု ဆိုချင်သည်။ မြင်းသံခွာရိုက်ရာမှာ သံခွာရိုက်သူသည် ထိုမြင်း၏ခြေတဖက်ကို ကွေး၍ပေါင်ကြားထဲညှပ်ကာ ခွာဆစ်ကိုင်ပြီး ဓားနှင့်လှီးနေသည်။ ကျားလျှာတိုက်နေသည်။ သံခွာကိုကပ်ပြီး သံမှိုလေးချောင်း တချောင်းပြီး တချောင်း စိမ်ပြေနပြေ ရိုက်သွင်းနေသည်။ ဒါကို မြင်းကနာသည်ဆိုပါက တိရစ္ဆာန်ဘဲ ဘယ်အောင့်ခံနေမည်နည်း။ ဒီလူကိုတချက်ထဲ ကန်ကျောက်ထုတ်လိုက်မှာပေါ့။

သူ့ဇာတ်လိုက်က ဘီယာဝမ်းပတ်မှာသောက်ပြီး ဆော်ဒါရောသောက်သည်။ သမီးရည်းစားနှစ်ယောက် စထရော်ဘယ်ရီပင်အောက်မှာ ထိုင်ကြသည်။ ကမ္ဘောဇ၏ နှစ်ဆန်းဝယ် ပိတောက်ပန်းတို့ လန်းလန်းဝေကြသည်ဆိုသော ရုတ်တမ်း စာရေးဆရာတို့၏ အမှားမျိုးပင်။

(ကိုယ်မပိုင်တာကို မရေးရန် သတိပေးလိုခြင်းဖြစ်ပါသည်။)

စင်စစ်မြင်းသံခွာရိုက်ခြင်းမှာ ရိုက်နေကျမြင်းများအဖို့ စိတ်ကြိုက်ပင်။ မြင်းခွာလှီးခြင်းမှာ ထွက်လာသော အပိုသားများနှင့် အထဲကအညစ်အကြေးများကို ခြစ်ထုတ်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ မြင်း၏ခွာ သံရိုက်သောနေရာမှာ သွေးမရှိ။ မြင်းကိုမနာကျင်စေပါ။ မြင်းကို သံခွာရိုက်ရသည်မှာ တလတခါသို့မဟုတ် ခွာကျမကောင်းသော၊ ခွာရှုပ်သော၊ ခွာတိုက်သောမြင်းများကို အရက်နှစ် ဆယ်တခါ၊ ဆဲငါးရက် တခါလောက် ရိုက်ရပါသည်။

‘ဂေါက်’ဆိုသည်ကား ခြေတိုက်သောမြင်းများကို ရိုက်ပေးရသော သံခွာတမျိုးဖြစ်ပါသည်။ အဖျားမှာ ဦးကော့ကော့လေးရှိ၍ တိုက်သောမြင်း၏ခွာထိပ်ကို ဖုံးကွယ်ထားပါသည်။ ယင်းခွာ မျိုးက မြန်မြန်ကုန်လွယ် ကျွတ်လွယ်၍ ဆယ်ရက်တခါလောက် ရိုက်ရပါသည်။

ကျွန်တော်တို့ဝယ်လာခဲ့သော မြင်းမမှာ မမောင်းတာကြာပြီဖြစ်၍ သံခွာတလုံးမျှမရှိ။ ထို့ကြောင့် ကိုဘလှနှင့် ကျွန်တော်သည် စမ်းချောင်းရောက်၊ အိမ်မသွားမီပင် ဂိတ်သို့သွား၍ မြင်းမအား ရိုးရိုးခွာသုံးလုံးနှင့် ဂေါက်တလုံး ရိုက်လိုက်ကြပါသည်။

ထို့ပြင် အမွေးမထိုးတာကြာပြီဖြစ်၍ ရှည်လျားနေပြီဖြစ်သော သူ့အမွေးများကိုလည်း ထိုးပစ်လိုက်ပါသည်။ သည်တော့ (လူဆံပင်ညှပ်လိုက်သလိုပေါ့။) တသွေးတမွေး ပိုလှလာပါ သည်။ မြင်းကို သုံးလတခါလောက် အမွေးထိုးပေးရပါသည်။

နက်ကြုတ်၏ဒေါက်သည် လေးပေနှစ်လက်မလောက်ရှိရာ မြင်းပုလေးဖြစ်၏။ ယခုဝယ် လာခဲ့သော မြင်းမမှာ လေးပေခြောက်လက်မခန့်၊ အလျားကောင်းအဆံကောင်း မြင်းချော မြင်း သန့်ကြီးဖြစ်ရာ ကျွန်တော်တို့ အိမ်သားများ လွန်စွာနှစ်သက်ကြသည်။ နောက်ခြေတဖက်ဆာ နေသည်ကို မသိကြသော သူတို့အဖို့ ဒီမြင်းမငွေနှစ်ရာဟာ လွန်စွာမှတော်လှ။ မောင်ဘလှ ကျေးဇူးပါဘဲကွယ်။ ယောက္ခမကြီးက ရွှေရေငွေရေလောင်းရင်း ဩဘာပြု၏။

နောက်တနေ့နံနက် လှည်းတပ်ကြည့်သောအခါလည်း မြင်းမကြီးမှာ ကျွန်တော်တို့ မျှော်လင့်တာထက် ပိုကောင်းနေ၏။

မြင်းလှည်းမြင်းတို့တွင် ‘ဇက်အေး’၊ ‘ဆွဲဇက်’ဟူ၍ နှစ်မျိုးရှိရာ ဇက်အေးမှာ နက်ကြုတ်လို အကောင်။ မောင်းနိုင်မှ ခြေသွက်၏။ ဆွဲဇက်မှာ လှည်းထွက်ပြီဆို သူ့ကိုအထူးမောင်းစရာမလို။ ဒလကြမ်းပြေးသွားမည်စိုး၍ သူ့အား ဇက်ကိုဆွဲပြီး ထိန်းချုပ်ထားရ၏။ ကြိမ်တွေ ကြာပွတ်တွေ ဆောင်စရာမလိုပေ။ သူ့အနှေးအမြန်မှာ ဇက်ကြိုးအလျော့အတင်းပေါ်မှာ တည်၏။ မောင်းရသူ အင်မတန်မိမိရှိ၏။ ဂုဏ်ရှိ၏။

ကျွန်တော်တို့ ယခုရလာခဲ့သော မြင်းမကြီးကား သူတို့ခရစ်ယာန်သုံး ဖုရားသခင် မ လိုက်သည်ဆိုရမည်။ အလွန်ကောင်းသော ဆွဲဇက်နှင့် မောင်းရသည့် မြင်းမကြီး။ ကျွန်တော်တို့ အိမ်သားများလိုက်ပြီး ကြည့်ကြပြီး အလွန်သဘောကျကြ၍ မယ်တော်မာရီယာ၏ ကျေးဇူးဂုဏ် ကိုအောက်မေ့သောအားဖြင့် ‘မေရီ’ဟု နာမည်ပေးလိုက်ကြတော့၏။

ဘဝနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်

ဤနေရာ၌ ‘ရောမနေ ရောမသားလို ကျင့်ရမည်’ဆိုသော စကားကိုဘဲ သုံးပါရစေတော့။ ကျွန်တော် မြင်းလှည်းသမားဖြစ်လာတော့ မြင်းလှည်းသမားလိုဘဲ ကျင့်ရပါတော့မည်။ မြင်းလှည်း သမားတွေနှင့် ပေါင်းသင်းရပါတော့မည်။ သူတို့နှင့် ရောရပါတော့မည်။ ကျွန်တော်ပထမက သူတို့နှင့် မိမိသည် မတူမတန်ဟု သဘောထားခဲ့မိ၏။ ငါသည်အလုပ်ခေတ္တလုပ်တာဘဲ။ ငါ့ဟာငါ အလုပ်ချိန်ထွက်မောင်းပြီး အိမ်ပြန်ဖြုတ်၊ ပြီးတာဘဲဟု အောက်မေ့ခဲ့၏။ ယင်းကား ကျွန်တော့်အမှားပင်။ စင်စစ်ကား မိမိသည် မူလ မည်သည့်အခြေမှနေ၍ မည်သည့်အလုပ်ကိုဘဲ ဝင်လုပ်လုပ် လက်ရှိလုပ်နေသူများထက် မိမိက မသာရုံမျှမက ထိုအလုပ်ကို သူတို့လောက် မကျွမ်းကျင်ဘူး၊ နားမလည်ဘူးဆိုတာမူချမှတ်ယူရမည်။ မည်သည့်အလုပ်မဆို ဆရာမပြ နည်းမကျပေ။ ကိုယ်တတ်တော့ အလွန်အလွယ်လေးပင်။ မတတ်ခင်မှာ အလွန်ခက်ပါ၏။

ကျွန်တော်သည် မူလက မည်သူ့မျှဆရာမတင်ဘဲ သူတို့လူတန်းစားထဲက မည်သူ့မျှ မပေါင်းဘဲ ‘မြင်းလှည်းမောင်းတာများ ဘယ်ကျောင်းကမှ သင်ရတာမဟုတ်၊ ခက်ခက်နီးနီး’ဟူ၍ ငါတကော ကောခဲ့သည်မှာ တနှစ်မပြည့်ခင် မြင်းတကောင် သေခဲ့ပြီကော။

‘လူမိုက် နောက်မှအကြံရ’ ဆိုသော်လည်း‘ပျက်အစဉ် ပြင်ခဏ’ပါဘဲ။ ဖော်ပြခဲ့သည့် အတိုင်း ကိုဘလုနှင့် စတင်ပေါင်းသင်းရပါသည်။ ထိုအချိန်၌ ကိုဘလုသည် အသက် ၃၅နှစ်မျှ။ ကျွန်တော်က ၂၄နှစ်။ ကျွန်တော့်ထက် ၁၀နှစ်ကျော်ကြီးသော်လည်း ကျွန်တော့်အား ကိုကြင်ဆွေ ခေါ်၍ခင်ဗျား ကျွန်တော်နှင့် လေးလေးစားစားဆက်ဆံ၏။ သတိပြုမိပါသည်။ ယင်းသည်ပင် ကျွန်တော့်အတွက် ကံကောင်းသည်ဟု ဆိုရပါမည်။ အကြောင်းမှာ အကယ်၍သာ ကိုဘလုက ကြီးသူပီပီ ကျွန်တော့်အား မင်း ငါနှင့်ပြောဆိုပါက သူတို့လူသိုက်ထဲဝင်ခါစ ကျွန်တော့်အား အခြားလူများကလည်း ထိုနည်းအတိုင်း ဆက်ဆံကြပေတော့မည်။ ယခုမူ ကိုဘလု၏ စတင် ဦးတည်ခြင်းဖြင့် ကျွန်တော်နှင့်ရွယ်တူ၊ ကိုယ့်ထက်သိပ်မကြီးသူအားလုံးကဘဲ ‘ကိုကြင်ဆွေ’ဟုခေါ် ကြပြောကြပါတော့သည်။ ကိုယ့်ထက်အလွန်ကြီးသူများကသာ ‘မောင်ကြင်ဆွေ’ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ရင်းနှီးစွာ ‘ကြင်ဆွေ’ဟူ၍ လည်းကောင်း ခေါ်ကြပါသည်။ လူ့ပေါင်းသင်း ဆက်ဆံမှုမှာ သတိချပ်ဖွယ် တရပ်ပင်။

စင်စစ်ကိုဘလုသည် ရန်ကုန်မွေး ရန်ကုန်ကြီးဖြစ်၍ ယဉ်ကျေးဖွယ်ရာ ပြုမူတတ်သည်။ လူ့အကြော လူ့ဇာတ်သိတတ်၍ လိမ်မာပါးနပ်သူဖြစ်သည်။ မည်သည့်အလွှာကို မည်သို့ဆက်ဆံ ပေါင်းသင်းရမည်လဲ ကျွမ်းကျင်သူဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ထိုခေတ် ထိုအချိန်၌ သူနေသော အိမ်ကိုကြည့်ပါ။ ခြံနှင့်ဝင်းနှင့်၊ သွပ်မိုးပျဉ်ထောင် သစ်သားအိမ်နှင့်။ သူပိုင်အိမ်မဟုတ်ပါ။ လခနှင့် ငှားနေသည်လဲ မဟုတ်ပါ။ တပြားမှမပေးဘဲ အလကားနေရခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ကြားဘူး ကြမှာပေါ့။ ယခင် အင်္ဂလိပ်ခေတ်က အမတ် ဦးအောင်သာဆိုတာ။ အဲ သူ့အိမ်ပိုတလုံးကိုပေါ့။ ဦးအောင်သာ၏ သားမယားများနေသည့် အိမ်ကြီးက နှစ်အိမ်ကျော်မှာရှိသည်။ ထိုအိမ်က

လက်တိုလက်တောင်း ခိုင်းစရာရှိသည်ကို သူလုပ်ပေးသည်ပေါ့။

သို့သော် ကိုဘလုသည် သူ့အိမ်၌တော့ သူ့ဘော့စ်ပင်။ သူ့မှာ မြင်းတကောင် လှည်းတစီးရှိ၏။ သို့ရာတွင် သူ့ကိုယ်တိုင်မမောင်းချေ။ အုန်းမြင့်ဆိုသော တပည့်တယောက် အိမ်မှာ ကျွေးမွေးခိုင်းစေထား၏။

ကိုဘလုဘဝက တော်တော်စုံခဲ၏။ အင်္ဂလိပ်ခေတ်ကတည်းက မြင်းလှည်းမောင်းခဲ၏။ မော်တော်ကားဒရိုင်ဘာလုပ်ခဲ၏။ မူလပထမက သူ့အဖေ(ကုလားထင်ပါသည်။)နှင့်ဆက်လက်၍ ဘိုအိမ်တွေမှာ စားပွဲထိုးလုပ်ခဲဘူးသည်။ ထို့ကြောင့်သူသည် ဗဟုသုတစုံ၍ အပြောအဆို ကောင်းသူဖြစ်သည်။ သူ့ကိုယ်တိုင် မြင်းလှည်းမမောင်းသော်လည်း သူ့ဒရိုင်ဘာ အုန်းမြင့် အိမ်က အထွက်မှာ လမ်းထိပ် လက်ဖက်ရည်သောက်လိုက်လာရင်း မြင်းလှည်းတစီးစီးပေါ်ထိုင်ကာ သူလေပန်းပြီဆိုမှဖြင့် လူငယ်တွေ တဝါးဝါး တဟားဟားနှင့် အနားက မခွာနိုင်အောင် ရှိကြ သည်။ သူပြောသည်များမှာ ကာလသားကြိုက်။ သူကားမောင်းခဲဘူးသော လူချမ်းသာအထက် တန်းလွှာအရာရှိတွေ အကြောင်း။ သူစားပွဲထိုးလုပ်ခဲသော ဘိုအိမ်တွေမှ ဘိုကြီးတွေ ဘိုမကြီး တွေအကြောင်း။ သင်းချိုင်းကုန်းဟောင်းမှ သူတောင်းစား စဏ္ဍာလနှင့် ပြည့်တန်ဆာမတွေ အကြောင်း။ သဗ္ဗထနာမ်ပေါင်းစုံ၏။ သူ့ဗဟုသုတတွေကို ရေးသားခြင်းငှာတော့ မသင့်။ သူ့အဘိဓမ္မာ အတုံးလိုက်အတစ်လိုက်ကို ဖော်ပြရပါမူ 'လောကမှာ ဘာလူမျိုးဖြစ်ဖြစ်၊ သဌေး ဖြစ်ဖြစ်၊ သူတောင်းစား စဏ္ဍာလဖြစ်ဖြစ် လူမှန်ရင်တဏှာချည်းဘဲဗျ'ဟူ၏။

ကိုဘလုသည် အပြောလည်းသန်၏။ သူကျွမ်းကျင်ရာကို ဆရာလုပ်ချင်သောဉာဉ်လည်း ရှိ၍ မြင်းအကြောင်းနှင့် ပတ်သက်ပြီး ကျွန်တော့်အား အစစအရာရာ သင်ကြားပြသပါသည်။

တကတေ့ဗျာ၊ မြင်းဟာ နွားလိုမှ မဟုတ်ဘဲ။ တယ် ရောဂါဘယထူပြောပြီး ဆေးဝါး မပြတ် လိုနေတာဘဲ။ နွားတို့မည်သည် ရောဂါဘယဖြစ်ခဲ၏။ ခိုင်းရာကပြန်လာ တင်းကုပ်ထဲသွင်း မြက်စင်ထဲ အစာထဲပေး အေးရော။ မြင်းက ဒီလိုမဟုတ်ပါ။ လှည်းကဖြုတ်လျှင် ပထမဆုံးတည် ရသည်။ လွယ်လွယ်နှင့် မပေါက်လျှင် လမ်းဆွဲလျှောက်ပေးရသည်။ မိုးခေါ်သလို လေချွန်ပေးရ သည်။

အဲ ဆီးသွားပြီတဲ့။ ဆီးနည်းသလား များသလား ဖြူရဲ့လား ကြည့်ပါ။ ဆီးနည်းနေပြီး အထွက်နွေးသည် ဝါနီနေပြီဆိုပါက ဆီးဆွေးကျွေးဘို့ကို မမေ့ပါနှင့်တော့။ ထို့ကြောင့် အိမ်မှာ ဆီးဆေးမပြတ်ရှိနေရသည်။ ထို့ပြင် နှာနှင့်မျက်စဉ်း။ မြင်းသည် မျက်နှာရှည်၊ နှာခေါင်းကြီး နှာခေါင်းပွမျိုးဖြစ်၏။ နှာတဖွီးဖွီးမှုတ်နေမှ ကျန်းမာ၏။ ထို့ကြောင့်သူ့ကို နံနက်တိုင်း အိပ်ရာက အထမှာ နှာခေါင်းထဲ (လူနာရှုတ်နှာမှုန့်လို)မြင်းနှာမှုန့်ကို မပြတ်ထည့်ပေးရ၏။ မျက်စဉ်းခတ် ပေးရ၏။ မြင်းမျက်စဉ်းကား အခြားမဟုတ်ပါ။ နှာမှုန့်ကိုဘဲ မျက်စိရှေ့ခေါင့်က ထည့်ပေးရခြင်း ဖြစ်ပါ၏။ မျက်ရည်ပူတွေ ကျစေရ၏။

မြင်းဆွေးကျွေးရသည်ကား ခလေးဆေးတိုက်ရသည်ထက် ခက်ပါ၏။ လူစားသည့် တေဆေးနှင့်တူသော မြင်းဆီးဆေး၊ ဝမ်းနုတ်ဆေးတို့ကား လက်သီးဆုပ်နီးနီး မာလကာသီး အကြီးစားလောက်နီးနီးရှိ၍ ၎င်းကို မြင်းဝမ်းထဲ အကုန်ရောက်အောင်ခွဲရန်မှာ-

မြင်း၏ပါးစပ်တွင် ရှေ့သွားနှင့် နောက်အံတွေအကြားလက်သုံးသစ်မျှ နေရာလပ်ရှိနေ၏။

၎င်းအပေါက်မှ ပထမမြင်းလျှာကို ဆွဲထုတ်လိုက်၊ ဟနေသော လျှာပေါက်မှ ဆေးလုံးကိုသွင်း၊ ထို့နောက်လျှာကိုလွှတ်လိုက်ပြီး ပါးစောင်နှစ်ဖက်မှလက်နှစ်ဖက်ကို လက်ခလယ်နှင့် လက်ညှိုး သွင်းကာ မြင်းလျှာပေါ်တွင် ဆေးကို ပြန်မကျအောင် အတွင်းဘက် မ မ ထိုးပေးပါ။ ဆေးသည် တဖြည်းဖြည်း မြင်းခံတွင်းထဲသို့ ဝင်သွားပါလိမ့်မည်။ အင်း တခါကျွေးလျှင် ဆယ်မိနစ်တော့ အနည်းလေးကြာ၏။ အောင်မယ် တချို့လူပါးဝတ်မြင်းများ ဆေးကိုစားချင်ယောင်ဆောင်၊ ပါးစပ်ထဲမှာငုံထားပြီး လူကလွှတ်လိုက်တော့ ပြန်ထွေးတဲ့အကောင်မျိုးလဲ ရှိသေးဗျ။ အဲဒီကောင် မျိုးကျတော့ ဆေးရေနဲ့ဖျော်ပြီး ဝါးကျည်တောက်နဲ့ အတင်းချုပ်ကိုက်ရတော့သဗျို့။

ကဲ မြင်း ဆေးကျွေးရတာလဲ ဘယ်လောက် ခက်နေသလဲ။ သည့်ထက် လက်မရဲစရာ ရှိပါသေးသည်။ မြင်းတွင် အပူကန်လျှင် မကြာခဏဖြစ်တတ်သည်မျိုး။ ကျွန်တော်တို့ မြင်းလှည်း သမားတွေအခေါ်တော့ ‘အာလူး’တဲ့ဗျာ။ အာခေါင်မှာ သွားဖုံးရောင်တာပါဘဲ။ အပေါ်သွားဖုံးမှာ ဖြစ်လေ့ဖြစ်ထရှိပါတယ်။ လူများဝမ်းချုပ်တော့ ဖြစ်တတ်တာမျိုးပေါ့လေ။ သို့သော် မြင်းကတော့ ကောက်ရိုးတို့၊ ကုလားပဲတို့ အစာမဝါးရတာမဟုတ်လား။ ဒီလိုသွားဖုံးရောင် ‘အာလူး’ဖြစ်နေ တော့ အစာမဝါးနိုင် မစားနိုင်တော့ဘူး။ အဲသည်တော့ ဒါကို ဓားဦးထက်ထက်နဲ့ ခွဲဖောက် ထုတ်ရမယ်တဲ့။

သည်တော့ ဘယ်လိုလုပ်မလဲ။ နည်းကရှိနေတော့ မခက်ပါဘူး။ ခဲတံချွန်တဲ့ဓားလောက် ဦးချွန်ချွန်ထက်ထက်ကို အဖျားနဲ့အသွား စပါးလုံးတထောက်လောက်ပေါ်နေရုံ ကြိုးငယ်ငယ်နဲ့ လျှောက်ပတ်ထားပါ။ ပြီးတော့ လက်ကောက်ဝတ်လောက်ရှိတဲ့ ဝါးလုံးတိုတထောင်လောက် မြင်းပါးစပ်ထဲသွင်း၊ နားရွက်နောက်ကိုကြိုးနဲ့သိုင်း၊ မြင်းပါးစပ် ဟနေရော။ အဲသည်တော့မှ ခေါင်းကိုနိုင်အောင်ချုပ်ပြီး ခုနဓားနဲ့ ရောင်နေတဲ့ အာခေါင်သွားဖုံးကို ဇော်ကနဲ ဇော်ကနဲ လက်ရဲရဲနဲ့ထိုးဖောက်၊ ဆဲကိုးချက်လောက်။ သွေးပုပ်တွေ ငေါက်ကနဲ ငေါက်ကနဲ ထွက်လာပါ လိမ့်မယ်။ ပြီးတော့ ဆားနဲ့ပွတ်လိုက်အုံး။

ဒီနေရာမှာ “မင်းမြင်း ဓားဒဏ်ချက်ကြောင့် တော်တော်နှင့် အစာစားနိုင်ပါ့မလား”မေး။ ကြိုးဖြေပြီး ပါးစပ်ထဲက ဝါးလုံးထုတ်လိုက်တာနဲ့ ချက်ချင်း အစာစားတာပါဘဲခင်ဗျာ။

ဒီပညာတွေ ကျွန်တော်သည် မေရီနှင့်ကျမှ ကိုဘလှဆီက တတ်ကျွမ်းရခြင်းဖြစ်ပါသည်။ မေရီသည် ယင်းလို ခဏခဏသွားဖုံးရောင်လေ့ရှိသည်။ ကိုဘလှက သုံးလေးခါလောက် ဖောက်ပြတော့ ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင် တတ်လာရသည်ပေါ့။ နက်ကြုတ်တုန်းကလဲ ရောင်မှာပါဘဲ။ ကျွန်တော်ကမသိလို့ နေမှာပါဘဲ။ နက်ကြုတ် အစာမစားဘူးဆို မြင်းဆရာဆီသွားပြ။ မြင်းဆရာ တို့မည်သည် မြင်းကိုနားရွက်စမ်းကြည့်၊ လျှာဆွဲ အာခေါင်နှိုက်ကြည့်။ ဟာ မြင်းအပူကန်တာဘဲ ဆိုပြီး ဝမ်းနုတ်ဆေး ကျွေးလိုက်တော့ မြင်းကို နှစ်ရက်လောက်မမောင်းရဘူး။

ဝမ်းနုတ်ဆေးဘိုးလဲ ကုန်သေးတယ်။ အလုပ်လဲပျက်သေးတယ်။ စင်စစ်ဘဝနှင့် ပတ်ဝန်း ကျင်သည် ရှောင်ကွင်း၍မရစကောင်း။ ကိုယ်ကျရာဘဝမှ ကိုယ့်ပတ်ဝန်းကျင်ကို ဝင်ဆံ့ရမည်သာ ဖြစ်သည်။ ကိုယ်မဝင်ဆံ့ပါက ကိုယ်ပင်ခံရမည်သာ။ ကျွန်တော်ထက်နောက်ကျစွာ မြင်းလှည်း သမားဘဝ ရောက်လာကြသော အင်္ဂလိပ်ကပြားများ ကျွန်တော်တို့အကွက်မှာ တော်တော်ရှိ သည်။ သူတို့သည် စိန်ပေါကျောင်းသားများ ဖြစ်ခဲ့ကြ၍ သူတို့အသိုက်အဝန်းတွင် အင်္ဂလိပ်လို ပြောကြပြီး အပြင်လူများနှင့်မူ ဗမာလို မပီကလာပီကလာ လုပ်ကြသူများဖြစ်သည်။ ထိုခေတ်

ကပြားတို့ထုံးစံ ဗမာကို အထင်သေး၍ သူတို့ဘဝင်ကား မြင့်ကြပေသည်။ သို့သော် မြင်းလည်း သမားများက သူတို့အား ဗူးယို ဖရုံယိုတွေဟုခေါ်သည်။ တပိဿာ တကျပ်မူးတင်းတွေဟု နောက်ကြသည်။

ကျွန်တော်က သူတို့အရင် မြင်းလည်းသမားအုပ်စုထဲဝင်သည်။ ထိုအခါ ကျွန်တော် အဝင်နောက်ကျသည်ဟု သိလာသည်။ စင်စစ်မြင်းလည်းသမားများသည် အပြင်ဘမ်းအားဖြင့် ရုန့်ရင်းကြမ်းတမ်းသည် မြင်ရသော်လည်း သူတို့သည် ပွင့်လင်း၍ ရက်ရောသူများဖြစ်ကြ၏။ ပြော ဟောဟောခိုင်းခိုင်း လုပ် ဟောဟောခိုင်းခိုင်း။

ကိုဘလှမှစတင်ပြီး ကျွန်တော်မြင်းလည်းသမားများနှင့် ပေါင်းသင်းလိုက်ရာ နောက်ဆုံး တွင် မြင်းလည်းအသင်း အမှုဆောင်ထဲမှ ထိပ်တန်းသုံးလေးယောက်နှင့် အခင်မင်ဆုံးဖြစ်သွား တော့၏။

‘ထိပ်တန်း သုံးလေးယောက်’ဟု ဆိုမိရာ၌ မြင်းလည်းအသင်းကြီးနှင့် အမှုဆောင်အဖွဲ့ အကြောင်းကို ပြောရပါမည်။

‘စမ်းချောင်း မြင်းလည်းအသင်းကြီး’ဆိုသည်ကား မူလပထမ အင်္ဂလိပ်လက်ထက်ထဲက ရှိခဲ့၏။ တန်ခိုးဩဇာလည်း ကြီးခဲ့ပါ၏။ ကြည့်ပါလေ။ ၁၉၅၉ ခု အိမ်စောင့်အစိုးရလက်ထက် မြင်းလည်းတွေကို ပိတ်ပစ်သည်အထိ ကြည့်မြင်တိုင်မှ စမ်းချောင်းဖြတ်ပြီး ဗဟန်းကို ဘယ်ဘတ် စကားများ မောင်းရလို့နည်း။ (ယခုမှ ပြည်သူပိုင်ကား ၁၆ တွေဆွဲနေကြတာ မဟုတ်လား။)

ယင်းကား စမ်းချောင်း မြင်းလည်းအသင်းကြီး၏ တန်ခိုးပေတည်း။ ဘယ်အစိုးရကမှ စမ်းချောင်းနှင့် ဗဟန်းဘတ်စကားမဆွဲရဘူးဟု ပိတ်ပင်ပေး၍မဟုတ်ပေ။ ဆွဲချင်ဆွဲကြည့်ကြပါ။ ပထမ ကားဘီးပေါက်တတ်သည်။ နောက် ကားအတင်းရပ်ခိုင်း၍ စပယ်ယာနှင့် ဒရိုင်ဘာ ရိုက်လွှတ်ပြီး ကားမီးရှို့ပစ်တတ်သည်။ လက်သည် ရှာမတွေ့။ သက်သေမရ။ လူများစု ရုန်းရင်း ဆန်ခတ်မှု။

ပထမ အင်္ဂလိပ်ခေတ်က ကြည့်မြင်တိုင်မှစမ်းချောင်းရမ်းလမ်းဖြတ်ပြီး ရန်ကုန်ကို အသွား အပြန်ဆွဲသော ဘတ်စကားများပင် မြင်းလည်းအသင်းကြီးအား နေ့စဉ်ဂိတ်ကြေးပေးရသည်။

စင်စစ်ကား ထိုစဉ်က မြင်းလည်းသမားများ အားထားရသည်မှာ ကြည့်မြင်တိုင် စမ်းချောင်းမှ ဗဟန်းဘုရားကြီးသို့ သွားကြသည့် ခရီးသည်များနှင့် မြို့ထဲကအပြန် ဘတ်စကား ပေါ်ကအဆင်း၌ မိုးရွာ၍လည်းကောင်း၊ သယ်စရာ ပစ္စည်းပါ၍လည်းကောင်း အိမ်သို့ ခြေလျှင် မလျှောက်နိုင်သော ခရီးသည်များသာဖြစ်ပါသည်။

ထိုရပ်ကွက်၌ ထိုခေတ်က လူကုန်များကလည်း တဖာလုံနှစ်ဖာလုံမျှပင် ခြေလျှင် လျှောက်ခဲ့ကြပါသည်။ အိမ်ပေါ်ကအဆင်း မိမိတို့လမ်းထိပ်မှ ဘတ်စကားဂိတ်သို့ပင် မြင်းလည်း စီးတတ်ကြပါသည်။ မြို့ထဲရောက်လျှင်လည်း သိမ်ကြီးဈေးမှ စကော့ဈေးသို့ပင် လန်ခြားစီးကြ သေးသည်မဟုတ်ပါလော။ စမ်းချောင်းကြည့်မြင်တိုင်ဘက်မှာတော့ လန်ခြားမရှိရပါ။ တခါတရံ မြို့ထဲမှ ကျွဲပါလာသော လန်ခြားများသည်ပင် အပြန်တွင် လူမတင်ဝံ့ကြပေ။ တင်လျှင် ထိုကုလား ဒုက္ခရောက်တတ်၏။ ထိုစဉ်၌မူလပထမက ဆိုက်ကား မရှိသေးချေ။ ဆိုက်ကားတို့

သည် ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီးဖြစ်ခါနီးမှ ရန်ကုန်မြို့ထဲတွင် စတင်ပေါ်ပေါက်ခဲ့ပြီး ဂျပန်ခေတ် ရောက်တော့မှ နေရာအနှံ့အပြားသီး ဆိုက်ကားများ ကျက်စားလာခြင်းဖြစ်သည်။

မြင်းလှည်း ခေတ်ကောင်းပြီဖြစ်သော ဂျပန်ခေတ်တွင် ကြည့်မြင်တိုင်စမ်းချောင်းရှိ ဆိုက်ကားအားလုံးသည် ကျွန်တော်တို့ စမ်းချောင်း မြင်းလှည်းအသင်းဝင်များဖြစ်ကြရ၏။ ဆိုက်ကားများသာ မဟုတ်သေးပါ။ ကျွန်တော်တို့ စမ်းချောင်း မြင်းလှည်းဂိတ်ပတ်ဝန်းကျင်၌ရှိ သော ထမင်းဆိုင်၊ လက်ဖက်ရည်ဆိုင် ခေါက်ဆွဲဆိုင်၊ ဒန်ပေါက်ပလာတာဆိုင်များပါ အသင်းဝင် ဖြစ်ကြရ၏။ အို ဘာဆိုင်လို့တုံး။

ဆိုင်တယ် ဆိုင်တယ်။ လူအများသွားလာ ဝင်ထွက်နေတဲ့ ဆိုင်ဟူသမျှ အားလုံးဆိုင်တယ် ဒီလိုဆိုင်မျိုးတွေမှာ တခါတရံ အမူးသမားတွေ ရုတ်ရုတ် ရုတ်ရုတ်ဖြစ်တတ်သည်မဟုတ်ပါလား။ ဒီအခါမှာ ကျွန်တော်တို့ မြင်းလှည်းအသင်းကြီး၏ အမှုဆောင်များ လာရောက်ဖြေရှင်းမှ ရှေ့မီး ရော နောက်မီးရော ပြေငြိမ်းတတ်၏။ နို့ပြီး ဒီ ကျွန်တော်တို့ စမ်းချောင်း မြင်းလှည်းအသင်းကြီး ရဲ့ ပစောက်ပုံ သံခွာထဲမှာ မြင်းခေါင်းရုပ်ပါတဲ့ တံဆိပ်တပ်ထားတဲ့ ဆိုင်ဆိုရင်လဲဘဲ ဒီလို အမှား အယွင်းမျိုး မဖြစ်တတ်ဖူး ခင်ဗျာ။ စာဖတ်သူများ နားလည်ရောပေါ့နော်။ ဒါကြောင့် ဒိုဘီကုလား များကတောင်မှ ကျွန်တော်တို့ မြင်းလှည်းအသင်းထဲ ဝင်ကြသေးတယ်။ အသင်းဝင်ကြေးကလဲ မများပါဘူး။ လစဉ်ကြေး နှစ်စဉ်ကြေးတွေ မတောင်းပါဘူး။ ကျွန်တော်တို့မြင်းလှည်းသမားတွေ လိုဘဲ။ ဥပမာ စမ်းချောင်းနဲ့ရန်ကုန် သို့မဟုတ် ဗဟန်း မြင်းလှည်းခတမတ်ဆိုပါတော့ နေ့စဉ် ကြေး တမတ်ဘဲ။ ငါးမူးဆို ငါးမူး၊ တကျပ်ဆိုတကျပ်။ ခေတ်အလျောက် ငွေတန်ဘိုးလိုက်ပြီး ကောက်ယူတာ။ အင်မတန်လျော်ကန်တာဘဲ။ ဒီတော့ ကျွန်တော်တို့ အသင်းကြီးကလဲ ဒီရတဲ့ ငွေတွေကို ဘာလုပ်သလဲတဲ့။ တနှစ်တခါ သင်္ကြန်တွင်းမှာ ကိတ္တိမသားများ ရှင်ပြပွဲကြီးလုပ်တယ် ဗျ။ စာရင်းစစ်ကလဲမရှိတော့ ဥက္ကဋ္ဌနဲ့ ငွေထိန်းက ဖျောင်ကြတယ်ဗျ။ ဥက္ကဋ္ဌအိမ်မှာဆို မြင်းလှည်းတွေ သုံးလေးစီးဗျ။ နို့ပြီး မယားငယ်တဦး၊ မြင်းလှည်းတစီးလဲ ဝယ်ပေးထားလိုက်သေး တယ်။

ဒီပွဲမှာ အမှုဆောင်တွေ မစားရတာကတော့ အမှန်ဘဲ။ ဒါကြောင့် သူတို့ကညည်းကြ တယ်။ လုပ်စရာရှိကစရာရှိတော့ ဒိုကွတဲ့။ စားစရာရှိတော့ ငွေထိန်းနဲ့ဥက္ကဋ္ဌချည်းဘဲ။ ဟုတ်သလေ မြင်းလှည်းအသင်းအမှုဆောင် ဆိုတာကလဲ ရိုက်ရဲ့ နှက်ရဲ့ ပွဲတိုးရဲရမယ်။ ဘာဘဲ ဖြစ်ဖြစ် ငွေများ တရားအောင်တဲ့ခေတ်မှာ ဒိုအသင်းကြီးမှာ နောက်လိုက်ဖို့ ငွေတွေရှိသဟေ့ဆို ပြီး သူတို့ သတ္တိပြောင်တာအမှန်ဘဲ။ ဒါကြောင့် ကျွန်တော်က ကျွန်တော်နဲ့သခင်မင်ဆုံး မြင်းလှည်းအသင်း ထိပ်တန်းအမှုဆောင် သုံးလေးယောက်လို့ ဂုဏ်ယူလိုက်ခြင်းပါ။ သူတို့နာမည် များကို ဖော်ပြပါမည်။ ကိုမောင်ခင်၊ ကိုသိန်းလေး၊ ကိုမြတ်သာ၊ ကိုလှ(ဤနောက်နှစ်ယောက် ကတော့ သေကြပြီ။) သူတို့သည် ကျွန်တော့်ထက် အသက် သုံးလေးနှစ်စီမျှ ကြီးကြ၏။

၎င်းတို့အနက် ကိုခင်မောင်နှင့် ကိုမြတ်သာသည် အလွန်အရက်ကြိုက်၏။ ကိုသိန်းလေး က အသင့်အတင့်သောက်၏။ မသောက်ဖဲလဲ နေနိုင်၏။ ကိုလှကား အရက်လုံးဝမသောက်။ သို့သော်အတူပေါင်းသင်း အင်မတန်ခင်တတ်၏။ အရက်သမားတွေနှင့်အတူလိုက်ပြီး ဖြစ်စရာရှိ လျှင် သူကရှေ့က အရင်ဖြစ်၏။ အတူတူစားကြသောက်ကြလျှင် သူကအရင် ပိုက်ဆံပေးနှင့်ထား ပြီးဖြစ်တတ်၏။ ငွေကြေးနှမြောတွန့်တိုခြင်း မရှိတတ်ပေ။ သူကသေသည်အထိ မိဘသားချင်း

များနှင့်သာ နေသွားသည့် လူပျိုကိုယ်တည်း။ သူ့ကိုချီးမွမ်းဘွယ် ကောင်းသည်ကားအရက်လဲ မသောက်တတ်၊ ဖဲလဲမရိုက်တတ်၊ မိန်းမလဲ မလိုက်တတ်ပေ။

သို့သော် သူသည် မြင်းကိုအင်မတန်ရိုက်တတ်၏။ ရက်ရက်စက်စက်ရိုက်သူဖြစ်၏။ မြင်းကိုရိုက်သည်မှာ ကြာပွတ်နှင့်မဟုတ်။ နှစ်တလက်မနှင့်ရိုက်၏။ ထို့ကြောင့် သူ့မြင်းတွေမှာ သူငေါက်လိုက်လျှင် သေးဖျန်းဖျန်းပါ၏။ သူသည် မြင်းလှည်းကို နှေးနှေးလဲမောင်းတတ်ပေ။ အိမ်မှစထွက်သည်က ပြန်ဖြုတ်သည်အထိ ဒလကြမ်း အပြေးသာမောင်း၏။ ထို့ကြောင့်သူ့အနီး ဝန်းကျင်ကလူများသည် လမ်းမမှမြင်းခွာသံ၊ လှည်းဘီးသံကြားရရှိနှင့် ‘မောင်လှမြင်းလှည်းထွက် သွားပဟေ့’၊ ‘ပြန်ဖြုတ်လာပဟေ့’ ဟု မကြည့်ဘဲနှင့်သိကြ၏။ သူ့မြင်းတွေမှာ မြင်းသိုး၊ မြင်းပေါက် လေးတွေဖြစ်၍ သူ့ဒဏ်ခံနိုင်ခြင်းဖြစ်၏။ သူ့မှာ ကျွန်တော်သိစကထဲကပင် မြင်းနှစ်ကောင်နှင့် ဖောင်းဝတ်ကလေး တကောင်၊ စိုင်ဝါလေးတကောင် (ဖောင်းဝတ်စိုင်ဝါဆိုသည်မှာ မြင်း၏အမွေးအရောင်။) နှစ်ကောင်စလုံးဘဲ အသွေးအမွေးကောင်း အင်္ဂါကောင်းဖြစ်ရာမှ သူက အင်မတန် ရိုက်တတ်လေတော့ ရှန်းရှန်းတောက် မြင်းကောင်းလေးတွေ ဖြစ်နေ၏။

ကိုမောင်ခင်ကား ထာဝစဉ်လှည်းတစီးနှင့် မြင်းတကောင်သာရှိ၏။ စင်စစ် ကိုယ်တိုင် မောင်းသော မြင်းလှည်းသမားအဖို့ လှည်းတစီးနှင့် မြင်းတကောင် တော်လောက်ပြီ။ တနေ့လုံး နှစ်ကောင်မောင်းရလျှင် ပင်ပန်းလှ၏။ သူ့တွင်ဇနီးနှင့် တဦးတည်းသော သမီးသာရှိ၍ မြင်းတကောင်နှင့်ဘဲ ဖူလုံပါပြီ။ ကိုမောင်ခင်နှင့် ကျွန်တော် မရင်းနှီးမီက သူ့ဖောင်းဝတ်မနာမည် မသိရသော်လည်း ကျွန်တော်နှင့်ခင်မင်မှ သူ့နောက်ပြောင်းသည့် မြင်းမက‘တိုးစိန်’၊ မြင်းလှည်း သမား အများအပြားကို ကျွန်တော်သတိထားခဲ့မိသည်။ အချို့သည် ကိုယ့်မြင်းကိုယ်နာမည်လေး တွေလှလှပပ၊ သို့မဟုတ် သင့်လျော်ရာကို ပေးကြသည်။ (ကိုဘလှမြင်းနာမည်က ‘ဂျိုကုပ်’တဲ့။ နားရွက်က ခပ်တုပ်ကုပ်နေ၍။ မြင်းလှည်းအသင်း အမှုဆောင်တယောက်ဖြစ်သူ ကိုရ၏ မြင်းသိုး ကြီးနာမည်က ‘တကောင်ဘွား’တဲ့။) အချို့မူဘာနာမည်မျှ မပေးကြပါ။ ယင်းသို့ ကိုယ့်မြင်းကိုယ် နာမည်ပေးသူနှင့် မပေးသူခွဲခြားကြည့်သောအခါ မြင်းအား ကိုယ့်အိမ်သားတဦးလို ချစ်ခင်သူနှင့် ခိုင်းစေရန်သက်သက် သဘောထားသူဟူ၍ နှစ်မျိုးကွဲပြားလာသည်။ မြင်းအင်မတန်ရိုက်တတ်သူ ကိုလှကား သူ့မြင်းတွေကို ဘာနာမည်မျှ မပေးချေ။ အော်လိုက်ငေါက်လိုက်သည်မှာ “ဟား ဒီမြင်း၊ ကိုယ့်အမေကိုယ်”ဟူ၍။

ကိုသိန်းလေးတို့ လင်မယားကား သူတို့တွင် သားသမီးလည်း မထွန်းကား၍ သူတို့၏ တကောင်တည်းသော မြင်းမလေးအား ‘သမီး သမီး’ဟု ခေါ်ကြ၏။ နာမည်က ‘မိနီ’တဲ့။ ထိုအိမ် မျိုးသို့သွား၍ လည်ပတ်ရလျှင် စိတ်ချမ်းသာစရာကောင်း၏။ ကိုသိန်းလေးသည် မူလက ကျောက်သွေးသမားဖြစ်၏။

ကိုမြတ်သာ၌ကား ဘာမြင်း ဘာလှည်းမျှမရှိခဲ့ချေ။ သူများလှည်း အခစားမောင်းသာ ဖြစ်၏။ သို့သော်သူ့မှာ မယားနှင့်သားသုံးယောက်နှင့် ကိုမောင်ခင်အိမ်နှင့် ဘေးချင်းကပ်၍ ဖြစ်ကတတ်ဆန်းအိမ်ကလေးနှင့်နေ၏။ သူ၏နောက်ကြောင်းကားသူသည် ဤအရာဇာတိ မဟုတ်ချေ။ အင်္ဂလိပ်ခေတ်က ဘတ်စကားလောကမှာ အသင်းအဖွဲ့လည်းမရှိ။ ကားမှတ်တိုင် ဂိတ်လည်းမရှိ။ ကားတစီးမှာ စပယ်ယာတယောက် နှစ်ယောက်နှင့်ကားအပြိုင်မောင်း၍ လူလုတင်ရသည်ဖြစ်ပေရာ ကား‘အုံနာ’တို့တွင် လူမိုက်လို၏။ ဤအကြောင်းကြောင့် ဘတ်စကား

သုံးလေးစီးပိုင်သူ ‘အံနာ’တယောက်က ကိုမြတ်သာအား တောရွာမှခေါ်ယူလာခဲ့ပြီး အိမ်ဖော်မ နှင့် ပေးစားထားခြင်းဖြစ်၏။ သို့ဖြင့်ဂျပန်ခေတ် ဘတ်စကားလောက မကောင်းတော့သောအခါ (သူ့အံနာလည်း ပျက်စီးလေ၍) ကိုမြတ်သာတို့ လင်မယားကိုမောင်ခင်နှင့် ပတ်သက်ပြီး မြင်းလှည်းနယ်သို့ ရောက်လာခြင်းဖြစ်၏။ အရက်ကတော့ အလွန်ကြိုက်သည်။ လူကတော့ အင်မတန်ပျင်းသူ ဖျင်းသူတည်း။ သို့သော် သူ့ကိုယ်သူသတ်သေလောက်အောင်တော့ ရှက်တတ် ၏။ (ဝါ)မိုက်သည် မည်၏။ ဒါပေမယ့်စာဖတ်တော့ ဝါသနာပါသမျှ။ စာတအုပ်တွေ့လျှင် ဘာမှ မလုပ်ချင်တော့ဘူး။ (နောင်တွင် သူ့အကြောင်း ရေးပါမည်။)

မြင်းလှည်းသမားနှင့် အရက်

မြင်းလှည်းသမား ၅၅ ရာနှုန်းလောက် အရက်သောက်တတ်ကြသည်ကို တွေ့ရသည်။ ကျွန်တော်သည် ဤ ၅၅ ရာနှုန်းထဲထိပ်တန်းက ပါသွားခဲ့သည်။

ကျွန်တော်၏မူလဇာတိက တောရွာမှဖြစ်၍ ထန်းရည်တော့ငယ်စဉ်ကတည်းက ကျေးရွာ ဓလေ့ သောက်တတ်ခဲ့သည်။ ချက်အရက် ပူခါးခါးကြီးတွေလဲ တခါတရံ လူကြီးဝိုင်းထဲဝင်ပြီး မျိုချခဲ့ဘူးပါသည်။

သို့ဖြင့် လူပျိုပေါက် ကျောင်းသားဘဝနှင့် ရန်ကုန်ရောက်ခဲ့တော့ တခါတရံဟော်တယ် တက်ပြီး ဘီယာသောက်တတ်လာသည်။ ဆော်ဒါများများနှင့် အရသာရှိလှသော ဝီစကီမော့တတ် လာသည်။ စွဲတယ်တော့ မဟုတ်ပါ။ ပိုက်ဆံရှိတဲ့အခါ ဟော်တယ်မယ်တွေနှင့် အပျော်အပါးပါ ဘဲ။ သည်တုန်းက ‘ရမ်’ဆိုတာကျွန်တော်မသိပါ။ ဘီယာ ဘရန်ဒီ ဝီစကီလောက်ဘဲ။

ယင်းမှ မြင်းလှည်းသမားဘဝရောက်ခဲ့တော့ ပထမနက်ကြုတ်နှင့်တုန်းက မြင်းလှည်း သမား အပေါင်းအသင်းမရှိသေး၍ အစမရသေး။ နောက်ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း ကိုဘလုနှင့် စပြီးအပေါင်းအသင်းများလာတော့ ဘုံဆိုင်သို့ ရောက်ခဲ့လေပြီ။

ထိုခေတ်တွင် တရုတ်ဆိုင်ကြီးတွေမှာ ချက်အရက်နှင့် စိမ်ရည်တွဲရောင်းသည်။ စိမ်ရည်မှာ ဦးရည်နှင့် ပဲရည်ဟူ၍ နှစ်မျိုးရှိသည်။

ထန်းရည်နှင့် ဓနိရည်က ဆိုင်သတ်သတ်၊ ထန်းရည် ဓနိရည်မှာ ရိုးရိုးနှင့်၊ ဖော့ဆိုထား သော ‘ဖောင်’ဟူ၍ နှစ်မျိုးစီရှိသည်။ ‘ဖောင်’သည် ဆိုဒါပါသည်ဖြစ်၍ ဖွင့်လိုက်သောအခါ ‘ဖောင်’ကနဲမြည်ပြီး အမြုပ်တွေဝေကျ၏။ သောက်လည်း ကောင်း၏။ ရင်ချောင်း၏။ အား၊ ဆီးလဲ ကောင်းတယ်။

ကျွန်တော်တို့ မြင်းလှည်းသမားတွေမှာ စင်စစ်အညောင်းသမားတွေဖြစ်၏။ မြင်းလှည်း မောင်းရာမှာ လှည်းပေါ်တွင်လူများလျှင် များသလောက် မောင်းသူက ဖြစ်သလိုနေရ၏။ ဤနေရာ၌ ကားဒရိုင်ဘာနှင့် မတူချေ။ ကားသမားမှာ ကားပေါ် လူဘယ်လောက်ကျပ်ကျပ် သူ့ဘို့ထိုင်ရန်နေရာမှာ သီးသန့်ရှိ၏။

မြင်းလှည်းသမားများမှာမူ လှည်းပေါ်လူပြည့်လျှင် အမိုးပြင်ထွက်၍ လှည်းလက်တံပေါ် တင်ပါးလွှဲချိတ်ထိုင်ရ၏။ မှန်ထောင်ပေါ်ထိုင်ရ၏။ မိုးရွာလျှင်လည်း ခရီးသည်များကိုသာ လုံခြုံစေ၍ ကိုယ်ကအရွံ့ခံရ၏။ နေပူလျှင် အပူခံရ၏။

သည်တော့ နေပူမိုးရွာခံ၍ အညောင်းထိုင်ရသော မြင်းလှည်းသမားမှာ ဆီးကိုင်လာတတ် သည်။ ဒါကြောင့် ကျွန်တော့်အား အပေါင်းအသင်းများက “ခင်ဗျား ခန့်ရေ ထန်းရေလောက် တော့သောက်ပေးဗျ” ဆိုရာမှ ကျွန်တော်သည် ခန့်ရည် ထန်းရည်လောက်စခဲရာ ‘မစွမ်းရင်ကလဲ ရှိ ကန်စွန်းခင်းကလဲငြိ’ဆိုဘိသို့ ကျွန်တော့်နကိုဗီဇကလည်း မျိုးရိုးအလျောက် သောက်ချင်တဲ့ ဉာဉ်ကလေးက ရှိခဲရာက တစတစနှင့် အသောက်ကို ကြိုက်သွားလိုက်ပုံမှာ ပထမ ထန်းရည် ခန့်ရည်၊ ဒုတိယ စိန်ရည်မှသည် နောက်ဆုံး ချက်အရက်သို့ ဆိုက်သွားပါတော့သတည်း။

မေရီ မှ တောက်ထွန်း

မေရီသည် အမွှေးအရောင် ဗွေအင်္ဂါနှင့်တကွ မြင်းမ ကောင်းဖြစ်ပါ၏။ သို့ရာတွင် သူ့မှာ မိမွှေးတိုင်း ဖမွှေးတိုင်း မဟုတ်တော့။ ဒဏ်ရာဒဏ်ချက်လည်းရှိနေ၊ အသက်ကလည်း မွန်းလွဲပိုင်း ဖြစ်ရကား ရေရှည် အားမကိုးနိုင်ပြီ။ ကျမြင်းသာဖြစ်၏။ ကျွန်တော့်လက်ထဲရောက်မှ တစတစ ယုတ်လျော့လာ၏။ သူ့ကိုရပြီးခြောက်လလောက် အကြာ၌ ကျွန်တော်တို့သည် နောက်ထပ် မြင်းတကောင်ဝယ်ရန် ဆုံးဖြတ်ကြ၏။

ထိုအချိန်၌ကျွန်တော်သည် မြင်းအကြောင်းကိုနားလည်စပြုပြီဖြစ်၍ ရေရှည်တေတေ ပေပေအခိုင်းခံမည့် မြင်းမျိုးလိုချင်သည်။ ဥပမာ မြင်းလှည်းအသင်း အမှုဆောင် ကိုရကြီး၏မြင်း ‘တကောင်ဘွားမြင်းသိုးကြီးဖြစ်၏။ အားလည်း ကောင်း မာလည်းမာ၏။ အသားအရည်ကလည်း ဘယ်တော့မှ ပိန်သည် ညှော်သည်မရှိ။ အမြဲတမ်း ဝဝလင်လင် ပြည့်ပြည့်ဖြိုးဖြိုး စိုစိုပြေပြေ။ သူ့အမွှေးက ရွှေရောင်မို၊ သူ့ကို အမွှေးအရောင် အားဖြင့်ပြောရသော် ‘မြင်းရွှေ’ဟုခေါ်၏။

‘မြင်း အုန်းခွံ၊ ကျွန် ကုလား၊ မယားတောသူ’ ဆိုစကားရှိဘိသကဲ့သို့ ‘မြင်းရွှေ စွေလျှင် စွေ၊ မစွေလျှင် ပြည်တန်သည်’ဟု မြင်းစကား အဆိုရှိပြန်၏။ ကိုရကြီးမြင်းကား ပြည်တန်သည်ဟု ဆိုရပေမည်။ ကျွန်တော် မြင်းလှည်းသမားစဖြစ်သည်မှ သည်စာရေးဆရာဘဝ ရောက်သည်အထိ သူ့မြင်းကြီး ‘တကောင်ဘွား’မှာ မောင်းကောင်းတုန်း ကျန်ခဲပေသည်။

ထို့ကြောင့် ကျွန်တော် တကောင်ဘွားလိုမြင်းသိုးကြီး လိုချင်၏။ ဟော ရပါပြီ။ တကောင် ဘွားထက် အသက်လည်းငယ်၏။ အကောင်လည်း ကြီးသေး၏။ တကောင်ဘွားမှာ မေရီဒေါက် လောက်ပဲ။ လေးပေနှစ်လက်မမျှ မြင်းပု ဂင်တိုဖြစ်၏။ ကျွန်တော်ရသော မြင်းသိုးကြီးကတော့ လေးပေ ခြောက်လက်မထက်မအောက်။ ခြေတံလက်တံရှည်ရှည်၊ လည်ကိုင်းမြင့်မြင့်ကြီးနှင့် တကယ့် မြင်းချောကြီးဖြစ်ပါ၏။ အမွှေးရောင်လည်း လှပါ၏။ အပြေးလည်းကောင်းပါ၏။ သို့သော် သူ့မှာ နည်းနည်းအပြစ်ဆိုစရာရှိ၏။ လန့်ချင်သည်။ ဈေးကလည်း သက်သာပါ၏။ ၂၂၀၀ပေးရသည်။

“အဲဒီ လန့်ချင်တာလေးရှိလို့ ဒီမြင်း ၂၂၀၀ ထဲနဲ့ ရတာပေါ့ကွာ” မြင်းပွဲစားက ပြော၏။

“ဟေ့ ဒီမှာ မောင်ကြင်ဆွေ။ မြင်းကောင်းမှန်ရင် အပြစ်မလွတ်ဖူးကွ။ ဒီလန့်ချင်တာလေး လောက်တော့ မင်းသတိထားမောင်းပေါ့ကွာ။ ဖြစ်ပါတယ်”

ဟုတ်ကဲ့ ဖြစ်ပါတယ်။ သူလန့်ချင်သည်က လမ်းမှာ ချိုင့်ပက်၊ ရေအိုက်ကွက်၊ အင်ဖက် ၎င်းအရာမျိုးတွေ့သော် သူသည်ကွင်း၍ ကွေ့၍ တအားပြေးလေသည်။ ယင်း၌ ကျွန်တော်က သတိထားပြီးတော့ သူ့ကိုဇက်သပ်၍ ချောရုံပင်။ လမ်းမှာဒီလိုလန့်စရာများတွေ့လျှင် မြန်မြန်ပင် ခရီးရောက်သေး၏။ ဤသို့တွေ့၍ ကျွန်တော်က သူ့ကိုပို၍သဘောကျမိ၏။ ထို့ကြောင့်သူ့ကို နာမည်ပေးရန် ရွေးချယ်သောအခါ ထိုစဉ်က ကျွန်တော်ရေးနေဆဲ ‘ရန်အောင်ရတနာ’စုံထောက် ဝတ္ထုထဲက ဇာတ်လိုက်နာမည် တောက်ထွန်း။

တောက်ထွန်း၏အသွေးအရောင်မှာ ဦးစွန်းဖုတ်၊ လည်ဆံ၊ အမြီးနှင့် ခြေထောက်တို့က မည်း၍၊ လည်ကိုင်းနှင့်တင်ပါးက ညိုပြီး ဝမ်းပိုက်နှင့် ကျောပြင်က ဇော်ရွှေရောင်။ မလှလား ခင်ဗျာ။ ဒါပေမယ့်လို့ မြင်းသမားတွေက ဒီမြင်းမျိုး မကိုင်ကောင်းဘူး၊ အမွေးမမှန်ဘူးတဲ့။ နို့ပြီး ဗွေလဲဆိုးသတဲ့ခင်ဗျာ။

ဒါတွေက ဒီမြင်း ကျွန်တော့်လက်ထဲရောက်မှ ပြောကြတာ။ နားစောင့်ဗွေတဖက်မပါဘူး။ သံလျက်ထမ်းသတဲ့။ မြင်း၏နားစောင့်ဗွေဆိုသည်မှာ မြင်း၏နားရွက်နှစ်ခု နောက်နားတွင် ဗွေကလေး တလုံးစီရှိမြဲ။ ယင်းဗွေကလေးတို့သည် နားရွက်နှင့်ကပ်နေရမည်။ နားရွက်နှင့် ဝေးသော် လန့်တတ်သည်။ ဝေးလေလန့်လေ။ ပို၍ဝေး ပို၍လန့်။ ထို့ကြောင့် မြင်းသမားတို့ သည် ပထမ ဤဗွေကို ကြည့်တတ်ကြသည်။

ကျွန်တော်က မြင်း သုံးဆက်မြောက်မှာ ဤအထိ မသိသေးဘူး။ ကျွန်တော့်မြင်း တောက် ထွန်းမှာ လက်ျာဘက် နားရွက်နောက်၌ နားစောင့်ဗွေမပါဘဲ ၎င်းအစား အရှည်တတောင်ဗျက် လက်တဝါးခန့်ရှိသော ဗွေလှိုင်းကြီးခင်ဗျာ။

အဲဒါ ဗွေသံလျက်တဲ့ (သံလျက်နဲ့လဲတူပါရဲ့)။ ဒါမျိုးနှစ်ဖက်ပါရင် သိပ်ကောင်းသတဲ့။ စစ်သူကြီးများစီးတဲ့ မြင်းတဲ့ခင်ဗျာ။ အခုတဖက်ထဲပါတော့ လန့်တတ်ဖျတ်တတ်တယ်။ သခင်ကို ခိုက်သတဲ့ဗျို။

ဟုတ်ကဲ့၊ တောက်ထွန်းလန့်ပုံကိုလဲ ကျွန်တော် သတိထားမိပါတယ်။ လက်ယာဘက်မှာ သံလျက်ပါတဲ့အတွက် လက်ယာဘက်ကချည်း လန့်လန့်ပြီး လက်ဝဲဘက်ကိုဘဲ ကွေ့တတ် ကော်တတ်ပါ၏။ သို့သော် သူလန့်တာခဏပါ။ ကျွန်တော်ကဇက်သပ်ပြီး ချောလိုက်၊ ခဏလေး နဲ့ ပြေပါသည်။

မြင်း နားရွက်တို့မည်သည် ရှေ့၊ ဘေး၊ နောက် သုံးဘက်လှည့်၍ ရသည်။ မြင်းတခုခု ဖြစ်၍ လန့်တော့မည်ဆိုလျှင် နားရွက်ရှေ့သို့ လှည့်ပြီးမျက်စိအောက်စိုက်ကြည့်တတ်သည်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်တော့်မှာ တောက်ထွန်းအား သူ့နားရွက်ကို သတိထား၍ မောင်းရသည်။ ကြိုတင်သိထားတော့ ကြိုတင် ချောနိုင်သည်ဖြစ်၍ များများလန့်မှာ နည်းနည်းလန့်သည်။ နို့ပြီး ကျွန်တော်က သူ့ဇက်ထိန်းထားပြီဖြစ်၍ ဘာမျှအန္တရာယ်မရှိနိုင်။ ဒီကောင်ကြီးက အကြမ်းမရ။ အချောကြိုက်သက်သက်ဖြစ်၏။

ယင်းသို့ ကျွန်တော်က သူ့ဓာတ်သိနေတော့ သူနှင့်ကျွန်တော် အဆင်ပြေလိုက်သည့်ဖြစ်ခြင်း။ လှည်းတပ်တော့မည်ဆိုလျှင် ကျွန်တော်က သူ့ကိုသွားဖမ်းစရာ မလိုပါ။ ‘အုပ်ခွက်’ကို ပြလိုက်ရုံနှင့် သူ့ဖာသာသူ လာ၍ ခေါင်းစွပ်ပေး၏။ (အုပ်ခွက်ဆိုသည်မှာ မြင်းလှည်းမောင်းရာမှာ အသုံးပြုသည့် ပါးချပ်၊ ဇက်သွား၊ မျက်စိကာများ တပ်ထားသော မြင်း၏မျက်နှာစွပ်ဖြစ်၏။) ကျွန်တော်မှတစ်ပါး အခြားသူတော့ ခေါ်မရပါ။

တောက်ထွန်းသည် ဖော်ပြပါ လန့်တတ်တာလေးမှ တစ်ပါး ပထမတန်း မြင်းစားဖြစ်၏။ သူ့အား ရိုက်မောင်းစရာမလိုပါ။ အနွေးအမြန်ကို ဇက်ပေးဇက်ယူနှင့်ဘဲ ပြီးသည်။ မေရီလည်း မောင်းရာမှာ ထိုနည်း၎င်းပေ။ သို့သော် မေရီကိုကား ချို၍မောင်းရသည်။ သူက ကျမြင်းဖြစ်၍ ဝန်လေးနှင့် ခရီးရှည်ကိုရှောင်ရသည်။ ယင်းသို့ ကိုယ့်မြင်းနှစ်ကောင်အကြောင်း ကိုယ်သိနေတော့ နက်ကြုတ်တုန်းကလို အဆမတန် ခိုင်းစေခြင်းဖြင့် မပျက်စီးစေရ။ ရေရှည်သုံးသွားရအောင် သက်သက်ညာညာ ကြင်ကြင်နာနာပြုတော့မည်ဟု နှလုံးပိုက်မိပါ၏။ သို့သော် စိတ်ကူးမကိုက်။ ကျွန်တော့်ယောက္ခမသည် ကျွန်တော့်အား ဤမြင်းများနှင့် ခွဲခွာပစ်ပါလေ၏။

အသိုဟူမူ ထိုစဉ်တွင် ကျွန်တော့်ယောက္ခမမှာ ကျွန်တော့်ဇနီးနှင့် အထက်အောက် အသက်၁၆နှစ်နှင့် အသက် ၁၂နှစ်အရွယ် သားနှစ်ယောက်ရှိလေရာ သူတို့နှင့်ကျွန်တော်နှင့် မြင်းလှည်းဖော်လိုက်လေ့ရှိကြခြင်းဖြင့် မြင်းလှည်းမောင်းတတ်သွားလေပြီ။

ထိုရောအခါ ကျွန်တော့်ယောက္ခမက

“မောင်ကြင်ဆွေ၊ မင်းကို တသက်လုံး မြင်းလှည်းမောင်းခိုင်းမထားနိုင်ဘူး။ ဒို့အမျိုးက လခစားမျိုးကွယံ။ လခစား အလုပ်ကိုဘဲ ဒို့ကြိုက်တယ်။ ဒီတော့ လခစား အလုပ်ကိုရှာပါ။ ဒီမြင်းလှည်းမောင်းတာတော့ ငါ့သားနှစ်ယောက်နဲ့ဘဲ ဖြစ်နေပြီ။”

ဒီအချိန်မှာ သူနှင့် ကျွန်တော်က သမီးယောက္ခမ တော်နေလေပြီ။ ဒီလိုဘာကြောင့် ရေးရသလဲဆိုတော့ အစပထမက ပြောအုံးမှဗျ။ ထုံးဘိုရွာကနေပြီး သူတို့အိမ်ပေါ်ရောက်၊ မြင်းနက်ကြုတ်သေသည်အထိ သူ့သမီးနဲ့ ကျွန်တော်နဲ့ မညားသေးဘူး။ ကျွန်တော်မိဘဆွေမျိုးများပါခေါ်ပြီး နှစ်ဖက်သဘောတူ မင်္ဂလာသဘင် ဆင်ယင်ကျင်းပဘို့ပေါ့ ခင်ဗျာ။ ဒါပေမယ့် အဲသည်အချိန်မှာ ရန်ကုန်နဲ့ပေါင်းတည် စာပေးစာယူမှပင် မဖြစ်လေတော့ နေ့ရွှေ၊ လရွှေ၊ နှစ်ရွှေနဲ့ ပထမဦးဆုံးကလေးကိုယ်ဝန်သာ ရရော၊ ကျွန်တော်တို့ မင်္ဂလာမဆောင်လိုက်ရပါဘူး ခင်ဗျာ။ အဲဒါလဲ အေးတာပါဘဲ။ နို့မင်းတို့လင်မယား ဘယ်တုန်းက ညားကြလဲ မေးရင်ဖြင့် နတ်ကြုတ်သေပြီး မေရီရောက်တဲ့နှစ်ပေါ့ဗျာ။ အဲဒါဘဲ ကျွန်တော်ပြောနိုင်ပါတယ်။

အေးလေ ဘယ်လိုဘဲဖြစ်ဖြစ် သူ့သမီးနဲ့ကျွန်တော်ညားတော့ သားမက်ယောက္ခမ ဖြစ်ကြပြီပေါ့။ ဒီတော့ ဖြစ်စ သားမက်ကလေးတို့ မည်သည့်ယောက္ခမစကား နားထောင်ရမည်ဟု ကျမ်းဂန်ပါဠိ လာရှိသည်မဟုတ်သော်လဲ ကျုပ်တို့ မိဘအရင်းထက်တောင် နားထောင်ကြတာဘဲ မဟုတ်လား။

ဒါကြောင့် ကျွန်တော်က အဲဒီအချိန်မှာ နိုင်ငံတော်အဓိပတိကြီး ဒေါက်တာဘမော်ရဲ့ အတွင်းဝန်ဖြစ်နေတဲ့ ကိုသန့်ဇင်ကို ပြောလိုက်တော့ဟာ ရလိုက်တဲ့အလုပ်မှ သာယာဝတီမြို့၊ ကျွန်ုပ်တို့ ခေါ်တဲ့ မြူနီစီပယ်ရုံးမှာ ‘နဇီ’ ယူမေ ခေါ်တဲ့ စာရေးကြီးခင်ဗျာ။ လျှောက်လွှာလဲ တင်ရ

တာမဟုတ်ဘဲနဲ့ ကိုသန့်ဇင်တန်ခိုးနဲ့ အိမ်ကိုခန့်စာရောက်လာတယ်။

စာရေးကြီး သားမက်တော်ရပြီဖြစ်တဲ့ ကျွန်တော့်ယောက္ခမက ဝမ်းသာလှ၏။ သူ့ပိုးထမီ နှစ်ထည်ကို အထက်ဆင်ဖြုတ်ပေး၏။ ကွယ်လွန်သူ သူ့ယောက်ျား၏ ကုတ်အင်္ကျီ နှစ်ထည်ကို ပေး၏။ ရှုပ်အင်္ကျီလဲပါသေး၏။ ကျွန်တော့်ယောက္ခမထီးနှင့် ကျွန်တော်မှာ ကိုယ်လုံးကိုယ်ထည် အရပ်အမောင်း အတူတူဘဲဟုပြောကြ၏။

“မင်းအခု ဘာမှမတတ်သေးပေမယ့် အလုပ်က သင်သွားလိမ့်မပေါ့။ ကြိုးစားကွယ်။ စာရေးကြီးပြီး ဝန်ထောက် ဖြစ်ရမယ်ပေါ့”

သားမက်နှင့် ယောက္ခမ တော်တော်ဘဲ တယုတယဖြစ်ခဲ့ကြ၏။

သို့သော် ကျွန်တော့်မှာ သက်သက် သောက်ရှက်ကွဲခြင်းသာတကား။ ကြည့်ပါမိတ်ဆွေ ကျွန်တော်လို အင်္ဂလိပ်မြန်မာဆယ်တန်းမျှ မအောင်သော အကောင်သည် ရုံးသုံးအင်္ဂလိပ်စာ ချည်းဖြစ်သော ဟိုခေတ်တုန်းကဆိုလျှင် လခမဲ့ အကူစာရေးတောင် လုပ်ရဘို့မလွယ်ဘဲ ဖြစ်သည်။ ယခု ဒါရိုက်ဟစ် စာရေးကြီးအဖြစ်နဲ့ ကြွလေတော့ ထိုရုံးက ဝန်ထောက်ကြီး သည် လည်းကောင်း၊ အိုဗာစီယာများသည် လည်းကောင်း၊ စာရေးများသည်လည်းကောင်း ကျွန်တော့်အား ဟင်္သာအုပ်ထဲ ရောက်သော ကျီးကန်းသဖွယ် ဆက်ဆံကြကုန်သည်။

ဝန်ထောက်သည် သူ့လက်အောက်တွင် လုပ်ရမည့် ကျွန်တော်စာရေးကြီး ခများအား မေးခွန်းအမျိုးမျိုး ထုတ်လေသည်။

“ဘယ်နှစ်တန်းအောင်လဲ”

“ဘယ်ရုံးမှာ လုပ်ခဲ့ဘူးသလဲ”

“ဒီမလာခင် လက်ရှိအလုပ်ကဘာလဲ”

ဘယ်ရုံးမှ မလုပ်ခဲ့ရပါဘူး။ မြင်းလည်းမောင်းရာက လာခဲ့ရတာပါဆိုတော့ ဝန်ထောက် မှာ သူ့စာရေးကြီးကို အင်မတန်စိတ်ပျက်ရှာသည်။ စိတ်ညစ်ညစ်နှင့် ဟိုလူဒီလူတွေ ဆူပူကြိမ်း မောင်းတော့သည်။ ခေတ်ကြီးကို ဆဲရေးတော့သည်။

ကျွန်တော့်အား အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့် ရေးထားသော သူ့ရုံးကစာတွေကို ဖတ်စေသည်။ ကျွန်တော်မှာ စာမေးပွဲကို အားမနာ ပါးမနာ ဝင်ဖြေ၍ ဆယ်တန်းမအောင်။ ‘ဆယ်တန်းတော့ ရောက်ခဲ့သူ’ဟူသော ဘွဲ့ထူးကိုရသော်လည်း ကြီးမှအလွတ်ပညာသင်ရသဖြင့် အင်္ဂလိပ်စာနှင့် တွေ့ရသည်မှာ နှစ်နှစ်ကျော်မျှ ရှိသေးသောကြောင့် ထိုစဉ်၌ လက်ရေးစာလုံးဆိုလျှင် တခါတရံ ကိုယ်ရေးတာမှ ကိုယ်ပြန်မဖတ်နိုင်အောင် ဖြစ်တတ်ပါသည်။

ယင်း၌ ဝန်ထောက်မင်းက

“ကဲ၊ စာရေးကြီး”(အောင်မယ် စာရေးကြီးတော့ ခေါ်ခံရသေးသမျှ) “ဒီလိုဆိုရင် ကျုပ် ရုံးမှာ ဘယ်လိုအလုပ်လုပ်မလဲ”

ကျွန်တော်မှာ ကိုယ်မသိတာ ဆရာမေးခြင်းခံရသော တပည့်ငယ်ကဲ့သို့ ဘာမျှပြန်မပြောနိုင်ချေ။

ဝန်ထောက်သည် သူ့နဖူးသူရိုက်ပြီး ထသွားချေတော့သည်။ ဤနေရာ၌ သူသည် ဆန်ကောနှစ်ချပ် အတောင်တပ်ပြီး မိုးပေါ်ပျံသွားလည်း ကျွန်တော်ဘာမျှမတတ်နိုင်သော ကိစ္စပါ။

သို့သော် ဖြစ်စဉ် စီစဉ်ပေးကြသေး၏။ ထိုစဉ်၌ ကျွန်တော်တည်းခိုအိမ်မှာ သုံးဆယ်မြို့က ဆွေမျိုးနီးစပ်။ ဤမှာနေသားမကျမီ သူတို့အိမ်မှာ ထမင်းလခပေးစားမည့် အစီအမံနှင့် ကျွန်တော့်လုပ်ငန်း ပုံပန်းမကျပုံကို ပြောပြသောအခါ ယခုအလုပ်လက်မဲ့ ယခင်တုန်းက ဤရုံးမျိုးတွေမှာ လုပ်ခဲ့ဘူးသော လူကြီးတယောက်နှင့် ဆက်သွယ်ပေးပါသည်။ ဝန်ထောက်ကလည်း ကျုပ်ရုံးကအလုပ် အထမြောက်ရင် ပြီးတာပါဘဲဟု လက်ခံပါသည်။ ထိုလူကြီးလုပ်နိုင်မည်ကိုလည်းသူသိသည်။

ယင်းသို့ဖြင့် ကျွန်တော့်စာရေးကြီးလခ ၁၅၀မှ ထိုဆရာကြီးအား ၅၀ ပေးပါမည်။ နေ့စဉ်ရုံးသွားစရိတ် ကျွန်တော်ကခံပါမည်ဟု သဘောတူကြ၏။

ယင်းမှစ၍ ကျွန်တော်တို့နှစ်ယောက်ပူး ရုံးတတ်ကြ၏။ နံနက်စာစားပြီး သုံးဆယ်မှ သာယာဝတီသို့ ဆိုက်ကား တယောက် ၁၀ဆင့် နှစ်ယောက် ၁၅ဆင့်ဖြင့် သွားကြ၏။ ညနေထိုးအတူ ပြန်၏။ နေ့လယ်စာအတူစား၊ ကျွန်တော်က ဝယ်ကျွေးရ၏။

ရုံးအလုပ်မူ ကျွန်တော်က ဘာမျှမလုပ်။ ငုတ်တုတ်ထိုင်၍နေသည်သာ။ အော် လက်မှတ်တော့ ဘုမသိဘဲမသိနဲ့ ထိုးလိုက်ရသေးဗျ။

အရွယ်မရောက်သေးသော မင်းသားလေးကို ထီးမွေနန်းမွေဆက်ခံရသော် ‘ရင်ခွင်ပိုက် ဘုရင်လေး’ဟု ခေါ်ကြ၏။ ကျွန်တော့်အားလည်း ထို့အတူပင် ‘ရင်ခွင်ပိုက်စာရေးကြီးလေး’ဟု ခေါ်ကြမည်လော။ သို့သော် အားလုံးသော ရုံးသားများက ကျွန်တော်တော့ကို နှာခေါင်းရှုံ့ကြ၏။ ပြက်ရယ်ပြုကြ၏။ ကျွန်တော့်အား သူတို့အမြင်တွင် ပလ္လင်ပေါ် မျောက်တတ်ထိုင်သည်ဟု ထင်မှတ်ကြရုံသာမက ကျွန်တော့်အဝတ်အစားကလည်း မျက်စိဆံပင်မွေးစူးစသဘွယ် ဖြစ်နေသေး၏။

ကြည့်ပါ။ ကျွန်တော့်မှာ ကျောင်းသားဘဝကဝတ်သော ပိုးလုံချည်၊ အပေါ်အင်္ကျီများက ရွာကအိမ်မှာ ကျန်ခဲ့၏။ သည်တော့ ယောက္ခမ အထက်ဆင့်ပြုတ်ပေးလိုက်သော ထမီနှင့် သူ့လင်ဘိုလိုဝတ်ခဲ့သော ကုတ်အင်္ကျီ။ ယင်းခေတ်တွင် ဘိုလိုတင်ပါးဖုံးသော ကုတ်အင်္ကျီကို ဗမာများ မဝတ်ကြသေး။ ဗောင်းဗီဝတ် လူမျိုးခြားနှင့် အချို့ကုလားများသာ လုံချည်နှင့် တွဲဝတ်လေ့ရှိကြ၏။ ထို့ကြောင့် ကျွန်တော်မြင်းလည်းမောင်းရင်း ဆောင်းရာသီမှာ ပထမဦးဆုံး ယောက္ခမထုတ်ပေးသော ကုတ်အင်္ကျီကို ဝတ်သွားသောအခါများတွင် မြင်းလည်းသမား ဘဝဖော်များက ကျွန်တော့်အား ‘အိစ္စတ်ဘိုင်’ဟု ခေါ်ကြ၏။ ယခု ရုံးအလုပ်သမားများကား ကျွန်တော့်ကို မည်သို့ သမုတ်ကြမည်မသိ။ သူတို့ ကျွန်တော့်ပုံသဏ္ဌာန်ကြည့်၍ စောင်းပါးရိပ်ချည်ပြောကြသည်ကား အမှန်။

ယင်းသို့ဖြင့် နောက်ဆုံးတွင် ကျွန်တော်၏ အရှက်နည်းခြင်းစံချိန် ကျဆုံးလေတော့၏။

မူလရည်ရွယ်သည်က ထိုအကူဆရာကြီးဆီမှ ကျွန်တော်က တစတစ သင်ယူရန်။ သို့သော် ကျွန်တော့်မှာ ပတ်ဝန်းကျင်၏ ဖိနှိပ်ခြင်း၊ ရွတ်ချခြင်းကို ခံနိုင်သော စွမ်းရည်သတ္တိ နှစ်ဦးစီက နည်းခဲခြင်းကြောင့် လုပ်သက်ရက်အစိတ်မျှမပြည့်မီ လစ်ပါလေတော့၏။

ကျွန်တော်လည်း အိမ်ရှင်အား လခထုတ်ရန် လွှဲစာပေးခဲ့သည်။ အရက် ၂၀ထွက်တော့ ရတန်ရာ၏။ ဒါကိုဟိုလူကြီးအား ၅၀ပေး၍ ကျန်တာကို ခင်ဗျားတို့ ထမင်းလခ ယူပါတော့။ (သူတို့ရမရတော့ ကျွန်တော်ယခုတိုင်မသိ။)

အိမ်သို့ပြန်ရောက်လတ်သော် ယောက္ခမသည် ဝမ်းသာအားရခရီးဦးကြို ပြု၏။ အလုပ် အကိုင်ရော အိမ်ယာပါ နေသားတကျဖြစ်သွား၍ မယားကိုခေါ်ရန် ပြန်လာခဲ့သလားကွယ်။

သို့သော် ကျွန်တော်က အဖြစ်မှန်ကို ပြောပြသောအခါ ယောက္ခမဒေါသလေပြီ။ ဒီလို အကောင်မျိုး သမက်တော်ရတာ ရင်နာလှလေခြင်း။ ဒီအလုပ်မျိုး ရလျက်ကနဲ့ အစာယက်ရင်း ပတ္တမြားနင်းမိသော ကြက်ဖနှင့် တူလှလေခြင်း။

ကျွန်တော်က ညွတ်ကျိုးစွာ တောင်းပန်ပါသည်။

“အန်တီရယ် ကျွန်တော်ဒီလို ကိုယ်မတတ်နိုင်တဲ့ အလုပ်ကိုမလုပ်ပါရစေနဲ့။ မြင်းလှည်း ဘဲ ပြန်မောင်းပါရစေတော့”

“အိုး၊ ငါ့အိမ်မှာတော့ မလိုတော့ဘူး။ ငါ့မြင်းလှည်းက ငါ့သားတွေနဲ့ဖြစ်နေပြီ။ မင်းဟာ မင်းတခြားရှာကြံမောင်းချည်တော့။ ဒီလောက်တောင် မြင်းလှည်းမောင်းချင်လှရင်”

ယခုအနေနဲ့ ကျွန်တော်ပြန်တွေးတော့ သူလူကြီးမိဘအနေနဲ့လဲ မဆိုးပါဘူး။ သမက် ကလေးက လခစားအလုပ်လုပ်၊ သားလေးတွေက မြင်းလှည်းမောင်းလို့ပိုပြီး ဝင်ငွေကောင်းမယ် မဟုတ်လား။ အိမ်ထောင်မှာ စီးပွားရေးအနေဖြင့်လဲ ကဏ္ဍကွဲသွားမယ်။ ဒါပေမယ့် ကျွန်တော်က သူလုပ်စေချင်တဲ့ အလုပ်မှ မလုပ်နိုင်တာဘဲ။

စင်စစ် ထိုအချိန်၌ ကျွန်တော် မိဘရပ်ထံပြန်ဘို့ သင့်လှချေသည်။ သို့သော် ရခါစ မယား တန်းတန်းစွဲဖြစ်နေ၍ သူ့သမီးလဲ နင်တို့လို တောရွာတော့ တသက် မထည့်နိုင်ပေါင် ဆိုသောကြောင့်။

ယင်းသို့ဖြင့် ကျွန်တော့်မှာ ဝမ်းရေးအတွက် အခက်ကြုံရလေသည်။ သို့ရှိစဉ် တနေ့သ၌ လမ်းထိပ်က လက်ဖက်ရည်ဆိုင်ပိတ်ထားသည်ကို တွေ့ရ၍ ပိုင်ရှင်က သူ့ဆိုင်ခန်းငှားလိုကြောင်း၊ လက်ဖက်ရည်ပန်းကန် အိုးခွက် အပြည့်အစုံနှင့် တလလျှင် ၃၀။

“ဟိတ်၊ မင်းကိုဆိုရင် ဆိုင်ဖွင့် ၁၅ ကျပ်နဲ့ဘဲ ပေးထားမယ်ကွာ။ ကျန်တာ နောက်မှပေး”

တွက်ချက်ကြည့်သော် အကျဉ်းဆုံး ၅၀၀မျှ အစပြုရုံနှင့် ဖြစ်နိုင်သောကြောင့် ယောက္ခမ အား အကျိုးအကြောင်း ပြောပြ၍ငွေတောင်းခံကြည့်သော်

“ဟင်း မပေးနိုင်ပါဘူး။ အရင် ဟုတ်တိပက်တိ စာရေးကြီးအလုပ် ရပြီရယ်လို့ ချေးလိုက် တဲ့ ငွေ ၅၀၀ တောင် ပြန်မဆပ်နိုင်သေးဘဲနဲ့။”

အလှလား၊ ကြည့်စမ်း။ ယောက္ခမ၏ ပြောင်းလဲပုံ။ ထိုငွေပေးစဉ်က တနှစ်ကျော်ကျော် တအိမ်ထောင်လုံးကို မြင်းလှည်းမောင်းကျွေးခဲ့သော သမက်တယောက်အား ပေးကမ်းမစသလို နှင့် ချေးငွေပြုသည်။ ယင်း၌ ကျွန်တော်က အထွန့်တက်လိုက်သည်။

“အောင်မယ် ဒါများ ချေးငွေလုပ်သလားဗျာ။ ကဲ ကျွန်တော်ထုံးဘိုသွားတုန်းကငွေ ၂၀၀ လောက်ပါတာကို အန်တီ၊ ၁၉၀ ပေးလိုက်တာကော”

“ဟဲ့ အဲဒါကို နင်ငရုတ်သီးရှုံးလို့ ကုန်ပြီမဟုတ်လား”

ကဲ အဲဒီတုန်းက သမီးယောက္ခမလောင်းနှစ်ယောက် သူ့ဟာ ငါ့ဟာ မခွဲဘဲ စိတ်တူ သဘောတူ လုပ်ကြတော့ အဆုံးသတ်မှာ ကျွန်တော့်အရှုံးတဲဗျာ။ လှလိုက်ပလေ။

အဲဒီ ငရုတ်သီးအကြောင်းကိုလဲ ပြောရအုံးမယ်။ ရန်ကုန်အထိ ပါခဲ့တာ။ ရောက်တော့ အစေ့တခြား အခွံတခြား ဖြစ်နေပြီ။ မှီတွေကလဲ တက်လို့။ ဘယ်ကုန်ဆိုင်ကမှ ဝယ်မယ့်လူမရှိ တာနဲ့။ မြေနီကုန်းသွားပြီးတော့ ငရုတ်သီးမှုန့်ထောင်းရောင်းတဲ ကုလားမကြီးတွေသွားစပ်ရတယ်။ သူတို့က မလိုချင်လိုချင်ကို မတန်တဆဈေးနဲ့ ရောင်းတာတောင် တခါထဲ အကုန်မယူနိုင်ပါဘူး ဆိုလို့။ ၃ ရက်မှတအိတ် မြင်းလှည်းပေါ်တင်ပြီး နက်ကြုတ်နဲ့ သွားသွားပို့လိုက်ရတယ်။ ငွေကလဲ တအိတ်မှ ၄ ကျပ်လား ထင်ပါရဲ့။ မမှတ်မိတော့ပါဘူး။ ငရုပ်အိတ်အားလုံးက သရက်ကနေ ထုံးဘိုထိအောင် ၂၀၀ လောက်ကျခဲ့တာ။ အဲဒီအရှုံး ကျွန်တော်တဲ။ ကဲထားတော့။ ကိုယ်က အောက်ကျခံရမည့်အခြေဘဲကိုး။

“ကောင်းပါပြီ အန်တီရယ်။ သာယာဝတီသွားတုန်းက ၅၀။ အခု ၅၀ နဲ့ဆိုရင် ကျွန်တော် ၁၀၀ ပြန်ဆပ်ပါ့မယ်”

“အောင်မာ မင်းကငါ့ကို နှိုက်တိုင်းထွက်တဲ၊ ရွှေတွင်း ငွေတွင်းများ အောက်မေ့နေလား ကွယ့်။ မပေးနိုင်ဘူး”

သူလည်း ကျွန်တော့်ကို သာယာဝတီက ပြန်လာပြီးကတည်းက စိတ်ထောင့်၍နေသည်။ (ပထမဦးဆုံးအကြိမ် စိတ်ကွက်ကြခြင်း။) နောက်ပြီး သုံးလေးရက်အတွင်းမှာဘဲ သူပေးလိုက်သော ကုတ်အကျီများကို ပြန်ယူ၍ သူ့ထဘီများကို အထက်ဆင့် ပြန်တပ်ပြီးလေပြီ။ ဒါကို ကျွန်တော်က အလိုက်ကန်းဆိုး မသိစွာငွေတောင်းခြင်းပင်။ ကျွန်တော်၏ မိုက်မဲမှုဖြစ်ပါ၏။

ထိုကြောင့် ယောက္ခမထံ ငွေရရန် လက်လျှော့လိုက်ရပြီး ကျွန်တော့်အမေ မသေမီလေး က ဝယ်သွားသော ရိုးကုမ္ပဏီမှ ၆၇ ကျပ်ခွဲတန် ‘အယ်လင်’ နာရီလေးကို သူငယ်ချင်းတယောက် ထံ ငွေ ၄၅ ကျပ်နဲ့ ပေါင်ပြီး လက်ဖက်ရည်ဆိုင်ကို ဖြစ်ကတတ်ဆန်း ဖွင့်ရချေတော့၏။

ကျွန်တော်က စစချင်း ဖျော်တတ်လို့လား မဟုတ်ပေါင်။ နို့ကိုမှ ဘယ်လိုကျိုရမှန်းမသိ။ ထိုကြောင့် ကျွန်တော့်အား လက်ဖက်ရည်ဆိုင်ငှားသူကပင် ဆက်ပေးသော မုန့်လုပ်ဆောင်းကုန်း

မှ ကာကာ ကုလားအဖိုးကြီးတယောက်ကို တနေ့လျှင် တကျပ်နှုန်း နေ့စဉ်ပေးနှင့် ငှားရမ်းထားရ၏။ သူ့ထမင်း သူစား ညလက်ဖက်ရည်ဆိုင်ပိတ်၍ ပြန်လျှင် ငွေတကျပ်ပေးလိုက်ရုံသာ ဖြစ်၏။ (လက်ဖက်ရည်တခွက် ၁၀ ဆင့်ခေတ်။ ဂျပန်ငွေအစ မဖောင်းပွသေး။)

အောင်မယ် ဤအလုပ်မျိုးက လုပ်၍ အလျင်ရလာလျှင် ငွေရင်းမလိုလှတော့ပါ။ နို့ကုလားကို ဒီနေ့ယူ မနက်ဖြန်ပေး အကြွေးရ၏။ ကော်ဖီလက်ဖက်ခြောက်တို့လည်း ထိုအတူ ဖြစ်လာ၏။ ဆေးပြင်းဆေးပေါ့ ဆီးရွှင် ဝမ်းနုတ်ဆေး စသည်တို့မှာလည်း နာမည်ကြီးများကိုသာ လက်ငင်းပေးဝယ်ရ၍ နာမည်မရသေးတာများက သူတို့ဟာသူတို့ လာပို့ထားကြ၏။ သူတို့ဟာ သူတို့ မကြာခဏလာကြည့်ကြ၍ ရောင်းပြီးသမျှ ကော်မရှင်နုတ်ပေး။ ကိုယ်က သက်သက်နေရင်း မြတ်နေတာ။

ထိုစဉ် ကျွန်တော့်အဖို့ အခွင့်အရေးကောင်း ရပြန်သည်မှာ ဤရပ်ကွက်တွင် ဂျပန်ထံမှ သကြား စီးကရက်နှင့် ဂျပန်အလှကုန်ကိုယ်စားလှယ် ရကြသူများမှာ ကျွန်တော်နှင့်ခင်မင်ရင်းနှီးသူများသာ ဖြစ်ကြကုန်၏။

သို့နှင့် ကျွန်တော့်အလုပ်ကလေး ဟန်ကျလိုက်လေရာ ၃ လအတွင်းမှာ နာရီလေး ပြန်ရွေးနိုင်သည့်ပြင် လက်ထဲမှာ ငွေ ၂၀၀ ကျပ်ခန့်အဖတ်တင်လေ၏။

ယင်းအချိန်တွင် မြင်းလှည်းအလုပ်သည် ပို၍ပို၍ ကောင်းလာရကား ကျွန်တော်သည် လက်ဖက်ရည်ဆိုင်အပြင် အလုပ်ကို တိုးချဲ့ရန် ကိုယ့်လက်ရှိငွေနှင့်နိုင်သော မြင်းတကောင်ကိုဝယ်ရန် ဆုံးဖြတ်ချက်ချလိုက်၏။ ကိုယ့်လှည်းမရှိဘဲလည်း မြင်းတကောင်ထဲရှိသူ၏လှည်းကို နေ့ဝက် ၁ကျပ်ပေး၍ ငှားမောင်းနိုင်၏။

ထိုအချိန်၌ မြင်းဈေးသည် ထိပ်တန်းမှ ၃၀၀ ကျပ်မျှရှိသေးရာ ကျွန်တော့်ငွေ ၂၀၀ ကျပ်သည် အဝယ်မှန်လျှင် ထိုက်တန်သော မြင်းကိုရနိုင်၏။

ကဲ၊ ကျွန်တော်ပိုင် မြင်းမဝယ်မီ ကျွန်တော် သံယောဇဉ်ငြိခဲသော မေရီနှင့် တောက်ထွန်းအကြောင်းကို ပြောရဦးမည်။

ကျွန်တော့်ယောက္ခမအိမ်မှာ မအူပင်လမ်း၊ ကျွန်တော့်လက်ဖက်ရည်ဆိုင်သည် ၎င်းလမ်းနှင့် ရှမ်းလမ်းမကြီးထောင့်။ ကျွန်တော်သည် နံနက် ၅နာရီအိပ်ရာကထ၍ လက်ဖက်ရည်ဆိုင်လာခဲရပြီး ရေနွေးအိုးတည်ရသည်။ ဖိနာရီလောက်မှာ လက်ဖက်ရည်ဆိုင် လူစည်နေချေပြီ။ ထိုအချိန်၌ ကျွန်တော့်ယောက်ဖလေးများသည် မေရီကို ဒလကြမ်းမောင်းပြီး ထွက်လာသည်များ မြင်ရတော့ ကျွန်တော့်မှာ မေရီအား သနားစိတ်ဖြင့် မခံမရပ်နိုင်အောင်ဖြစ်ရသည်။ သူတို့သည် မြင်းရိုက်နှင့် မြင်းလှည်းမောင်းအကြမ်းတွင် နာမည်ကြီးသော ကိုလှကိုအားကျပြီး ဤသို့မောင်းကြောင်း ကျွန်တော်သိသည်။ စင်စစ်မေရီသည် ကိုလှမြင်းများနှင့် မတူချေ။ ကိုလှမြင်းတို့သည် မြင်းသိုးကလေးများ။ အသက်အရွယ်ငယ်ငယ် ခြေလက်အင်္ဂါအကောင်းလေးတွေ။ မေရီက အသက်လဲကြီးပြီး ခြေတဖက်မှာလဲ ဒဏ်ရှိ၍ ခွာတိုက်နေသည်။ အမှန်အားဖြင့် မေရီကို ချိုချိုလေးနှင့် သက်သက်ညှာညှာမောင်းပါမှ မြင်းသက်ရှည်မည်။

သို့သော် ကောင်ကလေးများသည် သူတို့အမေနှင့် ကဏ္ဍကောစဖြစ်နေသော ကျွန်တော့်

စကားရယ်လို့ နားမထောင်ကြ။ ကျွန်တော်က လက်ဖက်ရည်ဆိုင်မှ လှမ်းအော်ပြော။ စိတ်ပေါက် ပေါက်နှင့်ဆဲ၊ သည်လိုဆိုလေ ဒင်းတို့က အရွဲ့တိုက် မောင်းကြလေနှင့် ကြားက ကံဆိုးသူ မေရီမှာ တနေ့တခြား ယိုယွင်းရတော့၏။

မူလက ပတ်တလားကြီးလို ကော့နေသော မေရီကျောသည် တန်းရာမှ ကုန်းစပြုလေပြီ။ နီရဲသော အမွှေးတို့လည်း ဝါကျင့်ကျင့်ဖြစ်လာပြီ။ ဖုထစ်သောအသားတို့မှာလည်း အရိုးအဆစ် ပေါ်ခဲ့ပြီ။ ပထမက ပွတ်ရုံလေးတိုက်သော ခွာတဖက်မှာလည်း တဒုတ်ဒုတ်နှင့် အသံကြားရ အောင် တိုက်နေလေပြီ။ ညဆိုလျှင်ကျောက်ခဲနှင့်ခတ်က မီးတဖျတ်ဖျတ် ပွင့်သည်အထိပင် ဖြစ်နေလေပြီ။

ဗွေဆိုးပါ၍ သခင်ကို ခိုက်တတ်သည်ဆိုသော တောက်ထွန်းကား ကျွန်တော်လက်ဖက် ရည်ဆိုင်ထွက်၍ တလအတွင်းမှာပင် သူ့လက်တွင်းမှ ကျွတ်လွတ်သွားလေပြီ။

စင်စစ်ကား မြင်းဗွေဆိုးသည်မှာ သူချည်းဆိုးသည်မဟုတ်။ လူဆိုးများနှင့်တွေ့ကြခြင်း လည်းပါဝင်ပေ၏။

အကြောင်းမှာ ‘ဆင်တကျင့်၊ မြင်းတကျင့်’ဆိုစကားရှိသည်တွင် တောက်ထွန်းမှာ တလက် ကိုင် သက်သက်ကြိုက်သူ ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်သုံးဆယ်သွားပြီး ယောက်ဖများ လက်ပြောင်း လိုက်သည်၌သူမကြိုက်။ ထို့ပြင် မစဉ်းစား မဆင်ခြင်တတ်သော ငယ်ရွယ်သူများဖြစ်၍ တခြား သူများ၏ သွေးဆောင်ခြင်းဖြင့် တောက်ထွန်းအား မြင်းမများနှင့်သားတင်သည်။

မြင်းသိုးကို ဤသို့ပြုပြီးသောအခါ သုံးလေးရက်တာမျှ မခိုင်းဘဲအားဖြစ်စေသော ကြက်ဥ၊ ထောပတ်၊ နံသာပုဂ္ဂိုလ်ပျောသီးစသည်တို့ကို ကျွေး၍ အားပြန်ပြည့်တော့မှ အလုပ်ပြန်ခိုင်းရ၏။ ကျွန်တော့်ယောက်ဖလေးများက ဒါကိုမသိ။ မအေကိုလည်းမပြောရဲဘဲ မြင်းကြီးကိုနေ့စဉ်မှန်မှန် ဇွတ်ခိုင်းကြသောအခါ၌ မစိတ်မွန်နေသော မြင်းကြီးက ကပ်တော့၏။ ထိုအခါမြင်းလည်းသမာတို့ ထုံးစံ အတင်းဝိုင်းရိုက်ကြလေ၏။

တောက်ထွန်းသဘာဝကား (သူ့မှာ ဗွေကြမ်းလည်းပါ၍) ဘယ်တော့မှ အကြမ်းမရ။ အကောင်ကလည်းကြီး စိတ်ကလည်းခက်ထန်ရကား ရိုက်လေ ပိုဆိုးလေ ဖြစ်တော့သည်။ ကျွန်တော်သာယာဝတီက ပြန်ရောက်ကတည်းက သူတို့ညှဉ်းပန်းကြခြင်းဖြင့် တောက်ထွန်းမှာ အတော်ပိန်နေပေပြီ။ ကျွန်တော့်ယောက်ဖအကြီးကိုလည်း တောက်ထွန်းကိုက်ထားခြင်းဖြင့် လက်မထက်ခြမ်းကွဲသွားလေပြီ။ (တည့်တည့်ကိုက်မိလျှင် တိကနဲပြတ်နိုင်၏။) ယခင်က ကျွန်တော်အုပ်ခွက်ပြလျှင် လာ၍ခေါင်းထိုးပေးသော်လည်း ယခုမရတော့ပြီ။ ကျွန်တော့်ကို မမှတ် မိ၍တော့ မဟုတ်တန်ရာ။ လူတွေကိုစိတ်နာနေ၍ ဖြစ်ချိန်မည်။ ကျွန်တော့်ကိုလည်း အနီး အကပ်မခံတော့ပြီ။ ကျွန်တော် ခြံထဲဝင်လျှင် သူထွက်ပြေးသည်။ မပြေးသာလျှင် လူကိုကန်သည်။ ကိုက်သည်။ သူ့ကိုအတင်းဖမ်း၍ လှည်းတပ်လျှင် လူလေးငါးယောက် ဝိုင်းလုပ်ရသည်။

သို့သော် မောင်း၍ကား မရရေးချမရ။ ရှေ့သွားမည့်အစား နောက်ကိုကန်တိုးသည်။ တည့်တည့်ပြေးမည့်အစား ဘေးချော်ဆင်းသည်။ ညပ်ပူးညပ်ပိတ် ရိုက်ပါများသော် အိပ်ချလိုက် ၏။ နီးရာကိုကန်၏။ မီရာကိုကိုက်၏။ သူ့ကိုဖိရိုက်နေလျှင် ထမည့်အစား စိတ်ကြီးမာန်ကြီးနှင့် လည်ခွေကို ကုန်းခဲနေတတ်၏။ ကျွန်တော်သည် တောက်ထွန်းအဖြစ်ကိုကြည့်၍ မျက်ရည်ကျခဲ့။

ရပါ၏။ ရိုက်ရသူများက ပင်ပန်း၍ လက်လျှော့ကာ လှည်းကဖြုတ်လိုက်တော့မှ ဝုန်းကနဲ ခုန်ထ လိုက်၏။ ယင်းသို့လျှင် လှည်းတခြား မြင်းတခြား အိမ်သို့ပြန်ခဲ့ရသည်သာ။

နောက်ဆုံးတွင် ကျွန်တော့် ‘ယခမောက်အင်ဆန်းစံ’လက်မြှောက်လိုက်ရကာ အသားဘိုး နှင့် ရောင်းလိုက်ရတော့၏။

ဝယ်သူကား ဗဟန်းမှရှမ်းကြီးတဲ။ ထိုစဉ်က အသက် ၅၀လောက်။ အရပ်အမောင်း ထောင်ထောင် မောင်းမောင်းနှင့်။ လူကြီးကိုက ကြောက်စရာ။ ရက်ရက်စက်စက် မြင်းခွေချတ် သည့်နေရာ၌ နာမည်ကြီးဝိဇ္ဇာဖြစ်၏။ သို့သော် တောက်ထွန်းကိုကား မရရှာပေ။ နောက်ဆုံး၌ စိတ်ဆိုးဆိုးနှင့် သတ်ပစ်လိုက်သည်ဟူသော သတင်းကိုကြားရ၏။

ကျွန်တော့်ရင်ထဲမှာပူသွားသည်။ ကျွန်တော်တလက်ကိုင်တုန်းက အင်မတန် လိမ်မာလှတဲ့မြင်းကြီး။

ကဲ သည်တော့ မြင်းမှာဗွေဆိုးပါ၍ သခင်ကိုခိုက်တတ်သည်ဆိုသည်ကား ဟုတ်ပါလေ သလော။

ကျွန်တော်၏ ပထမဦးဆုံး ကိုယ်ပိုင်မြင်း

‘ဦးဟံသာ’ဟု နာမည်က အတော်ခံ့ထည်သောလူကြီး။ သူ့ကို ကျွန်တော်ကျောင်းသား ဘဝ ပထမအင်္ဂလိပ်ခေတ်ကတည်းကပင် တွေ့ဘူးမြင်ဘူးနေပါသည်။ ထိုစဉ်ကတော့ သူ့နာမည် ကို ကျွန်တော်မသိပါ။ စမ်းချောင်းထိပ် ပုလိပ်လက်ပြတိုင်အနီးရှိ ညဈေးတန်း တရုတ်ခေါက်ဆွဲ ထမင်းဟင်းဆိုင်တခု၌ သူ့အသံကို တကျော်ကျော်ကြားခဲ့ရသည်။ ယင်းဆိုင်မျိုးကို ထိုခေတ်က ‘လေးဘမ်းဟော်တယ်’ခေါ်လေရာ ခေါက်ဆွဲကြော်၊ ဆဲနှစ်မျိုးကြော် တခွက်တမူး၊ အခေါက်ကင်၊ အသားကင်၊ ဟင်းသီးဟင်းရွက်ကြော် စသည်က တပွဲမှ တပဲနှစ်ပြား၊ ထမင်းတရုတ်ပန်းကန်လုံး နှင့် နှစ်ပြား၊ တဝက်တပြား၊ ဆာဒါးဟင်းချို၊ ကြက်သွန်ချဉ် အလကားရလေရာ ပိုက်ဆံခြောက် ပြားလောက်နှင့် ထမင်းတနပ်စားနိုင်ပေသည်။

ဦးဟံသာသည် ထိုဆိုင်မျိုး၌ စားပွဲထိုးဖြစ်လေရာ လူတယောက်က ထမင်းဟင်းလျာမှာ လိုက်သောအခါ သူက တရုတ်လို အကျယ်ကြီးအော်ပြောလိုက်လေသည်။ သို့သော်မှာကြားသူက ခေါက်ဆွဲကြော်မှာ အသားများများထည့်ပါဆိုလျှင်ကား သူက ဗမာလိုဘဲ ‘အသားများများထည့်’ ဟူ၍ အမိန့်ပေးသလိုအော်လိုက်၏။ တရုတ်ကတော့ ဘယ်သူ ဘာပြောပြော သူကြော်နေကျ ထုံးစံအချိုးအတိုင်းပေါ်ခင်ဗျာ။

ထိုနည်း၎င်းပါဘဲ။ “လက်ဖက်ရည်တခွက်၊ မလိုင်များများထဲ”ဟူသော ဦးဟံသာ၏ အော်သံသည် ဂျပန်ခေတ် ကျွန်တော့် လက်ဖက်ရည်ဆိုင်ထဲသို့ ရောက်လာလေ၏။

သူ့မှာမယားမရှိ။ ငါးနှစ်ခြောက်နှစ်လောက် သားကလေးတယောက်နှင့် ကျွန်တော့် လက်

ဖက်ရည်ဆိုင်သို့ အလိုအလျောက်ရောက်လာကာ သူ့ဖာသာသူ စတင်ကူညီရင်းဖြင့် ကျွန်တော်က သူတို့သားအဖအား လက်ဖက်ရည်အလကားတိုက်ရသည့် အခြေသို့ရောက်စေ သည်။ သူ့သားကလေးကိုလည်း ရေဆွဲ၊ ထင်းခွဲ လက်တိုလက်တောင်းခိုင်းပါဟု အပ်နှံလေသည်။

ဦးဟံသာကား ထိုစဉ်မှာ အသက်ခြောက်ဆယ်လောက်ရှိပေပြီ။ လူကောင်ဝသော်လည်း ကိုယ်လက်အင်္ဂါ မသန်စွမ်းလှပါ။ သူငယ်စဉ်က လည်ပင်းမီးလောင်ခဲ့၍ဆိုလား။ မေးစေ့နှင့် ရင်ဘတ် တဆက်ထဲဖြစ်ပြီး ပါးစပ်ကြီးပြီနေသည်။ အသားရောင်ကလည်း ညိုညစ်ညစ်နှင့် တော်တော်အကြည့်ရဆိုးပါ၏။

သို့သော် အပြောကားကောင်း၏။ သူသည်ဤအရပ်ဇာတိ ဒီအရပ်အကြောင်း သူမသိ တာမရှိ။ မြင်းအကြောင်းဆိုလဲ အောင်မယ်လေး သူက ငယ်ငယ်လေးကတည်းက မြင်းလှည်း မောင်းခဲ့တာတဲ့ ခင်ဗျာ။ အခု မည်သူမည်ဝါတွေဖြင့် ‘ငါသင်ပေးလို့ တတ်တာတွေပေါ့ကွ’။ ထိုသူများ ကျွန်တော်မေးကြည့်တော့လည်း ဟုတ်ကြောင်း ဝန်ခံကြ၏။

ဒါနှင့် ကျွန်တော်က လက်ဖက်ရည်ဆိုင် ထွက်၍ ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း ငွေလေး ၂၀၀ လောက်စုမိတော့ မြင်းတကောင်ဝယ်ချင်ကြောင်း သူ့တိုင်ပင်မိတော့ “အောင်မယ်လေး၊ မောင်ကြင်ဆွေရယ်။ ဒါ ငါ့တာဝန်ထားလိုက်ပါကွာ”

တနေ့သ၌ မြင်းလှည်းသမား တယောက်သည် ကျွန်တော့်လက်ဖက်ရည်ဆိုင်ရှေ့သူ့ လှည်းထိုးရပ်ပြီး လက်ဖက်ရည်လာသောက်၏။ ဒီလူကို ဦးဟံသာက “ဟေ့ကောင် မင်းနေ့တွက် ကိုက်ခဲ့ပြီလားကွ”မေး၏။ ထိုလူက “ဗဟန်းတခေါက်၊ ရန်ကုန်တခေါက်မောင်းခဲ့ပြီဗျာ။ တော်ပါ ပြီ”ဟုဆို၏။

ထိုအခါ ဦးဟံသာက “မင်းရောင်းမယ်ပြောတာ ဒီမြင်းဘဲလား”မေး၍ ဒီလူကခေါင်းညိတ် တော့ “ဟေ့ မောင်ကြင်ဆွေ။ မင်းတက်မောင်းကြည့်စမ်းကွာ”ဆိုသဖြင့် ကျွန်တော်တပတ်ရှောက် မောင်းလိုက်သည်။

မဆိုးဘူး။ မြင်းမ စိတ်သဘောကောင်း၏။ သူ့အသားအရည် သူ့ကိုယ်လုံးကိုယ်ထည်နှင့် သူ့ခြေသင့်လျော်ပါ၏။ ကျွန်တော်သည် တောက်ထွန်းရပြီးကတည်းက နားစောင့်ဗွေကို ကြည့် တတ်နေ၍ နားရွက်နောက်က ဗွေနှစ်လုံး ကြည့်လိုက်တော့ အိုကေပါဘဲ။ ဗွေမှန်နေရာမှန်ပါဘဲ။

ကျွန်တော် မြင်းလှည်းပေါ်ကဆင်း၊ လက်ဖက်ရည်ဆိုင်ထဲဝင်တော့ ဦးဟံသာက “ဘယ့် နယ်လဲ”မေး၍ ကျွန်တော်က နှစ်သက်သော အမူအရာပြလိုက်၏။

ဦးဟံသာက မင်းမြင်း ဘယ်လောက်ရောင်းမလဲမေး၍ ထိုလူက လက်နှစ်ချောင်းထောင် ပြပြီး လက်ဖက်ရည်ဆိုင်ထဲက ထွက်ပြီးသူ့လှည်းပေါ် တက်မောင်းသွား၏။ ဒီတော့ ဦးဟံသာနှင့် ကျွန်တော် ပွင့်ပွင့်လင်းလင်းတိုင်ပင်ကြ၏။

“နှစ်ရာတော့ များတယ်ဗျာ။ သူ့မြင်းမက ပိန်တယ်ဗျ”

“ဒါက သူ့ဆိုဈေး ရှိသေးတာဘဲကွာ။ ပိန်တာကတော့ ဒီကောင်က ငွေလိုတိုင်း သိပ်ခိုင်း တယ်ကွာ။ အစာလဲကောင်းကောင်း မကျွေးဘူး။ မင်းလိုလူ လက်ထဲရောက်လို့ သက်သက်ညှာ

ညာခိုင်းမယ် အစာကောင်းကောင်း ကျွေးမယ်ဆိုရင် မကြာခင် တသွေးတမွေးဖြစ်လာမှာပါကွာ။
ဒီမြင်းမအသက်ခြောက်နှစ်လောက် ရှိသေးတာကွ။ အရွယ်ကောင်းပေါ့”

သူတို့ဈေး နှစ်ရာ၊ ဆစ်လိုက်လျှင် လျှော့ဦးမည်ဖြစ်၍ ကိုယ့်ဝယ်နိုင်အားနှင့်လည်း အံဝင်
နေသဖြင့် ဒီမြင်းမကို ကျွန်တော်ကြိုက်နေလေပြီ။ မြင်းမကဖျတ်ဖျတ်လတ်လတ်နှင့် ခြေလည်း
သွက်၏။ သူ့မှာ ပိန်တာလေး တခုဘဲ အပြစ်ဆိုစရာရှိ၏။ သို့သော်အသက်ငယ်၊ အရွယ်နုသဖြင့်
ဦးဟံသာပြောသည့်အတိုင်း ကိုယ့်လက်ထဲရောက်၍ ပြုပြင်လိုက်လျှင်ဟူသော စိတ်ကူးဖြင့်

“ဒါပေမယ့် ဈေးတော့ ဆစ်အုံးဗျာ”

“အေးပါ၊ ဒီကောင်ကို ငါနိုင်ပါတယ်ကွ။ မင်းကဘယ်လောက်ပေးချင်လဲ”

“တရာ့ ငါးဆယ်လောက်”

“အေးကွာ၊ ဒီထက်နဲ့နဲ့ပိုသင့်ပိုပေါ့။ ငါဖြစ်အောင်လုပ်ပေးပါ့မယ်”

သို့နှင့် အတိုချုပ်ပြောရသော် ဤမြင်းမကိုကျွန်တော် ၁၆၅ကျပ်နှင့် ရလိုက်တော့သည်။

ပိတ်မြင်း

ဤမြင်းလည်းသမား လောကကား လွယ်လှသည်မဟုတ်ပေ။ စစ်ချင်း ဆောက်နှင့်ထွင်း
သွားလေပြီ။ ကျွန်တော်ကွဲသည်။ ဟက်တက်။ လူယုံသတ်၍ ဖျပ်ဖျပ်လူးရခြင်း၊ ဤမြင်းမက
(ကျွန်တော်မြင်းလည်းသမားနယ် ရောက်စမှီ မသိသေးသော) ‘ပိတ်မြင်း’ခေါ်၏။ နာတာရှည်
ရောဂါမျိုးရှိ၍ အစာကောင်းစွာ မစား။ တန်းမှန်မခိုင်းနိုင်။ တရက်ခြားမှ တခေါက်လောက်သာ
သူ့အစာဘိုးမျှ ဝန်ပေါ့ပေါ့မောင်းရ၏။

ဒီမြင်းရှင် ကျွန်တော့်ကို လာပြစဉ် ဦးဟံသာကြီးက ‘ဟေ့ကောင် မင်းနေ့တွက်ကိုက်ခဲ
ပလား’မေး၍ “ဗဟန်း တခေါက် ရန်ကုန်တခေါက် မောင်းခဲပြီဗျာ။ တော်ပါပြီ’ဟု ပြန်ပြောသည်
ကားအလကား။ သူ့မြင်းမကို အမွေးညှင်းစိုးစိုးကြီးနေ၍ မျက်မြင်လှအောင် အမွေးသွားထိုးပြီး
လမ်းထိပ်ကသာ ပြန်လာခဲခြင်း။လားလား၊ ဒီလူနဲ့ ဦးဟံသာက ညီအကိုအရင်းကိုးဗျ။ ကျွန်တော်
နောက်မှသိရ၏။ ဦးဟံသာက ပုံပျက်နေသည်ဖြစ်၍ သူတို့ရုပ်ရည်ချင်းကို ကျွန်တော်မဖမ်းမိ။
မြင်းလည်းသမားနယ်ပယ်မှာ ဘယ်သူမှ ၁၀ဝိ ပြည့်အောင်ပေးတဲ့လူမရှိတဲ့မြင်း။ ၁၆၅ ကျပ်ရ
လိုက်သဖြင့် ညီတော်က နောင်တော်ကြီးကို ငွေအစိတ်လောက် ကန်တော့သတဲ့ဗျာ။ ကျွန်တော့်
လက်ဖက်ရည်ဆိုင်ကတော့ သူတို့သားအဖကို အပြီးအပိုင်ကန်တော့ဆွမ်း လောင်းလိုက်တာ
ပါဘဲ။ မိုးလင်းပေါက်ပေါက်လာတတ်သော ဒုက္ခိတ သားအဖသည် မြင်းမဝယ်ပြီးနောက်တနေ့

မနက်ကပင်စ၍ သူတို့ဟာသူတို့ဘဲ မလာရဲကြတော့ပေ။

အကြင်သူတယောက်သည် ပစ္စည်းအဝယ်မှား၏။ ထိုပစ္စည်းသည် သက်မဲ့ပစ္စည်းထက် သက်ရှိပစ္စည်းက ဆိုးရွား၏။ သက်မဲ့ပစ္စည်းက သုံးမရ။ ဘယ်လိုထားထား၊ သက်ရှိပစ္စည်းကား မလွယ်တော့ပေ။ ကျွန်တော့်ဥစ္စာမှာ မြင်းသတ္တဝါကြီး တကောင်လုံး ဖြစ်နေရကား အစာရေစာ ချေးသေးကအစ နိစ္စရူဝ တာဝန်ကြီးတော့၏။ မြင်းမက အစာကောင်းစွာမစားဘူးဆိုသော်လည်း မသေရုံလောက်တော့ တို့ဂဏန်း ဆိတ်ဂဏန်း မြဲသေးသဖြင့် ဆေးဝါးဝယ်ကျွေးရင်း တနေ့ သော်ကောင်းလာနိုးနိုး ညစာမနက်စာမှန်မှန် အစာဟောင်းသွန်အသစ်ဖျော်၍ ကျွေးနေရပါ၏။ လိမ်၍ရောင်းသူနှင့် ပွဲစားလုပ်သူကို စိတ်ဆိုးသော်လည်း ဒီမြင်းမရောဂါသည်လေးကိုတော့ ကျွန်တော်သနားပါ၏။ ထို့ကြောင့် ကျွန်တော်သူ့ကို ကိုယ်နှင့်မကွာပြုစုပါသည်။ ညသာ အိမ်မှာ ထား၍ မနက် ၅နာရီလောက် ကျွန်တော်လက်ဖက်ရည်ဆိုင်ဖွင့်ရန် လာတော့ သူ့ကိုအစာခွက် နှင့်အတူ အိမ်မှဆွဲခဲ့ပါ၏။ ညလက်ဖက်ရည်ဆိုင်ပိတ်မှ အိမ်သို့ပြန်ဆွဲခဲ့၏။ တနေ့လုံးကား လက်ဖက်ရည်ဆိုင်ရှေ့က ကုတ်ကိုပင်ကြီးအောက်မှာ ချည်ထားပါ၏။

ဤမြင်းမကလေး ကျွန်တော်ဝယ်လိုက်ပြီကို သိကြသောအခါတွင် မြင်းလည်းသမားတို့ သည် ကျွန်တော်ပို၍ စိတ်မကောင်းဖြစ်ရန် ထိုမြင်းမ၏ အပြစ်အနာအဆာများကို ဖော်ထုတ်ကြ သည်။

ဘယ်ဆရာမှ ကုမရ၍ ပစ်ထားရသောမြင်းမ။

မြင်းလည်းသမားတို့ထုံးစံမှာ ကိုယ်ရေးကိုယ်တာနှင့် လွတ်ကင်းသမျှ တစုံတယောက်၏ အကျိုးအပြစ်အတွက် မည်သူမျှထုတ်ဖော်ပြောခြင်း မပြုကြဘဲ အဲတစုံတခုကိစ္စ ဖြစ်သွားပြီဆို သောအခါ၌ကား မညာမတာ လှောင်ကြပြောင်ကြပါတော့သည်။

“ဖွားနဲ့ ဖွားနဲ့ ဖွားနဲ့ဆီသာ ပို့လိုက်ပါတော့”

လက်ဖက်ရည်ဆိုင်ရှေ့မှ ဖြတ်မောင်းသွားရင်း မနေနိုင် မထိုင်နိုင်အော်သွားကြသေး၏။ မဖွားနဲ့မှာ မြင်းသားရလျှင် ရောင်းသော အမဲသားသည် ငါးစိမ်းသည်ဖြစ်၏။ ယခင် နက်ကြုတ် တုန်းက သူ့ဘဲ အပ်လိုက်ရသည်ဖြစ်၍ သူတို့ပြောစရာလည်း ဖြစ်နေပါ၏။

ကျွန်တော့်မှာ ခေါင်းငုံ့၍သာ ခံရပါသည်။ ကိုယ့်လက်ထဲရောက်နေသော ထွေးမရ အန် မရ မြင်းမကလေးကိုလည်း ဥပေက္ခာပြုထား၍ မဖြစ်ဖဲ ဆေးဝါးမပြတ် ကျွေးနေရပါသည်။ သို့သော်ငွေသာကုန်၏။ မြင်းမကလေးမှာ မထူးခြား။ အစာလည်း ကောင်းစွာမစား၊ ဆီးဝမ်း လည်းမမှန်။ နှာလန်ထူတို့တော့ ခဲယဉ်းပြီ အောက်မေ့ရပါ၏။ သို့သော် သတ္တဝါတခုကံတခု။ အကောင်းနှင့်အဆိုးတို့သည် လောက၌ တကျော့ဆိုလှည့်လည်နေကြရသည်ဖြစ်ရကား တနေ့ သ၌ ကယ်မည့်သူပေါ်လာလေ၏။

တနေ့သော နေ့လယ်ခင်းဝယ် အဝတ်အစားနွမ်းပါးသော အဖိုးအိုတယောက်နှင့် အမယ် အိုတယောက်သည် ကျွန်တော်လက်ဖက်ရည်ဆိုင်ထဲသို့ ရောက်လာကြ၏။ အဖိုးကြီးမှာ မျက်စိ မမြင်ရှာချေ။ တိမ်သလ္လာတို့ဖြင့် ကြောင်တောင် ကွယ်နေ၏။ အမယ်ကြီးက တောင်ငှေးဆွဲရ၏။

စားပွဲတစ်ခုတွင် အမယ်ကြီးက အဖိုးကြီးအား နေရာထိုင်ခင်းပေးပြီး လက်ဖက်ရည်တခွက် (အဖိုးကြီးဘို့သာ)မှာ၏။ ကျွန်တော်ဖျော်ပြီး သွားပို့၍ ဆိုင်ရှင်တို့ဝတ္တရားအတိုင်း

“မုန့်ကော သုံးဆောင်ပါအုံးမလားခင်ဗျာ”

“မစားပါဘူးကွယ်။ ဒါနဲ့မောင်ရင့်ဆိုင်ရှေ့က မြင်းဟာဘယ်သူ့မြင်းလဲကွယ့်”

အဖိုးကြီး မျက်မမြင်ကမေး၏။

“ကျွန်တော့်မြင်းပါဘဲ ခင်ဗျာ”

“မမာတာ တော်တော်ကြာပြီလား”

“ကြာပါပြီခင်ဗျာ။ ဒီမြင်းမ မမာတာ ဘယ်သူပြောလိုက်ပါလို့လဲ”

“ပြောလို့မဟုတ်ပါဘူး။ အနားကပ်ဖြတ်လာတော့ သူ့အနံ့ အသက်ရှူရတာနဲ့သိတာပေါ့”

အလား ကျွန်တော် အံ့သြသွားသည်။

“ဘကြီးက မြင်းအကြောင်း တော်တော်နားလည်တယ်ထင်ပါရဲ့”

“ကျုပ် မြင်းဆေးဆရာဘဲ။ မောင်ရင့်မြင်း ဆေးမကုဘူးလား”

“အနီးအနားက မြင်းဆရာတွေဆေးဝယ်ကျွေးနေတာဘဲ။ ဒါပေမယ့် ထူးခြားတယ် မရှိပါ ဘူးခင်ဗျာ”

“ဒါဖြင့် ကျုပ် မောင်ရင့်မြင်း ကြည့်ချင်တယ်”

မျက်စိ လုံးဝမမြင်သူက ရောဂါသည်မြင်း ကြည့်ချင်တယ်ဆိုတော့ ကျွန်တော်ရယ်ချင်စိတ် ပေါ်မိပါသည်။ သို့သော် လက်ဖက်ရည်သောက်ပြီး အဖွားကြီးက တွဲခေါ်သွား၍ မြင်းမနား ရောက်လျှင် ကျွန်တော်က မြင်းပါးချပ်ကို သူ့လက်ထဲ ထိုးအပ်လိုက်သည်၌ အဖိုးကြီးသည် မြင်းမ လျှာ ဆွဲကြည့်ခြင်း၊ အာစောင်နှိုက်ခြင်း၊ နားရွက်ကို စမ်းသပ်ခြင်း၊ ကျောကိုပွတ်ခြင်း၊ ဝမ်းဗိုက် ပုတ်ခြင်း၊ မြင်းချေးနံ့သေးနံ့ကို ရှုရှိုက်ကြည့်ခြင်းများပြုပြီးနောက်

“ဇီးလျှောပြီး ဖြစ်တာဘဲ။ မောင်ရင့်မြင်းမရောဂါကို ကျုပ်ကုနိုင်တယ်။ မပျောက်ရင် တပြားမှမပေးနဲ့”

ကျွန်တော်ရုတ်တရက် ဝမ်းသာသွားသည်။ သူပြောပုံဆိုပုံမှာလည်း ယုံကြည်ထိုက်သော အသံဩဇာပါပါသည်။

“ကောင်းပါပြီ။ သို့သော် ခုရှုပ်မှ နောင်ရှင်းဖြစ်အောင် ပျောက်ရင် ဘယ်လောက်ပေးရမယ်ဆိုတာ အမိန့်ရှိပါ”

“ဒါကိုတော့ ကျုပ်မပြောလိုပါဘူး။ မောင်ရင့်စိတ်နဲ့စေတနာပေါ်မှာ တည်ပါတယ်။ မောင်ရင့်ပြောသံဆိုသံ ကြားရရုံနဲ့ လူမမြင်ရပေမယ့် အနိယတ္တတယောက် မဟုတ်ဖူးဆိုတာ ကျုပ်သိပါတယ်”

လက်ဖက်ရည်သည် မြင်းလှည်းသမားလေးကိုမှ မြောက်လိုလေခြင်းဟု ကျွန်တော် အောက်မေ့ခဲ့သည်။

အတိုချုပ်ကား မြင်းမလေးကို သူ့လက်ထဲအပ်လိုက်သည်။ အဖိုးကြီးနှင့်အဖွားကြီးသည် မနက်နှင့် ညနေ တနေ့နှစ်ခါလာ၍ ဆေးကျွေးပြုစုသည်။ ကျွန်တော်တို့သတ္တဝါသုံးဦးကစပ်သည်ဟုဆိုရပေမည်။ မြင်းမလေးသည် ခုနှစ်ရက်အတွင်း၌ သိသိသာသာပြောင်းလဲလာသည်။ အစာတွေတနေ့တခြား စားလာ၍ ဆီးတွေဝမ်းတွေ ကောင်းလာလိုက်ရာ တစတစနှင့် သူ့အမွေးအရောင် ခဲသီးခြောက်ရောင်မှ ဝါ၊ ဝါရာမှ နောက်ဆုံးတွင် အနီရောင် တောက်ပြောင်လာလေတော့သည်။ ဤကားသူ့အမွေးအရောင် အမှန်။ ထို့ကြောင့် ဤမြင်းမလေးကို ‘မိရွှေနီ’ဟု နာမည်ပေးလိုက်တော့သည်။

အစဦးဖြင့် ဟိုမြင်းလှည်းဆရာများ ခေါ်ခဲ့သည့် ‘ဖွားဇုံ’အမည်နှင့်ဘဲ အဆုံးသတ်ရတော့မလား အောက်မေ့ခဲ့သည်။ ယခုကား မိရွှေနီနှင့် ကျွန်တော်ဘဝစခန်းတွင် တဇာတ်လမ်း ဖွင့်ရပေတော့မည်။ သို့သော် ကျွန်တော်တို့ ကျေးဇူးရှင် ဆရာကြီးအကြောင်းကို ဖော်ပြလိုပါသေးသည်။ ထိုအဖိုးကြီးသည် ဂျပန်ခေတ်က ရန်ကုန် မြင်းလှည်းသမားတို့နယ်ပယ်၌ ကျွန်တော့်မြင်းမလေးကစပြီး လူကြိုက်များ၍ ‘ဘလိုင်းမာစတာ’ဟု နာမည်ကြီးသွားသူဖြစ်ပါ၏။

မူလကြို့ပင်ကောက်မြို့ကဖြစ်၏။ ရန်ကုန်၌ မြင်းလှည်းတွေခေတ်ကောင်းသည်ဖြစ်၍ ကြို့ပင်ကောက်က မြင်းလှည်းသမား၊ မြင်းမွေးထိုးသမား၊ မြင်းသံခွာရိုက်သမားတွေ ရန်ကုန်ဆင်းလာကြရာ၌ သူလည်းပါလာခဲ့၍ ကျွန်တော့်မြင်းမလေးမှ ပထမဦးဆုံး နာမည်ထွက်သွားခြင်းဖြစ်ပေသည်။

မျက်စိမမြင်သော်လည်း မြင်းတို့၏ရောဂါပေါင်းစုံကို ကုစွမ်းနိုင်သည်။ အချို့မြင်းဆေးဆရာတွေလို ဆီးဆေးတဖုံ၊ ဝမ်းနုတ်ဆေးတလက်၊ နှာဆေးတနည်းဖြင့် ဆရာလုပ်သည်မဟုတ်။ ရှေးမြန်မာ မြင်းကျမ်း၊ ဆေးကျမ်းကို ကောင်းကောင်းကြီး ကျွမ်းကျင်ခဲ့သူဖြစ်သည်။ နာမည်ရင်းဦးပုဖြစ်ပါသည်။ သူပျိုရွယ်စဉ်က မြင်းစီးနာမည်ကျော်ဖြစ်ခဲ့၏။ မြင်းပြိုင်ပွဲ ဒုန်းစီးကျော်ကီမျိုးမဟုတ်။ မြန်မာနည်း အသားကျ၊ အလှစီးဖြစ်၏။

“မောင်ကြင်ဆွေရယ်၊ ကျုပ်ကျင့်ထားတဲ့မြင်းများ ကျုပ်စီးလိုက်ရမယ်ဆိုရင်တော့ ဒီလိုကုန်းနှီးပေါ် တင်ပလွှင်ခွေထိုင်ပြီး ဇက်ကြိုးမကိုင်ဘူးကွယ့်။ ဟောဒီအတိုင်း လက်ပိုက်ထားလိုက်တယ်” (သူ မိန့်မိန့်ကြီး ထိုင်ပြပုံကို ယခု ကျွန်တော့်မျက်စိထဲတွင် မြင်ယောင်မိသေးသည်။) “နို့ပြီး ခေါင်းပေါင်းစကလဲ တတောင်ချလားလကွာ။ လေထဲမှာ ကြွက်မြီးတန်းနေတယ်ကွ။ မြင်းကလဲ အဲဒီလောက်မြန်တာ။ ဒို့ခေတ်ပြိုင်ရတာက မြင်းအမြန်တွင်မဟုတ်ဖူး။ ကျော်ကီစတိုင်ရော၊ မြင်း ခြေကျလက်ကျရော၊ လူကြီးတွေက ဂရု၊ ချိုး မှတ်ကြတာကွ”

လူလည်း လူခန့်၊ ဥပဓိရုပ်လည်း ကောင်းသူဖြစ်၍ အပြောလည်းပိုင်လှသည်။ ထိုမြင်းမလေးမှစ၍ ကျွန်တော်၏မြင်းလည်းသမား ဘဝမှာ ကျွန်တော်၏ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ရာ ဖြစ်လျက် မကြာခဏ စကားလက်ဆုံကျခဲ့ပါသည်။

မြင်း၏ ဗွေအင်္ဂါ အမျိုးမျိုး၊ အဆိုးအကောင်း ကြန်အင်လက္ခဏာ အဖြာဖြာတို့ကို ကျမ်းဂန်အလာမှ လည်းကောင်း၊ သူ့ဘဝ ကိုယ်တွေ့မှလည်းကောင်း ပြောပြသော အခါများ၌ မှတ်သားစရာ ကောင်းသည့်အပြင် စိတ်ပါ ဝင်စားအောင်လည်း ပြောဆိုနိုင်စွမ်းရှိပါပေသည်။

သခင်ကိုအကျိုးပေးမည့်မြင်း၊ အကျိုးယုတ်စေမည့်မြင်း၊ အိမ်မှာ ကျက်သရေမင်္ဂလာ ရှိစေမည့်မြင်း၊ အမင်္ဂလာဖြစ်စေမည့်မြင်း၊ မြင်းဘီလူး၊ မြင်းပုခက်။

မြင်းဘီလူး မည်သည်မှာ ည အချိန်မတော် ခွေးကဲ့သို့ဆောင့်ကြောင့်ထိုင်တတ်သည်။ မြင်းပုခက်မှာ (မြဲပုခက်ဟုလည်းခေါ်သည်။) သူ့ကိုယ်ကို ပုခက်ကဲ့သို့ လွှဲယမ်းနေတတ်သည်။ ထိုမြင်းများ အကြောင်းနှင့် ပတ်သက်၍ ဆရာကြီးသည် ချစ်စရာ၊ နှစ်သက်စရာများသာမက ကြောက်စရာ၊ ကြက်သီး မွေးညှင်းထစရာများပါ ပြောတတ်ပါသည်။

ကျွန်တော်နှင့်မိရွှေနှီ

ကဲ၊ ကျေးဇူးရှင် ဆရာကြီးအကြောင်း ပြောပြီးတော့ ကျွန်တော်နှင့် မိရွှေနှီတို့ ‘နှစ်ပါး သွားခန်း’စကြစို့။ ဒီစကားလုံးကို ပြုံးချင်သလားမိတ်ဆွေ။ ကျွန်တော်၏စိတ်ထဲ ယူဆချက်ကို အမှန်အတိုင်းရေးခြင်းဖြစ်ပါသည်။ သူသည်မြင်းမ၊ ကျွန်တော်ကလူပင်ဖြစ်သော်လည်း ကျွန်တော်၏ဘဝတကွေ့ဇာတ်လမ်းတွင် သူနှင့်ကျွန်တော်သည် အရေးကြီးသော ဇာတ်ဆောင်နှစ်ဦးဖြစ်ခဲ့ပါသည်။

သတ္တဝါတို့၏ တွေ့ကြုံဆုံကွဲမလွဲသော ဓမ္မတာ ဇာတ်ခုံတို့၌ စိတ်ပျက်စရာ၊ ကြည်နူးနှစ်သိမ့်စရာ၊ အသည်းထိတ်စရာ၊ ကြေကွဲဝမ်းနည်းစရာ အဖြာဖြာတို့ရှိတတ်သည့်အနက်သူနှင့် ကျွန်တော့် အဖြစ်အပျက်မှာလည်း ထိုအရာတို့ပြည့်စုံခဲ့ပါ၏။

ကြည့်ပါမိတ်ဆွေ။ သူ ကျွန်တော့်လက်ထဲ ရောက်လာတုန်းက ပိန်ပိန်ချပ်ချပ် ရောဂါသည် မလေး ဖြစ်လေတော့ စိတ်ပျက်စရာ၊ ဝမ်းနည်းစရာ မဟုတ်ပါလားခင်ဗျာ။

ကဲ၊နောက် ဘလိုင်းမာစတာကြီး ဆေးစွမ်းဖြင့် ရွှန်းရွှန်းပပ ဝဝလင်လင်ဖြစ်လာတော့ ကျွန်တော်တို့၏ ကြည်နူးနှစ်သိမ့်စရာ နှစ်ပါးသွားခန်းလေးလို့ မဆိုထိုက်ပါလားခင်ဗျာ။

သူ့မျက်နှာလေးမှာ ရွှင်လန်း၍ ယခင်က တိရစ္ဆာန်တို့ထုံးစံ နာမကျန်းလျှင် ဖြစ်တတ်သည် မျက်ရည်ပူတွေ တဝေဝေ၊ မျက်ချေး မျက်ဝတ်တွေ တပေပေနေခဲ့သော မျက်လုံးတို့သည် ယခုတောက်ပကြည်လင်လျက် ကျွန်တော့်မြင်လျှင် ဟည်၍ အသံပေးတတ်သည်။ သူ့စားခွက်ကို နှုတ်သီးနှင့်ထိုးကာ အစာတောင်းတတ်သည်။ ရှေ့ခွာကလေး ယက်ကာ ယက်ကာ သခင်ကို

ခရာတတ်သည်။ တိရစ္ဆာန်တို့ကို သေချာစွာ လေ့လာမိသောအခါ၌ ချစ်စရာကောင်းသော အကွက်ကလေးများကို တွေ့လာတတ်ပေသည်။

ကဲ၊ ယခုအခြေတွင်သူနှင့် ကျွန်တော်သည် ဇာတ်ထဲကနှစ်ပါးသွားအခန်းမှာလို ‘ချစ်လိုက်ကြအုံးစို့၊ ဘဝဖော်မလေးရေ’လိုဆိုကြပါစို့။

ကဲ၊ ကျွန်တော်တို့ ဘယ်လိုနှစ်ပါးသွားမလဲ သိလား မိတ်ဆွေ။ ကျွန်တော်က မြင်းလှည်းတစ်စီးကို နေ့ဝက်တွက် တကျပ်ပေးငှားပြီး မြင်းလှည်းတပ်ထွက်တာပေါ့။

မြင်းလှည်းသမားတို့မှာ မြင်းကျန်းမာဖြိုးနေသော အခါတွင် လုပ်ငန်းကိုင်ငန်း အပေါက်အလမ်းတည့်၍ ရွှင်လန်းရသည်ပေါ့။

ထို့ပြင် မိချွေနီသည် ဒေါက်လေးပေမျှ (နက်ကြုတ်လောက်)အကောင် အငယ်စားပင် ဖြစ်သော်လည်း သူ့အရွယ်မျိုး၌ အကောင်းတန်းထဲက ဝင်သည်။ အင်မတန် သွက်လက်ဖျတ်လတ်၍ဇက်ဖျားခတ်မျှမခံချေ။ စိတ်လဲ ဆတ်သည်။

ယခင်က ကျွန်တော့်ကို လှောင်ပြောင်ခဲ့သော မြင်းလှည်းသမားများအား ကျွန်တော်က ကလဲစားပြန်ချေနိုင်သည်။

မြင်းလှည်းဘီးကို ကြာပွတ်ရိုးကပ်၍ ‘တတပ်တပ်မြည်စေကာ သမန်ကာရှန်ကာ သူတို့ မြင်းတွေလို လည်းချင်းကျော်တက်ရင် “ဖွားဇုံလေ ဖွားဇုံ။ ဒီမှာ ဖွားဇုံဟုတ်သေးရဲ့လား။ သွားပုံလဲ ကြည့်ကြပါအုံး ကိုယ့်လူတို့ရ။ ဟား ဟား ဟား”

ရယ်မောသံနှင့်အတူ သူတို့လှည်းကို ချန်ပစ်ခဲ့သည်။

ထိုအခါ၌ သူတို့က ဆိုကြ၏။ ကျောင်းသားကံကောင်းတယ်။ မသာကထပြီး အကျိုးပေးတယ်။

ဤအခါတွင် ကျွန်တော်၏စီးပွားရေးလုပ်ငန်း အတော်ဖြောင့်နေသည်ဟုဆိုရပေမည်။ နံနက်ပိုင်းမှာ ကျွန်တော်လက်ဖက်ရည်ဆိုင်ထိုင်၍ မွန်းလွဲပိုင်းမှ ကျွန်တော့်မယားနှင့် ကုလားအဖိုးကြီးအား ဆိုင်မှာထားခဲ့ကာ မြင်းလှည်းမောင်းထွက်သည်။

ထိုစဉ် မြင်းလှည်းသမားဘဝမှာ အောက်မကျပါ။ ‘မြင်းလှည်းဆရာ’ဟုခေါ်ကြသည်။ ဟိုရှေးအင်္ဂလိပ်ခေတ်လို ‘ဟေးဂါလီဝါလား’မဟုတ်တော့။ ခရီးသည်ကိုလည်း လိုက်ရှာမနေရ။ မြင်းလှည်းထွက်လာခဲ့လျှင် ကိုယ်ကြိုက်ရာ ဂိတ်ထိုးပြီး “ရန်ကုန်၊ ရန်ကုန်” သို့မဟုတ် “ဗဟန်း၊ ဗဟန်း”အော်လိုက်ပါ။ မကြာမီလူပြည့်လေသည်။

လက်ဖက်ရည်တခွက် ဆယ်ဆင့်ဖြစ်စဉ်မှာ ကျွန်တော်တို့စမ်းချောင်း ကြည့်မြင်တိုင်ဘက်မှ ဗဟန်း သို့မဟုတ် ရန်ကုန်ကို ၂၅ ဆင့် (ဝါ)တမတ်ရလေရာ မြင်းတကောင် ထုံးစံအသွားအလပြန် နှစ်ခေါက်ဆွဲခြင်းဖြင့် မူမှန်ခြောက်ယောက် တင်လေ့ရှိ၍ တနေ့လျှင် ငါးကျပ်အနဲဆုံးခြောက်ကျပ်ခွဲအထိ စီပေသည်။ မြင်းစာဖိုး ငါးမတ် တကျပ်ခွဲနုတ်။ လူတွက် သုံးကျပ်ခွဲ လေးကျပ်ကျန်သည်။

လက်ဖက်ရည်ဆိုင်ကလည်း နေ့စဉ်၌မျှရနေရကား ကျွန်တော်သည် ဤနှစ်မျိုးသော ဝင်ငွေဖြင့် မကြာမီ ကိုယ်ပိုင်လှည်းဝယ်နိုင်တော့မည်ဟု စိတ်ကူးဖဲရိုက်မိလေ၏။

သို့သော် ဖုရားဖြစ်မယ်ကြံ ဒေဝဒတ် ကားယားလုပ်တတ်သည် တမဲ့။

တနေ့သောည ကျွန်တော်မြင်းလှည်းဖြုတ်၍ ပြန်လာသောအချိန်၌ ကျွန်တော့်ဇနီးမရှိ တော့ပြီ။

“ဟေ့၊ ဒို့သမီးက လက်ဖက်ရည်ဆိုင် ထိုင်တဲ့အမျိုးမဟုတ်ဖူး။ သူ့အဖေက ဝန်ထောက် အရင့်အမာကြီးကွယ့်။ ဒီဂုဏ်များထောက်ပါအုံး”

အရေးပိုင်ကတော် မုန့်ဟင်းခါးရောင်းနေသော ခေတ်ဝယ် ရုံးဝန်ထောက်ကတော် ဟောင်းက ဤစကားကိုပြောသည်။

သူ့သမီး လက်ဖက်ရည်ဆိုင် ထိုင်ရသည်ဆိုသည်မှာလည်း ကောင်တာစားပွဲတွင် ထိုင်၍ ပိုက်ဆံသိမ်းရုံပါ။ အခြားလုပ်စရာတို့မှာ ကုလားအဖိုးကြီး၏ တာဝန်ချည်းဖြစ်၏။

ဤမှစ၍ ဒီယောက္ခမသည် အမြော်အမြင်ဉာဏ် နည်းလေခြင်း၊ တလွဲဆံပင်ကောင်း ပေါက်လေခြင်းဟု ကျွန်တော်ယူဆခဲ့၏။

ယင်း၌ ကျွန်တော့်မှာလည်း ညားခါစ ဇနီးမို့ မခွဲနိုင် မခွာရက်ဖြစ်ကာ သူတို့ဘယ်ပိုထား သနည်း။ စုံစမ်း၍ သံလျင်သို့လိုက်ရချေတော့သည်။ တခါမျှ မရောက်ဖူးသေးသော မြို့ဝယ် ဟိုမေး သည်မေးနှင့် နောက်ဆုံး၌ တွေ့ရပေတော့သည်။

ကျွန်တော့်ဇနီးကလည်း ကျွန်တော့်ကိုမြင်လျှင် ငိုယိုလျက် မခွဲနိုင်ပါကြောင်း၊ ပထမဦးဆုံး ကလေး ပဋိသန္ဓေလည်း ရှိနေပြီဖြစ်ကြောင်း သူ့ဦးကြီး၊ ဦးလေး ဒေါ်ဒေါ်တို့အားပြော၏။

စင်စစ် ယောက္ခမ၏ အစီအမံမှာ သူတို့စိတ်ကြိုက် လခစားအရာရှိမလုပ်နိုင်တဲ့အကောင် နှင့် အပြီးအပိုင် ခွဲရန်ဖြစ်ပေသည်။ သို့သော် ထိုဆွေမျိုးတို့က ကျွန်တော်တို့ နှစ်ယောက် ဖြစ်ပုံ ကိုသနားကြ၍ အတူတကွပြန်ပို့သည်။ ယောက္ခမဒေါ်ပွနေသည်ကို ကျေနပ်ရန် သူတို့စီမံသည်။

ယင်းအစီအမံမှာ ယောက္ခမ၏ ဆန္ဒအတိုင်း သူ့သမီးအား လက်ဖက်ရည်ဆိုင် မထိုင်စေရ။

ဒီလို ငွေသိမ်းဘို့မှ ကိုယ့်လူက ဆိုင်တွင်မရှိတော့ ကျွန်တော်နေ့ဝက်မြင်းလှည်းထွက် မောင်းရန် မဖြစ်နိုင်တော့။

သည်တော့ ကျွန်တော့်မှာ အလုပ်နှစ်ခု တခုခုရွေးရာတွင် လက်ဖက်ရည်ဆိုင်ကို ဖြုတ်ပစ် ရလေတော့၏။

ယင်းတွင် ယောက္ခမစိတ်ကြိုက်ပါလေသည်။ အကြောင်းမှာ ထိုအချိန်တွင် သူ့မြင်းမမေရီ သော်လည်းကောင်း၊ လှည်းမောင်းနိုင်သော သူ့သားနှစ်ယောက်သော်လည်းကောင်း အိမ်၌မရှိ တော့ပြီ။ လှည်းချည်း ကျန်တော့၏။

အကြောင်းမှာ သူ့သားများသည် လူငယ်များပီပီ မေရီကို နှိုင်းဆချင့်ချိန်ခြင်းမရှိ။ မညာမတာ မောင်းနှင်ခိုင်းစေကြခြင်းဖြင့် မေရီခမျာ တနေ့တခြား ယိုယွင်းလာခဲ့ရာ နောက်ဆုံးမှာ မေရီသည် ရထားတပ်၍မဖြစ်တော့။ ကျောကုန်းသည် လေးကိုင်းကဲ့သို့ ကွေးကာ ခြေလေးချောင်းက အလယ်၌စုနေလျက် ဒဏ်ရှိသောခြေထောက်မှာမူ လုံးဝမထောက်နိုင်တော့။ ဒီအခါ မှာ သူ့တို့တွင် ဝင်ငွေမရှိတော့သဖြင့် ကျွန်တော့ယောက္ခမသည် သူ့ထုံးစံအတိုင်း အိမ်မှာ အင်မတန်နားပူ၏။ သူနားပူသောဒဏ်ကို သူ့အမေကြီးနှင့် သူ့သမီး (ကျွန်တော့ဇနီး)မှတစ်ပါး မည်သူမျှမခံနိုင်ကြသဖြင့် သူ့သားနှစ်ယောက်သည် စစ်ထဲသို့ လိုက်သွားကြကုန်သတည်း။

မေရီကိုမူကား ၃၅ ကျပ်နှင့် ရောင်းပစ်လိုက်ရ၏။ မေရီကို ဝယ်သူမှာ ရှေးခေတ်က မြင်းလှည်းသမားဟောင်းကြီး။ သူက နားလည်ပါးလည်ဖြင့် ပြုစုလိုက်ရလျှင်ဖြင့် ဒီမြင်းမပြန်ကောင်းနိုင်သေးရဲ့။ မကောင်းတောင် သေသော အသားဘိုး ၃၅ကျပ်တော့ ရချေအံ့။

စင်စစ် ကျွန်တော်တို့သည် မေရီအား ဘလိုင်းမာစတာကြီးကို ပြပြီးသား။ ဆရာကြီးက “မောင်ကြင်ဆွေရယ် ပြန်ကောင်းနိုင်တို့ကတော့ ခဲယဉ်းပါပြီကွယ်”ဟု ပြောခဲ့သည်နှင့်အညီမေရီသည် နှာလှန်မထူတော့ရှာပေ။ ကျွန်တော့ယောက္ခမက နောက်ထပ်မြင်းသစ်တကောင်ဝယ်၍ ကျွန်တော်ဘဲမောင်းပေးရ၏။ ဤသို့ဖြင့် ကျွန်တော်တို့ သမီးယောက္ခမ ပြန်လည်ပူးပေါင်းသွားကြပြန်လေ၏။

ပတ်လည်လေး

ကျွန်တော့ယောက္ခမ နောက်ဝယ်လိုက်သော မြင်းကို ‘ပတ်လည်လေး’ဟုခေါ်ပါသည်။ သူ့နာမည်ကား ဘာမျှ အထူးအထွေစဉ်းစားမနေရပါ။ လှည်းတပ်ပြီးလျှင် သူ့ကိုနောက်သို့ ပတ်လှည့်လိုက်မှ ဖြောင့်ဖြောင့်တန်းတန်း ထွက်ပြေးပါ၏။

‘ဆင်တကျင့်၊ မြင်းတကျင့်’ဆိုရာ၌ သူ့ဤသို့ဖြစ်ရသည့် အကြောင်းကား သူ့ကို မြင်းလှည်းစကျင့်စဉ်က လည်ဗွေနှင့်လှည်းကို အားပြုဆွဲရသည့် သူ့ရင်အုံ ညာဘက်ခြမ်းမှာ အနာဖြစ်ခဲ့သည်။ သူ့ပထမပိုင်ရှင်က လေးခါလည်းသားမျှ ဤမြင်းငယ်လေးကို ထိုအနာမပျောက်ခင်ဘဲ မောင်းနှင်လေတော့ ထွက်စတွင် ဤအနာလေးနှင့် လည်ဗွေမိမှာကို ကြောက်ရှာသဖြင့် သူ့ရှေ့သို့မတိုးပါ။ ထို့ကြောင့် သူ့ညာဘက်ဇက်ကို ဆွဲ၍နောက်ပြန်ကွေ့လိုက်ခြင်းဖြင့် ဘယ်ဘက်ရင်အုံနှင့် လှည်းကိုဆွဲရခြင်းဖြစ်လျက် သူ့အနာမထိဘဲ လှည်းကပါလာလေသည်။ နောက်ပြေးမိ၍ သွေးပူသွားသောအခါ၌ကား သူ့ဖြူးဖြူးဖြောင့်ဖြောင့်ကြီး သွားပါလေတော့သည်။ ယင်းအကျင့်ကား နောင်အနာပျောက်သည်တိုင် ပါသွားလေခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် သူ့အား အိမ်ကထွက်စမှာဆိုလျှင် မြောက်ဖက်သွားချင် တောင်ဘက်လှည့်တပ်ရသည်။ တောင်ဘက်သွားချင် မြောက်ဖက် လှည့်တပ်ရသည်။ ဤအကြောသိနေတော့ လွယ်ပါသည်။

အောက်မှ တယောက် ဆွဲလှည့်ပေးရုံပါဘဲ။ မောင်းမည့်သူ တယောက်ဖြစ်နေပါကလည်း မြင်းလှည်းသမားအဖို့ မခဲယဉ်းပါ။ သူ့တပ်ပြီး နောက်ဆွဲလှည့်လိုက်။ သူဖြူးဖြူးဖြောင့်ဖြောင့် ပြေးသောအခါမှ လှည်းရှေ့မှကိုယ်က အသာပြေးလိုက်နေပြီးနောက် လှည်းလက်တံနှင့် လှည်းကယံအိမ်ကို လက်တဖက်စီ နောက်ပြန်ထောက်၍ အသာလေး ခုန်တက်လိုက်။ ဒါမျိုးကို ကျွန်တော်က တောက်ထွန်းတုန်းကတည်းက ကျွမ်းကျင်ခဲ့ပါပြီ။ ယင်းသို့ပြုရသည်မှာလည်း သူ့အကျင့်က အိမ်က မထွက်တင်သာပါဘဲ။ လမ်းရောက်၍ မောင်းသားကျသွားတော့ မလိုတော့ ပါပြီ။

ကျွန်တော်ကိုင်ခဲ့ရသော မြင်းများထဲတွင် ဒီအကောင်လေးကိုက ရှမ်းမြင်း။ ကျောက်မြင်း ပုဟုခေါ်ပါသည်။ သူ့အရောင်မှာ ဖောင်းဝတ်စိမ်း ခိုးကွက်ဖြစ်၍ ဒီအမွှေးမျိုးက သွက်လက် ဖျတ်လတ်သည်။ မာကျောသည်။ ထို့ပြင် မြင်းသိုးဖြစ်၍ စိတ်လည်းထက်လေသည်။

မိရွှေနှီနှင့် သူသည် အကောင်ချင်းတူညီသည်။ ကျွန်တော်က သူတို့နှစ်ကောင်ကို ‘မနက် မြင်း’ ညမြင်း’မောင်းရသည်။

မြင်းလှည်းသမားတယောက် မြင်းနှစ်ကောင် မောင်းရသည်မှာ သက်သာသည်မဟုတ်။ တရက်တာ ၂၄ နာရီတွင် အိပ်ချိန်လေးသာနားရပါသည်။ မြင်းလှည်းကို မှန်တန်း ထွက်ချိန်မှာ မနက် ၆နာရီမို့ တနာရီစောပြီး ၅နာရီမှာထ၍ အစာကျွေးရပါသည်။ ၁၁ နာရီ ၁၂ နာရီလောက် ပြန်ဖြုတ်။

မြင်းမှာ နွားနှင့်မတူပါ။ နွားတို့မည်သည် ခိုင်းရာကပြန်လာ ဘာမှလုပ်စရာမလို။ တင်းကုပ်ထဲသွင်း။ မြက်စဉ်ထဲ အစာထည့်ကျွေးလိုက်ရုံသာ။ မြင်းကဤသို့မဟုတ်။ ဖြုတ်လျှင် ဖြုတ်ချင်း တမနက်စာလုံး ဇက်သွားကိုခဲထားရသော သူ့ပါးစပ်ကို လျှာဆွဲထုတ်ပြီး ရေဆေးပေး။ ဝန်ကိုဆွဲရသော ဝန်ကိုထမ်းရသော လက်ပြင်ပေါ်ကိုလည်း အဝတ်ရေဆွတ်၍ တိုက်ပေးရသေး သည်။ ပြီးတော့မှ ဆီးတည်။ ထို့နောက်အနည်းငယ် လမ်းဆွဲလျှောက်ပေးဦး။ လူတို့အားကစား ပွဲများ၌ ဒုန်းပြေးပြီး ချက်ချင်းမရပ်နားလိုက်ရဘိသကဲ့တည်း။ ဤကိစ္စအဝဝတို့ပြီးမှ သူ့အား အစာကျွေး။

ကျွန်တော်လည်း ထမင်းစား။ ထို့နောက် ညမြင်းကိုတပ်ထွက်။ နေဝင်မိုးချုပ် ၆နာရီ ၇ နာရီလောက်ပြန်ဖြုတ်။

အိမ်ရောက်မှ မြင်းအားပြုစုရသည်များကို ယခင် ကျွန်တော့်ယောက်ဖများ ရှိစဉ်တုန်းက ကူညီဘော်ရသော်လည်း သူတို့စစ်ထဲလိုက်သွားမှမူ ကျွန်တော်တယောက်တည်းသာ ကြံရပါတော့ ၏။ မြင်းချေး၊ သေးသိမ်းရသည်များတော့ အထူးဖော်ပြစရာမဟုတ်တော့ပါ။ သို့စဉ်လျက် ဤမြင်းလှည်းသမားဘဝကို ကျွန်တော်စိတ်မပျက်ခဲ့ပါ။ မညည်းညူခဲ့ပါ။ ကိုယ့်ကံပစ်ချသည့် ကိုယ့်ဘဝတာဝန်ကို ကျေပွန်ခဲ့ပါသည်။ ယင်းဘဝ၌ ကျရောက်သောဒုက္ခတို့ကိုလည်း လှလှကြီး ခံခဲ့ရပါသည်။

လှည်းနင်းခံရခြင်း

တနေ့သောအခါဝယ် ကျွန်တော်၏ကျောင်းနေဘက် သူငယ်ချင်း ယင်းခေတ်၌ စစ်ဗိုလ်ဖြစ်နေသူနှင့်တွေ့၍ ထိုနေ့အိမ်ပြန်လှည်းဖြုတ်နောက်ကျခဲ့သည်။ စမ်းချောင်းထိပ်မှ ရှမ်းလမ်းမကြီးသို့ ဝင်သောအခါ မှောင်၍နေပါပြီ။ အိမ်အပြန်မို့ ကျွန်တော်သည် လူလည်း ခပ်ထွေထွေဖြစ်နေ၍ မြင်းဇက်ကို ကောင်းစွာမထိန်းနိုင်တော့ဘဲ သူငယ်ချင်းနှစ်ယောက် စကား တပြောပြောနှင့် လာခဲ့ကြ၏။ ထိုအခါမှာ မိရွှေနှီ မျက်နှာတပ်ထားသော အုပ်ခွက်သည် သူ့ခေါင်းနှင့် ခပ်ချောင်ချောင်နေသောကြောင့် ဇက်သွားက သူ့ပါးစပ်မှပြုတ်နေ၏။ ဒါကို ကျွန်တော်မသိ။ အကယ်တိတစုံတရာ အနှောင့်အရှက်မရှိဘူးဆိုလဲ ဘာမျှမဖြစ်နိုင်ပေ။

သို့သော် ညောင်တုန်းလမ်းထိပ် အရောက်တွင် သံပုံးတလုံးတဝုန်းဝုန်းကျသံကို ကြားရ သည်၌ မိရွှေနှီမှာ နှုတ်ကြောက်တတ်သော ဉာဉ်ရှိသည့်အတိုင်း တခါတည်း လန့်၍ ကဆုန် စိုင်းပါလေတော့သည်။

ကျွန်တော်က ဇက်ကြိုးဆွဲသော်လည်း ဇက်သွားလွတ်နေပြီဖြစ်သောကြောင့် မရတော့။ အရမ်းဆွဲ၍ အုပ်ခွက် သူ့မျက်နှာမှ ကျွတ်သွားသောအခါ၌ ပိုဆိုးပေတော့သည်။

ဤနေရာ၌ မိရွှေနှီ အစွမ်းကုန်လန့်ကာ လမ်းမကြီးတလျှောက်၌ ခြေကုန် ကဆုန်စိုင်းပေ တော့သည်။ ယင်းကို မြင်းစကားဖြင့် ‘ယူပြေးသည်’ဟုခေါ်သည်။ လမ်းက အားလုံးလူတွေ အလန့်တကြား ဘေးကိုရှုံ့ကြသည်။ အော်သူအော်၊ ဆဲသူဆဲ၊ ကျွန်တော့်သူငယ်ချစ် စစ်ဗိုလ်ကား ဂျပန်စားရှည်ကြီး ကားယားနှင့် လှည်းပေါ်က ဒလိမ့်ခေါက်ကွေး ကျခဲ့ပေပြီ။

ကျွန်တော်မူ မြင်းလှည်းသမားပီပီ သတိရှိ၍ မြင်းလှည်းလက်တံကို တွယ်လိုက်သွားကာ မြင်းမမျက်နှာကို ဖမ်းချုပ်နိုင်ရန် ရှေ့မှဆင်း၏။ သို့သော် မြင်းမ၏မြန်လှသောအရှိန်ကို မလိုက်နိုင်သဖြင့် ကျွန်တော် ဝမ်းလျားမှောက်လဲ၍ လှည်းဘီးက ခါးကိုဖြတ်နင်းသွားတော့၏။

မြင်းမသည် ရှမ်းလမ်းမကြီးအတိုင်း ပြေးရာမှ ထိုစဉ်က နှစ်ကျပ်ခွဲကွက်သစ်ခေါ်သော ဆင်းရဲသားအိမ်စု တဲအိမ်များထဲသို့ ကွေ့ဝင်ကာ အိမ်အချို့ကိုတိုက်ပြီးနောက် သရက်တောလမ်း သို့တက်ပြေး၏။

ကျွန်တော်နှင့် ကျွန်တော့်သူငယ်ချင်းမှာမူ လမ်းကောင်းစွာမလျှောက်နိုင်တော့ဘဲ နောက်မှ ထော့နဲ့ထော့နဲ့နှင့်လိုက်ရ၏။ သရက်တောလမ်းနှင့် လင်းလွန်းလမ်းဒေါင့် ကမူမြင့်ပေါ် ကအိမ်ရှေ့ ကနဖျင်းတိုင်ကို လှည်းဘီးခွတိုက်ကာ မြင်းမရပ်နေသည်ကိုတွေ့ရ၏။ လူအချို့က ချုပ်ကိုင်ထား၏။ လှည်းဘီးတဖက်မှာ ဒေါက်တွေ ဒဂူတွေကျိုးပဲ့၍ ပုံလျက်သားကျနေ၏။ ကနဖျင်း တခြမ်းယိုင်သွား၏။ ယင်းပိုင်ရှင်က ကိုယ့်လိုဘဲ မြင်းလှည်းသမားမို့ ကိစ္စမရှိသော်လည်း နှစ်ကျပ်ခွဲကွက်သစ်က ပွတ်တိုက်သွားသော အိမ်တို့ကိုမူ အလျော်ပေးရ၏။

သူတို့အယူအဆမှာ ယာဉ်တခုက ပွတ်တိုက်သွားပါက ဘာမျှမကျိုးပဲ့သော်လည်း အိမ်ကို

ခိုက်တတ်သည်မို့ အိမ်နတ်မင်း မဟာဂီရိကို ကန်တော့ရမည်ဆို၏။

သူတို့ရပ်ကွက်ကို နှစ်ကျပ်ခွဲကွက်သစ်ဟု ခေါ်သည်မှာ ဂျပန်ခေတ်ကပုံးဒဏ်ကြောင့် ဟိုမှ သည်မှ ပြောင်းလာကြသော ဆင်းရဲသားတွေ တဲအိမ်တနေရာစာကို တလလျှင် နှစ်ကျပ်ခွဲ ပေးဆောက်နေရသောကြောင့် ဖြစ်၏။ တိုက်တိုက်ဆိုင်ဆိုင်ဘဲ ထိုအချိန်၌ ကန်တော့ပွဲတခု၏ အုန်း ငှက်ပျောတန်ဘိုးမှာ နှစ်ကျပ်ခွဲမျှဖြစ်၍ ကျွန်တော့်မြင်းလှည်းပွတ်သွားသည်ဆိုသော တဲအိမ် လေးငါးလုံးကို နှစ်ကျပ်ခွဲစီ ပေးလိုက်ရပါ၏။

မြင်းလှည်းဘီးပြန်ပြင်လိုက်ရတာက ၅၀ကျော်ကုန်၏။ ကျွန်တော် မြင်းလှည်းပေါ်ကကျပြီး ခါးလှည်းနင်းသွားသည့် ဒဏ်ကလည်း တော်တော်ကြာခံလိုက်ရ၏။

မရွှေနိုင်နှင့် ကျွန်တော်ဖြစ်ရပုံက ဒါတွင်ဘဲလားတဲ့။ မကသေးဘူးခင်ဗျာ။

ဟေးဟိုး အဆော်ခံရခြင်း

တနေ့သ၌ ကျွန်တော်သည် မိရွှေနိုင်ကို ဗဟန်းတခေါက်၊ ရန်ကုန်တခေါက် မောင်းပြီး၍ နေ့တွက်ကိုက်ပေပြီ။ သူ့လုပ်အားလည်း ဒီနေ့အဖို့ ကုန်လေပြီ။ မိုးချုပ်ခါနီး မြင်းစာဝယ်ရင်း လမ်းထိပ်တွင် ရပ်ထားတုန်း ဗြုန်းဆိုဟေးဟိုးစစ်သား ခုနှစ်ယောက်ရောက်လာကာ ကျွန်တော့် လှည်းကို သူတို့နှင့်လိုက်ပါဆို၏။

ကျွန်တော်က ဤမြင်းကို ဒီနေ့အဖို့ နောက်ထပ်မောင်းမဖြစ်တော့ကြောင်း အကျိုး အကြောင်း ပြောပြကာ အကြိမ်ကြိမ်တောင်းပန် ငြင်းဆိုပါသော်လည်း အခြားလှည်းတစီးမျှ မရှိ တော့၍ (ရှိပါ့မလား အခြေအနေကြည့်ပြီး ထုံးစံအတိုင်း လစ်ကြတာကိုး။) လှည်းပေါ်အတင်း တက်ထိုင်ကြကာ သူတို့ဟာသူတို့ မောင်းသွားမည် လုပ်ကြတော့၏။ ယင်း၌ ကျွန်တော်က မြင်း ဇက်ကြိုးကို မပေးဘဲ သူ့ဘက်ကိုယ့်ဘက် လှည့်သည်တွင် ငတ်တို့လည်း “ဒီကောင်ခေါင်းမာ တယ်ဆော်ကွာ။ မင်းဘယ်လောက်မိုက်လို့လဲ”ဆိုပြီး အရက်မူးမူးနှင့်သူတို့ခါးက ဘဲနက်တွေ ထုတ်ကြကာ ခုနှစ်ယောက်နှင့် တယောက်ဆော်လဘန် တေကြတော့၏။

နှစ်ယောက်က ကျွန်တော့်ရင်ဝနှင့်ကျောကို ရှေ့နောက် ဘဲနက်နှင့်ထောက်ထားကြ၏။ ကျန်ငါးယောက်က အသွားနှင့်လည်းကောင်း အပြားနှင့်လည်းကောင်း၊ အနှောင့်နှင့်လည်း ကောင်း ခုတ်ကြရိုက်ကြ၏။

နဘေးမှ မြင်မကောင်း၍ လာဖျင်သူ လူတယောက်ကိုလည်း ဆော်လွှတ်သဖြင့် ပြေးရ၏။ သူတို့သည် ဂျပန်အားကိုးနှင့် ဗမာအချင်းချင်း မိုက်ရိုင်းကြသူများဖြစ်၏။

ကျွန်တော်က ဤနေရာ၌ သွေးပူပူဖြင့် သေချင်သေပစေတော့၊ ငါ့မြင်းမတော့ ဒင်းတို့ လက်ထဲမအပ်ဖူးဟု ဇွတ်ပေခံ၏။ သည်လို စိတ်တင်းထားလိုက်သောအခါ၌ ကိုယ်ပေါ် ခေါင်းပေါ် မီးဖွားတဖျောက်ဖျောက် ကျသလိုသာ ခံစားရပေတော့သည်။ နောက်ဆုံး၌ ခံနေသူ သက်သက်ကို

တဖက်သတ်လုပ်၍ အားရကြတော့မှ အသိတရားရသလို သူတို့အချင်းချင်း “လွန် မယ် လွန်မယ်”ဟုပြောပြီး ထွက်ခွာသွားကြတော့၏။ ထိုအခါ၌ ကျွန်တော့်မှာ မြင်းလှည်းလက်တံ ကိုမှီကာ ဦးခေါင်းမှ မျက်နှာပေါ်သွေးများစီးယိုလျက် မိန်းမောမူးဝေ၍ ကျန်ခဲ့တော့၏။

ဒုတိယအကြိမ် အကြပ်ကိုင်သူများကား နိပ္ပန်မာစတာများကိုယ်တော်တိုင်ဖြစ်တော့၏။ အချိန်က မြင်းမအတွက်ပို၍ပင် ဆိုးချေသည်။ နွေရာသီ နေ့လယ်မွန်းတည့်လုနီးဖြစ်၏။

ထိုရက်ပိုင်းက ကျွန်တော်သည် မိရွှေနှီကို မနက်ချိန်သာ ထွက်မောင်း၍ နေ့တွက်နှစ် ခေါက် မောင်းပြီး မြင်းမသံခွာတခု ကျွတ်သွားသဖြင့် လမ်းထိပ်တွင် အသစ်ရိုက်ပေးနေစဉ်ဖြစ်၏။

ယင်းအခိုက် ဂျပန်တသိုက် ရောက်လာပြီး ဗဟန်းကိုပို့ပါဟုဆို၏။ ကျွန်တော်က မြင်းမ ချွေးသံရွဲ့ရွဲ့ ဟောဟဲဖြစ်နေပုံကိုပြပြီး သေလိမ့်မယ် မပို့နိုင်ဘူးဟု ပြောသောအခါ ‘ခူးရား’လုပ်ကြ တော့-

ဟဲ ဟဲ သူတို့အား ကျွန်တော်သတ္တိမပြဝံ့တော့ပေ။ (သက်ဦးဆံပိုင်များကိုး။) သို့သော် ကျွန်တော် မြင်းမတော့ ကျွန်တော်မညာမတာ မမောင်းရက်။ မချီတင်ကဲ ဝန်ကို ဆွဲရသည်လည်း မကြည့်လို၍ အနီး၌ အသင့်ရှိနေသော ‘လှည်းကြုံမောင်း စပယ်ယာ’ကုလား အာပနားအား အကျိုးအကြောင်းပြောပြပြီး

“ကဲ မင်းဖြေးဖြေး သက်သာကြည့်ပြီး မောင်းပို့လိုက်ပါတော့ကွာ”

မိရွှေနှီသည် ဘယ်လောက်ပဲပန်းပန်း လူခိုင်းစေသမျှကိုတော့ မတွန့်မဆုတ် ဆောင်ရွက် တတ်၏။ သူ့အားရှိသမျှ သွားနိုင်သမျှတော့ ခိုကပ်ခြင်းဟူ၍ သူ့ဘဝတသက်တာမှာ တခါမျှမရှိခဲ့ ချေ။

ယခု ဂျပန်ငါးကောင် တင်သွားရာမှာလည်း ခွာသံပြင်းပြင်း လေးဘက်ကွဲကွဲပင်ထွက်သွား သည်။

သို့သော် နာရီဝက်မျှအကြာ၌ ဗဟန်းမှလာသောမြင်းရထားတစီးက

“ကိုကြင်ဆွေ၊ ခင်ဗျာ့မြင်းမလေး ရေတာရှည်လမ်းထိပ်မှာ လဲနေပြီ”

မိရွှေနှီကို နှာလံထူအောင် ကုပေးခဲ့သောဆရာကြီးသည် “ဒီမြင်းမကို တနေ့နှစ်ခေါက် ထက် ဘယ်တော့မှ ပိုမခိုင်းနဲ့။ လျှော့နိုင်သလောက်သာ လျှော့ခိုင်းပါ”ဟု မှာစကားရှိ၏။

ယခု မလွဲမရှောင်သာ ပြုလိုက်ရသည်။

ကြည့်မြင်တိုင်ဘက်မှ လာသော ပထမဦးဆုံးကြုံရာ မြင်းရထားနှင့် ကျွန်တော်လိုက်သွား သောအခါ မိရွှေနှီအသက်မရှိတော့ပြီ။

“ကျွန်တော်တချက်မှ ရိုက်မမောင်းဘူး ကိုကြင်ဆွေ” အာပနားက ဆီးပြော၏။ “ခင်ဗျား မှာလိုက်တဲ့အတိုင်း သူမသွားနိုင်လို့ရပ်ရင်၊ ကျွန်တော်ဂျပန်တွေကို ဆင်းခိုင်းမှာဘဲ။ အခုတော့ ဟော ဒီနေရာမှာ ဘုံးဘုံးလဲတဲ့အထိ သူ့ခြေဟာ တချက်မှမပျက်ဖူးဗျ။ အာဂမြင်းမ ရှာမှရှား

ရော”

မိရွှေနှီသည် သူ၏တာဝန်ကို အသက်သေသည်အထိ ထမ်းဆောင်သွားရှာပေသည်။

အာတား

ဂျပန်ခေတ်သည် ရန်ကုန်မြို့တွင် မြင်းလှည်းခေတ်အကောင်းဆုံးဖြစ်ရကား ပေါင်းတည်၊ နတ်တလင်း၊ ကြို့ပင်ကောက်၊ မင်းလှ၊ လက်ပံတန်း၊ တိုက်ကြီး၊ မှော်ဘီ၊ ညောင်လေးပင်၊ ပဲခူး၊ လှည်းကူး၊ သနပ်ပင် စသည့်အရပ်က မြင်းလှည်းတွေပါ လာရောက်မောင်းနှင်ကြကုန်သည်။ သထုံက ဘုံပြတ်တွေပင် ရောက်လာကြလေသည်။

ဘုံပြတ်သည် လှည်းကန်တို့တို့ မတ်စောက်စောက်နှင့် ကြည့်ရတာတမျိုးပင်။ ရန်ကုန် လှည်းတွေကား ကယ့်အိမ် ခြေချနှင့် ယဉ်စေ့ရှိသည်။ ပြည်ရွှေတောင်မှ ကြို့ပင်ကောက် တိုက်ကြီးအထိ မြင်းလှည်းတို့ကား ကယ့်အိမ် ခြေချမပါ၍ ကျွန်တော်တို့က ‘မြန်လှည်း’ဟုခေါ် ကြသည်။ ဝန်များများ လူများများ တင်နိုင်သည်။ ခိုင်ခန့်သည်။ လေးလံသည်။

မြင်းလှည်းဈေးသည် ရန်ကုန်မှာဆုံးသည်။ ရန်ကုန်မှာ အကြီးဆုံးဖြစ်သည်။ ရန်ကုန်မှ တခြားထွက်၍ ဝေးလေဈေးသက်သာလေဖြစ်သည်။

ထို့ကြောင့် ကျွန်တော်၏ ဒုတိယမြင်းကို ဝယ်ရန် သရက်ချောင်းသို့ ရောက်ခဲ့သည်။ ဤသရက်ချောင်းဆိုသောအရပ်သည် ရွာသာသာ မြို့မကျ တောမက တော်တော်ချောင်ကျသည်။ မှော်ဘီနှင့်တိုက်ကြီးအကြားဝယ် တိုက်ကြီးဘက်နီးသည်၌ အနောက်စူးစူးကိုသွားသော လမ်းခွဲ ကလေးရှိသည်။ ဤလမ်းကလေးအဆုံးမှာ ချောင်းကန်လန်ခံနေသည်။ သရက်ချောင်းသည် ထိုချောင်းကလေးနဘေးမှာ တည်ရှိသည်။ ကုလား၊ တရုတ်၊ ကုန်စုံဆိုင်၊ ခေါက်ဆွဲဆိုင်များ ရှိသည်။

ထို့ကြောင့် မြို့မကျ တောမကဟုဆိုပါသည်။ မြင်းလှည်းလမ်း၊ လှေလမ်းဆုံရာ ဖြစ်သည်။ ဤအရပ်ကို မှော်ဘီ လှပဒါးရွာမှ ဝါးခယ်မလမ်းရှိ ကိုမောင်ခင်၏အိမ်မှာတည်းပြီး မြင်းလှည်း မောင်းနေကြသော ဦးထွန်းရင် ကိုတင်အေးတို့နှင့်ပတ်သက်ပြီး ရောက်ခဲ့ကြခြင်းဖြစ်သည်။

ကျွန်တော်တို့ရန်ကုန်မှ လာခဲ့ကတဲကိုက ကိုမောင်ခင်၏ မြင်းလှည်းနှင့် လှပဒါးရွာမှာ ခရီးထောက်ပြီး နောက်တနေ့ သရက်ချောင်းသို့ မောင်းခဲ့ကြသည်။ ဦးထွန်းရင်နှင့် လူဆက်ရှိ သည်။

ဤမှာ ကျွန်တော်တို့ ဆိုင်မိကြသည်ကား လှည်းနှင့်မြင်းနှင့်တွဲရက်။ သို့သော် မြင်းကလေး လေးခါလည်သားမျှ ငယ်ပြီးလှည်းကြီးက ဖော်ပြခဲ့သည့် 'ဗြန်.လှည်း'မျိုးဖြစ်နေသည်။ ဤမြင်းနှင့် ဤလှည်းကိုကား မသင့်လျော်ပေ။ သို့သော် ဈေးကသက်သာပေသည်။ လှည်းကြီးက ကြိုက်လောက်၏။ မြင်းကလေးကား အသက်အရွယ်ငယ်သဖြင့် အားကိုးခွင့်ကို မသုံးလောက်သေးပေ။ လာမိလက်စ လက်ချည်းပြန်သည်ထက် ရန်ကုန်ရောက်တော့ မြင်းကလေး လှည့်ထုတ်မည်ဟု ကျွန်တော်ဝယ်ခဲ့တော့၏။

ဤမြင်းကလေး အမွှေးအရောင်က မြင်းနီ ခူးမဲ၊ ဝှေးသင်းပြီးသားမို့ သဘောသကာယ အလွန်ကောင်း၏။ သို့သော် သူ့အမွှေးအရောင်အလျောက် မြင်းကောင်းထဲ မရောက်ပေ။ လေးလေးမှန်မှန်အစားထဲကဖြစ်၏။ သည်အထဲ သူ့အသက်ကလေးကနုသေးသဖြင့် တနှစ်လောက် သူ့အား မြင်းတန်းစေ မမောင်းနိုင်သေးပေ။ အခြားမြင်းလုပ်အား၏ တဝက်မျှ (ဝါ) တနေ့တခေါက်လောက်သာ ဝန်ပေါ့ပေါ့နှင့် မောင်းနိုင်သေးမည်ဖြစ်သောကြောင့် သူ့နာမည်ကို ဝယ်ပြီးကထဲက ကျွန်တော်တို့သည် အရက်သမားပီပီ 'အာတား'ဟုမှည့်ခေါ်လိုက်ကြ၏။

အာတားသည် ပတ်လယ်လေးလို မြင်းပု၊ မြင်းညက်၊ မြင်းအမာစားထဲက မဟုတ်ပေ။ လည်စတိုတို၊ နှားကိုယ်လို ပုကွကွနှင့် အကောင်ကြီးလမ်းရှိသေး၍ နောင်တနှစ်လောက်စောင့်၊ ငါးနှစ်ကျော် ခြောက်နှစ်ထဲရောက်မှ အားကိုးခွင့်ကိုး ခိုင်းရမည်။

သို့သော် ကျွန်တော့်လက်ထဲရောက် သုံးလလောက်အကြာ၌ ဗဟန်းစာတိုက်ရှေ့တွင် ဂျပန် စစ်ကား နောက်မြီးရိုက်ခံရ၍ ညာဘက်လက်ဆစ်မှာ ကြီးစွာသောဒဏ်ရာရသည်။

တာမေ့ ဖိုးစိန်လမ်း၌ ကျွန်တော့်ယောက်ျားမ၏ ဆွေမျိုးများရှိသည်။ ရှေးအင်္ဂလိပ်ခေတ်က အရေးပိုင်အဆင့်အတန်းမို့ ခြံဝင်းကျယ်ကြီးနှင့် အိမ်ကြီးကလည်း ကြီးကျယ်လှပါသည်။ ထိုအိမ်၌ အဖွားအိုအပျိုကြီးတယောက်ရှိသည်။ ယောဂီဝတ်သည်။ တနေ့သ၌ ဤယောဂီကြီးသည် ကျွန်တော်တို့အိမ် ရောက်လာပြီး ကျွန်တော့် ယောက္ခမအား “အောင်မယ်လေး၊ သမီးအိမ်ထောင် ကျတာမှ ဒို့မသိရပါလား။ ဆွေမျိုးအဆက် ဖြတ်ထားတာလား။ မေမေကြီးတို့အိမ်ကို မလာကြတော့ဘူးလား” ဘာလား ညာလားဖြင့် တညအိပ်အလွမ်းသယ်ပြီး နောက်တနေ့မနက်မှာ သူ့လိုက်ပို့ရင်း ကျွန်တော်တို့အားလုံးပါ သူတို့အိမ်လိုက်ရန် ခေါ်သဖြင့် မြင်းလှည်းပေါ်မှာ ဤအဖွားကြီးရယ်၊ ကျွန်တော့်ယောက္ခမရယ်၊ ကျွန်တော့်ဇနီးနှင့် သမီးလေး ထိုင်နိုင်စအရွယ် ပါခဲ့သည်။

ရထားကို ဂျပန်စစ်ကားအတိုက်၌ ငိုက်ခနဲ ကျွန်တော်တယောက်သာ ရှေ့ဝပ်လျားထိုး ကျသည်။ လက်မောင်းအနည်းငယ်ပွန်းသွားသည်။ ကျန်လူများ ဘာမျှမဖြစ်။ မြင်းလှည်းညာဘက် လက်တံ ထက်ပိုင်းကျိုး၍ ဤအကျိုးနှင့်ထိုးခြင်းဖြင့် အာတားလက်မှာ ကြီးစွာသော ဒဏ်ရာရ သည်။ နှစ်လလောက် လုံးဝမမောင်းနိုင်ဘဲ ဆေးကုနေရသည်။

ယင်းကို အလျော်ပေးသည့်သဘောဖြင့် ယောဂီအဖွားကြီးသည် ကျွန်တော့်ဇနီးနှင့် သမီးလေးကို ကျွန်တော်ပါ သူတို့အိမ်မှာ လာရောက်နေထိုင်စေပါသည်။

သို့သော် ကျွန်တော်မပျော်ပိုက်နိုင်ပါ။ ထိုခေတ်ထိုအခါ၌ ရှေးခေတ်က အရာရှိဟောင်းတို့၏ အိမ်ထောင်များမှာ အတွင်းပစ္စည်းကို အလီလီထုတ်၍ ရောင်းစားနေရသည်ဖြစ်ပါ၏။ နေကြတာမှာလည်း အဖွားကြီးနှစ်ယောက်နှင့် သမီးအသက်သုံးဆယ်မျှ တခုလပ်မတယောက်။

မိန်းမသားချည်းဖြစ်၍ အချွေတာဆုံးသုံးကြသည်။ ဟင်းကို မယ်မယ်ရရဝယ်ပြီး ချက်မစားကြ။ နွားနို့နှင့်ထမင်းစားသည်။ ငှက်ပျော်သီးနှင့် စားသည်။ ကျွန်တော်က ဒါတွေမစားနိုင်မှန်းသိတော့ မှ အာလူး၊ ပဲ၊ ငါးခြောက်လောက်ချက်ကျွေးသည်။

ထို့ပြင် အဆိုးရွားဆုံးကား ဒီအိမ်ကြီးမျိုးမှာ အိပ်ခန်းတိုင်းနောက်ဖေးခန်းရှိ၍ နောက်ဖေး အိုးထားသည်။ ရှေးခေတ်ကောင်းစဉ် အရေးပိုင်အိမ်ဆိုတော့ အစေခံတွေ အမျိုးမျိုးနှင့် နောက်ဖေးအိုးသိမ်းဆည့်မည့် မယ်တယ်ကုလားလဲ ရှိရမည် မူချပေါ့။ ခုတော့ခင်ဗျာ၊ လောကဓမ္မ တာ ရသော၊ လာဘော၊ ပြီးတော့ အရေးပိုင်မင်းကြီး ကွယ်လွန်ပြီးတည့်နောက် အရသော၊ အလာဘောနှင့် ကြုံကြိုက်ချိန်ဖြစ်ရကား အစေခံဝေးလို့ ခွေးတကောင်မျှမရှိ။ ကိုယ့်နောက်ဖေး အိုးကိုယ်နေ့စဉ် သုတ်သင်နေရတော့ ကျွန်တော် နှစ်ရက်လောက်ပဲ နေနိုင်ခဲ့ပါတယ်။ ကျွန်တော့် ဇနီးနဲ့ သမီးလေးသာ ချက်ချင်းကြီး ပြန်ရမှာ သူ့အဖွားများ အားနာပါတယ်ဆိုပြီး ဆဲလေးငါး ရက်လောက် ကြာခဲ့ထင်ပါ။ သည်အတွင်းမှာ ကျွန်တော့်ဇနီးအား ခေါက်ဆွဲကြော်၊ ထမင်းကြော် များ ပို့ခဲ့ရပါသည်။

အာတား လက်နာနေစဉ်မှာ ကျွန်တော်သည် ပတ်လယ်လေးတကောင်ကိုသာ မောင်းခဲ့ ရပါ၏။ သို့သော် အာတား ပြန်မောင်းနိုင်ပြီး ရက်မကြာမီမှာ ပတ်လယ်လေးသေပါသည်။ သူသေပုံက မြန်ဆန်လှ၏။ တရက်မှ အမောင်းမပျက်ခဲ့ပါ။ သေမည့်မနက်မှာ ညက ထည့်ထား သော အစာတွေ လုံးဝမစားဘဲ တုံးလုံးလဲနေသည်။ မြင်းဆရာခေါ်ပြတော့ အအေးပတ်ပြီး ဆီးချုပ် ဝမ်းချုပ်ဖြစ်တာတဲ့။ ဆေးတိုက်လို့ ကျွေးလို့မရတော့ပါ။ ဆရာက ဝမ်းချုပ်ပါသည်။ ချေးမထွက်မီ အသက်ထွက်သွားပါ၏။ မြင်းတို့မည်သည် ဤသို့လျင်မြန်စွာလည်း သေတတ်၏။

ထိုသရောအခါမှာ ကျွန်တော်တို့ အိမ်ထောင်သည် တနေ့လျှင် တခေါက်မျှသာမောင်းရ ၍ တဝက်မျှသော ဝင်ငွေသာရသည့် အာတားနှင့် မဖြစ်တော့ပြီ။

ထို့ကြောင့် ကျွန်တော်သည် အာတားကို ရောင်းပစ်ပြီးတော့ ယောက္ခမကြီးက ငွေတဝက် စိုက်ဖြင့် ရာနှုန်းပြည့် ခိုင်းနိုင်သော ထိပ်တန်းမြင်းတကောင်ကို သမက်ယောက္ခမနှစ်ဦးပိုင် ဝယ်လိုက်ကြတော့၏။ ဤမြင်းနာမည်ကို 'တက်တိုး'ဟု ကျွန်တော်ကပေးလိုက်သည်။

ဤနေရာ၌ စာဖတ်သူသည် ဆရာတက်တိုးကို သတိရကြပေလိမ့်မည်။ စင်စစ်လည်း ကျွန်တော့်မြင်း တက်တိုးမှာ ဆရာတက်တိုး၏ နာမည်မှတဆင့် လာကြောင်းဝန်ခံပါသည်။

ကျွန်တော်ကျောင်းသားဘဝကပင် ဆရာတက်တိုးသည် ကျွန်တော်ကြိုက်သော စာရေး ဆရာတယောက်ဖြစ်ခဲ့၏။ အထူးသဖြင့်အမှတ်ရသည်မှာ (ဒဂုန်မဂ္ဂဇင်းမှာထင်သည်။) 'အိုင်စီ အက်စ်'ဝတ္ထု။ ထိုခေတ်က အိုင်စီအက်စ်ရူး၊ အိုင်စီအက်စ်ကို သမက်ဖမ်းလိုသူများအား သရော် ထားသည်။

သူငယ်ချင်းနှစ်ယောက်သည် လူလောက်ကြီးသော မျောက်ကြီးအား အမွေးများရိတ်၍ ဗီးလတ်သားလို ဝတ်ဆင်ပေးကာ အိုင်စီအက်စ် သမက်ဖမ်းလိုသူ အိမ်သို့ခေါ်သွား၍ ဒါသူတို့ အကိုကြီးပါ။ ဗီးလတ်က အိုင်စီအက်စ် အောင်ပြီး ပြန်လာခဲ့တာမကြာသေး။ သင်းဘောပေါ်မှာ အအေးမိခဲ့သဖြင့် အသံဝင်နေ၍စကားမပြောနိုင်သေးကြောင်း ဇာတ်လမ်းဆင်ထား၏။

နကိုဗီဇဇာတ်ခံက သည်လိုသရော်စာမျိုး အင်မတန် ကြိုက်သော ကျွန်တော်သည် ဤဝတ္ထုတပုဒ်တည်းဖြင့် ‘အိုင်စီအက်စ်’နှင့် ‘တက်တိုး’နာမည်ကို စွဲခဲ့သည်။ ကျွန်တော်သည် ဘယ်အခြေအနေရောက်ရောက်၊ ဘာလဲလုပ်နေရနေရ၊ စာပေစိတ်ကတော့ ကိုယ်မှခွာသည် မဟုတ် မူ၍ စိတ်ကြိုက်တွေ့သော ကိုယ့်မြင်းကို နာမည်ပေးရန် စဉ်းစားလိုက်သောအခါ ကိုယ့်စိတ်ကြိုက် ဖြစ်ခဲ့သော ‘တက်တိုး’ကို သတိရခြင်းပင် ဖြစ်တော့သည်။

နှောင်းသော်ကာလ၊ ကျွန်တော်စာရေးဆရာ ဖြစ်လာသောအခါလည်း ခွေးသော်တာဆွေ၊ ကြောင်သော်တာဆွေ၊ မော်တော်ကား သော်တာဆွေ စသည်များ ဖြစ်နေသည်တို့ကို ကြားသိ တွေ့မြင်ရပါ၏။ ဤကား လူတို့၏ ခင်မင်နှစ်သက်မှုအမှတ်တရ ပြုတတ်ကြခြင်းများ ဖြစ်ပေသည်။

ကျွန်တော့်ညာဉ်ဆိုး

ကျွန်တော်သည် မိမိကိုယ်မိမိ ဆန်းစစ်ကြည့်မိသည်။ စင်စစ် ကျွန်တော်သည် လူရိုး လူတည် မဟုတ်ပေ။ တဖက်သားကို နောက်ချင် ပြောင်ချင်သရော်ချင်သည်။ မတော်တရော် လုပ်ချင်သည်။ ကျွန်တော်ယနေ့တိုင် မမေ့နိုင်သော အရာတစ်ခုပြုခဲ့မိ၏။

ကျွန်တော်လက်ဖက်ရည်ဆိုင် ထွက်နေစဉ် ဦးဟံသာတို့ သားအဖမရှိသည့်နောက် ကိုယ့်လမ်းထဲကဘဲ အသက်ဆဲသုံးလေးနှစ်ရွယ် မောင်ပိန်ရိုးခေါ် သူငယ်လေးရောက်လာသည်။ သူ့သားလေးကို ခိုင်းပါစေပါ ဆုံးမပါဟု သူ့အမေကအပ်နှံပါသည်။ မောင်ပိန်ရိုးတို့မှာ ဖအေမရှိ ပေ။ သူ့အမေအိုကြီးနှင့် အမေအပျိုနှစ်ယောက်၊ ညီမငယ်တယောက်၊ လက်လုပ်လက်စား။ အိမ်ငယ်လေးတလုံးကို ငှားရမ်းနေကြသည်။

မောင်ပိန်ရိုးသည် နာမည်နှင့်လိုက်အောင် ရိုးရုံမက အရိုးလွန်သဖြင့် ပေါတဲဘက် ရောက်နေသည်။ ခိုင်းလို့စေလို့ ကောင်းသည်။ အင်မတန်ဖင်ပေါ့သည်။ ဖင်ပေါ့လိုက်သည်မှ တခါတရံဘယ်က ဘယ်သူ့ဆီ သွားချေစမ်းဆိုရုံရှိသေး။ ဘာကိစ္စဟုမပြောရမီ သူထွက်သွားပြီ ဖြစ်နေတတ်၍ ပြန်ခေါ်ပြီး နားရွက်ဆွဲပြောရ၏။ နောက်တော့သူ့အား တခြားခိုင်းစရာရှိလျှင် ပထမနားရွက် သို့မဟုတ် လက်ကိုဆွဲထား၊ ပြောပြီး စကားဆုံးမှ လွှတ်လိုက်ရ၏။

မောင်ပိန်ရိုးသည် ကျွန်တော့်ကို ‘အကို အကို’နှင့် အင်မတန်ခင်ဒ။ ကျွန်တော်လက်ဖက် ရည်ဆိုင်ဖြုတ်ပြီး မြင်းလှည်းချည်းမောင်းသောအခါလည်း ‘စပယ်ယာ’လိုက်ပါတတ်သည်။

မိုးတွင်းကြီးမှာ တခါသော် ကျွန်တော်နှင့်ခင်မင်သော မိတ်ဆွေများက “ဟေ့၊ မောင်ကြင် ဆွေ၊ မင်းမြင်းလှည်းက မိုးလုံရဲ့လားကွ”မေး၍ ကျွန်တော်က (မြင်းလှည်းသမား ပါးစပ်ကို ခွင့်

လွှတ်ကြပါနော်။) “ဟာ ကျွန်တော့် မြင်းလည်းက မိုးလုံလေလုံ မေထုံထောင် မှီဝဲနိုင်ပါသဗျာ”ဟု ပြန်ပြောရာ မိတ်ဆွေများက သဘောကျရယ်မော ကုန်ကြသည်။ ဒါကို အဓိပ္ပာယ် နားမလည်သော မောင်ပိန်ရိုးက မှတ်ထားတဲ့ပြီး တနေ့မိုးကလေးတဖွဲဖွဲ ရွာနေချိန် ရွှေတိဂုံဘုရား ဗဟန်းဘက် စောင်းတန်းအဆင်းမှာ

“လာ၊ လာ၊ မိုးလုံလေလုံ မေထုံမှီဝဲနိုင်တယ်”ဟု အော်ပြီး ပါစင်ဂျာခေါ်နေသဖြင့် ကျွန်တော့်မှာ ထိုင်နေသော လက်ဖက်ရည်ဆိုင်မှ အမြန်ထသွားပြီး သူ့ပါးစပ်ပိတ်ရတော့၏။

အော်၊ မောင်ပိန်ရိုး မောင်ပိန်ရိုး။ သူနဲ့ကျွန်တော်ကတော့ ‘တောင်ငူကလဲ တောင်ငူ မောင်းထောင်ကလဲ မောင်းထောင် ဆိုသကဲ့သို့ ပါဘဲခင်ဗျာ။

တနေ့ညနေ အမဲသတ်ရုံကို အမဲသားတင်ဘို့အော်ဒါရ၍ လိုက်ပါသွားသည်။ နွားသတ်ရုံ ထဲမှာ ကျီးချီချီ၊ ခွေးစားစား လွင့်ပစ်ထားသော နွားသိုချောင်းများရှိသည်။ ဒါကို ကျွန်တော်က မောင်ပိန်ရိုးအား “ဟေ့၊ ဟိုမှာ အမဲအူဂင်းပိတ်တွေကွ။ ချက်စားလို့ သိပ်ကောင်းတာဘဲ။ မင်းယူ သွားပြီး မင်းအမတွေ ချက်ခိုင်းပါလား”ဟု ပြောမိတော့ တကယ်ပင် သူသည်တထွေးကြီးကောက်၍ သင်အူလျှော်ကြိုးနှင့် ဆွဲသွားသည်။

ဒါလောက်တော့ သူ့အိမ်ကျလျှင် သူ့အမတွေက သိတန်ကောင်းရဲ့ဟု အောက်မေ့မိသည်။

သို့သော် ထိုည ကျွန်တော်ထမင်းစားတော့ ဟင်းတခွက်သည် ဝါးမရ။ အရက်မူးမူးနှင့် ဝါးမျိုသာချလိုက်ရပြီး သုံးတုံးလောက်ကုန်မှ အိမ်က မိန်းမအား “ဟဲ့၊ ဒီဟင်းက ဘာတုန်း။ ဝါးလဲ မရပါလား”မေးတော့

“ဒါက ကျမတို့အိမ်က ချက်တာ မဟုတ်ပါဘူး။ ရှင့်တပည့်မောင်ပိန်ရိုး လာပေးသွားတာ ပါ”တဲ့။

အောင်ဘု

ကျွန်တော့်ယောက္ခမနှင့် ကျွန်တော်သည် တက်တိုးကို စပ်တူဝယ်ပြီးသည်နောက် ဈေးချောင်၍ ကိုယ့်လက်ထဲ ရောက်ပြီး ပြုပြင်လိုက်ပါက အမြတ်ရနိုင်မည့် လှည်းတစီးနှင့် မြင်းလေးတကောင်ကို ယောက္ခမက ငွေစိုက်၊ ကျွန်တော်က လူစိုက်၊ အမြတ်ကိုတယောက်တဝက် ဖြင့် ဝယ်လိုက်ကြပြန်၏။

ဤမြင်းနှင့်လှည်းကိုဝယ်ရန် ညွှန်ကြားသူမှာ ကိုသိန်းလေးဖြစ်၏။ ထိုမြင်းလှည်းပိုင်ရှင် လူကြီးမှာ ဆင်းရဲရှာ၏။ လှည်းကိုရွက်ဖျဉ်စမှ မမိုးနိုင်၍ နေမိုးထား၏။ မြင်းကလေးကို အမွေးမျှ

မထိုးနိုင်၍ သိုးနှင့်တူနေ၏။

ကျွန်တော်တို့ လက်ထဲရောက်တော့ လှည်းကို အမိုးသစ်မိုးပြီးဆေးရောင်လှလှသုတ်၍ ရောင်းလိုက်ရာ ဝယ်ရင်းမြင်းနှင့် လှည်းဘိုး၏သုံးပုံနှစ်ပုံမျှ ရခြင်းကြောင့် မြင်းလေး၏ တန်ဘိုးမှာ ဘာမျှမများတော့ပေ။ ဤမြင်းကလေးကိုလည်း အမွေးထိုးပြီး တနေ့လျှင် တခေါက်မျှ ယောက္ခမ ၏ လှည်းပေါ်ပေါ်လေးဖြင့် သက်သက်ညာညာ ခိုင်းလိုက်ရာ မြင်းကလေးသည် သက်ရွယ်ငယ် သည့်အလျောက် တနေ့တခြား တိုးတက်ပြောင်လက် ဝလင်လာခြင်းအားဖြင့် တလနှစ်လ အတွင်းမှာ တန်းမှီဈေး ဒုတိယအစားထဲသို့ ဝင်လာလေ၏။

ဥပမာ တက်တိုးက ပထမတန်းစားမြင်းမို့ အဖိုးတထောင်ဆိုသော် သူက ခုနှစ်ရာငါးဆယ် ရှစ်ရာ ပါတည်း။ ဤမြင်းကလေး အမွေးက မြင်းရွှေခေါ် ရဲရဲတောက်ရွှေရောင်။ တက်တိုးလောက် ဒေါက်မရှိ။ ပုသည့် အမျိုးအစားမို့ ကျွန်တော်က သူ့ကို ‘အောင်ဘု’ဟု နာမည်ပေးသည်။ သူလည်း တက်တိုးကဲ့သို့ပင် (ဖောက်ပြီးခေါ်) ဝေးသင်းလေးဖြစ်၍ သူတို့နှစ်ကောင် အလွန်သင့်မြတ်၏။ ခြံထဲလွှတ်ထားလျှင် ခွေးနှစ်ကောင်ကစားသကဲ့သို့ နှစ်ကောင်သား ပတပ်ရပ် လုံးသတ်ကစားတတ်၏။ အစာကျွေးလျှင် အစာခွက်ထဲ နှစ်ကောင်နှိုက်စားပြီး တခွက်ကုန်မှ နောက်တခွက်သို့ အတူပြောင်းစား၏။

ကျွန်တော်၏ မြင်းလှည်းသမားဘဝတာမှာ သူတို့နှစ်ကောင် ဘက်အညီဆုံးနှင့် ချစ်စရာ အကောင်းဆုံးဖြစ်၏။ သူတို့ချင်းလည်း အင်မတန်ချစ်ခင်ကြ၏။ ဥပမာ အောင်ဘု မြင်းလှည်းတပ်ထွက်သွားလျှင် တက်တိုး ခြံထဲမှဟည်၍ နှုတ်ဆက်လိုက်၏။ ပြန်လာသောအခါ အောင်ဘုက ဟည်လိုက်၍ တက်တိုးက ပြန်ဟည်ရင်း ခြံခေါင်းပြုလာ၏။

သို့သော် သူတို့ချစ်ခြင်းကို ကြာရှည်စွာ အတူတကွ မထားနိုင်ပါချေ။ သူတို့သည် ကျွန်တော့်ယောက္ခမနှင့် ကျွန်တော့်၏ အစုစပ်များဖြစ်ကြပေရာ သမီးယောက္ခမ(ကျုပ်တို့ထုံးစံအတိုင်း)မသင့်မမြတ်ဖြစ်ကြသည်၌ သူတို့ကို ရောင်းချ၍ စီးပွားခံလိုက်ကြခြင်းဖြင့် သူတို့လည်း တကောင်တဌာနဆီ ရောက်သွားကြရလေတော့သည်။ ဤအခါ၌ ကျွန်တော့်မှာ ကိုယ်ပိုင်မြင်း တကောင် ဝယ်နိုင်သောအခြေသို့ ရောက်လာလေ၏။

ကျွန်တော့်မှာ အာတားနှင့် တွဲဝယ်ခဲ့သော လှည်းလည်းရှိနေပြီဖြစ်၍ မြင်းပိုင်လည်းပိုင် ဖြစ်သွားတော့၏။

ထိုအခါသမယ၌ ရန်ကုန်မြို့တွင် များစွာသော မြင်းလှည်းသမားတို့သည် မြင်းများကိုသာ မက မိမိတို့လှည်းများကိုလည်း အမိုး ကယ့်အိမ်တို့တွင် ဆေးရောင်များခြယ်ပြီးသကာလ လှည်းနာမည်တွေ ပေးထားတတ်ကြ၏။ ဥပမာ ‘ရွှေတိုး’၊ ‘ရတနာမိုး’၊ ‘ကြံတိုင်းအောင်’၊ ‘လှယဉ်ယဉ်’ စသည်ဖြင့် အမိုးနဘေးနှစ်ဖက်မှာရေးသည်။ ရှေ့ခြေချ မှန်ထောင်တွင် ရေးသည်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်တော့်မြင်းလှည်းနာမည်သည် ‘မိုးတိမ်တောင်’ဖြစ်၏။ သူရိယမဂ္ဂဇင်းတွင် ဝတ္ထုပြိုင်ပွဲဝင်ခဲ့သော ကျွန်တော်၏ ပထမဦးဆုံးကလောင်နာမည်ပါလေ။ ရောင်စုံဆေးသုတ် ဆိုင်းဘုတ်ရေးဆရာအား မြင်းလှည်းအမိုးမှာ မိုးသားမိုးတိမ်များနှင့် ရေးစေသည်။ အလှသားခင်ဗျာ။

ဤမြင်းလှည်း ‘မိုးတိမ်တောင်’နှင့် ကျွန်တော်သည် များစွာသော မြင်းတို့ကိုဆွဲသည်။

အကြောင်းမှာ မြင်းလှည်းသမားဘဝ တတိယမြောက်နှစ်၌ တက်တိုးနှင့် အောင်ဘုတို့ နှစ်ကောင် ဝယ်ရောင်းလိုက်ပြီးကတည်းက ရိုးရိုးမြင်းလှည်းမောင်းစားနေသည်ထက် မြင်းတကောင်ဝယ်ထား မောင်းစားနေ၊ ကြိုက်ဈေးရရောင်း၊ နောက်တကောင်ဝယ်၊ မြတ်လျှင်ပြန်ရောင်း။ ဤနည်းကပိုပြီး အကျိုးရှိကြောင်း သိနေသဖြင့် မြင်းလှည်းသမားတိုင်း မြင်းကုန်သည်တိုင်း ဖြစ်ခဲ့လေပြီ။ ထိုကာလမှာ ဂျပန်ငွေလည်း တလထက်တလ ပွဖောင်းနေပြီး ဖြစ်ရကား ဘာမဆိုလက်ထဲ ပစ္စည်း ရောက်၊ ပြီး မြတ်သည်ချည်းဖြစ်သည်။

လှည်းကိုလည်း ကိုယ်တိုင် အမောင်းနည်းပြီး ဒရိုင်ဘာတယောက်ငှားလိုက်သည်။ ကိုမြတ်သာတဲ့။ အဲ သူ့အကြောင်းကိုဖြင့် စာပေဝါသနာရှင်များ အတွက်ပြောပြရပါဦးမည်။

ကိုမြတ်သာသည် စာဖတ်အလွန်ဝါသနာပါ၏။ သို့သော်အလွန်ပျင်း၏။ ဖျင်း၏။ သူ့ကိုယ် သူ သတ်သေလောက်အောင်လည်း မိုက်မဲ၏။

သူ့အကြောင်းကို တနေရာ၌ ကျွန်တော်အနည်းငယ်ဖော်ပြခဲ့ပြီ။ သူ့မှာ မြင်းပိုင် လှည်းပိုင်မရှိ။ သူများလှည်းအငှားမောင်း ဒရိုင်ဘာမျှဖြစ်သော်လည်း လူချင်းရိုက်ရဲနှက်ရဲ ရှိခြင်း ကြောင့် မြင်းလှည်းအသင်းကြီး၏ အမှုဆောင်တဦးဖြစ်သည်။

သို့သော် သူ့အား ဘယ်သူကမှတော့ ထာဝစဉ် ဒရိုင်ဘာမငှားခဲ့ကြပါ။ အဆင်သင့်ရာ ခေတ္တမောင်းရခြင်းသာဖြစ်သည်။ မောင်းခမှာ ရသမျှမှ ကြည့်ပေးရခြင်းသာဖြစ်သည်။

စင်စစ် မြင်းလှည်းဒရိုင်ဘာမှာ ဤသို့မဟုတ်ချေ။ ရသမျှ၏လေးပုံတပုံ ယူရသည်။ ဤဒရိုင်ဘာ၏ တာဝန်မှာ လှည်းတပ်မောင်းရုံတွင်မဟုတ်ပဲ မြင်းချေး သိမ်းရခြင်း၊ မြင်းစာကျွေးရ ခြင်း၊ မြင်းရေချိုးပေးရခြင်း၊ လမ်းဆွဲလျှောက်ရခြင်း စသည်ဖြင့် မြင်း၏ဗာဟိရကိစ္စများကိုလည်း ပြုစုပေးရသည်။ ကိုမြတ်သာကား မြင်းလှည်းပေါ် ထိုင်မောင်းခြင်းမှတစ်ပါး ကျန်သောအရာများကို မပြုလုပ်လိုချေ။

သူ့ကို ဒရိုင်ဘာအဖြစ်နှင့် ခန့်ထားအံ့။ သူ့တွင်သားမယားနှင့် သူ့အိမ်နှင့်သူ နေသည် ဖြစ်၍ မြင်းလှည်းပိုင်ရှင်သည် သူ့အားအိပ်ရာ သွားနှိုးရသည်။ နေ့ပိုင်းဆိုလျှင် လိုက်ရှာပြီး ခေါ်ရသည်။ သူကတော့ အချိန်မှန်မှန် လာလိမ့်မည် မဟုတ်ပေ။

ထို့ကြောင့်သူ့ကို မည်သူမျှ ထာဝစဉ် ဒရိုင်ဘာ မခန့်အပ်ခြင်းဖြစ်၏။ ဒါနဲ့ ကျွန်တော် ကအဘယ်ကြောင့် ခန့်အပ်ပါသနည်း။

သူ့တွင် ကျွန်တော်နှစ်သက်သော အရာနှစ်ခုရှိ၏။

(၁) သတ္တိကောင်းသည်။ ရိုက်ရဲနှက်ရဲရှိသည်။ လက်လျင်သည်။ အထိုးအသတ်ကျင်လည် သည်။

(၂) စာဖတ်သည်။

နံပတ်တစ်ကို ကျွန်တော်အဘယ်ကြောင့် လိုပါသနည်း။ ကျွန်တော်တို့ မြင်းလှည်းသမား အလုပ်သည် တယောက် တယောက် မိုလ်ကျခြင်း၊ ညစ်ပတ်ခြင်း၊ ညဉ့်ပန်းစော်ကားခြင်းများ

ပြုတတ်သည်။ ဤအရာမျိုးတွင် ကျွန်တော်၏ဗီဇေတ္တိက အောက်ကျမခံလို။ သို့သော် ဤအချိန်၌ အသက်အရွယ်နုနယ်သေးသော ကျွန်တော့်မှာ သူတို့လို လူကြမ်းကြီးများနှင့် မဖက်ပြိုင်နိုင်ပါ။ ထို့ကြောင့် ကိုမြတ်သာကို အားကိုးရသည်။ သူ့ဆီမှ ရိုက်ရဲနက်ရဲသော မိုက်သွေးမိုက်စိတ်ကို ကူးယူရသည်။ ကိုမြတ်သာသည် ရှေးအင်္ဂလိပ်ခေတ်ကပင် ဘတ်စကားပိုင်ရှင်တယောက်က သူ့ကားများ စောင့်ထိန်းရန် လူမိုက်စပယ်ယာအဖြစ် တောမှခေါ်ယူပြီး အိမ်ဖော်မနှင့် ပေးစားထားရသူ ဖြစ်သည်။

နံပတ်နှစ်ကို ကျွန်တော်လိုသည်ကား ကျွန်တော်မြင်းလှည်းသမားဘဝ၌ အချိန်ရသခိုက် စာရေးလေ့ရှိ၏။ ထိုခေတ်၌ စာရေးပြီးဘယ်မှလဲ ပိုစရာမရှိ၍ သူ့ကိုဘဲ ဖတ်ခိုင်းရ၏။ သူက နှစ်နှစ်ခြိုက်ခြိုက်ဖတ်ပြီး ကောင်းသည်ဟု ချီးကျူးတတ်၏။

ကျွန်တော့်မှာ ကိုးတန်းရောက်ကတည်းက ကဗျာရေး၊ စာရေးဝါသနာစွဲခဲ့သည်။ ယခုခေတ်လို ရေးပြီး မဂ္ဂဇင်းတိုက်တွေပို့နိုင်သည် မဟုတ်မူဘဲ ကိုယ့်ဟာကိုယ်ရေး ကိုယ့်ဟာကိုယ်ဖတ်ပြီး ကျေနပ်နေရသော အရသာသာဖြစ်၏။ ထို့အပြင် အပေါင်းအသင်းများကို ချောမော့ဖတ်ခိုင်းကာ သူတို့၏ချီးမွမ်းခြင်းကိုခံလို၏။

ကျောင်းသားတုန်းက သူငယ်ချင်းများအား သူတို့ဖတ်လျှင် မသကာ လက်ဖက်ရည်တိုက် ရုံသာရှိ၏။ မြင်းလှည်းသမား ဘဝ၌ကား ကျွန်တော့်စာ ဖတ်မည့်သူမှာ ရွှေထက်ရှား၏။ ကိုယ့်ပတ်ဝန်းကျင်မှာ အရက်တိုက်၍ ဖတ်မည့်သူလဲမရှိ။ မြင်းလှည်းသမားထဲ၌ စာဖတ်ချင်သူ ကိုမြတ်သာတယောက်အား တွေ့ရခြင်းပင် ကျွန်တော့်အဖို့ ကံကောင်းလှသည်ဟု ဆိုချင်ပါသည်။

ကိုမြတ်သာသည် ကျွန်တော့်ကို မျက်နှာလိုမျက်နှာရဖတ်သည်မဟုတ်။ သူ့ကိုယ်နှိုက်က စာဖတ်ဝါသနာပါ၏။ သူသည်အတန်းစာ မည်မျှသင်ခဲ့ဘူးသည် မမေးလိုက်မိသော်လည်း စာကို ကောင်းကောင်းကြီး ဖတ်တတ်သူ၊ ဝတ္ထုအရသာ ခံနိုင်သူဖြစ်ပါ၏။ ကျွန်တော်သည် ဂျပန်ခေတ်၌ ရသမျှစာအုပ်တွေ ရှာဖတ်၏။ သူ့ကိုပေး၏။ သူသည်စာအုပ်နှင့်တွေ့လျှင် ဘာမျှမလုပ်ချင်။ အိပ်ရာထဲက မထတော့ချေ။ ဒါမျိုးကို ကျွန်တော်က ခွင့်လွှတ်၏။ ပြန်တွေးလိုက်လျှင် ရယ်စရာ ကြီးပါပေ။ ကိုမြတ်သာနှင့် ကျွန်တော်သည် အိမ်တလုံးကို စပ်တူဆောက်ကာ နှစ်ယောက် အတူနေခဲ့ဘူးသည်။ ထိုအခါ၌ ကျွန်တော်ရေးသောစာကို သူဖတ်နေချိန်များတွင် မြင်းချေးကြိုး၊ မြင်းစာကျွေး စသည့်ကိစ္စများကို သူ့အားမခိုင်းရက်ရုံမက သူ့ကိုယ်တွင်နားသော ခြင်၊ ယင်များကိုပင် ကျွန်တော်က မောင်းပေးလိုက်သေးသည်။ ကျွန်တော်သည် မြင်းစောင်းထဲ လုပ်စရာရှိ သည်များကို သူမသိအောင်လုပ်ပစ်လိုက်ပါသည်။

ကျွန်တော်သည် ကိုမြတ်သာအား ဆရာဝီမိုးနင်း ရေးသော အရင်းမစိုက် လှေထိုးလိုက်၊ ကိုယ့်ဒူးကိုယ်ချွန်၊ သားဂုဏ်ရည်၊ သမီးဂုဏ်ရည်စသည့် စာအုပ်များကိုပေးဖတ်ပါသည်။ သူ ကျကျနနဖတ်ပါသည်။ သို့သော် ကိုမြတ်သာ၏ လူပျင်း လူဖျင်းဘဝကား ဘယ်တော့မှ မပြောင်းလဲချေ။ သူသည် စာကို ဖတ်ရုံသာဖတ်၍ လိုက်နာကျင့်သုံးသူ မဟုတ်ချေ။

ကိုမြတ်သာ၌ ထူးခြားသော သတ္တိတမျိုးတော့ ရှိ၏။ အလုပ်တော့ ကြိုးကြိုးပမ်းပမ်းမလုပ်၊ ထမင်းစားစရာမရှိ အငတ်ခံမည်။ ရေသောက်မိုက်မှောက်နေမည် ဆိုသည့် စကားအတိုင်းပင်။ သူ့အိမ်ဆန်မရှိ၍ ထမင်းမစားဘဲ အိပ်ရာထဲ ကျောပြောင်ကြီးနှင့်

ဝမ်းလျားမှောက်၍ နေသည်များကို ကျွန်တော်အကြိမ်ကြိမ် တွေ့ခဲ့ဘူးပါသည်။

သူ့တွင်မယားနှင့် ကလေးနှစ်ယောက်ရှိသည်။ သူ့မယားမသင်းကလည်း သူလိုဘဲ ပျင်းလှ ဖျင်းလှသည်။ လင်က အသုံးမကျ၍ မယားက တဖက်တလမ်းများ စွမ်းမလား မအောက်မေ့ ပါနှင့်။ ထမင်းဟင်းချက်စားတတ်သည်မှတစ်ပါး အခြားဘာမျှမလုပ်တတ်ချေ။ လင်ကိုလဲ ကြောက် လှ၏။ လင်ကပေးမှ ဝယ်ခြမ်းချက်ပြုတ်တတ်၍ လင်ကမပေးလျှင် ဘာမျှမပြောဘဲ လင်နှင့် အတူပင် ဗိုက်မှောက်အငတ်ခံနေ၏။ ကလေးများကိုကား သနား၍ နဘေးအိမ်များက ခေါ်ကျွေး မွေးကြ၏။ သူတို့လင်မယားလဲ ခေါ်ကျွေးလျှင် သွားစားသည်။ မကျွေးလျှင်ကား ဘာမျှ ညည်းညူသံ ဆူပူသံမကြားရဘဲ လင်မယားနှစ်ယောက်သား အေးငြိမ်းစွာပင် အိပ်ရာထဲမှာပင် ခွေနေကြ၏။ (တွဲလဲတွဲမိကြတဲ့ လင်မယားပါပေ။) နောက်ဆုံး၌ အိမ်နီးနားချင်းများက မယားနှင့် ကလေးတွေသနား၍ ဘယ်တော့မှပြန်မရသော ဆန်ချေးခြင်းဖြင့် သူတို့ဗိုက်မှောက်ပြဿနာကို ဖြေရှင်းပေးရသည်သာဖြစ်၏။ ကိုမြတ်သာ ကျွန်တော်နှင့် တွဲမိသည့်နောက်ပိုင်း၌ကား သူတို့ အငတ်ပြဿနာမပေါ်တော့ပေ။

၁၉၄၆ ခုနှစ် ကျွန်တော် မြင်းလှည်းသမား အလုပ်ပြုတ်၍ သူနှင့်ခွဲခွာခဲ့သောအခါတွင် သူ့မှာမြင်းတကောင်စာ အရင်းအနှီးကျန်ခဲ့သည်။

ဂျပန်အပြေး ၁၉၄၅ ခုနှစ် မတ်လနှင့် ဧပြီလအကြား ရန်ကုန်မင်းမဲတိုင်းပြည်ဖြစ်ချိန်၌ ဟုမ်းလမ်းက (ဂျပန်စစ်တပ်သိမ်းခဲ့သော)သစ်တွေ ကျွန်တော့်မြင်းလှည်းနှင့်တိုက်ကာ ကိုမြတ်သာ၏တဲပုတ်ကိုဖျက်ပြီး သူ့နေရာတွင် သစ်သားအိမ်ဆောက်စဉ်က ကျွန်တော်တို့နှစ်ဦး စပ်တူပိုင်ဟု စကားရှိခဲ့သည့်အတိုင်း ကျွန်တော်ရန်ကုန်မှ ထွက်ခွာတော့မည်ဟု ထိုအိမ်ရောင်း တော့ ၁၉၄၆ ခုနှစ်ဦး ကက်စဘီခေတ် အင်္ဂလိပ်ငွေ ၈၅၀ ကျပ်ရသဖြင့် သူ့ကို ၄၂၅ကျပ်ပေးခဲ့သည်။ ဤငွေသည် မြင်းတကောင်ကောင်းကောင်းကြီး ရနိုင်သဖြင့် ကိုမြတ်သာအား မြင်းဝယ် ကာ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း ပြုပေတော့ဟု မှာကြားခဲ့၏။

ထို့နောက် ကျွန်တော်ပေါင်းတည်နှင့် မန္တလေးဆန်ကုန်ကူးနေခဲ့၍ တကြိမ်သောအခါ ကျွန်တော်မန္တလေးမှအပြန် ရန်ကုန်ဝင်ခဲ့သည်၌ ကိုမြတ်သာ၏သတင်းကို ကြားရသည်။

“ကိုကြင်ဆွေ ပြောခဲ့တဲ့အတိုင်း သူမြင်းတကောင် ဝယ်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် မြင်းရတဲ့ နေ့ကစပြီး အုံ့နာစိတ်ပေါက်ပြီး သူ့ကိုယ်တိုင်မမောင်းဘူး။ မြင်းချေးသိမ်းဘို့ကအစ ဘော်ဒါ (အိမ်လာကပ်ရပ်နေသူ) တယောက်ထားတယ်။ သူက ရတဲ့ပိုက်ဆံနဲ့ စတိုင်ကျကျ စားတယ်။ သောက်တယ်။ (ကိုမြတ်သာသည်အရက်ကိုလည်း အင်မတန်ကြိုက်တတ်၏။ ဘယ်လောက် သောက်သောက် မူးလဲသည်ဟူ၍မရှိ။) နောက်ဆုံးတော့ လက်ထဲငွေကလေးနဲ့နဲ့ ကိုင်မိတာနဲ့ ဖဲရိုက်ပစ်လိုက်တာ အဲဒီ မြင်းကလေးပါပြုတ်ကရော။ သူ့လက်ထဲ သုံးလလောက်ဘဲ ခံပါတယ်။ အခုတော့ ရန်ကုန်မှာ စားစရာမရှိဖြစ်ပြီး သူ့မယားရွာဆိုလား၊ သူ့ရွာဆိုလား တောပြန်ပြေးလေ ရဲ့”

၁၉၄၇ ခုနှစ် ကျွန်တော် စာရေးဆရာဖြစ်ပြီး ရန်ကုန်ပြန်လည်ဆိုက်ရောက်လာသောအခါ ၌ ကိုမြတ်သာအား သူများမြင်းလှည်းမောင်းနေသည်ကို တွေ့ရပြန်သည်။ သူ့မယားအကြောင်း မေးကြည့်သောအခါ မသင်းနှင့်သားငယ်လေး မောင်မြစိန်ဆုံး၍ သားကြီးမောင်စံသိန်းအား

မွေးစားမည့်သူကို ပေးထားခဲ့ပြီး သူ့တကိုယ်ရေ တကာယဘဲ ရန်ကုန်ကိုပြန်လာခဲ့ကြောင်း။

ဤနောက်ပိုင်း၌ ကိုမြတ်သာနှင့် ကျွန်တော်သည် အလုပ်ချင်းလူချင်းကွာခြားသွားဘိလည်းမကြာခဏ ကျွန်တော်နှင့်တွေ့၍ သူစာအုပ်များ တောင်းဖတ်သည်။

ကိုမြတ်သာကို လူချင်းခင်မင်ရင်းနှီးစွဲရှိ၍ ကျွန်တော့်အလုပ်နှင့် နီးစပ်အောင် သူ့အား စာစီစာရိုက်သင်ဘို့ ပြောပြသည်။ သို့သော် ကိုမြတ်သာသည် အင်မတန်ပျင်းသူပျင်းသူ ဖြစ်သည့် အတိုင်း ဒီလောက်ပင်ပန်းသောအလုပ်မျိုးကို မလုပ်လိုဟု ငြင်းဆိုသည်။ မြင်းလှည်းထောင်ပေး ရန် ပူဆာသည်။ ကျွန်တော်က “ဒီတိရစ္ဆာန်နဲ့လုပ်ရသောအလုပ်တော့ တော်ပါပြီဗျာ”

၁၉၅၁ ခုနှစ် ကျွန်တော်အထက်ဗမာပြည်သို့ ခရီးထွက်နေပြီး ပြန်လာသောအခါတွင် ကိုမြတ်သာ သူ့ကိုယ်သူသတ်သေလိုက်ပြီဖြစ်ကြောင်း ကြားရသည်။ အကြောင်းကတော့ ဤမျှပျင်းသူပျင်းသူကို သူငယ်ချင်းရယ်လို့ အိမ်မှာလက်ခံထားရပြီး သူ့အား မြင်းလှည်းမောင်းခိုင်းရာတွင် အစစအရာရာ ပေါ့လျော့ရုံမက သူ့ချွတ်ယွင်းမှုကြောင့်ပင် မြင်းလှည်းကျိုး၍ မြင်းလည်း ဒဏ်ရာရသည်၌ ပိုင်ရှင်က သူ့ကိုတော်တော်ဘဲ တောက်တီးမြည်တွန်လိုက်သည်ဆို၏။ ဒါကို ဝမရိဘဲ ဝိလုပ်ကာ မာနကြီးသော ကိုမြတ်သာက မဟာအရှက်တော်ရပြီး သူ့ကိုယ်သူ အဆုံးစီရင်လိုက်ပါသတဲ့ခင်ဗျာ။

သူနှင့်သင့်လျော်တဲ့ ဇာတ်သိမ်းပါဘဲ။

မြင်းလှည်းသမားဘဝ နိဂုံး

ကျွန်တော်သည် ‘မိုးတိမ်တောင်’မည်သော လှည်းတစီးနှင့် မြင်းများကို မောင်းသည် ရောင်းသည်ဟူသော သဘောမျိုး မြင်းလှည်းသမားတပိုင်း၊ မြင်းကုန်သည်တပိုင်းလုပ်ခဲ့ရာ နောက်ဆုံး ကက်စဘီခေတ်မှာ ‘တိမ်တလုံး’မည်သော မြင်းနက်ကြီးနှင့် နိဂုံးချုပ်ရန် ဖန်လာပေတော့သည်။ ဤမြင်းကြီးမှာ ဗယ်ဘက်မျက်စိတွင် တိမ်ရှိသည်ဖြစ်၍ ကျွန်တော်ငယ်စဉ်က ဖတ်ခဲ့ရသော ရှေးခေတ် ဒဂုန်မဂ္ဂဇင်းထဲမှ စာရေးဆရာငွေအိုး၏ ဝတ္ထုလူရိုးကြီး တိမ်တလုံး နာမည်ယူ မှည့်ထားခြင်းပါတည်း။

တိမ်တလုံးသည် အလုံးအထည် အရပ်အမောင်း တောက်ထွန်းလောက်ကြီး၍ တောက်ထွန်းလိုဘဲ မြင်းသိုးကြီးဖြစ်၏။ သို့သော် တောက်ထွန်းလို ဗွေဆိုး သန္ဓေဆိုးမရှိပေ။ အင်မတန် သဘောသကာယကောင်း၏။ အလန့်အဖျပ်မရှိ။ တနေရာရာမှာ ဗုံးတွေတုန်းတုန်း ချနေပါစေ။ ကျွန်တော်က မြင်းလှည်းပေါ်က ဆင်းပြီး ဗုံးခိုကျင်းထဲသွားနေ၊ သူ့အား တနေရာရာမှာ ရပ်ပစ်ခဲ့၊ သူသည်မကြောက်မရွံ့ မလှုပ်မရှားနေ၏။ အေးဥဩဆွဲတော့မှ ကျွန်တော်က အေးကျင်းထဲက ထွက်ခဲ့ပြီး တက်မောင်းခဲ့ရုံပါဘဲ။ ဤမျှစိတ်ချရသော မြင်းကြီးပါပေ။

ဂျပန်အပြေးတွင် ဟုမ်းလမ်းက ဂျပန်စစ်တပ်ပိုင်း သစ်တွေလှည်းနှင့်တင်ကာ ကိုမြတ်သာ နှင့် စပ်တူပိုင် အိမ်ဆောက်ခဲ့သည်မှာ တိမ်တလုံးနှင့်ပေါ့။ ထို့ကြောင့် ကျွန်တော့်တွင် ကက်စဘီ ခေတ်၌ အိမ်ပိုင်လှည်းပိုင်မြင်းပိုင်နှင့် ဖြစ်ခဲ့သည်။ ကျွန်တော့် ဇနီးသမီးလေးတယောက်နှင့်ပါ ကိုမြတ်သာတို့ အိမ်သားများနှင့် ပူးပေါင်း၍ အတူတကွချက်ပြုတ်စားသောက်ကြသည်။

ထိုအချိန်မှာ ငြိမ်းခါနီးဆီမီးခွက် အစွမ်းကုန်တောက်ဘိသကဲ့သို့ မြင်းလှည်းမောင်း၍ အကောင်းဆုံးပါတည်း။ ကြည့်မြင်တိုင်စမ်းချောင်းမှ ဗဟန်း၊ ရန်ကုန်သို့ လူတယောက်လျှင် အင်္ဂလိပ်ငွေတကျပ်။ ဒီငွေတန်ဘိုးဟာ မနည်းပါချေ။ လက်ဖက်ရည်တခွက် ခြောက်ပြားတမူးမျှ ဖြစ်လျက် ချက်အရက်တပုလင်းနှစ်ကျပ်ရယ်ပါ။ ရထားပေါ် လူနှစ်ယောက်တက်ထိုင်လိုက်ရင် တပုလင်းဖြစ်နေပြီ။ ကျွန်တော်တို့ မြင်းလှည်းသမားအသောက်သမားချင်း ပြောလေ့ရှိသည်မှာ

“ဟာ ကိုယ့်လူ။ နှစ်လုံးခွဲရနေမှ ထွက်ရောပေါ့”

“သုံးလုံးပြည့်မှဘဲ ထွက်မယ်ဗျာ”

ကျွန်တော်တို့သည် ခြောက်ယောက်မှန်တမ်းထား၍ တင်သည်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်တော်၏ နေ့စဉ်ဝင်ငွေမှာ နှစ်ဆယ်အနည်းဆုံးမှ အစိတ်သုံးဆယ်အထိ ရခဲ့ပါသည်။ သည်တော့လူများ မကောင်းတာ ကျွန်တော်က ဖောက်လာသည်။ အင်္ဂလိပ်အစိုးရက မြင်းပွဲဖွင့်လေတော့ ကျွန်တော် မြင်းလောင်းပါသည်။ ကျွန်တော် ကျောင်းသားဘဝကတည်းက ကိုသန့်ဇင်နှင့်ပေါင်း၍ မြင်းကစားတတ်နေသည်။

နောက်ဆုံး အတိုချုပ်ပြောရသော် မြင်းလှည်းသမားကို မြင်းကန်၍ ရှိတဲ့မြင်းနှင့် လှည်းသာမက အိမ်ပါ ရောင်းပစ်လိုက်ရပါတော့၏။

ထိုမှတပြီးကား ကျွန်တော်သည် ဇနီးနှင့် သမီးလေးကိုခေါ်၍ ဇာတိဌာနေ မွေးရပ်မြေသို့ ပြန်ပါတော့၏။

ကျွန်တော်တို့ သားအဖ

အစကဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း ကျွန်တော့်အဖေက ကျွန်တော့်အား ငွေ ၂၀၀ပေး၍ တမိုးတွင်းစာ ငရုပ်၊ ကြက်သွန်ဝယ်ရန် ညောင်စာရေးသို့ လွှတ်လိုက်ရာမှ ကျွန်တော် ရည်းစား တွေ့၍ ထုံးဘိုမှာကျန်ခဲ့ပြီ။ ထိုမှရန်ကုန်ရောက်၊ ဒီမိန်းကလေးနှင့်ညားပြီး မြင်းလှည်းမောင်းနေရ ပြီကို အဖေသည် လူကြိုသတင်းနှင့် ကြားရသည်။ ဂျပန်ခေတ်မှာ စာပို့လုပ်ငန်းမရှိ။ ကျွန်တော့် မှာလည်း မြင်းလှည်းမောင်းရသည်က နေ့စဉ်အလုပ်ဆိုတော့ ရွာသို့မပြန်အား။ တနှစ်ကျော် ကျော် နှစ်နှစ်ထဲရောက်တော့ ဖအေကလည်း သားဆီလာချင်လာပါသည်။ သားကလည်း ဖအေ

ဆီ သွားချင်နေပါသည်။ သားအဖနှစ်ယောက် တဦးနှင့်တဦး မည်မျှတမ်းတနေကြပါသနည်း။
တိုက်တိုက်ဆိုင်ဆိုင် တနေ့တည်းမှာပဲ ဖအေသည်သားဆီသွားရန် ပေါင်းတည်မှ ထွက်ခဲ့၏။
သားသည် ဖအေထံပြန်ရန် ကြည့်မြင်တိုင်မှ ထွက်ခဲ့၏။

လမ်းမှာ မတွေ့ကြပါ။

ဖအေသည် သား၏ယောက်ျားအိမ်ရောက်တော့ ငါ့သား ရွာမှာ ငါ့မတွေ့ရင်ဖြင့် ပြန်လာ
မှာဘဲဟု ကြည့်မြင်တိုင်က စောင့်၏။ သားကလည်း ငါ့အဖေငါ့မတွေ့ပြန်လာမှာဘဲဟု ရွာက
စောင့်၏။

တရက်က နှစ်ရက် သုံးရက်မြောက်တော့

သားက ဟာ ငါ့အဖေတော့ ငါ့ကိုဟိုက စောင့်နေပဟေ့ဆိုပြီး ရွာမှပြန်ခဲ့၏။

ဖအေကလည်း ငါ့သားကတော့ ရွာကဘဲစောင့်နေပြီဟု ကြည့်မြင်တိုင်မှပြန်ခဲ့၏။
တရက်ထဲ တမနက်ထဲဘဲ။

လမ်းမှာလည်း မတွေ့ကြပါ။

သို့ဖြင့် တွေ့ချင်လွန်းကြသော သားအဖ အလွဲကြီးလွဲခဲ့ကြပြီးနောက် ယခု သားဖြစ်သူက
ဇနီးနှင့်သမီးကလေးတယောက်နှင့် ပြန်လာတော့မှ ဇာတ်ပေါင်းကြရပါတော့၏။

လေးနှစ်ကျော်မျှ အိမ်ကထွက်ခွာသွားခဲ့သောသား၊ မြင်းလှည်းမောင်းခဲ့ရတော့ နေဒဏ်
မိုးဒဏ်ကြောင့် မူလက ဖြူဖြူဝင်းသော အသားအရောင်ကလေးမှာ နီညိုရောင် သန်းနေ၍
အမများနှင့် ညီမများကပါ မျက်ရည်စို့ကြသည်။

ဆန်ကုန်သည်လေး

သားကျွေးမှုမယားကျွေးမှုတခုပညာ ကိုယ်နှိုက်ပါ ဆိုစကားအရ ကျွန်တော့်မှာ ဆရာဖြစ်
အောင်ထားသော်လည်း လက်ရှိအခြေအနေအရ ကျောင်းဆရာအလုပ်မရနိုင်ပါ။ သည်တော့
အဖေက စဉ်းစားစီမံပေးသည်။

ပေါင်းတည်မြို့က ပြည်လုံးဩဘာ ဆန်စက်ပိုင်ရှင် သဋ္ဌေးဦးမောင်ကြီး (မြန်မာ့အလင်း
သတင်းစာ တိုက်ပိုင်ရှင်) သည် ဂျပန်အပြေး တိုင်းပြည်ဗရုတ်ဗရက်အချိန်၌ ရွာက ကျွန်တော်တို့
အိမ်မှာ လေးငါးခြောက်လမျှ လာရောက် ခိုအောင်းသွားဘူးသဖြင့် လူချင်းအင်မတန် ခင်မင်ရင်း
နှီးနေသည်။

ထို့ကြောင့် အဖေသည် ကျွန်တော့်အား ဦးမောင်ကြီးဆီခေါ်သွားပြီး စက်ထဲမှာ
သင့်လျော်သော အလုပ် မစပါဟု ပြောသည်။

အဖေသည် ကျွန်တော့်အား စက်ထဲမှာ ကတ္တာ အကူစာရေးလောက်ကစပြီး စက်မန်နေဂျာလောက် ရောက်အောင် ရန်မှန်းသည်။

ကျွန်တော်ကတော့ ပထမဦးမောင်ကြီး ခိုင်းတာလုပ်ပြီးနောက် ကျွန်တော်စာပေဝါသနာပါကြောင်း ပြောပြ၍ ရန်ကုန်က မြန်မာ့အလင်း သတင်းစာတိုက်သို့ ပို့ပေးဘို့ ပြောမည်ဟုစိတ်ကူးသည်။

သို့သော် ထိုအချိန်မှာ အောက်မြန်မာပြည်တွင် ဆန်များအရောင်းရထိုင်းနေ၍ ဦးမောင်ကြီးသည် သူ့စက်ထဲက ကြိတ်ပြီးသား ဆန်တွေမန္တလေးသို့ သွားရောက်ရောင်းချပေးပါဟု ပြောခြင်းဖြင့် ကျွန်တော့်မှာ မမြော်လင့်သော ဆန်ကုန်သည်ဘဝသို့ ရောက်သွားရပါတော့၏။

ဦးထွန်းရင်၊ ဦးအောင်လေးတို့ လက်ထဲရောက်သောအခါ၌ အစိုးရနှင့် အမှုဖြစ်၍ ပြည်သူပိုင်အသိမ်းခံရသော ပေါင်းတည်မြို့ 'ပြည်လုံးဩဘာ'ဆန်စက်မှာ ထိုစဉ်အခါက ရန်ကုန်မြို့ မြန်မာ့အလင်းသတင်းစာတိုက်ပိုင်ရှင် ဦးမောင်ကြီး (ယခု ကွယ်လွန်)၏ ဆန်စက်ဖြစ်ပါ၏။ ဦးမောင်ကြီး၏တိုက်သည် ၎င်းစက်ဝင်းထဲမှာပင် စက်နှင့်မျက်နှာချင်းဆိုင်တွင်ရှိ၏။

ဦးမောင်ကြီးသည် ကျွန်တော်နှင့် စတင်သိကျွမ်းစဉ်က အသက် ၅၀ ခန့် အသားဖြူဖြူနှင့် လူပုပုဝဝ သဘောသကာယကောင်းသူဖြစ်၏။ သို့သော် သူသည် ပိုက်ဆံကြေးငွေချမ်းသာလင့်ကစား ကာယသုခပြည့်ဝသူမဟုတ်ရှာပေ။ သူ့မှာ သဌေးနာခေါ် သွေးတိုးရောဂါက ရှိလေသဖြင့် စားချင်တာမစားရ။ သောက်ချင်တာမသောက်ရ။ အစားအသောက် အနေအထိုင်ဆင်ခြင်ရသူဖြစ်ပါ၏။

လောက၌ လူတို့သည် ငွေချမ်းသာတိုင်း လူချမ်းသာကြသည်မဟုတ်ကုန်။ တနည်းအားဖြင့် မိမိ၌ရှိသော ငွေလုံးငွေခဲကို မူလထက် မယုတ်လျော့ရ။ တိုးပွားအောင်သာ ကြိုးစားဆောင်ရွက်နေရသော ငွေကျွန်ငွေအလုပ်သမားကြီး ဖြစ်နေတတ်၏။

အဖေ၏ ဆက်သွယ်ပေးမှုဖြင့် ကျွန်တော်နှင့် သိကျွမ်းရသော ၁၉၄၆ ခုနှစ်မှာ ကျွန်တော်တို့ ပြည်ခရိုင်တွင် ဆန်တွေအလွန်ပေါနေ၍ ဆန်ဈေးမကောင်းပေ။ အထက် ဗမာပြည်မန္တလေးမြို့သို့ ယူသွားနိုင်မှ ဈေးကောင်းရ၏။ ဆန်တတွဲပါသွားလျှင် ၄၅ရက်အတွင်း ၄-၅၀ဝိ မြတ်၏။ ထို့ကြောင့် ဦးမောင်ကြီးသည် သူ့စက်ထဲက ဆန်များကို ကုန်သည်တို့အား ခွဲကြိတ်ခမျှနှင့် ရောင်းနေရသည်ကို အားမရနိုင်ဘဲ ဈေးကုန်ရစိမ့်သောငှာ ကျွန်တော့်အား မန္တလေးမြို့သို့ စေလွှတ်ခြင်းဖြစ်ပါ၏။

ထိုစဉ်က (ကက်စဘီခေတ်)မီးရထားသည် ကုန်တွဲတန်ဆာတို့ကို လမ်းမှာတာဝန်မခံပေ။ တွဲငှား၏။ တန်ဆာပေး၏။ သို့သော်လမ်းတွင် ကိုယ့်ပစ္စည်းကိုယ်တွဲစောင့်နှင့် လိုက်ရ၏။ ပထမဦးဆုံး ကျွန်တော့်ခရီးခေါက်မှာ သုံးတင်းဝင် ဆန်အိတ် ၁၅၀ ပါတွဲတတွဲဖြစ်၏။

ဆန်တွဲတတွဲသည် ပေါင်းတည်မြို့မှ မန္တလေးမြို့သို့ရောက်အောင် ကုန်ကျငွေမနည်းပါပေ။ တွဲတတွဲရစိမ့်သောငှာ ပေါင်းတည်ဘူတာရုံပိုင်ကို ၁၀ဝိပေးရ၏။ နို့ပြီးလမ်းတွင် အလီလီပေးရသည်များ ရှိသေး၏။

ကံအားလျော်စွာ ထိုစဉ်က ဒိုင်ယာရီစာအုပ်သည် ယခုကျွန်တော့် စာရေးစားပွဲထဲ၌ရနေ

၏။ ဟိုတုန်းက ပကတိမျက်စိနှင့် ရေးခဲသော လက်ရေးကလေးများကို ယခုဒီဂရီနှစ်ရာအစိတ် ရှိသောမျက်မှန်နှင့် အတော်ဖတ်ယူရ၏။

ပထမဦးဆုံးအခေါက် တွဲအတွက် အလီလီပေးရငွေများ။

လက်ပံတန်း ၂ ကျပ် ။

ပုစွန်တောင် ၄ ကျပ် ။

ပြန်တံဆာ ၂ ကျပ် ။

ပျဉ်းမနား ၂ ကျပ် ။

သာစည် ၆ ကျပ် ။

ဤသို့အမြို့မြို့မှာ အလီလီပေးရသော ငွေကားအခြားမဟုတ်ပေ။ ကုန်ရထားတို့မည် သည် လူစီးရထားလို တိုက်ရိုက်သွားသည်မဟုတ်။ လက်ပံတန်း ရန်ကုန်လို လမ်းခွဲရှိသော ဘူတာကြီးများမှာ ရှမ်းတိန်လုပ်၍ တထောက်တစခန်းတွဲဖြုတ်ပြီး ရပ်နားထားတတ်ကြသည်။ ထိုအခါ ဘီးတို့ဝင်ရိုးတို့ကို တူတွေဂဏန်းလက်မတွေနှင့် တဒေါက်ဒေါက် လာရောက်ခေါက် တတ်ကြ၏။ မီးရထားဌာနကုန်တွဲဘက်ဆိုင်ရာ အလုပ်သမားများ။ သူတို့က ဒီတွဲဝက်အူချောင် နေတယ်၊ လေးစိတ်မချရဘူးစသည်ဖြင့် ဆိုင်းငံ့ထားနိုင်ကြပါသည်။ သူတို့နှင့်ပြေလည်ပါမှ တွဲကို ထွက်မည့်ရထားချိတ်ပေးတတ်ကြသည်။ ထို့ကြောင့် နှစ်ယောက်တတွဲ သုံးယောက်တတွဲ တဒေါက်ဒေါက်လာခေါက်ပြီဆိုမှဖြင့် ဘာမျှပြောမနေတော့ဘဲ တယောက်တကျပ်လောက် ပေးလိုက်ရသည်သာ။ ဤခရီးလမ်းတလျှောက်မှာ သာစည်ဘူတာသည် အကဲဆုံးတည်း။ နှစ်ယောက်တတွဲချည်း သုံးခါလာလေသဖြင့် ၆ ကျပ်တောင် ချောသွားပါသည်။

ဤသို့ပေးရန် ကျွန်တော့်အရင် သွားဘူးသောသူများက ညွှန်ကြားထားပါ၏။

ယင်းသို့ဖြင့် ကျွန်တော်သည် မန္တလေးမြို့သို့ ပထမဦးဆုံးအကြိမ် ရောက်ခဲ့ပါသည်။ ထိုစဉ် မန္တလေးမှာ ကျွန်တော့်ဆွေမျိုးမိတ်ဆွေ တယောက်မျှမရှိပါချေ။ ကျွန်တော်အလွန်တွေ့ချင် နေသောသူတဦးကား ရှိ၏။ ဆရာကြီးရွှေဥဒေါင်း။

ဂျပန်ခေတ်က ကျွန်တော်ရန်ကုန်တွင် မြင်းလှည်းမောင်းနေစဉ်ကပင် ထိုကာလ သူရိယ သတင်းစာတိုက်သည် ဗဟန်း ကုတ်ကိုင်းလမ်းတွင် ဖြစ်၍ ကြည့်မြင်တိုင်မှ နေ့စဉ်သွားနေသော သတင်းစာဆရာ ဦးသိမ်းမောင် (ယခုကွယ်လွန်)အဆင်သင့်၍ ကျွန်တော့်လှည်းနှင့်ပါလာသော အခါများ၌ ဆရာကြီးအကြောင်းကို မေးရသည်။ ရွှေဥဒေါင်းက မန္တလေးသားဘဲ။ ခုနယ်မန္တလေး မှာဘဲ နေပါလိမ့်မယ်ဟု ဆရာ ဦးသိမ်းမောင်က ပြောထားပါသည်။

သို့သော် ယခု ကျွန်တော်လာခဲ့တာက ကုန်သည်ကိစ္စ၊ ဆရာကြီးနှင့် ဘာမျှမဆိုင်။ ကိုယ့်ဆန်တွေရောင်းရတိုက်သည် မူလပထမ။ ကဲ ဒါတွေ ဘယ်လိုဆက်သွယ်ရောင်းချရပါမည် နည်း။

သို့သော် စီးပွားရေးလုပ်ငန်း၌ ကုန်သည်ကြိုက်သော ဥစ္စာပစ္စည်းသင့်မှာရှိနေပါက ဘာမျှ

ခက်ခဲသည်မဟုတ်ပါချေ။

ထိုစဉ်က မန္တလေးက ဆန်ပွဲရုံများမှ ပွဲစားလူကြိုတို့သည် ကုန်ရထားဆိုက်တိုင်း ဘူတာမှာခြေချင်းလိမ်နေကြသည်။ ထိုနေ့နံနက်လင်းအားကြီးမှာ ကျွန်တော်နှင့်တွေ့ဆုံရမည်ကား ဟင်္သာမြင့်ပွဲရုံမှ အထောက်တော်များ။

ကျွန်တော်က သူတို့အဖို့ မျက်နှာစိမ်းဖြစ်နေသည်နှင့်

“ဒီဆန်တွေ ဘယ်ပွဲရုံချဘို့လဲခင်ဗျာ”

“ဘယ်ပွဲရုံချရမှန်း မသိသေးဘူးဗျာ”

“ဆန်ပိုင်ရှင်က ဘယ်သူလဲခင်ဗျာ”ထိုစဉ် ဆန်ပိုင်ရှင်နှင့် တွဲစောင့်ကတခြားစီဖြစ်တတ်သဖြင့် “သူ့ကို ဘယ်မှာတွေ့နိုင်မလဲခင်ဗျာ”

“ဒီမှာဘဲ တွေ့နေပါပြီဗျ။ ဆန်ပိုင်ရှင်က ကျွန်တော်ပါဘဲဗျ”

သူတို့အံ့အားသင့်ကြသည်။ အကြောင်းမှာ ဆန်ပိုင်ရှင် ကုန်သည်တို့သည် ဒီလိုပင်ပန်းသောခရီးကို ကုန်တွဲနှင့် မလိုက်ကြကုန်။ လူစီးရထားနှင့်သွားပြီး တွဲစောင့်ကို ငါးကျပ်တဆယ်ပေး၍ငှားကြ၏။ ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင်လည်း ဆန်ပိုင်ရှင်စစ်စစ် မဟုတ်သည်ကို မိတ်ဆွေအသိပါ။ သို့သော် ကျွန်တော့်သဘောနှင့် ရောင်းချနိုင်ပေသည်။

သူတို့သည် ကျွန်တော့်အကဲကို ခတ်ကြပြီး

“ဒီမှာ ပွဲရုံအဆက်အသွယ် မရှိသေးဘူးလားခင်ဗျာ”

“မရှိသေးဘူးဗျ။ ဒါပထမဦးဆုံးအခေါက် ကျွန်တော်မန္တလေးကို ရောက်ခြင်းဘဲဗျ”

“ဟာ၊ ဒါဖြင့် ကျွန်တော်တို့ပွဲရုံကို ချဉ်းမရဘူး။ ဟင်္သာမြင့် ဆန်စက်ပိုင်ရှင် သဌေးဦးသက်တင် ဒေါ်သန်းရင်ဆိုရင် မန္တလေးမြို့မှာ နာမည်ကြီးပါဘဲ။ အစစအရာရာ စိတ်ချရပါတယ်”

“ခင်ဗျားတို့စက်သူဌေးက ကျွန်တော့်ဆန် ဘယ်ဈေးပေးမှာလဲ”

ဤစကားပြောလိုက်မိသည်နှင့်ပင် သူတို့သည် ကျွန်တော့်အားကုန်သည် အသစ်စက်မှန်းကို သိကြလေပြီ။

“ဒီက ဆန်နမူနာယူခဲပြီး သဌေးနဲ့တွေ့တော့ပြောပါ။ ပေါက်ဈေးထက်မနဲရပါဘူး။ တက်ဈေးစောင့်ချင်တယ်ဆိုလဲ သဌေးအိမ်မှာနေပြီး စောင့်နိုင်ပါတယ်။ အခု ကျွန်တော်တို့နဲ့ လိုက်ခဲပါ”

“အား၊ ဒီဆန်တွေ ဒီတွဲပေါ် ဒီလိုအတိုင်းထားခဲလို့ ဖြစ်ပါ့မလား”

သူတို့ရယ်မောကြပြီး

“ဒါ ကျွန်တော်တို့တာဝန် ထားပါ။ တန်ဆာဆိုတာ ကျွန်တော်တို့ပေးခဲပါ”

သဟာနှင့် ကျွန်တော်သည် သူတို့ခေါ်ရာကို အထုပ်အပိုးနှင့်လိုက်သွားသည်။ ဘူတာပြင် ဘက်ရောက်တော့ သူတို့မှာ စက်ဘီးကိုယ်စီနှင့် ကျွန်တော်ကဆိုက်ကားနှင့်။

သူတို့နှစ်ယောက်အနက် တယောက်က သုတ်ခြေတင်သွားသည်။ တယောက်က ကျွန်တော့်ဆိုက်ကားကို လမ်းညွှန်ခေါ်သည်။ မန္တလေးမြို့လယ်ခေါင်လမ်း (နံပတ်မေနေသည်။) တွင် သူတို့သဌေးတိုက်ကလည်း ကျွန်တော်တို့သဌေး ဦးမောင်ကြီးတိုက်ထက် မငယ်ပါတကား။

ထိုတိုက်ရှေ့ ဆိုက်ကားရပ်လိုက်လျှင် အသက်သုံးဆယ်ကျော်မျှသာ ရှိသေးသည့် ပွဲကတော်ကိုယ်တိုင် ထွက်လာ၍ ကျွန်တော့်အားကြိုဆိုပြီး ဆိုက်ကားခပေးသည်။

သူတို့တိုက်နဖူးစည်းတွင် ‘ဟင်္သာမြင့်’ဟု ရေးထားသည်။ သူတို့မှာ မန္တလေးမြို့တွင် ‘ဟင်္သာမြင့်’ခေါ်သော ဆန်စက်ရှိသည်။ သို့သော် ယင်း ၁၉၄၆ ခုနှစ်မှာ မန္တလေးခရိုင်တွင် စစ်ပြီးစ စပါးထွက်မကောင်းသေး၍ စက်မှန်မှန်မလည်ရသဖြင့် သူတို့အိမ်ကို ပွဲရုံဖွင့်ထားကြခြင်း ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် သူတို့လင်မယားကို ‘ပွဲစား’ ‘ပွဲကတော်’ဟု ကုန်သည်ခေါ် ခေါ်ကြရသည်။ ပွဲကတော် ဒေါ်သန်းရင်ယောက်ျား ဦးဘတင်မှာ ထိုစဉ်အသက်သုံးဆယ်ငါးနှစ်မျှ ရှိမည်ဖြစ်၍ သူတို့လင်မယားသည် တယောက်ကိုတယောက် ‘တင်’၊ ‘ရင်’ဟူ၍ အဖျားဆွတ်ပြီး ကနွဲ့ကရ ခေါ်ကြပြောကြသည်။ ဤတင်နှင့် ရင်တွင် ရင်ကစီးပွားရေးကို ဦးစီးခေါင်းဆောင်လုပ်၍ သူနှင့်သာ စကားပြောရသည်။

ထိုနေ့ ဆဲတနာရီလောက်မှာပင် ဘူတာမှ နွားလှည်းများဖြင့် သူ့အိမ်သို့ ရောက်လာပြီ ဖြစ်သော ကျွန်တော့်ဆန်အိတ်များကို ကြည့်၍

“မောင်ကျင်မောင်၊ မင်းဧည့်မထ ဆန်တွေက အခုပေါက်ဈေး တအိတ်ကို သုံးဆဲငါးကျပ် ဈေးရှိတယ်ကွ။ အဲဒါ အခုရောင်းချင်လဲရောင်း၊ တက်ဈေးစောင့်ချင်လဲ စောင့်အုံး”

ပေါင်းတည်မြို့စက်ထဲမှာ ပေါက်ဈေး နှစ်ဆဲရှစ်ကျပ်မျှသာရှိသဖြင့် ဦးမောင်ကြီးက သုံးဆယ်ကျပ်အထက်ရလျှင် မြန်မြန်ရောင်းပြီး မြန်မြန်ပြန်ခဲ့၊ နောက်ဆန်တွေ အများကြီးရှိသေး တယ်ဟု မှာကြားလိုက်သည့်အလျောက် ကျွန်တော်သည် ဤသုံးဆဲသုံးကျပ်ဈေးနှင့်ပင် ရောင်းပြီး သုံးရက်အတွင်း ပြန်ခဲ့တော့၏။

ဘူတာရုံမှ ပွဲရုံသို့သယ်သော နွားလှည်းခကို ကျွန်တော်က ခံရသည်။ ပွဲခက တရာလျှင် တကျပ်ခွဲနှုန်း။

ထိုရငွေများကို ဦးမောင်ကြီးက မှာကြားလိုက်သည့်အတိုင်း ကျွန်တော့်စရိတ်သာ ချန်လှပ် ပြီး မန္တလေးငွေတိုက်မှာ ဒရပ်ဖ် (မေအေ) လုပ်ရသည်။ ဤဒရပ်ဖ်ကို ရန်ကုန်မြို့မြန်မာ့အလင်း သတင်းစာတိုက်မန်နေဂျာ (နောင် ဖဆပလ နှင့် ပထစ အစိုးရလက်ထက်မှာ ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီး) ဦးတင်ထံသို့ ဝင်ပေးရသည်။ ဦးတင်ထံမှ ငွေမည်မျှ ဒရပ်ဖ်ရကြောင်းစာကိုသာ ဦးမောင်ကြီးအား ကျွန်တော်က ပေါင်းတည်မြို့မှာ ပေးရသည်။

မန္တလေးမြို့မှာ ဆန်တအိတ် သုံးဆဲသုံးကျပ်ဈေး ရောင်းခဲ့ရသဖြင့် ဦးမောင်ကြီးက လွန်စွာကျေနပ်အားရ၍ နောက်တခေါက် တွဲနှစ်တွဲနှင့် အခြားတွဲစောင့်တယောက်ပါထည့်၍ လွှတ်ပြန်သည်။ ဤအခေါက်မှာ သုံးဆဲငါးကျပ်ဈေးတောင် ရောင်းခဲ့ရပြန်သဖြင့် ဦးမောင်ကြီး

သည် ပိုမိုသဘောကျသွားလေ၍ တတိယအခေါက်တွင်မူ ကျွန်တော့်အား ပေါင်းတည်မြို့ကို ပြန်မလာလေနှင့်တော့၊ မန္တလေးမြို့မှာပင်နေပြီး သူက မပြတ်ပို့နေမည်ဖြစ်သော ဆန်များကို ရောင်းချပြီး ငွေကို ဒရပ်ဖ်လုပ်ပြီးပြန်ပို့နေပါ။

ထို့ကြောင့် ကျွန်တော်သည် မန္တလေးမြို့မှာ သဌေး၏လူယုံတော်အဖြစ်နှင့် စံမြန်းရပါလေ၏။

သည်လို ဆန်တွေမြောက်မြားစွာ မကြာခဏ ရောက်နေသော သဌေး၏ ကိုယ်စားလှယ် တော်အား ပွဲစားကတော်တို့ လင်မယားကလည်း ဖူးဖူးမှုတ်ကြပါ၏။ ထမင်းစားပွဲမှာ ကျွန်တော့် ကို စားပွဲထိပ်က ထိုင်စေပါ၏။ ကျွန်တော်နှင့် မကြာခဏအခေါက်ကယ် ပြန်ကယ်ရောက်လာကြ သော ပေါင်းတည်မှ ဦးမောင်ကြီးလွတ်လိုက်သည့် ဆန်တွဲစောင့်များနေရန် သူတို့တိုက်ခေါင်းရင်း က သစ်သားအိမ်မြင့်တလုံးပေးထားပါ၏။

ပွဲကတော်က ကျွန်တော့်အား ‘ငါ့မောင်’ဟု ခေါ်လာ၏။ ကျွန်တော်က သူ့ကို ‘မမရင်’ဟု ခေါ်တော့၏။

ထိုအချိန်၌ ကျွန်တော့်အသက်သည် နှစ်ဆဲ့ခုနစ်နှစ်ရှိပြီဖြစ်သော်လည်း ကျွန်တော်သည် အရွယ်တင်သူဖြစ်၍ များစွာနုပျိုနေ၏။ မိမိကိုယ်မိမိ အရွယ်တင်သူဟု ပြောသဖြင့် ကြွားသည်ဟု မထင်စေလိုပါ။ စင်စစ်အရွယ်တင်ခြင်းသည် မိမိကိုယ်မိမိ အထင်ရောက်၍ ဖောက်ပြန်သော သဘောရှိတတ်သည်။ ကျွန်တော်သည် ဤရှိတတ်သော လူစားထဲပါဝင်၍ ကိုယ့်ကိုယ်ကို လူပျို လိုနေ၏။ စက်သဌေး ဦးမောင်ကြီး၏ ညီဟုလိမ့်၏။

သည်တော့ ပွဲကတော် ဒေါ်သန်းရင် အင်မတန်သဘောကျကာ ‘ငါ့မောင်တော့ ဒို့အညာ သူနဲ့ ပေးစားရမယ်ကွ’ဟုစလှာ၏။

သည်တော့ သည်မောင်ကလဲ

“အို မမရင်သဘောဘဲ”

ဒေါ်သန်းရင်သည် အောင်သွယ် ဝါသနာပါဟန်တူ၏။ သူ့စိတ်ထဲ ဒီစက်သဌေးညီကို စက်သဌေးသမီးနဲ့ ပေးစားလိုက်ရအနိပ်ဘဲဟု တွက်ဆဟန်တူ၏။ တနေ့သ၌ စက်သဌေးသမီး တယောက် သူ့အိမ်ရောက်လာသည်နှင့် ကျွန်တော့်ကို ခေါ်ပြ၏။ အသက်ဆဲ့ကိုးနှစ်တဲ့။ အသားညိုချော နာမည်က ‘ခင်မမ’တဲ့။

ခင်မမပြန်သွားသောအခါ၌ ကျွန်တော့်ကိုခေါ်မေး၏။

“ဘယ့်နှယ်လဲ သဘောကျရဲ့လားကွ။ ကောင်မလေးဘက်ကတော့ ငါ့သဘောဘဲကွ။ ငါပြီး ပြီးတယ်။

သည်တော့ ဒီကောင်ကလဲ

“ဟာ မမရင်ရေ၊ ကျွန်တော်တော့ မြင်ရင်မြင်ချင်းဘဲကွယ် ချစ်မိကြိုက်မိတယ်ဆိုတဲ့ သီးချင်းအတိုင်းဘဲ။ ကျွန်တော် သူ့အတွက်တောင် ကဗျာတပုဒ် စပ်မိလိုက်သေးတယ်”

“အောင်မယ်၊ မင်းက ကဗျာစပ်တတ်သလား ဆိုစမ်းပါအုံး။ ဘယ်လိုလဲ”

ကျွန်တော်က စာရွက်တစ်စုံထဲရေးထားတာ ပြလိုက်၏။

တင်ကွကွနဲ့ ခင်မမ

ယဉ်စစ မျက်နှာ

မြင်သမျှ မက်စရာငယ်

ရတက်မှာ မချီ

တခဏလောက် ကြင်လိုက်ပါလျှင်

ဆင်ကိုက်တာတောင် ခံဝံ့ပါရဲ့လေး။

သူသည် ဤရွတ်နောက်နောက် ကဗျာကိုဖတ်၍ ရွတ်နောက်သည်ကို မသိရှာဘဲ ရယ်မောပြီး

“မင်းကဗျာကလဲကွာ ဆင်ကိုက်တယ်လို့ဘဲ။ ဆင်ဆိုတာ အစွယ်နဲ့ထိုးတယ်သာရှိပါတယ်”

“အဲဒီ ‘ထိုး’ကာရံကို ယူရေးတော့ မကောင်းတတ်လို့ပါ မမရင်ရဲ့”

သူ ဒါမျိုးတော့ နားလည်သည်။ “ဟင်း ကောင်လေး”ဟုနဖူးကို လက်သီးနှင့် ရွယ်သည်။

အင်း၊ သဌေးမျိုးယောင် ဆောင်ရတဲ့ အရသာတမျိုးပါကလား။

စင်စစ်ကား ကျွန်တော်သည် ထိုအချိန် ထိုမြို့၌ သဌေးနှင့်ဘဲ တူနေပါသည်။ နှစ်ရက်ခြား သုံးရက်ခြားလို လေးငါးသောင်း၊ လေးငါးသောင်း၊ ပေါင်းတည်က ပို့တဲ့ဆန်ဘိုးတွေ၊ ပွဲကတော် ဆီက ယူယူပြီး ဘဏ်သွားဒရပ်ဖ်လုပ် ပို့နေပါသည်။

ဘဏ်က ငွေလက်ခံသည်မှာ နာရီပြန်တချက်အထိသာ ဖြစ်ရာငွေရပြီး ဘဏ်ချိန်မမှီသော နေ့များ၌ ဤငွေလေးငါးသောင်းအိတ်ကြီးကို ဆရာကြီး ရွှေ့ဒေါင်းအိမ်ယူသွားကာ တညတာ အပ်နှံထားလေ့ရှိပါသည်။

ထို့ကြောင့် တခါက ဆရာကြီးက ပြောဘူးသည်။

“ဟေ့ကောင်၊ မင်း ဒီလောက်များတဲ့ ငွေတွေ ငါ့ဆီလာလာ အပ်ထားတာ ငါကများ မတော်မတရားလုပ်လိုက်ရင်လို့များ မစဉ်းစားမိဘူးလား”

“မစဉ်းစားမိပေါင်ဗျာ၊ ဆရာကြီးက စုံထောက်မောင်စံရှား ဝတ္ထုတွေ ရေးတဲ့လူ၊ ကျွန်တော်က စုံထောက်မောင်စံရှား ဝတ္ထုတွေ ဖတ်ထားတဲ့လူ”

ဤမျှငွေကို အရေးမထားသူဖြစ်ခြင်းကြောင့် ဆရာကြီး၏ တသက်မှတ်တမ်းစာအုပ်တွင်

သူသည် ကျွန်တော့်အား သဌေးသားလေးဟု ထင်မိကြောင်း ရေးထားပေသည်။

ဆရာကြီး ထင်မည်ဆိုလည်း ထင်စရာပါ။ ဒီအချိန်မှာ ကျွန်တော်က ဘရန်ဒီ၊ ဝီစကီ၊ ဘီယာ ဒါဇင်လိုက် ဆရာကြီးအိမ်မှာ ချနေတာဘဲ။

သို့သော် ကျွန်တော့်ဘဝကား အိပ်မက်ပမာသာတည်း။ တနည်းအားဖြင့် မျက်လှည့်ပြနေ သည်နှင့်တူပါသည်။

၁၉၄၆ ခုနှစ်၊ မြန်မာပြည်တွင် လူမျိုးပေါင်းစုံ၊ အလုပ်သမား အားလုံးတို့ အညီညွတ်ဆုံး သော ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းခေါင်းဆောင်သည့် ပြည်လုံးကျွတ် ဖဆပလ သပိတ်ကြီးမှောက်သည် ၌ လမ်းပန်းအဆက်အသွယ် အားလုံးပြတ်၍ မန္တလေးမြို့မှာ ဆန်တအိတ်ကို ငါးဆယ်ကျော်အထိ ရောင်းရလေရာ သပိတ်ကြီး ပြန်လှန်၍ ရထားလမ်း၊ ကားလမ်းပွင့်သည်နှင့် တပြိုင်တည်းအလား လား၊ အောက်အရပ်က ဆန်ကုန်သည်တွေက တုပ်ထားသော တာတမံကို ရေဒလဟော ဖွင့်ချ လိုက်ဘိသကဲ့သို့ ဆန်တွေ အရမ်းကာရော မန္တလေးမြို့သို့ တင်ကြလေရာ တအိတ် ၂၀ ကျပ် ဈေးမျှ ဝယ်မည့်သူ မရှိတော့ချေတကား။

ထိုအခါ၌ ကျွန်တော့်လက်ထဲမှာ ဆန်အိတ်တွေ နှစ်ထောင်ကျော် သောင်တင်နေလေ တော့သည်။

သည်တော့ ပေါင်းတည်မြို့မှ ဦးမောင်ကြီး၏ ယောက်ဖကိုယ်တိုင်လိုက်လာကာ စီမံခန့်ခွဲ သည်။

အထက်အညာ ကသာမှာ ဆန်ဈေးကောင်းသည်ဟု ကြားသည်။ ဆန်အိတ်မော်တော် တစင်း ဆွဲနိုင်သည်လောက် လူတယောက် အစမ်းလွှတ် ရောင်းခိုင်းကြည့်ပါ။ သည်အခါမှာ ဦးမောင်ကြီးဆန္ဒအရ လူစွမ်းကောင်း ရွေးလိုက်သည်ကလဲ ကျွန်တော်ဘဲ။

ထို့ကြောင့် ၁၉၄၆ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၂၃ ရက် နံနက် ၁၀ နာရီမှာ ဆန်အိတ်နှစ်ရာစီပါ သော သဗ္ဗာန်ကြီးနှစ်စင်း၊ ဝဲ ချိတ်ထားတဲ့ မော်တော်တစင်းနှင့် မန္တလေးမြို့ ဂေါဝိန်ဆိပ်မှ အထက်အညာသို့ ဆန်တက်ခဲ့ပါသဗျား။

သည်လူစွမ်းကောင်းဟာ အညာမှာတော့ ကွဲလိုက်သည် ဟက်တက်ပါဘဲ။ ကသာရောက် တော့ မှန်းချက်နှင့် နှမ်းထွက်မကိုက်။ ဆန်တအိတ် ၃၀ ကျပ်ဈေးလောက်ဘဲရှိတယ် (နတ်တော်၊ ပြာသိုဆိုတော့ သူတို့ဆီမှာ ဆန်သစ်ကလဲ ပေါ်နေတာကို။) ဒီ ၃၀ ကျပ်ဈေးတောင်မှ များများ စားစား လက်ငင်းဝယ်မည့်သူမရှိ။ သည်တော့ ကျွန်တော်မြစ်ကြီးနားအထိ တက်ရောင်းတာလဲ (ရည်းစားတယောက်သာ ရခဲ့တယ်။) မစွဲတာနဲ့ ကသာမှာဘဲ ဆန်တွေအားလုံး အကြွေးပေးလိုက် တာ အဲသည်ကြွေးဟာ တော်တော်နဲ့တောင်းမရတော့ပါဘူး။

သည်တော့ ကုန်ရှုံးကြွေးကျန် အိမ်မပြန်နိုင်ဘဲ ကသာမှာသောင်တင်နေလိုက်တာ ကျွန်တော့်မှာ သနားစရာဘဲ၊ မိန်းမ တယောက်နဲ့ အိမ်ထောင်ပြုနေရသဗျ။

နောက်ဆုံး ဟိုကြွေးလဲတောင်းမရ။ ရှိသမျှလဲဖဲ့ရှုံးလို့ ကသာမှာမနေနိုင်တော့ဘဲ ၁၉၄၇ခုနှစ် မေလထဲမှာ ပေါင်းတည်ရွှေမြို့တော် ပြန်လာလို့ ကျွန်တော့်အဖေ အိမ်ဝင်းထဲ

ဝင်တော့ ကျွန်တော့်အိတ်ထဲမှာ ပဲစေ့နှစ်စေ့နဲ့ ကသာက မယားငယ်တယောက်ဘဲ ပါခဲ့တော့သမျှ။

အဲသည် မိန်းမအကြောင်းတော့ ‘ဆန်ဆုံစား ကံကုန်သွား’ဆိုတဲ့ဝတ္ထု။ ငွေတာရီမဂ္ဂဇင်း မှာဘဲ ၁၉၆၁ ခုနှစ် ဂျန်လနဲ့ ဂျူလိုင်လ နှစ်လဆက် ဝတ္ထုရှည်အဖြစ်နဲ့ ပါပြီးပါပြီခင်ဗျား။ စင်စစ်တော့ ကျွန်တော့်ဘဝဟာ ကျွန်တော့်ကို စာရေးဆရာမဖြစ်ဖြစ်အောင် တွန်းပို့နေတာဘဲ။

မိန်းမတယောက်နဲ့ ပဲစေ့နှစ်စေ့ဘဲ အိတ်ထဲပြန်ပါတယ်ဆိုတာ ကြားတော့ ဦးမောင်ကြီးက သူ့ငွေတွေ အလွဲသုံးစားလုပ်တယ်။ ၄၀၆ နဲ့ တရားစွဲမယ် ပြောလေတော့ ကျွန်တော် အဲဒီမိန်းမ ခေါ်ပြီး မန္တလေး ပြန်ပြေးတာပေါ့။ (နောက်တော့ အဖေမျက်နှာထောက်ပြီး သူတကယ်မစွဲရှာပါ ဘူး။)

မန္တလေးရောက်တော့ ကိုယ်နေစရာ စားစရာမရှိတဲ့ အဆုံးမှာ ဒီမိန်းမကို လက်မှတ်ခံပြီး ကသာပြန် သင်းဘောပေါ် တင်ပေးလိုက်ရတယ်ခင်ဗျား။ ကျွန်တော်ကတော့ ကသာမှာတုန်းက ကိုယ့်ကြွေးရစရာရှိတဲ့လူ မန္တလေးပြန် ရောက်နေတာ သူ့အိမ်အတင်း တက်နေလိုက်တော့တာ ဘဲ။ အဲသည်မှာ ကျွန်တော် စာရေးဆရာဖြစ်တော့တာပါဘဲ။ ၁၉၄၇ ခုနှစ် ဩဂုတ်လ ရှုမဝ မဂ္ဂဇင်းမှာ စပြီးတော့ပေါ့။

(မှတ်ချက်။ ။ အထက်ပါတို့သည် ငွေတာရီမဂ္ဂဇင်းတွင် ၁၉၆၉ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ မှစ၍ ၁၉၇၀ ခုနှစ် ဂျန်နဝါရီလအထိ ၁၇ လ ဆက်ရေးခဲ့ပြီး ငွေတာရီအယ်ဒီတာက အကြောင်းကြောင်းကြောင့် ဆက်လက်မထည့်နိုင်ပါဆိုသဖြင့် ကျွန်တော် ၁၇လ တိတိ မရေးဘဲ ရပ်နားခဲ့ရာ၊ ယခု ၁၉၇၂ ခုနှစ် ဂျူလိုင်လမှာ ကျွန်တော်၏စာရေးသက် ၂၅ နှစ်မြောက် ငွေရတု သဘင်ကို ရည်ရွယ်၍ ကျွန်တော့်ဘဝဇာတ်ကြောင်းကို အောက်ပါအတိုင်း ပြန်လည်ရေးခြင်း ဖြစ်ပါသည်။)

ငွေရတုသဘင်

သော်တာဆွေသည် ၁၉၇၂ ခုနှစ် မေလဆန်း၌ သူ့မိခင် ပိန်ချပ်ချပ်ကိုကြည့်၍ တော်တော် စိတ်ပိန်သွား၏။

“အော် မာသာ၊ မာသာ။ အသက်ကြီးလာမှ ဆင်းရဲသွားရှာသနော်”ဟု ညည်းလည်းညည်း ညူမိ၏။

နို့ပြီး

“အို မာသာတင် ဆင်းရဲသလား၊ ငါကကော ပိုပြီးဆင်းရဲမနေပါလား”ဟုလည်း သူ့ကိုယ်သူ ပြော၏။ “တကယ်ဆိုလျှင် ငါတို့သားအမိသည် မိခင်က ၁၉၇၂ ခုနှစ်မေလမှာ ၂၅ နှစ်မြောက် ငွေရတုသဘင်၊ ငါက ဂျူလိုင်လမှာငွေရတုသဘင်။ မိခင်သည် လတရာမြောက်

နှစ်နာမြောက် တွေတုန်းက အင်မတန်မောက်ကြွားခဲ့၏။ အခုငွေရတုသဘင်လ ဖြစ်သောလ သုံးရာမြောက်ကျမှ အရှိန်မဟပ်နိုင်တော့ဘဲ ပိန်ချပ်ချပ်ကလေးထွက်လာရသည်။ အို၊ ငါသည် ဝမ်းနည်းလေစွဲ”ဟု သော်တာဆွေက ပြောလေသတည်း။

အဓိပ္ပာယ်ကား။

ရှုမဝမဂ္ဂဇင်း ၁၉၄၇ ခုနှစ် ဂျန်လတွင် စတင်ထွက်ခဲ့၍ ယခု ၁၉၇၂ ခုနှစ် မေလတွင် ၂၅ နှစ်မြောက် ငွေရတုသဘင်တည်း။ ငွေရတုသဘင်ဆိုလျှင် ရှုမဝမဂ္ဂဇင်းသည် လ တရာမြောက် နှစ်ရာမြောက်တွေထက် ကြီးကျယ်ခမ်းနားစွာ ထွက်ရမည်ကို ခုတော့ ဘာမှမထူးခြားနိုင်ဘဲ သာမန်မျှ ခါတိုင်းထွက်နေကျလေး အတိုင်းဘဲ ၂၅ ဖောင်၊ စောင်ရေ ၆၀၀၀ ထဲရယ်။

အိုအတိတ်ကို ပြန်လည် စဉ်းစားလိုက်တော့ ၁၉၅၅ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလထုတ် ရှုမဝ လတရာမြောက်တုန်းကများ ဖောင်ရေ ၅၀၊ စာမျက်နှာ ၄၀၀ ကြီးနဲ့။ စောင်ရေက ၂၀၀၀၀ (နှစ်သောင်း)တောင် ဖြောင့်ခဲ့သည်။ တကယ်ဆိုလျှင် အခုငွေရတုသဘင် လသုံးရာမြောက်သည် လတရာမြောက် တုန်းကထက်ပိုပြီး ကြံ့ဘို့ပေါ့။

သို့သော် စက္ကူက ဖောင်နဲ့စောရေ ကန့်သတ်ပေးထားလို့ တရွေးလေးမျှမပိုနိုင်။

သို့သော်

ရှုမဝ၏ သို့သော်ထက်တောင် သော်တာဆွေ သို့သော်က ပိုဆိုးပါ၏။

အကြောင်းမှာ သော်တာဆွေသည် ၁၉၄၇ ခုနှစ် ဩဂုတ်လတွင် ရှုမဝမိခင်၏ရင်မှ ပေါက်ဖွားခဲ့၍ ယခု ၁၉၇၂ ခုနှစ် ဂျူလိုင်လမှာ ၂၅ နှစ်တာ အတ္ထုပ္ပတ္တိစာအုပ်ကို ခမ်းနားစွာ ထုတ်မည်ဟု အားခဲထားခဲ့သော်လည်း ကုလသမဂ္ဂမှ ကမ္ဘာ့စာအုပ်နှစ်ဟု သတ်မှတ်သော ၁၉၇၂ ခုနှစ် ဂျန်နဝါရီလမှစ၍ ယခုဂျန်လ ဤစာရေးနေသည့် နေ့အထိ ကျွန်တော်တို့ မြန်မာပြည်တွင် လုံးချင်းစာအုပ်ထုတ်ရန် သက်ဆိုင်ရာဌာနက စက္ကူလုံးဝမပေးတော့ပါသောကြောင့်၊ နောင် ဘယ်သောအခါမှ ပေးမည်လဲ မသိရပါသောကြောင့် ယခု သော်တာဆွေ၏ ငွေရတုသဘင်ကို သူ့မိခင်ရင်ခွင် ပိန်ချပ်ချပ်မှာပင် လစဉ်အပ်နှံရပါတော့မည်ခင်ဗျား။

မြန်မာပြည်တွင် တသက်လုံးတော့ စက္ကူမဆင်းရဲတန်ရာ။ တနေ့စက္ကူရတော့ စာအုပ် ကြီးကြီး ထုတ်မယ်ပေါ့ဗျာ။ ဒီအခါမှာ ခင်ဗျားတို့ ဖတ်ကြည့်ကြစမ်း။

ကျွန်တော်ဘယ်သို့ ဟာသစာရေးဆရာ ဖြစ်လာသနည်း

ကျွန်တော်သည် ဆဲလေးငါးနှစ်သား အရွယ်ဝတ္ထုတွေ စပြီးဖတ်မိကတည်းက ဝတ္ထုရေး ချင်စိတ် ပေါ်ခဲ့ပါသည်။ ဝတ္ထုတပုဒ်ဖတ်ပြီး၍ ကိုယ့်စိတ်ကြိုက် ဖြစ်နေသည်ဆိုလျှင် ယင်းဝတ္ထု

နှင့် ဆင်တူရိုးမှား ဇာတ်လမ်းတပုဒ်ကို စိတ်ကူးလေ့ရှိပါသည်။ အောင်အောင်မြင်မြင် ဇာတ်ကွက် ရိုက်မိသည်လည်းရှိ၏။ တပိုင်းတစနှင့် ကိစ္စပြတ်သွားသည်လည်းရှိ၏။ လက်ကတော့ ဖြစ်ဖြစ် မြောက်မြောက် များများစားစား မရေးဖြစ်ခဲ့ပါ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ထိုစဉ်က ဝတ္ထုရေးပြီး ကျွန်တော်ဘာလုပ်ရမည်နည်း။ အဲသည်ခေတ်တုန်းက ယခုခေတ်မှာလို မည်သူမဆိုရေးသား ပေးပို့နိုင်သည်ဆိုသော မဂ္ဂဇင်းများ ရှိသည်ဟူ၍ ကျွန်တော်မသိခဲ့။ ကျွန်တော်တို့ကျောင်း စာကြည့်တိုက်မှ လစဉ်ယူသော ဒဂုန်မဂ္ဂဇင်းနှင့် သူရိယမဂ္ဂဇင်း၊ မြန်မာ့အလင်းမဂ္ဂဇင်းများရှိပါ သည်။

တကျပ်တန် ဒဂုန်မဂ္ဂဇင်းကြီးမှာဆိုလျှင် လစဉ် ဒဂုန်ခင်ခင်လေး၊ ဒဂုန်ရွှေမျှား၊ ဒဂုန်နတ် ရှင်၊ ဒဂုန်မောင်စံသူ၊ လယ်တီပဏ္ဍိတ ဦးမောင်ကြီး၊ သလ္လာဝတီ တင့်ဆုံ၊ မန္တလေးခင်တုတ်၊ မြစ်သားအကျော့နှင့် ဇေယျ၊ ညာဏတို့ချည်းဖြစ်၍ သူရိယ မဂ္ဂဇင်းမှာမူ ရွှေဥဒေါင်း၊ ပီမိုးနင်း၊ မဟာဆွေ၊ ဇေနစသည်တို့ဖြင့် ‘ရေးသူဆုရသည်’ဆိုတာလည်း တွေ့ရပါ၏။ ယင်းမှာ ကလောင် သစ်ဝတ္ထုကိုရွေး၍ ဆုပေးသည်ဖြစ်သော်လည်း ကျွန်တော့်စိတ်ထင် ရှေးကသူရိယပုံစံ (ရေးသူ ရွှေဥဒေါင်း)၊ (ရေးသူ ဇေန) ဆိုဘိသို့၊ (ရေးသူ ဆုရသည်)ဆိုတော့ အောင်မယ်လေး ဒီလူ၊ ကလောင်နာမည်ကလဲ ‘ဆုရသည်’တဲ့ဟု အောက်မေ့ခဲ့ပါသည်။

မြန်မာ့အလင်း မဂ္ဂဇင်းမှာလည်း ထိုနည်းလည်းကောင်း၊ မြေမျိုးလွင်၊ ရွှေပိန်သောင်း၊ မာဃ စသည့် ပါနေကျ စာရေးဆရာတွေချည်း ဖြစ်နေသောကြောင့် ဤမဂ္ဂဇင်း တိုက်တို့သည် သူ့စာရေးဆရာတွေနှင့်သူ ဖွဲ့စည်းထုတ်ဝေနေကြသည်။ အပြင်လူရေးပို့သော်လည်း အသုံးပြု လိမ့်မည်မဟုတ်၊ ငါ စာရေးချင်လျှင် တနေ့ရန်ကုန်ရောက်တော့မှ ဒီမဂ္ဂဇင်းတိုက်တွေသွားပြီး ဆက်သွယ်မှဘဲဟု နှလုံးပိုက်ခဲ့သည်။

သို့နှင့် ၁၉၃၉ ခုနှစ်တွင် ကျွန်တော်မြန်မာလို ဆယ်တန်းအောင်မြင်ခဲ့၍ ကြည့်မြင်တိုင် ဆရာဖြစ်သင်ကျောင်းသို့ ရောက်ခဲ့သည်။

သို့သော် ကျွန်တော် ရန်ကုန်ရောက်စမှာ စာရေးဆရာ ဖြစ်ချင်သည်ထက် ရုပ်ရှင်မင်းသား ဖြစ်ချင်စိတ်က ပိုနေ၍ မဂ္ဂဇင်းတိုက်များကို သွားရောက် ဆက်သွယ်ခြင်း မပြု သေးဘဲ ကိုယ့်ညာစားမည့် ရုပ်ရှင်ဘက်က လူနှစ်ယောက်နှင့် ပေါင်းမိပြီး ရုပ်ရှင်မင်းသားရူး ရူးနေပါသေး၏။

ကျွန်ုပ် ရုပ်ရှင်မင်းသား မဖြစ်ခြင်း

ဘယ်ဖြစ်မှာတုန်း ကိုယ့်အလုပ်ကမှ မဟုတ်တာဘဲ။

ထိုစဉ်က ရုပ်ရှင်ကုမ္ပဏီမှာလည်း ယခုခေတ်လိုမများပေ။ ဗြိတိသျှဘားမား၊ အေဝမ်း၊ ပဲရော၊ ရန်ကုန်ရုပ်ရှင်လောက်သာထင်ရှားစွာရှိ၏။ ယင်းကုမ္ပဏီများအနက် ကျွန်ုပ်သည် ဗြိတိသျှ

ဘားမားနှင့် အေဝမ်း ကုမ္ပဏီတွင် အလုပ်ချင်ဆုံးဖြစ်၍ ကျန်ကုမ္ပဏီများ၌ မလုပ်ဖူးတော့ မဟုတ်။ အကြောင်းသင့်လျှင် လုပ်မည်ဟု ဆုံးဖြတ်ချက်ချထားပါသော်လည်း ကျွန်ုပ်နှင့် ဆက်သွယ်မိသော လူနှစ်ယောက်က ပြောပြသည့်ကုမ္ပဏီကား ဗြိတိသျှဘားမားနှင့် အေဝမ်း ကုမ္ပဏီတို့ထက်ပင် ကြီးကျယ်မည့် မကြာမီ မင်းသားသစ်၊ မင်းသမီး သစ်များနှင့် တည်ထောင် တော့မည့် 'စိန်တခိုင်'ကုမ္ပဏီတဲခင်ဗျား။ ဘုရား ဘုရား၊ ဒါကြောင့်သူတို့သည် မင်းသားသစ် ရှာနေခဲ့ရာ ကျွန်ုပ်တို့တွေ့ရသည်မှာ 'တိုင်း၍ယက်သည့် ပက္ကလာ၊ မိုးရွာသည်နှင့် အဆင်သင့်'ပါ ဘဲတဲခင်ဗျ။

ထိုလူနှစ်ယောက်အနက် တယောက်ကို ဇာတ်ကားတခု၌ လူရွှင်တော်အဖြစ်နှင့် ခဏတဖြုတ် မြင်ခဲ့ဘူးပါသည်။ ထိုခေတ်မှာ အေဝမ်း စိုင်တမော့ကဲ့သို့ ဒုက္ခိတကို လူရွှင်တော် လုပ်တတ်လေရာ ဖော်ပြပါ ကျွန်ုပ်၏လူမှာလည်း ခြေတဖက်ထော့နင်းထော့နင်းနှင့် သူ့လူရွှင် တော်နာမည်က 'ဗိုလ်ကျိုး'လို့ခေါ်ပါသတဲ။

ကျန်လူကား ဘယ်ဇာတ်ကားမှ မပါဘူးသေးသည့် အသစ်စက်စက်လူကြမ်းမင်းသားပါတဲခင်ဗျာ။ လူက ပုလိပ်ပြုတ် ပိန်ခြောက်ခြောက်နှင့် ရုပ်ရှင်ထဲတွင် မည်သို့ကြမ်းမည် မသိရသေး သော်လည်း သူ့ပင်ကိုယ်စရိုက်ကား မိုက်မဲကြမ်းတမ်းလှလေစွ။ ကြည့်စမ်းပါဦး။ သူ့အမေ သူပြောလိုက်ပုံများ “ခင်ဗျားကြီးက - စေ့ကိုရေတာကိုဗျ”၊ “တွေ့ကရာ နေရာမှာ ခင်ဗျားကြီးက - ခေါင်းမကျယ်စမ်းပါနဲ့ဗျာ”။ ပြောမယုံကြုံဘူးမှ သိရတယ်။ ကြည့်မြင်တိုင် အုန်းပင်တန်းရှိ သူ့အိမ် ကျွန်တော် လိုက်လိုက်သွားမှာ သူ့အမေနှင့် စိတ်အခန့်မသင့်တိုင်း ဒီလိုဘဲ ကြားခဲ့ရပါ သဗျား။

စင်စစ်တော့ သူတို့နှစ်ယောက်သည် ရုပ်ရှင်မင်းသားသစ် ရှာသည်မဟုတ်ဖဲ အမဲဖမ်း နေသည်ဖြစ်ပေရာ ကျွန်ုပ်သည် အဲသည်တုန်းက တောက ရောက်ခါစ အသက် ၂၀ မျှ အရွယ် တယ်ပြီးတော့ အမဲစင်စစ် ဧကန်ဖြစ်ထိုက်သကဲ့။ သူတို့ခေါ်ရာလိုက်။ ခိုင်းရာလုပ်။ သွားလေရာ စရိတ်၊ သောက်စားသမျှပိုက်ဆံ ကျွန်ုပ်ဒကာခံ။

ထိုစဉ်က ကျွန်ုပ်သည် အရက်ကောင်းစွာ မသောက်တတ်သေး။ ဘီယာ အနည်းငယ်မျှ။ သူတို့ကိုကား ကျွန်ုပ်သည် ဝီစကီအား တိုက်ရပါ၏။ အဲသည်ခေတ်က ဝီစကီဆို ရော်နီဝါကားဘဲ ဗျို့။

သူတို့ ကျွန်ုပ်အိမ်သို့ လာရောက်ခေါ်ငင်တတ်သည့် အကြောင်းများကား “လာဟေ့၊ မင်း မကြာမီ ဇာတ်ကားရိုက်ရမယ့် စတူဒီယိုသွားကြည့်ကြရအောင်” (သူတို့က အသက်သုံးဆယ်မျှ။)

ရုပ်ရှင်စတူဒီယိုတခု ရောက်ခဲ့ဘူးပါ၏။
“ဒို့ ဒါရိုက်တာမင်းဇာတ်ပုံ ကြည့်ချင်လို့တဲကွာ။ လာကွာ သွားပြီး ဇာတ်ပုံရိုက်ကြစို့”
ကျွန်ုပ်သည် ဇာတ်ပုံ ပုံစံအမျိုးမျိုးရိုက်၍ သူတို့ကိုပေးလိုက်ရပါ၏။
“လာဟေ့၊ ဒီနေ့တော့ ဒါရိုက်တာက မင်းကို လူကိုယ်တိုင်ကြည့်ချင်လို့တဲကွ”

ဟုတ်ပါပေသည်။ ဒါရိုက်တာက ကျွန်ုပ်ကို ကြည့်မကြည့်မသိရသော်လည်း ကျွန်ုပ်က တော့ ဒါရိုက်တာကို မြင်ခဲ့ရပါ၏။ ကေသာကြီးနဲ့ ဆရာခန့်ကြီးရယ်။ ကြည့်မြင်တိုင် အုန်းပင် တန်း (အောက်လမ်း)က အိမ်တအိမ်မယ် ဆရာခန့်ကြီးက ခေါင်းရင်းခန်းက စားပွဲတခုမှာ ထိုင်နေတယ်။

ကျွန်ုပ်လူနှစ်ယောက်က ကျွန်ုပ်ကို အိမ်ရှေ့မှာ မယောင်မလည်ရပ်နေစေပြီး သူတို့က အိမ်ပေါ်ကို တက်သွားကြတယ်။

ဒီအချိန်မှာ ကျွန်ုပ်က ဆရာခန့်ကြီးကိုမကြည့်ရဲ။ သူတို့ပြောပြလျှင် ဆရာခန့်ကြီးက ကျွန်ုပ်ကို ကြည့်လေမလားလို့ ရှိုးအပြည့်ပေးနေရသပေါ့ဗျာ။

“ဟေ့မောင်ရင် လာခဲ့စမ်းပါအုံးကွ”ဟု ဆရာခန့်ကြီးက လှမ်းခေါ်လိုက်လေမလားလို့လဲ ရင်ထဲ တဒိတ်ဒိတ်ပေါ့ခင်ဗျာ။

သို့သော် ဘာသံမှ မကြားရပါဘူး။ မကြာမီ ဟိုလူနှစ်ယောက် ပြန်ဆင်းလာပြီး ကျွန်ုပ်ကို အရက်ဆိုင်ခေါ်သွားတော့တာပါဘဲဗျာ။

သည်အကြောင်းကို ကျွန်တော်စာရေးဆရာဖြစ်၍ ၁၉၄၈ ခုနှစ် ဝန်ဇင်းမင်းရာဇာ ပြဇာတ်ကကြော့ ဆရာခန့်ကြီးနှင့် ရင်းနှီးသဖြင့် ပြန်ပြောင်းပြောပြတော့ ဆရာခန့်ကြီးက ရယ်မောလျက် သူတို့နာမည်တွေ ထုတ်ဖော်ပြောပြီး “ဒီနှစ်ကောင်ဟာ ကောင်းတဲ့သတ္တဝါတွေ မဟုတ်ဖူးဗျ။ ဒီလိုဘဲ ရုပ်ရှင်ရူးရူးတဲ့ ယောကျ်ားလေးတွေသာ မဟုတ်ဖူး။ မိန်းခလေးတွေကိုပါ သူတို့ ညာတုတ်တတ်ကြတာဘဲ”

မှန်ပါလိမ့်မည်။ ဤနှစ်ယောက်သည် တကြိမ်သော အခါ၌ ကျွန်ုပ်အား “မင်းနဲ့တွဲရမယ့် မင်းသမီးအိမ် သွားရအောင်ကွ”ဆိုပြီး မြင်းရထား စင်းလုံးငှား၍ ခေါ်သွားသည်။

သည်နေရာကို ကျွန်ုပ်ကောင်းကောင်းမှတ်မိပါသည်။ ကမာရွတ် ဘူတာရုံလမ်းကွေ့မှ ယခု ကမာရွတ်ဈေးထဲသို့ ဖြတ်ဝင်သောလမ်း၊ ချစ်တီးဘုရား ကန်နံဘေးမှာ အဲဒီကောင်မလေးရဲ့ အိမ်နေရာ။ ယခုတော့ လူသွားလမ်း ဖြစ်နေသည်။

ကောင်မလေးဟာ အဲသည်တုန်းက ဆဲရှစ်နှစ်လောက်။ တရုတ်ကပြားမလေး။ ရုပ်ကလေးက ချောသပေါ့။ ကျွန်ုပ်ကို ‘အဲဒါ မင်းနဲ့တွဲရမယ့်မင်းသား’လို့ မိတ်ဆက်ပေးသော ဒီကောင်မချောချောလေးကြည့်ပြီး ကျွန်ုပ်စိတ်ထဲ ဘယ့်နှယ်နေမလဲ။ ခင်ဗျားဘဲစဉ်းစားကြည့် တော့။ အဟိ။

ဒီလူ နှစ်ယောက်သည် အပြီးအဖျန်းလဲ ကောင်းပါ၏။ ဒီကောင်မလေး တည်ခင်း ကျွေးမွေးတဲ့ လက်ဖက်ရည်နဲ့ မုန့်တွေစားသောက်ရင်း ဆရာခန့်ကြီး စီစဉ်ထားသည့် ကျွန်ုပ်တို့ မကြာမီရိုက်ရတော့မည့် ဇာတ်လမ်းအစကို ပြောပြ၏။ ဇာတ်ကားနာမည်က လ တရာ။

ဇာတ်လမ်းမှာ ဘုရားပွဲတို့၌ အကြော်စုံရောင်းသောအဖိုးကြီး အဖွားကြီး လင်မယားသည် သားသမီးမထွန်းကားခဲ့၍ လျှို့ဝှက်သောအကြောင်းတခုနှင့် လာရောက်အပ်နှံသွားသော ဆယ်နှစ်ရွယ် သမီးကလေးတယောက်ကို မွေးစားခဲ့သည်။ အဖိုးကြီးအဖွားကြီးသည် ဒီကောင်

မလေး ရောက်သည့်နေ့မှစ၍ ဤကလေးမအတွက် တလလျှင် ရွှေဒင်္ဂါး တပြားတပြား စုဆောင်း ခဲ့ရာ လတစ်ရာမြောက်၌ သံလျင်ဘုရားပွဲတော်တွင် ညဈေး ရောင်းနေစဉ် သူတို့အကြောင်းကို သိ၍ လက်ထောက်ချသဖြင့် လူဆိုးများက ထိုရွှေဒင်္ဂါးပြားတစ်ရာကို ဝင်ရောက်လုယက်လေရာ ကျွန်ုပ်ဇာတ်လိုက်မင်းသား ကိုအာဇာက ပေါ်လာတဲပြီး ကောင်မလေးနှင့် အဖိုးကြီးအဖွားကြီး လင်မယားကို ကယ်လိုက်ပါသတဲဗျာ။ ဘယ်လောက်နိပ်လိုက်ပါသလဲလို့လေ။ အဲဒါ ဇာတ်အစ တဲခင်ဗျာ။ ကျန်တာ ဆရာခန့်က ပြောမပြသေးဘူးတဲ။

ဒီနေရာမှာ ကောင်မလေးနှင့် ကျွန်ုပ်ဟာ တယောက်တယောက် တိတ်တခိုး အကြည့် လေးတွေနဲ့ ရင်ထဲ ဖိုးကျိုင်းတုတ်နေကြသပေါ့။

နောက်ဆုံး ဇာတ်သိမ်းသည်ရှိသော် အဲဒီကောင်မလေးတော့ ဘယ်အခြေ ရောက်သွား သည်မသိ။ ကျွန်ုပ်မူကား မိဘ ဆင်ယင်ပေးလိုက်သော ရွှေဝတ် ရွှေထည်လေးတွေသာမက ပေါင်၍ရသော အဝတ်အထည်လေးတွေပါ ခန်းသွားပါတော့သတည်း။

ဤနေရာ၌ စာဖတ်သူက မေးပါအံ့။ “ဒီလောက်တောင် ပေါကြောင်ရအောင် မင်းကိုယ် မင်း ဇာတ်လိုက်ဖြစ်နိုင်မယ်ထင်လို့လား။”

“ဟား၊ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုတော့ ထင်တာပေါ့ဗျ။ အဲသည်တုန်းက စတန်မင်းသားခေတ်။ ကျုပ် ဒိုင်ဗင် ထိုးတတ်တယ်။ ဂျမ်းပစ်တတ်တယ်။ အမူအရာလဲ မှန်ထဲကြည့်ပြီး အမျိုးမျိုး လေ့ကျင့် ခဲ့တယ်”

သို့ရာတွင် ကျွန်ုပ်မှာ ‘သည်ဟာတော့ ငါ မဖြစ်ဖြစ်အောင် လုပ်လိုက်မည်’ဟူသော် ဇွဲသတ္တိမျိုးရှိသူမဟုတ်ပါချေ။ လူပျိုဘဝ မိန်းမပိုစဉ်ကလည်း ‘သူ့တော့ ငါမရမနေ ကြိုစားလိုက် မည်’ဟူသော စိတ်မျိုး ဘယ်သူ့အပေါ်မှ မထားခဲ့။ မိန်းမလှလှမြင်လျှင် ကြိုက်တတ်သောဉာဉ်ရှိ ၍ ငါးပွက်မြင်ရာ ငါးစာချသလို ဂေါ်ခဲ့ပါ၏။ သို့သော် လွယ်လွယ်နှင့်ရလျှင်ရ မရလျှင် ‘တော်ပြီ။ နင့်လိုဟာတွေ အပုံ’ဟု ခြေစုံကန်ခဲ့တော့၏။

ယခု ကျွန်ုပ် တတိယ အိမ်ထောင်နှင့် ပေါင်းသင်းနေသည်ဖြစ်၍ မိန်းမသုံးယောက်ရခဲ့ သည်မည်ပေ၏။ နို့ပြီးဘယ်မိန်းမကိုမျှ ခဲယဉ်းယဉ်း ပိုးပန်းခဲ့ရသည်မဟုတ်။ နို့ပြီးဘယ်မိဘ ဆွေမျိုးမှလည်း တာဝန်မပေးခဲ့ပါ။ ကျွန်တော်ယူပြီးမှသာလျှင် သူတို့သိကြကုန်သည်။ ထို့ပြင် ဘယ်ပုံစံနှင့်မှလည်း လက်ထပ်မင်္ဂလာတွေ မလုပ်ခဲ့ပါ။ ဟေ့၊ မင်းနဲ့ငါနဲ့ ကြိုက်တယ်မဟုတ် လား။ အောရိုက် ဆိုတဲ သဘောမျိုးနဲ့ဘဲ ကိစ္စပြီးကြရော။

ကျွန်တော်စာရေးဆရာ ဖြစ်လာရပုံကော

ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း ကျွန်တော် ရန်ကုန်မြို့ရောက်ပြီး တနှစ်လောက်မှာ ရုပ်ရှင်မင်းသားရူး ရူးခဲ့သည်။ သည့်နောက် ထိုဟာကိုယ်အညာခံရမှန်းသိသည်၌ ‘အေးပေါ့ကွာ၊ ဘဝဆိုတာ ကိုယ်ခံဘက်က စရတာမျိုးပေါ့’မှတ်ချက်နှင့်ဘဲ အပြီးသတ်လိုက်ပါသည်။ ဤနေရာ၌

စာဖတ်သူက မေးစေလိုပါသည်။ “အဲသည်တုန်းက ရုပ်ရှင်မင်းသားမဖြစ်ခဲ့ဘဲ အခု စာရေးဆရာ ဖြစ်နေတာ ဘယ်ဒင်း သဘောကျသလဲ”ဟုဆိုအံ့။

“ဟား အဲသည်တုန်းကသာ ကျွန်တော် ရုပ်ရှင်မင်းသားဖြစ်ခဲ့ရင် ခုအချိန်မှာ ကျွန်တော် အားကျခဲ့တဲ့ ရုပ်ရှင်မင်းသားဟောင်းကြီးများလိုဘဲ ဇာတ်ရုံမှ မှန်မှန်မလုပ်ရတော့ဘဲ မင်းသား ကျကြီးဖြစ်နေပြီပေါ့ဗျာ။ ဟော၊ အခု စာရေးဆရာ ဆိုတာကတော့ ကြာလေကောင်းလေ ဟောင်းလေသစ်လေ ဆိုတာ အစစ်ဗျ”

ကျွန်တော် ရုပ်ရှင်မင်းသားရူးစိတ် ကုန်ပြီးသည့်နောက်တွင် နယ်မှာတုန်းက စိတ်ကူးရှိခဲ့ သည့်တိုင်း ဝတ္ထုရေးရန် မဂ္ဂဇင်းတိုက်တိုက်တိုက်တော့ သွားရောက်ဆက်သွယ်ဦးမှဘဲဟု ကြံစည်နေခိုက် သူရိယမဂ္ဂဇင်းက ဝတ္ထုတိုပြိုင်ပွဲကျင်းပမည်။

ပထမအကြိမ်။ ။ ဟာသ။

ဒုတိယ။ ။ ။ စုံထောက်။

တတိယ။ ။ ။ စွန့်စား၍ ကြီးပွားချမ်းသာခြင်း။

ဆုငွေ ။ ။ ။ ၁၅ ကျပ်။

ကျွန်တော့်စိတ်ထဲ သည်ငွေ ၄၅ ကျပ်စလုံး ငါဘို့ချည်းဘဲဟု အောက်မေ့လိုက်ပါသည်။ ဘာကြောင့်ဆို ကျွန်တော်က ကိုယ့်ကိုယ်ကို ဘယ်ဝတ္ထုမျိုးမဆို ရေးတတ်တယ် ထင်နေတာကိုး။ ပြောခဲ့ပြီကော ကိုယ်ဖတ်ဖူးတဲ့ ဝတ္ထုမှန်သမျှ စိတ်ကြိုက်ဖြစ်နေရင် ဆင်တူယိုးမှားတွေ စိတ်ကူး ထားခဲ့တယ်လို့။ အဲသည်တုန်းက ခေတ်စားခဲ့တဲ့ မြစ်လွယ်ရဲ့ စုန်း၊ တစ္ဆေ၊ သိုက်သမိုင်းဝတ္ထု တွေ၊ ဒဂုန်မဂ္ဂဇင်းကြီးထဲက ကိုကိုလေးရဲ့ မှော်ဆရာမှတ်တမ်း ဝတ္ထုမျိုးတွေလဲ ကျွန်တော်စိတ်ကူး ခဲ့တာဘဲဗျ။

သို့သော် ကိုယ့်ကိုယ်ကို ဘယ်ဝတ္ထုမျိုး အားအကျဆုံးလဲ စိစစ်ကြည့်လိုက်တော့ စုံထောက် ဝတ္ထုခင်ဗျ။ ဆရာကြီးရွှေဥဒေါင်းရဲ့ မောင်စံရှား ဝတ္ထုတွေဖတ်ပြီး တယ်အားကျခဲ့ သကိုး။

အဲ ဒုတိယ စိတ်သန်တာက ဟာသ။

သို့ပါသော် သူရိယမဂ္ဂဇင်းရဲ့ ဆန္ဒအတိုင်း ကျွန်တော် ဒုတိယစိတ်သန်တဲ့ ဟာသကိုဘဲ ပထမရေးရတော့မှာပေါ့လေ။

ကဲ ဘယ်ဒင်း မင်းရေးမလဲတဲ့။ ကိုယ်စိတ်ကူးပြီးသား ရှိတာတွေထဲက ပြန်စဉ်းစားလိုက် တော့။ ဟော မကြာသေးခင်ကမှ ကိုယ့်ခံစားမှုပေါ်မှာ မူတည်ပြီး ဇာတ်ကွက် ဆင်ထားတာ ကလေး။

ထိုသက္ကရာဇ်ကား ၁၉၄၁ ခုနှစ် ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီးဖြစ်ခါနီး။ ထိုစဉ်မှာ ကျွန်တော်သည် ဟိုက်ယားဂရိတ်ခေါ် မြန်မာလို အထက်တန်းဆရာဖြစ် အောင်ပြီးနောက် စမ်းချောင်း မအူပင် လမ်း ဒေါ်မမ၏ အင်္ဂလိပ်အလွတ်ပညာသင်ကျောင်းသို့ ရောက်နေပါသည်။

ဤကျောင်း မရောက်မီမှာ ကြည့်မြင်တိုင်ရှိ ဦးလေး တယောက်၏နေအိမ်တွင် နေခဲ့ပါသည်။ ယင်းအိမ်မှာ ဦးလေးရယ်၊ ဒေါ်လေးရယ် သားသမီး ငါးယောက်ရယ်၊ အစေခံအပျိုပေါက်ကလေးတယောက်ရယ်၊ ဦးလေးရဲ့ ယောက္ခထီးကြီးရယ် ပေါင်းငါးယောက်ရှိသည့်အနက် ကျန်လူများက ကျွန်တော့်ကို အားလုံးချစ်ချစ်ခင်ခင် ရှိပါလျက်ဦးလေး၏ ယောက္ခထီး အသက် ၆၀ ကျော်အဖိုးကြီးက ကျွန်တော့်ကို တယ်ပြီးမကြည်ဖြူလှပေ။ (သက်သက် သူ့သမီးအိမ်မှာ လာပြီး နေတဲ့ လူပိုကောင်၊ ငါ့မြေးအရင်းအချာတောင်မှ ကျောင်းဘော်ဒါမှာနေတာ)ဟု သူ့စိတ်ထဲမှာ ယူဆဟန်တူသည်။

မှန်ပါသည်။ နယ်မှာ အရာရှိကြီးဖြစ်သော သူ့သား၏ သမီးပျိုတယောက်သည် ကြည့်မြင် တိုင် အဘီအမ် မိန်းကလေးကျောင်းတွင် ၉ တန်းဘော်ဒါနေ၏။

ယင်း၌ အကြောင်းက ဖြစ်ချင်လာတော့ ကျွန်တော် ဦးလေးအိမ်ရောက်သောနှစ်မှာ ဤအဖိုးကြီး၏ မြေးမသည် သီတင်းကျွတ်ကျောင်းအပိတ်တွင် သူ့အမေက ရန်ကုန်လာမည်မို့ သူတို့မြို့သို့ မပြန်တော့ဘဲ သူ့ဒေါ်လေးအိမ် လာနေချေသည်။ ထိုအခါ၌ ကျွန်တော်လည်း ရွာသို့မပြန်တော့ပေ။ အကြောင်းမှာ ဒီကလေးမက တော်တော်ချောသပျ။ သို့သော် သူသည် မိုက်၏။ တကယ်ဆို အပျိုလေးနှင့် လူပျိုလေးစာပေးတာ အဆန်းလားဗျ။ ကိုယ်ကြိုက်ကြိုက်တယ်၊ မကြိုက် မကြိုက်ဖူးပေါ့၊ ရှင်းလို့။ ကျွန်တော့်လိုကောင်ကလဲ ပြောခဲ့ပြီကော။ ဘယ်မိန်းမကိုမှ မရမနေ မရှိပါဘူး။ ဘယ်လောက်ချောတဲ့ အမျိုးသမီးဖြစ်ဖြစ် ကျွန်တော့်ကို ဘယ်တော့မှ နှစ်ခါမငြင်းရပါဘူး။ တခါတဲ ကိစ္စပြီးတာချည်းဘဲ။ ကျွန်တော်က ဒီလိုခေါင်းမာတဲ့ ကောင်စားပါ။ ခုတော့ဗျာ မရွှေစာက ကျွန်တော့်တော့ ဘာမှ စကားပြန်ပြောဘူး။ ကျွန်တော့်စာကို သူ့ဒေါ်လေး ပြသဗျ။ သူ့ဒေါ်လေးက သူ့အဖေကြီးပြသဗျ။

ဒီတော့ ကျွန်တော့်ချဉ်နေတဲ့ အဖိုးကြီးက အကွက်ရပြီး ဒေါ်သူပုန်ထတော့သပေါ့။

“အောင်မာ ရာရာစစ ငါ့မြေးများ။ အဘီစီကို ခုမှ ခွေးကြီးမှ လက်ပေးသင်သလို သင်ရတဲ့ တောသားက အိမ်က အစေခံလောက်နဲ့မှ မတန်တဲ့အကောင်က ငါ့မြေးများ မရသေမယ်ဆို ခုသေလေ။ ငါ့အိမ်ပေါ်မှာတော့ မသေပါနဲ့။ ကြံတောသွားပြီး မင်းတွင်းမင်းတူးပြီး သေချေကွ”

အဲသည်နေရာမှာဗျာ အိမ်ကကလေး လူကြီး လူငယ်တွေ အပြင်သန့်ကနဲဆို နားစွင့်တတ်တဲ့ ဒေါ်လေးရဲ့ အတင်းပြောဘက်တွေပါ ရောက်နေကြတော့ ကျွန်တော် ဘယ်လောက်ရှက်လိုက်မလဲ စာဖတ်သူဘဲစဉ်းစားကြည့်ပါတော့ခင်ဗျာ။ ဒါနဲ့ ကျွန်တော်ချက်ချင်းဘဲ အိပ်ရာလိပ်ကလေးလိပ်၊ အဝတ်သေတ္တာလေးဆွဲပြီး မအူပင်လမ်းက ကျောင်းဘော်ဒါအိမ် လစ်ခဲတော့တာပေါ့ဗျ။ ဒီနေရာမှာ လက်ကိုင်ပုဝါ ပါးစပ်ပိတ်ပြီး ကျွန်တော့်မမြင်ချင်ယောင်ဆောင်နေတဲ့ ဟိုငတိမလဲ ကျွန်တော် မျက်စောင်းတချက်ခဲပစ်ခဲ့တယ်။

“နင်တော့လား နင်။ နေနှင့်အုံးပေါ့ကွာ။ နင်ဟာ ငါလိုချောချောလှလှနဲ့ကို မတန်ဘူး။ ရုနာရှိက်ကုန်း လူစင်မမိတဲ့ ဖာကျိုးနဲ့ကို ပေးစားပစ်လိုက်မယ်”ဆိုပြီး ကျွန်တော်ရဲ့ ပထမဦးဆုံး ဘရန်ဒီတပုလင်းဝတ္ထု ဇာတ်လိုက် မောင်ဖြတ်စကို ကျွန်တော့်စိတ်ထဲမှာ ဖန်တီးပစ်လိုက်တော့တာဘဲ။

မောင်ဖြတ်စဟာ အရက်လဲ သောက်တယ်။ ဖဲလဲရိုက်တယ်။ ဖာလဲလိုက်တယ်။ အဲသည် ဝတ္ထုအစမှာ နှုတ်ခမ်းမွေးစုတ်ဖွားကြီးနဲ့ ဦးတုတ်ပေါဟာ သူ့နှုတ်ခမ်းမွေးမီးလောင်လို့ မြန်မြန် ပြန်ပေါက်တဲ့ ဂျာမနီတနီ ပြည်ကလာတဲ့ ခြေသုံးချောင်းရှိတဲ့ ကတ္တူးကတ္တူတောင် တံဆိပ်ဆေး ကို လျှောက်ရှာရင်း အချောင်ရဲ့တဲ့ ပျားအုံတံဆိပ် ဘရန်ဒီတပုလင်းကို သူ့သမီးမီးဖွားတော့ သောက်ဖို့ အိမ်ယူလာခဲ့တော့ မောင်ဖြတ်စဟာ ရောဂါဟောင်းထလို့ အိပ်ရာထဲ လဲနေရာက စခဲ့တယ်။

အဲသည် ဝတ္ထုထဲမှာ ကျွန်တော် ဒီအဖိုးကြီးကို ကောင်းကောင်းကလဲစားချေတော့တာဘဲ။ သူ့နှုတ်ခမ်းမွေးကြီးကို မီးရှို့ပစ်လိုက်တယ်။ ‘အစေခံနဲ့မှတန်တဲ့ကောင်’လို့ ကျွန်တော့်ဆိုခဲ့တဲ့ အတွက် သူ့ကိုအိမ်က အစေခံမ ဝင်းကြည့်နဲ့သူ့သမီးက ထင်ရအောင် ဇာတ်ကွက်ဖန်တီးခဲ့ တယ်။

စင်စစ် အဲဒီဇာတ်လမ်း စိတ်ကူးစဉ်က ကျွန်တော်ခုလို ဝတ္ထုရေးဘို့မဟုတ်ပါဘူး။ ဖော်ပြ ခဲ့တဲ့အတိုင်း ဦးလေးယောက္ခမကြီး စိတ်နာတာနဲ့ သူ့ကိုကျွန်တော့်ဇာတ်ကောင်လုပ်ပြီး ဂျောက်ချကလဲစားချေတာဗျ။ အဲလို ရေရေလည်လည် ကျွန်တော့်စိတ်ထဲ ဇာတ်အိမ်ဖွဲ့ပြီးတဲ့အခါ မှာ ဒီအဖိုးကြီး တကယ်ဖြစ်သွားသလိုဘဲ ကျွန်တော်ဟာ ကိုယ့်စိတ်ကူးနဲ့ကိုယ် ကျေနပ်သွားသဗျ။

ဒါဟာ ကျွန်တော်ရဲ့ဝါသနာဘဲ။ ကိုယ့်ရုပ်ရွာမှာ ဒဗြေမှု၊ နွားခိုးမှုဖြစ်တယ်ဆိုလဲ ရွာထဲမှာ ကိုယ်မုန်းတဲ့လူကို တရားခံလုပ်ပြီး သူ့ခိုးစုံထောက်ဝတ္ထု စိတ်ကူးပစ်လိုက်တာဘဲ။ ကျွန်တော့် အဖေဟာ ရွာမှာ သူကြီးခေတ္တလုပ်ဖူးလေတော့ လင်ကွာမယားကွာကိစ္စဆိုရင် ကျွန်တော့်အတွက် ဟာသဇာတ်ကွက်ပဲ။

အဲသလို စိတ်ကူးတာတွေဟာ ဝတ္ထုရေးဘို့ရယ် မဟုတ်ပါဘူး။ ဝါသနာအလျောက် ကိုယ့်ဟာကို ဖျော်ဖြေမှုပါဘဲ။

ဒီလို စိတ်ကူးဇာတ်ကွက်တွေ အမျိုးမျိုးရှိနေတာကြောင့် ကျွန်တော်ဟာ ဘယ်ဝတ္ထုမျိုး မဆို ရေးနိုင်လိမ့်မယ်လို့ ကိုယ့်ကိုယ်ကို ထင်နေခဲ့တာပေါ့။ အချစ် အလွမ်း ဝတ္ထုမျိုးဆိုတာတော့ အပျော့ဘဲ။ ကျွန်တော်ဟာ ဆဲခြောက်နှစ်သားကတည်းက ရည်းစားတွေထားခဲ့၊ ကွဲခဲ့၊ ပြဲခဲ့တာ။ အဲဒီအချိန် အသက်နှစ်ဆယ်ကျော်တော့ တော်တော် ကိုယ်တွေ့ခံစားမှုတွေရှိနေပြီဘဲ။

ကဲ၊ အခု သူရိယမဂ္ဂဇင်းက ပထမဦးဆုံး ဟာသဝတ္ထုရေးရမယ်ဆိုတော့ ကျွန်တော် အခုန ဖော်ပြခဲ့တဲ့ ကိုယ်တွေ့အဖြစ်အပျက်က ပေါက်ဖွားခဲ့တဲ့ ဇာတ်လမ်းကို သူငယ်ချင်းတွေ ပြောပြ တယ်။ ဒီတော့ သူတို့က “ဟာ ကောင်းတယ်။ ရေးကွ”ဆိုကြလို့ ကျွန်တော်အမြန်ရေးပြီး သူရိယ မဂ္ဂဇင်းတိုက်ကို ရေးပို့လိုက်ကရော။

သို့သော် ကလောင်နာမည်နဲ့ ဝတ္ထုက ဘရန်ဒီ တပုလင်းနဲ့သော်တာဆွေ မဟုတ်သေး ဘူး။ မိုးတိမ်တောင်၏ အဖျားဖြတ်ဆေး။ ဇာတ်လိုက် မောင်ဖြတ်စ ရောဂါဟောင်းထသည်က ဝတ္ထုစခဲ့သည် မဟုတ်လား။

ဒါပေမယ့် ချက်ချင်းကြီး မစွဲသေးပါဘူးခင်ဗျာ။ ညစ်ညမ်းတယ်ဆိုပြီး ပယ်လိုက်ပါတယ် ခင်ဗျ။ ခုခေတ်အမြင်နဲ့ ကြည့်ရင် ညစ်ညမ်းတာလဲ အမှန်ဘဲဗျ။ ဘာကြောင့်လဲဆို ဟိုခေတ်က

ဆရာမဟာဆွေ၊ ဆရာသုခ၊ ဆရာရဲထွတ်တို့၊ ဝတ္ထုတွေဘဲကြည့်ပါ။ ခြင်ထောင်ခန်း အသားပေး
ရေးကြတယ် မဟုတ်လား။ ဒါမှလဲအဲသည်တုန်းက စာဖတ်ပရိသတ် မြီးကောင်ပေါက်တွေက
ကြိုက်သမျှ။ ကျွန်တော်လဲ ဒါကြောင့် အဲသည်ဝတ္ထုမှာ ဝင်းကြည့်ပိုးစိုးပက်စက်အိပ်နေပုံ၊ နို့ပြီး
ဝင်းကြည့်နဲ့ သူ့ရည်းစားမောင်သိန်း အိမ်နောက်ဖေးမှာ တွေ့ကြုံပုံကို တစ်တစ်ခွဲချလိုက်တာ။
ဟာသထက် ရာဂဘက် များသွားသမျှ။ ပယ်လဲ ပယ်ထိုက်ပါ့ဗျာ။

ဒါနဲ့ ကျွန်တော် နံပတ်နှစ် စုံထောက်ဝတ္ထုတော့ ကလောင်သစ်ထဲမှာ ငါ့လောက်တော်
တဲ့လူ ဗမာပြည်တွင် ရှိအံ့မထင်ဆိုတဲ့ ဘဝင်ကြီးနဲ့ ဟိုယခင် ကျွန်တော်တို့အရပ်မှာ လူသတ်မှု
တခုဖြစ်ကတည်းက စိတ်ကူးထားတဲ့ဇာတ်လမ်းကို ရေးပို့လိုက်သမျှ။ ကိုယ့်ဝတ္ထုလဲ တော်တော်
အားရသမျှ။

သို့သော် ပို့ပြီး တယ်မကြာလှပါဘူးခင်ဗျာ။ စစ်ရိပ်စစ်ငွေများကြောင့် သူရိယမဂ္ဂဇင်းပင်
ဆက်လက်ထုတ်ဝေနိုင်မည့် အခြေမရှိတော့ပါ၍ ဝတ္ထုပြိုင်ပွဲကို ရပ်စဲလိုက်ပါပြီဆိုတဲ့စာနဲ့
ကျွန်တော့်စာမူ ပြန်ပို့လိုက်ပါတော့သည် ခင်ဗျား။

အဲသည်ကတည်းက ကျွန်တော်စာရေးခြင်းတခန်းရပ်။ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီးဖြစ်။
ဂျပန်ခေတ်ရောက်။ အိမ်ထောင်ကျ။ မြင်းလှည်းမောင်း။ စစ်ကြီးပြီး။ ကက်စဘီခေတ်ရောက်။
ဆန်ကုန်သည်ဖြစ်။ မီးရထားလမ်းတလျှောက် မြစ်ကြီးနားအထိရောက်။ ကသာမှာ ဒုတိယမိန်းမရ၊
ဆန်ဆုံစား ကံကုန်သွား ဝတ္ထုဖြစ်။

အောင်မယ်လေး အဲသည်တော့ဖြင့် ကျွန်တော့်ခေါင်းထဲ စိတ်ကူးထားလိုက်တဲ့ ဝတ္ထုတွေ
မနည်းတော့ပါလား။ မျိုးစုံဘဲ။ ရာနှင့်ချီရှိနေပြီ။ တကယ်တော့ ကျွန်တော်လိုလူဟာ ကုန်သည်
လုပ်လို့ ဘယ်လောင်းမလဲဗျ။ စီးပွားရေးကို စိတ်ဝင်စားသူမျှမဟုတ်ဘဲ။ ရောက်လေရာရာမှာ
ကိုယ်လုပ်ချင်တာတွေ လုပ်ပြီးတွေ့ရာမြင်ရာ ကြုံရာတွေ ဝတ္ထုဇာတ်လမ်းချည်း စိတ်ကူးနေတာ
ဘဲဗျ။ သည်တော့ ဒီကောင်မျိုးဟာ စာရေးဆရာကလွဲပြီး တခြားဘာဖြစ်အုံးတော့မှာတုံး။

သို့သော် အချိန်ကာလဆိုတာက ရှိသေးသကဲ့သို့။ သီးချိန်တန်မှသီး၊ ပွင့်ချိန်တန်မှပွင့်ဆို
သလို ဖြစ်ချိန်တန်မှ ဖြစ်ရမှာဘဲ။ အဲ၊ ကျွန်တော် စာရေးဆရာ ဖြစ်ချိန်တန်တော့ ရေကန်အသင့်
ကြာအသင့်ဆိုသလိုဘဲ ကလောင်ဟောင်းသစ် မည်သူမဆို ဝတ္ထုတိုရှည် ရေးပို့နိုင်ပါသည်ဆိုတဲ့
ရှုမဝမဂ္ဂဇင်းကြီး ပေါ်လာရတယ်ခင်ဗျ။

အဲဒီ ရှုမဝမဂ္ဂဇင်းစုံမဂ္ဂဇင်း စတင်ပေါ်တဲ့ အချိန်မှာဖြင့် ကျွန်တော့်ဘဝ တသက်တာမှာ
စိတ်အညစ်ရဆုံး အချိန်ကလာပါတဲ ခင်ဗျာ။ သေရမှာ မကြောက်လောက်အောင်ဘဲ စိတ်ညစ်နေ
ပါတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆို ဆန်ကုန်သည်ကြီးအဖြစ်နဲ့ ဆန်အိတ်ကလေးရာ၊ မော်တော်ခက
ငွေသုံးသောင်းကျပ်နဲ့ မန္တလေးကနေ ကသာတက်သွားတဲ့ ကျွန်တော်ဟာ ခြောက်လကြာလို့
အိမ်ပြန်ရောက်တော့ အညာမှာယူခဲ့တဲ့ မိန်းမတယောက်နဲ့ အိတ်ထဲ ပဲစေ့ကလေးနှစ်စေ့ဘဲ
ပါခဲ့တော့ခင်ဗျ။

အိမ်မှာကလဲ အရင်မယားနဲ့ ကလေးကနှစ်ယောက်။

သည်တော့ သည်လိုအကောင်ကို ဘယ်မိဘ ဘယ်ဆွေမျိုးတွေက လက်ခံမှာတုံး။

ဆန်အိတ်ပိုင်ရှင် စက်သဌေးဦးမောင်ကြီးကလဲ သူ့ငွေတွေဒီကောင် မယားငယ်ယူပြီး သုံးဖြုန်း ပစ်တာဘဲဆိုပြီး အလွဲသုံးစားမှု ၄၀၆နဲ့ တရားစွဲမယ်လဲလုပ်ကရာ ကျွန်တော့်စိတ်ဆိုးနေဲ့ အဖေဟာ သူ့သားထောင်ကျမှာ စိုးရိမ်ပြီး ရှိတဲ့လယ်မြေတွေ ရောင်းချပြီး ဦးမောင်ကြီးငွေ ပေးမယ်လုပ်တော့ ကျွန်တော့်တို့ ရှိသမျှလယ်ကလေးပြတ်တော့မှာမို့ “ကဲ အဖေရေ၊ အဖေမှာ သည့်ပြင်သားသမီးတွေ ရှိသေးတယ်။ ကျွန်တော် တယောက်ထဲမဟုတ်ဖူး။ ကိုယ့်ရှိတာ အခြေ မပျက်စေနဲ့။ ကျွန်တော့်ထိုက်နဲ့ ကျွန်တော် ခံတော့မယ်၊ မန္တလေးမှာလဲ ကျွန်တော်ငွေနှစ်ထောင် ကျော် ရစရာရှိသေးတယ်။ အဲဒီပြေးမယ်ဗျာ” ဆိုတော့ အဖေက လမ်းစရိတ် ငွေတရာပေးလိုက် လို့ ကသာက ပါလာခဲ့တဲ့ မယားရွှေလက်ဆွဲပြီး တကတဲ မန္တလေးပြေးခဲ့ရပါရောလားခင်ဗျာ။

ငွေနှစ်ထောင်ကျပ်ကျော် ရစရာရှိသေးတယ်ဆိုတာက ဒီလိုခင်ဗျာ။ အသိအကျွမ်း တယောက်မှမရှိဘဲနဲ့ ကသာရောက်သွားတော့ အဲသည်တုန်းက ကသာမှာ ပွဲရုံကလဲ မရှိလေ တော့ ကျွန်တော့်ဆန်အိတ်တွေ ထားစရာမရှိတာနဲ့ လိုက်စုံစမ်းတော့ ဈေးထဲမှာ သွပ်မိုးပျဉ်ကာ သမံတလင်းခံနဲ့ ဝက်သားရုံတခြမ်း အားနေတယ်။ အဲဒီမှာ ဆန်အိတ်တွေ ထားနိုင်တယ်ဆိုတာနဲ့ ဈေးခေါင်းနဲ့ သွားဆက်ရတာကိုဗျာ။

အဲဒီဈေးချောင်းနဲ့ အစုရှယ်ယာဝင်ပြီး ဈေးကောက်လုပ်နေတဲ့လူက ကျွန်တော်နဲ့ရွယ်တူ မန္တလေးသားဘဲ။ အရင်ဝတ္ထုတွေမှာတုန်းက သူ့နာမည်ကို ကိုတင်လုံးလို့ရေးခဲ့တယ်။ အခုတော့ ဝတ္ထုမဟုတ် အတ္ထုပ္ပတ္တိ ရေးနေတာမို့ သူ့နာမည် အမှန်ရေးတော့မယ်။ ကိုတက်ပြားတဲ့။ သူဟာ အဲသည်တုန်းက ကျွန်တော့်လိုဘဲကသာမှာ ကုန်ရှုံးကြွေးကျန်နဲ့ မန္တလေးမပြန်နိုင်ဘဲရှိနေခိုက် ဈေးကောက်လုပ်နေခြင်းပါ။

ကိုတက်ပြားဟာ သဘောသကာယကောင်းတယ်။ အပေါင်းအသင်းခင်မင်တတ်တယ်၊ အသုံးအစား ရက်ရောတယ်၊ အရက်ကြိုက်တယ်ဆိုတော့ ကျွန်တော်နဲ့ အင်မတန်ပေါင်းဖက်မိ သွားတော့တာလားခင်ဗျာ။ နတ်ဖက်လိုက်တဲ့ မိတ်ဆွေပါဘဲ။

“ဒီမှာ ကိုတက်ပြား ကျွန်တော့်ဆန်တွေတော့ ခင်ဗျားအပ်တယ်ဗျာ။ ခင်ဗျားဘဲ ကြည့်ရှု သာ ရောင်းချပေးပေတော့”ဆိုပြီး ကျွန်တော်ကတော့ ကိုတက်ပြားနဲ့ ပတ်သက်လို့ဘဲသိရတဲ့ မီးရထားလက်မှတ်စစ် (ယခင် ဝတ္ထုတွေတုန်းက ကိုလှငွေနဲ့ကိုအောင်ကြီးလို့ ရေးခဲ့တယ်။ ယခု သူတို့နာမည်အမှန်တွေက) ကိုလှမောင်နဲ့ ကိုမြကြီးတို့နဲ့ပေါင်းပြီး မီးရထားဘူတာဝင်းထဲမှာ ကျွန်တော်ကိုလှမောင်နဲ့ အတူနေတယ်။ ကိုမြကြီးက သူ့မိန်းမနဲ့ကလေးပါလာခဲ့လို့ အခြားတခန်းမှာနေတယ်။ သူတို့နှစ်ယောက်ဟာ ကျွန်တော်နဲ့ အလွန်တူတာက အရက်ကြိုက်ကြ ခြင်းပဲ။

ကိုလှမောင်နဲ့ ကိုမြကြီးဟာ ဗုဒ္ဓဟူးနေ့ နံနက်မှာ ကသာမီးရထားထွက်၊ အဲဒီည မိုးညှင်း မှာအိပ်။ ကြာသပတေးနေ့ ညနေ မြစ်ကြီးနားရောက်။ သောကြာနေ့မနက် ပြန်ထွက်။ အဲဒီည မိုးညှင်းအိပ်။ စနေနေ့ညနေ ကသာပြန်ရောက်။ တနင်္ဂနွေ၊ တနင်းလာ၊ အင်္ဂါ သုံးရက်နားတယ်။

ကျွန်တော်ဟာ ကသာမှာ နေတုန်း အဲဒီသုံးရက်မှာ ပိုကာကစားပြီး ကျန်တဲ့ရက်တွေမှာ သူတို့နဲ့အတူ မီးရထားပေါ်မှာ လိုက်နေတာဘဲ။ အဲဒီလိုက်ပြီး မင်းဘာလုပ်သလဲမေးရင် မှန်လဲ မှန်တယ် အများလဲသဘောတူမယ့် အဖြေပေးရရင် ‘အလေလိုက်နေတာပါဘဲ’ခင်ဗျာ။ သို့သော်

အဲဒီအလေလိုက်ခဲတာတွေဟာ စင်စစ်တော့ ကျွန်တော့်ကိုယ် ကျွန်တော်မသိဘဲ နောင်စာရေး ဆရာဖြစ်တဲ့အခါမှာ ရေးဘို့ဝတ္ထုတွေရှာနေခြင်းပါဘဲ ခင်ဗျာ။ ပန်းချီဆရာသည် ဆေးစက်ကျရာ အရုပ်ဖြစ် ဆိုဘိသို့ စာရေးဆရာသည်ကြုံတွေ့ကြားသိသမျှ စာဖြစ်ရပါစေမယ်။

ယင်းကဲ့သို့ အလေ လိုက်နေရာမှ ကျွန်တော် မိန်းမရတော့ ကိုလှမောင်၊ ကိုမြကြီးတို့ ကျေးဇူးနဲ့ဘဲ ပျံ့ကြွေတယ်။ လမ်းလျှောက်ရုံပိုင် ဦးဘမူရဲ့အခန်းမှာနေရပါတယ်။ လမ်းလျှောက် ရုံပိုင်ဆိုတာက ဘူတာတနေရာထဲ တိတိကျကျမရှိဘဲ ကသာနဲ့မြစ်ကြီးနားအကြားမှာ ခွင့်ယူတဲ့ ရုံပိုင်တွေ နေရာမှန်သမျှ သူခေတ္တဝင်လုပ်ရပါတယ်။ ဒီတော့ သူ့ရဲ့ဌာနရင်းကသာဘူတာ ဝင်းထဲ မှာရှိတဲ့ သူ့အခန်းကို ပြန်နေရတယ်ဘဲ မရှိပါဘူး။ ဒါကြောင့် ကျွန်တော်ဟာ ပိုက်ဆံတပြားမှ မကုန်ဘဲနဲ့ အိုးပိုင် အိမ်ပိုင်ဖြစ်တော့တာပါဘဲ။

ကိုလှမောင်က မန္တလေးသား၊ ကိုမြကြီးက စစ်ကိုင်းသား။ သူတို့အလုပ် မန္တလေး ပြန်ပြောင်းရတော့လဲဘဲ ကျွန်တော်ဟာ ဦးဘမူရဲ့တူအဖြစ်နဲ့ သူ့အခန်းမှာဘဲ ဆက်လက်နေခဲ့ပါ တယ်။ သည်နောက် ကိုတက်ပြားပါ ကျွန်တော်မသိဘဲ မန္တလေးပြန်လစ်လေတော့ ကျွန်တော်က သူ့ဆီက ငွေရစရာရှိလို့ ကသာမှာနေတာ။ သူမရှိတော့ သူ့နောက်ကို အမြန်လိုက်ခဲရတော့တာ ပေါ့။

အခုနက ကိုတက်ပြားနဲ့ ကျွန်တော်ဟာ နတ်ဖက်တဲ့မိတ်ဆွေလို့ ပြောခဲ့ပါတယ်။ သို့သော် အဲဒီနတ်က နတ်ကောင်းမဟုတ်ဖဲ မာရ်နတ်လို့ ဆိုရပါမယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆို ကိုတက်ပြားဟာ ကျွန်တော့်ရဲ့ ဆန်ဘိုးငွေတွေ သူ့စာရင်းပြ လက်ကျန် ၂၀၀၀ (နှစ်ထောင်) ကျော် သုံးပစ်တော့ သင်္ကန်း။

ဒါနဲ့အခုနက ဖော်ပြတဲ့အတိုင်း ကသာက မယားနဲ့ ကျွန်တော် မန္တလေးပြန်ရောက်တော့ တမာကုန်းက ကိုလှမောင်ရဲ့အိမ်မှာတည်းပြီး သူ့ဆီ ငွေသွားတောင်းတယ်။ တခါပေးမှလေးငါး ဆယ်ရယ်။ ဒီတော့ကျွန်တော်တို့မှာ လုံးပါးပါးပြီး တဖြည်းဖြည်း အသုံးအစား ကြပ်ကြပ်လာတော့ တယ်။ ကိုလှမောင်အိမ် နေရတာလဲ တနေ့ရွှေ့ဧည့်သည်။ နှစ်နေ့ ငွေဧည့်သည်။ သည့်ထက် လွန်လာတော့ ကြေးဧည့်သည်။ နောက်ဆုံး ချေးဧည့်သည် ဖြစ်သွားတော့တာပေါ့ဗျာ။ ဒါနဲ့ ကျွန်တော့်ဇနီးကို “ကဲဟေ့၊ မင်းနဲ့ငါတော့ မန်းမြေမှာ ဆက်နေနိုင်တဲ့အခြေမရှိတော့ဘူး။ မတတ် သာခပ်ခွာခွာအခြေလုပ်လို့ နေရပ်ပြန်အုံး”ဆိုတော့ သူဟာ ကျွန်တော်နေဆိုနေ၊ သေဆိုသေတဲ့ မိန်းမလား။ ကျွန်တော်ဟာ လက်မှတ်ဝယ်ပြီး ဂေါ်ဝိန်ဆိပ်က ကသာထွက်တဲ့ သင်းဘောပေါ်ကို တင်ပေးလိုက်တယ်။

ကျွန်တော်ဟာ သူနဲ့ခွဲရမှာကို တော်တော်ဘဲ ရင်နင့်တယ်။ သူ့ဘဝကိုတွေးပြီး ကျွန်တော် သနားတယ်။ သို့သော် ကိုယ်မတတ်နိုင်တော့ပြီဘဲ။ နံနက် ဝေလီဝေလင်းကြီးမှာ ကသာဆိပ် ကမ်းက သင်းဘော ထွက်ခွာသွားသည်အထိ ကျွန်တော်လက်ပြနုတ်ဆက်ပြီး ညကသူနဲ့ သင်းဘောပေါ်မှာ အတူအိပ်ခဲ့ပြီး တယောက်တဝက် ခွဲယူခဲ့တဲ့ အိပ်ရာလိပ်ကလေးပိုက်ကာ ကိုတက်ပြားအိမ်ကို မြစ်ကမ်းနားက လျှောက်ပြီး ခြေကျင်လာခဲ့တော့တယ်။ အမှန်ဆိုလျှင် ရှိသမျှ ပိုက်ဆံ သူမကို အကုန်ပေးလိုက်လို့ ကျွန်တော့်အိတ်ထဲ ဆိုက်ကားခမျှ မရှိတော့ဘူး။

အဲဒီအချိန်မှာ ကျွန်တော်ဟာ သေလဲ သေရဲတယ်။ သတ်လဲသတ်ရဲတယ်။ အဲသည်

လောက် စိတ်ညစ်နေတယ်။ ကဲ၊ အခုကျွန်တော်ဘာလုပ်မလဲတဲ့။ လက်ရှိအခြေအနေမှာ လုပ်စရာ တခုထဲဘဲ ကျွန်တော်ရှာတွေ့တယ်။

အစကတနေရာမှာ ကျွန်တော်ဟာ တစုံတခုကို မဖြစ်ဖြစ်အောင် မရရအောင် လုပ်မယ် ဆိုတဲ့ ဇွဲသတ္တိမျိုးမရှိဘူးလို့ ဖော်ပြခဲ့တယ်။ သို့သော် ယင်းအခိုက်အတန့်မှာတော့ တသက်မှာ တခါပေါ်တဲ့စိတ်ဓာတ်မျိုးဘဲ ဆိုရမယ်။

ကျွန်တော်ဟာ အိပ်ရာလိပ်ကလေးပိုက်ပြီး ငိုက်စိုက်ငိုက်စိုက်နဲ့ ကိုတက်ပြားတို့အိမ် အရောက်သွားခဲ့တယ်။ မနက် ခြောက်နာရီလောက်ပဲ ရှိသေးတယ်။ ကိုတက်ပြားဟာ အိပ်ရာက မထသေးဘူး။ သူတို့အိမ် အောက်ဆင့်မှာ တုံးလုံးအိပ်နေတုန်းဘဲ။ သူ့အဖေနဲ့ သူ့ဦးကြီးက တော့ အိမ်ရှေ့စာပွဲမှာ လက်ဖက်ရည်ကြမ်းတအိုးနဲ့။

ကျွန်တော့်မြင်တော့ ကိုတက်ပြားအဖေက မောင်ရင်၊ ဘာကိစ္စလဲတဲ့။ သူ့သားနဲ့ ကျွန်တော့်ကိစ္စကို သူသိပြီးသား။ သည်တော့ ကျွန်တော်က အိပ်ရာလိပ်ကလေး နဘေးဖုတ်ကနဲ ချပြီး တင်းမာပြတ်သားတဲ့အသံနဲ့

“ဦးသားဆီက ကျွန်တော့်ပိုက်ဆံကို တောင်းရအောင်တာခင်ဗျ”

မန္တလေးမြို့က သစ်ကုန်သည်ဦးများဆိုတာ လူသိများကြပါတယ်။ အဲဒီတုန်းက အသက် ငါးဆယ်ကျော်ခြောက်ဆယ်နီးပါးလောက်။ လူလေးလုံးခြောက်ဖက်၊ သန်သန်ကြီး။ ကျွန်တော့်ကို မျက်နှာထားတင်းတင်းနဲ့ကြည့်ပြီး

“ကျုပ် မပေးနိုင်ပါဘူးလို့ မောင်ရင့်ကိုစကားကုန်ပြောပြီးမှဘဲ။ ကျုပ်သားလဲဘဲ မောင်ရင့် လိုဘဲ အညာတက်ပြီး ငွေတသောင်းကျော် ဆုံးရှုံးလာခဲ့တာဘဲ”

“ဒါ မဆိုင်ပါဘူးလေ၊ အခု ကျွန်တော်လာတဲ့ကိစ္စက ကျွန်တော့်ငွေကို ပေးရင်ပေး၊ မပေးရင် ဦးသားကို ကျွန်တော်သတ်မယ်”ဆိုပြီး အိပ်ရာလိပ်ထဲက အမြဲထည့်ထားတဲ့ ဓားမြှောင် ထုတ်။ အသွားဆွဲချွတ်လိုက်ပြီး “ဟောဒီဓားနဲ့ သတ်မှာဘဲခင်ဗျ”

သည်တော့ လူကြီးနှစ်ယောက် မျက်လုံးပြူးသွားကြတော့ ကျွန်တော်က ဆက်လက်ပြီး

“ဒီတော့ ဦးတို့ကပြောမယ်။ ငါ့အိမ်ပေါ်တက်ပြီး ငါ့သားသတ်မယ်ဆိုတော့ ငါတို့ကခံနေ မှာလား။ မင်းကိုငါက အရင်သတ်လိုက်မှာပေါ့လို့။ ဒါမှန်တယ်။ ဒီတော့ရော” ဓားမြှောင်ကို သူတို့ရှေ့ထိုးပေးလိုက်ပြီး “ဦးသားကို မသတ်စေချင်ရင် ဦးတို့ကကျွန်တော့်ကိုအရင်သတ်လိုက်၊ တယောက်တယောက်သတ်တယ်ဆိုတာက အရင်သေနဲ့ နောက်သေ အတူတူသေကြတာပါဘဲ ဗျာ ဟဲဟဲ”လို့ ကျွန်တော် ရယ်သွမ်း သွေးလိုက်တယ်။ သူတို့နှစ်ယောက်ဟာ ရုတ်တရက် ဘာပြောရမှန်း မသိဘဲ ငိုနေကြတော့ ကျွန်တော်က ဆက်လက်ပြီး

“ဦးတို့ ကျွန်တော့်မသတ်ကြဘူးလား၊ မသတ်ရင် ဦးသားကျွန်တော်သတ်ရမှာဘဲ”ဆိုပြီး ဓားမြှောင်ပြန်ကောက်တော့မှ ဦးများက ကျွန်တော့်လက်ကို ဖမ်းထားပြီး

“မောင်ရင် ဒီလောက်အထိတော့ မလုပ်ပါနဲ့ကွာ။ ဦးတို့က ပေးချင်ပါတယ်။ အခုပေးစ

ရာ ငွေကမရှိလိုပါ”

သည်တော့ ကျွန်တော်က ဝမ်းသာတဲ့အသံနဲ့.

“အား၊ ဒီလိုပေးချင်ပါတယ် ဆိုရင်တော်ပြီ။ ဦးပြောတာမှန်ပါတယ်။ ပိုက်ဆံကို ပေးချင်ပါတယ်။ သို့သော် အခုမရှိတော့မပေးနိုင်ဘူးပေါ့။ ဒီတော့ နောက်ရှိတော့မှ ပေးပေါ့ဗျာ။ အေးအေးဘဲ ကျွန်တော်လဲ အဲဒီငွေမရမချင်း ဒီအိမ်က မသွားဘူးဗျ” ဆိုပြီး အိပ်ရာလိပ်ကလေး ယူ ကိုတက်ပြား နံဘေးမှာ ဖြန့်ပြီး စောင်ခေါင်မြီးခြုံ အိပ်လိုက်တော့တာပေါ့ဗျာ။ ဘသားချော ဟာ မနိုးသေးဘူး။ ညက ဘယ်အချိန်အထိ လည်ထားတယ်မသိဘူး။ အဲသည်တုန်းက ကိုတက်ပြားဟာ လူပျို။

အဲသည်လို သူတို့အိမ် အတင်းတက်နေတော့ ပထမဖြင့် အိမ်သားတွေဟာ ခပ်စိမ်းစိမ်း ဘဲ။ ဘာဖြစ်ဖြစ်လေ ကျွန်တော်က ကိုတက်ပြား ထမင်းစားရင် ဝင်စားလိုက်တာဘဲ။ သည်လိုနဲ့ နောက်တော့ တစတစ ခင်မင်လာကြပြီး သူတို့အိမ်သားလို ဖြစ်သွားရော။ ကျွန်တော့်အဖြစ်လဲ သိသွားတော့ သနားလာကြတယ်။

ဒီလိုပုံနဲ့ အဲသည်အိမ်မှာနေတုန်း ကျွန်တော်ဘာလုပ်မလဲ။ လည်စရာပတ်စရာ သုံးစရာ ငွေကလဲ မရှိဘူး။ ဆန်ကုန်သည်ဘဝတုန်းက မျက်နှာပွင့်ခဲ့တဲ့ ပွဲရုံတွေ၊ စက်ပိုက် အိမ်တွေ သွားလို့လဲ မျက်နှာမလှတော့ဘူး။ ပေါင်းတည်မြို့က စက်သဋ္ဌေးဦးမောင်ကြီးရဲ့ ငွေတွေ အလွဲသုံး စားလုပ်တဲ့ ကောင်ကလေးလို သူတို့အသိုက်အဝန်းမှာ သတင်းက ပြန့်နေပြီ။ ကျွန်တော် သွားစရာဆိုလို့ ဆရာကြီးရွှေဥဒေါင်းတအိမ်ဘဲ ရှိတော့တယ်။

ဒီအခါမှာ ကျွန်တော့်ဘဝကို ကိုယ်ဝါသနာပါတဲ့ စာပေနယ်ပစ်သွင်းလိုက်ဖို့မှတစ်ပါး အခြားမရှိတော့ပြီ။ အဲသည်အချိန်မှာ စာနယ်ဇင်းများလဲ လှုပ်ရှားလာစ။ ရှုမဝမဂ္ဂဇင်းလဲ ပေါ်လာပြီ။ တင့်တယ်၊ သန်းဆွေ၊ မိုးဝေ၊ မင်းရှင်၊ ရဲခေါင်စတဲ့ ကလောင်သစ်တွေ လက်ရာ ဖတ်ရတယ်။ ‘ဘယ့်နယ်၊ မင်းသူတို့အထဲ ဝင်တိုးနိုင်ပါ့မလား’လို့ ကိုယ့်ကိုယ်ကို မေးလိုက်တယ်။ ‘မကြောက်ပါဘူး’ဆိုတဲ့ အဖြေထွက်လာတယ်။

နို့ပြီး ဆရာကြီးရွှေဥဒေါင်းကလဲ ပြောတယ်။

“ဟေ့၊ မင်းစာပေနယ် ဝင်မယ်ဆိုရင် စုံထောက်ဝတ္ထုထက် ဟာသများ မရေးတတ်ဖူး လားကွ။ အဲဒီလိုင်းက ချောင်တယ် မောင်။ ဇေယျာတယောက်ရှိတာမင်း။ သူ့မမှီတောင် ဒုတိယ လောက်လိုက်နိုင်ရင် ဟန်မယ်”

အဲသည်အခါမှာ ကျွန်တော်က သူရိယဝတ္ထုတိုပြိုင်ပွဲဝင်ခဲ့တဲ့ စုံထောက်ဝတ္ထုကို အကြိမ် ကြိမ်ပြန်ရေးထားတာ လုံးချင်းဝတ္ထုရှည်ဖြစ်သွားလို့ ‘ရန်အောင်ရတနာ’အမည်နဲ့ ဆရာကြီး ရွှေဥဒေါင်းကို တည်းဖြတ်ဖို့ ပေးထားပြီ။ ဟာသဝတ္ထုကိုတော့ကျွန်တော်က ကိုယ့်ကိုယ်ကို စုံထောက်ဝတ္ထုရေးဆရာဘဲ လုပ်မယ်စိတ်ကူးခဲ့တာနဲ့ ပြန်ကို မကြည့်ရသေးဘူး။ ဒါပေမယ့် အဲသည်ဝတ္ထုလဲ စုံထောက်ဝတ္ထုနဲ့အတူဘဲ ကျွန်တော်နေလေရာ သွားလေရာမှာ ကိုယ့်အဝတ် သေတ္တာရဲ့ အောက်ဆုံးထပ်မှာ အမြဲရှိခဲ့တယ်။

ဒါကြောင့် ဆရာကြီးက “မင်း၊ ဟာသများ မရေးတတ် ဖူးလား”မေးတော့ “ဦးကြီးရ၊

ကျွန်တော်ကတော့ ကိုယ့်ကိုယ်ကို ဘာမဆို ရေးတတ်တယ်ထင်တာဘဲဗျ”လို့ပြောပြီး အဲဒီ ဟာသ ဝတ္ထုကို ပြန်ကိုင်တော့တာဘဲ။

အဲသည် ဝတ္ထုစရေးတော့ ပိုက်ကျိုးရပ်က ကိုတက်ပြားတို့အိမ်မှာဘဲ။ အဲသည်အိမ်မှာ စာရေးစရာ စားပွဲကုလားထိုင်မရှိဘူး။ လက်ဖက်ရည်ကြမ်းဝိုင်းဖွဲ့တဲ့ တန်းလျားကုလားထိုင်ကြီး နှစ်လုံးနဲ့ စာပွဲကြမ်းကြီးတခုဘဲရှိတယ်။ ကိုတက်ပြားအဖေ ဦးများက သစ်ကုန်သည် ပွဲစားကြီး ဆိုတော့ ဖောင်သမားတွေနဲ့ သစ်ရောင်းသစ်ဝယ်လာတဲ့ လူတွေနဲ့ ဧည့်ပြတ်တယ်ကို မရှိဘူး။ ဒါကြောင့် ကျွန်တော်ဟာ ထောင်ထားတဲ့စားပွဲဝိုင်းကလေး အားတဲ့အချိန်မှာယူပြီး အပေါ်က ပုဆိုးလေးခင်း ရေးရတယ်။

သည်လိုချင်း ကျွန်တော်တကုတ်ကုတ်ရေးနေတာ မြင်တော့ ဦးကြီးများက မေးတယ်။ (သူ့ကိုကျွန်တော် ဦးကြီးများခေါ်ပြီ။)

“မောင်ကျင်မောင် မင်းဘာတွေရေးနေတာလဲကွ”

ကျွန်တော် ဝတ္ထုရေးနေတာခင်ဗျ။ စာရေးဆရာဖြစ်ဖို့ ကြိုးစားနေပါတယ်”

“ဟ ဒီလိုဆို မင်းဟာက အေးအေးဆေးဆေးတယောက်ထဲ ရေးရင် ပိုကောင်းမှာပေါ့ကွ။ ဒါဖြင့် တက်ပြားရေ”သူ့သားအား “မင်းလူကို နန်းတော်ကျွန်းက ဒို့အိမ်ကြီးခေါ်သွားလကွာ”

“ဟုတ်ကဲ့။ နန်းတော်ကျွန်းမှာ လက်နှစ်ဖက်တောင် မကတဲ့ကျွန်းတိုင်ကြီးတွေနဲ့ ဆောက် ထားတဲ့ သူတို့အိမ်အကြီးကြီးရှိပါသည်။ လူတယောက်မှ မနေပါ။ သို့သော် ကျွန်တော်က တခေါ်လောက်ဝေးသော ကိုတက်ပြားညီ ကိုလှစိန်အိမ်မှာ ထမင်းစားရမည်ဖြစ်၍ ယင်းအိမ်ကြီး ထက် ကိုလှစိန်ယောက္ခမ၏ ဆောက်ပြီးစ အိမ်ကြီးကို သဘောကျပါသည်။ နေ့အချိန်တွင် အပေါ်ထပ်၌ လူမနေကြပါ။ ယင်းအိမ်သစ်ကြီးပေါ်မှာပင် ယခင်က မိုးတိမ်တောင်၏ အဖျား ဖြတ်ဆေး ဝတ္ထုကို သော်တာဆွေ၏ ဘရန်ဒီတပုလင်း ဖြစ်ခဲ့ပါတော့၏။

မူလရေးသည့် အဖျားဖြတ်ဆေးဝတ္ထုတုန်းက အင်္ဂလိပ်ခေတ်ကို နောက်ကြောင်းခံသည်။ ဘရန်ဒီတပုလင်းမှာတော့ ဂျပန်ခေတ်။ ဇာတ်ကွက်ဇာတ်လမ်းတွေလည်း များစွာချဲ့ထွင်ပစ်လိုက် ရာ‘ဘရန်ဒီတပုလင်း’နှင့် မပြီးတော့။ ‘မယ်တပ်ကုန်း’၊ ‘စုံထောက်မောင်ဖြတ်စ’ဟူ၍ သုံးပုဒ် ရေးတော့မှဘဲ ၁၉၄၁ ခုနှစ် ကျွန်တော် ကျောင်းသားဘဝက ဦးတုတ်ပေါ (ဆိုပါတော့)နှင့် သူ့မြေးမကို ကလဲ့စားချေချင်တဲ့ ကိစ္စအဆုံးသတ်ပါရော။

ဘရန်ဒီတပုလင်းမှာ ဦးတုတ်ပေါကြီး တယောက်သာ နံရသေးသည်။ မယ်တပ်ကုန်းနှင့် စုံထောက်မောင်ဖြတ်စမှာ သူ့မြေးမကို မာဂရက်သာဝက်လုပ်၍ မယ်တပ်ကုန်းဘွဲ့ပေးပြီး ပိန်ချိ ကုန်းကွ မောင်ဖြတ်စနှင့် ပေးစားပစ်လိုက်သည်။

စင်စစ်အဲသည် ဝတ္ထုတွေ ရေးနေတော့ သူတို့မြေးအဖိုးကား မရှိတော့ပြီ။ မြေးမသည် ကျွန်တော် စာပေးပြီး နောက်တနှစ်ဘဲ ကျောက်ကြီးပေါက်၍ သေဆုံးသည်။ အဖိုးကြီးက ဂျပန် ခေတ်ကဘဲ ကိစ္စချောသည်။ သို့သော် ကျွန်တော့်စိတ်ကူး ဇာတ်အိမ်ထဲ၌ကား သူတို့သည် အသက်ရှင်လျက်ရှိခဲ့၍ သူတို့ကိုယ်ပွား ဝတ္ထုဇာတ်ကောင်များ ပေါ်ခဲ့ပေသည်။

ထိုမှ ကျွန်တော်စာရေးဆရာ ဖြစ်ခဲ့ရာ ၁၉၄၇ ခုနှစ် ဩဂုတ်လမှာ ‘ဘရန်ဒီတပုလင်း’ ဝတ္ထု စပါခဲ့သည်ဖြစ်၍ ယခု ၁၉၇၂ ခု ဂျူလိုင်လသည် သော်တာဆွေ၏ ၂၅ နှစ်မြောက် ငွေရတုသဘင်ပါတည်း။

ကျွန်တော်စာရေးဆရာဖြစ်လာတော့

မိမိက သူများကိုသတ်ဖို့လည်း ဝန်မလေး၊ မိမိသေရမည်ဆိုလည်း အမှုမထားနိုင်လောက် အောင် စိတ်သောက ရောက်နေချိန်၌ ဟာသဝတ္ထုများရေးရန် တိုက်ဆိုင်လာလေရာ၊ ယင်းသည် ကျွန်တော်လို လူအတွက် လျော်ကန်လှသည်ဟု ဆိုချင်ပါတော့။

အကြောင်းမှာ ထိုစဉ်တွင် ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း ကျွန်တော်သည် သူတပါး၏ ငွေမြောက် များစွာကို ဆုံးရှုံးအောင်ပြုခဲ့သည်။ အိမ်မှာ သားမယားရှိပါလျက် မယားငယ်ခေါ်လာခဲ့မိ၍ ကျွန်တော့်ဇနီးသည်နှင့် မိဘဆွေမျိုးတွေ စိတ်မကောင်း ဖြစ်ကြသည်။ ထို့အပြင် ကြွေးရှင်က လည်း အလွဲသုံးစားမှုနှင့် ကျွန်တော့်ကို တရားစွဲမည်။ သည်အထဲ ကျွန်တော့်စိတ်တွင် မလွဲသာ ခွဲခွာလိုက်ရသော မယားငယ်လေးကို စိတ်ထဲက တသသ။

ယင်းကိစ္စအဝဝတွေ မေ့ပြီးတော့ အများပျော်ရွှင်မှု ဟာသဝတ္ထုတွေရေးရမယ်ဆိုတော့ ကျွန်တော့်အဖို့ အလွန်ကောင်းခြင်းဘဲ။ ကဲ....ကျားဘသား ကျိတ်လိုက်။

အော်...လောကမတော့

ပြောမပြချင်ဘု

ချောနှမရေ

သောကထောင်ထု။

သည်အခိုက်မှာဘဲ

အကြည်ဆိုက်ကြရော

ရီလိုက်စရာ ဟာသ အတွေးတွေနဲ့.

ရေးဟဲ့.ဝတ္ထု။

....လို့ ကိုယ့်ကိုယ်ကို အားပေးသမှု ပြုတဲ့ပြီး ကိုယ့်လက်ရှိအခြေကို အားလုံးမေ့ပစ်လိုက်၊ ယခင်က အတွေ့အကြုံတွေကို ဇာတ်ကွက်ဆင်၊ စိတ်ကူးယာဉ် ဟာသအတွေးတွေမှာ မိမိကိုယ် မိမိ ဇာတ်လိုက်လုပ်ပြီး ကျော်စံကေးနဲ့ တက်ပု ဟစ်တလုံးတို့ သားအဖကို ကျွန်တော်ဖန်တီး လိုက်တော့သပေါ့။

ဖြတ်စဝတ္ထုများ ပြီးတဲ့အခါမှာ ဟစ်လို့သာ ငိုလိုက်ချင်တော့ ဇာတ်လိုက် ကျော်စံကေး။ သည့်နောက် ဖြူပြာမူလကျီ ဇာတ်လိုက်သားအဖ တက်ပုနဲ့ ဟစ်တလုံး။

ယင်းလို ကိုယ့်ကိုယ်ကို စိတ်ပြောင်းပြီး ဟာသဝတ္ထုတွေရေးနေတဲ့အခါ ကျွန်တော့်မှာ ဘာမျှ ပူပင်သောကမရှိဘူး။ အဟုတ်ဘဲ။ ကိုယ့်စိတ်ကူးနဲ့ကိုယ် ပျော်နေတော့တာဘဲ။ အကြောင်းကလဲ ကျွန်တော်ရေးသမျှ စွဲတယ် မဟုတ်လား။ အယ်ဒီတာများထံကလဲ ရေးသမျှ ရွေးချယ်ကြောင်းနှင့် နောက်ထပ် မပြတ်ပို့ဘို့ တောင်းဆိုတော့ စာဖတ်သူ စဉ်းစားပါ။ ကျွန်တော်မည်မျှ စိတ်ဓာတ် တက်ကြွလိုက်ပါမည်နည်း။ ရေး-ရေး-ရေးပြီးရင်းရေး။ ရှေးယခင်က အတွေးတွေနဲ့ နောက်ထပ်ဝင်တဲ့ အတွေးတွေကလဲ ရေးလို့မကုန်နိုင်။ ကျွန်တော်သည် မသေမချင်း စာရေးရမည့်သူပါ။

ကျွန်တော်၏အောင်မြေ

အချို့စာရေးဆရာများသည် မြန်မာဘုရင်ခေတ်က မိမိသည်ဘယ်ဆွေစဉ်မျိုးဆက်မှ ဆင်းသက်ခဲ့ပါသည်။ ဘယ်စာဆိုတော် ဘယ်စာရေးဆရာကြီး၏ အနွယ်ဖြစ်ပါသည်ဟု ဝင့်ကြွားကြလေရာ ကျွန်တော့်မှာ ဤသို့မျိုးနွယ်အားဖြင့် ဂုဏ်ဖော်စရာမရှိသော်လည်း ကျွန်တော်၏ ပထမဦးဆုံး စွဲသော ဘရန်ဒီတပုလင်း ဝတ္ထုရေးခဲ့သည့် ဌာနကကား ဘိုးတော်ဘုရားနှင့် ပတ်သက်နေပါသည်။ ကဲ...ဟာ ကြံဖန်ကြွားရတာဘဲ။

အကြောင်းမှာ ဘိုးတော်ဘုရားသည် မြန်မာပြည်တွင် အကြီးဆုံးသော မင်းကွန်း ခေါင်းလောင်းကြီးနှင့် မင်းကွန်းစေတီတော်ကို တည်စဉ်က မင်းနေမြို့တော်မှ ကိုယ်တော်တိုင် ကြွလာလျက် ဤမင်းကွန်း၏ တဖက်ကမ်းရွာ ရွာကလေးတည်၍ ယာယီစံမြန်းတော်မူရာ ဤရွာကို 'နန်းတော်ကျွန်း'ဟူ၍ အမည်နာမသမုတ်တော်မူခဲ့၏။

ကဲ....ကျွန်တော် ဘုရန်ဒီတပုလင်းဝတ္ထုရေးတာ အဲဒီ နန်းတော်ကျွန်းရွာမှာဘဲ ခင်ဗျ။

ယင်းရွာကို ကျွန်တော်၏ အောင်မြေဟု သမုတ်၍ ထိုရွာလေးအကြောင်း သိကောင်းစရာကို ဖော်ပြရဦးမည်။

ဤရွာမှာ လယ်ယာစိုက်ပျိုးသူများအပြင် သစ်ဖောင်သမားများနှင့် သစ်ကုန်သည်များ နေထိုင်ကြလေရာ၊ ကျွန်းသစ်အလွန်ပေါသဖြင့် လူချမ်းသာတို့၏ နေအိမ်များမှာ တောရွာလေးနှင့် မလိုက်အောင် ကြီးကျယ်ခမ်းနားလှပါ၏။ ကျွန်တော်က စာရေးချင်သည်ဆို၍ တဦးတည်း နေစေသည်မှာ ကိုတက်ပြားညီ ကိုလှစိန်၏ ယောက္ခအိမ်ကြီး အပေါ်ထပ်။ ထိုအိမ်သည် ဆောက်ပြီးခါစ အိမ်တက်ပရိတ် မရွတ်ရသေး၍ လူများက ပထမအိမ်ဟောင်းမှာပင် နေကြတုန်း။ တိုင်ကြီးတွေမှာ ကျွန်တော့်လက်နှစ်ဖက်နှင့်ပင် မပတ်မိသော ကျွန်းတိုင်ကြီးများ ဖြစ်၍ အောက်ထပ်က လူ့ရင်ဘတ်လောက်မြင့်ပြီး၊ အပေါ်ထက်ကမူ အောက်ထပ်ကထက် လူ ၃-ရပ်လောက် မြင့်နေချေတော့ အလွန်မြင့်သောအိမ်ဟုဆိုရပါမည်။ များသောအားဖြင့် ဤရွာကအိမ်ကြီးတွေမှာ ဒီလိုဘဲမြင့်ကြကုန်သည်။ ဘာကြောင့် ဤသို့မြင့်ကြပါသနည်း။ အကြောင်းကားရှိ၏။

ကျွန်တော် ဤရွာ၌ နေသည်မှာ ဝါဆို၊ ဝါခေါင် ရေဖောင်ဖောင်လများတွင်ဖြစ်၍ မြစ်ရေ ကမ်းပြည့်ပြီးနောက် ‘ရေတက်လာပဟေ့’ဟု ပြောကြသော ညနေမှာ မြစ်ကမ်းနှင့် ပေ ၃၀၀-မျှ ကွာသော ရွာထဲသို့ ရေများဝင်လာပြီး၊ နံနက်အိပ်ရာထမှာ ကျွန်တော်နေသော အိမ်အောက် ထပ်ကို ရေလွှမ်းမိုးနေလေပြီ။ ကိုလှစိန်သည် မနက်လက်ဖက်ရည်သောက်ရန် လှေနှင့်လာခေါ် တော့မတွေ့ဘူး မကြုံဘူးသော ကျွန်တော်မှာ အံ့သြနေသည်။ ကိုလှစိန်မူ မထူးခြားဘဲ “ရေအခု တက်နေတုန်းဘဲဗျ” ပြောတော့ ကျွန်တော်က “ဟာ..သည့်ထက် တက်မှဖြင့် ရွာပျက်ကရောပေါ့ဗျာ”

“မပျက်ပါဘူးဗျ၊ ကျွန်တော်တို့ရွာဟာ နှစ်တိုင်း ဒီလိုဘဲ”

“ကဲ...ဒါဖြင့်ဗျာ...ခင်ဗျားတို့ အိမ်ကြီးတွေက မြင့်လို့ထားဗျာ၊ ဟို...ခါးစောင်းလောက် မြင့်တဲ့ ဆင်းရဲသားအိမ်လေးတွေမှာ လူတွေဘယ်လိုနေကြပါ့မလဲ”

“ဟဲ..ဟဲ...ဒါသိချင်ရင် ခုဘဲ ကျွန်တော်ခင်ဗျားက ချောတယ်ဆိုတဲ့ လှသီတို့အိမ်ကို လိုက်ပြမယ်”ဆိုပြီး ယင်းအိမ်လေးဆီသို့ သူ့လှေကို လှော်သွား၍ အဆင့်ရေမြပ်နေသော အိမ်ရှေ့တံခါးဝပေါက်ဝ၌ လှေရပ်ကာ...

“လှသီရေ” ခေါ်သံနှင့် အတူ“ဂူး”ဟု ထူးသံကြားရ၍ ကျွန်တော်အသံလာရာ မော်ကြည့် လိုက်တော့ လားလား.... လှသီတို့ မိသားစုသည် ထုတ်ပေါ်မှာ အဆင့်ထိုး၍ နေကြ၏။

ကျွန်တော်က အံ့သြစွာ ကြည့်နေစဉ်မှာပင် ကိုလှစိန်က...

“ဒီနှစ် ရေလာပုံဟာ များလိမ့်မယ်ဟေ့၊ နင်တို့ထုတ်ဆင့်မလွှတ်တော့ဘူးဆိုရင် ဒို့အိမ် လာနေရမှာဘဲ”

“ဟုတ်တယ် ကိုလှစိန်၊ လာရမှာပါဘဲ။ ခုဘဲ ဟောဒါတွေ ယူသွားစမ်းပါ” ဆိုသဖြင့် ကိုလှစိန်က လှေကို သူတို့ထုတ်အောက်ရောက်အောင် လှော်သွား၍ လှသီက သံသေတ္တာ တလုံး နှင့် ထန်းခေါက်ဖာတလုံး ပေးလိုက်၍ ကျွန်တော်က လှမ်းယူလိုက်ရ၏။

“ထမီတွေ ပါတယ်ရှင့်၊ ကန်တော့နော်”

“အို...ထမီနဲ့ ပုဆိုး ဘာထူးသလဲ အဝတ်ဘဲဟာ၊ ကိစ္စမရှိပါဘူး ပေးသာပေးပါ”

စင်စစ်တော့ သူတို့ရွာ ဒီလို ရေကြီးခြင်းမှာ အနည်းအများသာကွာ၏။ နှစ်စဉ်ကြုံတွေ့ နေကျမို့ သူတို့မှာ အားလုံးကြိုတင်ပြင်ဆင်ကြပြီး ဖြစ်သည်။

ကြည့်လေ....နွားတွေဆိုလဲ သူ့တင်းကုတ် အမိုးအကာနှင့် ရေပေါ်မှာ အောက်က တင်းကုတ်ဆောက်ကတည်းက သစ်သားဖောင်ခံထားသကဲ့သို့ဗျ။ ကောက်ရိုးပုံလည်း ထိုနည်းပုံနည်း ဘဲ။ ယိုအိမ်သာများလည်း ဒီလိုဘဲ။ သူတို့ကိုတခြား ရွှေ့မသွားအောင်တော့ ကြိုးနှင့် ချည်ထားရ သည်။

ထိုအချိန်၌ ရွာသားများ အားလုံးသည်လှေနှင့် ဟိုဟိုဒီဒီကူးသန်းနေကြသည်။ ဈေးသည် များကလည်း လှေနှင့်လည်၍ရောင်း၏။

ဒီလို‘အထာ’သိသွားတော့ ကျွန်တော်မှာ ပျော်၍သွားတော့၏။ ထိုနှစ်ရေမှာ အလွန်ကြီးလေရာ နောက်တနေ့မှာ လှသီတို့၊ မိသားစုနှင့် အခြားအိမ်ထောင်များပါ ကျွန်တော်နေသော အိမ်ကြီးပေါ်သို့ ပြောင်းရွှေ့လာကြသည်။ ရေကကြီးလိုက်သမှ ဤအိမ်မြင့်ကြီး အပေါ်ထပ်ရောက်ရန်ပင် တတောင်လောက်သာ လိုတော့၍ ပြတင်းပေါက်ဝတွေမှာ ဤအိမ်တွင်လာနေကြသော သူတို့၏လှေများကို ချည်ထားကြကုန်၏။

ထိုနှစ်သည် ၁၉၄၇-ခုနှစ်ဖြစ်ရာ မန္တလေးသားများ မှတ်မိကြပါဦးမည်။ မြို့တွင်းသို့ မြစ်ကမ်း ကျိုးပေါက်ပြီး ရေတွေဝင်မှာကိုပင် စိုးရိမ်ရသောအခြေသို့ ရောက်နေပါ၏။

ကျွန်တော်နေသော နန်းတော်ကျွန်းရွာ အပါအဝင် အခြားမြစ်ဘေးရှိ ရွာများက လူအချို့တို့သည် ဧကန္တမြစ်ရိုးတော့ကျိုးပေါက်တော့မှာဘဲ။ ထိုအခါ လှေတွေနှင့်ဝင်၍ ဈေးချိုရှိဆိုင်တွေထဲက ပစ္စည်းတွေ ယူကြရန်ဟု လှေများနှင့် မြစ်ထဲက သွားစောင့်နေကြ၏။

သူတို့ပြောသားကောင်းလှသဖြင့် ကျွန်တော်လည်း တနေ့လိုက်သွားဘူးပါ၏။ ကျွန်တော့်စိတ်ကူးမှာ မန္တလေးမြို့ထဲမှာ မော်တော်ကားလည်း စီးဘူးပြီး၊ မြင်းရထားလည်း စီးဘူးပြီး ဆိုက်ကားလည်း စီးဘူးပြီ၊ ယခု မြစ်ရိုးကျိုးခဲသော် လှေစီးပြီးဆရာကြီးရွှေဥဒေါင်းအိမ် သွားရန်ဖြစ်၏။ ဈေးချိုထဲ ဝင်မကျိုးဘူးလား မေးရင်ကော၊ ဘာနေလိမ့်မှာတုန်း။ အဲသည့်အချိန် ကျွန်တော် သိပ်ဆင်းရဲနေတာဘဲ။

ကျွန်တော် လိုက်သွားသော လှေရှင်ကို ကောင်းကောင်းမှတ်မိပါသည်။ နန်းတော်ကျွန်းနှင့် မန္တလေး ကူးတို့လှေသမားကိုသာကျော်တဲ့။ သူသည် ရုပ်သေးမင်းသားဖြစ်ရန် ကြိုးစားခဲ့ဘူး၍ ဇာတ်သီချင်းတွေလည်း အများကြီးရ၊ အသံကလည်း အလွန်ကျယ်၍ အဆိုကျကျနှင့် သီချင်းတဟဲဟဲနေရာ သူ့လှေပေါ်မှာ အတော်ပျော်စရာကောင်းပါ၏။ သူသည် မြစ်ရိုးကျိုးမှာကို သီချင်းဆို၍ စောင့်၏။

သို့သော် အများသိကြသည့်အတိုင်း မကျိုးပေါက်ခဲ့ပါ။ ၃-ရက်မျှသာ စိုးရိမ်မှတ်ရောက်ပြီးနောက် ရေတအီအီကျသွားသဖြင့် ရာဇဝင်တွင် မကြုံဘူးသော ပွပေါက်ကြံသူတို့ လက်လျှော့ကာပြန်ကြကုန်သည်။

ရေကျသွားတော့ ကျွန်တော်နေသော အိမ်ကြီးပေါ် လာနေကြသူများလည်း သူတို့အိမ်သူတို့ ပြန်ကုန်ကြလေပြီ၊ နွားတင်းကုတ်တွေ ကောက်ရိုးပုံတွေ အိမ်သားတွေလည်း သူတို့နေရာသူတို့ပြန်ရောက်ကြကုန်လေပြီ။

ဤမျှ ရေကြီးသည့်အတွက် နန်းတော်ကျွန်း ရွာသားတွေအလွန်ဝမ်းသာကုန်ကြ၏။ အကြောင်းမှာ သူတို့လယ်ယာတွေမှာ နန်းတင်မြေနဲ့တွေ အများကြီးကျန်ခဲ့သဖြင့် မြေဩဇာသိပ်ကောင်းလေပြီ။ သူတို့သည် စပါးထက် နှမ်းတွေမြေပဲတွေ စိုက်ကြသည်နှင့် သူတို့အရပ်မှာ ဆီများစွာထွက်လေမည်။ သူတို့အရပ်ထုံးစံ ထမင်းပွဲတိုင်းမှာပါသော ‘ပဲရေပွ’ဆိုသည်မှာ ဆီတွေက လက်နှစ်လုံးလောက် အပေါ်ကနေ၏။ ပဲကို မစားချင်သော ကျွန်တော်ပင် ကြိုက်သွား၏။ အထူးသဖြင့် ယခင်က မစားဘူးဘဲ ဤရွာရောက်မှ ကျွန်တော်စွဲသွားသည်မှာ ‘ငါးချေးချက်’ဖြစ်၏။ သူတို့ဆီမှာ မြစ်ထဲကငါးများလည်း ရကြလေရာ၊ တံငါသည်တွေက ငါးပိလုပ်သော ငါးများမှ ဗိုက်ဖောက်၍ ထုတ်ပစ်သော ငါးအူအသဲ ဝမ်းတွင်းသားများကို ဆီနိုင်နိုင်နှင့်

ချက်ခြင်းပင် ဖြစ်၏။

ကိုလှစိန်မိန်းမ အဝင်းသည် ဟင်းချက်လည်း ကောင်း၏။ တဦးတည်းသောသမီးဖြစ်၍ ကျွန်တော် သူတို့အိမ်ရောက်လာသည်မှာ အကိုတယောက် ကောက်ရခြင်းဘဲဆိုလျက်၊ မနက် သူဟင်းလျာဝယ်ဘို့ပြင်တိုင်း ‘အကိုကျင်မောင် ဒီနေ့ဘာစားမလဲ’မေးလေ့ရှိရာ။ ကျွန်တော်က ထပ်တလဲလဲ “ငါးကလီစာချက်ဖဲ”ပြောလေ့ရှိ၏။ နို့ပြီး သူတို့အရပ်ခေါ် ငါးချေးချက် ဟု မခေါ်သင့်ဘဲ “ငါးကလီစာချက်”ဟု ခေါ်သင့်ကြောင်းလဲ အဆိုပြုခဲ့၏။

စင်စစ်တော့ ‘ငါးချေးဖောက်’ သည် ဆိုစကားမှာ ‘ငါးချေး’ဟု ခေါ်လာခြင်းဖြစ်သည်။ နို့ ငါးချေးကော မပါဘူးလားဆိုအံ့။ ငါးအူထဲ ငါးချေးပါတာပေါ့ဗျ၊ ဤချေးကပင် ခါးသက်သက် ကလေးနှင့် ဆိမ့်ခြင်းဖြစ်၏။ ဤငါးချေးချက်က ဆီနိုင်မှလည်း ကောင်းရာ အဝင်းတို့ ချက်လိုက်သော ဆီပြန်ဟင်းမှန်သမျှ ပန်းကန်ထဲတွင် အပေါ်က ဆီလက်နှစ်သစ်လောက် အိုင်နေသည်သာ ဖြစ်၏။ သူတို့အိမ်မှာ ဆီဆုံကလည်း ရှိပေသကဲ့။

ကိုလှစိန်တို့ အိမ်သားများအပြင် ဤရွာ၌ ကျွန်တော် အထူးသဖြင့် ခင်မင်ခဲ့သည်မှာ ကိုကံထူးနှင့် ကိုလှဖေဖြစ်၏။ ကိုကံထူးက ထိုစဉ်၌ အသက် ၃၀-ကျော် လူပျိုကြီး။ မိဘမရှိ။ သူ့အိမ်တွင်သူတယောက်တည်းနေ၏။ ကိုလှဖေက ကျွန်တော့်ထက် ငယ်သည်။ လူပျို။ သူ့မိဘများ ချမ်းသာ၏။ နောင် အိမ်ထောင်ကျသောအခါ မန္တလေးမြို့ ရွှေပြည်အရပ်မှာ ရွှေပြည်ဆီစက် တည်၏။ သူတို့သည် စာပေဝါသနာအိုးများတည်း။

ကျွန်တော်က မပြောရဘဲနှင့် ကျွန်တော့်ကို သော်တာဆွေမှန်း ပထမဦးဆုံးသိသူမှာ ကိုလှဖေဖြစ်၏။ ကျွန်တော်သည် နန်းတော်ကျွန်းတွင် နေသော်လည်း အင်္ဂလိပ်လဆန်းစ မဂ္ဂဇင်းများထွက်ချိန်တွင် မန္တလေးသို့ ပြန်လေ့ရှိ၏။ ၁၉၄၇-ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လထုတ် ရှုမဝမှာ ကျွန်တော်၏ပထမဆုံးသော ဝတ္ထု၊ ဘရန်ဒီတပုလင်းဝတ္ထု ပါလာတော့ မန္တလေးမှာ ၃-ရက်မျှကြာခဲ့သည်။ ကျွန်တော် နန်းတော်ကျွန်းသို့ ပြန်ရောက်သောအခါ ကိုလှဖေသည် ကျွန်တော့်အား “ဟော... သော်တာဆွေပြန်လာပြီ”ဟု ပြော၏။ အဝင်းက နားမလည်ဘဲနေရာ သူသည် ရှုမဝစာအုပ်ထဲက ဘရန်ဒီတပုလင်း ဝတ္ထုကို ပြန်ရှင်းပြ၏။

အကြောင်းမှာ ကျွန်တော်သည် သူတို့အား ကလောင်နာမည်ဘယ်သူ၊ ဘာဝတ္ထုရေးသည်ဟု ပြောပြထားသော်လည်း အဝင်းတို့အိမ်အပေါ်ထပ်မှ ကျွန်တော်ရေးရင်းမကြိုက်သည့် စာရွက်များကို အောက်သို့လုံးချေ၍ ပစ်ချသည်များကို ကိုလှဖေစာပေဝါသနာအိုးက ကောက်၍ ဖတ်လေ့ရှိသဖြင့် ဤဘရန်ဒီတပုလင်းဝတ္ထုမှာ ကျွန်တော့်လက်ရာ ဖြစ်ကြောင်း သူသိနေ၏။ “အဝင်းရာ နင်တို့အိမ်သစ်ကြီးပေါ်မှာ စာရေးဆရာတယောက် ပေါက်ဖွားတာကို ဂုဏ်ယူစမ်းပါ”ဟုပြော၏။

အသပြာရမှာ ဌာနပြန်သည်

ကျွန်တော်သည် နန်းတော်ကျွန်းရွာမှာသော်၎င်း၊ မန္တလေးမြို့ပိုက်ကျုံးရပ် ကိုတက်ပြားတို့၊ အိမ်မှာ၎င်း၊ ကူးချည် သန်းချည်နေခဲ့၍ ၃-လမျှကြာသောအခါ ကိုတက်ပြားအဖေ ဦးများသည် စီးပွားရေးကောင်းလာသဖြင့် ‘ရှိတော့ပေးပါမည်’ဟူသော သူ့ကတိအတိုင်း ကျွန်တော့်ငွေကို ရှင်းပေးပါသည်။ ကသာမှာ ကိုတက်ပြားအပေါ် ၂၅၀ဝိ-တင်ခဲ့သော ငွေကို သူတို့ထံနေစဉ် အလီလီ ယူသုံးငွေများ နုတ်လိုက်တော့ ၁၉၀ဝိ-ကျော်ကျော်ရပါ၏။

ထိုအချိန်၌ သူတို့အိမ်သားများရော ဆွေမျိုးများပါ ကျွန်တော့်အား သွေးသားလို ခင်မင် နေကြပြီဖြစ်၍ သူတို့ဆီမှာ ဆက်လက်၍ နေလိုက နေနိုင်ကြောင်း ပြောကြပါသေး၏။

ဦးများက “ငွေမပေးဘူးဆိုရင် တက်ပြားသတ်မယ်။ ရှိရင်ပေးပါမယ်ဆိုတော့ မရမချင်း မပြန်ဘူးဆိုတဲ့ မင်းသတ္တိကို ငါချီးကျူးပါတယ်ကွာ။ အခုငွေရပြီးလဲ ငါတို့ဆီမှာ နေချင် သလောက်နေနိုင်ပါသေးတယ်ကွာ”ဆိုတော့ ကျွန်တော် သူတို့အပေါ်မှာ ရှက်ပြီးအားနာလာ သည်။ ထို့ကြောင့် ငွေရရချင်းဘဲ သူတို့လင်မယားအား ရှိခိုးကန်တော့ပြီး ကိုယ့်အိပ်ရာ လိပ် ကလေး ပိုက်ကာ သူတို့အိမ်မှာ ထွက်ခွာလာခဲ့တော့သည်။ ဦးများ ဇနီးကဖြင့် ကိုယ့်အိမ်သား လိုနေပြီး အခုသွားတော့မယ်ဆိုတော့လဲ စိတ်မကောင်းဘူးဟုဆို၍ မျက်ရည်များစို့သေး၏။ ကျွန်တော့်ရင်မှာလဲ လေးလံလှပါသည်။

ကျွန်တော် စာရေးဆရာဖြစ်သည်လည်း ၁၉၄၇-ခု ဩဂုတ်လ ထိုငွေများရသည်လည်း ဤနှစ် ဤလ။

၁၉၅၁-ခုနှစ်၌ ကျွန်တော် စာရေးဆရာအဖြစ်နှင့် မန္တလေးမြို့နိုင်ငံတော်သင်္ကြန် ဖိတ်ကြားခြင်းခံရသော အဖွဲ့ထဲ၌ ပါသွားတော့ ဦးများ ကိုတက်ပြားတို့သည် စီးပွားရေးအလွန် ကောင်း၍ ပိုက်ကျုံးလမ်းမှာ တိုက်ကြီးတည်ဆောက်ကာ မော်တော်ကားနှင့် ဘာနှင့်ဖြစ်နေသည်။ ကိုတက်ပြားလည်း အိမ်ထောင်ကျနေပြီ။ ကိုလှစိန်နှင့် အဝင်းတို့ လင်မယားလည်း မန္တလေးမြို့ ပေါ်သို့ ပြောင်းရွှေ့ကာ ပွဲရုံဖွင့်၍ စီးပွားရေးကောင်းနေသည်။ ကိုလှဖေကြီး တယောက်ကား သူ့ရွာမှာဘဲ သူ့အိမ် သူတယောက်တည်း လူပျိုကြီးဘဲ။ ကိုသာကျော်ကလည်း သူ့လှေပေါ်မှာ သီချင်းတကျော်ကျော်နှင့်ပါဘဲ။

ရန်ကြီးအောင်

ကျွန်တော်ထိုငွေရပြီး ဆရာကြီး ရွှေဥဒေါင်းအိမ်သို့ သွားပါတော့သည်။ အိပ်ရာလိပ် ကလေးပိုက်၍ ဆိုက်ကားပေါ်မှ ဆင်းလာသော ကျွန်တော့်အား ဆရာကြီးက ဦးစံရှားမျက်စိနှင့် ကြည့်၍-

“ကိုယ့်လူ ငွေရခဲ့ပြီထင်ရဲ့”

“ရတာပေါ့ ဦးကြီးရ၊ မရဘဲ ဘယ်ပြန်ခဲ့လိမ့်မလဲ”

“ငါ့လူ တော်သကွာ”

ဒေါ်ကြီးစိုးက “နင်မိုးလို့ဟယ်....အဲဒီ တက်ပြားအဖေဦးများဆိုတာ ဟိုတုန်းက နာမည်ကြီး လူဆိုးကြီးဘဲဟဲ့.”

“ဟုတ်မယ် ဒေါ်ကြီး ကျွန်တော်သူ့အိမ်သွား သူ့သားသတ်မယ်ဆိုတုန်းက တောက်...ငါ အသက်ကြီးသွားလို့ပေါ့ကွာ။ ငယ်တုန်းကဆို ခက်တယ်လို့ ပြောတယ်ဗျ”

ထိုစဉ်၌ ဆရာကြီးသည် ဝတ္ထုများရေးသောအခါ သူ့ကိုယ်တိုင်မရေးဘဲ ပါးစပ်ကပြောပေး၍ လိုက်ရေးဘို့ လူတယောက်ငှားထား၏။ ထိုသူမှာ ပြည်ညွန့်မဂ္ဂဇင်း အယ်ဒီတာကိုဘသောင်း ဖြစ်၏။ တလ ၆ဝိ-ပေး၏။

ကျွန်တော်ရောက်သွားတော့ ဆရာကြီးအား “ဦးကြီးကျွန်တော် လိုက်ရေးမယ်လေ၊ ကိုဘသောင်းကို ပိုက်ဆံပေးငှားမနေနဲ့တော့”

“မင်းဒီမှာနေအုံးမှာမို့လား”

“နေအုံးမယ် ဦးကြီးရယ်၊ ကျွန်တော်လိုက်ရေးရင်းနဲ့ ဦးကြီးဆီမှာ စာရေးသင်တာပေါ့”

“အေး...ဟုတ်ပြီ။ မင်းငါ့အိမ်မှာနေတော့ ငါရေးချင်တဲ့အချိန်ရေးရတာပေါ့”

ယင်းကဲ့သို့ ဆရာကြီးက နှုတ်ကရွတ်ကာ လိုက်ရေးခဲ့သဖြင့် ကျွန်တော်ရွှေဥဒေါင်း လေမျိုး ရေးနိုင်ပါ၏။

သို့ရှိစဉ် ဆရာကြီးအိမ်သို့ လာလေ့ရှိသော ပုံနှိပ်စက်ရှင်တယောက်နှင့် အလုပ်ဆက်မိကြ၏။ သူ့အကြောင်းအကောင်းရေးစရာမရှိသဖြင့် သူ့နာမည်ကိုတော့ မဖော်ပြလိုတော့ပါ။ ကျွန်တော်နှင့် ရွယ်တူလောက်ဘဲ။

အလုပ်ကား ဆရာကြီးဆီတွင် ဟိုယခင် အင်္ဂလိပ်ခေတ်က ရေးခဲ့သော ရန်ကြီးအောင် - ဝတ္ထု (စာမျက်နှာ မပြည့်မစုံ) အစုတ်အပြတ်အုပ်ရှိ၏။ ဒါကိုပြန်ရေး၍ စာအုပ်ထုတ်ရန်။

ဤအခါ၌ ကျွန်တော့်တွင်ဦးများ သားအဖဆီက ၁၉ဝဝ-ကျော်ရခဲ့သည်မှ ပေါင်းတည်မြို့ ဦးမောင်ကြီးထံ တထောင်ပြန်ပို့လိုက်၍ ၉ဝဝိ-မျှ လက်ဝယ်ရှိနေ၏။ ၎င်းကိုအရင်းပြုကာ ရန်ကြီးအောင်ဝတ္ထုထုတ်မည်။ ဒီတော့ ဆရာကြီးက ဝတ္ထုလုပ်ရသမျှ အမြတ်၃ဦးအညီအမျှ ခွဲယူမည်။ တကယ်တော့ ကျွန်တော်တို့ ဘယ်လောက်အသနည်း။ ဟိုပုံနှိပ်တိုက်ပိုင်ရှင်ကို ပုံနှိပ်ခပေးရုံနှင့် ပြီးနေသည်မဟုတ်ပါလား။ ဒါကို အစုရှယ်ယာဝင်လုပ်ခိုင်း၍ စာအုပ်ဖြစ်လာတော့ ၃ဝဝဝိ-ရိုက်ကုန်လျှင်တယောက်ကို တထောင်မြတ်စိမ့်သောငှာ စာအုပ်ဖိုး ၃-ကျပ်ခွဲလုပ်လိုက်၏။ အမှန်က စာမျက်နှာသည် ၃-ကျပ်မျှ မတန်ချေ။ ထို့ကြောင့် ၎င်းစာအုပ် ရောင်းမကောင်းပါ။ မန္တလေးမြို့ကို အထက်မြန်မာပြည်တွက် ရဲရင့် ကိုဘဇံအား ကိုယ်စားလှယ်ပေး၍ အောက်မြန်မာပြည်အတွက် ရှုမဝသို့ ပို့လိုက်သည်။

ဤဝတ္ထုအတွက် ဆရာကြီးသည် မန္တလေးကိုဘဇံထံမှ ငွေမည်မျှရသေးသည် မရလိုက်သည်ကို မသိရသော်လည်း ကျွန်တော်မူ ငွေ ၉ဝဝိ အရင်းစိုက်သည့်အနက်မှ ငွေ ၃ဝဝိပျော့ပျော့

နှင့် လက်သီးမာမာတချက်ဖဲ ထိုးလိုက်ရပါသည်။

အကြောင်းမှာ စာအုပ်ထုတ်ဝေသူ ပုံနှိပ်တိုက်ပိုင်ရှင်သည် စာအုပ်ထုတ်ပြီးနောက် ကျွန်တော်တို့ဆီသို့ ပေါ်မလာတော့ဘဲ သူ့အိမ်သွားမေးတော့ ရန်ကုန်ဆင်းသွားသည်ဟု ပြောသည်။ ထို့နောက် ကျွန်တော်ရန်ကုန်ရောက်သွားတော့ အဲသည်တုန်းက ဗိုလ်ချုပ်ဈေး အနောက်ဖက်တန်း အခန်းနံပါတ် ၁၄၆-ရှုမဝတိုက်မှာဘဲ သူနှင့်ပက်ပင်းတိုးလေ၍ ကျွန်တော်က ဦးကျော်ရှေ့မှာဘဲ ရန်ကြီးအောင်စာအုပ်ဖိုးတွေ ဘယ်မှာလဲ မေးတော့ သူယူ၍ သုံးပစ်လိုက်ပြီး ပုံနှိပ်ခဘဲရတယ်။ ကျွန်တော်တို့အတွက် ပေးစရာမရှိတော့ဘူး၊ ဆိုသည်နှင့် ကျွန်တော့်လက်သီး သည် ခွပ်ကနဲ သူ့မျက်နှာသို့ သွားဆောင့်တော့၏။ တချက်ဖဲ ထိုးလိုက်ရပါတယ်။ ဗလချင်း မျှရက်နဲ့ ကိုယ့်ပြန်မခုခံဘဲ ငိုမဲ့မဲ့လေးလုပ်နေတော့ ကျွန်တော်နောက်ထပ် မထိုးရက်တော့ပါဘူး။ သစ္စာမရှိသူဟာ သတ္တိမရှိဘူး။ ၃-ကျပ်ခွဲဈေးနဲ့ စာအုပ် ၁၅၀၀ လောက်ရောင်းရတာ ဘယ်ပုံနှိပ် ခဲ ကမှာတုန်း။ ကျွန်တော်က ရှုမဝမှာ ကျန်သမျှ စာအုပ်တွေအဟောင်းဈေးနဲ့ ယူရောင်းတာ ၃၀၀-နီးပါးရလိုက်၏။

အထူးသဖြင့် အမြတ်ရသည်ကား ဤရန်ကြီးအောင် စာအုပ်လုံးကို ဆရာကြီးနှုတ်မှရွတ်၍ ကျွန်တော်က အစအဆုံး လိုက်ရေးလိုက်ရခြင်းနှင့် နောင်တွင် ရန်ကြီးအောင်ဝတ္ထု ရုပ်ပြဇာတ် လမ်း ဦးငွေကိုင်လက်ရာနှင့် ရှုမဝမဂ္ဂဇင်းထဲမှာ ပါလာခြင်းပင်။

ခိုတို့၏သဘာဝ

ဆရာကြီးသည် ကျွန်တော်စတင် တွေ့စဉ်က ဓားတန်းရှိဆေးရုံစာရေးကြီး၊ သူ့တူ ကိုဝင်းမောင်၏ တိုက်ခန်းတွင်ဖြစ်၏။ ဤရန်ကြီးအောင်ဝတ္ထုရေးတော့ လူထုသတင်းစာတွင် အယ်ဒီတာချုပ် လုပ်နေပြီဖြစ်၍ ၈၃-လမ်း ဂုဏ်တန်ရပ်က လူထုဦးလှတို့ပေးထားသော တိုက်ခန်းတွင် ဖြစ်၏။ ယင်းမှာ တိုက်ခန်းဟုဆိုရသော်လည်း ဂိုဒေါင်နှင့် တူပါသည်။ ပြတင်း ပေါက်မရှိ၊ ဆိုရသော်လည်း ဂိုဒေါင်နှင့်တူပါသည်။ ပြတင်းပေါက်မရှိ၊ ရှေ့တပေါက် နောက်တ ပေါက်သာရှိ၍ အုတ်နံရံလေးဘက်ကာနှင့် သွပ်မိုးမျက်နှာကျက်မရှိဘဲ လူမနေတာကြာပြီမို့၊ ခိုတွေ ခိုတွေ ရာနှင့်ချီရှိကာ ခိုအိမ်ကြီးဖြစ်နေ၏။

ယင်းခိုတို့သည် လူတွေရောက်လာကြသော်လည်း လူကိုမကြောက်၊ အုတ်နံရံပေါ်ပေါ်မှာ အသိုက်တွေနှင့် နေမြဲ၊ မြူးတူးမြဲ။

လူတွေက ခိုတွေကို တအီးအီးညည်းနေကြသည်ဟု ပြော၏။ ဘယ်ညည်းတာ ဟုတ်မည် နည်း။ ခိုထီးက ခိုမကို ပက်ပတ်ရစ်ကာ ဖိုသံပေးနေကြခြင်းဖြစ်၏။ သံဝါသမှုကလည်း စာကလေးများနှင့် မခြားပါ။ သည်အလုပ်ဖဲ လုပ်နေကြ၏။ မြင်လို့မလျော်ပေ။ နို့ပြီးနံရံ လေး ဘက်ကို ဟိုဘက်သည်ဘက် ပျံလျက်ရှုပ်ရှက်ခတ်နေကာ ပျံသန်းရင်း ချေးများလည်း တဗျစ်ဗျစ် ပါချ၍ ကျွန်တော်တို့မှာ အမြဲတမ်း ခြင်ထောင်အောက်မှာ နေရ၏။

ကျွန်တော်ရောက်စမှာ သည်ခိုတွေတွေ့ရတော့ တော်တော်ဝမ်းသာသွား၏။ ဘာကြောင့်ဆို ဒီကောင်တွေဟာ ဟင်းတွေဘဲ။ အောက်ကနေ ဝါးလုံးရှည်နှင့် သိမ်းသိမ်းရိုက် တနေ့လေးငါးကောင် အရေဆုတ်ဆုတ်ပေးလိုက်၊ မသေးကကြော်။ ခိုကြော်ချည်း နေ့တိုင်းတုတ်နေရ။ တပတ်လောက်ကြာလာတော့ ဆရာကြီးက-

“တော်တော့ မောင်ကျင်မောင်ရေ၊ ငါက ဒီကောင်တွေမင်းသတ်နေတာ သဘောကျလို့ ကြည့်နေတာ မဟုတ်ဘူးကွ၊ မင်းဒီလောက်ရိုက်နေရင် တခြားများသွားကြမလားလို့၊ ခုတော့ သွားပုံမပေါ်ဘူး၊ ဒို့က သွားဘို့သာ စိတ်ကူးရတော့မယ်”

ကျွန်တော်လည်း ခိုသားစားရတာ ငြီးငွေ့လာသည်နှင့်အဆင်သင့်ဘဲ။

ကျွန်တော်တို့ စာရေးကြတာမှာလည်း အပေါ်ကဖြတ်ပျံပြီး ချေးပါမချအောင် အမိုးယောက်တန်းမှာ ဝါးလုံးရှည် ခါးလည်ကကန့်လန့်ချည်ပြီး ကြိုးဆွဲထားကာ အောက်တရမ်းရမ်းလုပ်ပေးနေရ၏။ ကြီးလိုက်တဲ့ ဒုက္ခနယ်ဗျာ။ ဤပုံစံအတိုင်းဖြင့် ကျွန်တော်သည် ဆရာကြီးနှုတ်မှ ရွတ်သည်ကို လိုက်ရေးရ၏။ နို့ပြီး ကိုယ့်ဝတ္ထုကိုယ်ရေးရ၏။ ဟစ်တလုံးသည် ထိုအိမ်မှာပေါက်ဖွားခဲ့ပေ၏။

ရန်ကုန်ပြန်

ရှုမဝမဂ္ဂဇင်းတွင် ‘ဘရန်ဒီတပုလင်း’နှင့် ‘ဟစ်လို.သာငိုလိုက်ချင်တော့’ ဝတ္ထုနှစ်ပုဒ်ပါပြီး ‘မယ်တပ်ကုန်း’နှင့် ‘ဖြူပြာမူလကျီ’ဝတ္ထုများလည်းပို့၍ ရွေးချယ်ကြောင်း၊ နောက်ထပ်မပြတ်ရေးပို့ပါဦးဆိုသော ရှုမဝကစာများရပြီးသည်၌ ကျွန်တော့်ကိုယ်ကျွန်တော် စာရေး၍ အသက်မွေးနိုင်ပြီဟု ခန့်မှန်းကာ ရန်ကုန်ခေတ္တဆင်းလာသည့် ဆရာကြီးရွှေဥဒေါင်းနှင့်အတူ ပြန်ခဲ့ပါ၏။

၁၉၄၇-ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ဒုတိယသီတင်းပတ် တနေ့သောနံနက်စောစောတွင် အရပ်ရှည်ရှည် အသက် (၆၀)ကျော် လူကြီးတယောက်နှင့် အရပ် ၅-ပေ ၅-လက်မ အသက်(၂၈)နှစ် မှု အသားဖြူဖြူ တရုတ်ကပြားနှင့်တူသော လူငယ်တယောက်တို့သည် ရန်ကုန်မြို့ ထိုစဉ်က စကော့ဇေး အနောက်ဖက်တန်း အခန်းနံပါတ် ၁၄၆-ရှေ့သို့ ရောက်လာကြပြီး “ရှုမဝဦးကျော်ကို တွေ့ချင်လို့ပါ...”ဆိုသော အခါ ယင်းအချိန်အပေါ်ထပ်မံလှည့်လှည့်ကားငယ်ကလေးမှဆင်းလာသူ အသားဖြူဖြူမျက်နှာဝိုင်းဝိုင်း ဘဲဥနှင့်တူသူ အသက် ၃၈ နှစ်ခန့်ရှိလူက “ကျွန်တော်မောင်ကျော်ပါဘဲ...”ဆိုကာ သုံးယောက်သား အပြိုင်သွားများကို ဖြဲပြကြလေသည်။

ယင်း၌ သူ၏ ဘယ်ဘက်သွားတက်ဖူးလေးနှင့် ပါးချိုင့်ကြီးခွက်အောင် အားရပါးရ ပြုံးနေသူ လူငယ်က လူကြီးအား ညွှန်ပြ၍ “ဟောဒါက ဆရာကြီး ရွှေဥဒေါင်းပါဘဲ၊ ကျွန်တော်ကတော့ သော်တာဆွေပါ”

ထိုအခါ ဦးကျော်သည် ပိုမို၍ပြုံးရယ်လျက် “ဟာ...တွေ့ရတာ ဝမ်းသာလိုက်တာဗျာ၊ ထိုင်ကြပါ”ဟု နေရာထိုင်ခင်းပေး၍ ကော်ဖီနှင့်မုန့်များ မှာပေးပါတော့၏။

ထို့နောက်၌ ဆရာကြီး ရွှေဥဒေါင်းသည် သူ့တည်းခိုခန်းသို့ ပြန်သွား၍ ကျွန်တော်မှာ ရှုမဝတိုက်၌ကျန်ခဲ့၏။ ထိုစဉ်က ကျွန်တော့်လိပ်စာမှာ မန္တလေးမြို့ ဆရာကြီးရွှေဥဒေါင်းမှ တဆင့် ဖြစ်ရာ ဦးကျော်နှင့် တင့်တယ်တို့သည် ကျွန်တော့်အားမန္တလေးသားဟု ထင်ကြလျက် ညနေစောင်းသောအခါ တင့်တယ်သည် “ဘရန်ဒီတပုလင်းဝတ္ထုနဲ့ စာပေနယ်ထဲဝင်လာတဲ့လူကို ဘရန်ဒီတပုလင်းနဲ့ဧည့်ခံရမယ်”ဟု ဟော်တယ်ခေါ်သွားပြီး သောက်ကြစားကြ၍ သူ့အိမ်လိုက် အိပ်ရန် ခေါ်သွား၏။

ကျွန်တော်သည် ထိုည သူ့အိမ်မှာ အိပ်ပြီးနောက် မနက်ရောက်တော့ ကျွန်တော့်တွင် စမ်းချောင်း မအူပင်လမ်းမှာ သားမယားများရှိကြောင်းပြောပြီး ယောက္ခမအိမ်သို့ မရွံ့မရဲလေးနှင့် ပြန်ခဲ့ပါတော့၏။ ကျွန်တော့်ကို ရွာမှ သူ့အမေအိမ်သို့ပြန်ခဲ့ပြီး ကျွန်တော့်အား ရေပိတ်စပါးကဲ့သို့ သဘောထားခဲ့သော ဇနီးသည်က...

“အော...ပြန်လာသေးသကဲ့...၊ ဟိုမိန်းမကော”

“ကိစ္စ ပြီးခဲ့ပါပြီကွာ”

ရေးသမျှ ယူမယ်ဆိုတဲ့လူ

ကျွန်တော်သည် ရန်ကုန်တွင် ပြန်လည်နေသားတကျရှိသွား၍ ရှုမဝတိုက်သားများနှင့် ရင်းနှီးသွားသောအခါ ဦးကျော်က ကျွန်တော့်အား “တခြားမရေးပါနဲ့၊ ရေးသမျှ ကျွန်တော်ယူပါမယ်၊ တပုဒ် ၁၀၀-ပေးပါမယ်”ဆိုလေတော့ ကျွန်တော်အလွန်ဝမ်းသာလေသည်။ မူလ ဘရန်ဒီတပုလင်းဝတ္ထုတုန်းက ၅၀၊ နောက် ဟစ်လို့သာ ငိုလိုက်ချင်တော့မှာ ဂျှိ၊ ယခု တပုဒ် ၁၀၀ ကျပ်ဆိုတော့ နိပ်ပဟပေါ့။ အဲသည်တုန်းကငွေဟာ အင်္ဂလိပ်ငွေ၊ ၂၀၀ လောက်ရရင် တအိမ်ထောင် ကောင်းကောင်းစားလောက်တာဘဲ။

သို့သော် နှစ်လလောက်ဘဲကြာပါတယ်။ ဦးကျော်ရဲ့ပါးစပ်စာချုပ်ဟာ သူ့ဟာသူဖျက်ပါရော။

စင်စစ် ဖိုးတိထင်တာက ဒီမောင်းရေးနိုင်လှ တလ ၃-၄ပုဒ်လောက် အောက်မေ့ဟန်တူသည်။ ကျွန်တော်က စာရေးခါစ ဇောင်းထဲကလွှတ်တဲ့မြင်းလို ၃-၄ရက်မှာ တပုဒ်လောက် ရေးရေးပြီးတော့ သူ့ပေးလေတော့ ဖိုးကျော်လက်တားကာ...

“ဟို...တော်ပြီဆရာ၊ ခင်ဗျားရေးတိုင်းသာ ကျုပ်ယူယူနေရရင် ရှုမဝမှာ သည့်ပြင်စာရေးဆရာတွေပေးဘို့ ငွေရှိတော့မှာမဟုတ်ဘူး”

ကျွန်တော့်မှာလဲ အဲဒီတုန်းက စဉ်းစားပြီး စုဆောင်းပြီး ဝတ္ထုတွေကလဲ ခေါင်းထဲမှာ ရာနဲ့ ချီပြီးရှိနေတာဘဲ၊ နောက်ထပ်အသစ်သစ်တွေက ရရလာလိုက်သေး။

တိုက်တိုက်ဆိုင်ဆိုင် ယင်းအချိန်မှာဘဲ တင့်တယ်နှင့်ကိုကျော်က ဧကန္တကောစဖြစ်နေကြ သည်။ ဘာကြောင့်လဲမသိ။ တင့်တယ်က ရှုမဝလို ၂-ကျပ်တန်မဂ္ဂဇင်းကြီး အပြိုင်ထုတ်မည်ဟု ကြံစည်နေ၏။

“ဒီမှာ... မောင်ဆွေရ၊ ပတ်ဗလစ်ရှာဆိုတာ စာရေးဆရာက စာမူပေးမှ စာအုပ်ထုတ်ဖြစ် တာ၊ ဒို့စာရေးဆရာတွေက တညီတညွတ်ထဲမပေးဘဲထားရင် ဒင်းက ဘာတတ်နိုင်အုံးမှာတုန်း၊ ဒီတော့ ဒို့က သူ့ဆီမရေးဘဲနေနိုင်အောင် ဒို့ဟာဒို့ မဂ္ဂဇင်းထုတ်ဖို့လိုတယ်”

မှန်လိုက်လေဗျာ၊ သွေးလွန်သေမှာတောင် စိုးရိမ်ရ။

“ဒါကြောင့် အခုရပ်ထားရတဲ့ ငါတို့ စာပဒေသာ မဂ္ဂဇင်းလေးကို ‘စာဖြုတ်ပြီး ‘ပဒေသာ’ နံမယ်နဲ့ ၂-ကျပ်တန် မဂ္ဂဇင်းကြီး ထုတ်မယ်ကွာ”

ဤသည်ပင်လျှင် ၁၉၄၈-ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ၌ ပဒေသာအမှတ်-၁ကို စတင်ထုတ်ဝေခဲ့ ခြင်းဖြစ်ပေ၏။

ယင်းပဒေသာမဂ္ဂဇင်းကို ထုတ်ရသောစေတနာက ရှုမဝကိုအပြုတ်တိုက်ရန်ဖြစ်၍ ကျွန်တော်တို့သည် ရှုမဝကိုလည်း မသွားတော့။ ရှုမဝမှာလည်း မရေးတော့။

ပဒေသာတိုက်သည် ဘုရားလမ်း သာဓု၏နေအိမ်တွင် ဖွင့်နေစဉ် တနေ့သောညနေခင်း၌ မိုးဝေသည် ရှုမဝတိုက်သို့ ရောက်နေသော ကျွန်တော့်စာတစောင်ကို ယူလာသည်။ အမျိုးသမီး တယောက်က မိတ်ဆက်စာဖြစ်နေသည်။

ကျွန်တော့်ကို ပထမဦးဆုံး ချီးမွမ်းမိတ်ဆက်စာရေးသူမှာ ကမ္မမြို့မှ ဘုန်းတော်ကြီးတပါး ဖြစ်သည်။ ယခု ဒုတိယစာမှာ ပထမဦးဆုံးသော အမျိုးသမီးဖြစ်သည်။

ကျွန်တော် ဤစာဖတ်ပြီးတော့ အမျိုးသမီး၏နေရပ်လိပ်စာပြောပြတော့ မိုးဝေက “ဟာ.. တောင်ကြီးက ကျွန်တော့်ညီမတဝမ်းကွဲဘဲဗျ”

“ဘယ်လောက်ကြီးပဲလဲ”

၁၆-နှစ်လောက်”

“နိပ်ကဲ့လား”

“မိုးဝေနှမဆို ဘယ်မလှဘဲ ရှိမလဲ၊ နိပ်တာပေါ့”

သူက ရီစရာလိုပြော၏။

“ဒါဖြင့် ကျွန်တော့်ရည်းစားဖြစ်အောင် လုပ်မယ်နော်”

မိုးဝေက ကျွန်တော့်အားတကယ်ရည်းစားလုပ်မည် ထင်ဟန်မတူပေ။

“လုပ်....လုပ်”ဟုပြော၏။

မကြာပါဘူး စာအသွားအပြန် ၄-၅ခါလောက် ရေးပြီးဘဲ သမီးရည်းစားဖြစ်သွားလေသည်။ ထို့ကြောင့် ထိုစဉ်က ကျွန်တော်၏ ဝတ္ထုတွေထဲမှာ “မေ..မေ”ဟု တမေထဲ မေခဲ၍ ယခု ကျွန်တော့်အိမ်က ဇနီးဖြစ်နေပါသတည်း။

ဤမှရှေ့ဆက်၍ ‘ကျွန်တော့်ဘဝ ဒုတိယပိုင်း’ဟု သမုတ်လျက် ကျွန်တော့်ကိုယ်တွေ့ အချစ်ဝတ္ထုရှည် ရေးပါမည်။

ပဏာမလေးချိုး

မွန်းလွဲမှ ဆွမ်းပွဲ

ဒိုဘီပြန် ခဝါချရယ်က

အပျိုရည်တဖန် နံ့သာတွေ သပါလို့.

နှစ်ကိုယ်ကြည်ရန် လာလို့.စပြန်တော့

ဟေ..ငါတို့.ဘဝတွေက မလျော်ပြီ။

ရှုမဝချောသူရဲ.

သမုဒယ ဇောတွေနဲ့.

အခုမှလောကာ၊ တယုတယ နှောကြရင်ဖြင့်

လူ့.ဘဝသဘောမှာ

‘ဒု-သ-န-သော’ဆိုတာ ဒို့.မှာ ရှိတယ်ကွဲ့.

မြို့ရွာအသိနော် အိမ်ထောင် ကိုယ်စီနဲ့.ဟာမို့.

ကလီကမာ ထိုအမှုကိုဖြင့်

သည်တခါ ကိုယ်မပြုပြစေနဲ့.တော့

တွေးရှုသင့်သည်။

အော် ... ကြုံရကြုံရ ဘုံဘဝ

ဆုံရတဖန် မကြံအပ်ရာ
အခါမလို မလျော်ဘူး
ငါကိုယ်တော် ဆွမ်းပွဲ
မွန်းလွဲမှ သဒ္ဒါလွန်လို့
အစာမွန် လာမကပ်နဲ့တော့
ညာနတ်မယ် နကိုယဉ်ရဲ့
ဟိုယခင် အပျိုစင်မှာလ
နှစ်ကိုယ်ကြင်ပါ ဆိုစဉ်တုန်းကတော့
မလိုချင် ငြိုငြင်တဲ အမုန်းတွေနဲ့
ဇွတ်ရုန်းကာ ပျိုမေပြေးခဲ့လို့
ဝေးခဲ့ရ ဒို့ဘဝကိုယ်စီ
မလိုပြီကွဲ့ ခုတဖန်များ။

ရှောင်သင့်တယ်
မောင်နှင့်မယ် မငယ်ကြတော့ဘူး
အပယ်ကျမယ့် အမှုတွေ
ယခုလို မကွင်းရင်ဖြင့်
အကုသိုလ်တွင်းမယ် ဘဝတွေမြုပ်ကြလိမ့်
အောင်မယ်လေး ဒုက္ခမပေးပါနဲ့တော့
ကျုပ်ညီမလေးရေ... ဝေးကြစို့လား။

ဟား....ဟား... ဒီကဗျာမှာတော့ တကယ်သာ အမှန်ဆိုရင်ဖြင့်သော်တာဆွေကြီး
တယ်လိမ်မာပါလားလို့ အောက်မေ့ကြလိမ့်။

ဟုတ်ကဲ့...အရွယ်အလျောက်ပေါ့ဗျာ။ အသက် ၄၀ကျော်လာတော့ လိမ်မာသင့်တဲအခါ
မှာ လိမ်မာရမယ်ပေါ့ ငယ်စဉ်တုန်းက မိုက်ခဲ့တာတွေလဲ အများကြီးရှိပါပြီ။ လူဆိုတာအကောင်း

ချည်းလဲ မဖြစ်နိုင်၊ အဆိုးကြီးလဲ မဟုတ်နိုင်ဘူးဗျ။ အကောင်းအဆိုး ဒွန်တွဲနေကြတာချည်းဘဲ။ ဒီတော့ အခုဟာကျွန်တော့်အတ္ထုပ္ပတ္တိ ဝတ္ထုဟာမို့ အဆိုးရောအကောင်းရော ဖော်ပြပါမယ်။

အထက်ပါ လေးချိုးဟာဖြင့် ယခု ကျွန်တော်ရေးမယ့် အတ္ထုပ္ပတ္တိ ဝတ္ထုရှည်၏ တစိတ် တဒေသ သဘောဇာတ်လမ်းရဲ့ မှတ်တမ်းအတိုချုပ်ပါဘဲ။ ကဲ..အကျယ်ဖွင့်တော့မယ်။ အရွယ် တင့်တဲ တမယ်ခင့်က အရင်ထွက်။

ဆယ်နှစ်ကျော်က ဆယ်ကျော်သက်

မြန်မာပြည်၏ ရာသီဥတုများတွင် ကျွန်တော်သည် မိုးနှောင်းကာလ ဆောင်းဦးပေါက်စ အခိုက်ကလေးကို နှစ်ခြိုက်လှပါသည်။ အပူအအေးမျှတ၍ စွတ်စိုခြင်းလည်းမရှိ။ နွေမှာမူ ပူလွန်းသည် ခြောက်သွေ့လှသည်။ မိုးရာသီကား ဩကာသလောက ရေမြေတောတောင်တို့ သည် ကြမ်းတမ်းလှသည်။ မာနကြီးလှသည်ဟု ကျွန်တော်ထင်မိသည်။

မိုးကြီးတွေရွာသည်။ လေပြင်းတွေတိုက်သည်။ ကောင်းကင်က မြည်ဟည်းသည်။ လျှပ်စစ် တွေ လက်၍ မိုးကြိုးတွေပစ်သည်။ မြစ်ချောင်း အင်းအိုင်တွေမှာ ရေတွေကကြီးပြီး ရေစီးတွေက သန်လှသည်။ သစ်ပင် သစ်ရွက်တွေက စိမ်းညိုသိပ်သည်းလှသည်။ ချုံပုတ် မြက်ပင်တွေက ထူပြောလှသည်။ လူတို့က ခုတ်ထွင်ရှင်းလင်းတာကို သူတို့ကမကြောက်၊ ပြန်ပြီးပေါက်မြဲပေါက် ကြသည်။

ဟော....အခု မိုးကုန်ပြီး ဆောင်းဥတုရောက်ပြီ ဆိုတော့ဩကာသလောကကြီး မာနကျ သွားပြီ။ မိုးကြီးတွေမရွာတော့ဘူး။ လေပြင်းတွေ မတိုက်တော့ဘူး။ ရေတွေမကြီးတော့ဘူး။ ရေစီး တွေ မသန်တော့ဘူး။ ကောင်းကင်မှာ ဆိတ်ငြိမ်သွားပြီ။ မိုးတွင်းက သန်ခဲတဲ့ သစ်ရွက်တွေဟာ ဇရာဘက် ယိုင်သွားကြပြီ။ ချုံပုတ်နဲ့ မြက်ပင်လေးတွေဟာဖြင့် လူတွေက ဘာမှ မလုပ်ရတော့ ဘူး။ သူတို့ဟာ သူတို့ဘဲ ညှိုးလျသွားကြ၍ သနားဘို့ပင်ကောင်းနေပါပြီ။

၁၉၆၇-ခုနှစ် ဆောင်းဦးပေါက်။

ဤချိန်ခါ တနေ့သော ညနေခင်းဝယ်၊ ကျွန်တော်သည် ပြည်လမ်းရိပ်သာရှိ အမကြီး ဒေါ်ခင်မျိုးချစ်တို့အိမ်မှ ပြန်ခဲရာလှည်းတန်းဈေးရောက်တော့ ကျွန်တော့်ဇနီး မှာလိုက်သည့် နွားမြီးရိုးကိုဝင်၍ဝယ်သည်။ ကျွန်တော်တို့၏ နို့စို့ရွယ်မြေးကလေးအတွက် ချွေးမအား ပြုတ် တိုက်ရန်ဖြစ်သည်။ နို့မှုန့်က လုံလောက်စွာမရတော့ မိခင်နို့အားကောင်းမှဖြစ်မည်။

ရန်ကုန်တွင် နေ့လယ်မှာ အမဲသားပေါ်၍ ညနေဆိုင်တွေပေါ်ရောက်စ လတ်ဆတ်သော နွားမြီးကိုရသည်။ နွားမြီးရိုးကိုထက်ပိုင်းချိုး၍ အလယ်မှ အင်ဖတ်ပတ်ပြီးသင်အူ လျော်ကြိုးနှင့် ချည်ကာ ဆွဲခဲသည်။

ကမာရွတ်ဂတ်ရှေ့ ဘတ်စ်ကားဂိတ် ရောက်သောအခါ ဤမှတစ်ဆင့်ဆယ်ပုံရှစ်ပုံမျှရှိ သော ကျွန်တော့်အိမ်သို့ ကြပ်တည်းလှသော ဘတ်စ်ကားများကိုစီးရန်မရည်ရွယ်ပါ။ ညနေခင်း

နေကလေးသာသာမှာ ဒီခရီးမျိုး လမ်းလျှောက်၍ ဘယ်လောက်ကောင်းသနည်း။ လမ်းဘေးက မြက်ခင်းပေါ်မှာ လျှောက်ခဲ့သည်။

ထိုအခါ၌ မာန်မာနကျသွားပြီဖြစ်သော ဩကာသ လောကကို ကျွန်တော်ဆင်ခြင်မိခြင်း ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်နင်းခဲ့သော မြက်ပင်ကလေးတွေမှာ သနားစရာပင် ကောင်းနေပါပြီ။ ထောင်ငေါက်ခြင်း၊ တင်းမာခြင်း မရှိတော့ဘဲ မြေမှာငိုက်၍ နွမ်းလျနူးညံ့လျက်ရှိပြီဖြစ်ရာ ဤမြက်ခင်းပေါ်မှာ ကျွန်တော်ထိုင်လိုစိတ်လည်း ပေါ်သည်။ လဲလျောင်းချင်စိတ်လည်းပေါ်သည်။ သူတို့သည်မြေပေါ်မှာ မြက်ကော်စော ခင်းထားသည့်နယ်တည်း။

ကျွန်တော်သည် ဤနူးညံ့ညက်ညောသော မြက်ခင်းပေါ်မှာ လက်က နွားမြီးဆွဲလျက် လျှောက်ခဲ့ရာ၊ တက္ကသိုလ်မိန်းကလေးကျောင်းဆောင်များ ရှေ့မှိုတက္ကသိုလ် လှပျိုဖြူတွေကို တွေ့ရပါ၏။ သို့သော် ထိုအခါ၌ ကျွန်တော့်အသက် ၄၈-နှစ်ရှိပြီမို့ ကျွန်တော်သည် ၄၀-ကျော် ကတည်းက ဩကာသလောကကြီး၏ ဆောင်းဦးပေါက်နှင့် တူလေရာ၊ မိုးရာသီနှင့်တူသော ငယ်စဉ်က စိတ်ဓာတ်တွေ ကျဆင်းခဲ့ပြီဖြစ်၍ ဤမိန်းကလေးတွေမြင်ရတော့ ကျွန်တော့် သမီး ပျိုကလေးတွေကိုဘဲ သတိရပါသည်။ ကိုယ်ကလဲ သူတို့အဖေတွေ အရွယ်မဟုတ်လား။

သို့ဖြင့် သူတို့ကလေးတွေ မျက်နှာလွှဲခဲ့၍ နွေဦးပေါက်လျှင် ခြောက်သွေ့ရတော့မည့် ဖြစ်သော သနားစရာ မြက်ပင်ကလေးတွေကို ကသိုဏ်းရှု၍လာခဲ့ရာ၊ တံတားဖြူအနီး ရောက်သောအခါ၌ ရဲရဲနီသော မာဒေါ၊ ဖင်မလီယာ ကားလေးတစီးသည် ကျွန်တော့်ရှေ့၌ လမ်းဘေး ဖဲ့ဆင်းလာကာ ကျွန်တော့်အနီးရောက်တော့ ထိုးရပ်လိုက်ပြီး ‘အကိုဆွေ’ဟုခေါ်သံကြားရ၍ လှမ်းကြည့်လိုက်တော့ (အော်..မရွှေခိုင်) ဟု ကျွန်တော့်စိတ်ထဲရေရွတ်လိုက်မိပြီးမှ...

“အို...ခိုင်ရယ် ဘယ်ကလာခဲ့တာလဲ”

“စ-မိုင် မိတ်ဆွေတယောက်အိမ်ကဘဲ၊ ဒီအနီးအနားမှာ အကိုဆွေများ တွေ့လိမ့်မလား လို့ ကြည့်လာတာ အဆင်သင့်ဘဲ”ဆိုပြီး ကားတံခါးဖွင့်ပေး၍ “လာတက်...အကိုဆွေ၊ အိမ်လိုက် ပို့မယ်”

“အို...မလိုပါဘူး ခိုင်ရယ် အနီးကလေးရှိတော့တာဘဲ”

“အိမ်ရှေ့အထိမပို့ပါဘူး မယားကြောက်ကြီးရယ် လာပါ ခိုင်အနားများ မကပ်ချင်တော့ ဘူးလား”

ဒီလိုဆိုတော့လဲ ‘အို...ခိုင်ရယ်’လို့ ဆိုပြီး သူ့နံဘေးဝင် ထိုင်လိုက်ရတော့...

“အကိုဆွေ လက်ထဲဆွဲထားတာက ဘာကြီးလဲ”

“နွားမြီး”

ခိုင်တို့အမျိုးသည် အမဲသားစားသည် မဟုတ်၍ ရွံရှာစွာ‘ထပ်သရီး’ဟု ဆိုလိုက်သဖြင့် အဆင်သင့်ဘဲ ကျွန်တော်သည် သူ့အား ကျွန်တော့်အိမ် လိုက်ပို့မှာလည်း စိုးရိမ်နေသည်နှင့် နွားမြီးထုပ်ကို ကားဘေးမြက်ခင်းပေါ် လွှတ်ချလိုက်ပါသည်။

ကျွန်တော်သူ့နံဘေး ထိုင်မိသောအခါ၌ ကားထဲနောက်ခန်းမှာ ၆-နှစ်အရွယ် သူ့သား လေး တယောက်လည်း ပါလာသဖြင့် ခိုင်က...

“လူကလေး မင်းအင်းယား ကန်ဘောင်ရိုးကြီးပေါ် တက်ကြည့်ချင်တယ်ဆိုတာ အဆင် သင့်ဘဲ၊ ကဲ...သွားတက်ကြည့်ပေရော”ဆိုပြီး ကားတံခါးဖွင့်ပေးလိုက်ရာ၊ ကလေးသည် ‘အိုကေ မာမီ’ဆိုကာ လွှတ်လိုက်သော မြားကဲသို့ ကန်ဘောင်ရိုးပေါ်တက်ပြေးချေတော့၊ ခိုင်သည် ကျွန်တော့်အနီးသို့ တိုးကပ်လာသည်။ သူသည် ကျွန်တော့်ထက်အသက် ၁၆နှစ်ကျော်ငယ်၍ ထိုအချိန်၌ သူ့အသက် ၃၂-နှစ်မပြည့်တပြည့် ဖြစ်သော်လည်း ငွေကြေးရှိ၍ ကားပိုင်စီးနိုင်သူပင်

ဖြစ်ရာ၊ အမြဲတမ်း သူ့ကိုယ်သူ သ,ထားသည်မို့ နနယ်လှပပျက်ပင် ရှိသည်။

“ခိုင်...ဟောဒီနား ကားနဲ့ ရောက်တိုင်း ရောက်တိုင်းလေ အကိုဆွေအိမ်ကို ဝင်ချင်တယ် သိလား၊ ဒါပေမယ့် အကိုဆွေ မိန်းမက ကြိုက်မယ်မထင်လို့။”

“အို...ခိုင်ကလဲ မဟုတ်ပါဘူး။”

အမှန်တော့ တကယ်ဘဲဖြစ်၏။ ကျွန်တော့်ဇနီးမေသည် ခိုင်နှင့်ကျွန်တော့် နှောင်းဖြစ်ကို ကောင်းကောင်းကြီးသိထားပြီး ဖြစ်၏။ ဘာကြောင့် သိသည်ကိုလည်း ကျွန်တော်တို့ ရည်းစား ဘဝတွေ အကြောင်းရောက်တော့ ဖော်ပြရပါမည်။ မေနှင့် ခိုင်သည် ကျွန်တော့်ရည်းစားပြိုင် ဖြစ်ခဲ့၏။

“အကိုဆွေ မိန်းမက အကိုဆွေနဲ့ ခိုင်အကြောင်း သိထားသလား...ဟင်”

“အို...မသိပါဘူး”

ဘယ့်နှယ်လုပ်မလဲ၊ မုသားမသုံးလို့၊ ယောက်ျားဖြစ်ပြီး နှုတ်မလုံဘူး အပြောခံနေရမှာပေါ့။

“ဒီမှာ အကိုဆွေ”

“ခိုင်...”

“ခိုင်ရထားတဲ့ လေးချိုးလေးတပုဒ် ဆိုပြချင်တယ်”

“ဆိုပါခိုင်၊ အကိုဆွေက ကဗျာကောင်းရင် ကြိုက်တာဘဲ”

“အို...ဒီလေးချိုးကိုတော့ အကိုဆွေ သေသေချာချာကိုကြိုက်မှာ၊ ခိုင်ပြောရဲတယ်”

“ကဲ...ဆိုပါအုံးဗျာ”

ခိုင်သည် ကဗျာစာပေ ဝါသနာအိုး။ ဟို..ယခင်ကလည်း သူ့အလွတ်ကျက်ထားသော ကဗျာများကို ဆိုပြလေ့ရှိပါသည်။

“ကဗျာ ခေါင်းစဉ်က ဘာလဲသိလား”

“အို...ခိုင်ဟာကို ကိုယ်ဘယ်သိနိုင်ပါ့မလဲ”

“ခိုင်သို့ တောင်းပန်လွှာတဲ့”

“ဟိုက်...ကျွန်တော် မျက်လုံးပြူးသွားလေပြီ။ သူက မသိဟန်ပြု၍ ‘ဆိုမယ်နော်’ပြောပြီး အောက်ပါလေးချိုး ရွတ်ပါတော့၏။

ပန်းမာလာ တခါဘဲ မွေးရောမယ်လား

လွမ်းစရာ ကဗျာတေးရယ်နဲ့

စာရေးပါလို့ တင်ဆက်မည်။

မောင့်အတွက်ကိုတော့

ဖြောင့်ချက် ဝန်ခံပေါ့

လွန်ဆန်ကာ ညမောင်ရိပ်မှာလ

ခိုင်သင်္ဃေကို ပိုင်ချင်တဲ့ စိတ်ကယ်ကြောင့်

ဇွတ်မှိတ်ခဲ့သည်။

သို့ကလို့ ဖြစ်ကာ မှားမိမှာဖြင့်

ပျိုအလိုချစ်သဒ္ဒါပွားပါတော့

ဒို့နှစ်ကိုယ် သစ္စာထားကြစို့ရဲ့

မေတ္တာတရားနဲ့ တောင်းခံပြီ
အကြောင်းကံ ညီပါတော့ မောင့်သက်နှင်း။
ချစ်ခရီးဆိုတာက ခိုင်ရဲ့...တဲ့၊
ဖြစ်ပြီးရင် ပြန်မဆုတ်နိုင်ဘူး
ဟန်လုပ်ကာ မာန်နဲ့ တင်းသော်လဲ
လွန်ခဲ့တဲ့ အခင်းတွေဘယ်လို မေ့နိုင်ပါ
တွေးလေ့လေ..အဆွေးတွေ ဗျာပါလှိုင်လို့၊
သက်ဆုံးတိုင် စိတ်ဝယ်ပန်းရလိမ့်
ချမ်းသာမှုကင်း....တဲ့။
“ဟုတ်ရဲ့လား အကိုဆွေ”
“အကိုဆွေ ရေးတုန်းကတော့ ကိုယ့်ရင်ထဲ ခံစားမှုအတိုင်း ရေးတာပါဘဲ ခိုင်ရယ်”
“နို့ပြီးတော့ အကိုဆွေ တကယ်ဘဲ စိတ်ဆင်းရဲသွားသလား”
“ခိုင် နောက်ဆုံး ယတိပြတ် ငြင်းလိုက်တော့ အကိုဆွေတကယ်ဘဲ စိတ်ဆင်းရဲသွားပါ
တယ်၊ ပူဆွေးဒုက္ခ ရောက်ခဲ့ရပါတယ်”

“ခိုင် တောင်းပန်ပါတယ် အကိုဆွေ၊ ကိုင်း...အခုကော အကိုဆွေ ခိုင်အပေါ်ဘယ်လို
သဘောထားသေးသလဲ ဟင်” ဆိုပြီး သူ့နှုတ်ခမ်းနီနီရဲရဲသည် ကျွန်တော့်ပါးနား ကပ်လာတော့
သူဘာဆန္ဒရှိသည် ကျွန်တော် ဘာလုပ်ရမည်ကို သိပါသည်။ ဒါကြောင့် ဟိုကဗျာ ကျွန်တော်
ရေးခဲ့တာပေါ့။

ဒိုဘီပြန် ခဝါချရယ်က
အပျိုရည်တဖန် နဲ့သာတွေ သ,ပါလို့၊
နှစ်ကိုယ်ကြင်ရန် လာလို့၊ စပြန်တော့
ဟေ...ငါတို့ဘဝတွေက မလျော်ပြီ။

ဟင်...မလျော်ပေမယ့် ခုအခြေမှာတော့ အာရတီဝေးစွာ ရှောင်ကြဉ်ရခြင်းသည်၎င်း၊ ဝီရတီ
အထူးသဖြင့် ရှောင်ကြဉ်ရခြင်းသည် ၎င်းတို့ မင်္ဂလာတရား ၃၈-ဖြာမှာ မြတ်စွာဘုရားက
ရှောင်ကြဉ်ဘို့ကို နှစ်မျိုးတောင် ခွဲဟောထားခဲ့တာ။ အခုလိုကိုယ့်မျက်နှာနား သူ့မျက်နှာ
လာအပ်လာတော့ ယခင်ကလဲ ကန်စွန်းကင်းငြိပြီး အစွန်းအထင်းရှိခဲ့ဘူးသူတွေ ဖြစ်လေတော့၊
ကျွန်တော်ဟာ ဝီရတီ အထူးသဖြင့် ရှောင်နိုင်ပါဦးမလား။ ရှုမဝအချောက သမုဒယ ဇော်တွေနဲ့၊
အခု တခဏလောကာ သူ့ကိုယ်ထိုးအပ်နေတော့ ဈာန်လည်းမပျံနိုင်၊ တောင်ပိုလည်း ချိုမသွေး
နိုင်သော ကျွန်တော့်မှာ ကြုံတုန်းကြုံခိုက် လွေးလိုက်တော့မည်အပြု။

အလိုလေးဗျာ... ကျွန်တော်၏ ယင်းအမိုက်တရားကို သူတော်ကောင်းနတ်ကောင်းမ
သည်ဟု မဆိုနိုင်ဘဲ လူယုတ်မာအတွက်ခွေးဆိုးဖျက်သည်ဟု ဆိုရပေတော့မည်။

အကြောင်းမှာ ယင်းအမိုက်ကလေးတွင် ကျွန်တော်ထိုင်သည့်ဘက် ကားနံဘေးမှ
ခွေးမာန်ဖီသံ ကြားရသဖြင့် ရုတ်တရက်နွားမြီးသတိရပြီး သူ့အားပွေ့ဖက်တော့မည့် လက်နှစ်ဖက်
ကို ဒက်စတော့ဘရိတ် အုပ်လိုက်ကာ ကားအောက် ငုံ့ကြည်လိုက်တော့လား...လား ခွေးတကောင်
နွားမြီးကိုက်ချိန် ကားနောက်ဖက်သို့ စွတ်ပြေးလေတော့ ကျွန်တော်မျက်လုံးပြူး ကာ...

“ဟာ ပါသွားပြီ ခိုင်ရေ”ဟု ပြောပြောဆိုဆို ကားတံခါးကပျာကသီ ဖွင့်ဆင်းကာ
ခွေးနောက်သို့ တဟုန်ထိုး လိုက်ရတော့သည်။

“ပါးစပ်မှလည်း...

“ဟဲ့...ခွေး...ချခဲ၊ ဟဲ့ ခွေး... ချခဲ၊ ဟဲ့ ခွေး ချခဲ” ဒလစပ်အော်လျက်...

ခွေးကတော့ မချပါ။ တာရိုးစုန်ပြေးလေ၍ ကျွန်တော်လည်း သူ့ကိုမှီရန် မလွယ်ပါ။ လူလည်း ပြေးကျင့်မရှိသဖြင့် အလွန်မော၊ ဒီနွားမြီးဆုံးမှဖြင့် အိမ်ကို ဘယ်လိုပြောပါမည်နည်း။ ဘယ်နည်းဘယ်ပုံ ခွေးချီသွားတယ်လို့။ သို့သော် တော်ပါသေး၏။ ရှေ့မှလျှောက်လာသော လူတယောက်သည် ကျွန်တော့်ဖြစ်အင်ကိုမြင်၍ သူ့လက်ထဲမှ အသင့်ပါလာသော တုတ်နှင့် ခွေးကိုချောက်လှန်တော့မှ ထိုသုနက္ခောက နွားမြီးကို ချခဲပါတော့၏။

ကျွန်တော် နွားမြီးပြန်ရတော့ လူမှာ ဟောဟဲ ဖြစ်နေ၍ လမ်းဘေးမြက်ခင်းပေါ်မှာ ထိုင်နေရပါသည်။

ခိုင်သည် သူ့ကားကိုလှည့်၍ မောင်းလာခဲ့ပြီး ကျွန်တော့်အနီးကပ်၍ရပ်ကာ ကျွန်တော့် ဖြစ်အင်ကိုကြည့်၍ ရယ်မောလျက်...

“ဖြစ်ရလေ အကိုဆွေရယ် ဒီနွားမြီးရိုးကြီး ဒီလောက်မက်မက်မောမောရှိလှတာ ဘာလုပ်ဖို့များလဲ”

“အိမ်က ချွေးမ နို့ကောင်းကောင်းမထွက်လို့ပါ ခိုင်ရာ”

“အော်... အကိုဆွေမှာ အခု မြေးရနေပြီ”

“အေးလေ”

“အော်...ဘကြီး ဘကြီး၊ ဒါကြောင့် အဖိုးကြီးဖြစ်သွားပြီဘဲ သနားပါတယ်”

ကျွန်တော်က ဘာမျှမပြော ဟောဟဲဘဲနေရာ သူကဆက်လက်၍..

“ကဲ...အဖိုးကြီး ဒီလောက်မောနေတာ ကားပေါ်တက်၊ အိမ်ကိုလိုက်ပို့မယ်”

“နေပစေခိုင်၊ အခုဘဲ အမောပြေသွားတော့မှာပါ၊ အိမ်လဲ အနီးလေးရှိတော့ တာ”

ဤတွင် ခိုင်သည် မျက်နှာထားတည်ကာ မနာလိုသံနှင့်..

“အကိုဆွေဟာ အခု မိန်းမကို သိပ်ကြောက်တာဘဲနော်၊ ဟိုအရင် ပထမ မယားတုန်းက တော့ အကိုဆွေ နေချင်သလိုနေ ပွေချင်သလိုပွေ လုပ်ချင်သလို လုပ်နေတာဘဲ”

အဲဒါတွေ ခိုင်အသိဆုံးပါကွာ.. အကိုဆွေရဲ့ အရင်ပထမမယားနဲ့ ယောက္ခမက ဘယ်နည်း ဘယ်ပုံမို့ အကိုဆွေသူတို့နဲ့ မပျော်ပိုက်ဖူး၊ အကိုဆွေဇာတာမှာလဲ မယားသုံးဆက်လဲမှ မြဲမှာမို့ ကသာမှာ အကိုဆွေ ဒုတိယ အိမ်ထောင်ကျခဲ့ပြီးပြီ၊ အခု တတိယမြောက် ပြောင်းဖို့ဟာ ခိုင်ဘဲဖြစ်ရမယ်လို့၊ ဘာကြောင့်လဲဆိုရင် ခိုင်လက္ခဏာမှာ အာယုလမ်းကြောင်းနဲ့ ဥာဏလမ်းကြောင်းဟာ မဆက်ဖူး၊ အကိုဆွေလက္ခဏာမှာလဲ ဒီလိုဘဲ၊ အကိုဆွေရဲ့ နောက်ဆုံး အိမ်ထောင်ဟာ ဒီလိုလက္ခဏာချင်းတူတဲ့ အမျိုးသမီးဖြစ်ရလိမ့်မယ်လို့ ဗေဒင်ဆရာက ဟောကြောင်း ခိုင်ကို အကိုဆွေပြောပြခဲ့ဘူးတယ် မဟုတ်လား”

“ကဲ...အခု အကိုဆွေ ဇနီးမေ့လက္ခဏာကော ဒီလိုဘဲလား”

“ဟုတ်တယ်...အာယုလမ်းကြောင်းနဲ့ ဥာဏလမ်းကြောင်း မဆုံဘူး”

“ဒါဖြင့် အဲဒီဗေဒင်ဆရာ မှန်တာပေါ့နော်၊ အဲဒီတုန်းကတော့ အကိုဆွေ သက်သက် ခိုင်ကိုပြီးနေတာ၊ ခိုင်ကိုလိုချင်တာနဲ့ ကိုယ့်အိမ်က မယားမကောင်းကြောင်း တမင်လုပ်ကြံပြောနေတာလို့ အောက်မေ့ခဲ့တာပေါ့၊ အိမ်ထောင်ရေး အဆင်မပြေဘူးဆိုတာလဲ ခိုင်နားမလည်သေးဘူးလေ၊ အဲဒီတုန်းက ခိုင်အသက်က ဘယ်လောက်ရှိသေးလို့လဲ ဆယ့်ခုနှစ်ဖဲဟာ”

“နို့...အခုတော့ကော”

“အခုတော့ ခိုင်နားလည်ပြီ၊ နားလည်လိုက်သမှ အခု ခိုင်ဘဝဟာ အကိုဆွေ အရင်မယားကြီးနဲ့တုန်းက အဖြစ်မျိုး ရောက်နေတယ်ဆိုတာ အကိုဆွေ ရိပ်စားမိလောက်ပါတယ်”

နော်၊ နို့ပြီး အကိုဆွေက ယောက်ျား ခိုင်က မိန်းမသားမို့ ပိုဆိုးတာပေါ့ အကိုဆွေရယ်’

“အကိုဆွေ နားလည်ပါတယ်၊ သဘောပေါက်ပါတယ်”

“ဒီတော့ အကိုဆွေခိုင်ကို မသနားဘူးလား ဟင်”

“သနားတာပေါ့ခိုင်ရယ်၊ ဒါပေမယ့် အခုလက်ရှိအခြေမှာက အကိုဆွေခိုင်အတွက် ဘာတတ်နိုင်တော့သလဲ”

“အကိုဆွေ အခု အိမ်ထောင်ရေးကတော့ သာယာနေပြီနော်”

“ဟုတ်တယ်...ခိုင်”

“ဝမ်းသာပါတယ် အကိုဆွေ”

သူက ကားပေါ်မှ ကျွန်တော့်ဘက်ခေါင်းထွက်၍ ကျွန်တော်က မြက်ခင်းပေါ်မှာ အမောဖြေရင်း ထိုင်လျက်ဘဲ။

စကားဖြတ်ပြီး သူ့မျက်နှာလေး အိုသွားသည်နှင့် ကျွန်တော်က...

“ဒီမှာ ခိုင်...ခိုင် ယောက်ျားဟာ ခိုင်ကို အင်မတန်ချစ်ပါတယ်ကွယ်”

“သိပါတယ် သူက ချစ်လေ သူ့ကိုမချစ်တဲ့ ခိုင်အဖို့မှာ ခက်လေဆိုတာ အကိုဆွေ စဉ်းစားကြည့်ရင် သဘောပေါက်နိုင်ပါတယ်”

“ခိုင်ကိုလဲ အင်မတန် အလိုလိုက်ပါတယ်နော်၊ ကြည့်လေအရင်ကစီးခဲ့တဲ့ အိုပယ်ကား ရှိုးတယ် ဟောင်းတယ်ဆိုလို့ အခုခိုင်လိုချင်တဲ့ ဒီကား မာဒေါဖင်မလီယာဖိုးခိုး အသစ်စက်စက် ကို ဝယ်ပေးတယ်မဟုတ်လား၊ နို့ပြီး အခုဆောက်တဲ့ တိုက်အိမ်ကြီးကကော ခိုင်စိတ်ကြိုက် မဟုတ်လား”

“ခိုင်သည် စိတ်ပျက်စွာ မျက်နှာကို ရှုံ့ကာ...

“အကိုဆွေရာ၊ စာရေးဆရာကြီး တယောက်လုံး လုပ်နေပြီးတော့ ပစ္စည်းဥစ္စာနဲ့ အချစ် ဟာ ဆိုင်သလားဗျ၊ ငွေပေးတိုင်းအချစ်ကို ရသလားဗျ”

“ဒါတော့ ဟုတ်ပါတယ်ခိုင်ရယ် သို့သော် ခုအခြေအနေမှာ ခိုင်ကို အကိုဆွေ တိုက်တွန်း ချင်တာကတော့ ခိုင်အတွက် သူ့ကိုချစ်အောင် ကြိုးစားစေချင်တာဘဲ”

“ကြိုးစားခဲ့ပါပြီ အကိုဆွေ၊ ခိုင်မိုက်ထဲက ခလေးနှစ်ယောက်ထွက်ပြီးခဲ့ပါပြီ၊ မရပါဘူး နောက်ထပ်လဲ သူနဲ့မမွေးချင်တော့ဘူး”

“ဟင်း...အင်း” ကျွန်တော်သည် သက်ပြင်းရှည်ရှည်ကြီးချလိုက်မိကာ “ခိုင်အဖြစ်ကလဲ ဆိုးတယ်ကွာ ဒီလိုကိုယ်မချစ်သူနဲ့မှ ညားရလေခြင်း”

“ညားရအောင် သူ့ခိုင်ကို ဘယ်လိုလုပ်ယူသလဲဆိုတာ ခိုင် အကိုဆွေ့ကို အသေးစိတ် ပြောပြပြီးပြီနော်၊ ကဲ အဲဒီလုပ်ပုံကိုက ဘယ်လောက်မုန်းစရာ ကောင်းနေသလဲ”

ယင်းအခိုက် အင်းလျားကန်ဘောင်ရိုးပေါ် တက်သွားသော သူ့သားကလေးက ပြန်ရောက်လာ၍ ကျွန်တော်တို့ စကားပြတ်သွားပြီး၊ ကလေးကားပေါ်ရောက်သောအခါ ကျွန်တော်လည်း ထိုင်ရာမှထ၍ နွားမြီးထုပ်ဆွဲလျက်..

ကဲ..အကိုဆွေလဲ အမောပြေပြီ ခိုင်တို့သားအမိလဲ သွားကြပေရော”

ယင်းကို သူက စကားနာထိုးသည်။

“နှင်ပါ အကိုဆွေရယ် နှင်ပါ၊ အကိုဆွေက အခု ခိုင်ကို နှင်နိုင်ပေသပေါ့”

“ခိုင်...ဒီလိုမပြောပါနဲ့၊ ခိုင်ရယ်၊ အကိုဆွေ စိတ်မကောင်းဖြစ်အောင် ခိုင်ဘာလို့ လုပ်ချင်ရတာလဲ”

“အော်...ခိုင်ဒီလိုပြောလိုက်တာနဲ့၊ အကိုဆွေစိတ်မကောင်းဖြစ်သွားတယ်လား... ဒီလိုဆို

တော်သေးတာပေါ့၊ ဘွာဗျာ၊ ဘွာ..ဘွာနော်ဘကြီး စိတ်ပြန်ကောင်းပေရော၊ ကဲ..ခိုင်သွားမယ်”ဟု ပြုံး၍ခွာပြောဆိုရင်း ကားကိုစက်နှိုး၍ ထွက်သွားတော့ ပင်ကိုယ်က ပျော်၍တတ်သော ခိုင်သည် သူ့သားမမြင်အောင် ခေါင်းတလုံးပြုလွှဲထွက်လာပြီး ကျွန်တော့်အား ဖလိုင်းရင်းကစစ်ပေးသွားသေး၏။

နောက်နှစ်ရက်မြောက်၌ ခိုင်ဆီက စာတစောင်ရောက်လာ၏။

၂၁.၁၂.၆၇။

ခိုင်ကို ချစ်ခင်မြတ်နိုးလှပါသည်ဆိုခဲ့တဲ့ အကိုဆွေ။

မနေ့ကဖြစ်အင်ကို သေသေချာချာ ဆင်ခြင်စဉ်းစားလိုက်တော့ အခု ခိုင်ဟာဖြင့် အကိုဆွေအဖို့ နွားမြီးရိုးတခုလောက်မှ တန်ဖိုးထားတော့ပါလား။ ဒီအရိုးခွေးချီပြေးတာနဲ့ အကိုဆွေခိုင်အနားက ဒရောသောပါးထွက်ခွာသွားတာကို တွေးမိတိုင်း ခိုင်ရင်နာလှချည်ရဲ့ အကိုဆွေရယ်။

တကယ်လို့ ဒီနွားမြီးရိုးဟာ အကိုဆွေအဖို့ အိမ်ပါမသွားလို့မဖြစ်ဖူးဆိုရင် ခိုင်မှာကားပါသားဘဲ။ အမဲဈေးသွားပြီး အချောင်း ၁၀၀-ယူမလား၊ ခိုင် ဝယ်ပေးနိုင်ပါတယ်။

ဒီမှာ အကိုဆွေ၊ ခိုင်မှန်တာပြောတော့မယ်။ မနေ့က အကိုဆွေနဲ့ တွေ့တာဟာ လမ်းကြုံလို့ မတော်တဆ မဟုတ်ဖူး။ ခိုင် စမိုင်းက ပြန်ခဲ့တာဆိုတာလဲ မဟုတ်ဖူး။ အကိုဆွေကို တွေ့ချင်လွန်းလို့ တမင်လာခဲ့တာဘဲ။ ပထမဦးအကိုဆွေနေတဲ့ လမ်းထဲဝင်ပြီး အသွားအပြန် အကိုဆွေအိမ်ရှေ့နှစ်ခေါက်ဖြတ်မောင်းရင်း အကိုဆွေအရိပ်အခြေကြည့်ခဲ့တယ် မမြင်ဘူး။ ဒါနဲ့ ညနေခင်းမှာ အကိုဆွေ လမ်းလျှောက်တတ်တယ်ဆိုလို့ အဲဒီ အင်းလျားကန်စောင်းဝန်းကျင်မှာ လျှောက်ရှာရင်းမှအကိုဆွေ အဲဒီနွားမြီးရိုးကြီးကိုလဲလာတာ တွေ့ရတာဘဲ။

ဒါပေမယ့် လာရကျိုး၊ တွေ့ရကျိုး မနပ်လိုက်လေ အကိုဆွေရယ်။

ဒီမှာ အကိုဆွေ၊ ဘွင်းဘွင်းနဲ့ရှင်းရှင်းပြောတော့မယ်။ အကိုဆွေဟာ ဟိုးအရင် ပထမက အိမ်ထောင်နဲ့ မပျော်ပိုက်ဖူးဆိုတုန်းက ခိုင်ဟာ အကိုဆွေရဲ့ အဖြည့်ခံပျော်တော်ဆက်မကလေးဖြစ်ခဲ့တယ်မဟုတ်လား။ ခိုင် နာ့စ်မဘဝနဲ့ သူနာပြုဆရာမများ အဆောင်မှာ နေရစဉ်က အကိုဆွေခေါ်ရာ ခိုင်လိုက်ခဲ့တယ်မဟုတ်လား။ တကယ်တော့ ခိုင်ရဲ့အသက် ၁၇-နှစ် ၁၈-နှစ်ဟာ အကိုဆွေရဲ့ ရင်ခွင်ထဲမှာ ကြီးခဲ့ရတယ်ဆိုရင် မမှားဘူး။

အဲသည်တုန်းက အကိုဆွေဟာ ခိုင်ကို တကယ်မေတ္တာစစ်နဲ့ ချစ်ခဲ့တယ်ဆိုတာလဲ ခိုင်ယုံပါတယ်။ အကိုဆွေကိုလဲ ခိုင်ချစ်ပါတယ်။ နှစ်ယောက်သဘောတူ ယူကြဘို့အကိုဆွေ အခါခါတောင်းခံတာကို ခိုင်ငြင်းခံရတာကတော့ အကြောင်းနှစ်ချက်ရှိပါတယ်။

(၁) အကိုဆွေမှာက ယောက်ခမနဲ့မယားနဲ့ မသင့်မြတ်ဘူးဆိုပေမယ့် ပြတ်ပြတ်စဲစဲ မဟုတ်သေးဘူး။

(၂) ခိုင်ဟာ သူနာပြုသင်တန်းကို နယ်ကစရိတ်နဲ့ လာခဲ့ရတော့ နယ်ပြန်ပြီး ၃-နှစ်တာဝန်ထမ်းဆောင်ရမယ်။

ဒါပေမယ့် ခိုင်ရန်ကုန်မှာ ရှိနေတုန်း သုံးနှစ်လုံးလုံးအကိုဆွေရဲ့ ရည်းစားအဖြစ်နဲ့ ပျော်ဖြေခဲ့တယ် မဟုတ်လား။ သို့သော် အကိုဆွေခေါ်တိုင်း မရဘူး။ တခါတရံငြင်းဆန်ခဲ့ရတာများတော့ အကိုဆွေကို ခိုင်ယူလိုက်မိမှာစိုးလို့ ဖော်ပြခဲ့တဲ့ အကြောင်းနှစ်ချက်ကြောင့် အကိုဆွေရေ။ အကိုဆွေကို စွဲသထက်စွဲပြီး ခိုင် စိတ်ချုပ်တည်းမရမှာ စိုးခဲ့ရတယ်။

တကယ်တော့လဲ ခိုင် အကိုဆွေကို စွဲခဲ့ပါတယ်။ ခုလဲ စွဲတုန်းဘဲ။ အကိုဆွေဟာ ခိုင်ရဲ့ ပထမဆုံးအချစ်ဦးနဲ့ ပထမဦးဆုံး (ဒါ) အကိုဆွေသိပါတယ်လေ။

အကိုဆွေ ခိုင်ဆီရေးတဲ့ လေးချိုးထဲက နောက်ဆုံးအပိုဒ်-

ချစ်ခရီးဆိုတာ ခိုင်ရဲ့၊
ဖြစ်ပြီးရင် ပြန်မဆုတ်နိုင်ဘူး
ဟန်လုပ်ကာ မာန်နဲ့ တင်းသော်လဲ
လွန်ခဲ့တဲ့ အခင်းတွေ ဘယ်လိုမေ့နိုင်ပါ
တွေးလေလေ..အဆွေးတွေ ဗျာပါလှိုင်လို့
သက်ဆုံးတိုင် စိတ်ဝယ်ပန်းရလိမ့်...
ချမ်းသာမှုကင်း။
...ဆိုတာဟာလေ၊ အခု အကိုဆွေဘို့ မဟုတ်တော့ဘူး။ အခုခိုင်ဘို့ဖြစ်သွားပြီ။ ဖြစ်နေပြီ၊
အကိုဆွေရေ။

အကိုဆွေရဲ့ သာယာတဲ့ အိမ်ထောင်ကိုလဲ ခိုင်မဖျက်လိုပါဘူး။ အကိုဆွေကို ခိုင်မရနိုင်
တော့ဘူးဆိုတာလဲ သိပါတယ်။ ဒါပေမယ့် မချစ်မနှစ်သက်သူနဲ့ ပေါင်းနေရတဲ့ ခိုင်ဟာ ကိုယ့်
ငယ်ချစ်ဦးကြီးကိုတော့ လွမ်းတယ်ကွဲ့ လွမ်းတယ်...သိလား။
ဒါပါဘဲ အကိုဆွေ။
အကိုဆွေကို ထာဝစဉ် ချစ်နေမယ့်...

ခိုင်

သူ့စာ ဘာအဓိပ္ပာယ်ဆောင်သနည်း၊ သူ့ဆန္ဒဘာရှိသနည်း ထင်ရှားပါသည်။
ဒီစာဟာ ကျွန်တော့်ရင်ကို တော်တော်ဘဲ လှုပ်လိုက်ပါတယ်။ ကျွန်တော်ဟာ စာရေး
ဆရာဘဝနဲ့ ရည်းစားတော်တော်များများရခဲ့ပါတယ်။ သည်ရည်းစားတွေထဲမှာ ခိုင်ဟာ
ကျွန်တော့်စိတ်ကို အလှုပ်ရှားစေဆုံးပါဘဲ။ အစွဲလန်းစေဆုံးပါဘဲ။ သူနဲ့ကျွန်တော်ဟာ မညားခဲ့ရ
ဘဲနဲ့ ချစ်သက်တမ်း အရှည်ခဲ့ဆုံးပါဘဲ။ ခုတိုင်မဆုံးသေးဘူးဆိုတာ ကြည့်လေ။ ကဲ...ဘယ်လို
ဆက်ကြဦးမည်နည်း

ဤ မိန်းကလေးသည်

ကျွန်တော့် ကလောင်နာမည် တဟုန်ထိုး တက်နေချိန်မှာ ကျွန်တော့်ထံ စာဖြင့် မိတ်ဆက်
လာကြသော အမျိုးသမီးများတွင် ဤမိန်းကလေးသည် အထူးခြားဆုံးဖြစ်၏။

အများအားဖြင့် အမျိုးသမီးတို့သည် ဦးသောတာဆွေရှင်-က အစချီ၍ ကျွန်တော့်
ဘယ်ဝတ္ထုတွေ ဘယ်လိုကောင်းကြောင်း၊ ကျွန်မ ဦးသောတာဆွေရဲ့ ဝတ္ထုတွေ အမြဲဖတ်ကြောင်း၊
အခု စာတွေဖတ်နေရုံနှင့် အားမရ၍ လူပါသိကျွမ်းချင်ပါသဖြင့် မိတ်ဆက်ပါကြောင်း ဆိုသော
သဘောမျိုးတွေ ရေး၍ သူတို့နေရပ်လိပ်စာပေးကာ စာပြန်ပါရှင်။

သည်တော့ ကျွန်တော်ကစာပြန်၏။ ဒီလို စာပြန်လိုက်လို့ သူကရပ်မနေဘဲ အားနေး-ဂျာ
နေးတွေ ဖွဲ့ဖွဲ့နွဲ့နွဲ့ လုပ်လာပြီဆိုတော့ ကျွန်တော် ထိုအမျိုးသမီးသဘောကို ရိပ်စားမိလာပြီ။

ဘာကြောင့်လဲဆို ထိုစဉ်က ကျွန်တော်ဟာ မိမိကိုယ်မိမိ လူပျိုလုပ်၍ စာရေးနေ၏။
ကျွန်တော့် ဝတ္ထုတွေမှာ သောတာဆွေဇာတ်လိုက်၊ ဂေါ်မစွဲကောင်၊ အပျိုတွေနဲ့တွေ့လိုက်၊
ဂေါ်လိုက်၊ နောက်ကောက်ကျလိုက်ဆိုသည့် ဇာတ်လမ်းမျိုးတွေ။

ကျွန်တော် ရုပ်ရှင်မင်းသား၊ ကျွန်တော် ပြဇာတ်မင်းသား၊ ကျွန်တော်ပန်းချီဆရာ၊

ကျွန်တော် ဝိတ်တာဆွေ၊ ကျွန်တော်တို့ ဓားပြတိုက်ခဲ စဉ်က စသော ဝတ္ထုတွေများ သော်တာဆွေ ဇာတ်လိုက်၊ သော်တာဆွေ လူပျို...ဇာတ်လမ်းတွေဖွဲ့၏။ ထို့ပြင်-

ကိုကိုကလောင် ပျော်စရာတွေ ရေးပေမယ့်
ပျိုတို့မောင် ဖော်ကွာဝေးမှာဖြင့်
ငိုလိုတောင် အော်ကာပြေးချင်ရဲ့
အဲဒါကြောင့် သော်တာဆွေရယ်လို့
နာမည်ပြင်။

ဘုရားစူးစေရဲ့
စကားဦး ပလ္လင်ခံလို့
အမြင်မှန်...နှုတ်ချွေးဟရမှာဖြင့်
သွင်သဏ္ဌာန် ရုပ်ရည်ကလဲ အလှသားပါဗျ
သို့ပေမယ့် ပုဗ္ဗေစ ကြမ္မာနံရောထင့်
အခါကုန်...လူပျိုဟိုင်းခဲပေါ့၊
တွေ့တိုင်း...ဂေါ်ပါလေလဲ
သော်တာဆွေ....မဟန်ဖြစ်ပုံက
တော်ရာခွေ ငကျန်ရစ်ပါဘဲ
ခွေးဖြစ်မယ့်ကောင်။

ဒီကဗျာဟာ ရှုမဝမဂ္ဂဇင်းထဲမှာ ‘သာဓုပါရှင်’ဝတ္ထုရှေ့ပိုင်းအစမှာ ရေးထည့်လိုက်တာဘဲ။ သည်ပြင် စာရေးဆရာတွေထက် ကျွန်တော်တပန်းသာတက ကျွန်တော့်စာက ဟာသဆိုတော့ ရေးချင်တာ လျှောက်ရေးနိုင်တယ်ဗျာ။

အဲသည်တော့ အချို့အမျိုးသမီးလေးတွေဟာ ကျွန်တော့်ကို တကယ်ဘဲ လူပျိုမှတ်ပြီး တော့ စာတွေအသွားအပြန် သုံးခါလောက် ပြန်တယ်ဆိုရင် ကျွန်တော်တို့ ဓာတ်ပုံချင်းလဲပြီးပြီ။ အဲဒီမိန်းကလေးဟာ ချောနေပြီဆိုရင်ဖြင့် ကျွန်တော့်သောက်ကျင့်ဆိုးကို မှန်တဲအတိုင်းပြောမယ်။ ကျွန်တော်ရည်းစားဖြစ်အောင် လုပ်ကရောဗျို့။

အဲသည်တော့ ကျွန်တော့်အသက်က ၃၀-ပတ်လည်ဘဲ ရှိသေးတော့ ကျွန်တော့်ဓာတ်ပုံ တွေကိုလှအောင် နုပျိုအောင်၊ စပယ်ရှယ်ရိုက်ပေးနေတာက ခန့်ခန့်ကြီးဓာတ်ပုံတိုက် ခင်မကြီး ခင်ဗျ။ ပိုက်ဆံလဲ မယူရှာဘူး၊ ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။

အမျိုးသမီးတွေဟာ စာကို ဘယ်လောက်ကြိုက်ကြိုက်ဗျ။ စာရေးဆရာကိုကြိုက်ဖို့ကတော့ အနှီစာရေးဆရာဟာ ရုပ်ဖြောင့်ဦးမှဗျ။

အဆင်သင့်လို့ သန်းဆွေဖြစ်ပုံ ပြောရဦးမယ်။ သူနဲ့မေမြို့က အမျိုးသမီးတယောက် သူ့ဝတ္ထုတွေ သဘောကျပြီး မိတ်ဆက်ရာက စာတွေ အပြန်ပြန်အလှန်လှန် အာနေဂျာနေ ဖွဲ့နွဲ့ ကြတော့ သန်းဆွေကလဲ လူပျိုကိုး။ အတော်နိပ်နေကြတယ်။ ဒါနဲ့နောက်ဆုံးမှာ ကျွန်တော့်နည်း ယူပြီးတော့ ဓာတ်ပုံချင်းလည်း လဲရော၊ အမျိုးသမီးက ဓာတ်ပုံရပါတယ်ဆိုတဲ၊ စာတောင် ပြန်မလာတော့ဘူး။

ဒါကြောင့် သန်းဆွေကို ကျွန်တော်က သင်ရတယ် “မင်း ငါ့နည်းကိုယူပြီး ဓာတ်ပုံချင်းလဲ တဲ၊ အလုပ် ဘယ်တော့မှ မလုပ်နဲ့၊ မင်းက ရုပ်မလှပေမယ့် အပြောကောင်းတယ်၊ ဒီတော့ လူချင်းတွေ့အောင်သာလုပ်ကွ”လို့။

သန်းဆွေဟာ ကျွန်တော့်ထက် ၇-နှစ်ငယ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် သူ့ကိုကျွန်တော် မင်း ငါ

ပြောပါတယ်။

ကျွန်တော်ကတော့ ခင်မကြီးကျေးဇူးနဲ့ ကျွန်တော့်မိဘများ ကျေးဇူးဘဲ၊ ဓာတ်ပုံနဲ့ဘဲ စားသာပါတယ်။ ချင်ခြင်းအစ မျက်စိက' ဆိုတာဟာ ရုပ်ရည်သဘောကျမှ ချစ်တယ်ဆိုတဲ့ အဓိပ္ပာယ်ဘဲ မဟုတ်ပါလား ခင်ဗျာ။ ဒါကြောင့် ကျွန်တော် ရုပ်ချောကလေးတွေမှ ရွေးပြီး ရည်းစားလုပ်ပါတယ်။

သို့သော် တခါတလေ မှန်းချက်နဲ့ နှမ်းထွက် မကိုက်တာများရှိတတ်ပါသေး။ တချို့ အမျိုးသမီးတွေဟာ ဓာတ်ပုံထဲမှာ နိပ်ပြီး အပြင်မှာမစွဲဘူးဗျ။ ဓာတ်ပုံထဲမှာ သိပ်မချောပေမယ့် လူကိုယ်တိုင်တွေ့ရတော့ စွဲမက်စရာကြီးတွေလဲ ရှိသဗျ။

ကျွန်တော်ကိုယ်တွေ့ကြုံခဲ့ရတာတခု အဆင်သင့်တုန်း ပြောရဦးမယ်။ ဓာတ်ပုံထဲမှာ အတော်ချောတဲ့ ကောင်မလေးဗျာ။ တော်တော်ကိုချောပါတယ်။ ကုလားကပြားမကလေး၊ ဓာတ်ပုံဟာ ရင်ဘတ်နဲ့ ကိုယ်တပိုင်းပြတ်၊ တည့်တည့်တပုံ၊ စောင်းစောင်းတပုံ၊ နောက်တကိုယ် လုံးက ထမီအကျီနဲ့တပုံ၊ ရေကူးဝတ်စုံနဲ့တပုံ၊ ဟာ...ရုပ်ရှင်မင်းသမီး ကျနေတာဘဲဗျာ။ ဘာမှ ပြောစရာမရှိဘူး။ သူ့အသက်က ကျွန်တော်နဲ့ စဖြစ်တော့ ၁၆-နှစ်၊ ကျောင်းသူလေး။ ဒါနဲ့ ကျွန်တော်သူ့ကို လူချင်းတွေ့ဘို့ ကြိုးစားတာဗျာ “မာမာ ငယ်ပါသေးတယ်၊ မာမာငယ်ပါသေး တယ်”ချည်း တငြင်းထဲ ငြင်းနေတော့ ကျွန်တော် နောက်ဆုံးမနေနိုင်တော့ဘူး။ စကားမပြောရနေ ပြောခွင့်ရလဲ ပြောခဲ့မယ် ဆိုပြီး ရန်ကုန်အရှေ့ပိုင်းသူနေတဲ့ ကျောင်းသွားပြီး ကျောင်းဆင်းချိန် မှာ မိန်းကလေးတွေထဲ သူ့ကို ဓာတ်ပုံထဲက ရုပ်နဲ့ ရှာကြည့်တာတွေပေါ့ဗျာ။ ကိုယ်လုံးကိုယ် ပေါက် ရုပ်ရည်ရူပကာဓာတ်ပုံထဲက အတိုင်းပါဘဲ။

သို့သော် မချောလေး ကျွန်တော့်ကိုဘာကြောင့် အတွေ့မခံချင်သလဲဆိုတာ ကျွန်တော် သဘောပေါက်တော့တာပါဘဲ၊ ဘာကြောင့်လဲဆိုရင် သူ့စာထဲမှာ ‘မာမာငယ်ပါသေးတယ်’ဆိုတဲ့ အတိုင်းဘဲ ပိစိငယ်ငယ်လေးရယ်။ ကိုယ်လုံးကိုယ်ပေါက် အချိုးကျကျနဲ့ အင်မတန်ညှက်တဲ့ ကောင်မလေးကိုဗျ။ ကျွန်တော် သွားကြည့်တော့ သူ့အသက်ဟာ ၁၇-နှစ်ပေမယ့် သူ့ကိုယ်လုံး ကိုယ်ထည်က ၁၀-နှစ်သမီးလောက်ပဲ ရှိတယ်၊ ကျွန်တော့်တသက် ဒီလောက်ညှက်တဲ့ မိန်းကလေးမျိုး မတွေ့ဘူးသေးဘူး။ နို့ပြီး မဒရာစီကုလားကပြားလားဗျာ။ မဲလိုက်တဲ့အသားက လဲ ကြုံတလို၊ သပိတ်ရောင်ထနေတာပါဘဲ။

ဒီတော့ ကျွန်တော် သင်ခဏ်းစာယူရတယ်။ (ဓာတ်ပုံထဲ နိပ်တိုင်းလဲ မဟုတ်သေးဘူးဟဲ့) လို့။ ဒီလိုဘဲ ကျွန်တော်ကလောင်ကမြင်းရင်း အမျိုးမျိုးအဖုံဖုံ တွေ့ခဲ့ရတာတွေကို စာသွားအဆင် သင့်တိုင်း ဖော်ပြသွားပါ့မယ်။

ယခု ကျွန်တော် ပြောပြတော့မယ့် ‘ဤမိန်းကလေးသည်’ ဆိုတဲ့ ကလေးမကတော့ လာလိုက်ကထဲက တမျိုးတဘာသာဗျ။ သူများတကာလို ဦးသော်တာဆွေရှင်တွေ ဘာတွေ လုပ်မနေဘူး။

လေးစားခင်မင်အပ်ပါတဲ့ အကိုဆွေ။

ခိုင်ကအကိုဆွေဝတ္ထုတွေဖတ်ပြီး၊ အကိုဆွေကို အကိုတော်ချင်စိတ်ပေါ်လာလို့ အကိုဆွေလို ခေါ်ပစ်လိုက်တာဘဲ။ အကိုဆွေ စိတ်မဆိုးဘူးဟုတ်လား။ အကိုဆွေကလဲ ခိုင်ကို ညီမလေးလိုပြန်ပြီး ချစ်စေ့ချင်ပါတယ်။ ချစ်မယ် မဟုတ်လား။ အကိုဆွေရယ်။ ဒီတော့ ခိုင်ဘယ် သူလဲ၊ ဘယ်လိုရုပ်ရည်၊ ဘယ်လိုအရွယ်လဲ ဆိုတာသိရအောင် ခိုင်ရဲ့ဓာတ်ပုံနှစ်ပုံ ထည့်ပေးလိုက် ပါတယ်။

ခိုင်ဟာ မြန်မာမဟုတ်ပါဘူး၊ မအေက ရှမ်းအမျိုးသမီး၊ ဖအေက ပန်ချာပီပါ။ ဒါပေမယ့် ခိုင်ဟာ ရှမ်းလို ပန်ချာပီလို တတ်လိမ့်မယ်တော့ မထင်လိုက်ပါနဲ့။ မြန်မာစကားဘဲ တတ်ပြီး တော့ လားရှိုးမြို့ အထက်တန်းကျောင်းမှ အဌမတန်း ကျောင်းသူပါ။

အခု ခိုင်အသက် ၁၅-နှစ်ရှိပါပြီ။ ခိုင်အမည် အပြည့်အစုံက 'မြင့်ကေခိုင်'ခေါ်ပါတယ်။ အကိုဆွေဟာ ခိုင်ပြောသလို ခိုင်ကို ညီမလေးလို ချစ်နိုင်မယ်ဆိုရင်ဖြင့် အကိုဆွေဓာတ်ပုံလဲ ပေးလိုက်ပါ။ ဟာ... ဒီလိုမချစ်နိုင်ဘူးဆိုရင်ဖြင့် ခိုင်ဓာတ်ပုံတွေ ပြန်ပို့လိုက်ပါ။

ဒါပါဘဲ အကိုဆွေ။

ကျန်းမာ ချမ်းသာပါစေ။

ဝတ္ထုတွေ ဆထက်တံပိုးကောင်းအောင် ရေးနိုင်ပါစေ။ ညီမလေးဖြစ်ရန် မြှော်လင့်ချက် ကြီးစွာနှင့်...

မြင့်ကေခိုင်(အဌမတန်း)
လားရှိုး အထက်တန်းကျောင်း။
လားရှိုးမြို့။

စာအိတ်ဖောက်လိုက်ကထဲက သူ့ဓာတ်ပုံလေးနှစ်ပုံထွက်လာသည်။ တပုံက ကျောင်းသူ ဂါဝန်ဝတ်ကလေးနှင့်။ တပုံက ကိုယ်တပိုင်းပြတ် မျက်နှာအလှကိုဖော်သည်။ ရှမ်းမနဲ့ ပန်ချာပီ စပ်တာလားဗျ။ သူ့ကြည့်ရတာ တမျိုးလေးဘဲ။ ချစ်စရာတော့ ကောင်းပါတယ်။

အချို့အမျိုးသမီးတွေဆိုရင် စာပေးစာယူဖြစ်ကြပြီး သူတို့ဓာတ်ပုံရအောင် တော်တော်ကို တောင်းယူရတယ်။ တချို့ဟာ ကျွန်တော့်ဓာတ်ပုံသာယူထားပြီး သူတို့ပုံကို မပေးတတ်ကြဘူး။

အခု ကလေးမကား ဓာတ်ပုံပေး ရဲတင်းလှလေစွ။ ရဲတင်းသည့်အကြောင်းကလည်း သူသည် ထိုအချိန်၌ အပျိုဘော်ဝင်စ လူ့ဘဝကို ဘာမှ နက်နက်နဲနဲမတွေးတတ်။ တကယ်ဘဲ သူ့စိတ်ကူးယဉ်မှာ ကျွန်တော့်ကို အကိုတော်ချင်နေ၍ ဖြစ်ပေမည်။ မြီးခေါင်ပေါက်စိတ်ကလေး တွေကိုး ဆန်းကြယ်စွ။

အလျဉ်းသင့်၍ ရွှေမန်းသူလေး နှစ်ယောက်အကြောင်းပြောရဦးမည်။

လင်း ယုန် နီ နှင့် ကျွန်တော်သည် တခေတ်ထဲ တချိန်ထဲ ထခဲ့သည်ဖြစ်ရာ၊ ဤမိန်းက လေးနှစ်ယောက်သည် ဒီလိုဆယ်ကျော်သက်ကလေးတွေပေါ့။ လင်းယုန်နီနှင့် သော်တာဆွေ နှစ်ယောက်စလုံးကို ကြိုက်ကြသတဲ့။ သည်တော့ သူတို့နှစ်ယောက်ဟာ တယောက်စီ မိတ်ဆက် စာရေးတို့ မဲချကြသတဲ့။

အဲသည်အကြောင်းကို သူတို့နဲ့ကျွန်တော်တို့ အကိုကြီးရေး...ညီမလေးရေးဖြစ်ကြတော့ ကျွန်တော့်ညီမလေးဖြစ်လာတဲ့ ကောင်မလေးရဲ့စာထဲမှာ တခါရေးလာတယ်။ သူတို့ချင်းမဲချတာ မှာ ကျွန်တော် လင်းယုန်နီထက်ချောနေတော့ သူကကောင်းတာပေါ့တဲ့။ အောင်မယ်လေး... သူတို့မလဲ စားရသောက်ရတာ ကျနေတာဘဲ။ အမှန်တော့ သူဟာ အကိုချောချောရတယ်လို့ ရှိုးသားတဲ့စိတ်သဘောနဲ့ပါဘဲ။ သူနဲ့ကျွန်တော် အဲလိုမောင်နှမဖြစ်ပြီး ၂-နှစ်လောက်အကြာမှာ သူ့အဖေနှင့် အတူ မအူပင်လမ်းက ကျွန်တော့်အိမ်ကို လာလည်ကြပါသေးတယ်။ လင်းယုန်နီ ကတော့ သူ့ညီမလေးနဲ့ပတ်သက်ပြီး မန္တလေးတွေ ဘာတွေ ရောက်သွားသေးလို့ 'ချစ်ညီမလေး' ဆိုတဲ့ ဝတ္ထုတအုပ် ထွက်ခဲ့ပါသေးလားဗျ။

စင်စစ်တော့ ဤမိန်းကလေးမျိုးတို့သည် စာရေးဆရာတို့အား ဝတ္ထုတွေ ပေးတတ်ကြပါ

၏။ တိုက်ရိုက်ပေးသည်မဟုတ်ပါ။ သူတို့နှင့် ပတ်သက်၍ ရေးစရာ တွေ့လာခြင်းကို ဆိုလို ပါသည်။

ကျွန်တော်သည် မြောက်မြားစွာ ရခဲပါ၏။ အချို့ဝတ္ထုတို့မှာ ချစ်သူတယောက်အား ချစ်ကစားသည့် ရည်းစားစာပင် ဖြစ်နေတတ်ပါသည်။ မည်သူကြောင့် မည်သည့် ဝတ္ထုတွေ ရသည်ကို အလျဉ်းသင့်ရာ၌ ဖော်ပြပါအံ့။

ယခု လားရှိုးမြို့မှ မိတ်ဆက်စာရောက်လာခဲ့သော ခိုင်သည် တနေ့သ၌ ရန်ကုန်ရောက် လာပြီး ကျွန်တော့်အား ဝတ္ထုများစွာပေးမည့် မိန်းကလေးပါတည်း။ ယခုတွင် အတ္တပ္ပတ္တိဝတ္ထုရှည် အစတွင်ပင် သူဖန်တီးပေးသည်များကို မိတ်ဆွေဖတ်ရပြီမဟုတ်ပါလား။

ခိုင်စာနှင့် ဓာတ်ပုံ ရောက်လာခဲ့သည်မှာ ၁၉၅၀ ခုနှစ်တွင်ဖြစ်၍ သည်အချိန်မှာ မေနှင့် ကျွန်တော်က သမီးရည်းစား ရေရေလည်လည်ဖြစ်နေကြပါပြီ။ ကျွန်တော့်၌ အကြောင်းအရာ ကြီးငယ် ထူးထူးခြားရှိပါက မေအား ပြောပြလေ့ရှိပါသည်။ ထို့ကြောင့် ဤထူးဆန်းသော မိန်း ကလေး၏ စာနှင့်ဓာတ်ပုံများကို မေ့ဆီပို့လိုက်ပါသည်။

ယင်းသည် ကျွန်တော်အမှတ်မထင် ပြုလိုက်မိသည်မှန်သော်လည်း နောင်မေနှင့် ကျွန်တော် တွေ့ကြသောအခါ ပြောပြသည်မှာ ဒီကောင်မလေး၏ စာနှင့်ဓာတ်ပုံတွေ တွေ့ရ တော့ သူစိတ်ထိခိုက်လှသည်။ ခိုင်နှင့်ကျွန်တော်မှာ ညီမလေးရေ-အကိုဆွေကနေပြီး တဆင့် တက်ကြလိမ့်ဦးမည်ကို သူကြိုတင်မှန်းဆမိသည်ဟု ဆိုပါသည်။ မှန်လည်းမှန်ပါဗျာနော်။

မေသည် ကျွန်တော်၏ ပထမဦးဆုံးစာ ရည်းစားဖြစ်၍ လက်ရေးလည်းလှသည်။ ရည်းစားစာရေးလည်း အကောင်းဆုံးဖြစ်သည်။ အခြားမိန်းကလေးတွေ သူ့အားမည်သူမျှ မမှီချေ။ သူနှင့်ကျွန်တော် လူချင်းဘယ်တော့မှ မတွေ့နိုင်တော့ဘူးဘဲ ထားဦးတော့၊ သူ့ရဲ့ ချစ်သဝဏ်လွှာလေးတွေ ဖတ်နေရသည်နှင့်ပင် ကျေနပ်လောက်ပါ၏။

နမူနာတခု ဖော်ပြပါအံ့။ ခုထက်ထိ သူ့စာတွေရှိနေသေး။

အသဲနှင့်အောင် ချစ်ရပါတဲ့

မေ့မောင်ရယ်။

၂၈.၂.၅၀

မောင့်ဆီက (၁၉.၂.၅၀)နေ့စာကို ၂၂-ရက်နေ့က မှဘဲရပါတယ်။ မေ့မောင်လေ မေ့ဆီ ကပြန်စာ မျှော်လှရှာမယ်လို့လဲ မေ့မောင်မိပါတယ်။ မောင့်ကို မေ့မောင်စဉ်ဘဲ လွမ်းနေတာဘဲ မောင်ရဲ့။ မောင့်နဖူးဖြူဖြူဝင်းကလေးနဲ့ မောင့်ဆံပင် ပျော့ခွေခွေကလေးတွေကိုဖြင့် မေ့မျက်စိ ထဲက ဘယ်တော့မှ မထွက်ပါဘူးမောင်ရယ်။ ဘယ်တော့မှ ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင် နမ်းရပါမလဲလို့လဲ မောင့်နဖူးလှလှလေးကို မေ့မောင်သဘာဝ နေတယ်မောင်ရဲ့။ စာကို ချက်ချင်းပြန်ဘို့ဟာလဲ အိုမောင်ရယ် စိတ်ညစ်ပါတယ်။ အချိန်မရဘူးဆိုရင် မောင်နားလည်ရောပေါ့နော်...။

အော်...မောင်က မေ့ဆီက စာရောက်သင့်အတဲအချိန် မရောက်ရင် ဝတ္ထုမရေးနိုင်တော့ ဘူး ဟုတ်လား။ ဒီလိုမဖြစ်ပါနဲ့မောင်ရယ်။ တော်ကြာ မောင့်စာဖတ်ပရိသတ်တွေက မေ့ကို ကျိန်ဆဲနေကြပါအုံးမယ်။

ကဲ...အခု မေ့ဆီက စာရောက်လာပြီး ရွှင်ရွှင်လန်းလန်းနဲ့ ရေးလက်စဝတ္ထုကို ဆက်ရေး တော့ မောင်..နော်။ မောင့်ဆီကို မေ့က တခါတလေမှာ စာချက်ချင်းမပြန်နိုင်တာက မောင့်အပေါ်မှာ အချစ်ပေါသွားလို့ မဟုတ်ပါဘူးမောင်ရဲ့။ မေ့တို့ မိန်းကလေးဆိုတော့လေ စိတ်သွားတိုင်း ကိုယ်မပါလှဘူး။ ခက်တယ်မောင်ရဲ့ ခက်တယ်။

အခုတလော မေလေ-မောင့်ကို သိပ်လွမ်းနေတာဘဲ အချစ်ရယ်။ ဘာဖြစ်လို့မှန်း မသိဘူး။ သတိရတိုင်း ရတိုင်း မောင့်ဆီကစာတွေ ပြန်ပြန်ဖတ်ရလွန်လွန်းလို့၊ အားလုံး အလွတ် တောင် ရတော့မယ် သိလား။ မောင် မေ့ကို မသနားဘူးလားဟင်။

မောင်ရယ်- မေ့ကိုများ ဘယ်တော့မှ မမုန်းပါနဲ့နော်။ တခါတလေ အကြောင်းကြောင်း ကြောင့် မေစာပြန် နောက်ကျတာကိုလဲ စိတ်မကောက်ပါနဲ့နော်၊ မောင် စိတ်ကောင်ချင်ရင်လေ မေနဲ့မောင် ညားတော့မှကောက်ပါနော်။ အဲဒီတော့မျှ မေကလေ စိတ်ကောက်နေတဲ့ မေ့လဲလဲ ဝင်းလေးကို မေ့ရင်ခွင်ထဲ ပွေ့ပြီး ချောနိုင်မှာ မောင်ရဲ့။ အို...အခုဘဲ မောင့်ကို မေ့ပွေ့ပြီး ချော ချင်လိုက်တာကွယ်၊ ဘာဘဲ ဖြစ်ဖြစ်မောင့်ကို မေ အသဲစွဲချစ်တယ်ဆိုတာ ယုံစမ်းပါ နော်ကွယ်... နော် ကွယ် မေ့အချစ်ရယ်။

ကဲ....မေ့ စာရှည်ရှည်ကြီး ဖတ်ရတာ ငြီးငွေ့များစိုးလို့ အဖိုးမဖြတ်နိုင်တဲ့ မောင့်မျက်လုံး လေးတွေအနားပေးလိုက်ပါပြီ။

ချင်အု အသကညါညှိ သိ၊ ငျူရူ
မောင့်အချစ်မေ

ကျွန်တော်သည် ဝတ္ထုရေးတော့မည်ဟု စာပွဲထိုင်လိုက်လျှင် မေ့စာတစောင်စောင်ကို အရင်ဖတ်လိုက်သည်။ ထိုစာဖတ်ပြီးသောအခါ၌ ကျွန်တော်၏ လက်ရှိဘဝကို မေ့သွားကာ ကျွန်တော်သည် မေ့ရည်းစား လူပျိုကလေး ဖြစ်သွားပေတော့သည်။ ထိုအခါ၌ မေ့ကို ဦးတည် ရည်ရွယ်သော ဇာတ်လမ်း ဇာတ်ကွက်များ ရေးပါတော့၏။ ကိုယ့်ချစ်သူကို စိတ်ဝယ်ထားရတော့ စကားလုံးတွေ ရွှင်မည့် ဟာသဉာဏ်၊ ကဗျာဉာဏ်တွေ ပါဝင်တော့၏။

ပြာပြာညိုညို၊ ပြို့ပြို့ပြိုက်ပြိုက်၊ တိမ်တိုက် တိမ်သား၊ တိမ်မယား၊ တိမ်သမီး၊ တိမ်ဂျီးတော်လား၊ အဖွားလား၊ ခွဲခြားသိနိုင်၊ တိမ်ခိုင်အိုအို၊ တိမ်ပျိုနှင့်စပ်၊ ဘယ်အရပ်များ၊ သွားမည်ပါချိမ့်၊ တလိမ့်လိမ့်လေ၊ နေရောင်ကိုမူ၊ သူတို့ကဖုံး၊ ပြုံးတုံးတုံးနှင့်၊ ရွှေကုံးစာဆွဲ၊ ပုလဲလည်ကွပ်၊ ဒရွတ်တိုက်လာ၊ ဟာ ဘယ်နှာကြီးလဲ၊ ရှေ့ဆီး ကန့်လန့်၊ လေးကိုင်းဆန့်လို့၊ သက်တန့်ကြီးဘဲ၊ တကထဲမှ၊ ဖောက်လွှဲဖောက်ပြန်၊ တော်လှန်ရေးသမား၊ မိုးကိုတားပြီး၊ မိုးသား ကုန်ကြောင်း၊ ရောင်စုံပေါင်း၍၊ မိုးနှောင်းကာလ ပြသတည်း။

ကဲ...ကျွန်တော်ရေးချင်တာကတော့ ရေးလိုက်ပြီ။ မိတ်ဆွေနားလည်လား မလည်လား တော့မသိ၊ အဲဒါ ဆရာဒဂုန်တာရာရဲ့ ကဗျာမျိုးခင်ဗျာ။ လာလိမ့်ဦးမယ်သူ့စကားပြေမျိုး။

ကျွန်တော်သည် ဤမိုးနှောင်း ကောင်းကင်သက်တန့်ပင်ကြီးကို မျှော်ငေး၍ ကြည့်နေပါ သည်။

ကျွန်တော့်မျက်လုံး သူငယ်အိမ်ဝယ်အရေကြည်သည် တဖိတ်ဖိတ်တောက်ပလျက်ရှိပါ သည်။ ဤအရေကြည် ကြေးမုံဝယ် သက်တန့်ရောင်တို့သည် ရုန်းရင်းဆန်ခတ် ဖြစ်နေကြပါ သည်။ ကောင်းကင်အပြာကို ကန့်လန့်ဖြတ်ကာ တဟုန်ထိုး ဆင်းလာသော သက်တန့်အကွေး သည် ကျွန်တော့်ချစ်သူ 'မေ'တို့အိမ်နံဘေးက ရောင်စုံပန်းချုံပေါ်သို့ရောက်သောအခါ ရပ်နား ကာ တုံ့ပြန်သွားသည်။ တုံ့သည့်နေရာ၌ ဖွာကနဲ အပွင့်အချပ်အလွှာ အထပ်ထပ်ကလေးများ ဖြစ်သွားကာ ဝေလည်ဝေလည်နှင့် စကြာပန်း သဏ္ဌာန်လို ပြောင်းသွားသည်။ လမ်းမပေါ်၌ကား ရည်းစားပူနေသော ကောင်မလေး၏ ခေါင်းက ဖဲပြားလို လျော့ရဲရဲ ကျကာ တွန့်နေ၏။ ဤမိုးနှောင်းကောင်းကင်နှင့် သက်တန့်ရောင်အောက်မှာ မေတို့အိမ်ကြီးသည် ထီးထီးမားမား ရပ်နေပါသည်။

ဆရာတာရာ အရေးအသားကို တိုက်ရိုက်ယူ၍ ကျွန်တော့်ဝတ္ထု ဇာတ်သွားနှင့် ဆီလျော်အောင် အချိန်နှင့် နေရာသာ အနည်းငယ်ပြောင်းထားပါသည်။ သို့သော် သူ့စာဟန်မပျက်ပါ။ ကျွန်တော့်ဆရာ၏ အရေးအသားမှာ ဤမျှနုပါသည်။ ဆန်းသစ်ပါသည်။ တော်ရုံတန်ရုံလူနားမလည်ပါ။ ကျွန်တော်လည်းနားမလည်ပါ။ ဆရာအရေးအသားမှာ နူးနူးညံ့ညံ့ ပျော့ပျော့ စိစိပက်ကျိကလေးလမ်းလျှောက်နေသည်နှင့် တူပါသည်။ သူ့စာကို ဖတ်လိုက်ရသောအခါ၌ကား ကျွန်တော့်သဘောအရ ပြောရသော ရှန်ပိန်သောက်ပြီး လိပ်ကိုစီး၍ ခရီးသွားရသည်နှင့် တူပါသည်။ (ရှန်ပိန် ဆိုသည်မှာ မူးယစ်စေသော အရက်မဟုတ်ပါ။ အင်မတန်မူးခဲ့သော၊ များများကြီးသောက်မှ မသိမသာမူးသော ဝိုင်တမျိုးဖြစ်ပါသည်။) ထို့ကြောင့် ကျွန်တော်က သူနှင့် တန်သော ကဗျာလေးတခုနှင့် ဆရာကို ဂုဏ်ပြုပါမည်။

ရှန်ပိန်သောက်ပြီး၊ လိပ်ကိုစီး၍၊ ခရီးသွားချင်သလား။

မွေ့ကြပါကုန်၊ ဒဂုန်တာရာ၏ စာပေသစ်သည်၊ ဝတ်လစ်

စလစ်အနု၊ ဥခွံမှထွက်၊ မြေကိုဖက်၍၊ ပွက်စိပွက်စိ၊

ပက်ကျိကလား လမ်းလျှောက်ဟန်။

အော...ကိုယ့်ဆရာ ချီးကျူးရတာနဲ့ ကျွန်တော့်ဝတ္ထုအကြောင်းတောင် ဘယ်ရောက်သွားပါလိမ့်။ အော်...သိပြီ၊ သိပြီ။

မိုးနှောင်းကောင်းကင်နှင့် သက်တန်ရှောင်အောက်မှာ မေတို့အိမ်ကြီးသည် တဟားဟား ရယ်နေပါသည်။ (လိုရင်းက ဒါဘဲခင်ဗျ။ ရှေ့ပိုင်းကဟာတွေက ဆရာအတုယူမိလို့ သက်သက် ပိုနေတာ။ ကဲ...ကျွန်တော့် ဟန်အစစ်က)

မိုးနှောင်းဆောင်းလူ ဖြစ်သဖြင့် အင်အားပြည့်ဖြိုး တင့်ရွန်းနေကြသော သစ်ပင်ပန်းမာလံတို့သည် ပွင့်လန်းလာကြပါပြီ။ သစ်သီးသစ်နှံတို့သည်လည်း ရင့်မှည့်စပြုလာကြပါပြီ။ ရှုပ်ထွေးပွေလိမ်သော ချုံပုတ်နွယ်ပင်တို့မှ ဒေဝေါနှင့်အတူ မာလကီးဂျောင်းပြီဖြစ်၍ ရှုမျှော်ခင်းကြီးမှာ ရှင်းကာလင်းကာ သာယာခြင်းတို့၏ သတို့သမီးကို မီးရှူးသန့်စင်ဖွားမြင်လိုက်ပါပြီ။ အူဝဲ...အူဝဲ။

သို့သော် ကျွန်တော်မှာ ဤမျှသာယာသော မိုးနှောင်းကာလ၏ အလှများဝယ် မယစ်မူးနိုင်ပါ။ (အရက်သောက်မှ မူးတဲ့ကောင်ကိုဗျ။) မိမိအဖြစ်ကိုသာ တွေးကာ ဆွေးလျလျ၊ ငေးဟဟ လေးတွတွနှင့် နှေးကွကွကြီးဖြစ်နေပါ၏။

မေတို့အိမ်ဆီကို ရဲရဲကြီးမသွားဝံ့ပါ။ ဒါကြောင့် ရွံ့တွန့်တွန့်နှင့် လွန့်လွန့်ကလေး လှမ်းခဲ့ပါသည်။ သို့တမင်လည်း အိမ်ရှေ့လမ်းမ လူမြင်သူမြင်က မဟုတ်ပါ။ နောက်ဖေး လမ်းကြားဖြစ်ပါသည်။ မေရဲ့ဇာဘော်လီတွေဘာတွေ လှမ်းထားတာများမြင်လိုမြင်ငြား။

ဟာ...။

ကျွန်တော် ပွချင်တော့ မေနောက်ဖေး ခြံစောင်ရင်းက ထမီလာရုတ်သည်နှင့် အဆင်သင့်တိုးနေပါပြီ။

ဟီ...

ကျွန်တော် အလျင်အမြန် ပြုံးလိုက်ပါသည်။

ဟွန့်...

မေသည် သနပ်ခါး ရေကျဲလေးနှင့် မျက်လုံးကလေး တွန့်လိုက်ပြီး...

ဆရာကြီး...လူများမြင်ရင် နောက်ဖေးလမ်းကြားလျှောက်ပြီး နို့ဆီခွက်ကောက်တယ် ဖြစ်နေအုံးမယ်”

“မဟုတ်ပါဘူး၊ မေ့ကို တွေ့လိုတွေ့ငြား လာခဲ့တာပါ”

ကျွန်တော် အရဲစွန့်လိုက်ပါသည်။

“ဟုတ်ပါတယ်၊ မေကတော့ သိတာပေါ့ သည့်ပြင် လူတွေမြင်ရင် ပြောတာပါ”

“တချို့လူတွေ မြင်ကြသားဘဲ”

“မြင်ကြတော့ ကိုဆွေ့စိတ်ထဲ ဘယ့်နှယ်နေလဲ”

“မပြောတတ်ဖူး မေ့သွားပြီ၊ မေ့ကို တွေ့ချင်လှတဲ့ စိတ်ဓာတ်က ဖုံးလွှမ်းနေတာနဲ့”

“ဘာကိစ္စ တွေ့ချင်တာလဲ”

“အဲဒါ ပြောရမှာ ခပ်ခက်ခက်ပဲ”

“ဒါဖြင့် ဘယ့်နှယ်လုပ်မလဲ”

“ခဏ စဉ်းစားပါအုံးမယ်”

“အို... နောက်ဖေးကြီးမှာ ဒီလိုမတ်တတ်ကြီး ငိုနေလို့လူများမြင်ရင် ဘယ့်နှယ်ထင်မလဲ”

“အဲဒါလဲ စဉ်းစားစရာဘဲ”

“အော်...နေပုံကြီးက ဟိုဘက်လမ်းက မေရှမ်းတို့ မြင်ရင်မကောင်းပါဘူး”

“ဒါဖြင့် ခြံဝင်းထဲ ဝင်ခဲရမလား”

“ဝင်ခဲလေ”

“တကယ်နော်”

“အို ကိုဆွေ့ကို မေက ဘာလို့ညာရမှာလဲ”

“အမ်း...သည်လိုဆို ဟန်ကျပြီ၊ ဘယ်နေရာမှာလဲ တံခါးပေါက်”

“မရှိဘူး”

“ဟင်...ဒါဖြင့် ဘယ့်နှယ်လုပ် ဝင်ရမလဲ”

“ဝင်းထရုံပေါ် ကျော်တက်ပေါ့”

“ဟင်...ဘယ်တတ်နိုင်ပါ့မလဲ မောရယ်..၊ မောင့်ကို သေစေညွှန်းရောလား၊ မြေပေါ် ခြေချော်ကျမှဖြင့်”

“အမယ်လေး သန်းဆွေဆန်နေလိုက်တာ၊ တက်များကြည့်စမ်းပါအုံး ကိုဆွေ့ရင်ဘတ် လောက်မြင့်တာ၊ အလယ်တန်းကလေးနင်းပြီး ကျော်တက်ပေါ့”

“ထိပ်မှာ အချွန်တွေနဲ့”

“ဝင်းထရုံဘဲ နဲ့နဲပါးပါးတော့ ချွန်ထားမှာပေါ့”

“မတော်တဆစူးရင် ဘယ့်နှယ်လုပ်ပါ့မလဲ”

“အို-စမ်းများတက်ကြည့်ပါအုံး”

“အင်း-ဒါဖြင့်”

ကျွန်တော်သည် ကောင်မလေး၏ခိုင်းစေချက်အရ ဝင်းတန်းနင်းတက်လိုက်ပါသည်။

သို့သော်-

“အာ..မဖြစ်ဖူး မဖြစ်ဖူး ပေါင်ချန်စူးတော့မယ်”

ရှေ့မကျော်နိုင်ဘဲ ပြန်ဆင်းရပါသည်။ ကလေးမက ရွှေစိတ်တော် ငြိငြင်ဟန်ဖြင့်-

“အမလေးဟဲ့နော်”

“မေရဲ့- မောင်တို့ စာရေးဆရာတွေက အနုပညာသမားတွေဆိုတော့ ဒါမျိုးမရဘူး”

“နို့... ကိုဆွေ့ စွန့်စားခန်းဝတ္ထုတွေလဲ ရေးသေးဆို”

“ဒါကတော့ ဖောင်တိန်က စွန့်စားရတာဘဲကွယ်၊ ကိုယ်နဲ့ဘာဆိုင်တာမှတ်လို့၊ စာရေး ဆရာဆိုတာ ဒီလိုဘဲ၊ ကွန်မြူနစ်စာရေးဆရာလဲဘဲ ဖောင်တိန်ကဆင်းရဲသားတွေ သနားပေမယ့်

လူကတော့ ဘန်ကောင်လုံချည်ဖုတ်ပေမှာစိုးလို့ ဆင်းရဲသားရပ်ကွက်ထဲ မသွားဘူး၊ ကဲ ကိုဆွေ ခြံဝင်းထဲရောက်အောင် အကြံပေးစမ်းပါအုံး”

“အိမ်ရှေ့လမ်းမဘက်က လှည့်ဝင်ခဲ့ပေါ့”

“ဟာ ဖြစ်ပါ့မလား...၊ လူကြီးတွေမရှိဘူးလား”

“ရှိရှိ မရှိရှိလေ...မေခေါ်ရင် လာရဲရမှာပေါ့”

“ဟာ ဟုတ်တာပေါ့၊ ကြည့်စမ်း အချစ်တွက်ဖြင့် အသက်ပင်သေသေ ဆိုတဲ့စကားကြီး မေ့နေလိုက်တာ၊ ဒါထက် မေတို့အိမ်က လမ်းခါးလယ်လောက်ကြီးမှာ ကိုဆွေလမ်းမပြန်ထွက်ရင် ဘယ်ဘက်က နဲ့နဲ့လေးပိုနီးမလဲ၊ လာခဲ့တဲ့ဘက်လား၊ ရှေ့ဆက်လျှောက်ရင်လား”

“ရှေ့ဆက်လျှောက်တာ နီးမယ်ထင်တယ်”

“အင်း ဒါဖြင့်လာခဲ့မယ်နော်၊ မေ အိမ်ရှေ့ကသွားစောင့်နေ”

ကျွန်တော်ချစ်သူဆီ ရောက်ချင်စေနှင့် အမြန်လျှောက်ခဲ့ပါသည်။ သို့သော် ဆယ့်လေး ငါးလှမ်းမျှ အရောက်၌ ခွေးတကောင်ထွက်လာပြီး ဂုတ်...ဂုတ်။

“တယ် သောက်ကမြင်းမခွေးနယ်”

သူက တကယ်ကိုက်မယ့်ဟန်မျိုးဗျ။ ပါးစပ်ထဲမှာလဲ သွားတွေအစွယ်တွေနဲ့။ ထို့ကြောင့် ကျွန်တော် နောက်ဖက် ပြန်လျှောက်ခဲ့ပါသည်။ မေတို့အိမ်နောက် ရောက်သောအခါ၌ မေမှာ အဝတ်တွေရုတ်နေတုန်း။

“ဟင်-ကိုဆွေ မလာတော့ဘူးလား၊ ဘာလို့ပြန်တာလဲ”

“ဟင်-ကိုဆွေ မလာတော့ဘူးလား၊ ဘာလို့ပြန်တာလဲ”

“လာမှာပါ လာမှာပါ ဟိုမတင်ကြီးအိမ်က ခွေးပိန်မက ကိုက်မယ်လုပ်တာနဲ့ ဒီဘက်ကဘဲ လှည့်လာခဲ့တော့မလို့”

“အင်း ဒီဘက်မှာလဲ ဒေါ်ဖွားအိမ်က ခွေးတကောင်ရှိသေးတယ်နော်”

“အိုသေခါနီး ယဲယဲရှိတော့တဲ့ ဒီခွေးအိုကြီးတော့ မေ့မောင်က မကြောက်ရေးချ မကြောက်၊ တကယ်လို့သူကထွက်လာပြီး ရန်သတ္တရူပယ်ဆိုတောင် ကိုဆွေ မေ့ကိုချစ်တဲ့ဇောနဲ့ ဒရောသောပါး ပြေးလာခဲ့မှာပါ စိတ်သာချ၊ မေ အိမ်ရှေ့ကသာ စောင့်တော်မူ”

ကျွန်တော်မှာ မိန်းကလေးနှင့် ပြောဆိုဆက်သွယ်ရာတွင် အခြားစာရေးဆရာတို့၏ ဝတ္ထုထဲက ဇာတ်လိုက်များထက် အဆပေါင်းမြောက်မြားစွာ သိမ်သိမ်မွေ့မွေ့ ပျော့ပျော့နွဲ့နွဲ့ နုနု ထွတ်ထွတ်ရှိလှပါသည်။ (ထိုအချိန်က မရှည်ရမှာရှည်၊ မဖွဲ့ရမှာ လျှောက်ဖွဲ့နေတတ်သော အချစ် ဝတ္ထုရေးဆရာများကို သရော်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။)

ကျွန်တော်သည် အဘယ်မည်သော သုနုက္ခော၏ နောက်ရှက်တားဆီးခြင်းကိုမျှမခံရဘဲ လမ်းမပေါ်သို့ အောင်မြင်စွာရောက်ခဲ့ပါပြီ။ မေတို့အိမ်ရှေ့ဆီသို့ ရဲတင်းစွာ လျှောက်ခဲ့ပါသည်။

ကောင်မလေးက လာခဲ့ပါဆိုလို့သာ။

ဟင်း...

ရင်ထဲမှာတော့ တဒိတ်ဒိတ်...

ဟော...

မေက အိမ်ရှေ့မှာ အသင့်ဘဲစောင့်လို့။

(မိတ်ဆွေ....ဤနေရာမှစပြီး ဟိုနေရာအထိ၊ ကျွန်တော်နှင့် မေ ပြောစကားများကို ဟိုရုပ်ရှင်ထဲက တင်မောင်နဲ့ မေရှင်နှစ်ပါးသွားသီချင်းလို အတင်းသီးချင်းလုပ်၍ အသံထွက်ဖတ် ပါ၊ ချစ်မုန်းမာန်ထဲက တေးသွား)

ဖိုသံ။ “တံခါးဖွင့်ပါမေရယ်”
မသံ။ “တွန်းဝင်ခဲ့ပါမောင်ရယ်”
ဖိုသံ။ “ကိုက်တတ်တဲ့ခွေးများရှိသလားကွယ်”
“ဝုတ်...ဝုတ်...ဂူး...ခွေးသံ”
“ဟဲ့...ဂျက်ကီ၊ ဟဲ့...ဂျက်ကီ” (မေခွေးမောင်းသံ) ပြီး သီချင်းဆက်ဆို။
မ။ “မကိုက်ပါဘူးမောင်ရယ်၊ မဟပ်ပါဘူး မောင်ရယ်၊ ဟောင်ရုံဟောင်ပါးတယ်”
(ဤနေရာ၌ ‘ပါ’က ‘ပါး’ဖြစ်နေသည်မှာ အင်္ဂလိပ်ရှ်ကျူးန်ကို သွင်းထားတာမို့ဗျို့)
မင်းသား (အသံအေး အသံလေးနှင့်) “အို လှေကားကတက်ခဲ့ပါပြီလေ...၊ ဘယ်နားမှာ
ထိုင်ရမှာလဲမေ”
မင်းသမီး (မေရှင်ဆိုသည့်အတိုင်း ဒရောသောပါးသံမျိုးနှင့်)
“ဒီမှာထိုင်ပါမောင်ရယ်...၊ ဆေးလိပ်သောက်ပါ မောင်ရယ်...၊ မေ လက်ဖက်ရည်သွားဖျော်
လိုက်မယ်”
မင်းသား (ပို၍အေးဆေးသောအသံနှင့်) “အို...နေပစေ မေ၊ မောင်မဆာဘူးလေ”
မင်းသမီး (ပို၍ ဒရောသောပါးနိုင်သောအသံနှင့်) “မဆာကောမောင်ရယ် သောက်မှပေါ့
ကွယ်၊ မသောက်ဖဲနေလို့ ဘယ်ဖြစ်မလဲကွယ်”
(ကဲ...သီချင်းတော်ပြီဗျို့...၊ မင်းသမီး နှစ်ပါးသွားရတာ မောသွားပြီ စကားပြောရိုးရိုးဘဲ
ပြောကြတော့မယ်)
မေက ကုလားထိုင်တလုံးညွှန်ပြ၍
“ထိုင်ပါ အကိုဆွေ”
“ဟင် အိမ်ရှေ့ကြီးမှာ မေနဲ့ကိုဆွေ လူသူမြင်မှာမစိုးဘူးလား”
“လူသူ မမြင်တဲ့နေရာမှာ ကိုဆွေနဲ့နေဘို့က မသင့်လျော်ပါဘူး”
“အယ် ဒါလဲဟုတ်တယ်၊ နို့ မေ့ဒက်ဒီနဲ့ မာမီ မရှိဘူးလား”
“သူတို့ မြို့ထဲသွားကြတယ်”
“သူတို့ရှိနေရင်တော့ မေ ကိုဆွေကို ဒီလိုအိမ်ပေါ်ခေါ်ဝံ့မှာ မဟုတ်ဖူးနော်”
“မာမီကိုပြောပြီးပြီ ကိုဆွေရဲ့”
“ဟင် ဟုတ်လား၊ ဘယ်လိုပြောလိုက်လဲ”
“မေ့ကို ကိုဆွေက ချစ်နေတယ်လို့”
“ဟွန်း မေက ကိုဆွေကိုချစ်တာတော့ မပြောဘူးပေါ့”
“အို...ကိုဆွေကလဲ”
“လိုသေးသလားဟူသော မျက်စောင်းမျိုး ထိုးပါသည်။ ဒီတော့ ကျွန်တော်သိသပေါ့။”
“အေး...ဟုတ်သားဘဲ ဒီတော့ မာမီကဘာပြောသလဲ”
“သဘောတူတယ်တဲ့”
“အမယ်လေး...ဟန်ကျလိုက်တာဟယ်၊ ဒါများ ပြောပြောက စောရောပေါ့”
“မေ အခု ထမီတွေရုပ်ပြီး စာရေးမလို့ဘဲ”
“ကဲ...ဒါဖြင့် အခု မေနဲ့ ကိုဆွေနဲ့ ချစ်နေကြပြီ၊ လူကြီးတွေကလဲ သဘောတူပြီ၊
ရှေ့ဘာဆက်လုပ်ကြမလဲ”
“လက်ထပ်ရုံပေါ့”
“အဲ ဒါဟုတ်တယ်၊ အေး-အေး နေအုံး ဒါထက်”

ကျွန်တော်သည် ချစ်သူလေး၏ တကိုယ်လုံးကို ခြေဆုံးခေါင်းဖျားကြည့်လိုက်ကာ..

“မေ အသက်ဘယ်လောက်ရှိပြီလဲ”

“၁၆ နှစ်ပြည့်ပါပြီ ကိုဆွေရဲ့”

“အယ်...ဒါဖြင့် ဖြစ်ပြီ ဖြစ်ပြီ”

“အိုး...ဘာဖြစ်တာတုန်း”

“ကိုဆွေ့ မိတ်ဆွေ တရားသူကြီးတယောက်က ပြောတယ်၊ မိန်းကလေး ၁၆-နှစ်ပြည့်ရင် လက်ထပ်နိုင်သတဲ့၊ ကဲ...နက်ဖြန်ဘဲ သူ့ရုံးသွားကြစို့လား”

ဤနေရာတွင် မေ့ခေါင်းကလေး လှုပ်ခါသွားကာ..

“နိုးနိုး ဒီလိုနဲ့တော့ မဖြစ်ဘူးဆရာ”

“ဘယ်လိုမှလဲ”

“မာမိက အနည်းဆုံး ငွေ ၃၀၀၀-ကုန် တင်တောင်းရမတဲ့..”

“အောင်မယ်လေးဗျ”

ကျွန်တော်ပါးစပ် အသံထွက်သွားသည်တော့ မဟုတ်ပါ။ ကျွန်တော်မျက်လုံးပြူးပြီး ဝိုင်းသွားပါသည်။

ဤတွင် ချစ်သူအခြေကို သိလှသောမေမှာ ကျွန်တော့်အကျီစကိုကိုင်ပြီး...

“မောင်ရယ် ငွေသုံးထောင်ဆိုပေမယ့် မောင်က နှစ်ထောင်ဘဲရှာရမှာပါ။ မေ့မှာ မာမိတို့ မသိအောင် တိတ်တိတ်စုထားတဲ့ ငွေတထောင် ရှိနေပါတယ် နောင်မောင်နဲ့ မေနဲ့ညား တော့ မေဘယ်လိုဘဲ နေရနေရ၊ စာရေးဆရာ ဘဝမှာ ငွေကြေးဆင်းရဲမှန်းလဲ မေသိပါတယ်၊ ဒီငွေလေး နှစ်ထောင်တော့ ကြိုးစားရှာလိုက်ပါ မောင်ရယ်၊ မောင် မေ့ကို ချစ်တယ်နော်၊ မေကလဲ မောင့် ကို သိပ်ချစ်တာဘဲကွယ်”

ထိုစဉ်ကရေးခဲ့သော ဝတ္ထုများတွင် ယင်းသို့လျှင် ချစ်သူကို မြူ၏။ ဟိုလူသည် လူကို ကလိ၏။ စာဖတ်သူများကို ပျော်ရွှင်စေ၏။

ဤဝတ္ထု တပိုင်းတစမှာ ၁၉၅၀-ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ရှုမဝတွင် ကျွန်တော်၏ ၄၃-ပုဒ် မြောက် ‘ရွှေဥဒေါင်း ထိပေါက်တယ်ဆိုလို့’ ဝတ္ထုဖြစ်၏။

ထိုစဉ်ကအမှန်ဘဲ ‘ရွှေဥဒေါင်း’ဟူသော အတိတ်ဖြင့် သတင်းစာများတွင် ငါးဆောင်းဆု ပေါက်ကြောင်းပါလာ၏။ ယင်းအခိုက်မှာ ဆရာကြီးက ရန်ကုန်မှာ၊ ဒေါ်ကြီးစိုးက မန္တလေးမှာ၊ ဒီတော့ဆရာကြီးက ‘မစို ငါ့နံမယ်နဲ့ ထိုးလိုက်တာဖြစ်လိမ့်မလား’ ဒေါ်ကြီးကလဲ “အင်း...အကို ကြီးတော့ ထိပေါက်ပြီပေါ့”

ထိုအခါ တပည့်ရင်းများ ဖြစ်ကြသော ငွေဥဒေါင်းနှင့် သော်တာဆွေက ဒို့ကို ၅၀၀၀ (ငါးထောင်)စီလောက်တော့ ဆရာကြီးက ပေးတန်ကောင်းရဲ့ဟူသော စိတ်ကူးယဉ်ဖြင့်..

ယင်းဝတ္ထု ဇာတ်လမ်း ဖမ်းထားသည်မှာ ငွေဥဒေါင်းက ကျွန်တော့်အား “ဆရာကြီးနဲ့ တွေ့ပြီးပြီ၊ ကိုယ့်လူ မင်းငါးထောင် ငါငါးထောင်တော့ သေချာနေပြီမောင်”ဟူသော ဂျောက်တွန်းစကားဖြင့် မေ့အား မေ့မိဘဲများ ဆန္ဒအတိုင်း ၃၀၀၀ ကုန် တင်တောင်းတော့မည်ဟု ဂတိပေးပြီး သော်တာဆွေပျော်လွန်းလှ၍ ပိုငွေနှစ်ထောင်ကိုမရမီက သူများဆီမှ အတိုးများနှင့် ချေးငှားသုံးပစ်ခြင်း၊ ဟော်တယ်တွေမှာ အကြွေးသောက်စားပစ်ခြင်းဖြင့် အမှန်တကယ်ဆရာကြီး ထိမပေါက်တော့ သော်တာဆွေ ဂျောက်ကျသည့် ဇာတ်လမ်းဖြစ်၏။

ယင်းသို့လျှင် ကျွန်တော်သည် ကိုယ့်ဘဝ ကျရာ၊ ကြုံရာ၊ တွေ့ရာ၊ မြင်ရာတို့ကို စိတ်ကူးဖြင့် ဇာတ်အိမ်ဖွဲ့၍ မိမိကိုယ်မိမိ ဇာတ်လိုက်လုပ်ကာ ဟာသဝတ္ထုများ ရေးခဲ့ပါ၏။

ဤသို့ ရေးနေစဉ်၊ ရေးနေခိုက်နှင့် တွေးနေခိုက်တို့မှာလည်း ကျွန်တော်သည် ဝတ္ထုထဲက ကိုယ်ဖန်တည်းသည့် ဇာတ်ကောင်အတိုင်း ပျော်ရွှင်နေတတ်ပါ၏။ လူတို့ အိပ်မက်နေသည့် ပမာတည်း။ သို့သော် ကျွန်တော့်ဘဝ စင်စစ်ကား...

လူတို့ အိပ်မက် ပမာတည်း။

အခန်း-၃

(က)

သို့သော် ကျွန်တော့်ဘဝ စင်စစ်ကား

မြင်းလှည်းသမားဘဝတုန်းကလည်း မသာယာပါ။ စာရေးဆရာ ဖြစ်လာတော့ပို၍ဆိုး၏။ ကျွန်တော့်ယောက္ခမမျိုးသည် စာပေကိုမမေ့၊ စာရေးဆရာကို အထင်မကြီး၊ ငွေကိုသာလျှင် သည်းခြေကြိုက်သူဖြစ်၏။ ကျွန်တော့်ဇနီးကလည်း ထိုနည်းတူပင်။

ကျွန်တော်သည် မန္တလေးမြို့မှ စာရေးဆရာဖြစ်ခဲ့ပြီး ရန်ကုန်မြို့ပြန်ရောက်တော့ ယောက္ခမအိမ်ထက် ပြန်၍တက်ရသော မျက်နှာငယ်သမက် တပတ်နွမ်းလေး၊ ဖြစ်ရကား ယောက္ခမ၏ အမိန့်သံကိုနာခံရ၏။

“ဟေ့ မင်းတို့ ငါ့ကို တလထမင်းလခ တရာပေးရမယ်ကွ...ဒါဘဲ”

ကျွန်တော် ကသာမှာ သောင်တင်နေစဉ်က ဒုတိယသားယောက်ျားလေးကိုမွေးသည်။ ထိုအခါ သူ့သမီးအား “ညည်းလင်လုပ်စာမရှိဘဲနဲ့ ခလေးနှစ်ယောက်နဲ့ ညည်းကို ငါကျွေးမထား နိုင်ဘူး၊ သွား တောက ညည်းယောက္ခမဆီကို”ဆိုသဖြင့် သူတို့သားအမိတွေ ကျွန်တော့်အဖေအိမ် ရောက်နေကြသည်။

သည့်နောက် ကျွန်တော်က ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း ကသာမှာ မိန်းမတယောက် ပါလာခဲ့ပြီး အခြေမလှ၍ မန္တလေးပြန်လစ်ရသည်။ ကျွန်တော့်ဇနီး မိသားစုသည် ရန်ကုန်က သူ့အမေအိမ် ပြန်ရောက်နေကြခြင်းဖြစ်ရကား ကျွန်တော်သည် ယောက္ခမဆန္ဒအတိုင်း တလတရာဘဲ ပေးရမည်ပေါ့။

ထိုအချိန်သည် ကက်စ်ဘီခေတ် အင်္ဂလိပ်တွေဘဲ ရှိသေးရာ၊ ကုန်ဈေးနှုန်းသည် ကလေးနှစ်ယောက်နှင့် ကျွန်တော်တို့ လင်မယားအတွက် ထမင်းလခ ၁၀၀-ဆိုသည်မှာ ကျွေးရသူလည်း မနာ၊ စားရသူကလည်း ပေးထိုက်ပါပေ၏။

ထို့နောက် လွတ်လပ်ရေးရပြီး မြန်မာ့ငွေဖြစ်လာသောအခါ ကျွန်တော်တို့တွင် တတိယမြောက် ရင်သွေးမွေး၍ ကလေးတယောက်တိုးသည်နှင့် ယောက္ခမက နောက်ထပ် ၅၀-တိုးကာ ၁၅၀-တောင်းသည်။ ဒီတော့လဲ ကိစ္စမရှိပါ။ သော်တာဆွေ လူကြိုက်များလာ၍ ကျွန်တော့်ဝတ္ထုတန်ဖိုးလည်း တိုးနေပြီကဘဲ။

သို့ရာတွင် ကျွန်တော့်ယောက္ခမအတွက် တခုခက်သည်မှာ သူ့အားပထမဦးဆုံးအကြိမ်က ထမင်းလခကို အင်္ဂလိပ်လဆန်း ၁၀-ရက်နေ့၌ ပေးမိလေရာ၊ လဆန်းတိုင်း လဆန်းတိုင်း ထို ၁၀-ရက်နေ့တိုင်း ငွေမပေးနိုင်ပြီဆိုလျှင် သူမရမချင်း ဂျီတိုက်တော့သည်။ လေးငါးရက် ကျော် လာလျှင် ကျွန်တော့်အား အိမ်ပေါ်က မောင်းချတော့သည်။

ကျွန်တော့်အလုပ်သည် လခစားမဟုတ်၊ ငွေရချက် နေ့ရက်မမှန်ဘူးဆိုသည်ကို သူလက်မခံ။ “ဟဲ့ နင့်ကို ဘယ်သူက စာရေးဆရာလုပ်ခိုင်းလို့လဲ ဟဲ့၊ ငါတို့က လခစားမျိုး၊ လခ စားအလုပ်မှ ကြိုက်တယ်လို့ ပြောခဲ့ပြီမဟုတ်လား”

“နေပါအုံး အန်တီ၊ ကျွန်တော်တို့ အခု အန်တီဆီမှာ ထမင်းလခ ပေးစားခဲ့တာ နှစ်နဲ့ ချီနေပြီ၊ ဘယ်တုန်းကများ တလမပေးခဲ့တာ ရှိသလဲ၊ နေ့မမှန်ဘူး ရက်နောက်ကျတာများသာ ရှိခဲ့ပါတယ်”

အဲဒီနောက်ကျတာကိုဘဲ ငါမကြိုက်တာဟေ့..မောင်ကြင်ဆွေရေ၊

သည်တော့ ကျွန်တော်လည်း စိတ်တိုလာကာ...

“ဟာ မကြိုက်လဲ မတတ်နိုင်ဘူးဗျို့”

“ဒါဖြင့် မင်း ငါ့အိမ်ပေါ်က ဆင်းသွား”

“ဆင်းသဗျာ...ဆင်းသဗျာ”

...ဆိုပြီး ကျွန်တော်ဆင်းခဲ့၏။

ဒီတော့ လုပ်ပြန်သေး၏။

“ဟေ့..မင်းတင်ပြီးရိုးလားကွ၊ မင်းသားမယားပါ ခေါ်သွားကွ”

“မခေါ်ဘူးဗျ၊ မခေါ်ဘူးဗျ၊ ခင်းဗျားသမီးနဲ့ ခင်ဗျားမြေးတွေ ခင်ဗျား ကျွေးချင်ကျွေး၊ မကျွေးချင် သတ်ပစ်”

သည်တော့ သူ့အတွင်းဘက် လှည့်အော်ပြန်တော့၏။

“ဟဲ့ ... ကောင်မကြားရဲ့လား၊ နင့်လင် တောသားက ငါ့ကိုစော်ကားသွားတာဟဲ့”

သူတို့သားအမိချင်းတော့ ဘယ်လိုဖြစ်ဖြစ်၊ ကျွန်တော်နားပိတ်ပြီး အမြန်လစ်တော့၏။

ထိုအချိန်တွင် ယောက္ခမအိမ်က မောင်းချတိုင်း ကျွန်တော့်မှာ ခိုကိုးရန်အိမ်တွေက အများကြီးရှိ၏။ အမကြီး ခင်မျိုးချစ်အိမ်၊ မင်းရှင်နောင်အိမ်၊ အနီးဆုံးမှာ တလမ်းထဲ တအိမ်ကျော်တွင်ပင်ရှိသော ဆရာမကြီး ဒေါ်မမအိမ်၊ ကျွန်တော်၏ အင်္ဂလိပ်စာသင်တန်းတက်ခဲ့သော ကျောင်းဘော်ဒါအိမ်ဖြစ်၏။ ဆရာမကြီးသည် ကျောင်းဖွင့်လျက်ပင်ဖြစ်၍၊ ဘော်ဒါ ကျောင်းသားတွေရှိရာ သူ့အိမ်မှာ လူတယောက် ထမင်းကျွေးရန် ဘာမျှမခဲယဉ်းချေ။

ထို့ပြင် ဆရာမကြီးသည် ကျွန်တော့်အား သူ့ကျောင်းသားဘဝမှ စတင်ခင်မင်ခဲ့ရာ၊

နောင်ပုဂံခေတ် မြင်းလှည်းသမားဘဝရောက်တော့လည်း အဆက်မပြတ် ရှိနေ၍၊ မြင်းလှည်း သမားဘဝတုန်းက ဒီယောက္ခမ မောင်းချလဲ ဒီလို လာနေကျ၊ စာရေးဆရာဘာရောက်လို့၊ ဒီယောက္ခမ မောင်းချလဲ ဒီလိုလာနေကျဘဲမို့၊ ဆရာမကြီးအဖို့ ရှိနေပြီ ဘာမျှဆီးပြီး မေးခြင်း စမ်းခြင်းမပြုတော့။ လာခဲ့ပြန်ပေါ့ဆိုသည့် အဓိပ္ပာယ် အကြည့်နှင့် ခပ်ပြီးပြီးပေ။

ဆရာမကြီးသာ မဟုတ်၊ ဒီလို ကျွန်တော်တို့ သမီးယောက္ခမရန်ဖြစ်ကြတာတော့ တရပ်လုံးမှာလဲရှိနေကြပါပြီ။ ဘာကြောင့်ဆို အခုန ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း အင်္ဂလိပ်လဆန်း ဆယ်ရက်ကျော်လို့ သူ့ထမင်းလခ မပေးနိုင်တိုင်း ဖြစ်နေကြတာကိုး။

ဒီတော့ တဦးသော စာပေဝါသနာရှင်က စာချိုးထားသဗျ။

ဟိုရှေ့က ဆူညံညံ

ဘာသံလဲ မေး။

မေးပါနဲ့အေ

သော်တာဆွေ သူ့ယောက္ခမနဲ့

ဘောက်ကျတယ်လေး...တဲ့။

နို့ပြီးတော့ ကျွန်တော်တို့ သမီးယောက္ခမ ဘယ်တော့ပြန်တည့်သလဲတဲ့။ အဲဒီလထဲမှာ ထမင်းလခပေးပြီးရင် ပြန်တည့်တာပါဘဲတဲ့။

ကျွန်တော်သည် ဤပထမဇနီးနှင့် ၁၂-နှစ်မျှ ကလေး ၅-ယောက်ရအောင် ပေါင်းသင်းခဲ့ ပါသည်။ လင်မယားချင်းတခါမျှ ရန်မဖြစ်ခဲ့ရ။ ယောက္ခမနဲ့ဘဲ အကြိမ်ပေါင်းမရေမတွက်နိုင် အောင် ရန်ပွဲကြီး ရန်ပွဲငယ် အသွယ်သွယ် နွဲ့ခဲ့ရပါသည်။

ကျွန်တော့်ဇနီး နော်မာကား သူ့အမေနှင့် ကျွန်တော့်အကြားမှာ ဘာမျှအသုံးမကျ၊ ဘာမျှ လည်း နားမလည်။ ကျွန်တော့်ဘက်က တခွန်းတပါဒလေးမျှ ကူညီပါဝင်မပေးနိုင်သည့်ပြင် ကျွန်တော်ဆရာမကြီးအိမ် ရောက်သွားသောအခါ၌ နေ့စဉ်ပင် ကျွန်တော့် စာရေးစာပွဲနားလာ၍

“ကိုကြင်ဆွေ မာမီက ပိုက်ဆံ မရသေးဘူးလားတဲ့။”

“ဟဲ့ မရသေးဘူးဟဲ့၊ မရသေးဘူးဟဲ့၊ အခုမှ ဝတ္ထုရေးရတုန်းဟဲ့၊ သွား နင့်မျက်နှာမြင် ရင် ငါစာရေးမရတော့ဘူး”

ဒါအမှန်ဘဲဖြစ်၏။ ကျွန်တော်သည် လက်ရှိဘဝကို မေ့ကာစာရေးဆရာတို့၏ သမထဖြင့် စိတ်ကူးယဉ်ဈာန်ဝင်၍ စာရေးရခြင်းဖြစ်ပါ၏။

ဤလိုဆိုးဝါးသော ယောက္ခမနှင့် ဒီမျှ အသုံးမကျသော ဇနီးကို ပေါင်းသင်းရင်း ဟာသ ဝတ္ထုတွေ ရေးနေရသော ကျွန်တော်မှာ ကိုယ့်ကိုလူပျိုထင်၍ ချစ်နေကြသော ရည်းစားကလေး တွေ၏ ဓာတ်ပုံနှင့် စာများသာ ကျွန်တော့်အတွက် အားဆေးများဖြစ်ပါ၏။

ဒီနေရာမှာ စာဖတ်သူက မေးချင်ပေလိမ့်မယ်။ လူပျိုလို့လိမ်ပြီး မိန်းကလေးတွေကို ရည်းစားလုပ်တာ ကောင်းသလားကွာ။ ဒီကလေးမတွေ ဖျက်ဆီးရာ မရောက်ဖူးလား။

မရောက်ပါဘူး။ ကျွန်တော်လက်ရှိ အိမ်ထောင်စွန့်ပစ်ပြီး အတည်ယူမည် စိတ်မကူးဘဲနှင့် မည်သည့် အမျိုးသမီးကိုမျှ မကျူးလွန်ခဲ့ပါ။ သာကေတွေ ပြစ်ရာ အများကြီးရှိပါသည်။

(ခ)

ကျွန်တော်နှင့် ပထမဦးဆုံး နီးစပ်သူ

သူကားစာနှင့်မိတ်ဖွဲ့လာသူမဟုတ်။ လူကိုယ်တိုင် လာတွေ့သူဖြစ်သည်။ ၁၉၄၈-ခုနှစ် ပဒေသာမဂ္ဂဇင်း ထုတ်နေစဉ်က တခုသော လဆန်းရက် စာအုပ်ထွက်စ အချိန်တွင် ဘုရားလမ်း၊ ပဒေသာမဂ္ဂဇင်းတိုက်တည်ရာ (သာဓု)အိမ်သို့ အသက် အစိတ်မျှခန့်မှန်းရသော အမျိုးသမီး တယောက် ရောက်လာသည်။ ပုံပန်းမှာ မြို့သူမဟုတ်ပေ။ ကုန်ပစ္စည်းအထုပ်တွေ အပြည့်ထည့် ထားသော လက်ဆွဲခြင်းတခုကို ခေါင်းပေါ်ရွက်လာသည်။ ရုပ်ရည်ကား တရုပ်သွေးစပ်၍ အသား ဖြူပြီး ဝါဝင်းသော မျက်နှာနှင့် ချောမောလှပသူဖြစ်သည်။

ထိုအချိန်၌ ထိုအိမ်မှာ စက်ရိုက်နေသော ကုလားလေးမောင်လှမှ လွဲ၍ အိမ်ရှေ့ခန်းတွင် ကျွန်တော်တယောက်ထဲရှိရာ အစဦးတွင် သူ့ကို သာဓုအိမ်လာသော ဧည့်သည်ဟုအောက်မေ့၍ သူ့ခေါင်းပေါ်ကခြင်းကို ကူချပေးရင်း..

“ဘယ်သူ့ တွေ့ချင်လို့လဲ၊ အိမ်သားတွေတော့ မရှိကြဘူးခင်ဗျ”

ထိုအခါသည် နွေရာသီ နေ့လည် ၂-နာရီလောက်ဖြစ်ရာ၊ ပူအိုက်လှသဖြင့် သူသည် သူ့ခေါင်းဖုလေးဖြေ၍ ချွေးများကို သုတ်လျက်...

“ကျွန်မ ဒီအိမ်လာတဲ့ ဧည့်သည်မဟုတ်ပါဘူးရှင်၊ ပဒေသာတိုက်ကို လာခဲ့တာပါ”

“အော်...ဘာကိစ္စရှိလို့ပါလဲ၊ ထိုင်ပါ ခင်ဗျ”

ကျွန်တော့်စိတ်တွင် စာမူပို့ထားသူဖြစ်၍ သူ့စာမူအကြောင်းမေးတော့မည်ထင်ကာ စာမူဆိုတာကလည်း ရုတ်တရက် ရှာရလွယ်သည် မဟုတ်၍ စိုးရိမ်စိတ်ဖြင့် မေးမိသည်။ အော်.. တော်ပါသေးရဲ့။

“တခြားကိစ္စ မဟုတ်ပါဘူးရှင်၊ ပဒေသာမဂ္ဂဇင်း တအုပ်ဝယ်ချင်လို့ပါ။

သည်တော့မှ ရင်ထဲမှ အလုံးကြီးကျသွားကာ...

“မဂ္ဂဇင်းဟာ ဈေးထဲ ဘယ်စာအုပ်ဆိုင် ဝယ်ဝယ်ရသားဘဲ။ ဒီများ အပင်ပန်းခံလာလို့ဗျာ’

“အော်..ဒီဆန်းကဖေးမုန့်၊ ဝယ်ရအောင်လာရင်းနဲ့ နီးနေလို့ပါ”

“အော်...ဟုတ်လား၊ ဒါပေမယ့် ကျွန်တော်တို့က ရန်ကုန်မှာ တဦးတည်း ကိုယ်စားလှယ် ပေးထားတော့ တိုက်ကနေပြီးတော့ ဒီလိုတအုပ်စုနှစ်အုပ်စု မရောင်းရဘူးခင်ဗျာ၊ ဒါပေမယ့် ဒါကို မသိလို့ နေပူကြီးကျကျ အပင်ပန်းခံလာတဲ့ လူကိုတော့ ကျွန်တော်က အလကားပေးလိုက်ပါမယ် ခင်ဗျာ”ဆိုပြီး အံ့ဆွဲထဲက အသင့်ရှိနေတဲ့ စာတအုပ် ထုတ်ပေးလိုက်သပေါ့။

ဒီတော့ သူက စာအုပ်ကို အမြတ်တနိုးကိုင်ပြီး...

“ဟင်...အားနာစရာကြီးရှင်၊ ပိုက်ဆံတော့ ယူမှပေါ့ရှင်”ဆိုပြီး အသီးဖုကလေးနှစ်ခုနှင့် ကန့်လန့်ပိတ်ရသော သူ့သားရေအိတ်ဖွင့်တော့ (စာပွဲမှာ မျက်နှာချင်းဆိုင် ထိုင်နေတာဘဲ) ကျွန်တော်က ပြန်ပိတ်လိုက်ပြီး (လက်ချင်း ထိသွားတယ်လေ... တမင်လုပ်တာဘဲ)

“မလုပ်ပါနဲ့ဗျာ၊ ကျွန်တော် မျက်စိစွဲနေပါအုံးမယ်”

ဒီတော့ သူက ပြုံးလာသည်။ သူ့သွားလေးများလည်းလှ၏။

“ကျွန်မလေ..ပဒေသာ မဂ္ဂဇင်းကို သိပ်ကြိုက်တာဘဲ၊ လစဉ်အမြဲဝယ်ဖတ်တယ်”

“ဟာ..ဒါဖြင့်ရင် ဒီလိုလာဝယ်မနေရဘဲ စာအုပ်က အိမ်ကို အလိုလိုရောက်လာအောင် လုပ်ပါလား”

“ဘယ်လိုလုပ်ရမလဲ ရှင်”

“ပဒေသာအဖွဲ့ ကြော်ငြာကို မဖတ်ဖူးထင်တယ်”

“အော်.. ဖတ်မိတယ် ဖတ်မိတယ် ဟုတ်ပါရဲ့ရှင် ကျွန်မအခုဘဲ အသင်းဝင်သွားချင်တယ်၊ အဲဒီပဒေသာအဖွဲ့တာဝန်ခံ သော်တာဆွေရှိရဲ့လား၊ သူ့လဲ ကျွန်မတွေ့ချင်တယ်”

“ဘာကိစ္စရှိလို့လဲ”

“အော်-သူ့ဝတ္ထုတွေက သိပ်ရီရတော့ သူ့ရုပ်က ဘယ်လိုလဲ ကြည့်ချင်တာပေါ့”

ဤနေရာ၌ ကျွန်တော် ပီတိဖြစ်သွားကာ တိုက်ရိုက်မဖြေသေးဘဲ-

“ကျွန်တော်နဲ့ ခင်ဗျားနဲ့ နှစ်ယောက်စပ် ထီ ထိုးလိုက်ချင်သဗျာ”

“ဘာဖြစ်လို့လဲ”

“ခင်ဗျားဟာ သိပ်ကံကောင်းတယ်ဗျာ၊ ခင်ဗျားလိုချင်တဲ့ဆန္ဒဟာ ချက်ချင်းပြည့်နေတာဘဲ”

သို့တိုင် မရွေးရိုးလေး နားမလည်ရှာသေး။

“ဘာပြည့်တာလဲရှင်”

“ခင်ဗျား ပဒေသာအဖွဲ့ဝင်ချင်တယ်၊ နို့ပြီး သော်တာဆွေကို တွေ့ချင်မဟုတ်လား”

“ဟုတ်ကဲ့.”

“အခု တွေ့နေတာဘဲ ၅ မိနစ်ကျော်သွားပြီဗျ”ဟု လက်ကနာရီကို ကြည့်ပြောလိုက် သည်။

သည်တော့မှ သူ ရုတ်တရက် အံ့အားသင့်သွားပြီး ချက်ချင်းဘဲ အားရပါးရပြုံးလိုက်ကာ-

“ဟာ..ဆရာ”ဆိုပြီး စာဖတ်သူနှင့် စာရေးဆရာတို့ ထုံးစံရုတ်ခြည်းဘဲ ရင်းနှီးသောအသွင် သို့ ဆောင်သွားလေသည်။

“နံမယ် ဘယ်နှယ့်ခေါ်လဲ”

“မကြင်ရွှေပါ”

“ဟာ..ကိုယ်တို့နှစ်ယောက်တော့ မောင်နှမတောင် ဖြစ်နိုင်နေပဟေ့”

“ဘယ်လိုလဲဆရာ”

“ကျွန်တော့်လူနံမယ်ကလဲ မောင်ကြင်ဆွေကိုဗျ”

သူ ရဲရင့်သွက်လက်လာကာ-

“ဒီလိုဆို ဟန်ကျတာပေါ့ ဆရာ၊ကဲ ပဒေသာအဖွဲ့ဝင်ရအောင် ဝင်ကြေးဘယ်လောက် ပေးရမလဲ”

“ဇလမဂ္ဂဇင်း ၆-အုပ်ဖိုး ၁၂-ကျပ်၊ တနှစ်တွက် ၂၄-ကျပ်”

ကျွန်တော်သည် အံ့ဆွဲထဲမှ ပဒေသာအဖွဲ့ဝင် လက်ခံစာအုပ်ကိုထုတ်သည်။ သူက ပိုက်ဆံ အိတ်ထဲက ငွေကိုထုတ်သည်။

“ဆရာ...တနှစ်တွက်ဖဲ ဝင်ခဲမယ်”

“ကောင်းတာပေါ့”

ဤ (ကောင်းတာပေါ့)မှာ အဓိပ္ပာယ်နှစ်ခု ပါသည်။ အကြောင်းမှာ ထိုစဉ်က ကျွန်တော်တို့ ပဒေသာလုပ်သား စာရေးဆရာများသည် စာရေးခတ်ပြားမှမယူဘဲ တန်ဘိုးကို ပဒေသာရှယ်ယာဝင် စုငွေထား၍ လောလောဆယ်အားဖြင့် လုပ်ခ တလ ၁၀၀ စီသာ ယူကြရရာ ဒီလဆန်းမှာ ကျွန်တော်တပြားမျှမရသေး။ ဒီနေ့ငွေကိုင်သာခက စာအုပ်ဖိုးငွေ သွားတောင်းနေ သည်ကို ကျွန်တော်ထိုင်စောင့်နေခြင်းဖြစ်၏။ ဤသို့ တလတရာဆိုသော်လည်း ဘယ်တော့မှ လုံးကနဲ ရသည်မဟုတ်၊ နှစ်ဆယ်စီ အစိတ်စီ လီရလေရာ၊ ဟော-ဒီကောင်မလေးဆီက အသင်း ဝင်ကြေး ၂၄-ကျပ် ရလိုက်ပြီဆိုတော့ ကျွန်တော်ဒီနားထိုင်းသာခုကို အချိန်ကုန်ခံပြီး စောင့်နေစ ရာ မလိုတော့ပေ။

ထို့ကြောင့် ကောင်မလေးက သွားရန်ဟန်ပြင်တော့ ကျွန်တော်က အတွင်းခန်း၌ စက်ရိုက်နေသော ကုလားလေးအား...

“ဟေး...မောင်လှရေ...”

“အကို...”

“ငါသွားတော့မယ်ကွ... ခို၊ စာရေးဆရာထဲက ပေးနေကျ စာရေးဆရာတွေ စာအုပ်လာ တောင်းရင် မင်းဘဲပေးပြီး စာရင်းမှတ်ထားလိုက်ကွာ”

“ဟုတ်ကဲ့...အကိုး”

ဤစဉ်တွင် သူ့ခြင်းရွက်ရန် ခေါင်းဖုပြန်လိပ်နေသော ကျွန်တော်တို့ ပဒေသာအဖွဲ့ဝင် အသစ် စက်စက်ကလေး မကြင်ရွှေအား သူ့ခေါင်းဖုလိပ်ဆွဲ၍ ပြန်ဆန်လိုက်ပြီး..

“ခေါင်းပေါ်ရွက်မနေစမ်းပါနဲ့၊ တကယ်တော့သူမကြီးကျနေတာဘဲ”

သူက မျက်နှာချိုချိုလေးနှင့် ကျွန်တော့်မော့ကြည့်၍..

“ခေါင်းပေါ် မရွက်လို့ လက်က မဆွဲနိုင်ဘူး ဆရာရဲ့”

“ဆွဲနိုင်အောင် လုပ်ပေးမှာပေါ့ ပေး ဟောဒီအထုပ် ကြီးကြီးနှစ်ခုကို “ဆိုပြီး ကျွန်တော် ယူလိုက်ကာ...“လိုက်ပို့မှာပေါ့ သွားချင်တဲ့နေရာကို ဘယ်ထိအောင်သွားမလဲ၊ ဧဝရက်တောင် ထိပ်ကိုလား၊ ရေရှားတဲ့ သဲကန္တာရသွားမလား၊ နေမမြင် ရေပြင်ခဲတဲ့ မြောက်ဝန်ရိုးစွန်းကိုလား”

သူသည် အလွန်သဘောကျစွာ နှုတ်ခမ်းကိုမဖွင့်ဘဲ ကျိတ်၍ရယ်ခြင်းမျိုးဖြင့် အသံထွက် အောင်ရယ်လိုက်ပြီး..

“ဆရာကတော့ အပြောသိပ်ပါတာဘဲ၊ ဒါကြောင့် စာရေးဆရာဖြစ်တာဘဲ”

“အပြောပါလို့ စာရေးဆရာဖြစ်တာ မဟုတ်ပါဘူးဗျာ အရေးတော်လို့ပါ”

“ဟုတ်ပါသတဲ့ရှင်...ဆရာတော့ ကျွန်မမနိုင်တော့ပါဘူး”

ယင်းသို့ပြောကြရင်း သူကခြင်းဆွဲ ကျွန်တော်ကအထုပ်နှစ်ခုပိုက်၊ သာဓုအိမ်ကထွက်ပြီး လမ်းပေါ်လျှောက်လာကြရင်း ကျွန်တော်အလိုချင်ဆုံးသော ယာဉ်ကိုရှာသည်။

မကြာမီ တွေ့ပါပြီ၊ လန်ကတ်စတာ လမ်းထဲမှ ဘုရားလမ်းဘက်ထွက်လာသော လန်ဒြား တစ်စင်း၊ ကျွန်တော်လှမ်းခေါ်လိုက်သည်။

“ဟေး...လန်ဒြား ခါလီဟဲ...” (ထိုစဉ် ရန်ကုန်မှာ လန်ဒြားရှိသေး၏။)

“အခြားဆပ်”ဆိုပြီး မကြာမီ ကျွန်တော်တို့ရှေ့တော်မှောက်ပြားပြားဝပ် ရောက်လာတော့ သည်။ ကုလား လန်ဒြားချရင် ဒီလိုဘဲ။

“တက် မကြင်ရွှေ နေပူတယ် ခြေပူတယ်၊ ကုလားစီးရင် အားကြီး အများကြီး သက်သာ တယ်”

သူ ကျွန်တော့်ဩဇာသံ ငြင်းနိုင်စွမ်းမရှိ။ မကြာမီ ကျွန်တော်တို့မှာ သွားနေကျလာနေကျ နှစ်ယောက်ကဲ့သို့ လန်ဒြားပေါ်မှာ ဟန်ကြွားမော်ကာ..။

သူသည်လန်ဒြားပေါ်တွင် သူ့နံဘေး ကျွန်တော်ဝင်ထိုင်လိုက်စက မျက်နှာမှာ ရှက်သွေး ကလေးဖျန်းသွားသော်လည်း ကုလားကလည်း အပြေးကောင်း၍ လေကလေး သွေးတော့ မကြာမီ ရှက်သွေးကလေးပြေသွားကာ သူကဘဲ စကားစသည်။

“ဆရာက အခုနက ကျမကို ခြင်းတောင်းကြီးခေါင်းပေါ်ရွက်တာ တောသူမကြီးကျနေတာ ဘဲတဲ.”

“နို့ မဟုတ်ဖူးလား”

“ဟုတ်ပါတယ်ဆရာရဲ့ ကျမတောသူမဘဲ၊ အခုန အဖွဲ့ဝင်လိပ်စာပေးတဲ့ ဒီမြို့ထဲကအိမ်က ကျမတို့ ဆွေမျိုးအိမ်၊ ကျမတို့နေတဲ့ရွာက ပိုစမင်းမရောက်ဖူး၊ စာတိုက်နဲ့ စာပေးစာယူလုပ်လို့မရဘူး၊ ညောင်ပင်လေးဆိပ်ကနေပြီး တွံတေးလမ်းအတိုင်းလှေနဲ့ နေ့ဝက် ခရီး သွားရတယ်”

ထိုအခါ ကျွန်တော်သည် လက်ပတ်နာရီကိုကြည့်၍..

“ဟာ...၃နာရီကျော်နေပြီ၊ ဒါဖြင့် ဒီနေ့ပြန်လို့ မဖြစ်တော့ဘူးပေါ့”

“ဘယ်ဖြစ်တော့မလဲ”

“ဒါဖြင့် အခုဘယ်သွားမလဲ၊ ဈေးဝယ်လို့ပြီးပလား”

“ပြီးပါပြီ ၁၉-လမ်းအိမ်ကို သွားမယ်”

ထို့ကြောင့် ဘုရားလမ်းနှင့် ကျုံးကြီးလမ်းဆုံ ရောက်သောအခါ ကျွန်တော်က လန်ဒြား ကုလားအား...

“ဟေ့ ဒိုင်းနားချောင်း”

ကုလားက ညာဘက်ကွေ့လိုက်ပြီး ခဏကြာသောအခါသူက..

“ဆရာ...ဆင်းနေရစ်ခဲ့တော့”

“အို...ဘာလို့လဲ၊ အိမ်သိရအောင်လေ...အိမ်အထိ လိုက်ပို့မယ်”

“မဖြစ်ဖူးဆရာ..မဖြစ်ဖူး...မဖြစ်ဖူး”

“ဘာကြောင့်တုန်း”

သူခဏလေးတွေနေပြီးမှ

“ဆရာနဲ့ကျမ အခုလို နှစ်ယောက်တွဲ လန်ဒြားစီးလာကြတာ ဆွေမျိုးတွေမြင်မှဖြင့်”

သည်တော့မှ ကျွန်တော်သတိပြုမိကာ...

“အား....ဟုတ်သားဘဲဟ...ဒို့လုပ်ပုံကလဲ”ဟု ကျွန်တော့်စိတ်ထဲမှ ကိုယ့်ကိုယ်ကို ပြောမိပြီး ကုလားအား...

“ဟေ့...ဘားယားရပ်ခိုး”

ဘယ်ဘက်ပလက်ဖောင်း ကပ်ရပ်ခိုင်းပြီး၊ ဆင်းလိုက်ရတော့သည်။ သူသည် ကုလားအား “စီးတားဂျောင်း”ဟု ပြောပြီး ကျွန်တော့်ကို ပြုံးပြုံးကလေး လက်ပြသွားသည်။

နောက်နေ့တွင် ပဒေသာတိုက်သို့ သူ့ဆီမှ စာတစောင်ရောက်လာသည်။

အကိုလေးရှင့်....

ဒီလိုဘဲ ခေါ်ပါရစေတော့နော်။ အကိုလေးက မနေ့က ပြောတယ်မို့လား မောင်နှမ တောင် ဖြစ်နိုင်နေပြီလို့။ အဲဒါ ကျမသိပ်သဘောကျသွားတာဘဲ အကိုလေးရယ်။ အကိုလေးက အဲလို ပြောလိုက်ချင်းဘဲ ကျမစိတ်ထဲမှာ အကိုလေးလို ချစ်သွားတာဘဲ။ ကျမကိုလဲ ညီမလိုခေါ် မယ် မဟုတ်လား။ ခေါ်ပါ အကိုလေးရယ်။ ညီမမှာလေ ဟိုတုန်းက အကိုလေးလို ခေါ်ခဲ့ရတဲ့ အကိုတယောက် ရှိခဲ့ပါတယ်။ အခုတော့ ဂျပန်ခေတ်ကဘဲ ဆုံးသွားရှာပြီ။

မနေ့က အကိုလေးနဲ့ တွေ့ရတော့မှ အကိုစားရပြီလို့ ညီမသိပ်ဝမ်းသာသွားတာဘဲ အကိုလေးရယ်။ ညီမအကိုရှိရင်လဲ အကိုလေးအရွယ်လောက်နေမှာဘဲ။ အကိုလေး အသက် ဘယ်လောက်လဲ။ ညီမက ၂၆-နှစ်။

ညီမမှာလေ အခု အမေအိုကြီးနဲ့ မောင်လေးတယောက်နဲ့ ရွာမှာ ကုန်စုံဆိုင်ဖွင့်ထားပါ တယ်။ အခုရန်ကုန်လာတာဟာ ကုန်တွေဝယ်ရအောင်ပါ။ မနက်ကုန်တွေကို လှေနဲ့တင်ပြီးတော့ ပြန်မယ်။ အခု ဒီစာက အကိုလေးနဲ့ ခွဲခဲ့ပြီး ၁၉-လမ်းအိမ် ရောက်ရောက်ချင်းဆိုသလို ရေးတာပါဘဲ။ နို့ပြီးစာသိမ်းချိန်အထိထည့်ခဲ့မယ်။

တခုပြောချင်တယ်အကိုလေး။ ညီမဆီကိုစာရေးမယ်ဆိုရင် ၁၉-လမ်း အိမ်လိပ်စာနဲ့ မထည့်နဲ့။ သူတို့ကဖောက်ပြီးဖတ်တတ်တယ်။ တရုတ်တွေ။ ညီမနဲ့အကိုလေး ဒီလိုဆက်သွယ် ကြတာကို ကြိုက်မယ် မဟုတ်ဖူး။

ဒီတော့ ညီမတို့ရွာလဲ စာတိုက်က မပေါက်တော့ စာပြန်မနေပါနဲ့တော့ အကိုလေးရာ။

နို့ပြီး ပဒေသာ မဂ္ဂဇင်းကိုလဲ သူတို့အိမ်လိပ်စာနဲ့ မပို့နဲ့တော့။ ညီမကိုယ်တိုင်လေ ထွက်တဲ့ရက် သတင်းစာထဲ ကြော်ငြာပြီး နောက်တနေ့မှာ ဒီနေ့လာခဲ့တဲ့အချိန်မျိုး ပဒေသာတိုက်ကိုလာခဲ့မယ်။ အကိုလေး စောင့်နေနော်။

အကိုလေး ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာ ကျန်းမာ ချမ်းသာပါစေ။

ညီမ ကြင်ရွှေ

ထိုမှတစ်ပါးကား သူနှင့် ကျွန်တော်သည် လစဉ်မဂ္ဂဇင်း ထွက်တိုင်းတွေ့ကြလျက်၊ ထို့ပြင် သူလလယ်ရက်များ ကုန်ဝယ်လာလျှင်လည်း ချိန်းဆို စာရေးကာ လှေဆိပ် လာကြုံစေလျက် ကျွန်တော်တို့ နှစ်ယောက်သည် အင်မတန် ရင်းနှီးသွားကြလေ၏။

သူ ကုန်ဝယ်လာရာကို ကျွန်တော် လျှောက်လိုက်သည်။ မုန့်အတူစားကြသည်။ ရုပ်ရှင် အတူ ကြည့်ကြသည်။

သူအခေါက်တိုင်း အခေါက်တိုင်း ကျွန်တော့်ကို သူတို့ရွာကို လိုက်လည်ရန်ခေါ်သည်။

လိုက်လာပြီး အေးအေးဆေးဆေး စာရေးပါ အကိုလေးရဲ့။ မေမေကိုလဲ ညီမအကိုစား ရပြီလို့ ပြောထားပြီ။ မေမေက ကြည့်ချင်တယ် ခေါ်ခဲ့ပါတဲ့။

ညီမ အကိုလေးကို ပျော်အောင်ပြုစုပါမယ်။ အကိုလေးကြိုက်တဲ့ အရက်လဲတိုက်ပါမယ် အကိုလေးရဲ့။

သို့သော် ကျွန်တော် မလိုက်ရဲပါ။ သူ့လှေဆိပ်အထိ လှေထဲအရောက်လိုက်ပို့ရုံသာ။

ကြည့်လေ၊ သူ့လှေကိုက ကုန်တွေအပြည့်နဲ့။ ခရီးသည်က သူတယောက်တည်းရယ်။ ခရီးဝေးသွားတဲ့ ရန်ကုန် သဗ္ဗာန်တွေကိုလဲ မိတ်ဆွေမြင်ဘူးမှာပေါ့။ စီးသူအတွက် မိုးလုံလေလုံ ပေါင်းမိုးနဲ့ ပဲ့ပိုင်းက တက်နှစ်ချောင်းနှင့် လှော်ခတ်သူက အမြဲတမ်း မတ်တတ်။ လှိုင်းလေးက လည်း တဖျတ်ဖျတ်။

အကယ်တော့ သူနဲ့ ကျွန်တော်နှစ်ယောက်တည်း ဒီပေါင်းမိုးလေးထဲပါသွားမည်ဆိုပါက ဤနေ့ဝက်ခရီးကြီးတွင် အကိုလေးရယ် ညီမလေးရယ်ဆိုနေကြတဲ့ ဤဘင်္ဂလားမောင်နှမသည် ဘာဖြစ်သွားမည်နည်း။

သည်တော့ ကျွန်တော်သူ့ကိုတကယ် ယူနိုင်သလား။

ဘယ်ယူနိုင်မှာတုန်း။ ယောက္ခမနဲ့ ထမင်းလခ ၁၅၀ တောင် မှန်မှန်မပေးနိုင်လို့ တဝန်းဝန်း ဖြစ်နေကြတာ။

နို့ပြီး ဒီယောက္ခမမျိုးကလဲ ဒီကိစ္စမျိုးဖြစ်လာရင် ငြိမ်နေမယ်မထင်လေနဲ့။ အောင်မယ် လေး...တောင်းလိုက်မယ့် ကလေးစရိတ်။ ကျွန်တော့်စိတ်ကလည်း ကျွန်တော့်သားသမီးလေးတွေ တော့ တာဝန်မဲ့မပြုနိုင်။

ထို့ကြောင့် ကျွန်တော်က “အကိုလေးမှာ ပဒေသာ တာဝန်တွေနဲ့ အလုပ်က မအားလပ် အောင်များလွန်းလို့ပါ ညီမရယ်”ဟူ၍ ဟူ၍သာ နှစ်သိမ့်၍ လွှတ်လိုက်ရပါ၏။

စင်စစ် တကယ်လည်း ကျွန်တော့်မှာ အလွန်အလုပ်များလှပါ၏။ ပဒေသာစတင် တည်ထောင်စက မိုးဝေနှင့် သန်းဆွေပါခဲ့သော်လည်း မိုးဝေကပထမ၊ သန်းဆွေက ဒုတိယ၊ ရှေ့ဆင့်နောက်ဆင့် ထွက်ခွာသွားကြသည်။

ဒီတော့ တင့်တယ်က ပြော၏။

“သူတို့မရှိ ဒို့တို့ချည်းပေါ့ မောင်ဆွေရာ၊ ကြိုးစားလိုက်စမ်း”

ဟုတ်ကဲ့...သူ့စကားနာခံပြီး ကြိုးစားလိုက်သမှ ကျွန်တော့်တသက်တာတွင် ဤသို့ စိတ်ပါ လက်ပါ လုပ်ခဲ့သော အခါမျိုးမကြုံခဲ့ဘူးသေး။ နောင်လဲ ဤသို့လုပ်နိုင်တော့မည် မဟုတ်ချေ။ ထိုစဉ်က အသက် ၂၉-နှစ်၊ ယခု ၅၀-ကျော်ခဲ့ပြီ။

ကြည့်ပါ။ အဲသည်တုန်းကများ နံနက်မိုးသောက် အလင်းရောက်သည်ဆိုလျှင်ပင် လွယ်အိတ်တလုံး လွယ်ကာ ကျွန်တော့်အိမ် မအူပင်လမ်းမှ မီးရထားဘူတာကျော်၍ ကြည့်မြင် တိုင် အိုးဘိုလမ်းရှိ တင့်တယ်အိမ်သို့ ရောက်ခဲ့ရသည်။ တခါတရံ သူ့အိပ်ရာမှမထသေး။ ဆရာသမားကို ချောင်းသံပေး၍ နှိုးရသည်။

“ဟေ့....မောင်ဆွေ လာပလားဟေ့”ဆိုပြီး သူ့အိပ်ရာမှထ ကိုယ်လက်သုတ်သင်ပြီး လက်ဖက်ရည် စားပွဲမှာထိုင်၊ စာရွက်တရွက်ဖြန့်ပြီး ကျွန်တော်ဒီနေ့လုပ်ရမည့် လုပ်ငန်းစဉ်တွေ ရေးပေးလေ၏။ နမူနာတခု ပြပါမည်။

(၁) ငါ့စာမူကို ပန်းချီကိုလေးဆီကို သွားပေး၊ မိန်းမပုံလှလှဆွဲခိုင်း၊ မနေ့က ကာလာ ခြယ်ခိုင်းထားတဲ့ ပုံတွေကိုယူ ဘလောက်တိုက်ပို့။

(၂) လမ်းမှာ ဦးဘဂျမ်းအိမ်ဝင်၊ ဟိုနေ့က ပြောတဲ့ပုံပြီးရင် တခါထဲယူသွား။

(၃) ဦးဘဂျမ်းဆီက ပုံရရင် ချက်ချင်း မှန်ရိုက်ခိုင်း။

(၄) အဲဒီအတွင်းမှာ ဘလောက်တိုက် ထိုင်မနေနဲ့၊ ဦးအုန်းလွင်အိမ်သွားအုံး ပုံရရင်ယူခဲ့။

(၅) ပြီးတဲ့ ဘလောက်တွေယူပြီး သာဓုဆီသွားပေး၊ သူ့ကိုအမြန်ရိုက်ခိုင်း။

(၆) ဒီနေ့ ဆရာတက်တိုးဆီက စာမူရမယ် ပြောတယ်၊ သူ့အလုပ်တိုက်သွား၊ ရရင် စန်းလွင်ဆီယူသွားပြီး ခေါင်းစည်းဆွဲခိုင်း။

(၇) စန်းလွင်ဆီမှာ ဟိုနေ့က ဆွဲခိုင်းထားတဲ့ ဆရာဇေယျရဲ့ ဆောင်းပါးခေါင်းစည်းပုံပြီး ရင် ဘလောက်တိုက်ပို့။

(🤔) အင်းလျားလမ်း ပုံနှိပ်စက်ကိုသွားပြီး ဖောင်ဖွဲ့နေတဲ့စာမူ အပိုအလို ဖြတ်စရာ ဖြည့်စရာရှိရင် ငါ့ဆီယူခဲ့။

(၉) သာဓုဆီမှာ ဒီနေ့ ငွေဘယ်လောက်ရောက်သလဲမေး၊ တရာကျော်ရရင် ၅၀-ယူပြီး ဦးငွေကိုင်သွားပေး၊ အရင်အပ်ထားတဲ့ပုံတွေ အမြန်ဆွဲပါလို့ပြော။

(၁၀) ဘလောက်တိုက်ပြန်သွားပြီး မှန်ရိုက်ပြီးသားပုံတွေကို ကာလာခြယ်ဘို့ ပန်းချီဆရာ တွေဆီ ပြန်ပို့၊ အချိန်ရရင် ဒီနေ့အပြီးခြယ်ခိုင်း၊ အနားကထိုင်နေ၊ ပြီးရင် အမြန်ဘလောက် တိုက်ပို့။

ဤကား ဆရာတင့်တယ် နေ့စဉ်ချပေးလေ့ရှိသော ကျွန်တော့်အလုပ်ဇယား နမူနာ ပါတည်း။

ကျွန်တော်သွားရသော ဌာနများကို ဖော်ပြပါမည်။ ပန်းချီ ဦးကိုလေး အိမ်က ၉-လမ်း၊ ဦးဘဂျမ်း အိမ်က ၁၃-လမ်း၊ ဘလောက်တိုက်က လွစ္စလမ်း၊ ဦးအုန်းလွင်က ၃၉-လမ်း၊ ဦးငွေ ကိုင်အိမ်က ပန်းဆိုးတန်း။ စန်းလွင်အိမ်က ရေကျော်။ ဆရာတက်တိုး အလုပ်တိုက်က စပတ်လမ်း။

ဤနေရာတွေကို ကျွန်တော် ပင့်ကူယှက်သကဲ့သို့ ခေါက်ကဲ့ပြန်ကဲ့ သွားရပါသည်။ သွားရပုံမှာ ဥပမာ ဦးဘဂျမ်းအိမ်မှ လွစ္စလမ်းကဲ့သို့ ခရီးမျိုးကား ဘတ်စ်ကားလမ်းဖြစ်၍ ကားစီးရပါသည်။ အနီးအနားနှင့် ဟိုချောင်သည်ချောင်တို့ကိုကား ဆိုက်ကား၊ လန်ဒြားခမတတ် နိုင်၍ ခြေလျင်ချည်းသွားရသည်။

ခြေကုန်လူပန်း အဖြစ်ဆုံးမှာ တင့်တယ်၏ရုံး သုံးထပ်တိုက်လှေကားထစ် ၇၀-ကျော်ကို တက်ရဆင်းရခြင်းဖြစ်ပါသည်။ သူသည် ထိုစဉ်၌ ပြန်ကြားရေးရုံးမှာ အလုပ်လုပ်လျက်ရှိပါသည်။ သူ့ဆီကို ကျွန်တော်တနေ့လျှင် ပျမ်းမျှခြင်း နှစ်ခေါက်လောက် ရောက်ရပါသည်။

သူကတော့ ထိုင်ပြီး ဇယားချပေးရုံပါ။ ညနေရုံးဆင်းသောအခါ၌ သူပဒေသာတိုက် (သာဓုအိမ်) သို့ရောက်လာပြီး။ ကျွန်တော့်လုပ်ငန်းများကို စိစစ်ပါသည်။ သူထင်သလောက် မပြီး မြောက်ခဲသော် အလုပ်ပေါ့လျော့သည်ဟု မာန်မဲပါသည်။ ကျွန်တော် ခေါင်းငုံ့၍ ခံခဲ့ပါသည်။

ဤအလုပ်တွေ ကြားထဲမှ ကျွန်တော်သည် ပဒေသာအဖွဲ့တာဝန်ခံဖြစ်၍ အဖွဲ့ဝင်တွေထံ စာပြန်ရပါသေးသည်။ သူတို့စာမူတွေ ဖတ်ရပါသေးသည်။ ကျွန်တော်ဝတ္ထု ရေးချိန်မှာ ညသန်းခေါင်ကျော် တရားနိုးတွင် ဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်တော်သည် ဘာကြောင့် ဤမျှကြိုးစားပါသနည်း။

ပဒေသာ မဂ္ဂဇင်းသည် ၁၉၄၈ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလကစထုတ်ရာ၊ ပထမဦးဆုံး ၃၅၀ဝိ- ပြိုက်ကနဲ ကုန်သွားသည်။ နောက် ၄၀၀ဝိ-နောက် ၅၀၀ဝိ-နောက် ၆၀၀ဝိ-သည်လိုချည်း ထောင်နှင့်ချီတက်နေတော့ ကျွန်တော်တို့ဘယ်လောက်အားရှိစရာ ကောင်းနေပါသနည်း။ စာရေးဆရာ အားကောင်းသော ပဒေသာသည် မကြာမီ ရှုမဝထက် ရှေ့ကျော်၍ ကြီးပွားရတော့ မည်။

ထိုအခါ ပဒေသာပိုင်တိုက်ကြီး ဝယ်လိုက်မည်။ မော်တော်ကားကြီးစီးလိုက်မည်။ ကျွန်တော်တို့ တတွေ ယခုလခ နည်းသမျှ နောင်ခါမှ အတိုးချ၍ ငါးရာတထောင်စီ ယူလိုက်ကြ မည်။ ပဒေသာပိုင် မော်တော်ကားသည် အလုပ်ချိန်တွင် အိမ်လာခေါ်၍ အလုပ်ဆင်းအိမ်ပြန် ပို့လိမ့်မည်။ နောင် ကျွန်တော်တို့တတွေအသက်ကြီး၍ မရေးနိုင်မချွတ်နိုင်သောအခါလည်း ဘာမျှပူစရာမလို။ ပဒေသာတိုက်ကြီးသည် သားစဉ်မြေးဆက် တည်ရှိနေမည်ဖြစ်၍ ရှယ်ယာနှင့် ပင်စင်လခနှင့် ဒူးနှံနေဘို့သာ ရှိတော့သည်။ ကျွန်တော်တို့ သေသော်မှလည်း ဤပဒေသာ လုပ်ငန်းကြီးကို အုတ်မြစ်ချခဲသူ ကျွန်တော်တို့ ဓာတ်ပုံသို့မဟုတ် ပုံတူဆီဆေးပန်းချီကားကြီးတွေ မှာ ပဒေသာတိုက်ခန်းတွင် အမြဲတစေရှိနေပေလိမ့်မည်။ ကျွန်တော်ရည်ရွယ်ချက်ကား ဤပဒေ သာမဂ္ဂဇင်းလစဉ် အောင်မြင်သော် နောက်ထပ်အပတ်စဉ် ဂျာနယ်၊ နောက်တဆင့် နေ့စဉ် ပဒေ သာသတင်းစာအထိ ထုတ်ဦးမည်ကိုး။

စိတ်ကူးယဉ်ဆိုတာ ပိုက်ဆံတပြားမှ မပေးရဘဲနှင့် တယ်ကောင်းတာဘဲဗျ။ စင်စစ် ဒါတွေဟာ တင့်တယ်ရဲ့ ရည်ရွယ်ချက်များဖြစ်ပါသည်။ အကယ်တိ သူ့သာ အင်္ဂလန်မသွားဖြစ်ဖူးဆိုပါက သတင်းစာဂျာနယ်အထိ မရောက်သော်လည်း ရှုမဝလောက်တော့ အောင်မြင်လိမ့်မည်ဟု ယခုတိုင် ကျွန်တော်ယုံကြည်ပါသေး၏။

သို့သော် စိန္တိတံ ကြံတိုင်းလည်းမဖြစ်ကြသည်မို့၊ တင့်တယ်သည် အမေကျော်ဒွေးတော်လွမ်းသည့်နှယ် ၁၉၄၈-ခု နိုဝင်ဘာလ ၂၀-ရက်နေ့တွင် မြန်မာပြည်က ထွက်ခွာသွားကတည်းက ကျွန်တော်တို့ ပဒေသာလုပ်ငန်းသည် ဖရိုဖရဲဖြစ်လေရာ၊ နောက်ဆုံးမှာ ကျွန်တော်တို့၏ စိတ်ကူးယဉ် အဆောက်အအုံကြီးသည် လေထဲတွင် ကြွေမှု ပျောက်ကွယ်သွားလေသတည်း။

(ဂ)

လစဉ်လာနေကျ မကြင်ရွံ့သည် ကျွန်တော့်အား ဘုရားလမ်းရှိ သာဓုအိမ်တွင် မတွေ့ရသောအခါ ကျွန်တော်၏နေအိမ်လိပ်စာကို မေး၍ စိမ်းချောင်းသို့ လိုက်လာလေ၏။

ဒီတော့ မင်းအိမ်ရောက်၊ မင်း သားမယားနဲ့တွေ့လို့ ကိစ္စပြီးသွားရောမဟုတ်လားဟု မေးဘွယ်ရှိ၏။

ဟင့်အင်း-သော်တာဆွေက ဒါမျိုးဘက်မှာတော့ တယ်ကံကောင်းတယ်ဗျ။ ဘာကြောင့်ဆို ပဒေသာက လစဉ်ရနေကျ ငွေ၁၀၀၀မရကတည်းက ကျွန်တော့်မှာ ဝင်ငွေချို့တဲ့ကာ ယောက္ခမနှင့် ပွဲကြီးပွဲကောင်း နွဲ့ထားပြီတည်း။

ထိုည ကျွန်တော်အိပ်တော်တော်နောက်ကျ၏။ ညဉ့်လဲအတော်နက်နေပြီ။ မိုးတွေကလည်း ရွာနေသည်။ ကျွန်တော်အရက်လည်း မူးနေမည်ဆိုတာတော့ ပြောစရာမလိုပါဘူးနော်။

ကျွန်တော်အိမ်ရှေ့တံခါးခေါက်၏။ ဇနီးနာမည်ခေါ်၏။ ဘာသံမျှမကြားသဖြင့် သတို့အိပ်မောကျနေကြသလားဟု တံခါးကို နာနာထု၏။

စင်စစ်တော့ ထိုလအရက် ၂၀-ကျော်နေပြီဖြစ်သော်လည်း ယောက္ခမအား ထမင်းလခ ၇၅-ကျပ်မျှသာ ပေးရသေးရာ၊ ကျန်ငွေ ၇၅-ကျပ်အတွက် ယောက္ခမက မကျေနပ်ချက်ရှိနေ၍ သူတို့သားအမိတိုင်ပင်ပြီး တမင်မကြားချင်ယောင် ဆောင်နေကြတာကိုး။

ဒီတော့ ဒီကောင်ကလဲ ဘာရမလဲ သာဝဘဲ၊ လက်နဲ့ တံခါးထုရတာ အားမရတော့ အိမ်အောက်ဆင်း၊ အုတ်ခဲကျိုးတခုကောက်လာပြီး အပြင်းအထန်ဆော်တော့တာပေါ့။

“နင်တို့ အိမ်သားအားလုံး နားပင်းနေကြသလား”ဟူ၍လည်း ထပ်ကာထပ်ကာအော်၏။ နောက်ဆုံးတော့ ယောက္ခမအသံထွက်လာ၏။

“ဟဲ့ နင်အိမ်နဲ့ယာနဲ့မတန်ဘူး၊ အဲဒီ လှေခါးတက်မှာအိပ်”

ဒီတော့ ကျွန်တော်ဒေါသဖြစ်ကာ သူ့နာမည်ခေါ်၍-

“ဒီမှာဒေါ်ဘီ ကျွန်တော်က ခွေးကတက်တော့ အိပ်တဲ့ကောင်စားမျိုး မဟုတ်ဖူးဖျို။”

“ငါတံခါး ဖွင့်မပေးတော့ နင်ဘာတတ်နိုင်လဲ”

“ဟာ သိစေမပေါ့ဗျာ”

အဲသည်အခါမှာ သူ့မတ်တော်မောင်၊ ကျွန်တော့်ဇနီး၏ ဦးလေးက ကျွန်တော့်အား သင်ကြားပေးလိုက်သည်ကို သတိရလာ၏။

ကွယ်လွန်သူ ကျွန်တော့်ယောက္ခမ၏ နာမည်မှာ အင်္ဂလိပ်လို ဆစ်ဒနီဘာရီးဖြစ်၍ သူ့တွင် အယ်ရိတ်ဘာရီးမည်သော ညီအရင်းတယောက်ရှိ၏။

သူတို့ဆွေမျိုး

၁၉၄၆-ခုနှစ်၌ ကျွန်တော်အညာသို့ ဆန်ကုန်သည်အဖြစ်နှင့် သွားသောအခါ ယောက္ခမလည်း ဝမ်းသာအားရဖြစ်လျက်။

“ဟေ့ ကသာမှာ မင်းဦးလေးရှိတယ်ကွ၊ လယ်ဝန်ကြီး၊ သူ့နံမယ်က အယ်ရိတ်ဘာရီး၊ ဒါပေမယ့် အခုမြန်မာလို ဦးဘရီးလို၊ ခေါ်တယ် လယ်ဝန် ဦးဘရီးဆိုရင် မေးလို့လွယ်ပါတယ်ကွာ၊ သူ့ဆီ သွားဖြစ်အောင်သွား၊ နော်မာယောကျ်ားဆိုရင်မင်းကို ချစ်ပါလိမ့်မယ်ကွယ်...”

ဟွန်း ချစ်လိုက်ပါ့ဗျာ-အားကြီး။

ကျွန်တော် မော်တော် ကသာမြို့ဆိပ်ကမ်းသို့ ကပ်သောနေ့မှာပင် ကျွန်တော့်တွင် အခြားအသိအကျွမ်းလည်း မရှိသည်နှင့် ဤဦးဘရီးအိမ်မှာ တည်းခိုသင့်သော် တည်းခိုအံ့ဟု မော်တော်စက်ဆရာနှင့် ဆလင်ကို ကျွန်တော့်တပည့်များအဖြစ် ခြံရံလျက် (သူတို့ကလဲ ကျွန်တော်ကတလမ်းလုံး ကျွေးမွေးတိုက်ပြုလာတော့ ကျွန်တော့်ကို ဆရာ...ဆရာနဲ့လဲ ခေါ်ကြသကဲ့သို့။)

ခြံဝတွင် (လယ်ဝန်ဦးဘရီး)ဟု ဆိုင်းဘုတ်ရှိသော ဦးဘရီး၏အိမ်ထက်ရောက်လျှင် ပထမအိမ်ရှေ့ခန်းတွင် သူ့ဇနီး ဒေါ်စိန်စိန်ကို တွေ့ရ၍ ကျွန်တော် ဂျှစ်ဖီးခေါ် ဒေါ်ဘီ၏သမက်နော်မာ၏ယောကျ်ားဖြစ်ကြောင်း ပြောပြီး “အန်ကယ်ရှိပါလား”ဆိုတော့ ရှိကြောင်းပြောပြီး သူ့အခန်းထဲ ဝင်သွားတယ်မကြာပါဘူး။ ခြင်္သေ့ဟိန်းသံကြီးနှင့်တူသော...

“ဒီအမျိုးတွေငါ့အိမ်ပေါ်မတက်စေနဲ့ ငါဘာမှနောက်ထပ် စပ်စပ်ယှက်ယှက် မလုပ်ချင်

ဘူး။ အခု ချက်ခြင်း အိမ်ပေါ်က ဆင်းသွားပစေ”ဟူသော တအားကုန် အော်သံကြီး ထွက်ပေါ်လာလေသတည်း။

ကျွန်တော်တို့မှာ ရုတ်တရက် မျက်လုံးကလေးတွေ အပြဲသားဖြစ်ကြ၍ ဒေါ်စိန်စိန်သည် အလွန်အားနာသော မျက်နှာနှင့် ပြန်ထွက်လာကာ ကျွန်တော့်အား...

“သည်းခံပါ မောင်ရင်ရယ်၊ သူ သူ့အကိုနဲ့ ပတ်သက်ပြီးအင်မတန် စိတ်နာနေလို့ပါ။ မကြာမီ ဒေါသ ပြေသွားပါလိမ့်မယ်၊ ကိုဘရီးက လူကောင်းစိတ်တို့ကြီးပါ၊ ခဏစောင့်နေပါ”

ဒီတော့ ကျွန်တော်က..

“ကိစ္စမရှိပါဘူး ခင်ဗျာ၊ ကျွန်တော်ဒီမှာနေလို့ မသင့်တော်ပါဘူး၊ အန်ကယ်သာ ပြောလိုက်ပါ၊ အန်ကယ်ကို ဒေါသထွက်အောင် လာလုပ်သလိုဖြစ်နေတဲ့အတွက် ကျွန်တော်က တောင်းပန်ခဲ့ပါတယ်လို့။”

ဘယ့်နှယ်ဗျာ..လူ လူချင်း တယောက်တယောက် မမြင်ရသေးဘဲနဲ့ ဒီလောက်တောင် ဟိန်းဟောက်နေတာ။

“ကျုပ်ဦးလေး လယ်ဝန်ကြီးအိမ် သွားမယ်ဗျ”ဟု ဟန်ကြီးပန်ကြီးနှင့် ခေါ်လာခဲ့သော တပည့်နှစ်ယောက်အား ကျွန်တော်ဘယ်လိုမျက်နှာထားရမှန်းမသိတော့ဘဲ၊ ထိုအိမ်ပေါ်မှ ဆင်းခဲ့ရပါတော့၏။

ကျွန်တော်သည် ဘုရားသခင်က လွတ်လိုက်သူတဲ.

ထိုမှ နှစ်လလောက် ကြာသောအခါတွင် ကသာဈေးထဲက ဆံပင်ညှပ်ဆိုင်မှာ ကျွန်တော် ဆံပင်ညှပ်နေစဉ်၊ အသက် ၅၀-ကျော်မျှ ခန့်မှန်းရသော ခန့်ခန့်ထယ်ထယ်လူကြီး တယောက်သည် ကျွန်တော့်အား သေသေချာချာ အကဲခပ် ကြည့်ရှုနေကြောင်း မှန်ထဲမှ သူ့ကိုမြင်နေရသည်။ ကျွန်တော်သည် ဆံပင်ညှပ်သမားနှင့် သိကျွမ်းနေပြီဖြစ်၍ ရယ်ကာမောကာ စကားပြောနေသည်။ ထို့နောက် သူကျေနပ်သွားဟန်နှင့် ထွက်ခွာသွားသည်။

သို့သော် ကျွန်တော် ဆံပင်ညှပ်ပြီး၍ ဆိုင်ထဲက ထွက်လာခဲ့သောအခါ၌ ထိုလူကြီးနှင့် မျက်နှာချင်းဆိုင် တွေ့ရကာ သူသည်ပြုံးချိုသော မျက်နှာနှင့်...

“မောင်ရင် ဆစ်ဒနီသမီးနော်မာ့ယောက်ျားဆိုတာ မဟုတ်လား”

ကျွန်တော်က “ဟုတ်ပါတယ် ခင်ဗျ”

သည်တော့ သူကျွန်တော့်လက်ကို လှမ်းကိုင်ကာ..

“ငါ့မိန်းမက အမှတ်သညာ ကောင်းပေလို့ဟေ့၊ မင်းကအသားဖြူဖြူ ဘယ်ဘက်ပါးမှာ ပါးချိုင့်ကြီးနဲ့သွားတက် စပယ်ဖူးလေးနဲ့၊ ပြောထားလို့ပေါ့ကွာ၊ နို့မဟုတ်ရင် မင်းကိုငါတောင်းပန် ခွင့်ရတော့မှာ မဟုတ်လို့၊ စိတ်ချမ်းသာတော့မှာ မဟုတ်ဖူး၊ လာပါငါ့တူရယ်၊ ငါဟာ ဆစ်ဒနီညီ အယ်ရိတ်ပါ၊ ငါအကျိုးအကြောင်းပြောပါရစေ”ဆိုပြီး အနီးရှိ လက်ဖက်ရည်ဆိုင်ထဲသို့ ခေါ်သွား ကာ သူ့အကို ရာဇဝင် ရှင်းပြပါသည်။

သူ့အကို ဆစ်ဒနီသည် အလွန်ရိုးသည်၊ အင်တန် အသည်။ မသေမချင်း မယားနှင့် ယောက္ခမ၏ ညှဉ်းဆဲခြင်းဒဏ်ကို ခံသွားရသည်။

“ကြည့်ပါ ငါ့တူရယ်၊ အင်္ဂလိပ်ခေတ်က ငါ့အကိုဟာ ရုံးဝန်ထောက်၊ လခ ၅၀၀-ကျော် ရပါတယ်။ အဲဒါကို သူတပြားမကိုင်ရဘူး၊ လခထုတ်တဲ့နေ့ဆိုရင် သူ့ယောက္ခမကြီးက ရုံးကို လိုက်လာပြီးတော့ရင် ဆစ်ဒနီက လက်မှတ်ထိုးရုံဘဲ၊ ငွေကိုလက်ဖျားနဲ့မထိရဘူး၊ ယောက္ခမကြီး က အကုန်ယူတယ်၊ အဲဒီမိန်းမကြီးရှိသေးလားကွ”

“ရှိသေးတယ် ခင်ဗျ”

“ထူးဘတ်”ဟု အင်္ဂလိပ်လို ပြောရင်း စားပွဲလက်နှင့်ခပ်ပြင်းပြင်းပုတ်လိုက်ပြီး “ငါ့တူရယ် ဆစ်ဒနီကို သုံးဘို့စွဲဘို့ ငွေမပေးဘူးတဲ့၊ မနက်ထမင်းစား၊ ရုံးသွားတဲ့အခါမှာ ဓာတ်ဖူးနဲ့ ကော်ဖီနဲ့မှန်၊ နေ့လယ်စာစားဘို့ ပေးလိုက်သတဲ့၊ ရုံးသွားတဲ့အခါမှာလဲ ယောက္ခမကြီးက လိုက်ပို့သတဲ့၊ ရုံးရောက်တော့ သူနဲ့ကားဒရိုင်ဘာနဲ့ပြန်သွားသတဲ့၊ ညနေရုံးဆင်းတော့လဲ ဒီယောက္ခမကြီးက ကားနဲ့လိုက်လာပြီး ကြိုသတဲ့။”

“အဲဒါတော့ ကျွန်တော်သူတို့ဆွေမျိုးတွေဆီက ကြားပြီးပါပြီဗျာ၊ အန်ကယ် အကိုက လခကောင်း လူကငယ်တော့ နောက်မယားငယ်တွေ ဘာတွေ ယူမှာစိုးလို့၊ ယောက္ခမကြီးက စောင့်ရှောက်တာတဲ့ ခင်ဗျ”

“တောက်.. မင်း ငါ့အကို မတွေ့လိုက်ဖူး၊ ဒီလောက်ရိုးတဲ့အတဲလူ၊ မယားနဲ့ယောက္ခမကို ပြားပြားဝပ်အောင် ကြောက်ရတဲ့လူက ဒါမျိုးစိတ်ကူးတောင် ထည့်ဝံ့မလားကွာ၊ နို့ပြီး ငါ့အကို ဟာ ဘယ်လောက်ညံ့သလဲဆိုတာ ပြောရအုံးမယ်၊ သူ့ကိုသုံးဘို့ ပိုက်ဆံမပေးတော့ လူဆိုတာ အပေါင်းအသင်းနဲ့ လားလကွာ၊ မိတ်ဆွေ သူငယ်ချင်းတွေ ကျွေးစရာ မွေးစရာ ပေးစရာ ကမ်းစရာမရှိတော့။ မယားဆီက ငွေမတောင်းဝံ့ဘဲ၊ ငွေချေးစားတဲ့လူတွေဆီမှာ အော်ဒီမန် စာချုပ်နဲ့ ငွေတိုးကြီးပေး ချေးသုံးသတဲ့၊ အဲဒါဟာ တစတစနဲ့ ကာလကြာလာတော့ ဒီငွေတွေ ပြန်မပေးလို့ မဖြစ်တဲ့ အခြေရောက်တော့မှ မယားဖွင့်ပြောတော့ လင်ထောင်ကျမှာစိုးလို့ ဒီဆပ် စရာ ကြွေးတော့ထုတ်ပေးပြီး (နင်မိုက်လှချည်လား၊ နင်နောက်ဒီလိုလုပ်အုံးမလား)ဆိုပြီး သူ့မယားနဲ့ ယောက္ခမက သားအမိနှစ်ယောက်ညှပ်ရိုက်ကြသတဲ့၊ အဲဒါကို ငါ့အကိုက ခံတယ် တဲ့ကွာ၊ လောကမှာ ပြောသာပြောရ ယုံနိုင်စရာရှိသေးလား”

ကျွန်တော်က မဲရွဲ့ကာ ခေါင်းခါလိုက်ပါသည်။

“နောက်ဆုံး အတိုချုပ်ပြောရရင်ကွာ ငါ့အကိုဟာ အဲဒီမယားနဲ့ ယောက္ခမကြောင့် စိတ်ညစ်ပြီးတော့ ရောဂါရပြီး အသက်ငယ်ငယ်နဲ့ သေတော့တာပါဘဲကွာ၊ ဒါကြောင့် ငါ့စိတ်ထဲ

မှာ ငါ့အကိုကို ဒင်းတို့သားအမိသတ်တာ” (အံ့ကိုကြိတ်လက်ညှိုးကို ငေါက်ငေါက်ထောင်ကာ) “ဒင်းတို့ကို ငါတသက်လုံး ခွင့်မလွှတ်ဖူး၊ ဒင်းတို့အမျိုးအနွယ်ဆိုရင် နားမှလေသံ မကြားချင်ဘူးလို့ ငါ့စိတ်ထဲမှာ အခဲမကြေဖြစ်နေတယ်၊ ငါ့အကိုအကြောင်းငါ စဉ်းစားမိရင် ဒေါသထွက်တယ်၊ ဒင်းတို့သားအမိ သတ်ရတိုင်း လည်ပင်းညစ်ချင်တယ်၊ ဒါကြောင့် အဲဟိုနေ့က မင်းရောက်လာလို့ ဂျိစဖီးဆိုတဲ့ နံမယ်လဲကြားရရော ငါချက်ချင်းဒေါသဖြစ်ပြီး ပြောလိုက်မိတာပါကွာ၊ တကယ်တော့ သူတို့အမှုဟာ မင်းနဲ့ဘာဆိုင်သလဲ၊ အဲဒါ နောက်မှစဉ်းစားမိပြီး စိတ်မကောင်းဖြစ်လိုက်တာလေ၊ ဒီသူငယ်တော့ ငါတောင်းပန်ရမှ စိတ်ချမ်းသာတော့မယ်ဆိုပြီး ငါ့မိန်းမဆီမှာ မင်းပုံသဏ္ဌာန် မေးပြီး ရှာခဲ့တာကြာပါပြီ၊ အခုမှ တွေ့ရလို့ ကဲ...အန်ကယ်ကိုခွင့်လွှတ်ပါတော့ တူတော်မောင် ရယ်”

ကျွန်တော့်လက်ကို ဆန့်တန်းပေးလိုက်ပါသည်။ သူ့အားရပါးရ ဖျစ်ညှစ်လှုပ်ယမ်းပြီး နောက်...

“ကဲ...မင်းနဲ့ကော အဲဒီဟာမတွေ ဘယ်နှယ်တုန်း၊ သင့်မြတ်ရဲ့လား”

ကျွန်တော်သည် မဲပြုံးဖြင့် ခေါင်းကို ယမ်းလိုက်ပြီး ကျွန်တော့်ယောက္ခမကြောင့် မြင်းလှည်းသမား ဖြစ်ခဲ့ရပုံနှင့် ရန်ဖြစ်ရပုံအချို့ကို ပြောပြပါသည်။

“ဒါပေမယ့် ကျွန်တော်ကတော့ အန်ကယ်အကိုလို သူတို့လုပ်တိုင်းမခံဘူး”

“ဒီလိုမှပေါ့ကွ”

ကျွန်တော်လည်း ကိုယ့်ဘဝဟောင်း ပြန်ပြောရတာ စိတ်ပါလက်ပါရှိလာ၍-

“ကြည့်စမ်း ကျွန်တော့်ယောက္ခမဟာ ဘယ်လောက်ယုတ်သလဲ၊ ကျွန်တော်က သူပြောတိုင်း မခံဘူး၊ သူနည်းလမ်းမကျတာတွေ ပြန်ပြန်နဲ့တော့ တခါတလေ၊ သူ့လက်ကောက် ဝတ်လောက်ရှိတဲ့ ဆေးပေါ့လိပ်ကြီးကို မီးရဲနေအောင် ဖွာပြီး ကျွန်တော့်နောက်ကျောကို ဆောင့်ထိုးတယ်ဗျာ”

“ဟာ...သွပ်သွပ်...သွပ်သွပ်”

“ဒီတော့ ကျွန်တော်က ဘယ်ခံလိမ့်မလဲ၊ မိန်းမသားမို့ ကျွန်တော်လက်သီးနဲ့ ပစ်မထိုးသော်လဲ အနီးမှာရှိတဲ့ ခလေးတွေ ယူဆော့ထားတဲ့ ကျောက်ခဲနဲ့ ကောက်ပေါက်လိုက်တာ အခုထက်ထိ တသက်လုံးမပျောက်မယ့် အမာရွတ်ဟာ သူ့ဘယ်ဘက် မျက်ခွန်းမှာ ရှိပါရောလား”

သူသည် ကျွန်တော်နှင့် ရှိတ်ကဟင်း လုပ်ပြန်ကာ...

“ဒီလိုမှပေါ့ကွာ...သူ့အမေကြီးနဲ့ကော ဟေ့”

“ဒီအဖွားကြီးတော့ ကျွန်တော်က မန့်ရပါဘူး၊ တောက်ထွန်းဆော်ထည့်တာ အခု အသံကောင်းကောင်း မထွက်တော့ဘူး၊ အက်တက်တက်ကြီး ဖြစ်နေပြီ”

“ဟုတ်လားဟေ့ တောက်ထွန်းဆိုတာ ဘယ်သူလဲကွ”

မြင်းခင်းဗျ၊ မြင်းသိုးကြီး ၂၂၀-ကျပ် ပေးရတယ်၊ ကျွန်တော်ဝယ်ပေးတာ”

“ဘယ်လို ဆော်ထည့်တာလဲ၊ ကန်လိုက်တာလား”

“ဟာ... ဒီမြင်းသိုးကြီး ကန်လိုက်မယ်ဆို အဖွားကြီးတခါထဲ ခေါင်းပြုတ်သွားမှာပေါ့။ ဒီလို မကန်ပါဘူး မြင်းကြီးက သဘောကောင်းပါတယ် အဖြစ်က ဒီလိုခင်ဗျ၊ အဖွားကြီးက သူ့သမီး မြင်းရယ်ဆိုပြီး မနက်စောစောမှာ မြင်းဇောင်းထဲဝင်ပြီး မြင်းချေးကျုံးလေ့ရှိတယ်။ ဒီမြင်းကြီး သဘောကောင်းမှန်းသိတော့ သူ့ရဲနေတယ်။ အဲဒီနေ့မနက် မြင်းကြီးရဲ့ နောက်ခြေထောက်နားမှာ သူမြင်းချေးသိမ်းနေတုန်း မြင်းကြီးက ယင်ရဲကိုက်လို့ ခြေထောက်ကို နောက်လှန် မြှောက်လိုက် တာမှာ ခွာက အဖွားကြီး လယ်စိုကို ကန်မိတာခင်ဗျ၊ အဖွားကြီးဟာ ပန်လန်လက်သွားပြီးတော့ တခါထဲ အသံလဲ ဝင်သွားရော၊ နားလဲထိုင်းသွားတယ်ခင်ဗျ”

သူ ဝမ်းသာအားရဖြစ်ကာ-

“ဟာ...တယ်နိပ်လိုက်ပါလားကွာ၊ ခုန မင်းပြောတာ ဒီမြင်း ဘယ်လောက်ပေးရတယ်”

“၂၂၀-ကျပ် ခင်ဗျ”

“တောက်...နှစ်ထောင့် နှစ်ရာတန်တယ်ဟေ့၊ တကယ်ဘဲ”

“အဲဒါ ခင်ဗျာ အဖွားကြီးက ကျွန်တော့်ကို ဘယ်လိုအပြစ်ပြောသလဲ ဆိုတော့ (ကြင်ဆွေ ဟာ ငါ့ကို ဒီလိုလုပ်မယ့်မြင်းမျိုး တမင်ရှာဝယ်ပေးတာ)တဲ့။ ကျွန်တော့်ကြောင့် သူနားထိုင်းပြီး အသံဝင်သွားပြီလို့ သူ့သားတွေဆီ စာတိုစာရှည်ရေးသဗျ၊ ဘယ်သူနဲ့တွေ့တွေ့ ကျွန်တော့် ကြောင့် သူနားထိုင်းသွားရတယ်။ အသံပျက်သွားရတယ်လို့ ပြောသဗျ။ ကြာတော့ကျွန်တော်လဲ သောက်မြင်ကပ်လာတာနဲ့ (အေး...ဟုတ်တယ်ဗျာ၊ ဒီလိုအဖွားအိုကြီးကို အသံဝင်နားထိုင်းသွား အောင် ကန်တဲ့မြင်းမျိုးကို ကျွန်တော်မရမက တမင်စုံစမ်း မေးမြန်းပြီး ဝယ်လိုက်ရတာ)လို့ ပြောလိုက်ရော”

သူ့ပေါင်သူ လက်ဝါးနဲ့ ပုတ်ကာ

“အေး...ကြိုက်သကွာ၊ အဲဒီလိုမှပေါ့၊ ငါ့အကိုကတော့ မင်းလိုမဟုတ်ဖူး၊ နွားကွ...နွားကွ၊ မင်းကတော့ သူ့လိုမခံနဲ့နော်၊ ဆစ်ဒနီလို အသက်တိုသွားအုံးမယ်”

“မခံပါဘူး အန်ကယ်ရာ၊ စိတ်ချပါ”

“ဝွတ်”သူ ကျွန်တော်နှင့်ရှိတ်ကဟင်း လုပ်ပြန်ကာ “သိုင့်က်စ် ဟက်ဗင်း၊ ဂျေဒ်ဆင့် ယူ တူ ပါနစ်ရှ် သင်းမ်”

၀သသိ၊ ညွှန်လေ့နည်းသိ ၂နည်း ပသက အသ စကမညဗျ အနာ.

အဓိပ္ပာယ်မှာ ကောင်းတယ်၊ ကောင်းကင်ဘုံကို ကျေးဇူးတင်တယ်၊ ဘုရားသခင်က သူတို့ ကို အပြစ်ပေးဘို့ မင်းကိုလွှတ်လိုက်တာဘဲ။

ဤစကားကို ယခုစာရေးနေစဉ် ပြန်စဉ်းစားမိတော့ ကျွန်တော်၏ မြင်းလှည်းသမားဘဝ

အထွေထွေကို ရေးသားထားသော ‘ဘဝထိုထို’ ဝတ္ထုတိုတွေ စာပေဗိမာန် ဆုပေးသောနှစ်က ဆရာဇော်ဂျီ ကျွန်တော့်အားပြောသော စကားနှင့် နှိုင်းယှဉ်ကြည့်မိသည်။ ဆရာဇော်ဂျီပြောသည်မှာ “ဒီဝတ္ထုတွေ ဒီလိုရေးနိုင်တာဟာ မင်းလိုကောင်ကို အင်္ဂလိပ်လို သိချူစပ ဘုရားသခင်ရဲ့ သူလျှိုလိုခေါ်တယ်ကွ”တဲ့။

ကဲ...အခုန မစ္စတာ အယ်ရိတ်ဘာရီးပြောသော စကားနဲ့ဆက်စပ်လိုက်တော့ ကျွန်တော်ဟာ သူတို့ဘုရားသခင်ရဲ့ ဂျိမ်းစ်ဘွန်းဖြစ်နေပါရောလား။ သော်တာဆွေဆိုတော့ ဝဝဂ္ဂပေါ့ခင်ဗျာ။

ကဲ...ဝဝဂ္ဂ-ရေ၊ သူတို့ဘုရားသခင်ရဲ့တာဝန်ကို ထမ်းဆောင်လိုက်ပါအုံး။

(ဃ)

သည်နေရာမှာ အပိုဒ်ခွဲ (ဂ)ကင အစုနားကို ပြန်ကောက်ရမယ်။ အဲသည်နေရာမှာ ကျွန်တော်ဟာ အရေးလောကြီးခဲတယ်၊ ယောက္ခမနဲ့ ကျွန်တော်ပြောတဲ့စကား ကျန်နေတယ်။ ပထမကျွန်တော်အောက်ကျခံ တောင်းပန်ပါသေးတယ်။ ဘယ်လိုလဲဆိုတော့ နောက်ဆုံးတော့ ယောက္ခမ အသံထွက်လာ၏။

“ဟဲ့နင့်...အိမ်နဲ့ယာနဲ့မတန်ဘူး၊ ဖွင့်မပေးနိုင်ဘူး..”

သည်တော့ ကျွန်တော်က တောင်းပန်သေး၏။

“ခင်ဗျားသမီးနဲ့အတူမအိပ်နဲ့ဆိုမအိပ်ပါဘူးဗျာ...တခြားအိပ်ပါမယ် အန်တီရယ်”

အကြောင်းမှာ ကျွန်တော့်ယောက္ခမသည် ကျွန်တော့်အပေါ် သူစိတ်အခန့်မသင့်ဘူးဆိုသောအခါ သူ့သမီးအား “လာ-ငါနဲ့အတူအိပ်”ဟုခေါ်၍ ကျွန်တော်တို့လင်မယားချင်း တအိမ်ထဲပင် ခွဲ၍ထားတတ်၏။ ဒီတော့ သူ့သမီးကလည်း သူ့အမေစကားနားထောင်ရ၏။ ဒီလိုချည်း ရက်ကြာလာတော့ လူငယ်တွေဘဲဗျာ၊ မနေနိုင်လို့ သမီးရည်းစားလို ရေချိုးခန်းထဲ အချက်ပေးတွေကြတော့ အဲသည်အခါမှာ ညညဆို သိပ်ပြီး အိပ်မပျော်တတ်သော ခုနအဖွားကြီးက သူ့သမီးသွားပြီး နှိုးပြော၏။

“ဂျီစီရေ ဟောဒီမှာ”

ဘယ်လောက်ဆိုးဝါးသနည်း။ မိတ်ဆွေ စဉ်းစားကြည့်ပါ။ အဲသည့်ညက ကျွန်တော်ဤသို့ တောင်းပန်သော်လည်း မရ။

“နင့်ကို ငါအိမ်ထဲ အဝင်မခံနိုင်ဘူး။ အဲဒီ လှေကားတက်မှာ ဘဲအိပ်”

ဒီတော့ ကျွန်တော်ဒေါသဖြစ်ကာ သူ့နာမည်ခေါ်၍...

“ဒီမှာ ဒေါ်ဘီ၊ ကျွန်တော်က ခွေးကတက်တော့ အိပ်တဲ့ကောင်စားမျိုး မဟုတ်ဖူးဗျို။”

“ငါ တံခါးဖွင့်မပေးတော့ နင် ဘာတတ်နိုင်လဲ”

“ဟာ...သိစေမပေါ့ဗျာ”ဆိုပြီး ကျွန်တော် လမ်းထိပ်က ခေါက်ဆွဲဆိုင်ကိုသွား၊ ဆိုင်ပိတ်နေပြီဖြစ်တဲ့ တရုတ်ကို တံခါးဖွင့်ခိုင်း၊ အရက်တပုလင်းနဲ့ ဖလံ့ခွက်တလုံးကိုယူခဲ့ပြီး လမ်းမှာတွေ့တဲ့ နှစ်ပိဿာလောက်ရှိမယ့် ကျောက်ခဲကြီးတလုံးကို ကောက်ခဲ့သည်။

ယောက္ခမကအိမ်ထဲရောက်တော့ အရက်ကို နှစ်ခွက်ဆင့် မော့လိုက်ပြီး သူအိပ်တဲ့ခေါင်းရင်းခန်းထဲရုံကို ကျောက်ခဲနဲ့ တချက်ပြီးတချက် ပေါက်တော့တာပေါ့ဗျ။

ကျောက်ခဲပြန်ကျလာလိုက်၊ ကောက်ပေါက်လိုက်...

ဒုန်းကနဲ...ဒုန်းကနဲ....ဒုန်းကနဲ...

နှုတ်မှလည်း...

“ဒါက ဆစ်ဒရီ ဘာရိုးအတွက်ကွ..”

“ဒါက အယ်ရိတ်ဘာရိုးအတွက်ကွ...”

“ဒါက သော်တာဆွေကွ...”

တဒုန်းဒုန်းပေါ့...။

မောလာရင် ခဏနား အရက်တခွက်မော့လိုက်..။

အရက်ကလေးတွေတွေနဲ့ လုပ်ရတာလဲ ပျော်လာသဗျ။

ဒါကြောင့် အရက်မော့ရင်း နားရင်း သီချင်းဆိုလိုက်သေး။

မိုးတွေလဲ မစဲဘဲ တဖွဲဖွဲ ရွာနေသည်

သော်တာဆွေလဲ ခဲတခဲနှင့် သဲသဲမဲမဲ ထုနေသည်။

တနာရီလောက်ကြာလာတော့ သူအိပ်ခန်းက ပျဉ်တွေတချို့ကွာထွက်လာရော။

ဒီတော့မှ မရွှေချောကြီး ကုန်းအော်တော့သဗျို့။

“အောင်မယ်လေး...အရပ်ကတို့ရဲ့၊ မိန်းမသားချည်းနေတဲ့ ဒီမုဆိုးမအိမ်ကို ဒီကောင် ဒီလိုစော်ကားနေတာ ကြည့်နေကြတော့မလား...”

အိမ်နီးပါးနားကလူတွေ နာမည်တွေလဲ သူခေါ်သဗျ။

ဒီတော့ နာမည်တကျော်ကျော် အခေါ်ခံရတဲ့ လူတွေလဲ မနေသာတော့ဘူး။ ရောက်လာကြပြီး အကျိုးအကြောင်း မေးတော့ ကျွန်တော်ကပြောပြတယ်။

“ကျွန်တော်ပြန်လာတယ်၊ တံခါးဖွင့်မပေးဘူး၊ မိုးတွေရွာနေတယ်၊ တခြား အသိမိတ်ဆွေ အိမ်သွားဘို့လဲ အချိန်မရှိတော့ဘူး...”

သည်တော့ ယောက်ျားကြီးတယောက်က...

“ဟုတ်သားဘဲ ဒေါ်ဘီရဲ့၊ သူ့အိပ်ရာသူအိပ်ဖို့၊ တံခါးဖွင့်ပေးမှပေါ့...”

“အောင်မယ်လေး ဖွင့်မပေးဝံ့ပါဘူးရှင်၊ အခု အိမ်အပြင်ကတောင် သူဒီလောက်လုပ်နေတာ အိမ်ထဲရောက်ရင် ကျမကို သတ်တော့မှာပါဘဲ...”

ဤတွင် လူရွယ်တယောက်က..

“ဒါတော့ ခင်ဗျားပိုပြီဗျာ”

အရက်ကတော့ အစဉ်သဖြင့် ကျွန်တော့်ဘက်က ပါဘဲ။ ယခင် သူ့လင်ကို သူတို့ညှဉ်းဆဲလိုက်တာလည်း သိကြ၍ မောင်ကြင်ဆွေလိုကောင် သမက်ရတာဟာ သူတို့ဝဋ်လည်တာဘဲဟု ဩဘာပြုနေကြသူလည်းများလည်း ရှိ၏။

အများကပင် သူ့အိပ်ရာ သူအိပ်ပါစေ...တံခါးဖွင့်ပေးလိုက်ပါ ပြောကြသော်လည်း သူပြတင်းပေါက်က ခေါင်းပြုပြီး သူ့သတ်မှာစိုးလို့ မဖွင့်နိုင်ကြောင်းသာ ပြောနေသည်။

ဤတွင် ထီးတွေနှင့်လာကြသော လူအုပ်ထဲတွင် ကျွန်တော့် ‘နာနီ’လည်း ပါလာ၍..

“ကဲ..ကဲ.. မောင်ကြင်ဆွေ၊ နာနီအိမ်လိုက်အိပ်၊ လာ..လာ၊ ဟဲ..တကိုယ်လုံးလဲ ရွဲရွဲစိုလို..ပါလား... ဟဲ..နော်မာရေ.. သူ့အဝတ်အစာလဲဘို့တော့ ပေးလိုက်အုံး”ဆိုတော့..

“သူ့သေတ္တာ အပြီးချပေးလိုက်” ဆိုသော ယောက္ခမအသံနှင့် ရှေ့ဆင့်နောက်ဆင့် ဘုံးကနဲ ကျွန်တော့်သားရေသေတ္တာ အောက်ကျလာတော့၏။

ဤမှစ၍ ကျွန်တော်သည် နာနီအိမ်သား ဖြစ်သွားလေသည်။ နာနီဆိုသည်မှာ ကျွန်တော့်ကို အင်္ဂလိပ်စာသင်ပေးသော ဆရာမကြီး ဒေါ်မမဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်တော်ကသူ့ကို ချစ်စနိုး ‘နာနီ’ဟုခေါ်ပါသည်။ နာနီသည် ကျွန်တော်၏ ဝယ် ဩအနုမ ဖြစ်ပါသည်။ ဗမာလိုဆိုလျှင် ဝမ်းမနာမိခင်ပေါ့။ သူ့ကျောင်းနေစဉ်က၎င်း၊ မြင်းလှည်းသမား ဘဝမှာ၎င်း၊ စာရေးဆရာဖြစ်လာသောအခါ၎င်း နာနီသည် ကျွန်တော့်မိခင်ကဲ့သို့ အစစ အရာရာမှာ အားကိုးရပါသည်။

အင်္ဂလိပ်ခေတ်က (ခေတ်သစ် အင်္ဂလိပ်စာသင်ကျောင်း)ဟု အမည်တပ်၍ အင်္ဂလိပ်စာတစ်ခုထဲ သင်သော်လည်း ယခုမူ ဘာသာစုံသင်သဖြင့် ကျွန်တော်က မြန်မာစာကိုတချိန်ယူ၍ ၉-တန်း ၁၀-တန်းတွေကို သင်ပေးရပါသည်။

ကျွန်တော့်အိပ်ရာနှင့် စာရေးစားပွဲကား ဤစာသင်ခန်းထဲမှာဘဲ ထမင်းစားပွဲနှင့်ကပ်လျက် ရှိပါသည်။

မကြင်ရွှေရောက်လာသောအချိန်မှာ ခေတ္တကျောင်းဆင်းထား၍ ကျွန်တော်တို့ ထမင်းစားတော့မည်ဟု ထမင်းပြင်နေခိုက် ကျွန်တော်က ကင်းမကော့ပေါ်မှာ တုံးလုံးလဲ့ကာ အနားယူ

နေ့စဉ်ဖြစ်ပါသည်။

မကြင်ရွှေသည် ပထမက သာဓုအိမ်ထဲ မေးလာခဲ့သော လိပ်စာအတိုင်း အိမ်နံပါတ်-၁၇၊ ယောက္ခမကြီးအိမ် ရောက်သွားလေရာ ကျွန်တော့်မဟာရန်သူမကြီးက..

“သော်တာဆွေဆိုတာ ဒို့သိလဲမသိဘူး၊ ကြားလဲမကြားဘူးဘူး”ဟု အော်လွှတ်လိုက်၍ ယင်းကိုကြားသော ကျောင်းသူမလေးတယောက်က မကြင်ရွှေကို ကျွန်တော့်ဆီခေါ်လာခဲ့ပါသည်။

သူ့ခမြာမှာ ကြောက်ရွံ့သောမျက်နှာလေးနှင့်...

“အကိုလေးရယ်...ဘယ်လိုမိန်းမကြီးလဲ မသိဘူး၊ ကျမကို ဒေါသတကြီးအော်လွှတ်လိုက်တာ ရင်တွေကိုတုန်ရော...”

ကျွန်တော်က ရယ်မောကာ...

“အဲဒါ စိတ်နောက်နေတဲ့ မိန်းမကြီးကွ၊ ဥစ္စာရှူးမကြီး...”

“အော်..ဟုတ်လား..”

“အကိုလေးအိမ်က နောက် မှတ်ထား၊ ဟောဒီ အိမ်နံပါတ် ၁၁”ဆိုပြီး ရေတခွက်ခပ်ပေး၍ “ရော-ရော အလန်ပြေသွားအောင် ရေနဲ့သောက်လိုက်၊ နဲ့နဲလေး သောက်နော်... အခုဘဲ ထမင်းစားရမယ်”

သူက မရွံ့မရဲ မျက်နှာလေးနှင့်..

“နေပါစေ...အကိုလေးရယ် ကျမ”

သူ့စကား မဆုံးမီ ကျွန်တော်က...

“ညီမ မစားရသေးပါဘူး၊ ခါတိုင်းလိုဘဲ အကိုလေးနဲ့ သာဓုအိမ်မှာတွေ့ရင် ဆန်းကဖီး သွားပြီး ကိုယ်တို့ စားနေကျ မဟုတ်လား၊ အခုတော့ ဒီမှာဘဲစား၊ ပြီးတော့ရင် ဟိုတုန်းကလိုပေါ့၊ ရုပ်ရှင်သွားကြည့်ကြမယ်၊ ဂလုပ်ရုံက ကားကောင်းတယ်”

ထိုစဉ် အနီး၌ ရှိနေသော နာနီအားပြ၍.

“ဟောဒါ အကိုလေး အမေဘဲ၊ နာနီသူက ကျွန်တော့်စာပေညီမပေါ့”

နာနီက ပြုံးရယ်ကာ-

“အေး..ဒို့အိမ်မှာ ထမင်းစားဘို့တော့ ဘာမှအားမနာနဲ့ကွဲ့၊ ကျောင်းဘော်ဒါဘဲ၊ လူတယောက်နှစ်ယောက် ဝင်စားလို့တော့ ဘာမှကိစ္စမရှိဘူး”

နာနီသည် ကျွန်တော်၏ ဘင်္ဂလားညီမတွေကို သိပြီးသား။ နားလည်ပြီးသား။ ကျွန်တော်၏ စာရည်းစားတို့၏ ဓာတ်ပုံများကိုလည်း ရသမျှ ကျွန်တော်က ဘယ်သူ ဘယ်မြို့ကဟု

နာနီအား ပြသလေ့ရှိပါသည်။ နာနီသည် ကျွန်တော့်ဘဝကို နားလည်သူဖြစ်ပါသည်။ “မောင်ကြင် ဆွေဟာ ကျောင်းသားတုန်းကထဲက ရည်းစားများလိုက်တာ၊ မြင်းလည်းမောင်းတုန်းကလဲ သူ့မှာ ရည်းစားတွေနဲ့ဘဲ၊ အခု စာရေးဆရာဖြစ်တော့ အနယ်နယ်အရပ်ရပ်က မိန်းကလေးတွေကိုက သူတို့ဟာ သူတို့စလာကြတာ”ဟု သူ့ဝမ်းမနာသားကို ဂုဏ်တင်၍ပြောတတ်၏။

သူ့ကိုယ်တိုင်ကား အပျိုကြီး။ နာနီသည် ရုပ်ချော၏။ ခေတ်ပညာတတ် ၆၅-ခု။ သို့သော် အိမ်ထောင်မပြုခဲ့ချေ။ သူ့မွေးချင်းထဲတွင် သူက အကြီးဆုံးဖြစ်၍ သူက ပညာအုပ် လုပ်ကာ သူ့မောင်များကို ကျောင်းထားပေးခဲ့သည်။ ဟိုယခင်က တိုင်းပြည်ကသိခဲ့ကြသော အတွင်းဝန် ဦးစိန်ကြည်နှင့် သံအမတ်ကြီး ဦးစိန်ဘွားတို့သည် နာနီ၏မောင်များဖြစ်ကြကုန်၏။

နာနီ၌ ထူးခြားသည်မှာ ဘယ်ကျောင်းသူ ကျောင်းသားမဆို သူ့ကျောင်းမှာ တခါနေပြီး လျှင် သူ့ကိုတသက်လုံး ခင်မင်သွားတော့သည်။ သူ့အား အစဦး၌ ‘ဆရာမကြီး’ဟု ခေါ်ကြသော် လည်း မကြာမီ ‘နာနီ’ဟုဘဲခေါ်ကြတော့သည်။ အရပ်ထဲကလည်း ‘နာနီ’လို့ဘဲ ခေါ်ကြသည်။ ယခုအခါ၌ အလွတ်ပညာသင်ကျောင်းတွေကို တော်လှန်ရေးအစိုးရက ပိတ်ပစ်လိုက်၍ နာနီ ကျောင်းမထောင်ရတော့သော်လည်း ကလေးတွေကို ပရိုက်ဗိတ်ကျူရှင်ပေးသည်။ ယခင်က သူ့တပည့်မအချို့သည် နာနီကိုအားကျ၍ အပျိုကြီးများအဖြစ်နှင့် အလုပ်လုပ်ကာ နာနီအိမ်မှာဘဲ လာနေကြသူများလည်း ရှိသေး၏။

နာနီကို ကျောင်းသူ ကျောင်းသားတွေက ဘာကြောင့် ဒါလောက်ချစ်ကြသနည်း။ နာနီ သည် သူ့ကျောင်းသူကျောင်းသားတို့အား ကျောင်းလခ၊ ထမင်းလခ ဘယ်တော့မှမတောင်း။ ကျောင်းသားတွေက ကိုယ့်တာဝန်အရ ပေးချင်ပေးကြ။ မပေးချင်လဲနေလေ။ နို့ပြီးသူ့ဆီ ပိုက်ဆံ ချေး၍ တောင်း၍လည်း ဘယ်တော့မှ ငြင်းဆန်သည်မရှိ။ ပေးလိုက်သည်ချည်း။ သူ့ကျောင်း သားများသာ မဟုတ်။ အရပ်ထဲက ဆင်းရဲသားများလည်းလာပြီး တောင်းစမ်းပါ။ ချေးစမ်းပါ။ နာနီဆီကမရသည်ဟူ၍ မရှိရပေ။ နာနီ၌မရှိဘူး၊ မပေးနိုင်ဘူး၊ မချေးနိုင်ဘူးဟူသော စကားလုံး မရှိချေ။

နို့ပြီး နာနီကို အထူးချီးကျူးဘွယ်တခုရှိသေးသည်။ နာနီသည် သင်္ချာအင်မတန်တော်၏။ ဥာဏ်အလွန်ကောင်း၏။ ဥပမာတခုပြမည်။ ရှေးယခင်ခေတ်က ပိုကာ ကစားကြသည်မှာ အထူးအဆန်း မဟုတ်ချေ။ ပိုကာကစားသူမှာ ခေတ်မှီသည် ဆိုရမည်လောက်။

တနင်္ဂနွေနေ့တိုင်း နာနီအိမ်မှာ ပိုကာပိုင်းရှိသည်။ ၁၀-ချပ်ပိုကာကို နာနီသည် ဘယ်တော့မှ ဖဲတွေ ကိုင်ကြည့်မနေပေ။ ဝေပြီးသည်ဆိုလျှင် သူတခါတည်း ကြည့်ပြီး သုံးပုံပုံ၍ စားပွဲပေါ်မှောက်ထားလျက်၊ အနီး၌ရှိသော တပည့်ကို စာပြနေ၏။ သူ့အလှည့်ရောက်တော့ ဖဲချပ်တွေ လှန်မကြည့်ဘဲနှင့် စားစရာရှိစားလိုက်၊ ပစ်စရာရှိ ပစ်လိုက်။ ဘောစရာရှိ ဘောလိုက်နှင့် ဘယ်တော့မှ ကြန့်ကြာစွာ စဉ်းစားနေသည်မရှိချေ။ ကျွန်တော်လည်း ကျောင်းသားတုန်းက သင်္ချာတော်သူ၊ ဥာဏ်ထက်သူ ဖြစ်ပါသည်။ သို့သော်နာနီကဲ့သို့ ဖဲချပ်တွေ မှောက်ထားပြီး မကစားနိုင်ပါ။ အသွက်လက်ဆုံး ကစားနိုင်သူ တယောက်တော့ ဖြစ်ပါသည်။

ထို့ပြင် နာနီကိုတခါတွေ့ဘူးဆက်ဆံဘူးလျှင် ခင်မင်သွားကြသူများသာ ဖြစ်သည်။ အဘယ်ကြောင့်နည်း။ နာနီစိတ်ဓာတ်ကိုက တွေ့သမျှလူတွေကို ချစ်ခင်ကြင်နာတတ်သော

ကြောင့် ဖြစ်ပါ၏။ နာနီသည် လူတိုင်းကို ခွင့်လွှတ်တတ်၏။ ဘာမဆို ခွင့်လွှတ်နိုင်၏။ နာနီနှင့် ကျွန်တော်နှစ်ပါးများစွာ အတူနေခဲ့သည်။ တစ်တစ်ဦးအား နာနီပြစ်တင် ပြောဆိုခဲ့သည်ကို ကျွန်တော်တစ်ပါး မကြားဘူး။

ကဲ...ဟိုညက ကျွန်တော်တို့ သမီးယောက္ခမ ဖြစ်ခဲ့ကြသည့်ကိစ္စမျိုး။ ရွှေပွဲလာတွေက အမျိုးမျိုးဝေဖန်ကြရာ နာနီကတော့ “မောင်ကြင်ဆွေလဲ အပြစ်မဆိုပါဘူး၊ မဘီကလဲ သူ့စိတ်နဲ့ သူဘဲကွယ်၊ လူအမျိုးမျိုး စိတ်အထွေထွေပေါ့”တဲ့ အေးစက်စက်ကလေး နာနီသည် အပြောအဆို လည်း အင်မတန်ညင်သာ၏။

ကျွန်တော့်ဘင်္ဂလား ညီမလေးမကြင်ရွှေသည် ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း ကျွန်တော့်ဆီ ရောက်လာသည်။ နာနီနဲ့အတူ ထမင်းစားသွားသည်။ နောက်မကြာမီ စာတစောင်ရောက်လာ သည်။

သူသည်နာနီအား ကျွန်တော်၏ တကယ့်မိခင်မှတ်၍ အကိုလေး မေမေသည် အင်မတန် ချစ်စရာကောင်းကြောင်း၊ စိတ်သဘောထား အင်မတန်ကောင်းလိမ့်မည် ဖြစ်ကြောင်း၊ အကိုလေး ဟာ ဒီအမေမျိုးသားဖြစ်ရတာ အလွန်ကုသိုလ်ကောင်းကြောင်း စသည်ဖြင့်။

ထို့ပြင်နာနီတို့လည်း စာတစောင်၊ ထိုနေ့က မမြော်လင့်ဘဲ နာနီနဲ့အတူ ထမင်းစားရ တာ အင်မတန်ကျေးဇူးတင်ကြောင်း နာမည်မသိ၍ အကိုလေးခေါ်တဲ့အတိုင်း ‘နာနီ’ဟု ရေးမိ သည်ကို ခွင့်လွှတ်ပါမည်အကြောင်း၊ နာနီကို မိခင်ကဲ့သို့ ချစ်ခင်၍ သူ့အားလည်း သမီးကဲ့သို့ ချစ်ပါမည့်အကြောင်း။ ၎င်းပြင် သူတို့အရပ်တွင် ရေထွက်ပစ္စည်းများအပြင် ဘာတွေညာတွေ ရနိုင်၍ အလိုရှိတာ စာရေး၍မှာလိုက်ပါက ယူလာခဲ့မည့်အကြောင်း။

နာနီသည် ၎င်းစာဖတ်ပြီး..

“ဒီသူငယ်မလေးဟာ ရိုးရိုးသားသားလေးကွဲ့၊ ရုပ်ကလေးကလဲ ချောတယ်၊ ချစ်စရာလေး ဘဲ”

ဒီတော့ ကျွန်တော်က “နာနီမချစ်တဲ့သူများ လူ့ပြည်ရှိသေးလို့လားဗျာ”

နောက်နှစ်ပတ်မျှ ကြာသောအခါ၌ မကြင်ရွှေ ရောက်လာပြန်၏။ သူ့လက်ဆွဲခြင်းထဲမှာ ရေချို ငါးပိထုပ်က တပ်ဿာလောက်၊ ငါးရဲ့ခြောက် ကြီးကြီးလှလှက ၅-ကောင်၊ နို့ပြီး ကျွန်တော့်ဘုံနှင့် နာနီဘုံကတို့ပါဖိနပ်က နှစ်ရံ။

ယင်းပစ္စည်းတွေ နာနီရှေ့ချ၍ ဖိနပ်ကိုယူကာ နာနီခြေထောက်နားချလျက်-

“စီးကြည့်စမ်းပါ နာနီ တော်ရဲ့လားလို့”

နာနီကို လူတိုင်းကဘဲ နာနီခေါ်၍ နာနီ သဘောကျကြောင်း ကျွန်တော်က သူ့ဆီ စာပြန်ပြီး ဖြစ်၏။

နာနီက စီးကြည့်ပြီး...

“ဟာ အတော်ဘဲဟေ့၊ ကျေးဇူးတင်ပါတယ် ကွယ်”

“အကိုလေး မေမေကို ကျမက ကန်တော့တာပါ။ နို့ပြီး...ဟောဒီ ရေချိုးငါးပိကလေး ကျမ ကိုယ်တိုင်လုပ်တာ၊ စိတ်ကြိုက်ငါးတွေ ရွေးပြီးတော့ငါးခူ၊ ငါးကျည်း၊ ငါးဖယ်၊ ငါးကြင်းလုံး၊ ငါးခုံးမ၊ ငါးမွေထိုး စုံရောဘဲ၊ ရေချိုးငါးပိဟာလေ အဲလိုငါးစုံမှကောင်းတာ၊ နာနီစားကြည့်ပါ၊ ကြိုက်ရင်ကျမနောက်တခါ လာတော့ယူခဲပါအုံးမယ်”

“ကျေးဇူးတင်ပါတယ်ကွယ်”

ထိုအခေါ်မှာ မကြင်ရွှေဝတ်လာသော အထူးစပယ်ရှယ်ဘဲ။ ရွှေလက်ကောက်တွေ အများကြီးနဲ့။ ဆွဲကြိုး ဘယ်ကံနှင့် ရွှေခြေကျင်းကြီးကလည်း ဝတ်ထားလိုက်သေး။

ကျွန်တော်က ရုပ်ရှင်ရုံရောက်တော့ ဘာကြောင့် ဒီလောက်ဝတ်စားလာရတာလဲ မေးတော့ ဒီရန်ကုန်မှာ မင်္ဂလာဆောင်လာရင်းမို့ပါတဲ့။ အမှန်တော့ ဘယ်ဟုတ်မလဲဗျ။ နာနီကို ရွေးမတော်ချင်အောင်လို့ပေါ့။ ကျွန်တော်သိတာပေါ့။

မကြင်ရွှေဘက်ကလည်း ကျွန်တော့်ကို တိုက်တွန်းနေသူတယောက် ရှိပါသေးသည်။ ဘယ်သူလဲဆိုတော့ သူ့ရဲ့ဖောက်သည်လှေဆရာကြီး ဘကြီးမန်းပေါ့။ မကြင်ရွှေတို့နဲ့ ဆွေမျိုးလဲ တော်သတဲ့။

သူနှင့် ကျွန်တော်မှာ မကြင်ရွှေအပြန်တွင် ကျွန်တော်လိုက်ပို့ရခြင်း၊ မကြင်ရွှေထံ စာရေး လျှင် လှေဆိပ်သို့လာ၍ သူ့ကိုပေးရခြင်းတို့ကြောင့် သိကျွမ်းခင်မင် ရင်းနှီးနေပါပြီ။

ကျွန်တော် သူ့ဆီက စာပေးသော အခါများတွင်-

“ဟေ့ ဘကြီးက တောသားပေမယ့် ရန်ကုန်နေ့တိုင်းရောက်နေတာ၊ မင်းတို့ဘင်္ဂလား မောင်နှမလုပ်နေတာ ငါသိပါတယ်ကွ၊ ဘယ်တော့ ယူကြမလဲ”

“ဘကြီးရယ် ကျွန်တော့် အလုပ်က ဝင်ငွေသိပ်မကောင်းသေးလို့ပါ”

“အောင်မာ..ကြင်ရွှေလို မိန်းမက မင်းလိုကောင်မျိုး တသက်လုံးထိုင်စားမလား၊ လုပ်ကျွေး နိုင်ပါတယ်ကွ၊ နယ်နယ်ရရ မိန်းခလေးမှတ်လို့ မင်းနယ်၊ မင်း သူတို့အိမ်လိုက်ကြည့်စမ်း၊ ကုန်စုံ ဆိုင်ကြီးနဲ့ ဟည်းလို့၊ တခေါက်တခေါက်ကို ကုန်သုံးလေးထောင်ဘိုး ဝယ်တာကွ”

ဒီတော့ ကျွန်တော်က “မိန်းမလုပ်စာ စားတဲ့လူစားမျိုး မဟုတ်ပါဘူးဗျာ”ဟု ဟန်နဲ့ပန်နဲ့ ပြောလိုက်ရသော်လည်း စိတ်ထဲ၌မူ ငါလွတ်လွတ်လပ်လပ်ဆို ဘယ်လောက် ကောင်းလိမ့်မလဲဟု တမ်းတလိုက်မိပါသည်။

အကြောင်းမှာ ထိုအချိန်တွင် ကျွန်တော့်မှာ သားသမီး ၃-ယောက်ရှိနေပါပြီ။ သူ့သမီးကို ပစ်၍ နောက်ဇနီးယူပါက ယောက္ခမကြီးသည် ကလေးစရိတ်တောင်းမည်မူဗျ။ “နင်ခလေးစရိတ် သာပေးနိုင်ရင် နင့်လို အရက်သမားဝဋ်က ကျွတ်တာပေါ့”ဆိုစကားရှိ၏။

အကယ်တိ ကျွန်တော်က နောက်မယားယူပြီး သားသမီးစရိတ်မပေးနိုင်၍ တရားစွဲပါက

ကျွန်တော့်မှာ ဝင်ငွေမှန်သောလခစား မဟုတ်ယူ၍ မပေးဘဲ ထားလို့ဖြစ်နိုင်သော်လည်း ကျွန်တော့်သားသမီးတွေ ဒုက္ခရောက်ကြတော့မည်။ မိခင်မုဆိုးမနှင့် သမီးလင်ပစ်မက မကျွေးနိုင် မမွေးနိုင်ပါ၍ သူတို့ခရစ်ယန် သာသနာပြုအဖွဲ့ကို မိဘမဲ့ကလေးများ အဖြစ်နှင့် ပေးအပ်ပစ် လိုက်မည်။ သို့မဟုတ် သူတို့ဆွေတွေ မျိုးတွေက ခွဲဝေမွေးကြမည်ဆိုလျှင်....စသည် စသည်များ ကို တွေး၍ ကျွန်တော် ရင်လေးလှသည်။ ဒါမျိုး စဉ်းစားမိရုံနှင့် ရင်ပူလှသည်။ ကျွန်တော်၏ ဂုဏ်သိက္ခာနှင့် ဖခင်တယောက်၏ တာဝန်ပျက်ရချေတော့မည်။ သားသမီးမွေးပြီး မကျွေးဘဲ ပစ်သွားသောဖခင်တယောက်သည်ကား လူမဟုတ်တော့ပေ။ ကျွန်တော် တိရစ္ဆာန်အဖြစ်မခံနိုင်။ ထို့ကြောင့် ထိုအချိန်မှာ မကြင်ရွှေကို ကျွန်တော်မယူနိုင်ပါ။ ထိုစဉ်တွင် ၁၉၅၀-ခုနှစ် ဖြစ်ရာ၊ ကျွန်တော့်ဝတ္ထုတပုဒ်မှ ၂၀၀-ကျပ်သာ ရှုမဝက ပေးသေး၏။ နို့ပြီးဦးကျော်က တလတပုဒ်ဖဲယူ ၏။ ယင်းကာလမှာ ရေးကွက်ကလည်းရှား၏။ မြဝတီတွေ-ငွေတာရီတွေ မပေါ်သေး။ ရှုမဝတခု ဘဲ စာမူခ မြိုးမြိုးမြက်မြက်ပေး၏။

ကျုပ်တို့ ပဒေသာကလည်း ပြုတ်ခဲပြီ။ ဤပဒေသာမှရခဲ့သော ဘင်္ဂလားညီမလေး မကြင်ရွှေသာ ကျွန်တော့်မှာ အဖတ်တင်နေ၍ သူ့အတွက် စဉ်းစားရတော့သည်။ သို့သော် သိပ်မပူပါ။ လောကမှာ အစရှိလျှင် အဆုံးရှိပြီးသား။ အစသည် သူ့ဟာသူဖန်တည်းလာသကဲ့သို့ အဆုံးသည်လည်း သူ့ဟာသူ ဖန်လာတတ်သည်။ အချိန်ကလေးကို စောင့်ရန်သာရှိသည်။

မကြင်ရွှေ ကျွန်တော့်ဆီ၊ နာနီအိမ်သို့ ၃-၄ခေါက်လောက် ရောက်ပြီးနောက်၊ နာနီနှင့် လည်း ခင်မင်သွားတော့ ကျွန်တော်နှင့် သေချာပြီလောက် သူမှန်းဆသည်။ ကျွန်တော်က သူ့ကို ဘင်္ဂလား အကိုမှန်းသိပါသည်။ သွေးသားမစပ်ဖဲနဲ့ ဘယ့်နှယ်ကိလေသာစိတ်ဓာတ် ကင်းစွာ လူချင်းခဏခဏ ချိန်းတွေ့ နေနိုင်ပါမည်နည်း။ တနေ့နေ့တော့ ကျွန်တော်သည် သူ့အားရခွင် ထဲ သွင်း၍ ချစ်ရေးဆိုလိမ့်မည်ဟု သူမှန်းဆထားပေမည်။ သူလာတိုင်း လာတိုင်းလည်း ကျွန်တော့်အား နာနီအိမ်တွင် တွေ့ရပုံမှာ စာရေးစားပွဲတလုံးနှင့် တယောက်အိပ် ကင်းမကော့ လေးနှင့် ဒီတော့ သူကျွန်တော့်ကို လူပျိုဘဲထင်နေသည်။ ယင်း၌ သူ၏ရိုးသားမှုလေးကို ဖော်ပြ လာလေသည်။

သူ ဒုတိယ နောက်ဆုံးရေးသောစာမှာ-

...အကိုလေးကို ကျမ မပြောဘဲထားလို့ မဖြစ်တာ၊ မြဲထားလို့မသင့်တာ တခုကို ညီမလေး ကြောက်ကြောက်ရွံ့ရွံ့နဲ့ဘဲ ထုတ်ဖော်ရတော့မှာဘဲ။ ညီမ ဒီနေရာမှာ ဆက်ရေးရမှာ ဝန်လေးလိုက်တာလေ... ဒါပေမယ့် မပြောမပြီး မတီးမမြည်မှာမို့ ပြောပါတော့မယ် အကိုလေး ရယ်။

ဘာလို့ဆိုတော့ ညီမလေးဟာ အပျိုစစ်စစ် မဟုတ်တော့ဘူး။ ဂျပန်ခေတ်က အသက် ၁၉-နှစ်မှာ အိမ်ထောင်ကျခဲ့ဘူးတယ်။ ဒါပေမယ့် ၃-လလောက်ဘဲ ပေါင်းလိုက်ရပါတယ်။ ညီမလေး မုဆိုးမ ဖြစ်ရပါတယ်။ သားသမီးလဲ မရလိုက်ပါဘူး။

ဒါပါဘဲ အကိုလေးရယ်။ ညီမလေးအပေါ် အကိုလေးစိတ်ထဲ အခုဘယ်လိုဖြစ်သွားသလဲ ဟင်..ပြောစမ်း။

ဤမေးခွန်းမှာ သူကျွန်တော့်ထံမှ ဘာကိုမြော်လင့်၍ မေးသည်ကို စာဖတ်သူ ရိပ်စားမိပါ

မည်။ သို့သော် သူလိုချင်သော အဖြေကို ကျွန်တော်မပေးနိုင်ပါ။ သူက ရိုးသားတော့ ကျွန်တော် ကလည်း ရိုးသားရပါတော့မည်။

ကျွန်တော့်အဖြေမှာ-

ညီမလေးရယ်....

ဒို့ဟာ မောင်နှမလို ချစ်ကြတာဘဲကွ။ ညီမလေးဟာ မုဆိုးမ၊မကလို့ ဘယ်နှစ်ခုလပ်ဖဲ ဖြစ်နေနေ၊ လင်ဘဲရှိနေနေ၊ ဘာဖြစ်သေးသလဲကွ။

နို့ပြီး အကိုလေးကလဲညီမကို ဖွင့်ပြောရအုံးမယ်။ အကိုလေးဟာ လူပျိုမဟုတ်ဖူး။ ညီမကို လိမ်ခဲတာ။ အခုဖွင့်ပြောမယ်။ ညီမလေး ပထမဦးဆုံးအခေါက် မအူပင်လမ်းထဲလာခဲတော့ အိမ်နံပါတ် (၁၇)ကိုသွားမေးတာ။ အဲဒါအကိုလေးရဲ့ ယောက္ခမအိမ်ဘဲ။ ညီမကို အော်လွှတ်လိုက် တာလဲ အကိုလေးရဲ့ ယောက္ခမဆိုးကြီးဘဲ။ သူရူးတာမဟုတ်ပါဘူး။ အဲသည်တုန်းက အကိုလေးနဲ့ သူရန်ဖြစ်ထားလို့ သူစိတ်ဆိုးနေတာ။ အခုထက်ထိတော့ သူနဲ့ပြန်ပြီး မသင့်မြတ်သေးဘူး။ သူ့အိမ်ကို အကိုလေးခနဲထုလို့ နံရံတွေ ကျိုးကွာကုန်တာပြန်ပြင်ရတာ သူငွေတော်တော် ကုန်သွားတယ်။ ဒါနဲ့အခဲမကျေဖြစ်နေတုန်းဘဲ။

ဒါပါဘဲ။ အကိုလေးတို့ အိမ်ထောင်ရေးက မသာယာပါဘူး။

သူ့ဆီက နောက်ဆုံးစာမှာ

အကိုလေး...

အဲသည်လိုဆိုရင် ညီမအကိုလေးဆီလာလို့ ဘယ်ကောင်းတော့မလဲ။ အကိုလေး မိန်းမက အထင်လွဲ အမြင်လွဲဖြစ်ရင် ပိုဆိုးကြလိမ့်မယ်။

ဒီတော့ တိုတိုနဲ့ရှင်းရှင်းဘဲ ပြောပါတော့မယ် အကိုလေးရယ်။ အကိုလေးညီမကိုချစ်ရင် ညီမဆီကို အကိုလေးလာခဲပါတော့။ ဘကြီးမန်းကို ပြောထားလိုက်မယ်။ အကိုလေးသာ လာမယ် ဆိုရင် သည့်ပြင်လူတယောက်မှ မတင်နဲ့တော့။ အကိုလေး လှေပေါ်ရောက်ရောက်ချင်း ထွက်ခဲ ပါ။ တစင်းလုံးခ ပေးပါမယ်လို့...

အဲဒါ အကိုလေးနဲ့ညီမ နောက်ထပ် ဆက်ဆံမှုဟာ အကိုလေးပေါ်မှာ မူတည်တာဘဲ။ အကိုလေး မလာဘူးဆိုရင် ညီမလဲ မလာတော့ဘူး။ စာလဲ ဒါနောက်ဆုံးစာဘဲ။

အကိုလေး ညီမကို ချစ်ရိုးမှန်ရင် ညီမဆီကိုသာ အကိုလေး လာခဲပါတော့ အကိုလေး ရယ်။

ညီမမျှော်နေမယ်...

ညီမ မက ချစ်တဲ့ ကြင်ရွှေ

ကဲ..သူရှင်းရှင်းဘဲ ကျွန်တော့်ကို ချဲ့လင်းချ် လုပ်လိုက်လေပြီ။

ကျွန်တော် လက်မြောက်လိုက်ပါ၏။

ဒီနေရာမှာ စာဖတ်သူက “မင်းနယ်ကွာ..စတုန်းကတော့ စခဲပြီးတော့ ကောင်မလေး သနားစရာ”ဟု ကျွန်တော့်ကို အပြစ်တင်ချင်တင်ပေမည်။ မတတ်နိုင်ဘူး။ ကျွန်တော့်အခြေအနေ လဲ မိတ်ဆွေသိပြီးသား။ စတာကတော့ ကျွန်တော့်ဝါသနာဘဲ။ နို့ပြီး ကျွန်တော်က ရည်းစားတွေ နဲ့ ဝတ္ထုရှာတဲ့အကောင်။ နောက်လဲလာပါလိမ့်ဦးမယ် အများကြီး။

ဤမိန်းကလေးနှင့် ကျွန်တော့်အကြောင်းကို ၁၉၅၉-ခု၊ ဖေဖော်ဝါရီလထုတ် ရှုမဝမှာ ကျွန်တော့်ရဲ့ ၁၄၁-ပုဒ်မြောက်ဝတ္ထု ‘ခရီးတဖြတ်ရင်ကလုပ်’နာမည်နဲ့ ရေးခဲ့ပြီလေ။ ဟိုတုန်းက ဝတ္ထုဆိုတော့ ဇာတ်သွား တမျိုးတဖုံပေါ့။ သူ့ကို အလွမ်းနဲ့အဆုံးသတ်ထားတယ်။

တကယ်တော့ အဆွေးမင်းသားကြီး ဖြစ်လိုက်သူက ကျွန်တော်ပါ။ မကြင်ရွေးနဲ့ ကျွန်တော်အဆက်ဖြစ်လိုက်ပြီး ၇-လလောက်ကြာတဲ့အခါမှာ တနေ့ခင်း သူ့ကိုကာလံတန် (ယခုယုဇန)ရုပ်ရှင်ရုံရှေ့မှာ တယောက်တည်း မတ်တတ်ရပ်နေတာတွေ့ရလို့ သူက မမြင်သေး ဘူး။ ကျွန်တော်က ဝမ်းသာအားရ၊ သူ့လက်ကလေး ကိုင်လိုက်ပြီး (ဟိုတုန်းက လက်တွဲလျှောက် နေကျဘဲ) ‘ညီမ’လို့ ခေါ်လိုက်တော့၊ သူ့ရုပ်တရက် လန့်သွားပြီး သူ့လက်ကိုဆတ်ကနဲဆွဲရုန်း ကာ စိုးရွံ့သော မျက်နှာလေးနှင့် လေသံတိုးတိုးလေးဖြင့်...

“အကိုလေး...ကျမ အိမ်ထောင်ကျနေပြီ”

“ဟေ ဟုတ်လား...ဘယ်သူနဲ့”ဆိုတော့ နှစ်ကျပ်ခွဲတန်းမှာ လက်မှတ်တန်းစီနေသော တရုတ်ကပြားတယောက်ကို ပြပါသည်။ ကျွန်တော်နှင့် ရွယ်တူလောက်ပဲ။

“အော” ကျွန်တော်သက်ပြင်းချလိုက်ကာ။

“ဘယ်လောက်ကြာပလဲ”

“နှစ်လလောက်ဘဲရှိသေးတယ်”ဆိုပြီး သူ့မျက်နှာလေးအိုသွားကာ “အကိုလေးကို ညီမ ၅-လတိတိ စောင့်ခဲ့တယ်၊ နေ့တိုင်း ဘကြီးမန်းလှေအပြန်ကို ဆီးကြိုခဲ့တယ်”

“စိတ်မကောင်းလိုက်တာ ညီမရယ်၊ သူက ဘယ်ကလဲ”

“၁၉-လမ်းထဲအိမ်ကဘဲ၊ သူနဲ့လူကြီးတွေက ပေးစားဘို့စီမံခဲ့ကြတာကြာပြီ၊ အကိုလေး နဲ့ညီမပထမဦးဆုံး ပဒေသာတိုက်မှာ တွေ့ပြီးအကိုလေး ညီမကိုလန်ခြားနဲ့လိုက်ပို့တဲ့နေ့ကစပြီး သူ့ကိုကျမငြင်းခဲ့တာ၊ အခုတော့ အခုတော့” သူ ငိုသံပါလာပြီး သွားတော့ အကိုလေး သွားတော့..သွားတော့”

ကျွန်တော်လည်း ဝမ်းနည်းသံထွက်လာကာ..

“ဘာလို့ ဒါလောက်တောင် နှင်ရတာလဲ ညီမရယ်”

“အကိုလေးနဲ့ ညီမ ဟိုတုန်းက ဖြစ်ခဲ့ကြတာကို သူသိထားတယ်..သိရဲ့လား”

“အော်...”

ကျွန်တော်မှာ ဤ(အော်)လေးတလုံးနှင့်ပင် သူ့အနားက ထွက်ခွာခဲ့ရပါတော့၏။

၃၁-လမ်းရောက်တော့ သူ့ကို ကျွန်တော်ပြန်ကြည့်လိုက်သေး၏။ သူကလဲ ကျွန်တော့်ကို ကြည့်နေလျက်။ ကျွန်တော့်စိတ်ဝယ်သူသည် ယခင်တုန်းကထက် ပို၍လှနေသည်ဟု အောက်မေ့မိသည်။ ကျွန်တော်နောက်ဆုံး လက်ပြန့်ဆက်လိုက်ပြီး တာဝါဘားထဲသို့ ဝင်ခဲ့သည်။

“ဟေ့..ကရစ်ရှ်နား၊ အကြီးတလုံးနဲ့ ချစ်တပွဲ”

ကျွန်တော်တို့ လက်စွဲတော် ဘွိုင်ကုလား ကရစ်ရှ်နားကား အလွန်လူရည်လည်သည် ဖြစ်၍-

“ဟာ...ဆရာ ဒီနေ့ ဝိသေသထူးလှချည့်၊ ဆရာတယောက်ထဲ အကြီးတလုံး၊ နို့ပြီး ဆရာသောက်နေကျအချိန် ၅-နာရီလဲ မထိုးသေးဘူး”

ထိုခေတ် ထိုအခါ၌ ဘွိုင်တို့သည် စားပွဲအနီး၌ မတ်တတ်ရပ်နေရကာ အရက်ငဲ့ပေးရသည်။ ဆိုဒါဝယ်ပေးရသည်။ ဖောက်သည်အကြိုက်ကို သိတတ်သည်။ ကျွန်တော်သည် အရက်ကိုဆိုဒါလေးဆ စပ်သောက်လေ့ရှိရာ ထိုနေ့တော့...

“ဟေ့ ကရစ်ရှ်နား၊ အရက်ဖန်ခွက် တဝက်ထည့်၊ ဆိုဒါတဝက်ထည့် ”

သူသည် ကျွန်တော်တစ်ယောက် ဖြစ်လာပြီကို သိ၍-

“ဟာ..ဆရာ”

“ဟာ...ဆရာမနေနဲ့၊ ငါပြောတဲ့အတိုင်းထည့်၊ နို့ပြီး မင်းငါ့အနားမှာ မနေနဲ့တော့၊ ငါလိုချင်မှ ခေါ်မယ်”

“အကိုလေးကို ညီမ ၅-လတိတိ စောင့်ခဲ့တယ်။ နေ့တိုင်း ဘကြီးမန်း လှေအပြန်ကို ဆီးကြိုခဲ့တယ်”

“နှစ်လလောက်ဘဲရှိသေးတယ်”ဆိုပြီး သူ့မျက်နှာလေးအိုသွားကာ “အကိုလေးကို ညီမ ၅-လတိတိ စောင့်ခဲ့တယ်၊ နေ့တိုင်း ဘကြီးမန်းလှေအပြန်ကို ဆီးကြိုခဲ့တယ်”

“စိတ်မကောင်းလိုက်တာ ညီမရယ်၊ သူက ဘယ်ကလဲ”

“၁၉-လမ်းထဲအိမ်ကဘဲ၊ သူနဲ့လူကြီးတွေက ပေးစားဘို့စီမံခဲ့ကြတာကြာပြီ၊ အကိုလေးနဲ့ညီမပထမဦးဆုံး ပဒေသာတိုက်မှာ တွေ့ပြီးအကိုလေး ညီမကိုလန်ခြားနဲ့လိုက်ပို့တဲ့နေ့ကစပြီး သူ့ကိုကျမငြင်းခဲ့တာ၊ အခုတော့ အခုတော့” သူ ငိုသံပါလာပြီး သွားတော့ အကိုလေး သွားတော့..သွားတော့”

ကျွန်တော်လည်း ဝမ်းနည်းသံထွက်လာကာ..

“ဘာလို့ ဒါလောက်တောင် နှင်ရတာလဲ ညီမရယ်”

“အကိုလေးနဲ့ ညီမ ဟိုတုန်းက ဖြစ်ခဲ့ကြတာကို သူသိထားတယ်..သိရဲ့လား”

“အော်...”

ကျွန်တော်မှာ ဤ(အော်)လေးတလုံးနှင့်ပင် သူ့အနားက ထွက်ခွာခဲ့ရပါတော့၏။

၃၁-လမ်းရောက်တော့ သူ့ကို ကျွန်တော်ပြန်ကြည့်လိုက်သေး၏။ သူကလဲ ကျွန်တော့်ကို ကြည့်နေလျက်။ ကျွန်တော့်စိတ်ဝယ်သူသည် ယခင်တုန်းကထက် ပို၍လှနေသည်ဟု အောက်မေ့မိသည်။ ကျွန်တော်နောက်ဆုံး လက်ပြန့်ဆက်လိုက်ပြီး တာဝါဘားထဲသို့ ဝင်ခဲ့သည်။

“ဟေ့..ကရစ်ရှ်နား၊ အကြီးတလုံးနဲ့ ချစ်တပွဲ”

ကျွန်တော်တို့ လက်စွဲတော် ဘွိုင်ကုလား ကရစ်ရှ်နားကား အလွန်လူရည်လည်သည် ဖြစ်၍-

“ဟာ...ဆရာ ဒီနေ့ ဝိသေသထူးလှချည့်၊ ဆရာတယောက်ထဲ အကြီးတလုံး၊ နို့ပြီး ဆရာသောက်နေကျအချိန် ၅-နာရီလဲ မထိုးသေးဘူး”

ထိုခေတ် ထိုအခါ၌ ဘွိုင်တို့သည် စားပွဲအနီး၌ မတ်တတ်ရပ်နေရကာ အရက်ငဲ့ပေးရသည်။ ဆိုဒါဝယ်ပေးရသည်။ ဖောက်သည်အကြိုက်ကို သိတတ်သည်။ ကျွန်တော်သည် အရက်ကိုဆိုဒါလေးဆ စပ်သောက်လေ့ရှိရာ ထိုနေ့တော့...

“ဟေ့ ကရစ်ရှ်နား၊ အရက်ဖန်ခွက် တဝက်ထည့်၊ ဆိုဒါတဝက်ထည့် ”

သူသည် ကျွန်တော်တခုခု ဖြစ်လာပြီကို သိ၍-

“ဟာ...ဆရာ”

“ဟာ...ဆရာမနေနဲ့၊ ငါပြောတဲ့အတိုင်းထည့်၊ နို့ပြီး မင်းငါ့အနားမှာ မနေနဲ့တော့၊ ငါလိုချင်မှ ခေါ်မယ်”

“အကိုလေးကို ညီမ ၅-လတိတိ စောင့်ခဲ့တယ်။ နေ့တိုင်း ဘကြီးမန်း လှေအပြန်ကို ဆီးကြိုခဲ့တယ်”

ဤစကားသည် ကျွန်တော့်စိတ်ဝယ် ထိခိုက်လှသည်။

တကယ်ဆို အကျိုးအကြောင်းကို ငါစာရေးဘို့ ကောင်းတယ်။ ခုတော့ မင်းရက်စက်လွန်းတယ်။

အို....အဲသည်တုန်းက မင်းသူ့ဆီကို အဲဒီစာမျိုးလဲ မရေးရက်ဖူး မဟုတ်လား။ အလိုလို တဖြည်းဖြည်းနဲ့ မေ့သွားလိမ့်မယ်လို့ နေခဲ့တာမဟုတ်လား။

အေး...မင်းလို ကောင်ကတော့ မေ့မှာပေါ့ကွာ။ ရည်းစားတွေ အများကြီးနဲ့ဟာကို၊ သူ့ခမျာလေးတော့ အခုတောင် ငိုသံလေးပါလို့။

ဟေ့...ဒါတွေ တွေးမနေနဲ့တော့။

အရက်သောက်မှာ သောက်ကွာ...သောက်ကွာ..။

သောက်ပြီးသီချင်းဆို။

ထို့ကြောင့် ကျွန်တော်အရက်ခွက်ပြည့်ကို မော့ချလိုက်ပြီး စိတ်ထဲမှာ သီချင်းရွတ်၏။

အရက်ကို အဖော်လုပ်ကာ အဟုတ်ဖဲ သောက်လို့ပျော်တော့မယ်။ အနားမယ့်...တပါး
မယ် ပျော်ဖြေသူ ဝေးပြီ။

ဟယ်...သူ့ဘဲ သတိရပြန်ပြီကော။

ယခင်တုန်းကဆိုလျှင် မကြင်ရွံ့နှင့် ကျွန်တော် ၃-နာရီခွဲပွဲကြည့်ပြီး ရုပ်ရှင်အဖြုတ်၊
ဒီတာဝာဘားထဲ ဟိုတုန်းကရှိခဲ့တဲ့ သီးသန့်ခန်းထဲဝင်ပြီး ကျွန်တော်အရက်သောက်တော့ မကြင်
ရွံ့က နံဘေးက အမြည်းစားလို့ပေါ့။ အခုတော့လေ သူ့လင်လက်မှတ်ယူတာ စောင့်နေတယ်။

ဟွန်း အခု သူ့အကောင်က ဘယ်လောက်ချမ်းသာသလဲ။ နှစ်ကျပ်ခွဲတန်းက
လက်မှတ်တိုးလို့။ ငါနဲ့တုန်းကဆိုရင် မကြင်ရွံ့ ဘယ်ဒီလိုဟုတ်မှာတုန်း။ ကိုယ်က ပိုက်ဆံချမ်း
သာတဲ့ကောင်မဟုတ်ပေမယ့် အမြဲတမ်း ဒီစီ ၃-ကျပ်ခွဲတန်းကဘဲ။ ဘာကြောင့်ဆို အမြဲတမ်း
မေတ္တာလက်မှတ်က ရသကဲ့။ ပလေဒီယံရုံဆီ ကိုရွှေဘော်၊ ဂလုပ်ရုံဆို ကိုကျော်မင်း၊ လမ်းဖြတ်
သွားတာမြင်တာတောင် ထွက်လိုက်လာပြီး “ဆရာကြည်ပါအုံး၊ ဒီကားကောင်းတယ်ဆရာ”ဟု
တိုက်တွန်းတတ်ကြပါ၏။

နို့ပြီး လက်မှတ်ပေးတဲ့ကုလားကကော ကျွန်တော့်မှာ မြာပါလာတယ်ဆိုရင် သူသိနေပြီး
ဂလုပ်ရုံဆိုရင် နောက်ပိတ်ဆုံးပြစ်ကခန်းနားကပ်နေတဲ့ ထောင့်။

မှောင်မိုက်မိုက် ချောင်ကြိုက်ကြတဲ့ အရွယ်တွေကိုး။

နို့ပြီး မီးမှိတ်လို့ ရုပ်ရှင်ပြပြီးဆိုတော့ ကျွန်တော်ဘင်္ဂလားမောင်နှမဟာ
ပါးချင်းကပ်သွားပြီ

“အကိုလေး”

“ညီမ”

“ချစ်လားဟင်”

“သိပ်ချစ်ဖဲ”

အဲဒါ ဘယ်လိုအချစ်ဆိုတာကို အရွယ်ပျိုမျစ်တဲ့ ကျွန်တော်တို့က...

ထုတ်ဖွေကာ နှုတ်ချွေမပြောသော်လဲ

ချစ်တာ မေတ္တာ သဘောတွေက

မနော ကိုယ်စီ သိကြသမို့

ဟောဟိုဆီ မထိအောင် သတိဆောင်လို့ရှားခဲကြ

မမှားတဲ့ဘဝမှာဖြင့် တည်ခဲသည်။

အော်...သမုဒယဇောတွေနဲ့

အခုမှနှမြောပြီး လုရမယ့် သဘောဆိုရင်ဖြင့်

ဒု-သ-န-သော ဟေ့သော်တာဆွေရဲ့

မင်း သူ့မရကောကွာ

ရှုမဝတဲ့အချောတွေ မင်းမှာ တပုံတပင်နဲ့

ကုန်စင်အောင်တောင် မင်းမသုံးနိုင်ပါဘူးကွဲ့။

ဟာ...ဟုတ်သားဘဲ။ မေရယ် ခိုင်ရယ်၊ သက်ရယ်၊ တင်ရယ်၊ နီလာရယ်၊ သီတာရယ် ဂီတာရှိတ်တွေချည်းဘဲ။ နို့ပြီးကျော့တို့၊ နွဲ့တို့ကော။ အို...အများကြီး မင်းမှာရှိရက်သားနဲ့။ ဒီဟာမလေးတယောက် နှမြောမနေပါနဲ့တော့ကွာ၊ သူ့အိမ်ထောင်နဲ့သူဖြစ်သွားပါပြီ။ ကိုယ်မစား နိုင်တဲ့အစား သူများဝါးပစေပေါ့ကွာ။ မင်းကောင်မလေးတွေ့ခဲ့ရလို့ စိတ်မကောင်းဖြစ်နေတာ။ လှေမျော လှေနဲ့လိုက်၊ ငွေမျောငွေနဲ့လိုက်ဆိုတာလို မြာမျောတော့ မြာနဲ့ဘဲလိုက်ပေါ့ကွ။ မင်းအိမ်က စာရေးစားပွဲထဲမှာ မင်းရည်းစားစာတွေနဲ့ ဓာတ်ပုံတွေ အများကြီးဘဲ။ အဲဒါတွေ ပြန်ကြည့်။ ပြန်ဖတ်ပါလားကွ။

အား...ဟုတ်သားဘဲ။ သော်တာဆွေ ဒီလောက် ကြာကြာဆွေးမနေနိုင်ဘူး။

“ဟေး..ကရစ်ရှ်နားရေ့”

“ဆပ်”ဆိုပြီး အနီးလာ မတ်တတ်ရပ်။

“ဟေ့..ဒီပုလင်းလက်ကျန်ကို စက္ကူနဲ့ပတ်ပေးလိုက်ကွာ”

“အခြားဆပ်၊ ဆရာမျက်နှာ အခုကြည့်သွားပြီ၊ ရောက်လာစတုန်းက ဘာဖြစ်လာလို့လဲ ဆရာ”

“ငါ ဆွေးလာတာကွ၊ ဒါပေမယ့် ငါလိုကောင်က ကြာကြာဆွေးလို့လဲ မရပါဘူးကွာ၊ စိတ်ပျက်ပါတယ်”

အခန်း-၄

(က)

အသဲကွဲတဲအရွယ်

ပညာရှာ အရွယ်တွင်းဟာမို့၊
သင်ကာသာ ဖယ်မငြင်းနိုင်ဘူး
ငယ်စာရင်းမှာတဲ၊ ခုချိန်ခါ။
အသက်စစ်ပြန်တော့
ဆယ့်ရှစ်ကယ် ရွယ်အနေပ
တနယ်မြေ ကျောင်းဘွေရိပ်ဆီသို့၊
မွေးမယ်ဖေ ကောင်းစေစိတ်ရယ်နဲ့၊
ကွပ်နှိပ်ကာ သွန်သင်လွှတ်လေတော့
ဇွတ်မှိတ်ကာ ပန်ဆင်ဝတ်ကယ်နှင့်
ဦးညွှတ်ခဲပါ။

ပျိုထွေးမေ နွယ်နွယ်နှောင်းကိုလ
ကိုလေးဆွေ တနယ်ပြောင်းပေမယ့်
ငယ်ပေါင်းကိုတဲ၊ ပစ်မခွာ
ချစ်ပါရဲ့ တမိဖျား။
သစ္စာနဲ့ ကတိထား။

ခွင့်လွှတ်နော်
ကျင့်ဝတ်တော် လူဘုံဆောင်၌
ဖူလုံအောင် ပညာရပါမှ
သဏ္ဌာမှာ ခင်ညာအလှရယ်နဲ့၊
စဉ်မကွာ ကြင်ပါရမယ်လို့၊
တွေးဆကာ မှန်စကားရယ်နဲ့၊
ဝေးက ပန်ကြားလိုက်ပါသဗျ

ထွေးနှမ ထံပါး။

ကျွန်တော် လူပျိုပေါက် ရန်ကုန်ရောက်တဲ့နှစ်က ကျွန်တော့်ချစ်ဦးသူသို့ ရေးပို့လိုက်တဲ့ ကဗျာဝါ နုနု လေးချိုးကလေးပါဘဲခင်ဗျာ။ သူက ၁၄-နှစ်၊ ကျွန်တော်က ၁၆-နှစ်သားမှာ စတင်ကြိုက်လာ ခဲ့ကြတာ ကျွန်တော် ၁၉-နှစ်သားမှာ သူဟာ ကျွန်တော့်အသဲကို ခွဲပစ်လိုက်တာပါဘဲခင်ဗျာ။ (သူ့ကို 'ချစ်သောသိင်္ဂီ'လို့ ဝတ္ထုရေးပြီးပြီ။)

စင်စစ်တော့ အသက်ငယ်ငယ်နဲ့ ရည်းစားထားတဲ့ လူတွေဟာ အသဲကွဲရမှာချည်းပေါ့ ခင်ဗျာ။ ဘာကြောင့်လဲ ဆိုတော့ 'သမီးကညာ၊ အခါမလင့် 'ဣတ္ထိရူပံ-ဓနံ'ဆိုထားတော့ သူတို့မှာ က လင်ယူဘို့က တယ်လွယ်သကဲ့သို့။ ကျွန်တော်တို့ ယောက်ျားတွေမှာတော့ ပညာသင်အုံးဟ ပြီးတော့ အလုပ်ရှာအုံးဟ။ မိန်းမတယောက်ရဘို့အရေး တော်တော်လေးခက်သားဗျ။

နို့ပြီး ကျွန်တော့်ရည်းစားဦးကလဲ ၄-ပုံ ၃-ပုံတရုတ်သွေးပါတော့ သူ့ 'အတယ်'ဟာ ကျွန်တော့်လို တောကလယ်သမားသားကို ဘယ်နည်းနဲ့မှသဘောမတူဘူး။ အရက်ဆိုင်ကဇော် ဆိုင်ပိုင်ရှင် အပေါင်ဆိုင်ပိုင်ရှင် ထောင်ကဲကြီး ဆိုတော့ သူ့သမီးနဲ့ ကျွန်တော်ဖြစ်မှန်းလဲ သိရော သူတို့လို တရုတ်ဝက်သတ်လိုင်စင်စီ ဝက်ထောင်မှူးသားနဲ့ ပေးစားလိုက်သဗျ။

အဲသည်အချိန်မှာ ကျွန်တော် ရူးမတတ်ခံခဲ့ရတယ်။ ကျွန်တော့်အသဲကွဲခါစကဆိုရင် ကျွန်တော်ဟာ မိန်းမမှန်သမျှ စိတ်နာပြီးတော့ လူပျိုကြီး အဖြစ်နဲ့ဘဲ တသက်လုံး နေသွားတော့ မလိုလို၊ သင်္ကန်းဘဲ ဆီးတော့မယောင်ယောင်၊ စိတ်ဘောင်ဘင်ခတ်ပြီး နောက်တယ်မကြာပါဘူး၊ ရည်းစားဆိုတာ တယောက်ထဲထားလို့ မကောင်းဘူး၊ များများထားမှ စိတ်အေးရမယ်။ 'မိန်းမဆို တာ ဆောင်းလေပမာညို၊ အတွင်းသဘောမတည်၊ ပြောင်းလဲတတ်သည်'လို့ ခင်မောင်ရင်ဆိုခဲ့ တဲ့ အတိုင်း၊ ကဲ..အဲလို တယောက်ပြောင်းလဲသွားတဲ့အခါ၊ ကိုယ့်မှာ လက်ကျန်တွေရှိနေတယ် ဆိုရင် ဘာပူစရာတုန်း။ အဲသည်လိုစိတ်ကူးပြီး တခါထိပြီးလို့ ခဲမှန်ဘူးတဲ့ စာသူငယ်လိုဖြစ်နေတဲ့ ကျွန်တော်ဟာ ရည်းစားတွေ ရသလောက် ဗြောက်ထားတော့တယ်ဗျို့။ ရန်ကုန်ဧရိယာက နယ်ကျယ်တာဘဲဗျာ။ ရည်းစားများများထားလို့ရတယ်။ ကြည့်မြင်တိုင်ဈေးထဲက အထည်သည် မလေး၊ အဘီအမ်ကျောင်းက ၉-တန်းကျောင်းသူ၊ သိမ်ကြီးဈေးက ထိလက်မှတ်ရောင်းတဲ့ တရုတ်ကပြားမလေး၊ လသာလမ်း စိန်မေရီကဒေစီ..စသည်ဖြင့် ပေါ့ဗျာ။ နယ်ကမြို့ကလေးတွေ မှာဆို ဘယ်ဒီလိုရမလဲ၊ တယောက်ထားလိုက်တာနဲ့ တမြို့လုံး သတင်းဖြစ်နေပြီ။

အဲလို ကျွန်တော့်မှာ ရည်းစားတွေများနေတော့ ဘယ်သူ့ကိုဖြင့် ငါမရရင်မနေနိုင်တော့ပါ ဘူးဆိုတဲ့ စိတ်မျိုးလဲ မရှိဘူး။ ဟာ...ဘယ်သူ့ကိုတော့ ငါတကယ်မလိုချင်ဘူး၊ အပျော်ဘဲဆိုတဲ့ စိတ်မျိုးလဲ မထားဘူး။ ကဲ..ဒါတွေထဲက နဖူးစာပါတာ တယောက်ယောက်နဲ့တော့ ညားမှာဘဲလို့ စိတ်ပိုင်းဖြတ်ထားလိုက်တာဘဲ။

တကယ် ရမယ့်ရတော့ ကျွန်တော်နေတဲ့ နာနီအိမ်နဲ့ တအိမ်ကျော်က နော်မာလေ။ သူ့ကို ကျွန်တော်စတုန်းက ၁၃-၄နှစ် အပျိုတောင်မဖြစ်တဖြစ်ထင်ပါဗျာ။ သူ့ကိုမရအကြံတယ် လဲမဟုတ်ပါဘူးဗျာ။ စစ်ကြီးဖြစ်လို့ ရန်ကုန်မြို့ပျက်ပြီး အားလုံးရည်းစားတွေနဲ့

ကွဲကွာသွားကြပြီး တော့ ညောင်စာရေးကို ငရုတ်ကြက်သွန် ဝယ်ရအောင်သွားရင်းနဲ့ အကောက်တောင် ကြည့်ရ အောင်လို့ ခြေရှည်ပြီး ထုံးဘိုဘက် ကူးသွားရင်းနဲ့ တကယ် မမျှော်လင့်ဘဲနဲ့ နော်မာတွေ့ပြီး ညားသွားတာဗျ။

“မြင်းလှည်းသမား ဘဝတုန်းကလဲ မောင်ကြင်ရွှေက ရည်းစားများတာဘဲ”လို့ နာနီက ပြောတယ်မို့လား။ အဲဒါက အင်္ဂလိပ်ခေတ်က လက်ကျန်တွေလဲပါတယ်ဗျ။ ဘာကြောင့်လဲဆို ကျွန်တော်တို့ဟာ ချစ်လက်စမတုံးခင် ဗုံးတွေတုန်းတုန်းချလို့ ကွဲခဲ့ကြတာလားဗျ။ တယောက် တယောက် သစ္စာဖောက်ကြလို့မှမဟုတ်ဘဲ။ တဦးနဲ့တဦး စိတ်နာကြည်းစရာမှ မရှိကြဘဲ။ တကယ် ရန်ကုန်မြို့ကြီး အေးဆေးသွားလို့ ဂျပန်ခေတ်မှာ ပြန်တွေ့ကြတော့ အခြေအနေအရ တချို့လဲ အိမ်ထောင်တွေကျလို့ပေါ့ဗျာ။ သို့သော် ဒီငယ်ကချစ်တွေဟာ (ကျွန်တော်ကသူတို့ရဲ့ အချစ်ဦးလဲ ဖြစ်ချင်ဖြစ်နေမယ်ပေါ့ဗျာ) ကျားသေသော်လဲ ကျားရေမပြောင်းဘူးဆိုတာလို့ ချစ်စိတ်တွေက မပျယ်ကြတော့ စောင့်ထိန်းသင့်သလောက် စောင့်ထိန်းကြတဲ့ ရည်းစားတဝမ်းကွဲ ရည်းစားတခုလပ်တွေ ဖြစ်ကုန်ကြတာပေါ့ဗျာ။ အမယ် အဲဒါလဲ အရသာတမျိုးခင်ဗျ။ ကျွန်တော် ကမိန်းကလေးတွေကို မရက်စက်တတ်ဖူး။ အမျိုးသမီးဆိုရင် သနားလဲ သနား၊ အားလဲနာတတ် တယ် မဟုတ်လား။ ဒီတော့ ဒီကောင်ရည်းစားများတယ်လို့ အရပ်က အပြောခံရပြန်ရော။

အဲ...အခု စာရေးဆရာ ဖြစ်လာပြန်တော့လဲ မိတ်ဆွေတို့သိကြတဲ့အတိုင်းဘဲ၊ တကယ် ရန်ကုန်ကသာ မဟုတ်။ အမြို့မြို့အနယ်နယ်ကပါ လာကြပြန်သဗျ။

အခုန ကျွန်တော်ရေးခဲ့တယ်၊ မကြင်ရွှေလေးနဲ့ ပတ်သက်ပြီးလေ-

‘သမုဒယ စောတွေနဲ့’

အခုမှ နှမြောပြီးတော့

လုရမယ့် သဘောဆိုရဖြင့်

ဒု-သ-န-သောကွဲ့ သော်တာရေ့

ဟေ...သူ့မရကောကွာ..

မင်းမှာ ရှုမဝ အချောတွေ တပုံတပင်နဲ့လို့ ကိုယ့်ကိုယ်ကို ဂုဏ်တင်ခဲ့တယ် မဟုတ်လား။

အဲဒီ ‘ရှုမဝအချော’ဆိုတာမှာ အဓိပ္ပာယ်နှစ်မျိုးရှိပါတယ်။ တမျိုးက ဒီလိုခင်ဗျ။ ဤမိန်းက လေးတွေ ကျွန်တော့်ဆီ ပထမဦးဆုံး မိတ်ဆက်လာကြတော့ ဦးသော်တာဆွေ၊ သို့မဟုတ် ဆရာ သော်တာဆွေ၊ သို့မဟုတ် ကိုသော်တာဆွေ၊ ရှုမဝမဂ္ဂဇင်းတိုက်၊ ၁၄၆-စကော့ဇေး အနောက် ဖက်တန်း၊ ရန်ကုန်မြို့လို့ လာကြသကဲ့သို့ဗျ။

ဒီတော့ ကျွန်တော်က စာတစောင် ပြန်လိုက်ပြီးလို့ နောက်တခါ သူက ဖွဲ့ဖွဲ့နဲ့နဲ့ လုပ်လာပြန်ပြီ။ ဥပမာ ဦးသော်တာဆွေခေါ်ရတာ ရှည်ပါတယ်၊ ကိုဆွေလို့ဘဲ ခေါ်တော့မယ် နော်၊ နဲ့က အခုအသက်ဘယ်လောက်ဘဲ ရှိသေးတယ်၊ ကိုဆွေက အသက်ဘယ်လောက်ရှိပဲလဲ

ဟင်၊ ဘာညာနဲ့ လုပ်လာပြီဆိုရင်ဖြင့် ကျွန်တော်သူ့သဘော သိပြီ။ ကျွန်တော့်ရဲ့မအူပင်လမ်း နာနီအိမ်လိပ်စာပေးလိုက်ပြီးတော့ ဓာတ်ပုံထည့်လိုက်တယ်။ ကိုဆွေ့အသက် သိချင်ရင် အဲဒီ ဓာတ်ပုံကြည့်ပြီး ခန့်မှန်းပေါ့။ နွဲ့လဲ ကိုဆွေ့ဆီ ဓာတ်ပုံပေးလိုက်ပါဆိုတာမျိုး။

အဲသည်နည်းမျိုးနဲ့ သူတို့ဓာတ်ပုံတွေ ရလာတော့ ချောတာနိပ်တာကိုရွေးပြီး ကျွန်တော် ကရည်းစားဖြစ်အောင် လုပ်တယ်။ တယ်ပြီး ပုံမလာဘူးဆိုရင် မိတ်ဆွေလောက်နဲ့ဘဲ ရပ်သပေါ့ ဗျာ။

အဲဒါကြောင့် သူတို့ဟာ ရှုမဝက တဆင့်လာသမို့ ရှုမဝက ကျွန်တော်ရွေးယူတဲ့အတွက်၊ ရှုမဝက ပေးတဲ့ ‘ရှုမဝ အချော’။ ပဒေသာက ရတာကို ‘ပဒေသာအလှ’ပေါ့ဗျာ။ သို့သော်... ပဒေသာကတယ်ပြီး အသက်ရှည်လိုက်တာမဟုတ်လို့၊ ရှုမဝကဘဲများပါတယ်။ အခုန ဖော်ပြခဲ့ တဲ့ မကြင်ရွှေလေးကတော့ ပဒေသာကရတဲ့ ပဒေသာအလှပေါ့။ ဟော..အခုအဲဒီပဒေသာအလှ လေးဟာ ကျွန်တော့်ဆီက ကြွေကာကြွေကာကြွသွားပြီ မဟုတ်ပါလား။ ဒါကြောင့် သူ့အတွက် ကျွန်တော် အရက်ဆိုင်ထဲ ဝင်ခဲ့ပြီး ပုလင်းဖောက်သောက်ရာက ပုလင်းစက္ကူပတ်စေကာ ပြန်ထွက်ခဲ့သည်ကစပြီး ကျွန်တော့်ဇာတ်လမ်းဆက်ပါသည်။

တဝက်ကျော်ကျော် ရမ်ပုလင်းနဲ့ ကျွန်တော်အိမ်ပြန်ရောက်တယ်ဆို၊ ကျွန်တော့်ခါတိုင်း နှုန်းမှန်အတိုင်း ဆိုဒါလေးဆနဲ့ တခွက်သောက်လိုက်ပြီး ကျွန်တော်စာရေးစားပွဲ ဝင်ထိုင်လိုက် တယ်။

အဲသည်အချိန်မယ် ကျွန်တော့်အခြေအနေ ပြောရဦးမယ်။ ကျွန်တော်နဲ့နော်မာရဲ့ ဖူးစာ ဟာ ၁၂-နှစ်ကြာရမယ်၊ ခလေး ၅-ယောက် မွေးရမယ်။ အဲသည်အချိန်မှာ ၄-ယောက်သာ မွေးရသေးတဲ့အတွက် ကျွန်တော် ယောက္ခမကြီးနဲ့ ပြန်လည် သင့်မြတ်ပြီး သူတို့အိမ်ပေါ် ပြန်ရောက်နေပြန်ပြီဗျို့။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ‘ချစ်ပန်းနှစ်ခိုင်’ဝတ္ထုနဲ့ ‘ပပဝတီ’လုံးချင်းနှစ်အုပ် ရှေ့ဆင့်နောက်ဆင့် ထုတ်လိုက်ရတော့ သူ့ထမင်းလခတွေ အားလုံးပေးနိုင်တဲ့အပြင်၊ ကျွန်တော် ကျောက်တုံးနဲ့ထုလို့ ပျက်စီးသွားတဲ့ သူ့အိမ်နံရံ ပြန်ပြင်ခ ကျသမျှလဲ ကျွန်တော်ကပေးလိုက် သကိုဗျ၊ ဟဲ့..ဟဲ့။ ကျွန်တော့်မှာလဲ ငွေလေးက ဖောနေတယ်။ အဲသည်အခါမျိုးမှာဆိုရင်လေ.... ကျွန်တော့်ယောက္ခမကြီးက ကျွန်တော့်ကို သိပ်ချစ်တာဘဲဗျ။

“မင်း...မနေ့က ဝယ်လာတဲ့ ခေါက်ဆွဲကြော် သိပ်ကောင်းတာဘဲကွာ၊ ဒီနေ့ကော မင်းဘာဟင်း ဝယ်ချက်အုံးမလဲဟေ့”

ကျွန်တော့်မှာ ပိုက်ဆံရှိနေလျှင် ကျွန်တော်သည် ကိုယ့်စိတ်ကြိုက်ဟင်း ကိုယ်တိုင်ဝယ် ကိုင်တိုင်ချက်၍ စားတတ်ပါသည်။ သည်တော့ ကော်တရာမကြီး ခံတွင်းတွေသပေါ့။

ကျွန်တော်သည် သူတို့နှင့်ဘယ်လိုပင် သင့်မြတ်နေစေကာမူ ကျွန်တော့်စာရေးစားပွဲကို တော့ နာနီအိမ်မှာဘဲ အမြဲထားသည်။ စာသင်ခန်းထဲမှာ ကျောင်းသားတွေ ဆူညံနေတုန်း၊ ကျွန်တော့်မှာ ရေးနိုင်သော်လည်း သူတို့အိမ်မှာ ပိုက်ဆံပြတ်၍ ယောက္ခမကြီး ငြူစူပြီဆိုရင်တော့ ကျွန်တော်ဘာမျှ ရေးမရတော့ပေ။

ထို့ကြောင့် ကျွန်တော့်စာရေးစားပွဲကို သူတို့အိမ်မှာ မထား၊ သို့အတွက် ကျွန်တော်

ဘာတွေ ရေးနေသည်။ ဘာတွေ လုပ်နေသည်ကို နော်မာဘယ်တော့မှမသိ၊ သိအောင် စုံစမ်းချင် တဲ့စိတ်မျိုး ဥာဏ်မျိုးလဲသူ့မှာမရှိ၊ သူသိတာက ငွေဘဲ။ ကျွန်တော်ဘာဝတ္ထုတွေ ရေးနေတယ်ဆို တာလဲ သူကဖတ်လေ့ရှိတာမဟုတ်။ စာဆိုတာ ဖတ်ရကောင်းမှန်းသိတဲ့အမျိုးမဟုတ်ချေ။ သူ့အမေလဲ ထိုနည်းပဲ။

ထို့ကြောင့် ကျွန်တော်သည် စာရေးဆရာတယောက် အနေအားဖြင့် စာပေကိုမြတ်နိုးတဲ့ ကျွန်တော့်ဝတ္ထုတွေ ချီးမွမ်းနှစ်သက်တဲ့ မိန်းမမျိုး နောက်ထပ်လိုချင်သည်အမှန်။ အချိန်အခါနှင့် အခွင့်အရေးကို ကြိုတင်ကြံဆဆဲ။

(ခ)

စာနှစ်စောင်

ထိုနေ့က ကျွန်တော်စာရေးစားပွဲ ထိုင်လိုက်သောအခါ၌ ရည်းစားစာတစောင်နှင့် ဘင်္ဂလားညီမ၏ စာတစောင်ရောက်နေသည်။

မိတ်ဆွေသည် ရည်းစားစာတွေကို ရေးဘူးမည် ဖတ်ဘူးမည်ဖြစ်သော်လည်း ကျွန်တော့် လိုအကောင်မျိုးမှာသာ ရှိတတ်သော ဘင်္ဂလားညီမတို့၏ စာမျိုးကိုကား တွေ့ဘူးကောင်းမှ တွေ့ဘူးပေမည်။ ထို့ကြောင့် လွန်ခဲ့သော အနှစ် ၂၀-ကျော်က စာတစောင်ကို ကူးယူဖော်ပြ လိုက်ပါအံ့။

လားရှိုးမြို့

၅-၄-၅၁

အကိုဆွေ.....အကိုဆွေ.....အကိုဆွေ.....အကိုဆွေ.....

အမယ်လေးတော် ခေါ်လိုက်ရတာ။ အကိုဆွေဘာငေးဝိုင်းနေတာလဲ။ အကို့ဆွေရည်းစား ကို လွမ်းနေလို့လား။ အကိုဆွေမှာ ရည်းစားရှိသလား။ ရည်းစားရှိရင် ယောင်းမလောင်းကို ကြည့်ချင်တယ်ဆရာ။ ဓာတ်ပုံပို့လိုက်စမ်း။

တကယ်ဘဲ..တကယ်ဘဲ..ခိုင်သိချင်တယ်။ အကိုဆွေမှာ ရည်းစားရှိသလား၊ ရှိရင်ရှိတယ် ပြောနော်...မညာရဘူး။

ဘာလဲ အကိုဆွေက ခိုင်မှာကောလို့ မေးချင်သလား၊ မေးပါ။ ခိုင်ကတော့ ရှင်းရှင်းဘဲ ဖြေမှာဘဲ။ မရှိရေးချမရှိ။ ခုလဲမရှိ၊ နောင်လဲမရှိ၊ ဘယ်တော့မှလဲ ရှိမည်မဟုတ်။ ခိုင်က ဒါမျိုး နားလဲမလည်ဘူး၊ ဝါသနာလဲမပါဘူး၊ အမေကလဲမကြိုက်ဖူး။

ဟွန်း...ခိုင်ကို နောက်ပိုးတဲ.ကောင်တွေ အများကြီးရှိတယ်သိလား၊ ဒင်းတို့.ဂရုစိုက်ပေါင်”

“ဒါထက် အကိုဆွေရာ၊ ဟောဒီလားရှိုးမြို့မှာ နေရတာ ခိုင်ပျင်းတယ်ကွာ...အကိုဆွေတို့. ရန်ကုန်မြို့ကြီးရောက်ဘူးချင်တယ်၊ ကဲ..ခိုင်လာခဲ.ရင်လေ အကို.ဆွေ.အိမ်မှာ ခေါ်ထားမယ်လား၊ ထမင်းကျွေးမယ်လား၊ ရုပ်ရှင်ပြမယ်လား၊ ပြောစမ်း...ပြောစမ်း”

“အော်...မနေ့က ခိုင်တို့.မြို့မှာ မိုးတွေရွာလိုက်တာ အကိုဆွေရာ၊ အခု ဧပြီလဆန်းဆို တော့ သင်္ကြန်အကြိုမိုးခေါ်မယ်ပေါ့နော်၊ ခိုင်လေ မိုးရေတွေ မိုးရွာထဲမှာ ချိုးတယ်၊ နို့.ပြီးချမ်းလို့၊ အိပ်ရာထဲမှာ စောင်ခြုံကွေးနေတော့ ဘာလို့.လဲမသိဘူး အကိုဆွေ.ကို သတိရလိုက်တာကွာ၊ ညနေ ၄နာရီနဲ့. ၅နာရီလောက်မှာပေါ့၊ အဲဒီအချိန်မှာ အကိုဆွေ ဘာလုပ်နေလဲ ပြောစမ်း၊ အရက်သောက်နေသလား ဘယ်မိန်းမလိုက်ပြီး နောက်ပိုးနေသလဲ”

“ခိုင်မေးတာတွေ အကုန်ဖြေနော်၊ စာမြန်မြန်ပြန်ဒါဘဲ ”

အကိုဆွေချစ်တဲ.ညီမ...

ခိုင်...

သူ့ဘယ်သူလဲဆိုတာကို စာရှုသူ သိပြီးပါပြီနော်၊ သူ့စာအသွားအလာကိုကြည့်ပါ၊ နံပြီ စုတ်သည် ပြောင်းဝမှာလာနားနေပြီ။ သို့.သော်...ကျွန်တော်သူ့ကို ရည်းစားမလုပ်ရဲဘူး၊ သူ့အဲဒီ စာရေးတော့ ၁၆-နှစ်ထဲ ရောက်ရုံဘဲရှိသေးတယ်၊ သူ့မှာ (နောက်...လူချင်းတွေ.တော့ သိရတာ၊ အာယုနဲ့. ဥာဏလမ်းကြောင်းမဆက်တဲ. ကျွန်တော့်လို လက္ခဏာပြတ်) ထင်ရာကိုစွတ်တရွတ်လုပ် တတ်တဲ. သတ္တိရှိတယ်။)

သူ့ကို ကျွန်တော် ရည်းစားလုပ်လိုက်ရင် တကယ် ရန်ကုန်လိုက်လာလို့. သူ့အသက် မပြည့်တာနဲ့. ဘာနဲ့. ဒုက္ခလှလှကြီးရောက်နိုင်သဗျ။

သို့.သော်...ကြံတိုင်းလဲမဖြစ်၊ မကြံဘဲနှင့်လည်းဖြစ်တတ်သည်မို့. သူနှင့်ကျွန်တော်ဟာလေ ညားဘို့. ဖူးစာမပါခဲ.သော်လဲ သည်ဝတ္ထုအစမှာ ဖော်ပြခဲ.တဲ. ကဗျာအတိုင်းဘဲ။

ဒိုဘီပြန် ခဝါချရယ်က

အပျိုရည်တဖန် နံ့.သာတွေသ,ပါလို့.

နှစ်ကိုယ်ကြည်ရန် လာလို့.စ,ပြန်ပေါ့

ဟေ့..ငါတို့.ဘဝတွေက မလျော်...

“အော်..ငါကိုယ်တော် ဆွမ်းပွဲမွန်းလွဲမှ သဒ္ဓါလွန်လို့.အစာမွန် လာမကပ်နဲ့.တော့ ဒကာမလေးရေ. ရပ်တန်းကရပ်ကြစို့.”ဆိုရတဲ. အပိုင်းဆိုက်ခဲ.တယ်။

ကျွန်တော့် အတ္ထုပ္ပတ္တိကို ၃-ပိုင်းခဲရေးမယ်၊ ပထမပိုင်းက ငွေတာရီမဂ္ဂဇင်းမှာ ၁၇-လ

ရေးခဲပြီး အခု ပုဂံက စာအုပ်ထုတ်တယ်။ အခုဟာက ဒုတိယပိုင်း၊ သည်ဒုတိယပိုင်းမှာ အဲဒီ ၁၅ နှစ်သမီးလေးက ကျွန်တော်နဲ့စ၊ခဲတဲ့ ခိုင်ဟာ အဓိကဇာတ်ကောင်ဖြစ်လာတယ်။

သို့သော်...ဒီဇာတ်ကောင်မင်းသမီးမရောက်မီ ဇာတ်ရုံမင်းသမီးတွေကလဲ ကျွန်တော့်မှာ ရှိသေးဗျ။ ကဲ...အဲသည်တနေ့ထဲမှာ ရောက်လာတဲ့ ရည်းစားစာတစောင်ကတော့ မိုးကောင်းမြို့က ကျောင်းဆရာမခင်ဗျ။ ခိုင်လို ငယ်ငယ်ရွယ်ရွယ် မဖြစ်စလောက်ကလေးမဟုတ်ပါဘူး။ ဓာတ်ပုံထဲ မှာ တွေ့ရတာ ထယ်ထယ်အယ်အယ်ကြီးပါတဲ့၊ နာမည်က မမြလွင်တဲ့၊ သူ့ကိုသူ 'လွင်'လို့ရေးပြီး ကျွန်တော့်ကို 'ဆွေ'လို့ခေါ်ပါတယ်။ စာရေးလဲ ညက်သဗျ ကြည့်လေ

မိုးကောင်းမြို့

၄-၄-၅၁

ဆွေရေ ဆွေ့ကိုလွင်တိုးတိုးလေး နားနားကပ်ပြီးပြောလိုက်ချင်တယ်ကွာ၊ ဘာလဲ...သိလား၊ 'ဆွေ့ကိုလွင် သိပ် သိပ်သိပ်ချစ်တာဘဲ'လို့၊ ဒီတော့ဆွေက လွင်ကို ဖက်နမ်းမှာဘဲ မဟုတ်လား။

နမ်းစေချင်တယ် ဆွေရာ...လွင်ကလဲ ပြန်နမ်းချင်တယ်၊ ကြည့်စမ်း လွင်တို့စာချင်းချစ်ကြ တာ ကြာပြီနော်၊ လူချင်း တခါမှမတွေ့ရသေးဘူး၊ ။သလန နထဗျအျ ညသအ တအေသကအ သစန အချစ်ဟာ မြော်လင့်ချက်မရှိဘဲနဲ့ တည်မြဲမနေဘူးလို့ အင်္ဂလိပ်စကားရှိတယ်မဟုတ်လား၊ ဆွေနဲ့လွင် တွေ့ရအောင်ကြံကြစို့ကွာ။

ဒီမှာဆွေ သည်နှစ်နိုင်ငံတော်သင်္ကြန် မန္တလေးမှာ ကျင်းပမယ် မဟုတ်လား၊ ဒီတော့ မြစ်ကြီးနားကချင်မနောပွဲတုန်းကလို စာရေးဆရာတွေပါ ဖိတ်တော့ ဆွေပါလာခဲအုံးမယ် မဟုတ်လား။

တောက်? အဲဒီ မြစ်ကြီးနား မနောပွဲတုန်းက ဆွေချိန်းရက်သားနဲ့ လွင်မလာနိုင်တာ နာလိုက်လေခြင်းဆွေရာ၊ အဲဒီရက်ပိုင်းမှာဘဲ လွင်ကနာမကျန်း ဖြစ်နေရတယ်၊ နေမကောင်းရက်နဲ့ အတင်းဖျစ်ညှစ်ပြီး လာမယ်စိတ်ကူးပါသေးတယ်၊ ဒါပေမဲ့ လွင်လူမမာရုပ်ကြီး ဆွေမြင်တော့ စိတ်ပျက်သွားမှာစိုးလို့ သိရဲ့လား။

ဟော...အခုတော့လေ လွင်ကျန်းမာရေးဟာ ဘဲရီးဖစ်ဘဲဆွေ၊ အဲဒီနိုင်ငံတော်သင်္ကြန်မှာ မန္တလေး လာဖြစ်အောင်လာခဲပါ။ လွင်တော့ နွေကျောင်းပိတ်ရက်မှာဘဲ ဆက်ဆက်လာခဲမှာဘဲ၊ မန္တလေး ရောက်တော့ ရဲရင့်ဦးဘဇံကြီး စာအုပ်ဆိုင်ကို 'ဆင်တာ'ထားပြီး ချိန်းကြမယ်၊ လွင်ဟာ မန္တလေး ဝက်စလီကျောင်းမှာ ၁၀-တန်းအောင်ခဲပြီး အဲဒီကျောင်းမှာ မူလတန်းဆရာမ လုပ်ခဲ ဘူးတာဘဲ၊ နှစ်ယောက်ထဲ လွတ်လွတ်လပ်လပ် တွေ့ကြဘို့လွင်စီမံမယ်နော်။ ဆွေဘာမှမပူနဲ့။ ဆက်ဆက်လာဖြစ်အောင်သာ ကြိုးစားပါနော်...အချစ်ရယ်။

နှစ်ယောက်ထဲဆိုရင် မောင်ရယ်.....

မွေးမွေးများစွာနှင့်

အခန်း (၅)

(က)

မြန်မာနိုင်ငံ စာရေးဆရာအသင်း

၁၉၄၈-၄၉-၅၀-၅၁-၅၂ နှစ်များတွင် စစ်ပြီးခေတ် ပြန်လည်တည်ထောင်သော မြန်မာနိုင်ငံ စာရေးဆရာအသင်းသည် အင်အားအကောင်းဆုံးနှင့် တက်ကြွလှုပ်ရှားဆုံး ဖြစ်သည်။ စာရေးဆရာ ပြဇာတ်များလည်း နှစ်စဉ် က,၍ အောင်မြင်လှသည်။ ၁၉၄၉-ခုနှစ် ကာဠေးရုံမှာ က,သော ‘နတ်သျှင်နောင်ပြဇာတ်’မှာ အအောင်မြင်ဆုံးဖြစ်သည်။ လူစည်ကားလွန်း၍ ရဲအစောင့်လာနေရသည်။

မင်းသား ရွှေညာမောင်၊ မင်းသမီး မေနွဲ့နှင့် အပျိုတော်လုပ်ရန် အခြားမိန်းကလေး ၅-ယောက်သာ ရုပ်ရှင်နယ်မှ ခေါ်ယူငှားရမ်း၍ ကျန်ဇာတ်ကောင်များမှာ စာရေးဆရာများသာဖြစ်၏။

အဲသည်တုန်းကဆိုရင်

နတ်တော်လမှာ ဂဇော်တမြမြနဲ့.

ကျွန်တော်တို့.တတွေ ပျော်ကြပါးကြသည်

ဇော်ကခ တည ၁၀-လဲ ရသကိုး။

ဤ နတ်ရှင်နောင် ပြဇာတ်တွင် ကျွန်တော်က ဒီဘရန်တို (ငစင်ကာ)နှင့် တွဲဘက် ပင်လယ်ဓားပြ ဆီညော်ပင်တို့ လုပ်ရသည်။ ထိုစဉ်က ကျွန်တော်သည် ဝှင်းဘားကစားတုန်းဖြစ်၍ ရင်အုပ်ကားကားနှင့် လက်မောင်းကြွက်သားများ တောင့်တုန်းဖြစ်သည်။ ဘောင်းဘီရှည် ခူးခေါင်းခေါက်နှင့် ပင်လယ်ဓားပြဝတ်သော အင်္ကျီလက်တို အစင်းကျားနှင့် မျက်စိတဖက်ပိတ်နှင့် ပင်လယ်ဓားပြ ဓားကောက်ကြီး ခါးချိတ်ကာ လက်မောင်းကြွက်သားများ ထုတ်၍ ရိုက်ထားသော ဓာတ်ပုံများကို ကျွန်တော်၏ စာရည်းစားဦးများဖြစ်သော ‘မေ’နှင့် ‘အခုန’ ‘လွင်’တို့.ရကြသည်။ သူတို့.အင်မတန် သဘောကျသည်။

ဆရာကြီး ရွှေဥဒေါင်းကပင် “အောင်မာ ငါ့ကောင် အဲဒီပုံစံနဲ့ ဇာတ်စင်ပေါ်မှာ မြင်ရတော့ တော်တော် ကိုယ်လုံးကိုယ်ထည်လှပါလားဟေ့”ဟု ချီးမွမ်းခဲ့၏။

ထိုစဉ်က မယ်ဒဂုန် မေအေးထံမှလည်း “ကိုဆွေ ဒီလောက်ဘော်ဒီလှနေတာ မောင်ဘွဲ့.

ရအောင် ပြိုင်ပွဲဝင်ပါလား၊ အဲလိုဆို မောင်ဘွဲ့ရ စာရေးဆရာ ကိုလူချော ဖြစ်သွားမှာပေါ့”ဟု သူ၏ ချီးမွမ်း မိတ်ဖွဲ့စာတွင် ရေးလိုက်သေး၏။

စစ်စစ်တော့ ကျွန်တော်က တန်းဘား၊ ဂွင်းဘားသာ ကစား၍ ဝိတ်မ၊သူမဟုတ်သဖြင့် ကိုယ်ထည် အပေါ်ပိုင်းကသာ တောင့်ပြီး အောက်ပိုင်းက တောင့်သူမဟုတ်ချေ။

သို့သော် ကျွန်တော်က မေအေးထံသို့ “ကိုဆွေက ဗမာပြည်မှာ အခြားမောင်ဘွဲ့ရမယ့် လူတယောက်ကို အနှောင့်အယှက် မပေးချင်ပါဘူး။ စာရေးဆရာအဖြစ်နဲ့ဘဲ တော်ပါပြီ”ဟု ပြန်စာထဲမှာ ထည့်ရေးလိုက်သေး၏။

စစ်စစ်လည်း ကျွန်တော်သည် မောင်ဘွဲ့ရ ဝိတ်မ၊တဲလူတွေလို ပေါင်လုံး တုတ်ကွက ပုံသဏ္ဌာန်ကြီးတွေကို လှသည်မထင်ချေ။ ထုံထိုင်းထိုင်းကြီးတွေနှင့် အမျိုးသမီးတွေ သဘော တော့ မည်သို့မသိ။

စာရေးဆရာ အသင်းနှင့် အစိုးရ

ထိုစဉ်က ဖ-ဆ-ပ-လ အစိုးရသည် စာရေးဆရာ အသင်းကို အထူးချော့မော့ ပေါင်းသင်း၏။ ကျွန်တော်တို့ ပြဇာတ်ကလျှင် ဝန်ကြီးအဖွဲ့သို့ လက်မှတ်တစောင်လျှင် တရာနှင့် သွားရောင်း၏။ ဝန်ကြီးချုပ်က အစပြု၍ ကိုယ်တိုင်လာရောက်ကြည့်ရှုကာ အားပေးအားမြှောက် ပြု၏။

ထိုအချိန်မှာ ‘အထက် မြန်မာပြည် စာရေးဆရာ အသင်း’ဟူ၍ မန္တလေးမှာ သီးသန့်ရှိ သေးရာ၊ ၁၉၅၁-ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလထဲတွင် ဝန်ကြီးချုပ်သည် အထက်မြန်မာပြည် စာရေးဆရာ အသင်းကို ရန်ကုန်သို့ ဖိတ်ခေါ်၏။ စာရေးဆရာ အသင်းသာ မဟုတ်။ အထက်မြန်မာပြည် သတင်းစာဆရာ အသင်းလည်း ပါလေရာ ရန်ကုန်က စာရေးဆရာ၊ သတင်းစာဆရာ၊ အသင်း များက ဧည့်ခံကော်မတီဖွဲ့ရ၏။

ယင်းကာလမှာ ကျွန်တော်သည် စာရေးဆရာ အသင်း၏အမှုဆောင်တယောက်ဖြစ်နေ၍ ဧည့်ခံကော်မတီထဲပါရလေရာ၊ ဟာ..ဟန်ကျလိုက်တဲ့ ဖြစ်ခြင်း။ ယင်းသတင်းစာဆရာ စာရေး ဆရာတွေကို ရန်ကုန်မြို့ရှိ သံရုံးအသီးသီးက ညှိတိုင်းပင် ဖိတ်ခေါ်သဖြင့် ကျွန်တော်တို့မှာ ‘ဘုန်းနေ့ ဆက်မူးပေါ့’။ ကိုယ်မသောက်ဖူး မစားဘူးသေးတဲ့ ဝီစကီတွေ ဝိုင်တွေ၊ ဥရောပ အစား အစာတွေ ဘယ်နှစ်ရက်ကြာ တွယ်ခဲရသလဲတောင် မမှတ်မိတော့ပါဘူး။

နောက်ဆုံးဘိတ် နှုတ်ဆက် ဧည့်ခံပွဲကတော့ နေ့လယ်ခင်းမှာ ဝင်ဒါမီယာထဲက ဝန်ကြီး ချုပ် အိမ်မှာ ဥယျာဉ်လက်ဖက်ရည်ပွဲ။

ဤလက်ဖက်ရည်ပွဲ အပြီး၌ အားလုံးလူတွေ ပြန်ကြတော့မည်ဟု လှုပ်လှုပ်ရှားရှား ဖြစ်ကြသည်တွင် အကြံသမား ကျွန်တော်သည် ဝန်ကြီးချုပ်အနားသွားကာ သူ့လက်ကို ဇာတ်ကနဲ ကိုင်လိုက်ပြီး တခါမျှ စကားမပြောဘူးဘဲလျက် သူ့လူပေါ်လူဇော် လုပ်နည်း စာအုပ်ထဲက အတိုင်း အင်မတန် ရင်းနှီးသည့်အမူအရာဖြင့်-

“ဒီမှာ အကိုကြီး၊ အကိုကြီးတို့၊ အစိုးရအဖွဲ့ဟာ ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၂-ရက်နေ့မှာ ကချင် ပြည်မနောပွဲကို သွားမလို့ မဟုတ်လား၊ ဒီတော့ ကျွန်တော်တို့ စာရေးဆရာအသင်းကိုပါ ခေါ်ပါ လားဗျာ၊ စာရေးဆရာတွေဟာ ဒီပွဲမျိုးရောက်သင့်တာ လေ့လာသင့်တာပေါ့”

ဒီတော့မှ ဝန်ကြီးချုပ်က ကျွန်တော့်စေ့စေ့ကြည့်ကာ...

“အေး...အေး...မင်းဘယ်သူလဲကွ”

“ကျွန်တော် သော်တာဆွေပါ”

“ဟုတ်ပြီဟေ့..မင်းပြောမှဘဲ ငါလဲ စိတ်ကူးရတယ်ကွ၊ သွား သွား ဟိုမှာ ကိုသန့်သွားခေါ် လိုက်စမ်း”

ထိုစဉ်က ယခုကုလသမဂ္ဂ အတွင်းဝန်ချုပ်ဟောင်း ဦးသန့်က ဝန်ကြီးချုပ်၏ အတွင်းဝန်။ ဦးသန့်နဲ့ ကျွန်တော်ကတော့ ရှုမဝမှာ စာရေးဘော်အဖြစ်နှင့် သိပြီးသားဘဲ။ တခါထဲ ဦးသန့် လက်ကို ဆွဲပြီး ခေါ်ခဲ့တော့သည်။

နောက်တနေ့တွင် ပြန်ကြားရေးဌာနမှ ကချင်ပြည်တွင် ကျင်းပသောဝန်ကြီး ဆမား ခူးဝါးနောင်၏ မနောပွဲသို့ မြန်မာနိုင်ငံ စာရေးဆရာ အသင်းမှ ၄ယောက်၊ သတင်းစာဆရာ အသင်းက ၄ယောက်၊ အထက်မြန်မာပြည် စာရေးဆရာအသင်းက ၄ယောက်၊ သတင်းစာ ဆရာအသင်းက ၄ ယောက်လိုက်ခွင့်ပြုကြောင်း ကျေညာလိုက်လေသည်။

ကိုယ့်အသင်းနှင့်ကိုယ် လူရွေးကြတော့ ကျွန်တော်ကတော့ ဒီအခွင့်အရေးရအောင် ဖန်တီးတဲ့ ဟီးရီးဘဲဗျာ။ နံပတ်ဝမ်းပေါ့။ ကျန် ၃ယောက်က ဥက္ကဋ္ဌ ဒဂုန်တာရာရယ်၊ ငွေထိန်း အမကြီးဂျာနေဂျီရယ်၊ အမှုဆောင် တယောက်ဖြစ်တဲ့ မင်းရှင်ရယ် သူတို့ဟာသူတို့ ကျိတ်ရွေး လိုက်ကြသပေါ့။

ဒါကြောင့် ကျွန်တော် ‘ဖိုးသော်တာ စန္ဒာလကိုကွယ်’ဝတ္ထုရေးတော့ သူတို့ ၃ယောက် ကျွန်တော့်ဇာတ်ကောင်တွေ ဖြစ်နေတာပေါ့။

အဲသည်အခါမှာ ကျွန်တော် ပထမဦးဆုံး လေယာဉ်ပျံစီးဘူးခြင်းပါပဲ။ ၂၂ယောက်စီး ဒါကိုတာ လေယာဉ်ဗျ။ အဲသည်တုန်းကတော့ မြန်မာပြည်မှာ အကြီးဆုံးနဲ့အကောင်းဆုံးပေါ့ဗျာ။

ကျွန်တော်တို့ ရန်ကုန်ကထွက်လာခဲ့ပြီး မန္တလေးကဆရာတွေကို ချမ်းမြသာစည် လေယာဉ်ကွင်းမှာ ခေတ္တဆင်းပြီး ခေါ်ရသည်။

ဟာ...အဲသည်မနောပွဲမှာ ကချင်အရက်တွေ၊ ခေါင်ရည်တွေက ဖောခြင်းသောခြင်းကိုဗျ၊ ကျွန်တော်တို့လို သောက်တတ်တဲ့ လူတွေဟာ နေ့မလင်း ညမလင်းဘဲ။

မနောပွဲကျင်းပပုံ..

မနောပွဲသည် ကချင်ခေါ် ဂျင်းဖောလူမျိုးတို့၏ ကျွဲကိုသတ်ပြီး ယဇ်ပူဇော်သော သူတို့

ရိုးရာ နတ်ပွဲဖြစ်ပါသည်။ လူတို့ဝိုင်းဝန်းကခုန်ကြရန် ကွင်းကျယ်ကျယ် အလည်တည့်တည့်မှာ စိုက်ထားသော မနောတိုင်ကို ဆေးခြယ်ပုံမှာ လှပလှပေသည်။

ဤမနောပွဲသို့ ကချင်ပြည်မှာရှိသော ရွာအသီးသီးက ဒူးဝါး(သူကြီး)များသည် ကိုယ့်ရွာသား အဖွဲ့အသီးသီးနှင့် လာကြ၍ သူတို့ဟာသူတို့ ဝါးများ၊ သစ်ငယ်များနှင့် တဲကြီးတဲငယ်များ ထိုးနေကြသည်။ သူတို့တွင် ယဇ်ပူဇော်ရန် ကျွဲပေါက် ကျွဲငယ်များပါခဲ့သည်။

သူတို့ယဇ်ပူဇော်ကြပုံမှာ ကျွဲကိုခြေလက် မတုပ်နှောင်ဘဲ ယဇ်တိုင်မှာ ခိုင်ခိုင်ချည်၍ လူတွေကဝိုင်းပြီး လှံနဲ့ထိုးကြသည်။

ကျွဲလဲကျပြီးသေသောအခါ အရေကိုခွာပြီး ပေါင်တွေလက်တွေကို အချောင်းလိုက် ခုတ်လှီးယူကြ၍ အချောင်းလိုက်ပဲ မီးဖိုကြီးများဖြင့် ဖုတ်ကင်၍ ဖဲ့ရွဲ့စားကြသည်။

ဒူးဝါးကြီးများ အခန့်စား စားကြသည်ကား အသဲနှလုံးတွေကို ခပ်သေးသေးတုံး၊ ငရုပ်ကြက်သွန်၊ ဆီ၊ ဆားနှင့် ဝါးကျည်တောက်ထဲထည့်၍ ကောက်ညှင်းကျည်တောက်လိုမီးဖုတ်ပြီး စားကြသည်။

မကျက်တကျက်ပေါ့ဗျာ၊ ဟာ...အရက်နဲ့တော့ သိပ်ကောင်းတာဘဲ၊ ကျွန်တော်တို့လို ဧည့်သည်များကို သူတို့တဲထဲသွားလျှင် ဒါမျိုးနှင့် ဧည့်ခံပါသည်။

ကချင်အရက်သည် အလွန်ပြင်းပါသည်။

ကချင်လူမျိုးတို့သည် ယောက်ျားမိန်းမ အားလုံးသောက်ကြသည်။

ဒူးဝါးကြီးတယောက်၏ တဲသို့ရန်ကုန်မှ သတင်းစာဆရာအဖြစ်နှင့်ပါလာသော အိုးဝေ ကိုညိုမြကြီးနှင့် အတူသွားကြပါသည်။ ကြမ်းပြင်ပေါ်တွင် တင်ပလွင်ခွေထိုင်၍ တွယ်နေသော ဒူးဝါးကြီးသည် ကျွန်တော်တို့အားလည်း သူ့ရှေ့မှာ ထိုင်စေ၍ ကျည်တောက်ဖုတ်၊ ကျွဲအသဲနှလုံး ဟင်းနှင့်အရက် ဧည့်ခံပါသည်။

သူတို့ သောက်စားပုံလည်း ခန့်လှပါ၏။ သူ့ရှေ့တွင်ထားသော ရေအိုးထဲမှ အရက်တွေကို ဒန်ဖလားကြီး အပြည့်အပြည့်ခပ်ပေး၏။ ကျွန်တော်တို့ တယောက်တစ်ဦးခပ်ပေး၏။ ဒူးဝါးကြီးသည် ၎င်းဒန်ဖလားအပြည့်ကို ရေသောက်သလိုတချက်ထဲ အပြတ်မော့ပစ်၏။

ကျွန်တော်တို့လည်း သူ့နည်းတူ မော့လိုက်တော့ အောင်မယ်လေးဗျ၊ နှစ်ကျိုက်သုံးကျိုက် နှင့်ပြန်ချရ၏။ အမြည်းဝါးရ၏။

ဒူးဝါးကြီးကရယ်၍ သူ့လိုဘဲ အပြတ်ရှင်းရန်ပြော၏။ ကျွန်တော်တို့မတတ်နိုင်ပါ။ လက်ကာ၍ ရင်ပူလှပြီဟု ရင်ဘတ်ပုတ်ပြရ၏။ ဒူးဝါးကြီးက အားရပါးရရယ်၍ သူကတော့ နောက်ထပ်ခွက်ပြည့်ကြီး ချလိုက်ပြန်၏။

ဤဒန်ဖလားအပြည့်မှာ တအာတာရှိပါ၏။ ကျွန်တော်သည် ဤခွက်ထဲမှ တဝက်သာသာ မျှ ကုန်ပါသည်။ လူဒေါင်စိုင်းကာ ဒူးဝါးကြီးအား ကျွန်တော့်လည်ပင်းက မာဖလာ ဖြတ်၍ လက်ဆောင်ပေးခဲ့သည်သာ မှတ်မိပါတော့၏။ ဦးညိုမြကြီးကိုလဲ သတိမရတော့။ မနောကွင်းထဲ

ရောက်သွားပြီး အဲဒီညကလိုက်တာလေ...ဆမားဒူးဝါးဆင်ဝါးနောင်ကြီးနဲ့လဲ လူချင်းဘယ်လိုက ဘယ်လို တွေ့သွားကြတယ် မပြောတတ်ပါဘူး၊ နှစ်ယောက်သားတွဲပြီး ကလိုက်ကြတာ ကျွန်တော့် တသက်တာမှာ တခါမှ ဒီလောက်မကဘူးပါဘူး၊ မနောကဆိုတာကလဲ လူတိုင်းကနိုင်ပါတယ်။

သူတို့ကချင် အတီးအကများကလဲ သူတို့ဆမားကြီးကိုယ်တိုင်ကနေတာမို့၊ ကျွန်တော်တို့ သွားလေရာ နောက်က တီးလိုက်နေကြသမျှ၊ နှစ်ယောက်သား ကချင်မြန်မာ ချစ်ကြည်ရေး မြူးနေကြတာ ဘယ်လောက်ကြာတယ် မသိတော့ပါဘူးဗျာ နောက်ဆုံးမှာ ဝန်ကြီးချုပ်ကိုယ်တိုင် နောက်ကလိုက်လာပြီး..

“ဟေ့..တော်ကြတော့ကွ၊ တော်ကြတော့ကွ...သော်တာဆွေ တော်တော့ကွ၊ မင်းတို့ နှစ်ယောက်စလုံး သိပ်မူးနေကြတာ၊ ပင်ပမ်းလှပြီ”ဟုပြောရင်း နောက်က အော်ခေါ်လိုက်လာပြီး ဆမားကြီးနှင့် ကျွန်တော့်ကို လူချင်းအတင်းဆွဲခေါ်၊ ကျွန်တော့်ကို မော်တော်ကားပေါ်တင်ပြီး ကုန်သည်တွေ တည်းခိုခန်း ပြန်ပို့ခိုင်းသမျှ၊ ကျွန်တော်မမှတ်မိဘူး၊ မနက်မှ အိပ်ရာကနိုးတော့ ကိုယ့်အိပ်ရာထဲ ရောက်နေတာသိရတယ်။ ဟာ....လူကိုယ်တွေလက်တွေ နာလိုက်တာတော့ မပြောနဲ့တော့၊ အီစလံဝေရော၊

ဆမားကြီးကတော့ မှတ်မိလိမ့်မယ်ဗျာ၊ ဘာကြောင့်ဆို မနက်ကျတော့ ကျွန်တော့်ဆီ လူလွှတ်ပြီး ဝီစကီတလုံးလာပို့ခိုင်းတယ် ဒီတော့မှ ကျွန်တော်ဝီစကီနဲ့ ‘ပစ်မီအပ်’လိုက်လို့ လူပြန် လန်းလာတယ်။

ဆမားဒူးဝါး ဆင်ဝါးနောင်ဟာ မာန်မာန ဟိတ်ဟန်မရှိ။ လူတိုင်းကို ချစ်ခင်တတ်ပြီး အင်မတန် စိတ်နှလုံးထားကောင်းတဲ့လူကြီးပါ။

သူ့ကို ကျွန်တော် ပထမဦးဆုံး မြင်ဘူးသည်က ၁၉၄၇-ခု နှစ်ဦးပိုင်းကဖြစ်၏။ ထိုစဉ်၌ ကျွန်တော်သည် ကသာနှင့်မြစ်ကြီးနားကို ခေါက်ကဲ့ပြန်ကဲ့ ကူးသန်းနေစဉ် တနေ့သော ညနေခင်း မြစ်ကြီးနားဘူတာသို့ မီးရထားဝင်လာတော့ သူလူကြိုလာတာဖြစ်လိမ့်မည်။ တွဲတိုင်း ကိုလျှောက်ကြည့်နေ၏။ ဤတွင်မြစ်ကြီးနားမြို့သူ နိုင်ငံရေးဝါသနာပါသူ ကျွန်တော်နှင့် မိတ်ဆွေ ဖြစ်နေသည့် ကချင်မြန်မာကပြား အမျိုးသမီး ဒေါ်သန်းကြည်က “အဲဒါ ဆမားဒူးဝါးဆင်ဝါးနောင် ပေါ့၊ ကချင်ပြည်နယ်စည်းရုံးရေးအတွက် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းရဲ့လူပေါ့၊ ဗိုလ်ချုပ်ကိုယ်တိုင် သူနဲ့ လာတွေ့သွားတယ်”ဟု ပြောပြပါသည်။

ထိုအချိန်၌ ဆမားကြီး၏ အဝတ်အစားမှာ အခြားကချင်ဆင်းရဲသားများနှင့်ဘာမျှမခြား ပါ။ ပုဆိုးဒူးခေါင်းလောက်နှင့် ခြေထောက်မှာဖိနပ်မရှိပေ။ ဆင်းရဲသားတို့၏ခြေဖဝါးမှာ ဖိနပ် မလိုပါ။ ပကတိအားဖြင့် မြို့လမ်း တောလမ်းဘယ်ကိုမြန်းရမလဲ လှိုင်းကြီးလှေအောက်၊ တောင် ကြီး ဖဝါးအောက် ရောက်ရသည့် တောင်ပေါ်သားတွေကဘဲ။

ထိုစဉ်က ကျွန်တော်လည်း သာမန်ကုန်သည်မျှ၊ ယခု ဤမနောပွဲကြီးမှာတော့ စာရေး ဆရာ သော်တာဆွေ အဖြစ်နှင့် လည်းကောင်း၊ ဆမားကြီးက ကချင်ပြည်နယ် ဝန်ကြီးအဖြစ်နှင့် လည်းကောင်း၊ နှစ်ယောက် တွဲက၊လိုက်ရတော့ ကျွန်တော်များစွာဂုဏ်ယူမိသည်။ ယင်းနံနက်က သူလာပို့ခိုင်းသော ဂျိတ်လေဘယ် ဝီစကီကိုသောက်ရင်း ကျွန်တော်ပြည်လည် စဉ်းစားမိသည်။

ဟဲ...ဟဲ အဲသည်မနောပွဲတုန်းက ရယ်ချင်တာလေးတခု သတိရသေး၊ ယခု တော်လှန်ရေး အစိုးရလက်ထက်မှာ ကမ္ဘာအရပ်ရပ်သို့ တော်တော်ရောက်ဖူးခဲ့ပြီဖြစ်သော ဆရာတက်တိုးသည် ထိုစဉ်က ပြည်တွင်းမှတောင် ဟိုဟိုဒီဒီ သိပ်ပြီးရောက်ဖူးခြင်းမရှိသေး၊ ဤမနောပွဲတွင်သူက သတင်းစာဆရာအဖြစ်နှင့် ပါလာခဲ့ရာ သွားရခါနီး၌ သူက ကျွန်တော့်ကိုမေးသည်။

“ဟေ့ကောင်...မင်းက မြစ်ကြီးနားမှာနေခဲ့ဘူးတယ်၊ ဒီလမှာ မြစ်ကြီးနားရာသီဥတုဟာ ဘယ်လိုလဲဟေ့”

“ဟာ...အထက်ဗမာပြည်ထိပ်ဖျား ဆောင်းဥတု သိပ်အေးတာပေါ့ဆရာ...ရေခဲတယ် ဆီးနှင်းကျတယ်၊ အနွေးထည်တော့ ဆရာ တတ်နိုင်သလောက်ယူခဲ့”ဟု ကျွန်တော်ကလှိုမ့်ရာ ဟာ...အေးတဲ့နိုင်ငံသွားတဲ့ သူ့မိတ်ဆွေတွေဆီက ငှားရမ်းလာလိုက်တာ ကုတ်အင်္ကျီ၊ ဆွယ်တာ၊ လောင်းကုတ် တထုပ်တပိုးကြီးပါဗျာ။

မြစ်ကြီးနားလဲ ရောက်ကရော ကျွန်တော့်ဆဲတော့သပေါ့။

“ကမြင်းမ အကောင်၊ ငါ့သက်သက် ဂျောက်ချတယ်၊ ပေးစမ်း..မင်းအပေါ်အင်္ကျီလေးဘဲ ငါဝတ်တော့မယ်”

သူက ကျွန်တော့်ပြောစကားအရ ဆွယ်တာနှင့် ကုတ်အင်္ကျီဘဲမပြတ် ဝတ်နေရတော့မည် အောက်မေ့၍ သူဝတ်နေကျ အပေါ်အင်္ကျီမှာ ယူမလာခဲ့။ တော်ပါသေးရဲ့ ကျွန်တော့်သက္ကလပ် ပါးပါးအပေါ်အင်္ကျီလေးက တော်တယ်တော့မဟုတ်ဖူးပေါ့လေ၊ သူ့ကိုယ်နဲ့ ကြပ်ကြပ်ကလေး ဝတ်လို့ဖြစ်နေသဗျ။

မြစ်ကြီးနားဟာ မြေပြန့်မြို့ဘဲ။ ရန်ကုန်ရာသီဥတုနှင့် ဘာမျှမခြားပါ။

ကျွန်တော်ကတော့ ဤပွဲတွင် ဘောင်းဘီရှည်၊ ရုပ်လက်ရှည်နှင့် နက်ကတိုင်စည်း၏။ ယင်းသည် ဝတ်နေကျ မြန်မာလိုထက် ပိုပြီးနုပျိုသည်ဟု ထင်မိ၏။ အကြောင်းမှာ ကျွန်တော့် ထက် ငယ်သောရည်းစားနှင့် ချိန်းထားသည်မဟုတ်ပါလား။ ထို့ပြင်ရန်ကုန်ကလာခဲ့သော အုပ်စု ထဲတွင် လွင်မြင်လျှင်၊ သဲသဲကွဲကွဲဖြစ်အောင် ကျွန်တော့်ဘောင်းဘီဘာရောင်၊ လည်စည်းမည်သို့ ဟု ‘အေးလေ...လွင် ဆွေဓာတ်ပုံတွေလဲ မြင်ဘူးနေပြီဘဲ၊ လွယ်လွယ်မှတ်မိနိုင်မှာပေါ့၊ လွင့်ကိုလဲ ဆွေမြင်ရင် သိရမှာပေါ့၊ တခု ထူးခြားအောင်တော့ လွင့်ရင်ဘတ်မှာ နှင်းဆီပန်းနီနီ တပွင့်ထိုးခဲ့ ပါ၊ လွင့်ဆီက ပြန်စာကို မြော်လင့်ဘို့ အချိန်မရှိတော့ဘူး၊ သဘက်ခါဘဲ ရန်ကုန်ကထွက်မှာ လွင် ဆက်ဆက်လာခဲ့နော်..။

မြစ်ကြီးနားနှင့် မိုးကောင်းသည် ရန်ကုန်နှင့် တိုက်ကြီးမျှကွာ၍ မီးရထား နေ့စဉ်ရှိသဖြင့် ကျွန်တော်တို့ တည်းခိုရိပ်သာနားသို့ ချဉ်းကပ်လာမည့် အသက်အစိတ်မျှ ကိုယ်လုံးကိုယ်ထည် တောင့်တောင့်၊ ရင်ဘတ်ပန်းနီနီနှင့် အမျိုးသမီးကို ကျွန်တော်နေ့စဉ်မျှော်ခဲ့၏။

သို့သော် ပေါ်မလာ။ အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း ထိုအခိုက် သူနာမကျန်း ဖြစ်နေကြောင်း ကျွန်တော်ရန်ကုန်ပြန်ရောက်မှ သူ့စာရ၍ သိရသည်။

ဟော...ယခု ထိုမှ နှစ်လမျှအကြာ တဖန် နွေရမည့် နိုင်ငံတော်သင်္ကြန်ပွဲကို သူက ချိန်းလေ

ပြီ။ ကိုင်း...သော်တာကြီးကြမ်းစမ်း။

သို့သော် ဤတပွဲမှာတော့ ကျွန်တော်အစိုးရ ဧည့်သည်တော်အဖြစ်နှင့် လိုက်ရန် ခဲယဉ်းလေပြီ။ အကြောင်းမှာ မနောပွဲမှာတုန်းကလိုဘဲ အစိုးရက စာရေးဆရာ အသင်းက ၄-ယောက် ဖိတ်ပါ၏။ သို့ရာတွင်ကျွန်တော်က မနောပွဲ သွားထားတော့သင်္ကြန်ပွဲနဲ့ဘို့ အခွင့်အရေးမရှိပြီ။

ထို့ပြင် ယခင် မနောပွဲတုံးက အီးစီမီတင်နှင့် ကျိတ်လုပ်လိုက်သည်ကိုလည်း စာရေးဆရာများမကျေနပ်၍ ယခုသင်္ကြန်ပွဲတွက် သင်းလုံးကျွတ်အစည်းအဝေး ခေါ်ရသည်။

ကျွန်တော်က ကိုယ့်ကိုယ်ကို အတင်းအဆိုသွင်းပါသေး၏။

“နှစ်ပွဲ ဆက်မလိုက်သင့်ဘူး ဆိုတာဟာ အခြားလူတွေအတွက် သင့်လျော်မည်ဖြစ်ပေမယ့် ကျွန်တော့်အတွက်တော့ ခင်ဗျားတို့ ခြွင်းချက်ထားသင့်ပါတယ်”

“ဟေ့...သော်တာဆွေ မင်းကဘာကောင်မို့တုန်းကွ”

စာရေးဆရာ အသင်းအစည်းအဝေးဟာ ဒီလိုဘဲဗျ။

“နားထောင်ပါလေ ကျုပ်ပြောပြပါမယ် ခင်ဗျားတို့။ စာရေးဆရာ အသင်းကို ဟိုတုန်းက အစိုးရက ဘာဂရုစိုက်သလဲ၊ အစိုးရအဖွဲ့ဘာလုပ်လုပ် ဘယ်သွားသွား ခင်ဗျားတို့၊ စာရေးဆရာ ဖွတ်ကျားအသင်းကြီးကို ဖုတ်လေတဲငါးပိရှိတယ်လို့တောင် အောက်မေ့ခဲ့တာ မဟုတ်ဘူး၊ အဲဒါ လွန်ခဲ့တဲ မနောပွဲတုန်းကမှ ဝန်ကြီးချုပ်ဆီကို ကျွန်တော်က စပေးခဲ့လို့ လူရာသူရာ သွင်းပြီး အခု သင်္ကြန်ပွဲလဲ ခေါ်ရမှန်း သိသွားတဲအဖြစ်ကို ဆိုက်ရောက်လာခဲ့တယ် မဟုတ်လား။

“သည်တော့ ခင်ဗျားတို့၊ စာရေးဆရာအသင်းကြီး ဒီအခွင့်အရေးရအောင် စတင် ဖန်တီးသူဟာ..ကျွန်တော်ဘဲ ဖြစ်တဲအတွက် ဒီသင်္ကြန်ပွဲမှာလဲ ကျွန်တော်ဘဲလိုက်ထိုက်တဲ၊ အကြောင်း စိတ်ကောင်းနှလုံးကောင်းရှိသူ မှန်သမျှ အမှန်တရားကို နှစ်သက်မြတ်နိုးသူမှန်သမျှ အမျိုးနှင့် တိုင်းပြည်ကို ချစ်သူမှန်သမျှ”

“ဟေ့..ဟေ့...တော်တော်...မင့်ဟာက ဒို့တွေဘဲ လူယုတ်မာတွေ ဖြစ်အောင်”

“နို့ မဟုတ်ဖူးလား”

“တော်ကွာ..တော်ကွာ..ဝန်ကြီးချုပ်ဆီမှာ မင်းက စခဲတယ်ဆိုတာတော့ မှန်ပါတယ်၊ အဲဒါနဲ့ သွားလေရာမှာ မင်းကချည်း အမြဲတန်းဆိုတော့”

“အမြဲတမ်းလို့ ကျွန်တော်မပြောပါဘူး၊ ဒီသင်္ကြန်ပွဲလေးတစ်ခုပါဘဲ၊ ကျွန်တော့်မှာ အရေးကြီးတဲ ကိစ္စရှိလို့ပါ။ နောက်ဝန်ကြီးချုပ်က စာရေးဆရာတသင်းလုံး နတ်ပြည်ပို့တယ် ဆိုတောင် ကျွန်တော်မလိုက်ဘူး၊ ခင်ဗျားတို့ချည်း သွားကြ”

“တော်ဗျာ...ကိုသော်တာဆွေ၊ အချိန်ကုန်တယ်၊ နှစ်ခါဆက်တော့ ဘယ်သူမှ မလိုက်ရဘူး ဥက္ကဋ္ဌလဲ မလိုက်ရဘူး၊ ငွေထိန်းသူ မကြီးလဲ မလိုက်ရဘူး၊ ကဲ..သည့်ပြင်လူကို အဆိုသွင်းကြပါ၊ ကိုယ့်ကိုယ်ကို အဆိုမသွင်းရဘူး”ဟု အတွင်းရေးမှူးလင်းယုန်နီက ဆိုလေသဖြင့် တယောက်

တယောက် ခင်မင်သူချင်း လက်တို့၍ ပင့်ကြရာ၊ ယင်း ၄-ယောက်အနက် သန်းဆွနှင့် မင်းအောင်၊ ကျန်နှစ်ယောက်တော့ မမှတ်မိတော့ပါ။

သူတို့ကို မှတ်မိသည့် အကြောင်းကလည်း ဒင်းတို့ဆီက သင်္ကြန်လိုက်ခွင့်ကို တဆယ်မှ စပြီး တရာထိ ပေးဝယ်ခဲ့ပါ၏။ တရာကျပ် တိတိဆိုသောအခါ၌ မင်းအောင်ကြီးက ရောင်းမည် ပြုပါသေး၏။ သို့သော် ကျွန်တော်က ကိုယ်တတ်နိုင်သလောက် အခု လက်ငင်းတော့ ၅၀ကျပ်ဘဲ ပေးနိုင်မယ်၊ ကျန်တာကို နောက်မှ ဆိုတော့ မင်းအောင်ကြီးက “မင်းလို ကောင်ဆီက နောက် ထပ် ရဘို့ဆိုတာ ကတော့ကွာ၊ ဟော့..သော်တာဆွေ ရွှေအိုးပေးမယ်ဆိုပြီး ထွက်ပြေးတဲ့ မြေခွေး ကို စောင့်နေတဲ့ ပုဏ္ဏားလောက် ငါမမိုက်ပါဘူးကွာ၊ ဟား...ဟား...ဟား...ဟား”

သို့နှင့် ကျွန်တော် စိတ်ပျက်လက်ပျက်ဖြစ်ပြီး သူတို့နှင့်ခွဲခွာထွက်လာခဲ့တော့၏။

ယခင် မနောပွဲတုန်းက ကျွန်တော် လူစွမ်းကောင်းလုပ်၍ ရည်းစားကို ကြွားခဲ့နိုင်ပါ၏။ ကြည့်စမ်း လွင်တယောက်ကို မောင်တွေ့ချင်တာနဲ့ တခြားလူ ၁၅-ယောက်ပါကောင်းစားသွားကြ ပါ၏။ စင်စစ်သူတို့သည် အမှန်ကိုသိပါက လွင့်ကိုကျေးဇူးတင်ထိုက်လှသည်။ မောင်ကတော့ ‘အချစ်နဲ့’တွေ့ဘို့ဆိုရင် ဘာမဆို မဖြစ်ဖြစ်အောင် လုပ်မှာဘဲ စသည်ဖြင့်၊ ရည်းစားတို့မည်သည် သူချစ်သူ ပြောသမျှ အားလုံးယုံကြည်တတ်ရကား၊ ကျွန်တော် အားရပါးရကြီး ကြွားခဲ့ပါသည်။

ဟော့..ယခုတော့ ဒီလူစွမ်းကောင်း ဖွတ်ကျားဖြစ်ရပါတော့မည်လား။

ဘတ်-နီး-နဲဗား ဘီ-အေ ဖွတ်ကျား၊ လူစွမ်းကောင်းဟာ လူစွမ်းကောင်းဘဲ။ လူစွမ်း ကောင်းတို့မည်သည် ကြံရည်ဖန်ရည်လည်းရှိ၍ ကံကောင်းသူလည်းဖြစ်၏။

(ခ)

ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးသော်တာဆွေ

၁၉၅၁-ခုနှစ် နိုင်ငံတော်သင်္ကြန်ကို မန္တလေးမြို့၌ ကျင်းပရာ ဧပြီလ ၁၂-ရက် သင်္ကြန် အကြိုနေ့တွင် ရန်ကုန်မင်္ဂလာဒုံလေဆိပ်မှ နံနက် ၉နာရီတွင် တစင်း၊ တနာရီခွဲ၍ မန္တလေးမြို့သို့ လေယာဉ်နှစ်စင်းထွက်ချေမည်။

ဤနှစ်စင်းအနက် ပထမအစင်းမှာ ဖ-ဆ-ပ-လ အဖွဲ့ဝင်များ နိုင်ငံတော်သင်္ကြန်ကို ဆင်နွဲ့ရန်၊ ဒုတိယအစင်းမှာ သတင်းစာဆရာနှင့် စာရေးဆရာဖွတ်ကျားများ လိုက်ပါကြရမည်။

ထိုစဉ်က လေယာဉ်ရုံးအောက်မှ လေယာဉ်ကွင်းထဲသို့ သွားကြရန် ဂိတ်ဂေါက်မှခရီး သည်တွေ နာမည်ခေါ်လေ့ရှိရာ၊ ဖ-ဆ-ပ-လအဖွဲ့ဝင်တွေ နာမည်အသီးသီးခေါ်ကြရာ၌-

“ဦးဘဆွေ”ဟု ခေါ်လိုက်သောအခါ လက်ဆွဲအိတ်ကလေးနှင့် သော်တာဆွေက ဝင်သွား၏။

“ဗိုလ်မှူးအောင်”ဟု ခေါ်လိုက်သောအခါ၌ မင်းရှင်နောင်ဝင်လိုက်လာ၏။

ကျွန်တော်တို့ကိုကြည့်ပြီး ဖ-ဆ-ပ-လများ အံ့အားသင့်ကြသည်၌ မင်းရှင်နောင်က “ဦးဘဆွေနဲ့ ဗိုလ်မှူးအောင်တို့က လူစွမ်းကောင်းတွေဘဲ၊ သူတို့က သော်တာဆွေနဲ့ မင်းရှင်နောင်ရုပ်ဖြစ်အောင် ပြောင်းတတ်တယ် ဆိုတာလဲ ခင်ဗျားတို့သိထားကြပါ”ဟု ခပ်တည်တည် ပြောလိုက်၏။

အကြောင်းမှာ သန်းဆွေ မင်းအောင်တို့နှင့် ကျွန်တော်ဈေးမတည့်သောနေ့၊ ညနေ မင်းရှင်နောင်နှင့် ကျွန်တော် အတူအရက်သောက်ကြသောအခါ၌ ကျွန်တော်က အကျိုးအကြောင်းကို ပြောပြသောအခါ သူက...

“ဟေ့....ဖိုးဆွေ မင်းဆန္ဒဖြစ်နိုင်တာ တချက်ရှိတယ်ကွ”

“ဘယ်လိုလဲ”

“ဦးဘဆွေနဲ့ ဗိုလ်မှူးအောင်ဟာ နက်ဖန်မနက် ပထမ လေယာဉ်နဲ့လိုက်ဖို့ နာမယ်ပေးထားတယ်ကွ၊ အဲဒါ သူတို့က မလိုက်ဖဲနောက်နေမှ ဝန်ကြီးချုပ်နဲ့ အတူလိုက်မယ်ဆိုလဲဖြစ်တယ်ကွ၊ ဒီတော့ အဲဒါကို ခိုအခုသွားပြီး ပြောကြည့်ရအောင်၊ ဦးဘဆွေကလဲ မင်းကိုချစ်ပါတယ်ကွ”

ဦးဘဆွေနှင့် ကျွန်တော်မှာ မင်းရှင်နောင်နှင့် ပတ်သက်၍ဘဲ မဂိုလမ်း ချစ်တီးထမင်းဆိုင်မှာ တခါမျှ ထမင်းအတူစားဘူးသေးသည်။ မင်းရှင်နောင်ကား.. ဦးဘဆွေ၏အိမ်တော်ပေါက် လူယုံတော် တံခါးမရှိ ဓားမရှိ ဝင်နိုင်ထွက်နိုင်သည်။

သို့နှင့် ကျွန်တော်တို့ ဦးဘဆွေအိမ်ရောက်သွားကြ၍ အကျိုးအကြောင်းပြောပြတော့ ဦးဘဆွေက သူ့ကိုယ်စား ကျွန်တော်လိုက်သွားရန် လွယ်စွာဘဲသဘောတူလေသည်။ ဒီတော့ မင်းရှင်နောင်က...

“ကျွန်တော်လဲ သော်တာဆွေနဲ့ အတူ လိုက်သွားချင်တယ်၊ ဗိုလ်မှူးအောင်ကိုလဲ နောက်နေ့မှလိုက်ဖို့ ပြောပေးပါဗျာ”

သည်တော့လည်း ဦးဗဆွေက သူ့ပင်ကိုယ် အေးစက်စက်အသံနဲ့ဘဲ...

“ရပါတယ်ကွ၊ ငါမလိုက်တော့ ဗိုလ်မှူးအောင်လဲမလိုက်ပါဘူး၊ မင်းတို့နှစ်ယောက်လိုက်သွားကြပေါ့”

ယင်းသို့ဖြင့် ကျွန်တော်တို့ဟန်ကျလာခြင်းဖြစ်ပါသည်။

မန္တလေး ချမ်းမြသာစည်လေဆိပ် ဆိုက်သောအခါ၌ ရန်ကုန်က ဖ-ဆ-ပ-လတွေကို မန္တလေး ဖ-ဆ-ပ-လ များကလာရောက်ကြိုဆိုနေကြလေရာ ကျွန်တော်တို့နှစ်ယောက်မြင်တော့

“ဟင်...စာရေးဆရာတွေနဲ့ သင်းစာဆရာတွေက နောက်လေယာဉ်တစင်းနဲ့ သပ်သပ်

လာမယ်ဆိုပြီး ဒီစာရေးဆရာ နှစ်ယောက်က ဘယ့်နှယ် ဖ-ဆ-ပ-လတွေထဲ ပါလာတာလဲ၊ ဆွမ်းဆန်ထဲ ကြွက်ချေးရောလို့။”

ဒီတော့ ကျွန်တော်က “ကြွက်ချေးထဲ ဆွမ်းဆန်ရောတာပါဗျ၊ ခင်ဗျားတို့ကို ဂုဏ်ပြုချင်လို့ အခု ကျုပ်လာတာဟာ သော်တာဆွေအနေနဲ့ မဟုတ်ဘူး၊ ခင်ဗျားတို့ကကွယ်ရေး ဝန်ကြီး ဦးဘဆွေအနေနဲ့၊ ဟောဒီ မင်းရှင်နောင်က လွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌကြီး ဗိုလ်မှူးအောင်”ဟုပြောပြီး မင်းရှင်နောင်အဖြစ် အစစ်အမှန်ကို ရှင်းပြတော့ ထိုစဉ်မန္တလေး ဖ-ဆ-ပ-လအဖွဲ့မှ အတွင်းရေးမှူး၊ နောင်အမတ် ဦးဌေးကြွယ်ဟု နာမည်ကျော်လာသော ယခု ကိုယ်တချမ်းလေငန်းဖြတ်၍ ဒုက္ခိတဖြစ်နေသော ကိုဌေးကြွယ်က..

“ကဲ..ကိုယ့်လူတို့ ကျုပ်တို့ကနေရာချထားရမယ်၊ ကိုရင်တို့နှစ်ယောက်က ဖ-ဆ-ပ-လ ဧည့်သည်လုပ်မလား ဒါမှမဟုတ် စာရေးဆရာ ဧည့်သည်လုပ်မလား”

“ဘယ်လို ခြားနားမှာမို့လဲ”

“ခြားနားမှာတော့ အများကြီးဘဲ၊ ဖဆပလ ဧည့်သည်ကို ကျုပ်တို့ မန္တလေးအသင်းက တယောက် တနေ့တဆယ်၊ ခုနှစ်ရက် တွက်ပေးမယ်။ စာရေးဆရာဆိုရင် ဒီမန္တလေးစာရေးဆရာအသင်းက ဖွတ်ကျားဘဲ၊ ဘယ်လိုကျွေးမယ်မွေးမယ်မသိဘူး၊ နေဘို့တိုက်ခန်းတောင် သူတို့ကမန်းကတန်း ရှာနေတုန်းဘဲ၊ ကျုပ်တို့မှာတော့ ဖဆပလ အသင်းတိုက်က အဆင့်သင့်ဘဲ”

“ဒါဖြင့် တခုမေးပါရစေအုံး၊ ကျွန်တော်တို့က ဖဆပလ ဧည့်သည်လုပ်ပြီးတော့ ဒီဖဆပလ အသင်းတိုက်မှာ မတည်းလို့ကော ဖြစ်သလား”

“ဟာ...ဖြစ်တာပေါ့၊ အများကြီးဖြစ်တာပေါ့၊ ကြိုက်တဲ့ အသိမိတ်ဆွေအိမ် သွားနေနိုင်ပါတယ်၊ တာဝန်တောင် ကင်းသေး”

“ကောင်းပြီ ဒါဖြင့် ကျွန်တော်တို့ ဖဆပလ ဧည့်သည်ဘဲလုပ်မယ်”

ကျွန်တော့်စိတ်ကူးမှာ သူတို့ဆီက ငွေယူပြီးတော့ ရွှေမန်းစာရေးဆရာအသင်းက ဧည့်ခံရာတွင် သွားရောက် စားသောက်နေဘို့ဖြစ်ပါသည်။ အမှန်ဘဲ ကိုဌေးကြွယ် ပြောသည့်အတိုင်း ရောက်တဲ့နေ့မှာပင် သူတို့က တယောက်ကို တနေ့ ၁၀-ကျပ်နှုန်းပေးပါသည်။ သို့သော် ၇-ရက်တွက်ဆိုပြီး ၇၀-ကျပ်မရဘဲ သူတို့ထုံးစံ ၁၀-ကျပ် ခေါင်းပုံဖြတ်၍ ၆၀-ကျပ်ဘဲရပါသည်။ သို့သော် ကျွန်တော်တို့ဘာမျှမပြောပါ။ ဖဆပလတိုင်းလဲ ၆၀-ကျပ်ဘဲရတာဘဲ။

နောက်တနင်္ဂနွေ ကြာသောအခါ၌ ရန်ကုန်က စာရေးဆရာ သတင်းစာဆရာတွေပါသော လေယာဉ်ဆိုက်ရာ၊ ကျွန်တော်က မန္တလေး စာရေးဆရာ အသင်းနှင့် ကြိုဆိုနေတော့ သန်းဆွေ နှင့် မင်းအောင်သည် ကျွန်တော့်အား တစ္ဆေကို မြင်လိုက်ရသကဲ့သို့ ဖြစ်သွားကြ၏။ မနေ့ညနေကဘဲ ကျွန်တော်က သူတို့ကိုယ်စားလိုက်ဖို့ လက်ငင်း ၅၀-ကျပ်၊ အကြွေး ၅၀-ကျပ်ပေးခဲ့သေးသည်မဟုတ်ပါလား။

ကျွန်တော်သည် မင်းရှင်နောင်အား ကျွန်တော့်အတွက် ဖဆပလငွေကို ယူရန် ဖဆပလတွေနှင့် ထည့်လိုက်ပြီဖြစ်၍ စာရေးဆရာတို့ကို ထားရာနေရာသို့ လိုက်ခဲ့လေ၏။

ထိုတိုက်ရောက်ပြီး မကြာမီ ချောမောလှပသော ကပြားအမျိုးသမီး တယောက်သည် ကင်မရာတလုံးနှင့် ရောက်လာသည်။ ကျွန်တော်သည် သူ့ကိုမြင်လျှင်မြင်ချင်း မှတ်မိသည်။ သူက လည်း မှတ်မိဟန်ရှိသည်။

သူသည် မန္တလေးမြို့ခန့်ခန့်ကြီး ဓာတ်ပုံတိုက်ပိုင်ရှင် အမျိုးသမီးဓာတ်ပုံဆရာမ ခင်မကြီး၊ ကလောင်အမည် ပတ္တမြားခင်ဟု ပြောပြ၍ ကျွန်တော်တို့စာရေးဆရာများကို တယောက်စီ နာမည်ဖော်၍ မိတ်ဆက်ရေးရာ၌ ကျွန်တော့်နာမည်ပြောလိုက်တော့ ခင်မကြီးသည် သူ့လက် ကမ်းပေးကာ..

“ယူး... သော်တာဆွေ”

“ရက်စံ မိုင်အိုးဂဲလ်”

ယင်းသို့ ပြောလိုက်သည့်အဓိပ္ပာယ်မှာ သူနှင့်ကျွန်တော်သည် ယခင်ကတည်းက တွေ့ပြီး မြင်ပြီး သိပြီးသား။

အကြောင်းမှာ ၁၉၄၆ခုနှစ်တွင် ကျွန်တော် ဆန်ကုန်သည်အဖြစ်နှင့် မန္တလေးမြို့ ဟင်္သာညွန့် ဆန်စက်ပိုင်ရှင် ဦးသက်တင်၊ ဒေါ်စောရင်တို့၏ ဟင်္သာညွန့်တိုက်မှာ တည်းခိုနေစဉ် ထိုစဉ်က အပျိုပေါက်မျှရှိသေးသော ခင်မကြီးသည် ဆိုင်ကယ်စီးကာ ဒေါ်စောရင်ထံ ဆန်ဝယ် လာလေ့ရှိရာ၌ ကျွန်တော်က မျက်စိကျခဲသည်။ သူကတော့ မသိ။ သူလိုချင်တဲ့ဆန်ပို့လိုက်ရန် မှာကြားပြီး ကျွန်တော်က “မမရင်ရေ... ကျွန်တော်မန္တလေးမှာ ပထမဦးဆုံးမျက်စိကျတာကတော့ သူဘဲ ခင်ဗျ၊ နာမည် ဘယ်သူတဲ့လဲ”

“တဂ္ဂနက်စံတဲ့ ဗမာလို ခင်မကြီး”

“ဟာ..တင်ကွကွဟီး ရင်ကလဲ ကြီးတဲ့ ခင်မကြီးနံမယ်နဲ့ လိုက်ပေဗျာ”

“ဒါပေမယ့် မင်းနောက်ကျသွားပြီကွာ၊ သူ့မှာ အိမ်ထောင်နဲ့”

“ဟိုက်”ဆိုလိုက်မိပြီး “ဟုတ်မှာပေါ့လေ ဒီလောက်လှတဲ့အမျိုးသမီးဟာ အပျိုသက် ရှည်ခဲ့သားဘဲ”

ထိုစဉ်က (ကျွန်တော်ကတော့ မျက်စိကျခဲသည်။ သူကတော့မသိ။)ဟု အခုနက ရေးခဲ့ရာ ခင်မကြီးသည် သော်တာဆွေ စာရေးဆရာအဖြစ်နှင့်ကား၊ ကျွန်တော့်ဝတ္ထုတွေ အလွန်ကြိုက်လှ ကြောင်းပြောသည်။ နောက်တနေ့ညနေမှာ သူ့ကားကိုယ်တိုင်မောင်းလာ၍ ကျွန်တော့်အားခေါ် ပြီး သူ့ကားပေါ်တက်စေလျက်၊ ကားထွက်သောအခါ၌...

“ဒို့..သော်တာဆွေကို ကားတင်သွားပြီဟေ့”ဟု အော်ဟစ်ခဲ့သည်။ ခင်မကြီးသည် ထိုစဉ်က ရဲရင့်၍ ပျော်ရွှင်တတ်သော မိန်းကလေးဖြစ်ခဲ့သည်။ သူ့ဓာတ်ပုံတိုက် အပေါ်ထပ်သို့ ခေါ်သွားပြီး၊ အသင့်ပြင်ထားသော အရက်ပွဲနှင့် ဧည့်ခံသည်။ အခြားအမျိုးသမီးတယောက်လဲ ပါသည်။ သူတို့လည်း အနည်းငယ်စီသောက်ကြလျက် ခင်မကြီးက..

“ကိုဆွေ...သောက်သောသောက်၊ ဘာမှမကြောက်နဲ့ ကိုဆွေကို အရက်တိုက်ပြီး ခင်တို့

က ဘာမှမလုပ်ဖူး၊ စိတ်ချ”

သူ့အဖော်က-

“ခင့်လူကို မူးအောင်တိုက်ပြီး သူ့အိတ်ထဲက ပိုက်ဆံနှိုက်ယူရအောင်ကလဲ ကိုယ်တို့ ခုရင်းထားတဲ့ အရက်တပုလင်းဘိုးမှ ရပါ့မလားမသိဘူး”

ခင်မကြီးက-

“ယူ-သူ့ဆီက ပိုက်ဆံတော့ မမြော်လင့်နဲ့ဆရာ၊ ဖောင်တိန်တချောင်းဘဲ ရနိုင်လိမ့်မယ်၊ မဟုတ်ဖူးလား..ကိုဆွေ၊ ဖောင်တိန်တော့ပါရဲ့ မဟုတ်လား”

အာဂ သူငယ်မတွေ၊ သူတို့သည် ဟာသ စာရေးဆရာကိုမို့ ရယ်စရာတွေ ပြောကြသည်။ ဒီတော့ ကျွန်တော်ကလည်း..”

“စာရေးဆရာဘဲဗျာ...တချောင်းတော့ ရှိတာပေါ့”

“အဲဒီဖောင်တိန်က ဟောင်းများနေပြီလား”

ဟာ..လုပ်ပြန်ပြီ။

မဟောင်းဘူးဗျ။ ကျွန်တော့် ဖောင်တိန်က အမျိုးကောင်း အဲဗားလတ်စံတင်းဘဲ”

ထို့ကြောင့် အဲဒီညက ခင်ကြီးအော်တိုတွင် ကျွန်တော်ရေးခဲ့သည်မှာ...

တခါတွေ့ရုံနဲ့

မြာနှစ်ပွေ့ရယ်က ကြာအပြေရယ်နဲ့

မန်းသူတွေ နန်းမူနဲ့ ထေ့တယ်ဗျ၊

မမေ့ပေါင် သည်တသက်မှာဖြင့်

အရက်ကို အဖော်သုံးတော့မယ်

ဘုန်းနေ့ ဆက်မူး။

....ဟု မူးမူးနဲ့ဘဲ ဖြစ်ကတတ်ဆန်း ရေးပစ်ခဲ့တော့သည်။

ထိုမှစ၍ ခင်မကြီးနှင့် ကျွန်တော်သည် ခင်မင်ရင်းနှီးခဲ့ကြပြီး၊ နောက်မကြာမီ သူရန်ကုန် ပြောင်းခဲ့၍ ခန့်ခန့်ကြီး ဓာတ်ပုံတိုက်ဖွင့်သောအခါ၊ ကျွန်တော်လိုသမျှ ဓာတ်ပုံတွေ ရိုက်ပေးပါသည်။ (ယခင်ကမူ ပန်းချီဦးကိုကိုလေး ဓာတ်ပုံတိုက်က ရိုက်ပေးပါသည်။)

ခင်မကြီးက ပြောလေ့ရှိပါသည်။

“ကိုဆွေ့ကို ခင်ကြိုက်တဲ့ ပုံမျိုး ရိုက်ပေးရင် ဘယ်အမျိုးသမီးမကြိုက်ဖဲ နေလိမ့်မလဲကွာ”

တဲ။

“ဂရန်တီ ကိုဆွေ၊ ဂေါ်တိုင်း စွံရမယ်”

(ဂ)

မျှော်ရသူ လွမ်းလှပါပြီ

ထိုနှစ် ရွှေမန်းသင်္ကြန် စည်ကားလှပုံကိုတော့ မရေးတော့ပါပြီ။ ကျွန်တော်၏ ကိုယ်ရေး ကိစ္စသာ ဖော်ပြပါတော့မည်။

လွင်ရောက်လာလျှင် ကိုဘဇံဆီကိုသာ သွားပါ။ သူက ကျွန်တော့်ဆီ လိုက်ပို့ပါလိမ့်မည် ဟု စာရေးထားသဖြင့် ကျွန်တော်သည် ဘယ်နေ့ ဘယ်အချိန်၌ ဘယ်မှာရှိနေမည်ဟု ကိုဘဇံအား ပြောကြားထားရပါသည်။ ထိုစဉ်က ကျွန်တော်က စာရေးဆရာများ တည်းခိုရာနှင့် ဆရာကြီး ရွှေဥဒေါင်းနေသော ဆရာမြမျိုးလွင်အိမ်သို့ ကူးချည် သန်းချည်နေရာ၊ ထိုနေရာ နှစ်ခုအကြား၌ ရှိသော ကိုဘဇံ၏ ရဲရင့်စာအုပ်ဆိုင်သို့ ဝင်ဝင်ပြီး “ကျွန်တော်အခု စာရေးဆရာတွေ ဂေဟာ သွား မယ်ဗျို့” ပြန်လာခဲ့တော့လည်း “ကျွန်တော် အခု ဆရာလွင်အိမ် သွားပြီဗျို့” ဟု မပြတ်မှာ..မှာ ပစ်ခဲ့ရ၏။

သို့သော် လွင်သည် သင်္ကြန်ပွဲ ပြီးသည်အထိ ရောက်မလာဘဲ နှစ်ဆန်း ၂-ရက်နေ့မှ ကျွန်တော့်နာမည်နှင့် ကိုဘဇံဆိုင်သို့ စာရောက်လာသည်။

မိုးကောင်း

၁၂-၄-၅၁

ဆွေရေ...

ဆွေ...ဆွေ...ဆွေ...လွင်ကို အပြစ်တင်တော့ကွာ...တင်တော့။ လွင်တော့ ဆွေစီရင်သလို ခံရတော့မှာဘဲ။ လွင်...ဆွေချိန်းတဲရက် ဘာကြောင့်မလာနိုင်သလဲဆိုတာကို ဆွေ့ရင်ခွင်ထဲ ရောက်မှဘဲ အသနားခံပါတော့မယ်။ အခုတော့ မပြောဝံ့ဘူး...ဆွေ လွင်ကို မုန်းသွားမှာစိုးလို့..

နို့ပြီးတော့လဲ အခုလွင်ဟာ ဘယ်ရက်မှ မန္တလေးလာနိုင်မယ်ဆိုတာလဲ မပြောနိုင်သေးဘူး အဲဒါ ဘာကြောင့်လဲဆိုတာလဲ ဆွေ့ရင်ခွင်ထဲရောက်မှပြောပါရစေ။ ဆွေလက်စနဲ့ဘဲ မန္တလေး ကဘဲ စောင့်နေပါဦးနော်။ လွင် လာနိုင်ရင် လာနိုင်ချင်း ချက်ချင်းကြီး ကဆုန်ပေါက်လာခဲ့မယ် ဆိုတာတော့ စိတ်ချ။ တွေ့ကြတော့ရင် လွင်အပြစ်နဲ့လွင် ဆွေစီရင်သမျှ ခံပါမယ်။

ဆွေ...လွင်ကို သနားပါကွာနော်။

မောင့်ကိုတွေ့ဘို့. တစက္ကန့်.ထက် တစက္ကန့်.နီးနီးလာပြီဟု မျှော်လင့်လျက်....

မောင့်ထာဝစဉ်..လွင်

(ဏှ. ရင်ထဲ ပူလိုက်တာကွယ်၊ အသက်ရယ်...)

ထိုအခါ၌ ကျွန်တော့်စိတ်ဝယ်၊ ‘ဟင်..ပေါက်တဲ.နဖူး မထူးတော့ပြီ”ဟု သင်္ကြန်စဉ်သည် တွေ့ ဧပြီ ၁၂ ရက်မှ ၁၈ ရက် နှစ်ဆန်း ၃-ရက် ပြန်ကြရမည်ကို ကျွန်တော်မလိုက်တော့ပြီ။ ထိုအခါ၌ မန္တလေးမှ ရန်ကုန်သို့. လေယာဉ်လက်မှတ် လိုချင်သူတွေများနေရာ၊ ကျွန်တော့် အပြန် လက်မှတ်ကို မှောင်ခိုဈေးနှင့် ရောင်းတောင်ဖြစ်နေတာ။ သို့သော် ကိုယ့်အသိ ဖြစ်နေသည်နှင့် သူဝယ်လျှင် ကျမည့်ဈေးရင်း ၁၁၀-ကျပ်နှင့်ဘဲ ရောင်းလိုက်ပြီး ယောက္ခမကြီးအား ထိုလတွက် ပေးရန် ထမင်းလခကျန်ငွေ ၅၀-ကျပ်ကို မင်းရှင်နောင်အား ပေးလိုက်ပါ၏။ ဒါမှလဲ နော်မာ နားချမ်းသာမယ်။

ဟဲ့..ဒီလိုဆိုတော့လဲ ဖဆပလ ငါ့ငွေ ၁၇၀-ကျပ်တောင် အလုပ်အကျွေး ပြုသွားပါရော လားဟု ဝမ်းမြောက် ရွှင်လန်းစွာလေဆိပ်မှ ကျွန်တော် တည်းခိုရာ ဆရာမြမျိုးလွင်အိမ်သို့.ရထား လုံးကြီးနှင့် ဂျောင်းခဲ.လေ၏။

ဆရာကြီးရွှေဥဒေါင်းသည် ၁၉၅၀-၅၁ခုနှစ်က ရန်ကုန်မြို့ကျောက်မြောင်းရပ်၊ သီတာ လမ်းတွင် အိမ်တခြမ်း ငှား၍အတော်ကြာမျှ နေခဲ့.ပြီးနောက်၊ ၅၁-ခုနှစ် မတ်လလောက်က မန္တလေးသို့. ပြန်သွားခဲ့.ရာ၊ ထိုစဉ်မှာ သူအိမ်ငှား၍ မရသေး။ ဆရာမြမျိုးလွင်အိမ်မှာ နေလေရာ ကျွန်တော်သည် ဆရာကြီး၏ဧည့်သည်အဖြစ်နှင့်၎င်း၊ ဆရာလွင်၏ ဧည့်သည်အဖြစ်နှင့်၎င်း၊ လင်းနီ.လုပ်၍ ထမင်းဝိုင်းနှစ်ခုတွင် ကြိုက်ရာဝိုင်း ဝင်စားတော့၏။ အရက်တော့ဆရာလွင်က အမြဲတိုက်တယ်ဗျ။ အဲသည်တုန်းကဆရာလွင်မှာ ဂျစ်ကားတောင် ရှိလိုက်သေး။ လူတဖက်သား ကို ချစ်ခင်တတ်၍ မေတ္တာစေတနာထားရာ၌ ဆရာလွင်လို လူသည် အလွန်ရှားသော လူမျိုး ဖြစ်၏။ ကျွန်တော့် အတ္ထုပ္ပတ္တိဘဝမှတ်တမ်းရေးရာတွင် အလျဉ်းသင့်ရာ၌ ကျေးဇူးရှင်တွေကို ကျေးဇူးဆပ်ရပါမည်။ ထို့ကြောင့်...

ကဲ..‘လွင်’လေးအကြောင်း ခေတ္တရပ်ပြီးတော့ ကျေးဇူးရှင် ‘လွင်ကြီး’အကြောင်း။

အခန်း-၆

ဆရာမြမျိုးလွင်

ကျွန်တော် ဆရာမြမျိုးလွင်ကို အသက်ပြန်သွင်းပါမည်။

ကျွန်တော့်ဆရာသမား အသိမိတ်ဆွေများထဲတွင် ဆရာလွင်သည် အရုပ်ဆိုးဆုံး၊

အကျည်းတန်ဆုံးဖြစ်ပါ၏။ သို့သော် ဤသို့အရပ်ဆိုး အကျည်းတန်သည်အမျှ သူ့စိတ်နှလုံးက ကောင်းမွန်ဖြူစင်လှ၏။

ရိုးရိုးပြောရလျှင် ကျွန်တော်သည် ငယ်စဉ်ကတည်းက အချစ်အလွမ်း ဝတ္ထုမျိုးကို ဝါသနာ မပါ၍ ကျွန်တော်သည် စွဲသောဆရာလွင်၏ စာဖတ်ပရိသတ်မဖြစ်ခဲ့ချေ။ ရှင်းရှင်းဆိုသော် ဆရာ မတင်ခဲ့ဘူး။ ဆရာကြီး ရွှေဥဒေါင်းမှရွှေဥဒေါင်း။ ထို့ကြောင့် ကျွန်တော်သည် ဆန်ကုန်သည် သူဌေးသား ယောင်ယောင်အဖြစ်နှင့်၎င်း၊ ဖွတ်ကျားအဖြစ်နှင့်၎င်း၊ မန္တလေးမှာ နေစဉ် ဆရာလွင် ထံ သွားရောက် တွေ့ဆုံသိကျွမ်းမှုကို မပြုခဲ့ချေ။

သို့ရာတွင် တဦးတဦးချစ်ခင်ရန် ကျွန်တော်တို့၏ဘဝပါရမီကပါလေရကား။

(၁) ကျွန်တော်သည် စာရေးဆရာပေါက်စအဖြစ်နှင့် ၁၉၄၇-ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလမှာ မန္တလေးကအပြန် ဆရာလွင်နှင့် ရထားပေါ်မှာ တွေ့ဆုံခဲ့ရသည်။

(၂) အခုန ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း မိုးကောင်းက ချစ်သူကိုစောင့်ရန် ကျွန်တော်ရွှေမန်းမှာ တည်းခိုရတော့ ဆရာကြီးရွှေဥဒေါင်းနေရာ ဆရာလွင်အိမ်သို့ ရောက်ခဲ့ရသည်။

ကျွန်တော်သည် ရှုမဝ၌ဝတ္ထု နှစ်ပုဒ်ပါပြီးသောအခါ အချို့ပိုသည်များကိုလည်း ရွေးချယ် ထားပြီးဖြစ်၍ ရန်ကုန်ပြန်ကာ စာရေးခြင်းဖြင့် အသက်မွေးတော့မည်ဟု စီစဉ်ခိုက်၌၊ ဆရာကြီး ရွှေဥဒေါင်းက “ဟေ့ ငါလဲ ရန်ကုန် လိုက်ခဲ့အုံးမယ်ကွ၊ မင်းဘယ်နေပြန်မလဲ”

“ဆရာကြီးကြိုက်တဲ့နေ့သွားမယ်လေ”

“အေး...အေး...ငါစဉ်းစားအုံးမယ်ကွ”ဟုဆိုပြီး နောက်တနေ့ညနေ သူလမ်းလျှောက်ရာက ပြန်အလာတွင်...

“ဟေ့ မောင်ကျင်မောင်ရေ၊ ငါတော့ ဒုတိယတန်းက ဒကာခံမယ့်လူ တွေပြီကွ၊ နက်ဖန် မနက်ရထားနဲ့၊ မင်းလဲ အဲဒီရထားနဲ့ဘဲ လိုက်ပေါ့”

“ဦးကြီး ဘယ်သူက ဒကာခံမှာတုန်း”

“မြမျိုးလွင်ကွာ”

ကျွန်တော်သည် အဘယ်တွင် ဒုတိယတန်းက စီးနိုင်အံ့နည်း။ တတိယတန်းမှ လိုက်ပါ လာခဲ့၍ ကျောက်ဆယ်ဘူတာဆိုက်တော့ ဆရာသမားများ ဘာများဝတ်ကြီးဝတ်ငယ် ပြုစရာရှိပါ သနည်းဟု သူတို့၏ ဒုတိယတန်းထဲ တက်သွားတော့ ဆရာသမားကြီး နှစ်ယောက် ပုလောင်တင်း နေကြသမျှ မြင်းဖြူတံဆိပ် ဝီစကီနှင့်။

ကျွန်တော်က ဆရာကြီးအား...

“ဦးကြီး ဘာများလုပ်ပေးစရာရှိသလဲ”ဆိုတော့ ဆရာကြီးက..

“အေး...ဒို့ပြည့်စုံပါသကွာ”ဟု ပြောတုန်း ဆရာလွင်က-

“ဆရာကြီး ဒီသူငယ်ဘယ်သူလဲ၊ ရုပ်ရည်လေးကသန့်ပါတိ”

“ကျုပ်တပည့် စာရေးဆရာပေါက်စပေါ့၊ သူ့ဝတ္ထုနှစ်ပုဒ် ရှုမဝမဂ္ဂဇင်းထဲမှာပါပြီးပြီ၊ လူနံမယ် မောင်ကျင်မောင်၊ ကလောင်နံမယ်က သော်တာဆွေ”

ဒီတော့ ဆရာလွင်က ဝမ်းသာအားရ..

“သော်တာဆွေ၊ ကျုပ်သူ့ဝတ္ထုဖတ်ဖူးတာပေါ့၊ အင်မတန်တော်တဲ့ သူငယ်ဘဲ”ဆိုပြီး ကျွန်တော့်အား...

“လာ ကိုရင် သောက်တတ်ရဲ့မဟုတ်လား”

ဒီတော့ ဆရာကြီးက “သူ့သောက်တတ်ရဲ့လား မေးလိုတော့ ဆရာလွင်ရယ် မိချောင်းလေး ရေကူးတတ်ရဲ့လား မေးသလို ဖြစ်နေတော့တာပေါ့၊ ကဲ..လာ..လာ..မောင်ကျင်မောင် ထိုင်”

ကျွန်တော်က ဆရာကြီးခွင့်ပြုမှ ထိုင်ဝံ့ကာ တယောက်တခွက်စီ ဆရာလွင်က ကျွန်တော့်အား ကွန်ကရက်ကျူလေးရှင်းလုပ်၍ မော့ပြီးကြသော အခါ၌-

“ဆရာကြီးရယ် ...ကျွန်တော့်မနေ့က ဆရာကြီးတပည့်တယောက်ပါအုံးမယ် ပြောရောပေါ့၊ ကျွန်တော် ဒီဒုတိယတန်းကဘဲ လက်မှတ်ဝယ်လိုက်မှာပေါ့၊ ခုတော့လဲ မထူးပါဘူးဒီမှာဘဲ ကိုသော်တာ သောက်ရင်း စားရင်း ပျော်ပျော်ပါးပါး နေပေရော့၊ လက်မှတ်စစ်လာရင် ကျုပ်ကြည့်ပြောမယ်၊ ကိုရင့်ပစ္စည်းပါရင်လဲ သွားယူချည်”

ဆရာလွင်၏ ခင်မင် ရက်ရောတတ်ပုံကို ထိုမှစ၍ ကျွန်တော်သိတော့သည်။ ဆရာလွင်သည် ဤအခါ၌ ဗြိတိသျှဘားမား၏ အထက်မြန်မာပြည် ရုပ်ရှင်ကိုယ်စားလှယ်မို့ ဝင်ငွေကောင်းနေသည်။ ဝီစကီမှ တလုံးပြီးတလုံး။ ဆော်ဒါတွေကလဲ သေတ္တာလိုက်။ ရေခဲဗူးနှင့် ခရီးဆောင်ယူလာခဲ့သကဲ့သို့။

၁၉၅၁-ခု မန္တလေး နိုင်ငံတော်သင်္ကြန်နှစ် ကျွန်တော်ဆရာလွင်အိမ် ရောက်သွားသော အခါ၌မူ ဆရာလွင် ဝီစကီမကိုင်နိုင်တော့ပြီ။ ဗြိတိသျှဘားမားနှင့် ကွဲခဲ့ပြီဖြစ်၍ ဒီဇူဇာဆိုင်ခွဲအိမ်မှာ ဆေးဆိုင်ဖွင့်ကာ လင်မယားနှစ်ယောက် ရောင်းချစားသောက်နေရသည်။ သို့သော် ဆင်းရဲကြပ်တည်းသည်မဟုတ်။ သူ့ဘီရိုထဲမှာ ပြည်တွင်းဖြစ်အရက်နှင့် ဆော်ဒါတွေတော့ မပြတ်ရှိသည်။ ဆရာလွင်သည် မန္တလေးခိုင်ယာမီကပင် ဘရန်ဒီကို သောက်၍ ကျွန်တော်က ရမ်သောက်လေ့ရှိသဖြင့် သူက ကျွန်တော့်အတွက် ရမ်ပုလင်းများ ဝယ်ထားတတ်ပါသည်။

ထိုစဉ်၌ ကျွန်တော်မှာ မန္တလေးတွင် အရက်မရှားပါ။ ကြီးပွားချမ်းသာ၍ တိုက်ဆောက်ပြီး မော်တော်ကား စီးနေသော ကိုတက်ပြားအိမ် သွားသောက်မလား။ မန္တလေးပိုက်ကျုံးလမ်းမှာ ပွဲရုံဖွင့်ထားသော ကိုလှစိန်နှင့် အဝင်းတို့အိမ် သွားသောက်မလား။ ကိုဘဇံထံ ‘ရမ်တပုလင်းနဲ့ ဘဲကင်တခြမ်းဝယ်ပေးလိုက်စမ်း’ဟု ဆိုက်ကားသမားနှင့် စာရေးလွှတ်လိုက်မည်လား။ ထို့ကြောင့် ကျွန်တော်သည် ရန်ကုန်မြို့ ယောက္ခမအိမ်မှ မန္တလေးဆရာလွင်ဂေဟာရောက်လာရသည်မှာ ငရဲမှနုတ်ပြည် ပြောင်းလာရသကဲ့သို့ ဖြစ်နေပါ၏။

ထိုအချိန်၌ ထိုအိမ်မှာ ဆရာလွင်တို့တွင် လက်ရှိသားသမီးမရှိ။ ‘တုတ်ပွ’မည်သော မြန်မာခွေးစိတ်တို့ကို အကောင်ကြီးနှင့် သူတို့လင်မယားနှစ်ယောက်ဘဲနေကြသည်။

ဆရာလွင်ကတော် မမသောင်းသည် ဆရာလွင်ရုပ်ဆိုးသလောက် ချောမောလှပ၍ သဘောသကာယ ကောင်းလျက်၊ ကာလသားများနှင့် ကာလသား ဆန်ဆန်နေထိုင်ပြောဆိုသည်။ ကာလသားများဆိုရာ၌ တခြားလူတွေ မဟုတ်ပေ။ ဆရာလွင်အိမ်မှာ သတင်းစာဆရာ အသင်း တိုက်ဖြစ်၍ သတင်းထောက်တွေ တရုန်းရုန်းနေခြင်းဖြစ်၏။

ဆရာလွင်သည် ထိုနှစ် ကျွန်တော်တွေ့ရသော အချိန်မှ စပြီး ကျန်းမာရေး မကောင်း တော့ချေ။ ချောင်းတဟွတ်ဟွတ် ဆိုးနေတတ်လျက် အရက်ကလေးဝင်မှ နည်းနည်းသက်သာ သည်ဆိုကာ သူ့ဘရန်ဒီကို တနေ့လုံး တစွတ်စွတ် သောက်နေသည်။ သူမူးတယ်ဟူ၍ မရှိတော့ ပြီ။

သူချောင်းတဟွတ်ဟွတ် ဆိုးရင်း ဒီဇူဇာချောင်းဆိုးပျောက်ဆေး ရောင်းရပုံက ရယ်ဘွယ် ကောင်း၏။

“အဟွတ်..အဟွတ်..ကျုပ်ချောင်းဆိုးတာကြည့်ပြီးတော့ဖြင့် အဟွတ်..အဟွတ် ဒီဆေး ကောင်းလှချည်ဆိုပြီး အဟွတ်...အဟွတ် ဆေးရောင်းတဲ့ ဆရာကြီးကတော့ အဟွတ်..အဟွတ် တတွတ်တွတ်နေပါလား မအောက်မေ့နဲ့၊ အဟွတ်...အဟွတ် ကျုပ်ရောဂါကတော့ အဟွတ်.. အဟွတ် ဇီဝက လူ့ပြည်ပြန်လာပြီး ကုတောင်မှအဟွတ်-အဟွတ် မရတဲ့ဝဋ်နာကြမ္မာနာခင်ဗျ၊ အဟွတ်..အဟွတ်”

ဆရာလွင်သည် သူ့အသံသေး အသံညောင်လေးနှင့် စကားပြောကောင်းသူ၊ စကားပြော ညက်သူ ဖြစ်ပါ၏။ သူစကားပြောလျှင် နားထောင်၍မပြီး၊ နို့ပြီး အပြောအဆိုလည်း အလွန် ယဉ်ကျေးသိမ်မွေ့၏။ သူသည် ကျွန်တော်လို သူငယ်ကိုမှ မင်းငါမပြော။ ‘ကိုရင်’ ‘ကိုရင်’ ‘ကိုသော် တာ’ ‘ဖိုးသော်တာ’ဟုဆို၍ သူ့ကိုယ်သူမှ ‘ကျုပ်’ဟုပြော၏။

ဆရာလွင်ကို သိပ်ချစ်သူ

ဆရာလွင်အိမ်သို့ မနက်တိုင်း မနက်တိုင်း ဆရာလွင်ထက်အသက်ကြီးပုံပေါ်သော လူကြီး တယောက်သည် ဘိုင်စကယ်ကြီးစီးကာ လာလေ့ရှိ၏။ မမသောင်းသည် ဤလူကြီး အတွက် လက်ဖက်ရည်နှင့် မုန့်ကအမြဲပြင်ထားရ၏။

ထိုလူကြီးက အချိန်မှန်မှန် ရောက်လာကာ သောက်စားပြီးနောက် ဆရာလွင်အား “ဆရာ ဒီနေ့ ကျွန်တော့်ဘာခိုင်းစရာရှိသလဲ”

ဆရာလွင်က “မရှိပါဘူးခင်ဗျာ”ဟု ပြောသောအခါ၌ “ကျွန်တော့်ခွင့်ပြုပါ”ဟုဆိုပြီး

သူ့ဖိနပ်ရော ဘိုင်စကယ်ပါ ထားခဲ့ပြီး ထွက်သွား၏။ ညနေမှ ပြန်လာကာ ဖိနပ်နှင့် ဘိုင်စကယ် ကိုစီးပြီး ပြန်လေ့ရှိ၏။

ကျွန်တော်က ဒီလူကြီး (သူ့နာမည်မေ့နေသည်)အကြောင်းမေးကြည့်တော့ သူသည် ရှေးယခင် အင်္ဂလိပ်ခေတ်က ပိုစ်မင်းဖြစ်၏။ ထိုအချိန်မှာ မြမျိုးလွင်က နာမည်လျှမ်းလျှမ်း တောက် စာဖတ်ပရိသတ်ဆီက ချီးမွမ်းမိတ်ဖွဲ့စာတွေ တဖွဲ့ဖွဲ့ရောက်။ ဒီလူကြီးက နေ့တိုင်းရောက် ထို့အပြင်-

“ကျုပ်တို့ခေတ်က အခုမောင်ရင်တို့ခေတ်လို မဂ္ဂဇင်းတွေကမများဘူး၊ အားမကိုးရဘူး၊ နှစ်ပဲတန်၊ လေးပဲတန်၊ ရှစ်ပဲတန် လုံးချင်းဝတ္ထုတွေနဲ့ နေ့စဉ်သတင်းစာမှာ အခန်းဆက်ဝတ္ထုတွေ နဲ့ နေ့စဉ်သတင်းစာမှာ အခန်းဆက်ဝတ္ထုရေးရတော့ ကျုပ်ကနေ့တိုင်းနေ့တိုင်း ရေးပို့တာမှာ သူ့ဘဲအားကိုးရသမျှ ကျုပ်ညရေး သူက စာတိုက်ဖွင့်ချိန် လာယူ၊ အဲသည်ကထဲက စပြီး ကျုပ်အိမ် မနက်တိုင်းလာခဲ့တာ အခုထိဘဲ ကိုသော်တာရေ။”

ဆရာလွင်က ဒီပိုစ်မင်းကြီးအား ရက်ရက်ရောရော ပေးကမ်းခဲ့မည်ကိုတော့ ကျွန်တော် မေးနေစရာ မလိုတော့ပါ။

ဤတွင် မမသောင်းက-

“ဒီမှာ ဆရာလွင်၊ ကျုပ်အိမ်ကို မနက်တိုင်းလာလို့ တော်မပြောပါနဲ့”ဆိုပြီး ကျွန်တော့် အား “ဒီမှာ သော်တာရေ...မင်းဆရာ ရန်ကုန်ကိုသွားနေတယ်၊ ဒါမှမဟုတ် တခြားခရီးထွက် နေတယ်ဆိုရင် ကိုယ်တော်မြတ်ကြီး လာတော်မမူတော့ပါဘူးခင်ဗျ၊ တခါတလေ အိမ်ရှေ့ရောက် လာ (ဆရာမရောက်သေးဘူးလားမေး) (မရောက်သေးဘူး)ဆိုရင် သုတ်ကနဲ့ ထွက်သွားရော၊ ကဲ..ဒီမှာ ကြည့်စမ်းသော်တာ၊ မင်းမြင်တဲ့အတိုင်းဘဲ၊ နေ့စဉ်ကော်ဖီလက်ဖက်ရည်နဲ့ မုန့်ပွဲပြင် ပေးရတာကငါ၊ တကယ်ဆိုရင် ဆရာမရှိတုန်း ဆရာကတော် ကျွန်တော်ဘာလုပ်ပေးစရာရှိသေး လဲ မေးဘို့မကောင်းဘူးလား၊ ခုတော့ မေးပေါင်တော်၊ အိမ်တောင် လာဖော်မရတော့ဘူး၊ သူ့ဆရာမှ သူ့ဆရာကွငါ့များ အသက်ရှိတယ်တောင် အောက်မေ့တာ မဟုတ်ဖူး’

ဆရာလွင်က ရယ်မောနေ၏။

ကျွန်တော်က “အခု သူ့ဖိနပ်နဲ့ ဘိုင်စကယ်ထားပြီး ဘယ်ကိုသွားတာလဲ”

“ဘုရားမှာ တနေ့လုံးသွားနေတာ”

“မဟာမြတ်မုနိကို မဟုတ်လား၊ တော်တော်ဝေးသားဘဲ၊ ဘာလို့ဘိုင်စကယ်စီးမသွားလဲ”

“အောင်မယ်..သူ့လဲ ကြည်ညိုတဲ့လူတွေရှိတယ်မောင်၊ အဲဒီဘုရားလမ်းပြေးတဲ့ ဘတ်စ်ကားသမားတွေက သူ့ဆိုရင် ဘယ်သူကမှ ပိုက်ဆံမယူကြဘူး’

ထိုလူကြီးသည် ဆရာလွင်သေသည်အထိ နေ့စဉ်မပြတ်လာခဲ့၍ “ဆရာဒီနေ့ကျွန်တော့် ဘာခိုင်းစရာ ရှိသလဲ”ဟုမေးမြန်းခဲ့၏။

ကဲ...သင့်တွင် ဤမျှချစ်ခင်ရှိသေ လေးစားသူရှိပါသလား။

ဆရာလွင်ကား လူလူချင်းကသာ မဟုတ်၊ တိရစ္ဆာန်များကလည်း ချစ်ခင်ကြသေး၏။

ဆရာလွင်သည် သီလရင်တွေကို ဆွမ်းဆန်လောင်းလေ့မရှိသော်လည်း၊ နေ့စာကလေးတွေနှင့် ငှက်ကလေးတွေကို ဆန်ပက်ကျွေး၏။ ရှဉ့်ကလေးတွေကို ထမင်းကျွေး၏။ သစ်သီး၊ ငှက်ပျောသီးကျွေး၏။ သူတို့အတွက် သင်ပုတ်စင်ကလေး ပြုလုပ်ထား၏။

ဆရာလွင် အလုပ်မှာ စာကလေး၊ ငှက်ကလေးတွေ အစာကျွေးရာတွင် ပြဿနာမရှိသော်လည်း ရှဉ့်တွေ ကျွေးရာမှာ သူ့တွင်အော်ရငေါက်ရသေး၏။

အကြောင်းမှာ (ကျွန်တော်ရှိစဉ်ခိုက် သတိပြုမိသည်) ရှဉ့်အကြီးဆုံးတကောင်သည် ဗိုလ်ကျ၏။ သင်ပုတ်စင်မှာ သူတကောင်ထဲ လာစားပြီး ဒီပြင်အကောင်ငယ်တွေကို မာန်ဖီ၍ သူ့အနားလာလျှင် ကိုက်ကိုက်လွှတ်၏။

သည်တော့ ဆရာလွင်မှာ ဒီကောင် အစာစားနေသည်ကို ကြည့်နေရ၏။ သူဝပြီးမစားတော့ဘူး၊ သို့သော် သင်ပုတ်ပေါ်က မသွားဘဲ သည့်ပြင်ကောင်တွေကို အမြီးတဖွားဖွား၊ စောင်းမွေးတထောင်ထောင်နှင့် မာန်ဖီနေပြီဆိုပါက ဆရာလွင်က ဒီကောင်ဆီသွားကာ-

“ဟေ့ကောင်...မင်းစားပြီးရင် သွားတော့၊ သူများရန်ရှာမနေနဲ့၊ မင်းတော့နော် တော်တော် စိတ်နှလုံးပုတ်တဲကောင်ကြီး၊ မင်း အရှိန်ခံရတော့မယ်” ဆိုပြီး ဒီရှဉ့်ကျောကို သူ့လက်ညှိုးလေးနှင့် ရိုက်လိုက်တော့မှ ကိုယ်တော်မြတ်က သုတ်တော်မူ၏။ ဒီတော့မှ အခြား ရှဉ့်တွေလာစားရ၏။

ဤရှဉ့်တွေကို ဆရာလွင်ဖမ်း၍ရသည်။ ကျွန်တော့်ကိုမူကား အနားကပ်မျှမခံကြ။

ဗွတ်ကလုံ လင်မယား

တနေ့သောအခါ၌ ဆရာလွင်ထိုင်နေသော အိမ်ရှေ့စားပွဲတွင် ဗွတ်ကလုံကလေး နှစ်ကောင် လာနား၍ ဆရာလွင်က မမသောင်းအား-

“မအကြီးရေ...ဟောဒီ မင်းခလေးတွေလာနေကြတယ်။ ဆန်ကလေးယူခဲပါအုံးကွာ”ဟု လှမ်းပြောလိုက်၍ မမသောင်းက ဆန်ယူလာပြီး အိမ်ရှေ့ ပက်ကျွေးလိုက်တော့မှ သွားစားကြ၏။ ဆရာလွင်က ကျွန်တော့်အား-

“သော်တာ...အဲဒီ ဗွတ်ကလုံနှစ်ကောင် ဘယ်ဒင်းအထီးလဲ ဘယ်ဒင်းအမလဲ သိလား”

ကျွန်တော်လည်း တိရစ္ဆာန်ကို အတော်လေ့လာသူဖြစ်၍-

“ဟိုဘက်ကောင်က အထီး၊ ဒီဘက်ကအမ မဟုတ်လား”

“အေး..ဟုတ်တယ် ဒါပေမယ့် သူတို့ငယ်လင်ငယ်မယားမဟုတ်ဖူးကွ၊ အထီးလေးက မုဆိုးဘို၊ အမလေးက နောက်မယား”

“ဟာ...ဆရာ ဘယ့်နှယ်လုပ် သိလဲ”

“ဒီအထီးကလေးဟာ အရင်မယားနဲ့တုန်းကထဲက ဒို့အိမ်မှာလာစားသောက်နေတာ၊ သူတို့ဝရင် ပြန်သွားကြရောကွ၊ နောက်ဆာမှလာကြတယ်၊ စုံတွဲဘယ်တော့မှမခွဲဘူး၊ တနေ့တော့ ကိုသော်တာရေး..အမလေး ပါမလာဘူး၊ အထီးလေးတကောင်ထဲ၊ သူဟောဒီစားပွဲပေါ်မှာ အတော်လေးတဖျတ်ဖျတ်နဲ့ လူးလိုက်လို့မှတာ...ပါးစပ်ကလဲမြည်ရဲ့ကွဲ့၊ သူ့ငှက်မလေးကို တယောက်ယောက်က ပစ်လိုက် ခတ်လိုက်ပါလိမ့်မယ်..သနားစရာ အင်မတန်ကောင်းတယ်၊ သဘောကတော့ သူကျုပ်ကိုလာပြီး တိုင်တာပြောတာ ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်၊ နောက်ဆုံးတော့ ဟောဒီ ကျုပ်ရင်ဘတ် စွပ်ကျယ်နှုတ်ခမ်း ခြေလေးကုပ်လာနားပြီး ကျုပ်ရင်ဘတ်ကို အတောင်လေး တဖျတ်ဖျတ်ခတ်ပြီးတော့မှ ပျံသွားတယ်၊ တလ ကိုးသီးတင်းလောက် သူပေါ်မလာတော့ဘူး၊ နောက်ဆုံးမှ အခုကောင်မလေးနဲ့ ပြန်လာတာကိုရင်ရဲ့”

ဆရာလွင်၏စေတနာ

၂၅-၁၁-၆၂

သော်တာ

သတင်းစာထဲမှာ ဖတ်ရသည်။ အမှုဖြစ်ရင် ငွေလိုတယ်။ ကိစ္စကို မမေးလိုဘူး။ ငွေရှိရဲ့လား။ မရှိရင်...ဩနဲ့ပို့လိုက်မည်။

ဘလွင်

ဆရာလွင်သည် စာကိုတိုတိုနှင့်လိုရင်းသာရေးသည်။ ဤစာကျွန်တော့်ဆီ ရောက်လာရသော ကိစ္စကား ၁၉၆၂-ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၂၂-ရက်နေ့ညတွင် ကျွန်တော့်အိမ်ခြေရင်းအိမ်က အဖွားကြီးအား ကျွန်တော်ကပုလင်းနှင့်ပေါက်၍ ရုံးရောက်အမှုဖြစ်နေသောကြောင့် သတင်းစာများထဲ ပါသွား၍ ဖြစ်၏။

ဤကိစ္စကို စာဖတ်သူများအား ယခု ကျွန်တော့်ဘဝမှတ်တမ်းကျမှဘဲ ရှင်းရတော့မည်။

သည်အဖွားကြီး အမှုတိုင်သည်မှာ ကျွန်တော်ကသောက်စားမူးယစ်ပြီး အကြောင်းမဲ့ သက်သက် သူ့ကိုပုလင်းနှင့်ပစ်ခတ်ပါသည်ဟုဆိုသည်။

ကျွန်တော် အရက်မမူးဘူးတော့မဆိုပါ။ ညနေတိုင်း မူးနေကျဘဲ။ အကြောင်းကတော့ ရှိပါ၏။

ဒီအဖွားကြီး အိမ်နောက်ဖေးတည့်တည့်မှာ ခြံကွက်လပ်တခုရှိသည်။ သူက မတန်တဆ

ဈေးနှင့် ဝယ်နေသည်။ ပိုင်ရှင်က မရောင်း။ ဒါကို ကျွန်တော်က ကျွန်တော့်သူငယ်ချင်း (ဗိုလ်ကြည်) ယခု အင်းစိန်ပါတီယူနစ် ဥက္ကဋ္ဌဗိုလ်ကြီး မောင်ကြည်အား နှစ်ထောင်နှင့်ဝယ်ပေး လိုက်သည်။ ဤမှစ၍ ဒီအဖွားကြီး ကျွန်တော့်ကိုရန်ညှိုးသိုတော့၏။ ကျွန်တော်တို့အိမ်သားများ နှင့် မခေါ်မပြောတော့ဘဲ ကျွန်တော့်အကြောင်း အမနာပပြောတော့၏။

ထိုစဉ် ဗိုလ်ကြည်မှာ ပဲနွယ်ကုန်းမှာနေ၍ သစ်နှင့်လက်သမားတွေလွှတ်၍ အိမ်ဆောက် စေ၏။

ဤအဖွားကြီးအိမ်သည် မူလကတည်းက နောက်ဖေးခြံထဲကို သူ့မီးဖိုတံစက်မြိတ် တတောင်လောက်ဝင်အောင် ဆောက်ထား၏။ ခြံပိုင်ရှင်က ရိုးသားရုံမက ဒီအဖွားကြီးကိုလည်း ကြောက်ရွံ့၍မပြောဝံ့ကြ။ သူက ပိုက်ဆံလေး တော်တော်ရှိ၍ အရပ်ထဲ ငွေတိုးချေးစားနေသူမို့ ဆင်းရဲသားတို့ အပေါ်၌ ဩဇာလဲရှိ၏။

သူ့ကို တော်လှန်ရဲသူက ကျွန်တော်တယောက်ဘဲ ဖြစ်နေသကဲ့သို့။

လက်သမားတွေ အိမ်ဆောက်နေကြတော့ သူလုပ်ပုံမှာ သူ့အိမ်အပေါ်ထပ် မီးဖိုခန်းက နေပြီးတော့ အညစ်အကြေးရေတွေ တမင်တကာကျူးနေသော သူ့တံစက်မြိတ်မှ တဖျန်းဖျန်း သွန်ချနေသည်။ လက်သမားတွေ သူ့ခြံစပ်ကပ်ရင်း လောင်းချရင်းမို့ လက်သမားများက ကျွန်တော့်လာတိုင်၏။

ကျွန်တော်က သူကြီးအား သွားတိုင်၏။ လက်သမားများအလုပ် လုပ်မဖြစ်နိုင်လောက် အောင် ဖြစ်နေသည်။ ဒါကြောင့် ရေတွေမသွန်ချဘို့၊ သို့မဟုတ် ရေတံလျှောက်လုပ်ဖို့ သွားပြော ပေးပါဟု တောင်းပန်၏။

ဟိုက်...ဒီအဖွားကြီး ဒီသူကြီး ဘာဂရုစိုက်လိမ့်မလဲ၊ သူ့ကြွေးက သူကြီးအပေါ် တော်တော်များရှိနေတာကိုး။

“ငါက သူကြီးများ သောက်ဂရုစိုက်လို့”ဟု ကျွန်တော်ကြားအောင် တမင်ပြောပြီး ပို၍သွန်ချ၏။

ကျွန်တော်ဒုတိယအထစ် လုပ်သေး၏။

ဗိုလ်ကြည်ကတော် ဒေါ်ကြည်လည်း ရောက်နေခိုက်ဖြစ်၍ မူလခြံပိုင်ရှင် ဒေါ်ရေပေါရယ် ကျွန်တော့်ဇနီးရယ်၊ ဒေါ်ကြည်ရယ်သုံးယောက် ဒီအဖွားကြီးအိမ်ပေါ် သွားပြီးပြောဘို့ခိုင်း၏။

ထိုနေ့ည ၇-နာရီလောက် ကျွန်တော်အိမ်ပြန်ရောက်တော့ မီးဖိုခန်းထဲ ဒီအဖွားကြီး အိမ်ဘက်ကပ်နေတဲ့ ပြတင်းပေါက်နားမှာ ကျွန်တော်တို့ လင်မယားနှစ်ယောက်စကားပြောကြ တယ်။

“မေ ဒီကနေ့ မောင်ပြောတဲ့အတိုင်း သွားပြောလား”

“ပြောတယ်...အမယ်လေး ဘာပြန်ပြောတယ်မှတ်လဲ၊ ငါ့သဘောတဲ၊ ညည်းတို့ငါ့အိမ်ပေါ် ကဆင်းသွားကြတဲ့။”

ယင်းအခိုက်မှာဘဲ ဒီအဖွားကြီးက ကျွန်တော့်အိမ်ပြတင်းပေါက်နဲ့ တည့်တည့်၊ သူ့အခန်း ပြတင်းပေါက်မှာ ကျွန်တော်တို့ကို ပမာမခန့်မျက်နှာကြီးနဲ့ ဘွားကနဲ ပေါ်လာတော့ ကျွန်တော့် ကြောင်အိမ်ပေါ်က ငန်ပြာရည် ပုလင်းနှစ်လုံးဟာ ကျွန်တော်တောင် ကောင်းကောင်းမသိလိုက် ရပါဘူး။ ဝုန်းဝုန်းနဲ့ တလုံးပြီးတလုံး ထွက်သွားကြတာ တလုံးက တံခါးဘောင်မှန်ပြီး လည်ပင်း ကျိုး အောက်ပိုင်းက အိမ်အောက်ကျသွားတယ်၊ နောက်တလုံးကတော့ သူ့အခန်းထဲ ဒါရိုက်ဖဲ ဝင်သွားတယ်။

တကယ်တော့ ဒီပုလင်းတွေဟာ သူ့ကိုမမှန်ပါဘူး။ ကျွန်တော်ကောင်းကောင်းသိပါတယ်။ သေသေချာချာ မှန်စေချင်တဲ့စိတ်နဲ့ ချိန်ပစ်တာမှမဟုတ်ဘဲ။ ကျွန်တော်က ဒေါသကြီး အင်မတန် လက်မြန်တဲ့ကောင်မို့...

အကယ်၍သာ ကျွန်တော်သေသေချာချာ ချိန်ပစ်လို့ပုလင်းသာသူ့ရင်ဘတ်မှန်မယ်ဆိုရင် ဒါကြီး ဘယ်သက်သာမှာတုန်း၊ ၁၀-ပေလောက်ကွာတာဘဲ၊

အခုတော့ သူ့မှာ ဘယ်တုန်းကဖြစ်ထားတဲ့ ဒဏ်ရာဟောင်းမှန်းမသိပါဘူး၊ ညပ်ရိုး အောက်နားမှာ ကျွန်တော့်ပုလင်းမှန်ပါတယ်လို့ စွဲချက်တင်တယ်။ ဆရာဝန်ကလဲ တုံးသောအရာ ဝတ္ထုနဲ့ ထိခိုက်မိတာ ဖြစ်နိုင်တယ်လို့ ထွက်တယ်။

အမှုမှာ သူ့ဘက်က သက်သေလေးယောက်တောင် ထည့်ထားတယ်။ သူ့သမီးရယ်၊ သူတို့အိမ်အိုကြီး ပျက်စီးတာ လာပြင်နေတဲ့ လက်သမားသုံးယောက်ရယ်၊ ဒီလက်သမား သုံးယောက်အနက် ဆရာကြီးတယောက်သာ အဲဒီအချိန်မှာ ညသူ့ဆီလက်သမားခ မရသေးလို့ ပေးမလား စောင့်နေတာ။ နှစ်ယောက်က ညနေကတဲက ပြန်သွားကြပြီ။

နောက်...ကိုဖေသိန်း အိမ်ဆောက်တော့ ကျွန်တော်အဲဒီလက်သမားတွေဘဲ ငှားပေးလို့ အကုန်ဖွင့်ပြောပြီး ကျွန်တော့်ကို တောင်းပန်ကြပါတယ်။ သူ့အိမ်မှာ အခင်းဖြစ်ချိန်ရှိနေတဲ့ လက်သမားကြီးကလဲ သူ့ဘာမှသိလိုက် မြင်လိုက်ရတာမဟုတ်ပါဘူး။ ဒီအဖွားကြီးကိုလဲ အဲဒီအချိန်က ဘာမှ ထိခိုက်ဒဏ်ရာမရှိပါဘူးတဲ့။ သူ့ဆီက လက်သမားခ ရစရာရှိတာ သူသင် တဲ့ အတိုင်းမထွက်ရင် မပေးဘူးဆိုလို့တဲ့။ လူရိုးတောသားကြီးတွေခင်ဗျ။

ကျွန်တော်ကတော့ ဘယ်သက်သေမှ မခေါ်ပါဘူး။ အဲဒီရုံးက စာရေးတွေ ရှေ့ဘတ်တွေ က ကျွန်တော့်စာဖတ်မိတ်ဆွေတွေဖြစ်နေတော့ ကျွန်တော်သူတို့ရုံးရောက်လာတာကိုဘဲ တွေ့ဘူး မြင်ဘူးရလို့ ဝမ်းသာနေသတဲ့။ ဒီအမှုကလဲ ကျွန်တော့်အတွက် ဘာမှမဖြစ်နိုင်ပါဘူးတဲ့။ အဖွား ကြီးရဲ့ စွဲချက်ကြည့်ပြီးတော့ ဘယ်လိုထွက်ရမယ်ဆိုတာလဲ သင်ထားကြပါတယ်။

ဒီအဖွားကြီးရဲ့စွဲချက်က “သော်တာဆွေဟာ အလွန်အကျွံသောက်စားမူးယစ်ပြီးတော့ သူ့ကို အကြောင်းမဲ့သက်သက် ပုလင်းနှင့်ပစ်ပါတယ်”ဆိုတော့ သူ့ဟာကိုက မနိပ်တော့ဘူး။ သူ့အပြစ်သူ ဖုံးချင်လွန်းအားကြီးနေတာကိုး။ ဒီတော့ ကျွန်တော်က သင်ကြားထားတဲ့အတိုင်း..

“ဟုတ်ပါတယ် ကျွန်တော်အလွန်အကျွံ မူးနေပါတယ်၊ အဲဒီပုလင်းနဲ့ ပစ်လိုက်မိတယ်ဆို တာတောင် ဂတ်ကကျွန်တော့်လာဖမ်းမှဘဲ သိရပါတော့တယ်”လို့ သူ့စွဲချက်ဝန်ခံလိုက်တော့ သူဆင်ထားတဲ့ သက်သေတွေတောင် စစ်စရာမလိုတော့ဘူး။ ၆-လအတွင်း ကောင်းမွန်စွာနေစေ ဟူသော စီရင်ချက်နဲ့ဘဲ ပြီးစီးသွားပါတော့၏။

ယင်းသို့ဖြင့် ဒီတိုက်ပွဲမှာ ကျွန်တော်အောင်မြင်သည်ဟု ဆိုရမည်။ ဘာကြောင့်ဆို ကျွန်တော်ပုလင်းနဲ့ ညဦးပိုင်းမှာ ပစ်လိုက်တာ နောက်တနေ့နံနက် စောစောမှာဘဲ ဗိုလ်ကြည်ခြံ ဘက် ကျူးနေတဲ့ သူ့တံစက်မြိတ်ကို ရေတံလျှောက်တပ်ပြီး ဗိုလ်ကြည်ခြံထဲ ရေမကျအောင် လုပ် တော့သဗျ။ သူ့စိတ်ကူးကဒီလိုခင်ဗျ။ ကျွန်တော်က သူ့ကို အဲဒီတံစက်မြိတ်ရေကျတဲ့ ကိစ္စကြောင့် ပစ်တယ်လို့ဆိုမယ်။ ဒီတော့သူက မဟုတ်ပါဘူး။ အိမ်မှာလာကြည့်နိုင်ပါတယ်၊ ဒီရေတံလျှောက် တပ်ထားတာဘဲ၊ ဘယ်လောက်ကြာပါပြီ၊ ဟောဒီလက်သမားတွေ သက်သေရှိပါတယ်လို့ အကွက် ဆင်တာကိုခင်ဗျ။ အာဂ အဖွားကြီး။ သို့သော် လောက၌ အမှန်ဘက်ကသာ အောင်မြင်ရ၏။

ယင်း အကျိုးအကြောင်းတွေ ပြည့်ပြည့်စုံစုံ ဆရာလွင်ဆီ စာရေးလိုက်တော့ ဆရာ ကျေနပ်သွားပါသည်။

သော်တာ

အဲဒီစိတ် အဲဒီသတ္တိမျိုးတွေ ဆရာချီးမွမ်းတယ်။

ဘလွင်

ကဲ-ကျေးဇူးရှင် ဆရာလွင်အကြောင်း ပြီးတော့ ချစ်သူ ‘လွင်’အကြောင်း ပြန်ဆက်ပါမည်။

ထိုမျှမကသေး။ ဤအဖွားကြီးအား ကျွန်တော်လက်လွန်ခြေလွန် ကျူးလွန်ပြုမိသည်။ ကျွန်တော့်စိတ်ထဲမှာ မြဲနေသော အခြားအကြောင်းများလည်း ရှိသေး၏။ သူ့အိမ်မှာ အစေခံမ လေးတယောက် ထားလေ့ရှိရာ ကျွန်တော်တို့ သူ့အိမ်အနီးသို့ ပြောင်းလာခဲ့သော နှစ်မှာ အုံးကျင်မည်သော အပျိုပေါက်မလေး ချောမောသော ရုပ်ရည်ရှိ၏။

အဖွားကြီးသည် ဤအစေခံမလေးများကို ညှင်းဆဲသော ညာဉ်ရှိ၏။ ထမင်းကိုဝအောင် မကျွေး၊ အစေခံမတွေ အပျိုဖြစ်ပြီး ဝလုလာရင်ခက်တယ်၊ သခင်ကိုအာခံပြီး လင်နောက်လိုက် တတ်တယ်ဟူသော သူ့ဝါဒဖြင့် သူ့ခြံပေါက်ကို မွေးမြူလာသော အုံးကျင် ချောမောလှပလာ သည်ကို မရှုစိမ့်။ ထို့ကြောင့် အုံးကျင်ကို တဖုံးဖုံးရှိုက်လျက် ထမင်းကို ဝစွာမကျွေး၊ ယင်းကို အုံးကျင်ကမနေနိုင်လို့ ခိုးစားတော့ ‘သူခိုးမ’ဟုဆိုပြီး လည်ပင်းကိုနင်း၍ နှုတ်ခမ်းကို အပ်နှင့်ထိုး ၏။

ယင်းသတင်းကိုကြားတော့ အဖွားကြီးမရှိတုန်း ကျွန်တော်တို့က အုံးကျင်ကို ခေါ်မေး၏။ အုံးကျင်က ဤမျှပင်မကပါ သူ့ကိုယ်ခန္ဓာနှင့် ရင်သားများကိုပါ နာကျင်အောင်ပြုပါသေးသည်ဟု ကျွန်တော့်ဇနီးအားပြောတော့ ကျွန်တော်တို့အလွန်တရာ ကရုဏာသက်ကြသည်။ နင်ဒီအိမ်က ထွက်ပြေးပါလား၊ နင့်မှာဆွေမျိုးမရှိဘူးလား မေးတော့ မော်လမြိုင်ဘက်မှာရှိပါသည်။ သို့သော် သူဘယ်ကဘယ်လိုသွားရမှန်းမသိ၊ မော်လမြိုင်ရောက်ရင်တော့ သွားတတ်ပါသည် နို့ပြီး

ခရီးစရိတ်က တပြားမှမရှိပါ။

ဒီတော့ ကျွန်တော်တို့က ငွေအတွက်တော့ မပူနဲ့၊ ဒို့ပေးမယ်ပြောပြီး မော်လမြိုင် ရထားပေါ် အရောက် လမ်းစရိတ်အပြည့်အစုံနှင့် နောက်ဖေးအိမ်က လူပျိုကြီး ကိုကံညွှန်အား ပို့ခိုင်းလိုက်၏။

အဖွားကြီးသည် အလွန်တရာ မခံမရပ်နိုင်ဖြစ်၏။ ကျွန်တော်တို့စနက်မှန်းသိသွားတော့ ထိုမှစပြီး သူကျွန်တော်တို့ကို အမျက်သိုသည်။

“ငါ့ကို ဘာမှတ်သလဲဟဲ့...ငါ့လင်က ရွှေတိုက်စာရင်းဝင်ဟဲ့၊ ဂျော့ဘုရင်မင်းမြတ်ရဲ့ ရွှေနားတော် ပေါက်ဟဲ့”ဟု ကျွန်တော့်ကိုကြားအောင် တမင်အော်ပြောလေ့ရှိသဖြင့် ကွယ်လွန်သူ သူခင်ပွန်းက မည်သူနည်းစုံစမ်းကြည့်တော့ ဟိုခေတ်က စာတိုက်ဗိုလ်တဲဗျာ၊ အဲဒါကြောင့် ရွှေတိုက်စာရင်းဝင်တဲ၊ သူ့သားများက ရှက်ကြ၍ အမေဒါတွေမပြောပါနဲ့ဆိုလည်းမရ၊ သားတွေ ကို ပြန်မာန်မဲ၏။

ထို့ပြင် ကျွန်တော်တို့အား ဆဲပုံကလည်း ပညာသားပါ၏။ ကျွန်တော်တို့အိမ်က ခွေးများ သူ့အိမ်ဘက် သွားသောအခါ...

“ဟဲ့...ဂမုင်းမအိမ်ကခွေးတွေ”ဒါက ကျွန်တော့်မိန်းမကို တွယ်တာ။ ကျွန်တော့်တွယ်ပုံ ကတော့ “ဟဲ့ သောက်ဂမုင်းမအိမ်ကခွေးတွေ၊ နင်တို့သခင် အရက်သမားက နင်တို့ကိုကြော်ပြီး အရက်နဲ့မြီးဘို့၊ ငါ့အိမ်လာပြီး ငါ့ချေးစားကြတာလားတဲ”

ကဲ..သူ့စကား အဓိပ္ပာယ် ဘယ်လောက်တာသွားသလဲ၊ ဒီမိန်းမကြီးက အကောင်းဘက် သာ မတော်ချင်နေရမယ်၊ သည်လိုတဖက်သား နဲ့ဘို့ကတော့ တော်သဗျ။

ကျွန်တော်မှာ ကိုယ်စိတ်ကူးမရသည့် စကားသွားမျိုးပင် ဖြစ်နေ၍ သူ့ချီးမွမ်းပြီး ပြုံးမိ သည်။

သို့သော်...ကျွန်တော်တို့ ဆောင်ရွက်ချက်ကား ကိုယ့်ဟာကိုယ် မုဒိတာဖြစ်ရသည်။ အကြောင်းမှာ လေးငါးခြောက်နှစ်မျှ ကြာသောအခါ၌ အုံးကျင်အား ရန်ကုန်မြို့မှာဘဲ ချမ်းသာ သော လင်ယောက်ျားနှင့် ချောမောလှပသော ဇနီးအဖြစ် ဗိုလ်ချုပ်ဈေးမှာ မကြာခဏတွေ့ရ သည်။

လွန်ခဲ့သောနှစ်ကပင် သူ့ကလေးနှစ်ယောက်နှင့် ကျွန်တော်တို့အိမ် လာရောက်လည် ပတ်သေး၏။ သူ့မှာလက်ဝတ် လက်စားတွေအပြည့်။

လွင်ဆီက သူဘယ်နေ့မန္တလေးသို့ လာနိုင်မည်ကို ကျွန်တော် တော်တော်နှင့်ရက်ချိန်းမရသေးချေ။ အကြောင်းပြချက်လည်းမဖော်ပြ။ ကျွန်တော့်ရင်ခွင်ထဲ ရောက်မှဘဲ ဖွင့်ဟတောင်းပန်ဝံ့ပါမည်ဟု လျှို့ဝှက်သဲဖို လုပ်ထားသည်။

သည်တော့ ကျွန်တော်မှာ ပို၍ စိတ်စောရသည်ပေါ့။

ထိုအခိုက်မှာ ရွှေမန်းမြို့က ပူအိုက်သည်။ မေမြို့ပြောင်းကာအိမ်ငှား၍ တနေ့ခိုမည်ဟု ဆရာကြီး ရွှေဥဒေါင်းက စီစဉ်သည်။ မေမြို့ရှိ သူ့တပည့်များထံစာရေး၍ အိမ်ငှားစေသည်။ ညံတောရပ်ဝယ် နှစ်ထပ်တိုက်၊ အောက်ထပ် တလ ၅၀-ကျပ်နှင့် ရလို့ပြောင်းတော့ ကျွန်တော်လဲပါသွားသပေါ့။

အဲသည်အခါမှာ ကျွန်တော်မေမြို့သို့ ပထမဦးဆုံးရောက်ဖူးခြင်း။

နေရာဌာနတခုခုသို့ ပထမဦးဆုံးအကြိမ် ရောက်ရသည်မှာ ကိုယ့်အဖို့သစ်၍၊ အနီး၍၊ နေရထိုင်ရ၊ ကြည့်ရရှုရ၊ လည်ရပတ်ရအရသာရှိလှသည်။ ကြာသွားတော့ သို့မဟုတ် အခေါက်အခေါက် အခါအခါ ရောက်ရတော့ ရိုး၍အီ၍ သွားတော့သည်။ ဘာနှင့်တူသနည်း။ လင်မယားနှင့်တူသည်။ ညားစတော့ ဟဲ့..ဟဲ့..ခင်ဗျားတို့၊ သိကြတဲ့ အတိုင်းပါဘဲ။ နောက်တော့ဘာဖြစ်လာသနည်း။ တယ်...ဒီဟာမ ငါမပြောလိုက်ချင်ဘူး။

ထို့ကြောင့် ကျွန်တော်မေမြို့ရောက်စမှာ မေမြို့အကြောင်း စာဖွဲ့ခဲ့သည်။

စာရှုသူများခင်ဗျာ၊ အခု ကျွန်တော်နှင့် ‘လွင်’အကြောင်းကို ၁၉၅၁-ခု၊ ဇူလိုင်လ ရှုမဝအမှတ် ၅၀-မှာ ‘အပူအအေး’အမည်နဲ့ ဝတ္ထုရေးခဲ့ပါတယ်။ အဲဒါအမှန်မဟုတ်ပါဘူး။ အခု ပြန်ဖတ်ကြည့်ပါ။ ပြီးတော့ ကျွန်တော်အမှန်ကို ရေးပြပါမယ်။

ယခင်အရေးနှင့် ယခင်ဝတ္ထု

မေမြို့ရာသီဥတုကား မန္တလေးနှင့် ဆန့်ကျင်ဘက်ကျလှသည်။ မန္တလေးသည် ငရဲပြည်နှင့်တူ၍ မေမြို့က နတ်ပြည်နှင့်တူသည်။ ဟာ...ဘွာဗျာ။ ဒီလိုဆိုတော့ ရွှေမန်းသားတွေ ငရဲသားဆိုရာ ရောက်နေလို့ ရွှေမန်းသူတွေက သူတို့ခြေကျင်းနဲ့ချွတ်ပြီး ကျွန်တော့်ကိုပေါက်မှာ စိုးရသေးသည်။ မေမြို့သူကလဲ သူတို့မြို့နတ်ပြည်နဲ့ တူတယ်ဆိုတော့ ‘ရှင်က ကျွန်မတို့ ဘာလို့ဆိုချင်သလဲ’မေးပြီး ရန်တွေ့မှာ ကြောက်ရပါသေးသည်။ ထို့ကြောင့် အခြားဥပမာနှင့် နှိုင်းပါရစေ။

မန္တလေးရာသီဥတုသည် ‘ယောက္ခမ’နှင့် တူ၍ မေမြို့ရာသီဥတုက ‘ခယ်မ’နှင့်တူပါသည်။ (ဒါတော့ နှစ်ဖက်စလုံး နာစရာရှိမယ် မထင်ပေါင်ဗျာ။) အကြောင်းမှာ ယောက္ခမတို့မည်သည် ကြောက်စရာကောင်း၍ ခယ်မတို့မည်သည် ချစ်စရာကောင်းကုန်၏။ အဘယ်သူကို မဆိုမေးကြည့်ပါ။ ယောက္ခမနဲ့ ခယ်မမည်သူ ဆက်ဆံချင်သနည်း။

‘သူ့အိမ်ထဲဝယ်၊ သမက်သဖွယ်၊ လွန်ညှိုးငယ်၏။ ပါပဟိန်ပြဇာတ်တွင် ရေးခဲ့သော ဦးကြင်ဥသာ ရှိသေးပါလျှင် ‘သူ့အိမ်ထဲဝယ်၊ ခဲအိုပမာ၊ ရွှင်လန်းပါ၏။ ဟု နောက်ဆက်တွဲရေးရန် အကြံပေးလိုပါ၏။

ထို့အတူ ကျွန်တော့်မှာ မန္တလေးတွင် သမက်သဖွယ်ဖြစ်နေ၍ မေမြို့ရောက်မှ ခဲအိုဖြစ်ရ ပါသည်။ ပထမရောက်စဉ်မူ ခယ်မနှင့် မျက်နှာကြော မတည့်သေးသကဲ့သို့ အအေးဒဏ် မခံနိုင် ၍ အိပ်ရာထဲ တကွေးကွေးနေရပါသေးသည်။ သုံးလေးရက်ကြာမှ အသားကျသွားကာ ဇိမ်တွေ ပါသည်။ စာရေးဘို့ကောင်း၊ စိတ်ကူးလို့ကောင်း မန္တလေးတွင် ‘မန်းသင်္ကြန်’ဝတ္ထု ရေးဘို့စိတ်ကူး ခဲရာ အစရာမရ။ မေမြို့ရောက်မှ ဒုတိယမြောက်နေ့မှာ ဇာတ်ကွက်ပေါ်တော့သည်။ ဆရာကြီး နဲ့ ကျွန်တော်နဲ့ အပြိုင်ချကြသည်။ သူတပုဒ် ကိုယ်တပုဒ်။ တလအတွင်း၌ တယောက် ၄-ပုဒ် ပြီးလိုက်ကြသည်။ ဒီတော့ ဒေါ်ကြည်စိုးက တပြုံးပြုံးပေါ့။ ‘သားအဖနှစ်ယောက် ကျိတ်လိုက်ကြ စမ်း’ တခါတခါ အနားလာ၍ မြှောက်ပေးသည်။

ရေချိုးလျှင် နေပူပူထွက်၍ ချိုးရသည်။ ဒါတောင်မှ ဇိမ်နှင့်မချိုးနိုင်။ ရူးရူးရဲရဲနှင့် အမြန် ပွတ်ကာ သပ်ကာ ပြီးရသည်။ ဆရာကြီးကမူ တရက်ခြား၊ သို့တိုင် ရေနွေးနှင့်စပ်၍။

မေမြို့မှာ အစဉ်လေအေးတိုက်နေသည်။ စာရေးလျှင်မှန်ပြတင်းတွေ ပိတ်ထားရသည်။ ရုတ်တရက် ပွင့်သွား၍ အမှတ်တမဲ့ လေဝင်လာလျှင် ရေခဲရေနှင့် ပတ်လိုက်သလား အောက်မေ့ ရသည်။ တခါတခါ၌ ဆင်ဝင်တိုးလိုက်သလားများ ဆိုလိုက်ချင်သည်။ စာရွက်တွေ ဖိထားလိုက်ရ တာက ရင်တပိုက်၊ လိုက်ကောက်ရအုံးမှာက ဖြန့်ကြဲ။

ကိုယ်မှာချွေးမထွက်။ စွပ်ကျယ်တထည်ကို ၃-၄ရက်ဝတ်။ ကျွန်တော်ဖြင့် ရောက်စ အသားတွေပတ်၍ ဟေဇလင်ဝယ်လိမ်းရသည်။ အိပ်၍ပျော်သည်၊ စား၍မြိန်သည်။ မေမြို့နွေ၏ နေ့လယ်ခင်းသည် ရန်ကုန်ဆောင်းတွင်း နံနက်ခင်းနှင့် နှိုင်းယှဉ်နိုင်သည်။ အို...မေမြို့မှာ အိမ်ထဲ နေရင်း နံနက်ခင်း၊ နေ့ခင်း အပူအအေးမခြားနားပါဘူးလေ။

နံနက်ဦး လမ်းလျှောက်ရာဝယ် ထင်းရှူးတော၊ သို့မဟုတ် ယူကလစ်တပ်ပင်တွေ အနီး ဖြတ်လျှောက်သွားရသော အခါ သူတို့ယနဲ့က သင်းပျံ့လှပါတ်သည်။ ရင်တွင်းမှာ အေး၍စိမ့်၍ သွားပါသည်။ ရှင်း၍ လင်း၍သွားပါသည်။ အထူးသဖြင့် အာရုံကြောတွေကို လန်းဆတ်စေပါ သည်။ လမ်းလျှောက်ရင်းခုန်ချင်ပျံ့ချင်စိတ်ပင် ပေါ်လာပေသည်။

မေမြို့တွင် ကုက္ကိုပင်မရှိ၊ ကျွန်တော်တို့ မြေလတ်ပိုင်းတွင် မပေါက်သော အပင်အေး တို့သာ ရှုမျှော်ခင်းမှာ မင်းမူနေကြသည်။ ညံပင်၊ ထင်းရှူးပင်၊ ယူကလစ်တပ်ပင်၊ ဆစ်လ်ဗား အုတ် အစ ကျွန်တော်တို့ မြေလတ်သားတွေ နာမည်မခေါ်တတ်သော အခြားအပင်များ၊ ပင်ရိုး ပင်စည် ရှည်လျားသည်။ ရွက်အုပ်ကိုင်းခက်တွေနှင့် မြင့်မားနေသည်။ မြိုင်ကျနေသည်။

မြိုင်၏အောက်ခြေဝယ် စိမ်းမြသော မြက်ခင်းပြင်၊ ထိုမြက်ခင်းပြင်တွင် ပန်းနုရောင် အဆင်းရှိသော ၁၉၀ သ် အနု လူနုပ ခေါ် ဂမုန်းပင်တမျိုးတို့က တန်ဆာဆင်နေသည်။ လမ်းန ဘေးတာစပ်ထိအောင် ဧည့်ခံနေသည်။ နဲ့အော်လံပုံသဏ္ဌာန် ၆-ရွက်ယှက်ထားသော သူတို့၏ ပွင့်ဖတ်တို့မှာ ရှမ်းမပျိုကလေး၏ ပါးကဲ့သို့နီသွေးလှနေသည်။ မင်းကတော်၏ နဖူးကဲ့သို့

ချောမွတ်ပါသည်။ ကျောင်းသူကလေး၏ လက်ဖဝါးကဲ့သို့ နူးညံ့ပါသည်။ ရနံ့မှာ သန့်စင်သော နို့စို့အရွယ် ကလေးငယ်၏ ပါးမို့ကလေးကဲ့သို့ သင်းတယ်လို့ဆိုရုံလေး...

တကယ်ဆိုတော့ သူတို့ဟာ မေမြို့မှာ ဂုဏ်အငယ်ဆုံးပါ။ ဘုရားပန်းတွေလဲမတင်၊ စာပွဲလဲမထိုး၊ အပျိုတို့ကလဲ မပန်၊ ပန်းခြံဥယျာဉ်တွေမှာလဲ အခွင့်အရေးမပေး၊ ဘယ်ပေးကြလိမ့်မတုန်း။ မေမြို့မှာက နှင်းဆီ၊ ဂန္ဓမာ၊ ဇီဝေါ၊ ဒေလီယာစတဲ့ အခြားနာမည်ကြီး အကျော်အမော် ပန်တကာ့ ဇော်တွေက ပေါလှပေသကဲ့သို့...

ဘယ်ကြည့်လိုက်...ကြည့်လိုက် ဝဲယာမှာ ပန်းဗလာ ခြံယာမရှိ၊ မြေရှိ၊ ခြံရှိ၊ ပန်းရှိ၊ လူစိုက် လျှင်စိုက်၊ မစိုက်လျှင် သူတို့ဖာသာ အလေ့ကျပွင့်လိုက်လေသည်။ ပင်လုံးကျွတ် ပွင့်ရမည်ဆိုလျှင် ပန်းပင်တွေ မဆိုထားနှင့် ပန်းအမျိုးအမည် မဝင်သော သစ်ပင်များပါ ပွင့်ကြသည်။ အို..အဆုံး ကုန်ပြောမည် လမ်းဘေးအသေးအမွှား မှီချပ်ပင် ကလေးတွေကအစ ပွင့်ကြသည်။ ပွင့်ပွင့် အကုန်ပွင့် မေမြို့သူတွေလဲပွင့်၊ ဖွင့်ဖွင့်ကားကား တုံးတုံးလုံးလုံး ရှိကြသည်။

မေမြို့ရှုမျှော်ခင်းမှာ အကွက်မဟာ၊ ဗလာမရှိ၊ သစ်ပင်မြိုင်နန်း၊ ပန်းခြံလွှမ်း၍ ပန်းပွင့် လူပွင့်အမျိုးမျိုး အပွင့်တွေနှင့် တင့်တင့်ရွန်းနေသတည်း။

ပန်းပေါတဲ၊ ပန်းတောမြို့။

အပွင့်ပေါတဲ၊ အမြင်ကျောမြို့။

(၁) ချစ်ဆွေတို့ရေ..

မေမြို့ကိုမရောက်ဖူးရင်ဖြင့်...

ရောက်ဖူးအောင် တခါလာခဲ့...

သာတဲမြိုင်နန်း...

(၂) အအေး...ရပ်ပါဗျ

အေးဓာတ်ကယ်...လေပြေနှင့်၍၊

လေပြေတွင် မာလာနဲ့တွေ့က၊

သင်းယုံကြိုင်လျှမ်း...ပါတဲ...

ခင်းသန့်မြိုင်နန်း။

အသိမိတ်ဆွေမရှိပေလည်း အရေးမကြီးပါ။ တည်းအိမ်တွေပေါပါသည်။ ရှေးယခင် အင်္ဂလိပ်တွေစံခဲ့၍ အင်္ဂလိပ်ဆန်သောမြို့။

ပန်းမျိုးစုံလဲပေါ်သည်။ အပျိုတွေလဲချောသည်။ မိန်းမဈေးလည်း သက်သာလှသည်။
ငါးသောင်းကုန်လောက် တင်သောင်းနိုင်လျှင် မိသားဖသားပီပီ ရလိမ့်မည်၊ တကယ်ပါ။

“ဟဲ့လို...ဖိုးဘဇံ..ဘာကိစ္စ”

မေလ ၄-ရက်နေ့တွင် မန္တလေးရဲရင့် ဦးဘဇံက ဖုံးလှမ်းဆက်၍ ကျွန်တော်က မေမြို့၊
မော်တော်ယာဉ်အဖွဲ့ပိုင် ဖုံးမှပြန်ပြောရသည်။

“ခင်ဗျာပါးစပ်က အရက်စော်နံ့လိုက်တာဗျာ”

“မနောက်စမ်းပါနဲ့..လေ...ကျွန်တော် မေမြို့ရောက်မှ အရက်မသောက်ရဘူးဗျ၊ အကောင်း
ပြောစမ်း ဘာကိစ္စ”

“ရွှေဘိုက ခင်ဗျာခလေးမ ရောက်လာပြီ”

“ဟေ...” ရင်ထဲတွင် ဒိတ်ကနဲပင် ဖြစ်သွားကာ...

“နိပ်ရဲ့လား...”

“ချောတယ်ဗျ”

“ခင်ဗျားတို့ အညာမျက်စိနဲ့ ပြောတာလား”

“ခင်ဗျားတို့ စာရေးဆရာ မျက်စိနဲ့ကို သဘာတွေ့လောက်ပါသတဲ့၊ ဆရာမြမျိုးလွင်က
ပြောတယ်”

“ဆရာလွင်က ပြောရင်တော့ ဆရာကတော် မမသောင်းလိုမျက်လုံးပြူးနေမလား မသိဘူး၊
သူနဲ့ဘယ်မှာတွေ့လို့တဲ့လဲ”

“သူ့အိမ် အရင်သွားမေးတာ”

“အခု ခင်ဗျားဆိုင်လာတယ်လား”

“ဟုတ်ကဲ့...”

“သူတယောက်ထဲလား”

“ဟင့်အင်း..အဒေါ်ကြီး တယောက်နဲ့”

“အဒေါ်ကြီးကကော နိပ်ရဲ့လား”

“ဟာ..ခင်ဗျားဟာကလဲ”

“အဒေါ်ကြီးက ခင်ဗျာ့ဘို့လေ”

“အသက် ၅၀ ကျော်ကြီးဗျာ”

“ကျော်တာ ဘာဖြစ်သလဲ”

“ဟာ ..တော်ဗျာ”

“ကောင်မလေးက ကျွန်တော့်ကို ဘယ်လိုမေးသလဲ”

“သော်တာဆွေ သေပလားတဲ့..”

“အညာသား လူပါးမဝနဲ့နော်၊ အကောင်းပြောစမ်း၊ ကျွန်တော့်အတွက် ဘယ်လိုမှာခဲသလဲ”

“မမှာသေးဘူး၊ ခင်ဗျာ့ကို တိုက်ရိုက် ပြောချင်တယ်ဆိုလို့ ကျွန်တော်က အခုဖုံးဆက်ပေးရတာ”

“နို့သူက အခုဘယ်မှာလဲ”

“ဒီအနားမှာဘဲ ရှိတယ်”

“အို...ဒါနဲ့ ခင်ဗျားက စိန်ကောင်း ကျောက်ကောင်းရောင်းခွေးကျိုးကန်လန် လုပ်နေရသလား၊ ကျွန်တော်တို့ချင်း အခု ဆက်ပေးပါတော့လား”

“ဒေါသမကြီးပါနဲ့ဗျာ၊ သူက အခုသူ့အဒေါ်ကို ဈေးရုံထဲသွားဘို့ ချောလွှတ်နေတုန်းမို့ပါ၊ ဟော..ဟော..အဒေါ်ကြီးသွားပြီ၊ သူလာပြီ...”

“ခင်ဗျား ဖယ်ပေးတော့”

“ကောင်းပါပြီ...”

ကျွန်တော်ခေတ္တမျှ ဆိုင်းသွားပြီးနောက်..

“ဟဲလို ဒါလင် မြင့်”

“နေအုံးဗျာ... ဒါကျွန်တော်ဘဲ”

“ဟာ..ဒီအညာသားနှယ်၊ ခင်ဗျားက ဘာကြောင်တာလဲဗျာ”

“ကြောင်တာ မဟုတ်ဖူးဗျာ၊ သူ့အဒေါ်က လမ်းမရောက်မှ ပိုက်ဆံမေ့ခဲ့လို့တဲ့၊ ပြန်တောင်းနေလို့ အခုပေးနေပါပြီ”

“နောက်ပြီး ခင်ဗျားက ဝေးဝေးဖယ်ပေးနော်၊ ကျွန်တော်တို့ချင်း လွတ်လွတ်လပ်လပ် ပြောရအောင်”

“စိတ်ချပါဗျာ..ဒါလောက်တော့ ကျွန်တော်နားလည်ပါတယ်”

“အေး..လည်ပါမှဘဲ၊ ဒါမှမလည်လဲ နရင်း ၇၅-ချက်လောက်”

“အို...ဆွေ”

ရုတ်တရက် မိန်းကလေးသံလေး ပေါ်လာသဖြင့် ကျွန်တော်လွန်ကနဲပင် ပခုံးတွန့်လိုက်မိကာ...

“ဟင်..မြင့်”

“ဆွေကလဲ လူချင်းမတွေ့ရသေးဘူး၊ ဒေါသကြီးလိုက်တာ၊ ဘယ်သူ့ကြိမ်းနေတာလဲ”

“ဟို..အညာသားကိုပါ အခုသူသွားပြီလား”

“မြင့်အနားမှာ မရှိတော့ဘူး”

“မြင့် ဘယ်နေ့က ရောက်ခဲ့တာလဲ”

“ဒီနေ့ဘဲ”

“ဆွေ့ဆီကို ဘာလို့ကြိုကြိုတင်တင် မရေးလဲ”

“ရုတ်တရက် လာခဲ့ရတာမောင်”

“ဘယ်နှစ်ရက် နေရမလဲ”

“ဒီနေ့ လေးရက်သောကြာနေ့၊ ခုနှစ်ရက် တနင်းလာနေ့မှာ ပြန်ရမယ်”

“နို့..ဆွေနဲ့ ဘယ်တော့ ဘယ်နေရာမှာ တွေ့ကြမလဲ”

“တနင်္ဂနွေနေ့ မနက် ၈-နာရီ ၀က်စလီ မိန်းခလေးကျောင်းထဲကိုလာခဲ့”

“အိုကေ...ဒီအချိန်မှာ ဆိုရင်နွေကျောင်း ပိတ်ထားလို့ ကျောင်းသားတွေမရှိဘူး မှုတ်လား”

“ဒါကြောင့်ပေါ့ မောင်မောင်”

“အဲဒီကျောင်းက အစောင့်တွေနဲ့ မြင့်နဲ့သိသလား”

“မြင့် ဆယ်တန်း အောင်ခဲ့တဲ့ကျောင်းဘဲ မောင်မောင်”

“ကဲ...အခု မြင့်အသံလဲ ကြားရပြီ၊ ရုပ်ပုံသဏ္ဌာန်လဲ ဓာတ်ပုံထဲမှာ မြင်ရဘူးပြီ၊ အသားရောင်ဘဲ ဘယ့်နှယ်နေသလဲ မသိရသေးတယ်၊ ရွှေဘိုသနပ်ခါးလိမ်းလို့ ဝါဝါညက်ညက် ဖြူနေမှာပေါ့နော်”

နည်းနည်းရယ်လိုက်ပြီး-

“မဖြူဘူး မောင်မောင်၊ အိုးမဲတုံးကြီးလိုဘဲ မဲနေတယ်”

“မြင့်လေးကတော့ကွာ...တွေ့မှ အရမ်းကြီးဖက်နမ်းပစ်လိုက်အုံးမယ်”

“ဟင့်..နော် မောင်မောင် သိပ်တော့ မသဲရဘူးနော်”

“မြင့် နှုတ်ခမ်းကလေး ဖုန်းဝကပ်လိုက်စမ်း၊ ဆွေဒီကနေ စုပ်လိုက်စမ်းမယ်”

“ကြည့်စမ်း ကြည့်စမ်း၊ သူ့အခုတောင် ဟင့်ဒီလိုဆိုမြင့်ကြောက်တယ် ဆရာ၊ အတွေ့ မခံရဲဘူး”

“မြင့်ရေ”

“ရှင်”

“တနင်္ဂနွေနေ့ ဘယ်နေရာ”

“အို...မေ့သွားပြီလား၊ သေသေချာချာမှတ်ထားအုံး၊ ဝက်စလီ မိန်းခလေးကျောင်းရှင့်၊ မနက် ၈-နာရီ၊ မေလ ၆-ရက်နေ့”

မေလ ၅ရက်နေ့ နံနက်တွင် ကျွန်တော်သည် ‘မန်းသင်္ကြန်’ဝတ္ထုကို အမြန်အဆုံးသတ် ကာ ၁၀-နာရီခန့်၌ ဂျစ်ကားနှင့် ဆင်းခဲ့သည်။

“ကောင်လေးရောက်ပြီး နောက်တနေ့ပြန်ခဲ့နော်၊ နင် မေမြို့နေပြီးလို့ မန္တလေးနေဖြစ်မှာ မဟုတ်ဖူး၊ ဟိုရောက်ရင် ပူလွန်းအိုက်လွန်းလို့ အစားပျက် အအိပ်ပျက်နဲ့ မျက်ကွင်းချောင် ကလေးနဲ့ ပြန်လာမှာ ငါမြင်ယောင်သေးတယ်၊ တနင်္လာနေ့ထိအောင် စောင့်မနေနဲ့၊ ဝတ္ထုကို ဘဇံပို့ခိုင်း၊ ငွေသာယူပြီး ပြန်ခဲ့”

ကျွန်တော်မှာ ဝတ္ထုပို့ရန် ကိုဘဇံဆီ ငွေယူရန်ဟုပြောပြီး လာခဲ့ရခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဟုတ်ပါ၏။ ဒေါ်ကြီးစိုးပြောလိုက်သည့်အတိုင်းပင် ၂၁-မိုင် ကျော်လျှင်ပင် ကျွန်တော့်ကိုယ်မှာ ပူလာလေပြီ။ မေမြို့ဆယ်နာရီခန့်ပင် အေးလှ၍ ဝတ်လာခဲ့သောဆွယ်တာကို ချွတ်လိုက်ရပြီ။ တောင်ခြေအောက် မြေပြန့်ရောက်သောအခါ၌ ရုပ်အင်္ကျီကြယ်သီးတွေကို ဖြုတ်လိုက်ရပြီ။ ကားပေါ်တွင် ခံစားရသော လေမှာလည်း လေပူ။ မေမြို့ရောက်မှ မစိုခဲ့သော ချွေးတို့လည်း ပြိုက်ပြိုက်ကျလေပြီ။

စင်စစ်မေမြို့နှင့် မန္တလေးမော်တော်ကားလမ်း ၄၂-မိုင်ဟုရေးထားသည် ဆိုရသော်လည်း

အမှန်မှာ ဃမသတချုပ် ၂၄ ဘုရား ကျီးငှက်ကဲ့သို့ တည့်တည့်ကြီး ပျံဆင်းခဲ့သော် ၂၄-မိုင်မျှသာ ရှိ၏။ ၄-နှင့် ၂-အနေအထား လွဲနေသည်။ လမ်းကွေ့တောင်ပတ် အဆင့်အထပ်တွေကြောင့် သာ ခရီးပိုနေခြင်းဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် မေမြို့သည် မန္တလေးထက် ပေသုံးထောင်ခန့် ပိုမြင့်နေ ၏။ ထို့ကြောင့် ဤမျှအပူအအေး ခြားနားခြင်းဖြစ်ပါသည်။

နေမှလွတ်လိုက်သော အပူရှိန်သည် မြေပြင်၌ စွဲဝင်ခိုအောင်း၏။ အပူပြန်၏။ သို့အတွက် မြေပြင်နှင့် နီးကပ်သောလေမှာ အပူများရသည်။ မြေပြင်နှင့် ကွာခဲ့သော် အပူပါး လျားလာသည်။ မြေပြင်နှင့် ဝေးခဲ့သော် အေးလာသည်။ ဝေးလေအေးလေ။

မေမြို့တောင်ပေါ်သို့ တိုက်ခတ်ရောက်ရှိလာခဲ့သော လေထုသည်မြေပြင်မှ ပေသုံး ထောင်ကျော်ကွာ အရပ်မှဖြစ်သတည်း။

တောင်းကုန်းဒေသသို့ အေးခြင်းသည် ဤသဘောတရား။

ကျွန်တော်စီးလာခဲ့သော ဂျစ်ကား မန္တလေးမြို့ထဲသို့ ရောက်လျှင်ပင်ခရီးသည် တယောက်ကပြော၏။

“ကျုပ်တော့ အခုညဒီမှာ ဘယ်နည်းနဲ့မှ မအိပ်နိုင်ဘူး။ ကိစ္စပြီးပြီးချင်းပြန်တက်မယ်”

အခြားတယောက် “ကျုပ်လဲ တကယ်လို့ အချိန်နဲ့နေတောင် ၂၁-မိုင်ဖြစ်ဖြစ် ပြန်အိပ် မယ်”

“ရှင်တို့အဖို့တော့ ဟုတ်မပေါ့လေ၊ ကျမတောင် မေမြို့ ၄-ရက်နေမိတာနဲ့ ဓာတ်ပျက်ပြီး ပိုပူတယ်လို့ ထင်နေရပြီ၊ မေမြို့တော့ နွေရာသီမှာ နိဗ္ဗာန်ပါပဲရှင်”

ရွှေမန်းသူတယောက်က ထောက်ခံလိုက်၏။

ကျွန်တော် ဆရာမြမျိုးလွင်အိမ်သို့ ရောက်သောအခါ ဘာနှုတ်ဆက်စကားမျှ မပြောနိုင်မီ လက်ထဲက လွယ်အိတ်ကလေးကို ဖုတ်ကနဲချ၊ ရှုပ်အင်္ကျီကိုဇက်ကနဲချွတ်လိုက်ပြီး အနီးရှိမိတ်ဆွေ တယောက် ယပ်တောင်ကို အတင်းဆွဲလုလိုက်ရသည်။

နောက်တနေ့....။

ဝက်စလီ မိန်းကလေးအထက်တန်းကျောင်းဟု ဆို၍ တော်တော်ခမ်းနားကြီးကျယ်လိမ့် မည် ထင်ခဲ့ပါသည်။ သို့ရာတွင် စစ်ဒဏ်ခံခဲ့ရပေသည်။ ပထမမူရင်း သမန်တလင်းပေါ်မှာသာ ထရံကာ ဝါးကပ်မိုးအဆောက်အဦးနှစ်ခုရှိသည်။ နောက်ဖက်၌ အထပ်နှင့်ပျဉ်ကာ အုတ်ကြွပ်မိုး တခုရှိသည်။ သစ်ပင် အရိပ်အာဝါသကြီးကြီးမားမားမရှိ။ ရှေ့ဘက်၌ ထနောင်းပင်ကလေးတပင် သာ ကျွန်တော် အမှတ်အသားထားခဲ့မိသည်။

ဦးဘဇံနှင့် ကျွန်တော်သည် ဤသစ်ပင်ကလေးအောက်မှာ အရိပ်ခိုကာ အခြေအနေကို

ကြည့်သည်။ ခြောက်ကပ်လှပါသည်။ အားလုံး အဆောက်အဦတွေ ပြတင်းပေါက်မှ ဖွင့်မထားကြ၊ အတွင်း၌ လူရှိဟန်မတူ။ လက်ျာဘက် တန်းလျား၌ လူကြီးတယောက် ရေနံသုတ်နေသည်ကိုသာ မြင်ရသည်။

“ကိုဘဇံရေ...သူမရောက်သေးဘူး ထင်တယ်၊ ခင်ဗျားနာရီ ကြည့်စမ်း”

ရှစ်နာရီမတ်တင်း။ သို့ရာတွင် မန်းနေသည် ကျဲကျဲကြီးပူနေပြီ။ ကျွန်တော့်မျက်နှာ၌ ချွေးများ ယိုစီးလာပြီ။ နံဘေးပတ်ဝန်းကျင်ကို မျှော်ကြည့်လိုက်ပါသော် ထနောင်းပင်ကလေးတွေ ဟိုတပင်သည်တပင်မြင်ရပါ၏။ သို့ရာတွင် ထနောင်းပင်တို့ကား လူ့စိတ်ကို အအေးဓာတ်မပေး နိုင်။ ကျဲတောက်တောက် နေရောင်အောက်ဝယ် သူ၏ သေးငယ်သော အရွက်ကလေးတွေ လှုပ်နေပုံမှာ လေထုထဲ၌ အပူဓာတ်တွေ အလုံးအခဲနှင့် ရှိကြောင်းဖော်ပြနေသည်နှင့် တူပါသည်။ ဟုတ်ပါ၏။ လှုပ်ရှားနေသော လေယာဉ်တွင် အပူဓာတ်တွေ လှိုင်းထနေသည်ဟုပင် မြင်ရသလို ရှိပါသည်။

ကျွန်တော် မန္တလေးသို့ ရန်ကုန်မှလာခဲ့ဘူးပါ၏။ မန္တလေးတွင် ကလာအတန်ကြာစွာပင် နေခဲ့ဘူးပါ၏။ သို့ရာတွင် ထိုစဉ်၌ ဤမျှပူသည်မထင်ခဲ့၊ ယခုကား ပူလှချေသည်။ အကြောင်းမှာ ကျွန်တော်သည် မေမြို့မှ လာခဲ့သောကြောင့်ဖြစ်၏။ ဥပမာ ပြရသော် ရေအေးကိုကိုင်ပြီး ရေနွေးထဲလက်လျှိုလျှင် ပိုပူသည်ထင်ရဘိသို။ ဤကာလဝယ် ကျွန်တော်သည် မေမြို့မြိုင်ထဲတွင် ခိုအောင်းခဲ့ပြီဖြစ်နေ၍ ကိုယ်တွင်းသို့ မေမြို့ရာသီဥတု ဝင်ကာ ကျွန်တော်မှာ မေမြို့လူဖြစ်နေပြီ ရှေးယခင်ကကဲ့သို့ (ပြန်လည်၍နေသားတကျ မဖြစ်သေးသမျှ) အပူဓာတ်ကို မခံနိုင်တော့။

ချိန်းဆိုရာ လာခဲ့ပေါ့

ညာနွဲ့ကြော့ ဒါလီရေ။

စာဖွဲ့တော့ တာရှည်မလေ..

နာရီတွေ လွန်နေ့။

တွေ့ကြဘို့ အခွင့်သာပြီ

မြင့်ကညာ ဆီးကြိုပလေး။

ဤကား ကျွန်တော် နံနက်အိပ်ရာထ၊ ရေချိုးပြီးစ အဝတ်လဲစဉ်၌ မျက်နှာပေါ်ပေါင်ဒါ ရိုက်ရင်း စပ်ဆိုမိသည်ဖြစ်ပါသည်။ ယခုကား ဤသို့မရွှင်လန်းတော့၊ နံနက်ပင် ရင့်ကျက်နေပြီ ဖြစ်သော နေရှိန်၏ အောက်၌ လူမှာတစတစသာ ညှိုးနွမ်း၍လာသည်။ သို့သော်ချစ်သူကို တွေ့ချင်စေနှင့် စိတ်စော၍ တင်းထားပါသည်။

“ဟော..ကိုဘဇံရေ လာပြီ၊ ဟိုဟာဘဲ ထင်တယ်”

မလှမ်းမကမ်း မြေရာကွက်လပ်ဝယ် ပုသိမ်ထီးဆောင်းကာ ကျွန်တော်တို့ဆီသို့ တူရူလာ နေသော လုံမပျို တယောက်ကို ကြည့်၍ ပြောလိုက်ပါသည်။

ကိုဘဇံသည် လှမ်း၍ကြည့်ကာ ဇေဇေဝါ မျက်လုံးနှင့်..

“မဟုတ်ဘူးထင်တယ်ဗျ၊ ခင်ဗျာ ကောင်မလေးက သည့်ထက် အရပ်မြင့်တယ်”

သို့သော် ကျွန်တော်သည် တဖြည်းဖြည်းနီးလာသော ကလေးမ၏ ခြေလှမ်းပုံကို အကဲဖမ်းကာ...

“ဟုတ်ရမယ်ဗျာ...ကိုဘဇံ၊ ကျွန်တော်က မမြင်ဘူးသေးပေမယ့်လို့ ကျွန်တော့်အတွင်းစိတ် မှာ အလိုလိုသိလာတယ်ဆိုပါတော့”

ကျွန်တော့်စကား ဆုံးသည်၏ မရှေးမနှောင်းပင် သူငယ်မသည် ကျောင်းဝင်းထဲသို့ ချိုးဝင်လာကာ ကျွန်တော်တို့ဆီသို့ အပြုံးပန်း ပွင့်လိုက်လေသည်။

ကိုဘဇံလည်း သူ၏ သွားသံချေးတက်ကြီးတွေကို ပြကာ...

“ဟာ...ဟုတ်တယ်ဗျ”

“ကဲ...ခင်ဗျား ပြန်တော့”

“ဘုရားပြီးလို့ ငြိမ်းဖျက်ပလား”

“မီးနဲ့တောင် ရှို့ပစ်ချင်တယ်”

သို့...ကျွန်တော်တို့ ခပ်တိုးတိုးပြောနေစဉ် မြင့်သည် ကျွန်တော်တို့ ထနောင်းပင်ကလေး အောက်သို့ ရောက်လာကာ ထီးကလေးကို ချလိုက်ပြီး..

“အား...ပူလိုက်တာ၊ ရောက်နေတာ တော်တော်ကြာပလား”

မြင့်ထက် ဆယ်မိနစ်ပဲ စောတယ်”

“ဒါဖြင့် ကျွန်တော်ပြန်မယ်နော်”

ကိုဘဇံက နှုတ်ဆက်လေရာ ကျွန်တော်က-

“ကြွဗျာ..ကြွဗျာ...မြန်မြန်”

ကိုဘဇံ ပြုံးကြဲကြဲကြီးနှင့် ထွက်သွားသောအခါ မြင့်က ကျွန်တော့်ကို စေ့စေ့ကြည့်၍ ရယ်ပါသည်။ ကျွန်တော်ကလည်း မျက်လုံးချင်းဆုံ၍ ရယ်လိုက်ပါသည်။

အော်...မမြင်ဘူးတဲ့ ရည်းစားချင်း တွေကြပြီနော်။

ကျွန်တော်တို့ မျက်လုံးတွေမှာ ဤအဓိပ္ပာယ် ပေါ်ပါသည်။

တယောက်ကို တယောက်စေ့စေ့ကြည့်ကြပါသည်။ ပီတိစိမ့်နေကြပါသည်။ ‘ချစ်ချင်း ဒုတိယ မျက်စိက’။

ကြည့်နေရုံနဲ့မှ မပြီးသေးတာ ကျွန်တော်က စကားစပါသည်။

“မြင့်ရေ..ဒီအုတ်ကလေးတွေပေါ် ထိုင်ကြစို့လား”

ထနောင်းပင်ကလေး ခြေရင်းမှာ အုတ်ကျိုးပုံကလေး ရှိပါသည်။

ဤမှ သူသည် ကျွန်တော့်မျက်နှာမှ မျက်စိခွာကာ...

“အော်...ဘယ်ကောင်းမလဲ ဆွေ၊ ကျောင်းခန်း တခုခုထဲ ဝင်ကြတာပေါ့”

“တံခါးတွေ အကုန်လုံး ပိတ်ထားတာဘဲ”

“ဖွင့်ထားတာ တပေါက်ပေါက်တော့ ရှိရမှာပေါ့ လာပါဆွေ...”

သူက ကျွန်တော့်ရှေ့မှ ဦးဆောင်သွားပါသည်။ ပထမအထက်ရှိသော အဆောက်အဦကို သွား၍ ကြည့်ကြပါသည်။

“ဒါမြင့်တို့ နေခဲ့တဲ့ ဘော်ဒါဆောင်ပေါ့”

သို့သော် ဤအဆောင်၌ တံခါးတခုမှ တွန်းမရချေ။ ကျွန်တော်က နောက်ဖက်က တန်းလျားတခု ပြန်ကြည့်လိုက်ပြီး...

“ဟိုမှာ တံခါးကလေးတခု ဟနေတယ် မြင့်ရေ”

“ဟုတ်ပြီ...ဆွေ၊ အဲဒီဘဲ သွားကြစို့ရဲ့”

အတွင်းသို့ ရောက်သောအခါ၌ ကလေးတိုင်း ကုလားထိုင်ကလေးတွေ ထပ်ဆင့်စုပုံ ထားသည်ကို တွေ့ရသည်။ ကျွန်တော်က နှစ်ခုကို ဆွဲချလိုက်ကာ..

“ဟာ ဖုံချည်းဘဲ မြင့်ရေ”

“ဒီအခန်း မကောင်းသေးပါဘူး ဆွေ၊ သည့်ပြင် အခန်းသွားကြပါစို့ရဲ့”

ဝင်လာခဲ့သော တံခါးကိုပိတ်ပြီး သူက ရှေ့မှ ကျွန်တော်က နောက်က အခြားတခန်းသို့ ကူးကြပါသည်။ ဤအခန်းမှာ ကလေးအငယ်ဆုံးတွေ နေရာဖြစ်ဟန်တူပါသည်။ ကုလားထိုင် မရှိ။ နံရံနံဘေး၌ စီတန်းထားသော ကျောက်သင်ပုန်းတင်ခုံကလေးတွေပေါ်တွင် တယောက်ထိုင် သင်ဖြူးလိပ်ကလေးတခုစီရှိသည်။

မြင့်သည် အခန်းထဲတွင် အသင့်ရှိနေသော တံမြက်စည်းနှင့် သမန်တလင်းပြင်နေရာ၌ ဖုံးလွှဲကာ သင်ဖြူးကလေး နှစ်ချပ်ကို ခင်းလိုက်ပြီး...

“ဆွေ...ထိုင်”

ကျွန်တော်မှာ နောက်ပိတ်ဖိနပ်နှင့် ဖြစ်နေ၍ တကောက်ကွေးတင်ပါးဆစ်ချ ထိုင်လိုက်သည်။ သူက ဖိနပ်ချွတ်၍ ကျွန်တော့်လက်ဝဲဘေး၌ ယှဉ်ကာ ပုဆစ်တုပ်ထိုင်လိုက်သည်။

ကဲ...ဘာပြော၍ ဘာပြုကြမည်နည်း။

ကျွန်တော်တော့ အတွေးထဲ၌ ဤအတိုင်းပင် ဝင်လာသည်။

ပတ်ဝန်းကျင်က ဆိတ်ငြိမ်လှသည်။ လောကကြီးဝယ် ကျွန်တော်တို့ နှစ်ယောက်တည်းသာရှိဘိသို။ သို့ရာတွင် တစတစရင့်ကျက်နေသော ကြံကြံတောက် နေရောင်၏ အောက်တွင် ခြောက်သွေ့သော အဆောက်အဦ အခြေခံမှာ မီးလောင်ထားသော တမန်တလင်းဟောင်း အပေါ်က အမိုးဝါးကပ်တွေမှာ အပူဓာတ်ကြောင့် ကော့ကော့လန်နေသည်။ အချို့နေရာမှာ နေပြောက်ကွက်ပင် ထိုးနေသည်။ နံဘေးထရံတွေမှာ ရေနံသုတ်ပြီးစ၊ အပေါက်တွေက အားလုံး ပိတ်လို့။ (ဖွင့်ချင်၍ မဖွင့်ဝံ့။ နံဘေး နံဘီက မြင်မှာ စိုးရသေးသည်။) ဤအထဲမှာ သမီးရည်းစား နှစ်ယောက်။

ဤနေရာ၌ စိတ်ကူးယဉ်အချစ်ဝတ္ထုရေး ဆရာတယောက်ကို ကျွန်တော်ကိုယ်စား ‘သဘောရှိ ရေးစမ်းကွာ’ဟု လွှဲပေးလိုက်ချင်သည်။ သူမည်သို့ ဖွဲ့နွဲ့လေမည်မသိ။ စင်စစ် ကျွန်တော့်အဖြစ်မှန်ကို ဖော်ပြရသော်ကား၊ ကျွန်တော်မှာ ဤအချိန်တွင် ချစ်သူနှင့်ချိန်းဆိုသူတို့၏ ထုံးစံအတိုင်း ဘန်ကောင်လုံချည် သက္ကလပ်အင်္ကျီ၊ နောက်ပိတ်ဖိနပ်တို့နှင့် မန္တလေးဓာတ်မသိသလို စတိုင်ကြီး ၇၅-ပိဿာလုပ်၍ လာမိသည်ဖြစ်လေရာ၊ လူမှာ အနေရအထိုင်ရ ကြပ်လျက် (မိတ်ဆွေလည်း ဝတ်ကောင်းစားလှနှင့် ပူအိုက်သော သမယကို ကြုံဘူးပါလိမ့်မည်။) ကျွန်တော့်သဘောကျပြောရလျှင် တခါထဲအပေါ်က အင်္ကျီတွေလုံချည်တွေချွတ်၊ အတွင်းခံဘောင်းဘီကလေးနှင့်သာ သင်ဖြူးပေါ် တုံးလုံးလွဲတဲပြီး ‘ကဲ-မအာ ယပ်သာခတ်စမ်းကွာ’ဟု ပြောလိုက်ချင်ပါတော့သည်။

တကယ်ဆိုတော့ မိတ်ဆွေ ဒီလို လင်မယားပြော ပြောလို့ဖြစ်မလား၊ အခုမှ ပထမစတွေ့ကြတဲ့ သမီးရည်းစားချင်း သမီးရည်းစားတို့ ဘာဝသာ ပြုရပေတော့မည်။

ကဲ..သမီးရည်းစားတို့ဘာဝ ဆိုပြန်တော့ကော ဘယ်လိုကဘယ်လိုတဲတုန်း၊ တွေ့နေကျ မဟုတ်သမျှ တယောက်နှင့်တယောက် ဆက်ဆံမှုမှာ လွယ်ပါသလား၊ မလွယ်ပါ။ မလွယ်ပါ။ ကျွန်တော့်ကိုယ်တွေ့သာမက ကြားဘူးတာတွေပါပြောရလျှင် ဒီလိုပထမအကြိမ်မျိုး တွေမှာ အထစ်ထစ် အငေါ့ငေါ့တွေ၊ အလွဲလွဲအချော်ချော်တွေ၊ လူချင်းခွဲပြီးမှ ‘ဟယ်-ငါဘာပြောလိုက်ရ’ဆိုတဲ့ နောင်တရမှုမျိုးတွေ၊ စောစောက ကြိုတင်ကြံစည်ထားသမျှ ကြက်ပျောက်ငှက်ပျောက်ပျောက်ကုန်တာမျိုးတွေ။

ကျွန်တော်ဖြင့် ယခု ကျွန်တော့်ကိုယ် ကျွန်တော်ပင် အံ့သြနေပါသည်။ ကျွန်တော့်

အသက်အရွယ်မှာ မငယ်ပါ။ လူပျိုပေါက်ကလေးမျှ မဟုတ်တော့ပါ။ ဤကဲ့သို့ ကလေးမမျိုးနှင့် ဤကဲ့သို့ ပထမအကြိမ် တွေ့ခြင်းမျိုးသည် ယခုမှာ နံပါတ် ၁ မဟုတ်ကြောင်း ကျန်းကျိန်ပြောရဲ ပါသည်။

ဒါနဲ့တောင်လေ ကျွန်တော့်မှာ လူချင်းနှစ်ယောက် ယှဉ်ထိုင်ကြပြီး သူ့ကိုငဲ့ကြည့်လိုက် တယ်။

“ဒို့ ဒီမှာနှစ်ယောက်ထဲ ဘာလို့ လာထိုင်နေကြပါလိမ့်ဟင်” ကျွန်တော့်ခေါင်းထဲ၌ ဤအမေးမျိုးပင် မေးလိုက်မိပါသည်။ ‘လောကကြီးဟာ ဘာသဘောတဲလဲ၊ ဘာလုပ်ကြမှာတဲလဲ’ ဟု ခပ်လေးလေး စဉ်းစားနေရာမှ ‘ဘာလုပ်ကြတာလဲလို့ ရေပက်ကြတာလားလို့’ဆိုသော မဆီ မဆိုင်စကား ရုတ်တရက် ဝင်လာပြီး အမှတ်တမဲ့ ပြုံးလိုက်မိပါသည်။ (တကယ်ပါ ကိုယ့်ကိုယ်ကို ဘာအဓိပ္ပာယ်လဲ ဆိုတာ ယခုတိုင် တွေးမရသေးပါ။ ကျွန်တော်မှာ ရွတ်ရွတ်ပြောင်ပြောင် အကောင်မို့ ဘဲလားတော့မသိ။)

ဤကဲ့သို့ အပြုံးလိုက်တွင် ဖျာပေါ် ကြမ်းပိုးရှာသလို နေရင်းမှ ကျွန်တော့်မျက်နှာ အကဲခပ်နေဟန်တူသော မြင့်က...

“ဘာပြုံးတာလဲဆွေ”

ကျွန်တော့်မှာ အဖြေရကြပ်လှပါသည်။ မဖြေဘဲနေ၍လည်း မဖြစ်၊ သို့သော်..ကံအား လျော်စွာ သတိရလိုက်သည်နှင့်..

“အော်..ကိုဘဇံကြီးပြောတာကို တွေးမိလို့ပါ”

“သူက ဘယ်လိုပြောလဲဟင်”

“မြင့် ဟိုကလာတော့လေ” ဤနေရာ၌ ယခု နဖူးတွေ၊ ခူးတွေတွင် ကျွန်တော့်ကိုယ် ကျွန်တော် ဟိုတုန်းက စာချင်းဆက်ခဲတာလို ‘မောင်’ဘဲပြောရမလား၊ ‘ဆွေ’ဘဲ ပြောရမလား၊ ဒါမှမဟုတ် ‘ကျွန်တော်’ဘဲ ပြောလိုက်ရမလား၊ ‘ကိုယ်’ဘဲပြောလိုက်ရမလား တော်တော်ကို စိတ်ထဲဝေသွားပါသေးသည်။ ပြီးမှ သူကျွန်တော့်ခေါ်ပုံကို သတိရသည်နှင့် အရဲစွန့်ကာ “ဆွေက ဟောဟိုမှာ မြင့်လာပြီဆိုတော့လေ၊ အမယ်-သူက မဟုတ်ပါဘူးတဲ၊ ခင်ဗျာကောင်မလေးက သည့်ထက် အရပ်မြင့်တယ်လို့ ပြောတယ်မြင့်ရဲ့”

ကဲ-ကျွန်တော့်စကားဟာ ဘယ်လောက်လေးနက်ပါသလဲ၊ အရေးကြီးပါသလဲ၊ စဉ်းစားကြ ပါခင်ဗျာ။ ဒါဟာဘယ်လောက်လေးနက်ပါသလဲ။ ဒါဟာ သမီးရည်းစားစကား အစစ်လို့ခေါ်ပါ တယ်။

ကလေးမကလည်း ဒါကိုဘဲ စိတ်ဝင်စားလှစွာနှင့်..

“ဟင်..ဟုတ်လား၊ သူကတောင်မမှတ်မိဘူး ဟိုနေ့က တွေ့ဘူးရဲ့သားနဲ့”

“ဟုတ်တယ် မမှတ်မိဘူးမြင့်ရဲ့၊ ဆွေကသာ ‘အို-ခင်ဗျားဘာပြောပြော ဒါ ကျွန်တော့်ရည်းစား အစစ်မှအစစ် ဟုတ်ရမယ်’လို့ ပြောလိုက်တာပေါ့” (နဲနဲပိုလိုက်သည်။ မိတ်ဆွေအသိပါ) ဟုတ်တယ်လေမြင့်ရဲ့၊ ဆွေစိတ်ထဲမှာက အလိုလိုသိနေတာဘဲ၊ အဲလိုပြောနေတုန်းမှာဘဲလေ မြင့်က ဆွေတို့ဆီ ပြုံးပြီး ဝင်လာတာ ဒီတော့မှ ငန့်ကြီးက ဟာ-ကျွန်တော်လွဲတာပေါ့တဲ့ သူရုံးသွားတယ်”

ကျွန်တော်က ကိုဘဇံအား နိုင်လိုက်ပုံကို အသားယူပြောပါသည်။ တယ် ကြီးကျယ်လိုက် တဲ့ အောင်မြင်မှုကြီးကိုးဗျ။

ဒါကိုဘဲ ခွေးမသားနဲ့ ခွေးမသမီးက သဘောကြလွန်းလို့ တယောက်တယောက် ဟက်ဟက် ပက်ပက် ပြုံးနေကြသည်။

“မြင့်ကလဲ ဆွေ စနာရီမှ ရောက်ပါ့မလားလို့ စိတ်တစောစောနဲ့ လာခဲ့ရတာ”

“အောင်မာ ဘယ်မရောက်ဖဲ နေမှာလဲမြင့်ရယ်”

ဤသို့ပြောပြီး ဘာဆက်ပြောရမှန်းမသိ၍ ခေတ္တမျှ စကားပြတ်နေသည်။ နောက်မှ ကြိုးစားပမ်းစား အကွက်ရှာကာ နို့..မြင့်အခု ဒီတယောက်ထဲလာခဲ့တော့ မြင့်နဲ့အတူလာခဲ့တဲ့ အဒေါ်ကို ဘာပြောခဲ့လဲ”

ကဲ-ကြည့်အုံးလေ၊ ကျွန်တော့်မေးပုံလဲ၊ အိုးကမပူစလောင်းကပူ၊ ဒါကိုသိချင်လို့ နှစ်ယောက်သား ရန်ကုန်နဲ့ရွှေဘို ချိန်းတွေ့ကြတဲ့အတိုင်း။

“ဒီလိုဆွေရဲ့၊ မြင့်ညာခဲ့တာက” (အမယ် သူကလဲ ဤပြဿနာကိုဘဲ အရေးတကြီးခင်ဗျ) ဒီနေ့က တနင်္ဂနွေ နေ့လေ၊ တနင်္ဂနွေနေ့ဆိုတော့ မြင့်တို့ကျောင်းက ဆရာမတွေ စစ်စတာတွေ ဘုရားရှစ်ခိုးကျောင်းတက်မယ်၊ အဲဒီတော့ မြင့်က ဘုရားရှစ်ခိုးကျောင်းမှာ ဆရာမတွေနဲ့ တွေ့ရအောင် သွားအုံးမယ်လို့ပြောပြီး လာခဲ့တာပေါ့”

ကဲ..ကြီးကျယ်စွာသော ပြဿနာကြီးတခုကား ဖြေရှင်းသွားချေပြီ၊ နောက်ဘာဆက်ဦးမည် နည်း။ အော..ကျွန်တော်သတိရပြီ။ သူက ဒီလာခဲ့ရပုံကိုပြောတော့ ကျွန်တော်ကလဲ ရန်ကုန် ကနေ မန္တလေးရောက်ခဲ့ရပုံ ဋီကာချဲ့ရလေဦးတော့မပေါ့။ ဒါမှ သူ့ကို ကျွန်တော် ဘယ်လောက် ချစ်တယ်၊ ဘယ်လောက် ကြံ့ခဲဖန်ခဲရတယ်ဆိုတာတွေ သိစေရအောင် ထို့ကြောင့်...ဆွေမန္တလေး လာခဲ့ရပုံကိုလဲ ကြံကြံဖန်ဖန်မြင့်ရဲ့”ဟု အစချီကာ မင်းရှင်နောင်ကြောင့် ပါတီကိုကပ်ပြီး လိုက်ခဲ့ ရပုံတွေ ပြောပြတော့သည်။ သူကလေးမှာ ကျွန်တော်ပြောသမျှ စိတ်ဝင်စားစွာ နားထောင်သည်။ တအံ့တဩနှင့် စုတ်တသပ်သပ် ရင်တမမပင်ရှိလိုက်သေးသည်။

သို့နှင့် ကျွန်တော့်မှာလဲ ပြောစရာကုန်ရော၊ လူမှာလဲ ဖတ်ဖတ်မောရော၊ အချိန်ကလဲ ၁၀-နာရီကျော်သွားပြီ၊ အပူရှိန်ကလဲ ရင့်ရင့်ကျက်နေပြီ၊ ကျွန်တော့်ရုပ်အင်္ကျီမှာလဲ ချွေးတွေနဲ့ ဝက်ဝက်စိုနေပြီ။

မြင့်ခန္ဓာကိုယ်ကိုလဲ ကျွန်တော် ကြည့်လိုက်ပါတယ် သူ့နိုင်လွန်အင်္ကျီ တင်းကြပ်ကြပ်

ကလေးမှာလဲ ရွဲ့ရွဲ့စိုလို.ပါဘဲ၊ သို့ရာတွင် သူ့မှာ ကျွန်တော်ကဲ့သို့. ပင်ပန်း နှမ်းနယ်ဟန်မရှိ၊ အကြောင်းကိုရှာသော်...သူက ရွှေဘိုကလာခဲ့သည်။ ကျွန်တော်က မေမြို့ကဆင်းခဲ့သည်။ ရွှေဘို နှင့်မန္တလေးမှာ ရာသီဥတုချင်းအတူတူ၊ အပူသူနှင့် အအေးကောင်။

မောင်တလှည့် မယ်တကျော့ဆိုဘိသို့. ကျွန်တော့်စကားဆုံးသောအခါ၌ သူက ဂလဲယူပါ သည်။ သူပြောတဲ့စကားလဲ ကြည့်ပါအုံးမိတ်ဆွေ။ ပူအိုက်ရတဲ့အထဲ ရွှေဘိုမီးလောင်တဲ့ အကြောင်း။

ဟုတ်ပေသည်။ သူ့အဖို့မှာတော့ သူတို့မြို့ သူတို့အိမ် မီးလောင်တဲ့ကိစ္စ၊ ကြာကလည်း မကြာသေး၊ သူ့ချစ်သူကို သူပြောချင်လှပေမည်။

ကျွန်တော်သည် သူစိတ်ပါဝင်စားစွာ ပြောနေသော သူ့မျက်နှာပုံသဏ္ဌာန်အမူအရာ ကလေးကို စေ့စေ့ကြည့်ကာ နားထောင်နေရာမှ အပူဓာတ်ကြောင့် နီးသွေးလှနေသော ပါးပြင် မို.မို.ကလေးကို မျက်စိစိုက်မိ၍ သူ့ကိုယ်ရန်.သင်းပျံ့ကလေးကို အာရုံခံစားမိသည်တွင် သမီး ရည်းစားတို့ဘာဝ ပွေ့ဖက်နမ်းရှုပ်မှုကို သတိရလာသည်။ နမ်းချင်စိတ်ပေါ်လာပါသည်။

ကဲ..နမ်းချင်စိတ်ပေါ်တော့ ဘယ်လိုနမ်းမတဲ့လဲ။ အကြောင်းမကြား သတိမပေးဘဲနဲ့. သူ့ပါး ကျွန်တော့်နှာခေါင်း ပြေးကပ်လိုက်ရုံတဲ့လား။ မဟုတ်သေးပါ။ ကျွန်တော်သည်လောက် မအသေးပါ။ ပထမ ဆရာစန္ဒလိုလို ဘာလိုလိုနှင့် သူ့ညာဘက် လက်ဖဝါးကလေးကို ကောက်ကိုင် လိုက်ရပါသည်။ သူ့စကားပြောနေတုန်း အတော်ကြာကလေးမျှ ပွတ်သပ်ယုယနေ ပြီးနောက် သူ့ဝဲဘက် ပခုံးကို ကျွန်တော့်ဘယ်ဘက်နှင့် ဆွဲယူလိုက်ကာ ကိုယ်ချင်းရှေ့နောက်ထပ် ၍ သူ့ပါးပြင်နှင့် ကျွန်တော့်နှာခေါင်းအပ်လိုက်ပါသည်။ ကျွန်တော့်စိတ်ထဲ၌ အစပထမဖြင့် သူနည်းနည်းပါးပါး ရုန်းကန်လိမ့် ဦးမလားအောက်မေ့ပါသည်။ သို့သော် ချစ်သောမြင့်သည် မငြင်းဆန်ရုံမက၊ ကျွန်တော့်နှာခေါင်းအမှန်းအဆတွင် လမ်းတဝက်၌ပင် သူ့ပါးနှင့်ဆုံလိုက် ကြောင်း သိလိုက်ရ၏။ အဓိပ္ပာယ်မှာ (မိတ်ဆွေနားလည်ပြီးနေရလဲ ခွင့်လွှတ်ပါ) သူ့ပါးသည် ခရီးတဝက်သို့ လာကြိုလိုက်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်တော့်နှာခေါင်း သူ့ပါးအို့.ကလေးထဲသို့ မြုပ်သွားစဉ်၌ သူ့စကားပြောရပ်သွားပါသည်။ ကျွန်တော်အသက်တအောင့် ရှုလိုက်ပြီးနောက် ထွက်သက်ကိုထုတ်ရန် ခွာလိုက်ရပါသည်။ ပါးချင်းအပ်ထားလိုက်ပါသည်။

မြင့်၏ပန်းနုရောင် နှုတ်ခမ်းကလေးကို ကျွန်တော်မြင်ပါသည်။ ကျွန်တော်ယခင်ဖုံးနှင့် စကားပြောခဲ့စဉ်ကငင်း၊ ရေးသော စာတွေထဲမှာ ငင်း မြင့် နှုတ်ခမ်းကလေးတော့ တွေ့မှ အရမ်း ကြီး စုတ်ပစ်လိုက်အုံးမယ်ဟု အနောက်နိုင်ငံ ရုပ်ရှင်တွေကြည့်၍ငင်း၊ ဟိုဆရာ သည်ဆရာ ရေးသော အချစ်ဝတ္ထု စာအုပ်တွေဖတ်၍ငင်း၊ အဟုတ်ကြီးမှတ်ကာ ကြိမ်းဝါးခဲ့ဘူးသည်ကို သတိရပါသည်။ တကယ်ဆိုတော့ နှုတ်ခမ်းချင်း စုတ်မှုမှာ မလွယ်ကူပါ။ တယောက်နှင့်တယောက် အတော်ကြီး ကုတ်ရဖက်ရမည်။ တွယ်ရတက်ရမည်။ မသက်မညာ ဖျစ်ညှစ်ရမည်။ အပေးအယူ ရှိရမည်။

ကဲ..ဒီအချိန်မှာတော့ ကျွန်တော်ဒါမျိုး ပြုနိုင်ပါ့မလား။ ပြုလိုစိတ်ရှိပါ့မလား။ ဒီလောက် တောင် ပူရအိုက်ရတဲ့ အထဲ။

ထို့ကြောင့် ကျွန်တော်သည် မိမိ စိတ်ကူးလွန်၍ ကြိမ်းဝါးထားခဲ့သည်တို့ကို လက်လျှော့ လိုက်ကာ မြင့်နှုတ်ခမ်းကို စုတ်ရန်မကြိုးစားတော့ပါ။ သူကား မတွေ့ဘူးသေး၍ စိတ်ကူးယဉ် ကလေးနှင့် မြော်လင့်ကောင်း မြော်လင့်ပေမည်။

သို့သော် ကျွန်တော်မတတ်နိုင်ပါ။ ပူက ပူအိုက်လှပြီ။ ယခုပုဆစ်တုပ်ကလေးတွေနှင့် ကိုယ်ချင်း ကြက်ခြေခတ် ရှေ့နောက်ထပ်၍ ကပ်ထားရသည်မှ ပထမထကြွလိုက်သော စိတ်ကလေးကြောင့်သာ။ တဖြည်းဖြည်းနှင့်တော့ ငြီး၍လာပါသည်။ သာယာမှုကုန်၍ လာပါသည်။ ဘာတဲတုန်း ကာမဂုဏ်ဆိုတာ။

‘စင်စစ် လူတို့၏ခန္ဓာကိုယ်သည် ပထဝီ တေဇော အာပေါ ဝါယော ဓာတ်ကြီးလေးပါးနှင့် တည်ဆောက်ထားသည်။ မိမိတို့နေထိုင်သော ဒေသ၏ရာသီဥတု အလျောက် ခန္ဓာကိုယ်လိုသ လောက် ဤဓာတ်လေးပါး မျှတနေလျှင် နေ၍ထိုင်၍ ကောင်းသည်။ ကျန်းမာရွှင်လန်းသည်။ အာရုံငါးပါး အရသာခံစားနိုင်သည်။ ခံစားလိုစိတ်ရှိသည်။ သို့ရာတွင် ဤဓာတ်လေးပါးမှ တခုခု တွင် ယုတ်လျှော့လျှင်၎င်း၊ ပိုလွန်လျှင်၎င်း၊ လူမှာနေ၍ထိုင်၍မကောင်းတော့။ ရသာအာရုံတို့ကို မခံစားနိုင်တော့။ ခံစားလိုစိတ်မရှိတော့’ဟု ကြားဘူးပါသည်။ ရုပ်က စိတ်ကို ဖန်တီးမှုပေပေါ့။

ယခု ကျွန်တော်မှာ မေမြို့တွင် နေထိုင်ခဲ့သည့် မိမိခန္ဓာကိုယ်၊ လိုသည်ထက်ပိုသော တေဇောဓာတ် လွန်ကဲမှုကြောင့် ဖြစ်ရမည်။ ကျွန်တော်ရေးက ချစ်စိတ်ကြွ၍ တမ်းတခဲ့သည့် ညာနွဲ့ပျိုစင် မြင့်လေးတင်၊ ရွှေရင်တော်အောက်၊ ပုံ့ပုံ့ကလေးရောက်နေပါလျက်၊ ပွေ့ဖက်ရှုပ်နမ်း စိတ်ထင်တိုင်း ကြမ်း၍ အသက်ရှူပင်ပန်းသဖြင့် ‘တော်စမ်းပါအုံး မောင်မောင်ရယ်’ဟု ညဉှပ် ကလေးမျှ မကြားခဲ့ရလေတကား..

ဤအကြောင်းကို ပြန်ပြောင်း၍ ကျွန်တော်ဘယ်တော့မှ နောင်တရပါသနည်း။

မွန်းတည့် ၂-နာရီ ထိုးလောက်မှ ချစ်သူခြင်း အနိုင်နိုင်ခဲ့ခဲ့ကာ ကျွန်တော် မန္တလေးမှာ မနေနိုင်တော့သဖြင့် အသိမိတ်ဆွေတွေ နှုတ်ဆက်ခဲ့ပြီး မေမြို့ရထားစီး၍ ခရီးတဝက် တောင်အတက်ရောက်မှဖြစ်ပါသည်။ ဤအချိန် ဤနေရာတွင် ရာသီဥတုအေး၍ ကျွန်တော့် ကိုယ်မှာ ဓာတ်လေးပါး ညီမျှသွားလေပြီ။ မြင့်နှင့်တွေ့ခဲ့ရပုံကို တသသဖြစ်လေပြီ။ ကျွန်တော် မပြောခဲ့မိ၊ မပြောခဲ့မိသည့် အကြောင်းအရာ အချက်အလက်တွေကို တပြိုင်တခေါင်းကြီး သတိရ လေပြီ။

အရေးထဲ တွဲအတွင်းမှာ ညားခါစ ဇနီးမောင်နှံက ပါလာသေးသည်။ သူတို့စုံတွဲမှာ တယောက်ကိုယ်တယောက် မှေး၍၎င်း၊ တယောက်လက် တယောက်ကိုင်၍၎င်း ကနွဲ့ကယ နေကြသည်။ တောင်စောင်း ရှုမျှော်ချင်းကိုကြည့်ကာ ကြည်နူးနေကြသည်။ တချက်တချက်၌ နံဘေးကလူတွေ အသက်ထွက်ကုန်ပြီဟု ယူဆသလားမသိ၊ ပါးချင်းပင် အပ်နေလိုက်ကြသေး သည်။

‘တောက်...မင်းတို့နှစ်ယောက်တော့ ငါတို့အခုန တွေ့ခဲ့တဲ့နေရာမျိုး ပိုလိုက်ချင်တယ် ကွာ’ ကျွန်တော့်စိတ်ထဲ၌ ကျိတ်မနိုင်ခဲ့မရနှင့် ရေရွတ်လိုက်မိပါသည်။ ‘မြင့်ရယ်... မြင့်နဲ့ဆွေ အခု လို နေရာမျိုးဆို ဘယ်လောက်ကောင်းမလဲ’

ကျွန်တော့်စိတ်ထဲ၌ ပို၍ယူကျုံးမရအဖြစ်ဆုံးမှာ ညအိပ်ရာဝင်တွင်ဖြစ်ပါသည်။ မြင့်ကလေးနှင့် ခွဲခဲရသည်ကို နှမြောတသသ နေသည်။ ဟိုလှည့်ဒီစောင်းနှင့် အိပ်လို့မပျော်၊ ကျိတ်မနိုင်ခဲမရ ယခုနေများ သွား၍ဖြစ်လျှင် မြင့်အိမ်တံခါးပုတ်၍နှိုးပြီး-

“လာပါတော့မြင့်ရယ်... မိဘသဘောနဲ့ နှိုးနှောပါအုံးမယ်လို့ နေ့ခင်းကပြောခဲ့တဲ့ စကားတွေ ပြောင်းလွှဲလိုက်ပြီး အခုဘဲခိုးရာ လိုက်ခဲ့ပါတော့ကွယ်”

နောက်တခါတွေ့ရအောင် ကြိုးစားပြီး သည်အတိုင်းပြောတော့မည်။

သို့သော်...၃-ရက်မြောက်၌ မြင့်ဆီက စာရောက်လာပါသည်။

မြင့်ကိုစာနဲ့သာချစ်နိုင်ခဲ့တဲ့

စာရေးဆရာကြီးရှင့်...

မြင့်လေ ဟိုနေ့က လူချင်းခွဲသွားပြီး အိမ်ပြန်ရောက်သောအခါ အိပ်ရာထဲဝင်၍ နဖူးပေါ် လက်တင်စဉ်းစားမိပါသည်။ ဆွေ့မှာ ယခင်က မြင့်ကို ချစ်လှပါတယ်လို့ စာအတန်တန် ဖွဲ့နွဲ့ခဲ့ပေမယ့် ယခုလူချင်းတွေ့ကြတော့ မြင့်ကို ဆွေ့တကယ် မချစ်နိုင်ကြောင်း ဆွေ့ကိုယ်တွေ့ သိသွားပြီလို့ မြင့်တွေးမိပါပြီ။ ဟုတ်တယ်လေ၊ မြင့်လို အညာသူမတယောက် ဆွေ့မချစ်နိုင်တာလဲ အံ့ဩစရာမဟုတ်ပါဘူး၊ မြင့်အမှားသာဖြစ်ပါတယ်။

လူချင်းတွေ့ရတာမှာ ဆွေ့ယခင် မြင့်ဆီရေးခဲ့တဲ့ စာတွေနဲ့ကွာလှပါတယ်။ ဆွေ့ရယ်... ဒီလိုဆိုလဲ ဟိုကျောင်းခန်းထဲ မဝင်မီကဘဲ ‘ပြန်ကြပါစို့’လို့ ပြောလိုက်ပါတော့လားကွယ်... ဘာလို့ ဒီလောက်တောင် ၄-နာရီလောက်ကြီး အချိန်ကုန်ခံနေရတာလဲ၊ ဒါပေမယ့် ဆွေ့အမူအယာတွေဟာ မြင့်အပေါ်မှာ ထုံးတမ်းစဉ်လာအရ ဝတ်ကျေဝတ်ကုန် ကြိုးစားပြုမူနေတယ်ဆိုတာ မြင့်ယခုသိပါပြီ။

ကဲ...ဒီတော့ နောက်ဆုံးပြောကြစို့ ဆွေ့ရေ။ ဆွေ့ မြင့်ကို မချစ်နိုင်မှန်းလဲ ဆွေ့ကိုဆွေ့သိသွားပြီ။ မြင့်ကလဲ မမြော်လင့်တော့ပါဘူး။ ဟိုတုန်းကဖြင့် ဆွေ့ကို တင်စားပြီးတော့ မြင့်ကိုချစ်နေတဲ့လူ၊ မြင့်မိဘက သဘောတူနေတဲ့လူကို မြင့်ငြင်းပယ်နေခဲ့တယ်။ အခုတော့ ဆွေ့ရယ်... သိပ်စာရေးကောင်းတဲ့ စာရေးဆရာကြီးရယ်.. ‘ကိုယ်ချစ်’မရှာတော့ဘဲ ‘သူချစ်’နဲ့ဘဲ မိဘစကားနားထောင်တော့မယ်လို့ ဆုံးဖြတ်ချက်ချလိုက်ပြီရှင့်။

ကဲ...ရပ်တန်းက ရပ်ကြပါစို့။

မြင့်

ကဲ-ပြီး၏။

သော်တာဆွေ

ကဲ-အဲသည့်ဝတ္ထုဆုံးပြီနော်။ သော်တာဆွေ၏ ယခင်လက်ရာမျိုးဟာ ဒီလိုဘဲ။ စင်စစ် ကျွန်တော့်အဖြစ်မှန်နှင့် ဆန့်ကျင်ဘက်ရေးထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။

အဘယ်ကြောင့်နည်း။

ထိုစဉ်က ကျွန်တော်တို့၏အဖြစ်မှန်ကို ထုတ်ပြန်လို၊ လည်းစာဖတ်သူအဖို့ ဘာအကျိုးရှိ အံ့နည်း။ ထို့ကြောင့် ဇာတ်လမ်းကိုတမျိုးဆင်ပြီး ဟာသဝတ္ထုဖြစ်စေကာ ရာသီဥတုကြောင့် လူမှာပင်ပန်းနွမ်းနယ်နေ၍ ဖိုမဆက်ဆံမှုပင် ချို့ယွင်းရကြောင်း သရုပ်ဖော်ထား၏။

ဒါကိုပင် ကျွန်တော်မှာ ‘ကံကောင်းချင်တဲ့ခွေး ပြေးရင်းဟပ်မိ’ ဆိုသကဲ့သို့ ဒီဝတ္ထု သဘောသဘာဝကျသည်ဟု ချီးကျူးခြင်းခံရ၏။ အမကြီး ခင်မျိုးချစ်ကမူ “မင်းရဲ့ ‘အပူအအေး’ ဝတ္ထုဟာ ဘားနတ်ရှောရဲ့ ဗုဒ္ဓ ဖြန့် သဘောချင်းသွားတူတယ်ကွ၊ အဲဒီမှာ ရှောရဲ့ဇာတ် လိုက်က စစ်ဗိုလ်လေးကွ၊ တိုက်ပွဲမှာ သူ့ဘက်ကရှုံးလို့ ကိုယ်လွတ်ရုန်းပြေးရတော့ အိမ်တအိမ်ပေါ်တက်ပြီး အခန်းထဲဝင်ပုန်းရတော့ အဲဒီအခန်းထဲမှာ အင်မတန်ချောမောလှပတဲ့ အမျိုးသမီးလေးကိုတွေ့တယ်၊ စစ်ဗိုလ်ကလေးကချောတော့ ကောင်မလေးက ချစ်ကြည်ချင်တယ်၊ ဒါပေမယ့် ကောင်လေးဟာ စစ်ရှုံးလို့ သေပြေးရှင်ပြေး ပြေးခဲ့ရတော့ ပင်ပန်းလွန်းလို့ ဘာမှ မလုပ်နိုင်ဘဲ အိပ်ပျော်သွားရောတဲ့ကွ၊ အဲဒါ မင်းဝတ္ထုထဲက သဘောဘဲကွ”

ဒီတော့ ကျွန်တော်ရယ်ချင်သည်။ ကျွန်တော်က ရှောဇာတ်လိုက်လို စစ်ရှုံးလို့ ပြေးလာတဲ့ ကောင်မှမဟုတ်ဘဲ။ ပြင်သစ်လူစွမ်းကောင်း ဒွန်ဂွမ်းလိုလူဘဲ။

အဲဒီတုန်းက ကျွန်တော် အစစ်အမှန်ကို မရေးတဲ့အကြောင်းအချက်ကလဲ ဝတ္ထုတွေထဲမှာ ကျွန်တော့်ကိုယ်ကျွန်တော် လူပျိုလုပ်ပြီးတော့ နောက်ဆုံးသတ်မှာ မစွဲလိုက်တာနဲ့ဘဲ ဇာတ်သိမ်း တယ်မဟုတ်လား။ အခုဝတ္ထုမှာလဲ ကျွန်တော်က လူပျိုရည်တောင် မပျက်လိုက်ရဘဲ မြင့်နဲ့ ကွဲသွားတယ် မဟုတ်လား။

အဲဒါဟာ သက်သက် ကျွန်တော်တို့ဟာ အပျိုလေးနဲ့ လူပျိုလေး ဟန်ဆောင်ပြီးရေးတာ ဗျ။ အစစ်အမှန်ကတော့ ဒီလိုဗျို့...။

အခန်း - ၈

ချစ်လွန်းလှသူ

လွင်သည် ဟို‘အပူအအေး’ဝတ္ထုထဲက မြင့်လို အပျိုအရွယ်ငယ်ငယ်ကလေး မဟုတ်ပါ။

ကျွန်တော်နှင့် တွေ့ကြုံတော့ သူ့အသက် ၂၇ နှစ်၊ ကျွန်တော်က ၃၂ နှစ်၊ ကိုယ်လုံးကိုယ်ပေါက် ထွားထွားအိအိနှင့် ပြည့်ပြည့်နှစ်။

သူနှင့်ကျွန်တော် တွေ့ကြုံသည်မှာ ဝက်စလီ မိန်းကလေးကျောင်း မူလတန်းစာသင်ခန်း ထဲမှာဘဲဖြစ်၏။ သူသည် ဤကျောင်းမှာ ဆရာမလုပ်ခဲ့ဘူး၍ နေရာထိုင်ခင်းကို သူဘဲစီမံဖန်တီး ထား၏။ နွေရာသီ ကျောင်းပိတ်ထားသဖြင့် စာသင်ခန်းတွေမှာ လူသူကင်းမဲ့နေ၏။ အပေါက် တွေ အားလုံးပိတ်ထား၏။

သူနှင့်ကျွန်တော် တွေ့ကြုံသည်မှာ မေလလယ်လောက်မှာ ဖြစ်၏။ ချိန်းဆိုသောနေ့လည် ၁-နာရီတိတိကျကျ၌ သူရောက်လာသောအခါ သူ့လက်တဘက်က ပုသိမ်ထီးစောင်းလို၊ တဘက်ကလက်ဆွဲခြင်း။

နှစ်ယောက်သည် တယောက်တယောက်တွေ့တွေ့ချင်း ပြုံးလိုက်ကြသောအပြုံးကား တသက်မှ တခါသာ ကြုံရမည့်အပြုံးမျိုးဆိုထိုက်ပေသည်။ စာချင်းကာလကြာစွာ ရည်းစားဖြစ်ပြီး ကြမှ ချိန်းတွေ့ကြရသည်မှာ ကျွန်တော်တို့လို လူမျိုးမှာသာ ကြုံရသောအခွင့်အရေးမျိုးဖြစ်ပါ သည်။

ကျွန်တော် သူ့လက်ဆွဲခြင်းကို ဆီးယူလိုက်ကာ-

“ဘာတွေများ ယူလာလဲလွင်ရယ်”

“အထဲကျမှဖွင့်ကြည့်ပေါ့ဆွေရယ်၊ လာ..လာ”ဟုဆိုပြီး စာသင်ခန်းတံခါးတွန်းဖွင့်လိုက် သည်၌ အလိုက်သင့် ပွင့်သွားပြီးနှစ်ယောက်စလုံး အထဲရောက်တော့ သူမင်းတုံးထိုး ပိတ်လိုက် သည်။

ပြီးလျှင် သူ့လက်ဆွဲခြင်းထဲ၌ အပေါ်က ဖုံးအုပ်ပြီးပါလာသော ကော်ဇောပါးပါးလေးကို အဆင်သင့်ဘဲ နှစ်ခုဆက်ထားသော စားပွဲပေါ်မှာ ခင်းလိုက်သည်။ သူ့ခြင်းထဲမှာကား... ဘရန်ဒီ အသေးတလုံး၊ ကော်ဖီဗူးနှင့် ရေခဲဓာတ်ဗူးငယ်၊ ဝက်သားပေါင်း၊ ဂျပန်ယပ်ကလေး တခု...

“ဒါတွေက လွင်နဲ့ဆွေ နေ့လယ်စာလေ၊ ဟောဒါကတော့ အကြိုက်”

“အို..နေပူပူကြီးမှာ၊ နေ့ခင်းကြီး ဆွေမသောက်တတ်ပါဘူးလေ”

“ဒါတော့ မောင့်သဘောဘဲ၊ ဆွေအခုတွေ့တော့ လွင့်ကိုစာထဲကလို ချစ်သလားဟင်”

“အား..သိပ်ချစ် အရမ်းချစ်ဖဲ”ပြောပြောဆိုဆို...

“ဆွေ..နမ်း...နမ်း လွင့်ကိုအားရပါးရ ဖက်နမ်းစမ်းပါ၊ ပြီးမှလွင်ဘာကြောင့် သကြိန်တွင်းတ တုန်းကမလာနိုင်တယ်၊ နောက်ပြီးဘာကြောင့်တော်တော်နဲ့ ရက်ချိန်းမပေးနိုင်တယ် ဆိုတဲ့လွင့် အဖြစ်တွေကို ပြောပြမယ်”

ကျွန်တော်သည် အားရပါးရကြီး တချီတမောင်းပွေ့ဖက်နမ်းရှုပ်လိုက်ပြီး...

“ကဲ..ပြောတော့”

“ဟင့်အင်း...ဟင့်အင်း ဆွေနောက်တခါနမ်းပါအုံး”

“အို..ဘယ့်နှယ် လွင် အရင်လိုနေတာလဲ၊ တနေ့ခင်းလုံးနမ်းကြရမှာဘဲ မဟုတ်လား”

“မဟုတ်ဖူး...မဟုတ်ဖူး၊ လွင်အပြစ်ကို ပြောလိုက်ရင် ဆွေဟာလွင်ကို ဆက်ပြီးချစ်တော့ မှာမဟုတ်ဖူး”

“အလို...ဘာကြောင့်လဲဗျာ”

“တခါ နမ်းပါအုံးလို့ဆိုနေ”

(ကဲဟာ မရွှေကဲ)ဟု စိတ်ထဲမှာဆိုပြီး..

သူလည်း ကျွန်တော့်ကို အားရပါးရ အငမ်းမရ ပြန်နမ်းပါ၏။ သည်အနမ်းတို့သည် တယောက်အချစ်ကို တယောက်ခန့်မှန်းနိုင်ပါ၏။ လွင်သည် ကျွန်တော့်ကို တုန်နေအောင် ချစ်ရှာပေသည်တကား။ ရင်ချင်းအပ်ရာ၌ သူ့နှလုံးသား တဒုတ်ဒုတ်ခုန်နေသည်ကို ကျွန်တော် တွေ့သိရ၏။

နှစ်ယောက်သား အငမ်းမရ အနမ်းတဝတွေနှင့် နွမ်းလျသွားသောအခါမှ သူက ကျွန်တော့် ရင်ခွင်မှီလျက်...

“ကဲ..မောင့်ရင်ခွင်ထဲလဲ ရောက်ပြီ၊ မောင့်အနမ်းတွေလဲရပြီ၊ လွင်အပြစ်ကို ပြောတော့ မယ်နော်၊ လွင်ပြောနေတုန်းမှာ မောင်တခွန်းတပါဒမှ မပြောရဘူး။ မောင့်ပါးစပ်ကို ပိတ်ထား မယ်”ဆိုပြီး သူ့လက်ဖျားလေးနှင့် ကျွန်တော့်နှုတ်ခမ်းဖိ၍-

“ဆွေရေ..လွင်ဟာ အပျိုမဟုတ်ဖူး သိလား၊ မုဆိုးမ၊ သမီးလေးတယောက်နဲ့၊ အဲဒီခလေး အဖေသေတာက ၄-နှစ်ရှိပြီ၊ သမီးလေးအသက်က ၅-နှစ်၊ လွင်ဟာ အသက် ၂၀-က အိမ်ထောင်ကျတာ၊ ၂၂-နှစ်မှာ အဲဒီသမီးလေးမွေးတယ်၊ ခလေးကသိပ်မကျန်းမာချင်ဘူး၊ ဆွေဆီ ကို သင်္ကြန်တွင်းက မလာနိုင်တာ နောက်ရက်ချိန်း တော်တော်နဲ့ မပေးနိုင်တာဟာ အဲဒီခလေး ဖျားနေလို့ဘဲ ဆွေရေ...နားလည်ပါလား”ဆိုပြီး သူ့ကျွန်တော့်ရင်ခွင်ထဲမှ ဇက်ကနဲ ခွာထွက်လိုက် ကာ-

“ကဲ...ဆွေ၊ လွင်ကိုချစ်သေးရဲ့လား၊ မချစ်တော့ဘူး မဟုတ်လား”

ဒီနေရာမှာ ကျွန်တော် ဘာလုပ်ရမည်နည်း။ မိတ်ဆွေသိပါသည်။ သို့သော် ကျွန်တော် ကတော့ တကယ့်ချစ်ထာမှာ မေတ္တာဂရုဏာနှောပြီး ဒလဟောတိုး ပွေ့ဖက်နမ်းရှုပ်၊ လဲလျောင်း လူးလှိမ့်တော့တာပေါ့။ သူ့စာပွဲနှစ်လုံး ဆက်ပြီးကော်စောခင်းထားတာကလဲ တော်တော် ကျယ်ပြန့်ပါသည်။

“ကဲ...လွင်က မောင့်ကို ဒီလိုရိုးရိုးသားသား ဖွင့်ပြောလာတော့ ပိုလို့ဘဲချစ်လာတယ် ယုံလား”

“ယုံတယ်မောင်...ယုံတယ်၊ မောင့်နှလုံးသားက ဒိတ်ဒိတ်ခုန်နေတာကို လွင်တွေ့ရတယ်၊

အချစ်ဆိုတာ နှလုံးခုန်ရမယ်၊ ရင်တုန်ရမယ်တဲ့၊ အင်္ဂလိပ်စာတွေထဲမှာ ဖတ်ဖူးတယ်၊ လွင်တော့ ခုမှ ကိုယ်တွေ့ဘဲ၊ နေအုံးမောင့်ပါးစပ် မဟနဲ့”ဆိုပြီး သူ့လက်ဝါးလေးနှင့် ကျွန်တော့်နှုတ်ခမ်းဖိ ပြန်ပြီး “တလင်ရပြီးတဲ့ မုဆိုးမက ဒီစကားပြောရလားလို့ မောင်ဆိုချင်ဆိုလိမ့်မယ်၊ ဒီမှာ နားထောင်ပါမောင်ရယ်၊ လွင် ပထမလင်ရတာဟာ မိဘပေးစားတာပါ၊ ဒီလိုနှလုံးတုန် ရင်ခုန် အချစ်မျိုးနဲ့ ညားကြတာ မဟုတ်ပါဘူး။ တကယ်တော့ မောင်ဟာလွင်ရဲ့ အချစ်ဦးပါမောင်၊ မောင့်ကို ဘယ်လိုဘယ်ပုံ တွေ့ဆုံပြီး ချစ်လာတယ်ဆိုတာကို ပြောပြချင်ပါတယ်၊ မောင်နား ထောင်ချင်လား”

“အို..ချစ်သူစကားဆိုတာ ကြားလို့ဝတယ်..အိတ်တယ်ဘယ်ရှိမလဲ အသက်ရယ်၊ ပြောပြော”

“၁၉၄၇-ခုနှစ်မှာ လွင်ရဲ့ခင်ပွန်းဆုံးတယ်၊ ဒီတော့လင်သေတဲ့မိန်းမဆိုတော့ ပူရဆွေးရ တာပေါ့လေ။ အဲဒီမှာ လွင်ကစာဖတ် ဝါသနာပါတော့ မောင်ရဲ့ ‘ဘရန်ဒီတပုလင်း’ဝတ္ထုကစပြီး တော့ သော်တာဆွေကို စွဲခဲ့တာ၊ ပထမဦးဆုံး မိတ်ဆက်စာ ‘ဦးသော်တာဆွေ ရှင့်’ကနေပြီးတော့ အခု မောင့်ရင်ခွင်ထဲ ရောက်နေပြီလေ၊ လင်သေစ သောက ပရိဒေဝမီးကို မောင်ရဲ့ဟာသဝတ္ထု တွေက ငြိမ်းပေးတယ်၊ အဲဒီမှာ စာသာမက လူပါကြိုက်ခဲ့တာဘဲ၊ နို့ပြီးတော့ လွင်ပြောမယ် ယုံပါနော်”

“ယုံပါတယ် အချစ်ရယ်”

“လွင်ဟာလေ ကျောင်းသူဘဝက ရည်းစားမထားခဲ့ဘူးပါဘူး၊ နောက် မိဘက နေရာ ချထားတော့မှဘဲ သူတို့ပေးစားတဲ့လွင့်ရင်ထဲမှာ တဒိတ်ဒိတ်ခုန်လိုက်တာ၊ မောင်က ငါ့တွေ့တော့ သူ့စာတွေထဲမှာလို ချစ်ပါအုံးမလား၊ ပဒေသာမဂ္ဂဇင်းထဲမှာ မောင်ရေးခဲ့တဲ့ ‘အနီရူပ’ဝတ္ထုထဲက ‘စာရေးဆရာ လှပ’လို့ စစ်ကိုင်းချောင်မှာ ဓာတ်ပုံလိမ်ပေးထားတဲ့ အကျည်းတန်မကြီး၊ အဲ ... နံမယ်တောင်မေ့နေပါပြီ၊ သူတို့နှစ်ယောက်လိုများ ဖြစ်နေလိမ့်မလား၊ အဲလိုဆိုလဲ မောင်က အရက်တော့ ကြိုက်တယ်၊ လွင့်ကိုမချစ်နိုင်လို့ ရှောင်ထွက်သွားမယ် လုပ်တော့ (ဆွေရယ် ဒီအရက်ကလေးတော့ သောက်သွားပါအုံး) ပေးမယ်လို့ ဟောဒီဘရန်ဒီပုလင်းကလေးဝယ်ခဲ့တာ၊ မောင် အခုသောက်မယ်လားဟင် ဖွင့်လိုက်မယ်”

“အို...လွင် နေ့ခင်း နေပူပူကြီး မောင်မသောက်ဖူး”

“ဟောဒီ ဓာတ်ဖူးထဲမှာ ရေခဲလဲပါတယ် မောင်ရဲ့”

“ရေခဲလဲ မိုက်ထဲရောက်တော့ ပူတာဘဲလွင်ရဲ့”

“ဒါဖြင့် လွင်နဲ့အတူ ကော်ဖီသောက်၊ နှစ်နာရီတောင်ထိုးသွားပြီ၊ မောင်နေ့လယ်စာ ဆာရော့မယ်၊ လွင်လဲ ဆာလာတယ်၊ ချစ်ရနမ်းရတာလဲ ပင်ပန်းသားပဲနော် မောင်၊ ကော်ဖီ သောက်ဖို့တော့ ပန်းကန်ပါမလာခဲ့ဘူး။ ဒီဓာတ်ဖူး အဖုံးနဲ့ဘဲသောက်ရမှာဘဲ၊ တခွက်ထဲဆိုတော့ မောင်တကျိုက်၊ လွင်တကျိုက် ဝက်သားပေါင်းလဲ မောင်တကိုက်၊ လွင်တကိုက် အဲဒီလိုဆို မောင်သဒီလား ဟင်”

“ကဲ...ဒါဖြင့် လွင် ကော်ဖီခွက် ခဏချထားအုံး၊ မောင့်လည်ပင်းဖက်စမ်း”

ကျွန်တော်တို့ အတော်ကြာ နှုတ်ဆိတ်နေပြီးမှ...

“ကဲ..ဒီလို နှုတ်ခမ်းချင်းစုတ်၊ လျှာချင်း ကလိနေတဲ့သူချင်းက တယောက်တယောက် မသဒီတယ်ဆိုတာ ရှိပါအုံးမလား”

“အာရိုက်...ဒါမှ လွင့် ချစ်မောင်မောင်ကွ၊ ကောင်းလိုက်တာ အသက်ရယ်၊ လွင့် ကျမ်းကျိန်ဆို ကျိန်ပြောပါမယ်၊ လွင့်ဟာ လင်ရပြီး ခလေးတယောက် မွေးခဲ့ရတယ်၊ ဒီလောက် အချစ်ရဲ့အရသာကို မတွေ့ခဲ့ဘူးပါဘူး၊ သူ့ကိုလေ ဆွေ့လိုလဲ စိတ်ပါလက်ပါ လွင့်မချစ်ခဲ့ပါဘူး။ ယုံပါဆွေ့ရယ် ရော့..ရော့ မောင်ကစသောက်လိုက်၊ ချစ်သက်သေတွေပြရတာနဲ့ ဆွေ့လေးမော လှရော့မယ်”

ကျွန်တော်တို့သည် ဤသို့မောင်တကျိုက် မယ်တကျိုက် သောက်စားနေရင်းမှ ကျွန်တော် သည် ကျွန်တော့်တာဝန်ကို သတိရလာပြီး-

“လွင့် လွင့်ကတော့ လွင့်အကြောင်းပြောပြီးပြီ၊ ဆွေ့ကလဲ ဆွေ့အကြောင်း ပြောရတော့ မယ်”

သူသည် မျက်လုံးကြီး ဝိုင်းဝိုင်းနှင့် မျက်တောင် ပုတ်ခတ် ပုတ်ခတ် လုပ်ကာ...

“ပြောပါ မောင်”

“ဟင့်အင်း ခု မပြောနိုင်သေးဘူး၊ ကော်ဖီသောက်ပြီး လွင့်ကို စိတ်ရှိလက်ရှိကြီး ဖက်နမ်း ပြီးမှ ပြောဝံ့မယ်”

“ဘာလို့လဲ”

“ခုန လွင့်လိုပေါ့၊ ဆွေ့အကြောင်း လွင့်သိသွားတော့ ဆွေ့ကို လွင့်မချစ်တော့ဘူး ဖြစ်မှာ စိုလို”

သူသည် တခစ်ခစ် ရယ်လိုက်ပြီး..

“ဒီအတွက်တော့ စိတ်ချပါမောင်၊ လွင့်ဟာ မငယ်ပါဘူး၊ ဆွေ့ကို အန္တိမအဆုံး တွေးထား ပြီးသားပါ၊ ဆွေ့အပေါ်ချစ်တဲ့အချစ်တော့ ဘယ်လိုနည်းနဲ့မှ လွင့်မပျက်ဘူး၊ စိတ်ချလက်ချသာ ပြောစမ်းပါ မောင်ရယ်”

“ဒါဖြင့် ပြောမယ်၊ ဆွေ့ဟာ လူပျိုမဟုတ်ဖူး”

လွင့်သည် ခွက်ထိုးခွက်လန်ရယ်လျက်...

“အောင်မယ်လေး..ဆရာကြီး၊ ဆရာကြီးလို လူက လူပျိုပြောလို့ ကျုပ်ကယုံမယ်..ယုံမယ်၊ ဒီလို ရုပ်ရည်မျိုးနဲ့ ဒီလိုထက်ထက်မြက်မြက် လူမျိုးဟာ ဒီအသက် ဒီအရွယ်မှာ မိန်းမ ဘယ်နှစ် ယောက် ရပြီးပဲလဲသာ ရှိရမယ်”

“မှန်တာပြောမယ် နှစ်ယောက်ရပြီးပြီ ခင်ဗျ”

“နည်းသေးတယ်၊ ၁၀-ယောက်လောက် ရပြီးပြီဆိုတောင်လွင်ယုံတယ်”

“ဒီလိုဆိုလဲ လွင်က ဆွေ့ကိုချစ်မယ်”

“ချစ်မှာပေါ့ မောင်ရဲ့၊ ဟိုမိန်းမတွေနဲ့ ဘာဆိုင်တော့သလဲ၊ အခု ဆွေ့က လွင်ကို ချစ်နေပြီ၊ လွင်က ဆွေ့ကိုချစ်နေပြီ၊ အချစ်ဆိုတာ နှစ်ယောက်ထဲကိစ္စပါ မောင်ရဲ့”

“ဒါပေမယ့် ခက်တာကလွင်ရယ် မောင့်မှာက လက်ရှိအိမ်ထောင်နဲ့”

“ဒီအထိ ဖြစ်လိမ့်မယ်လို့လဲ လွင်စဉ်းစားပြီးသားပါ”

“ဒီတော့...ဒီတော့” ကျွန်တော့်စကားနှေးနေရာ၊ သူကဆက်၍ “ရဲ့ရဲ့သာပြောစမ်းပါ မောင်ရဲ့၊ မောင်လွင်ကို မယူနိုင်ဘူး၊ ယူလို့မဖြစ်ဖူး မဟုတ်လား”

“ဟုတ်ပါတယ်”

“ဒါကို လွင်ကမပူပါဘူးမောင်၊ အချစ်ဆိုတာ အိမ်ထောင်မှာဆုံးတယ်၊ လက်ထပ်လိုက် ခြင်းဟာ ယောက်ျားနဲ့ မိန်းမတို့ရဲ့ ချစ်ဖန်ဝါနေမင်းကြီး မွန်းတည့်သွားတာဘဲ၊ နောက်မွန်းစ လွဲပြီး နေကျတိုဘဲ ရှိတော့တယ်။ ထာဝစဉ် အဲဗားလတ်စတင်းလစ် ဆိုတာကတော့ မောင်ရေ.. မညားဘဲ သမီးရည်းစားဘဝဘဲ၊ ဒါကြောင့် လွင်ဟာ မောင့်ရဲ့မှောင်ထဲက ချစ်သူအဖြစ်နဲ့ ရာသက်ပန်နေသွားမယ်”

“အဖိုးတန်လိုက်တဲ့ အချစ်ရယ်”

“မောင့်တာဝန်က မောင်လုပ်နေကျအတိုင်းဘဲလေ၊ မောင့်ဝတ္ထုတွေထဲမှာ လွင်ကိုရည်စူး ပြီးတော့ လွင်နားလည် နိုင်မယ့်စာသွားစာလာမျိုးနဲ့ လွင်ကိုချော့ပါ မြူပါမောင်၊ နို့ပြီးတော့ ဟိုတုန်းကအတိုင်းဘဲ ချစ်သဝဏ်လွှာတွေ မပြတ်ရေးနေကြမယ်လေ၊ အခွင့်ရတဲ့အခါမှာ ဒီလိုဘဲ ချိန်းတွေကြမယ်လေ၊ အဲလိုဆို လောကကြီးမှာ ဘယ်လောက် အရသာရှိသလဲ မောင်ရယ်၊ ဒါမှ အိတာနယ်လစ်”

“မောင်တော့ အချစ်အဘိဓမ္မာ ဆရာမရနေပါရောလား”

“လွင်အဘိဓမ္မာကို မောင် သဘောမကျဘူးလား”

“သိပ်ကျ...အလွန်ကျ”

“မောင့်ဘက်က မနာပါဘူးနော်”

“ဟာ..လွင် မောင့်ကို ဒီလိုပြောတာ မကောင်းဘူးကွာ”

“ဟဲ..ဟဲ လွင်က ကျီစားတာပါမောင်ရယ်၊ မျက်မာန်တော်ညှိုးပါနဲ့ ခိုကိုးသူပါ”

သူက ကျွန်တော့်ရင်ခွင်ထဲမှနေ၍ မိုးဒေါသီချင်းကို တိုးတိုးလေး ညည်းနေလိုက်သေး ၏။ မဆိုးဘူး သီချင်းဆို ဝါသနာပါဟန်တူ၏။ အသံကောင်း အဆိုကျဘဲ။

“လွင်နဲ့မောင် စောစောကတွေ့ကြပြီး ညားရရင်ကောင်းမှာနော်”

“ဒါကတော့ မဖြစ်နိုင်တာဘဲမောင်ရယ်၊ မောင်က အောက်ဗမာပြည်မှာ မွေးတယ်၊ လွင်က အထက်မြန်မာပြည်မှာ မွေးတယ် ရန်ကုန်ယူနီဗာစတီမှာလဲ မဆုံကြဘူး”

“မောင် ကောလိပ်မှ မရောက်ခဲ့တာဘဲ”

“မကြွေးပါနဲ့ သိပါတယ်၊ ဒါကြောင့် မောင်စာရေးဆရာ ဖြစ်တော့မှ လွင်က မောင့်ကိုသိရတာဘဲ၊ ဒီတော့ လွင်ကမုဆိုးမ ဆွေကအိမ်ထောင်ကျ၊ အခုခလေးဘယ်နှစ်ယောက်နဲ့လဲ”

“လေးယောက်”

“နောက်ထပ်လဲ မွေးအုံးမှာနော်”

ဤသို့ပြောစဉ် သူ့မျက်နှာထားနှင့် သူ့စကားမှာ ကျွန်တော့်အား ခန့်သောအဓိပ္ပာယ် ပါနေသည်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်တော်က စကားလွဲ၍..

“အဲသည်အကြောင်း မစဉ်းစားချင်ပါဘူး လွင်ရယ်၊ မောင်ဟာ မောင့်အိမ်ထောင်နဲ့ မပျော်ပါဘူး၊ ယောက္ခမကြီးက သူ့တို့ခေတ်အတွေးအခေါ်နဲ့ မောင်နဲ့စိတ်သဘောချင်း မတိုက်ဆိုင်၊ သူ့သမီးက အလွန်အ အလွန်ဖျင်း၊ ထမင်းဟင်းလဲ မချက်တတ်ဖူး၊ ဈေးနာလဲ မဝယ်တတ်ဘူး၊ ကျုပ်ရတဲ့မိန်းမ ညံ့ပုံတော့ ပြောပြချင်သေးတယ်။ လွင်နားထောင်မယ်လား”

“မောင် ပြောချင်တာသာ ပြောပါမောင်၊ မောင့်ရင်ခွင်ထဲကနေပြီး မောင့်အသံကြားနေရရင် လွင်ရဲက လောကနိဗ္ဗာန်ဘဲပေါ့”

“မောင်ကလဲ ကိုယ့်အကြောင်းတွေကို ချစ်သူရှေ့အံထုတ်ရတာ အရသာပါဘဲ၊ ဒါကြောင့် ပြောချင်တာပါ၊ မရွံ့စာညံ့ပုံက သူ့ကိုဈေးဝယ်ခိုင်းတယ် ဆိုပါတော့၊ သုံးခုထက်ပိုရင် စာရေးပေးလိုက်ရတယ်။ ဥပမာ-ဆီကအစိပ်သား၊ ကြက်သွန်ငါးဆယ်သား၊ ငရုပ်သီးခြောက် တဆယ်သား၊ ကုလားပဲငါးဆယ်သား၊ နို့ဆီတလုံးဆိုပါတော့၊ အဲဒါတွေရေးပြီး ငွေဆယ်တန်တရွက်နဲ့ လွှတ်လိုက်၊ ပြန်လာရင် သူ့လက်ဆွဲခြင်းထဲမှာ မှာလိုက်တဲ့ပစ္စည်းတွေနဲ့ ပိုတဲ့ပိုက်ဆံလက်ထဲက ဆုပ်လို၊ အဲဒါ ဒီကဆီးမေး၊ “ဟဲ့ ပိုက်ဆံဘယ်လောက် ပိုသေးဘဲ၊ မှာလိုက်တာတွေ အကုန်ရ ရဲ့လား”ဆိုရင် “မသိဘူး...ဟောဒီမှာ”ဆိုပြီး လက်ဆွဲခြင်းနဲ့ သူ့လက်ထဲ ပါလာတဲ့ ပိုက်ဆံကိုပေး တယ်။

“ဟင်..သူက ဘာမသိဘူး ပြောတာလဲ”

“အစုံရသလား၊ မရသလား ပိုက်ဆံဘယ်လောက် ပြန်ပါလာသလဲဆိုတာကို မသိဘူး ပြောတာ လွင့်ရေ့”

“ဟင် သူက ဘယ်လိုဈေးဝယ်လို့လဲ”

“ကုန်စုံရောင်းတဲ့လူကို အိမ်ကရေးပေးလိုက်တဲ့ စာနဲ့ငွေနဲ့အတူ အပ်လိုက်တယ်။ သူက အသိတယောက်ယောက်နဲ့ တွေ့ပြောချင်ရာပြောနေ၊ ဈေးသည်က အားလုံးချိန်တွယ်ပြီး သူ့ဈေး

ခြင်းထဲထည့် ပိုတဲ.ပိုက်ဆံပြန်အမ်းတော့ သူရေတွက်လဲမနေတတ်ဘူး၊ တခါထဲ ပြန်လာခဲ့တာဘဲ”

“ဒီလောက်တောင်ဘဲလား ဆွေရယ်”

“အမယ်လေး...နားထောင်အုံး၊ ဒါပဏာမ ရှိသေးတယ်။ ခုနဟာက အူတာ၊ အတာ၊ ဖျင်းတာနော် မသိတတ်လိုက်တာများကလဲ တခါ မောင်တို့ရွာက လူငယ်ငါးယောက်၊ လူပျို ပေါက်တွေပေါ့ကွာ မောင်တို့အိမ်ရောက်လာကြတယ်၊ ထမင်းစားချိန်ဖြစ်နေတယ်၊ မကျွေးရင် မဖြစ်ဘူး၊ ဒီတော့ သူ့အမေကြီးအိမ်မှာ တအိမ်သားလုံးစာ ချက်ထားတာက ဒီတောကလူပျို ပေါက် ငါးယောက် ဘယ်နည်းနဲ့မှ မလောက်ဘူး၊ အိမ်သားတွေ စားဘို့တော့ ပြန်ချက်မယ်၊ ဧည့်သည်တွေအရင်ကျွေးမယ်စီစဉ်တယ်၊ ဒီတော့ကောင်လေးတွေ စားနေတုန်းမှာ မောင်က နော်မာရေသွား၊ လမ်းထိပ်က တရုတ်ခေါက်ဆွဲဆိုင်မှာ ထမင်းချည်း နှစ်ကျပ်ဖိုးဝယ်ခဲ့၊ နောက်ဖေးကသွား နောက်ဖေးက ပြန်တက်လို့ မှာလိုက်တယ်၊ ပြီးတော့မောင်က ထမင်းစားခန်း ပြန်ပြီးတော့ ဟေ့ကောင်တွေ အားမနာနဲ့ အားရပါးရစားကြပါကွ၊ ဘာညာပြောရတာပေါ့ ဒီကောင်တွေကလဲ ခရီးပန်းလာ ထမင်းကဆာဆာနဲ့ဆိုတော့ ကြိတ်လိုက်ကြတာ ထမင်းဇလုံထဲ အိုးထဲက အကုန်ထည့်ထားတာ ပြိုက်ကနဲ ပြိုက်ကနဲ ဒီတော့ မောင့်မှာနော်မာမြန်မြန်ပြန်လာ ပါစေဆုတောင်းနဲ့ ရင်ထဲတဒိတ်ဒိတ်၊ ဇလုံထဲလဲပြောင်ရော၊ အိမ်ရှေ့ထွက်ပြီး လမ်းဆီ ကြည့် လိုက်တယ်၊ နော်မာအရိပ်အယောင်မှ မမြင်ရဘူး၊ ဒါနဲ့ မောင်အိမ်ပေါ်က ကပြာကရာခုန်ဆင်း၊ နာနီအိမ်က မီးဖိုထဲဝင် ဘာမပြောညာမပြော ချက်ပြီးသား ထမင်းအိုးမယူပြီး နောက်ဖေးပေါက် က ပြန်တက်လာပြီး ဧည့်သည်တွေ အချိန်မှီ ထမင်းထည့်ပေးလိုက်ရပါတယ် လွင်ရယ်”

နို့..မောင့်မယားက ဘာလို့ ပြန်မရောက်သေးတာလဲ၊ ခေါက်ဆွဲဆိုင်က ဝေးလို့လား”

“မောင်တို့ရန်ကုန်က ‘လမ်းထိပ်တင်’ဆိုတာဟာ ဘယ်ဝေးမလဲ လွင်ရာ၊ အသွားအပြန် အလွန်ကြာလှ ငါးမိနစ်ပေါ့၊ အဲဒါ ဧည့်သည်တွေ အားလုံး ထမင်းစားပြီးလို့ ဧည့်ခန်းမှာ ဆေးလိပ်ပါ သောက်နေကြတော့မှ သူလုပ်တုတ် လုပ်တုတ်နဲ့ ထမင်းထုပ်ဆွဲပြီး ရောက်လာတယ် လွင်ရဲ့၊ ဒါနဲ့ မောင်က မီးဖိုခန်းထဲ ဝင်သွားပြီး(ဟဲ့...ဘာကြောင့် ဒီလောက်ကြာနေရလဲ)မေးတော့ တရုတ်မိန်းမနဲ့ သူစကားကောင်းနေလို့တဲ့၊ ဒါဘဲ ပြန်ပြောတယ်၊ ဒီမှာ ဧည့်သည်တွေနဲ့ ဘယ်လို ဖြစ်နေတယ်ဆိုတာ သူသိလဲမသိဘူး၊ မေးလဲမမေးဘူး၊ သူ့မှာ ဘာမှမဖြစ်သလိုဘဲ”

“အမယ်လေးတော်၊ မောင်ဒေါသထွက်ဘူးလား၊ သူ့ပိတ်မရိုက်ဘူးလား”

“ဒေါသတော့ ထွက်တာပေါ့လွင်ရာ၊ ဒါပေမယ့် သူ့ရိုက်နေလို့လဲ ဘာထူးတော့မှာလဲ၊ ပြီးနေပြီဟာ အပိုဘဲပေါ့”

“အော်...မောင့်မိန်းမက သနားစရာကောင်းလောက်အောင် ပျင်းပါ ညံ့ပါလားကွယ်”

“အဲဒါ လူမှုကိစ္စကို မသိတတ်တာ၊ သူရသတ္တိအရာလဲ ပြောရအုံးမယ်၊ ဥပမာ အိမ်ရှေ့က သူ့ခလေးတယောက် လှေခါးပေါ်က လိမ့်ကျလို့ ခုံးကနဲ ဝုန်းကနဲ ငိုသံကြားရပြီဆိုရင် နားနှစ် ဖက်ပိတ်ပြီး (အမယ်လေး...ကယ်ကြပါအုံး အရပ်ကတို့၊ ကျမသားလေး သေပါပြီတော့) အော်ပြီး ခလေးက အိမ်ရှေ့မှာကျတယ်၊ သူက အိမ်နောက်ဖေးဘက် ထွက်ပြေးတယ်”

“ဟင်...ဘယ့်နှာတုန်း”

“သူက ဒီခလေးဘာဖြစ်နေသလဲ၊ သွေးရဲရဲ သံရဲရဲ ဖြစ်နေမလား၊ မကြည့်ဝံ့လို့တဲ့လွင်ရာ၊ အဲဒါ သည့်ပြင်လူက ခလေးကိုထူထ၊ ထူမ၊ ပါမှ သူကလာရဲသဗျ”

“ရှားပါ့မောင်ရာ၊ ဒီယောက္ခမမျိုးနဲ့ဒီမိန်းမမျိုး...ဒီလောက်ကြာ ပေါင်းနေတာလဲ အံ့ပါရဲ့”

“မအံ့နဲ့လွင်၊ မောင့်မှာ သားသမီးတွေက ရှိနေတော့ တကယ်လို့မောင်က သူတို့စွန့်ခွာ ပြီးတော့ နောက်မယား ယူမယ်ဆိုရင်ခလေးတွေ စရိတ်မောင်က နိုင်အောင်ပေးနိုင်ပေး၊ မပေးရင် သူတို့ဘာလုပ်မလဲ သိလား၊ သူတို့က ခရစ်ယန်ရိုမန်ကက်သလိပ်တွေ၊ မောင့်သားသမီးတွေကို သူတို့မစ်ရှင်က အော်ဖင်စကူးလ်ပို့ပစ်လိုက်မယ်၊ ဒီတော့အားလုံး ခရစ်ယန်တွေ ဖြစ်ကုန်ရော။ ဒါမှမဟုတ် သူတို့ဆွေမျိုးထဲက ခွဲဝေမွေးကြလိမ့်မယ်၊ ဒီတော့ မောင့်သားသမီးလေးတွေဟာ တကွတပြားစီ ဖြစ်ကုန်ကြမယ်၊ ဒါ့အပြင် မောင်အခုထက်ထိ သတိရတိုင်း အသဲနာတာတခုရှိ သေးတယ်၊ အဲဒီအမျိုးထဲ မောင့်ခလေးတွေ ရောက်သွားမှာသိပ်စိုးတယ်”

“ဘာလိုလဲ မောင်”

လွင်သည် ကျွန်တော့်လက်မောင်းခေါင်းအုံး၍ ကျွန်တော့်ရင်ခွင်မှာ လဲလျောင်းကာ၊ ကျွန်တော့်အား ယပ်ခတ်ပေးလျက် ကျွန်တော်ပြောသမျှ စိတ်ဝင်စားစွာ နားထောင်ပါသည်။

“၁၉၄၈-ခုနှစ် ရဲဘော်ဖြူတွေတော့ခိုတဲ့နှစ်၊ သခင်နုအစိုးရ ရန်ကုန်အစိုးရဖြစ်တဲ့နှစ်၊ တပြည်လုံးမှာ လမ်းပန်းအဆက်အသွယ်တွေ ပြတ်လို့စာအုပ်ထုတ်ဝေရေးတွေ ပျက်တော့ မောင်တို့ စာရေးဆရာတွေ ဝင်ငွေပြတ်ကြရော၊ သည်တော့ ထမင်းလခ တလကျော်ကျော် မပေးနိုင်တော့ ယောက္ခမက သူ့အိမ်ပေါ်က နှင်ချပါရောဗျာ၊ မောင်ကတော့ ဘာကိစ္စရှိလဲ၊ မောင့်မှာ ရန်ကုန် စားအိမ်သောက်အိမ်တွေ အများကြီး၊ သူ့ထမင်းလခ မပေးနိုင်ကတဲက မစား ပါဘူး၊ အဲဒါမောင်ဆင်းသွားရုံနဲ့ အားမရဘူး၊ နှင့်မယားနဲ့ နှင့်သားသမီးတွေပါ ခေါ်သွား၊ ငါမုဆိုးမဟဲ့၊ နှင့်လုပ်စာတွေကို ကျွေးမထားနိုင်ဘူး”

“ဒီလိုဘဲ ပြောသလား”

“ဟုတ်တယ်...လွင်”

“ကဲ...ဆက်ပြောပါမောင်”

“သူ့သမီးနဲ့ သူ့မြေးတွေပါ နှင်ချနေတော့ မောင်ကပြောတယ်၊ ဒီမှာ အန်တီ၊ ကျွန်တော် မသေသေးပါဘူးဗျ၊ နို့ပြီး...တိုင်းပြည်ကလဲ ဒီလိုချည်းနေမှာ မဟုတ်ပါဘူး၊ စာအုပ်ခေတ်ပြန် ကောင်းတော့ အန်တီရဲ့ထမင်းလခတွေကိုတွေ...အားလုံးတစု တပြုံထဲ ပေးဘို့ကျွန်တော် ကတိ ထားပါတယ်၊ ဒါမှ မဟုတ် ကျွန်တော်က စာမရေးနိုင်တော့လို့ ငွေမရနိုင်တော့ဘူးဆိုရင် ကျွန်တော့်အဖေဆီမှာ ပြန်တောင်းပေးမယ်ဗျာ၊ ကျွန်တော့်အဖေဟာ တောမှလူချမ်းသာ တယောက်ဆိုတာ သူ့အိမ်အန်တီရောက်ဖူးတယ်။ အန်တီအသိ၊ အခုတောင် စာတိုက်ကစာ သွားဖြစ်တယ်ဆိုရင် ခြွနဲ့ပို့ဘို့ မှာလိုက်နိုင်ပါတယ်၊ ဒါတောင် မရဘူးလွင်ရာ၊ မောင်သူ့အိမ် က ဆင်းသွားတော့ သူ့သမီးအရင်း ခေါက်ခေါက်ကိုဘဲ တပူပူ ဂျီတိုက်နေတယ်၊ (နှင့်လင် သောက်ဆံက ဘယ်တော့ရမှာတဲ့လဲ၊ နှင့်တို့ကိုကျွေးမထားနိုင်ဘူး)ဆိုတာမျိုးတွေ အဲသည်လို ဖြစ်နေတုန်းမှာ တညင်က သူ့မောင်မိန်းမ သူ့ယောင်းမရောက်လာတယ်၊ သူကခလေးတွေကို

ချစ်တတ်တယ်။ ဒီလို သားအမိတွေ ပူညံ့ပူညံ့ဖြစ်နေတာ တွေ့ရတော့ သူ့တူမကို သနားပြီး ခလေးနှစ်ယောက်နဲ့ သူ့အိမ်ကို ခေါ်သွားတယ်။ အဲသည် အချိန်မှာ မောင့်သမီးအကြီးဆုံး ဒင်ပယ်ဆွေက ၄-နှစ်ကျော်ကျော် ၅-နှစ်ထဲမှာပေါ့လေ။ ကျော်ကျော်ဆွေက နှစ်ခါလည်ကျော်။

“အဲ-သူတို့သားအမိတွေ သွားတာ တလလောက်ကြာတော့ မောင်ကခလေးတွေ လွမ်းတာနဲ့ တညင်ကို လိုက်သွားတယ်။ တမနက်ခင်း မောင်ကမောင့်အိပ်ရာ ကင်မတော့ပေါ့မှာ စာဖတ်နေတုန်း အဲဒီအိမ်ရှင်တွေရဲ့ သမီး ၁၃-၄နှစ်ရွယ် အပျိုပေါက်မကလေး မောင့်ရှေ့မှောက်မှာဘဲ သူ့အလှပြင်နေတာကို ဒင်ပယ်လ်ဆွေက ခလေးပီပီ သွားကြည့်မိတာနဲ့ ဘာမပြောညာမပြော ခလေးပါးကို ဖျန်းကနဲ ရိုက်လိုက်တာလေ မောင့်သမီးလေး အရွယ်နဲ့မလိုက်ပါဘူး၊ ပြင်းထန်လွန်းလှပါတယ် လွင်ရယ်”

“ကြည့်စမ်း...မောင်...ခု ပြောရင်းတောင် ဝိုသံပါလာတယ်”

“မောင့်သမီးလေးကို မောင်လက်ဖျားနဲ့တောင် မရွယ်ခဲ့ဘူးပါဘူး၊ တကယ်ဆို ခလေးအပြစ်ရှိလဲ တင်ပါး ခပ်စပ်စပ်ကလေးရိုက်ပေါ့၊ ခုတော့ မောင်က (ဟဲ့...ဘာဖြစ်လို့ဒီလောက်ကြီး ရိုက်ရတာလဲ ဟယ်)ဆိုတော့ (ရိုက်ချင်လို့)ဆိုပြီးအခန်းထဲက ထွက်သွားတယ်”

“မိုက်ရှိုင်းလိုက်တာနော်”

“ဒါနဲ့မောင်က ငါ့သားသမီးတွေကို ဒီလိုအမျိုးတွေနဲ့ မထားနိုင်ဘူးဆိုပြီး သူတို့မအေပါ ပြန်ခေါ်ခဲ့တယ်။ အဲသည်အချိန်မှာ မောင်က ‘ချစ်ပန်းနှစ်ခိုင်’လုံးချင်းဝတ္ထု ရေးပြီးနေပြီမို့ ဦးကျော်ဆီက ငွေတောင်းပြီးတော့ ကဲ..(ယောက္ခမကြီးရေ ခင်ဗျား ထမင်းလခ ကျသမျှရှင်း) ဒီတော့ တညင်က လိုက်လာခဲ့တဲ့ သူ့ယောင်းမပါ အနားမှာရှိနေတော့ (ဟေ့...မောင်ကြင်ရွှေ မင်းမှာငွေရှိနေပြီဘဲ မင်းမယားနဲ့ ခလေးတွေ ငါ့အိမ်မှာစားသွားတာလဲပေးအုံး)ဆိုလို့ (ဟာ.... ကြိုက်သလောက်ပြော) ဆိုပြီး တလ ၅၀-ကျပ်နှုန်းနဲ့ ရက်တွက်ပါပေးလိုက်တယ်။ အဲလိုပေးလိုက် ရတာ မောင်သိပ်ဝမ်းသာတယ်။ ဘာကြောင့်ဆိုရင် မောင့်သားသမီးတွေကို သူတို့အမျိုးထဲက ဘယ်လောက်ကြာ ကျွေးမွေးထားခဲ့ရတယ် ဆိုတာမျိုး ရာဇဝင်မှာ စာတင်မခံနိုင်ဘူး”

ဤတွင် ကျွန်တော့်မျက်နှာကို တစ်မုံစိမ့်ကြည့်ကာ ကျွန်တော်ပြောသမျှ စဉ်းစဉ်းစားစား နားထောင်နေသော လွင်က ကျွန်တော့်ရင်ခွင်မှထကာ-

“ပြစမ်း...မောင့်လကွဏာ”

“အမယ်..လွင်က လကွဏာ ကြည့်တတ်သလား”

“ဝါသနာပါတယ်..မောင်ရာ”ဟု ဆိုပြီး ကျွန်တော့်လကွဏာ ကြည့်လျက် “ဟား..တယ် ခေါင်းမာတဲ့ လူဘဲကွာ၊ ဘယ်သူ့စကားမှ နားမထောင်ဘူး၊ ထင်ရာမြင်ရာ စွပ်လုပ်တတ်တဲ့ လူမျိုး၊ ကျန်းမာရေးလမ်းကြောင်းကြီးကလဲ ကောင်းလိုက်တာကွယ်”

“ဟုတ်တယ်၊ မောင်အမှတ်ရမှ ဖျားတယ်ဆိုတာ ဘယ်လိုမှန်းတောင် မသိဘူး”

“ပြောစမ်း...မောင့်မွေးနေ့ ခုနှစ်သက္ကရာဇ်”

“ဗမာလိုလား”

“လွင်ကလက္ခဏာတော့ အင်္ဂလိပ်စာအုပ်တွေ ဖတ်ထား၊ ဗေဒင်တော့ ဗမာလိုဘဲ သင်ထားတယ်”

“၁၂၈၁-ခု၊ ကဆုန်လဆုတ် ၁၃-ရက် ညဉ့်သန်းခေါင်ကျော် ၁-နာရီ၊ တနင်းလာနေ့ထဲ အရောက်ပေါ့”

သူ့တွင် အသင့်ပါလာသော မှတ်စုဗလာစာအုပ်တွင် အကွက်တွေ ခြစ်တွက်ရင်း...

“ဟင်း...တနင်္လာသား သိုက်ဖွား၊ သောကြာနံ့ထွန်းတယ်၊ မဆင်းရဲဘူး၊ ငွေကတော့ မရှိမရှားဘဲ၊ အထူးသဖြင့်ကတော့ တယ်မြာစွဲတဲ့လူဘဲကွာ၊ အေးလေ ဒါကြောင့် လွင်တောင် မိုးကောင်းကလာခဲ့ပြီး ခု မောင့်ရင်ခွင်ထဲ ရောက်နေရတာလား၊ နောက်ပြီးတော့ မယားသုံးဆက် ဗျ၊ တတိယမယားနဲ့ကျမှမြဲမယ်၊ မောင်ပျော်ရွှင်မယ်တဲ့”

“ဟုတ်လား..လွင်လိုဘဲ ဗေဒင်ဝါသနာပါတဲ့ မောင့်အဖေကရော၊ ဆရာစန္ဒြေကရော၊ အဲလို မယားသုံးဆက် တတိယမှ မြဲမယ် ဟောတာဘဲ”

“အော..ဆွေ့ကို စန္ဒြေဟောဘူးသလား၊ သူဟောတာပြောစမ်းမောင်၊ လွင်အမြင်နဲ့ တိုက်ကြည့်ရအောင်”

ထိုစဉ်၌ ဆရာစန္ဒြေနာမည်တက်စဖြစ်၏။

“သူသုံးချက် ဟောတယ်၊ တစ်က မောင်နောက်ရမယ့် မယားဟာ ချမ်းသာရမယ်၊ သူဌေးသမီးဖြစ်ရမယ်တဲ့”

“ဟာ...ဒါတော့ ဆရာစန္ဒြေရမ်းပြီကွာ၊ မောင့်မှာက တတိယမယားရပြီးသည်၌ စိတ်ချမ်းသာ ကိုယ်ချမ်းသာ ရှိရမယ်၊ ဒီလောက်ဖဲဆိုနိုင်တယ်၊ ငွေချမ်းသာတဲ့မယားရလို့ ချမ်းသာလာမယ်လို့မပြောနိုင်ဘူး၊ မောင်ဟာ ငွေမက်တဲ့လူမဟုတ်ဖူး၊ နို့ပြီးတော့ မောင့်ဇာတာမှာက ဘယ်သူ့ကိုမှ မမှီခိုရဘူး၊ ကိုယ့်ခူးကိုယ်ချွန်ဘဲ”

“တခုရှိတယ်လွင်ရဲ့ အဲသည်တုန်းက နောက်မှစန္ဒြေဖြစ်တဲ့စာပေဗိမာန် ဘာသာပြန်ဌာနက ကိုစန်းမောင်ဟာ လက္ခဏာပညာကို လေ့လာသင်ကြားတုန်းဘဲ၊ စန္ဒြေဆိုတာ ကိုင်ရိုကိုယ်တွေတွေ ဘာသာပြန်တဲ့ ကလောင်နံမယ်ဘဲ ရှိသေးတယ်၊ အဲသည်တုန်းကသူက ပဒေသာတိုက်ကို မကြာခဏ လာလေ့ရှိလေတော့ အဲသည်အချိန်မှာ မောင်က ကဗျာစာပေ ဝါသနာရှင် သူဌေးသမီးတယောက်နဲ့ ဘာဝလိုတိုတို ဖြစ်နေတာ သူကသိနေလို့”

“အဲဒါကြောင့် ဆရာစန္ဒြေ ရမ်းတာလို့ လွင်ပြောတာပေါ့၊ ဒါမျိုးမှာ ဘေးအမြင်နဲ့ အထင်ကို ထည့်မဟောရဘူး၊ ဒီအထဲမှာ အတွေ့သာဟောရမယ်၊ ကဲ..နောက်ပြီး နံပတ်နှစ်သူဘာ ဟောသလဲ”

“မောင်ရုပ်ရှင်ဘက် ရောက်ပြီးတော့ သရုပ်ဆောင်သူတယောက်အနေနဲ့ ပိတ်ကားပေါ် မှာ နာမည်ကြီးရအုံးမယ်တဲ့...”

“ဟာ..ဒါဟုတ်နိုင်တယ် လွင်တွေ့တယ်။ ဒါပေမယ့် မောင်မှာက စာပေဘက် သိပ်အား ကောင်းနေတယ်။ ဒါကြောင့် မောင်ဟာ ရုပ်ရှင်ဘက်ရောက်တောင် ခဏတဖြုတ် အပျော် လောက်ဖဲ။ ကဲ..တတိယ သူဘာဟောလဲ”

“နိုင်ငံခြားသွားရမယ်တဲ့.”

“ဒါကတော့ သွေးထွက်အောင် မှန်တာပေါ့ မောင်ရယ်။ တခါတောင်မကဘူး ဟောဒီ ကြယ်တွေက ပြထားတယ်”

“နေပါအုံးလွင်ရယ် မေးစမ်းပါရစေ၊ ဒီလကွဏာ ဗေဒင်ပညာတွေဟာ ဗမာပြည်မှာပေါ်ခဲ့ တာ၊ ကြာပြီနော်၊ ရှေးဗမာဘုရင်ခေတ်အဆက်ဆက်ကဘဲ”

“ဟုတ်တာပေါ့ မောင်”

“ကဲ...ဒီတော့ရင် ဗမာပြည်ဟာ နိုင်ငံခြားနဲ့အဆက်အသွယ်မရှိတဲ့ ခေတ်တုန်းကဆိုရင် မောတွေ ကံဇာတာ လကွဏာမှာ နိုင်ငံခြား သွားရမယ့်ပြကွက် မရှိဘူးလားဗျာ”

လွင်သည် သူ့ကိုယ် သိမ့်သိမ့်လှုပ်အောင် ရယ်မောကာ..

“အော်..မောင်မောင် အတွေးခေါင်လိုက်တာ ဟိုတုန်းက လူတွေ လကွဏာမှာလဲ ရှိတဲ့သူ ရှိခဲ့တာပေါ့မောင်ရဲ့.”

“ကဲ..ဒဖြင့်ရင် ကင်းဝန်မင်းကြီး ခေတ်မတိုင်မီက ဗမာတွေ ဘယ်နိုင်ငံခြားများ ရောက်ကြ သလဲဗျာ”

“စာရေးဆရာကြီး...စာရေးဆရာကြီး ဒီနေရာမှာ ‘ပညာရှိသတိဖြစ်ခဲ့ဖြစ်သွားပြီကွ၊ ဒီမှာ မောင် ဟိုတုန်းကဗမာပြည်ဟာ ခုအခြေနဲ့တူသလား၊ ဟံသာဝတီက တလိုင်းသုံးရပ်၊ ရာမညပြည်၊ အလယ်ပိုင်းက သရေခေတ္တရာ၊ အထက်က ပေါက္ကံရာမ၊ အဲဒါတွေဟာ တပြည်နဲ့တပြည် နိုင်ငံ ခြားတွေပေါ့ မောင်ရဲ့.”

ဤမှ ကျွန်တော်သဘောပေါက်ကာ..

“အား...ဟုတ်ပြီ...ဟုတ်ပြီ တော်လိုက်တဲ့ လွင်လေးရယ်၊ မောင်ချစ်လိုက်တာကွယ်၊ ပေးစမ်း ဒီနှုတ်ခမ်းလေး”

“မောင်...မောင် သိပ်ကဲတယ်ကွာ”

“လွင်...မောင့်ချစ်လား”

“သိပ်ချစ်တာဘဲ မောင်”

“ဒီတော့ ခုနလွင်ပြောတယ်၊ မောင့်မှာ တတိယအိမ်ထောင်ရှိသေးတယ်ဆိုတော့ အဲဒါ

လွင်မဖြစ်နိုင်ဘူးကွယ်၊ ဗေဒင်ဆရာမကြီးရယ်”

“ဘဝကြမ္မာဆိုတာ မပြောနိုင်ဘူး မောင်ရဲ့”

“အမှန်အတိုင်း မောင်ပြောရရင် အခုချိန်မှာ မောင်ဟာလွင့်ကိုအချစ်ဆုံး ကမ္ဘာပေါ်မှာ အချစ်ဆုံးဘဲ ဒီတော့”

“ဒါကို လွင်ယုံပါတယ်၊ မောင်ဟာ မိန်းမ တယောက်ထဲကိုဘဲ သဲသဲမဲမဲချစ်တတ်ပါတယ်၊ ဒါပေမယ့် စွဲစွဲမြဲမြဲမဟုတ်ဘူး၊

“လွင်...ဘယ်လို ပြောတာလဲ”

“ရှင်းပါတယ်...အခုမောင် လွင့်ကိုသဲသဲမဲမဲ ချစ်နေတယ်၊ ဒါပေမဲ့ လွင်နဲ့ခွဲသွားပြီး နောက်တယောက်ကို တွေ့ပြန်ရင်လဲ လွင့်ကိုမေ့သွားပြီ နောက်ဟာကို သဲသဲမဲမဲချစ်ပြန်ရော။ အဲဒါ မောင့်ဇာတာမှာ ပြနေတာဘဲ၊ မောင်မညာချင်နဲ့တော့”

ကျွန်တော့်စိတ်ကို ကျွန်တော် ဝန်ခံလိုက်ရပြီး..

“ဒါက ဒီလိုလွင်ရဲ့ မောင်ဟာလေ ပထမဦးဆုံး ရည်းစားဦးနဲ့ အသဲကွဲပြီးလိုက်ကတဲက မိန်းမတယောက်ထဲကို စွဲစွဲမြဲမြဲချစ်တာ မကောင်းဘူး၊ ရည်းစား ရသလောက်ထားမယ်၊ ဒါမှ တယောက်သစ္စာဖောက်သွားရင် ဘာမှပူစရာမရှိဘူး၊ ကျန်တာတွေအများကြီးနဲ့လို့ ကိုယ့်ကိုယ်ကို မပူဆွေးရအောင် လုပ်ရတာလွင်ရဲ့”

“ဟား ဟား ဒါက မောင်လုပ်ယူလို့ ရတယ်များထင်နေသလား၊ မောင့်ဇာတာမှာ ကိုယ်က ချစ်သူတွေသိပ်များနေတယ် အေးလေ၊ ဒီဇာတာမျိုးရှိတဲ့လူကလဲ၊ ဒီစိတ်ကူးမျိုး ပေါ်မှာပေါ့၊ မောင့်ကိုရမယ့်သူဟာ တွေ့တွေ့ချင်း မလွှတ်ဘဲ ဖမ်းယူနိုင်မှာဘဲ”

“ဒါဖြင့် လွင် အခုမောင့်ကို မယူနိုင်ဘူးလား”

“ယူနိုင်တယ်..ယူနိုင်တယ် လွင်က လွတ်လွတ်လပ်လပ် မုဆိုးမဘဲ၊ ကဲ..မောင် လွင့်နေရပ် ဖြစ်တဲ့ မိုးကောင်းကို လိုက်နိုင်မလား၊ ဒါမှမဟုတ် မောင့်ဌာနေ ရန်ကုန်မြို့ကို လွင့်ခေါ်သွားနိုင် မလား”

ဟိုက်...သည်တော့ ကျွန်တော်မျက်ဖြူဆိုက်ရချေပြီ။ ကျွန်တော်၏ စာပေကျက်စားရာ ဖြစ်သော ရန်ကုန်မြို့နှင့် သားသမီးလေးတွေ၏ ဝေးရာသို့ ကျွန်တော်မသွားနိုင်၊ လွင့်ကိုရန်ကုန် ခေါ်ဘို့ ဆိုတာကတော့ ရှိတဲ့သားမယားမှ ထမင်းလခမှန်မှန်ပေးနိုင်ဘို့ အတော်ကြိုးစားနေရ သည်။

ထို့ကြောင့် ကျွန်တော် သက်ပြင်းရှည်ကြီး ချလိုက်တော့...

“ကဲ..ဆရာကြီး မဖြစ်နိုင်ဘူး မဟုတ်လား၊ အင်မတန် သားသမီးသံယောဇဉ် ကြီးတဲ့လူ မောင်နဲ့လွင်ဟာ အတွေ့စောနေတယ်၊ သို့သော် လွင့်မှာ ဗေဒင်အမြင်အားဖြင့် မြော်လင့်စရာ တခုရှိတယ်၊ ဖြစ်နိုင် မဖြစ်နိုင်ကတော့ ကဲဘဲ”

“ဘယ်လိုလဲ လွင်”

“အဲဒါပြောလို့မဖြစ်ဘူး၊ မသင့်လျော်ဘူးမောင်၊ ကဲ သည်တော့ ဒီကိစ္စတွေအပြောရပ်ပြီး တော့ လွင်နဲ့တွေ့တုန်းတွေ့ခိုက် ပျော်ပျော်ပါးပါးပေါ့မောင်ရယ်၊ ရှေး-မောင်ကြိုက်တတ်တဲ၊ အရက်သောက်၊ လွင်လဲ နဲ့နဲ့သောက်မယ်”ဆိုပြီး သူပုလင်းနဲ့ရေခဲဗူး ဖွင့်ပေးပါသည်။

ကျွန်တော်သောက်တိုင်း လက်နှလုံးလောက်အကြံမှာ သူကယူယူသောက်၏။ ယင်းသို့ နှစ်ယောက်သား အရက်တွေလာတော့ အချစ်ဒီဂရီ ပြင်းထန်လာကြသည်။

ကျွန်တော်တို့ သိပ်ပျော်နေကြသည်။ ပျော်လျှင်ကျွန်တော်ကဗျာစပ်ချင်စိတ် ပေါ်လာ တတ်သည်။ ထို့ကြောင့်...

“ကဲ..လွင်ရေ ကိုယ်တို့မခွဲခွာခင် ကဗျာတပုဒ်လောက်စပ်တူ စပ်လိုက်ကြရအောင်ကွာ”

ကျွန်တော့် ရည်းစားများထဲတွင် လွင်သည် ကဗျာဝါသနာအပါဆုံးနှင့် ကဗျာရေး အကောင်းဆုံး ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် သူသည် ‘ကဗျာ’ဆိုသောအသံ ကြားရသည်နှင့် သူ့ကပို ကရိုဗ်နေသည်များကို ပြုပြင်ကာ...

“ကောင်းတာပေါ့မောင်၊ မောင့် ကဗျာဉာဏ်လဲ လွင်သိရတာပေါ့”

“ဒါဖြင့် ခုန လွင်ဗေဒင်တွက်တဲ၊ စာအုပ်ဖွင့်ကွာ”

ကျွန်တော်သည် ဖောင်တိန်ကိုဖွင့်တော့ လွင်လည်း သူ့ဖောင်တိန်ကိုဖွင့်ကာ..

“ကဗျာ နံမယ်ဘယ်လိုပေးမလဲ”

“ဆွေတော့ ဒီလို ကိုယ့်ခံစားမှု ကဗျာမျိုးဆိုရင် ရေးပြီးမှနံမယ်ပေးတတ်တယ်”

“ဒါဖြင့် ဆွေပထမ စ,ပေတော့”

ကျွန်တော်မှာ ဒါကိုစဉ်းစားလိုက်မိကတည်းက အချို့စာလုံးတွေ ခေါင်းထဲဝင်ရောက်ပြီး ဖြစ်၍...

အကြောင်းအရာကတော့ အခုလွင်နဲ့ဆွေရဲ့ လက်ရှိအခြေအနေဘဲ၊ ကဲ-စ,ရေးမယ်၊ လွင်လိုက်ရေး မောင်ကပြောမယ်”

“အိုကေ..ရယ်ဒီဘဲ”

ဆွေ။ ။ မလွဲသာ ခွဲခွာရပ်ကြမှာမို့၊

အသဲညာကို ဆွဲကာဖြတ်သည့်နှယ်...

လွင်။ ။ တဆတ်ဆတ်နာလှတယ်

(သူကဆက်၏။)

သို့.ကလို ပြောကာကြားပြီးတော့

မပျို.တပျို. ချောကညာ တပါးကိုလ

လွင်။ ။ “ဟာ..မောင့်ဟာ ဘယ်နှာတုန်း”

ဆွေ။ ။ “အော်..လွင်က မုဆိုးမဆို၊ ဒီလိုဘဲရေးရမှာပေါ့”

လွင်။ ။ “မှန်တယ်..မှန်တယ် တောက် မောင်နဲ့အတွေ့.နောက်ကျလို့. လွင်ဈေး ကျသွား
တယ်ကွာ ကဲဆက်ပါမောင်”

ဆွေ။ ။ ဟောဒီ ပတ္တမြားလက်စွပ် (စက္ကူစလေးခွေလို့.) လက်ဝယ်ဝတ်လို့. မောင်ထား

ခဲ.မယ်နော် ရွှေပြည်တော်သို့. ပြန်ခါသွား

လွင်။ ။ “အောင်မယ်လေး လွမ်းစရာကြီးပါလား မောင်ရယ်”

ဆွေ။ ။ ခုများဖြင့်ဗျာ

ရှုစားပါ အများသိကြပါတဲ.

လွင်။ ။ တပါးကဝိ သော်တာဆွေမှာ

ဆွေ။ ။ “ဟေ့လွင် ကိုယ့်ကိုယ်ကို ဒီလို သိဒ္ဓိမတင်ရဘူးကွ

မှတ်ထား နှိမ်ချရတာမျိုး”

နွားငတိ သော်တာဆွေမှာ

မျှော်စရာလေ ဘာမရှိပါလား

တွေးတွေးကြည့်တော့

ဆွေးဆွေးမချီရပါတဲ.

ထွေးတမိရေ.

လွင်။ ။ “ရှင့်...ရှင့်”

ဆွေ။ ။ ခွေးသိဖွတ်ကျား။

လွင်။ ။ “နေစမ်းပါအုံး မောင့်ကဗျာက သနားစရာလား ရီစရာလား”

ဆွေ။ ။ “အချောပြန်ကူးကွာ၊ အဲဒီတော့မှ သေသေချာချာ ဖတ်ကြည့်၊ ကဲ..မောင်ရွတ်
ပေးမယ်၊ လွတ်သွားတဲ. အအုပ်အခံတွေလဲ ပြန်ညှိရမယ်၊ လွင်လိုက်ရေး ကဗျာနံမယ်က..

သဲမြညာ

မလွဲသာ..ခွဲခွာရပ်ကြတော့မှာမို့.

အသဲညာကို...ဆွဲကာ ဖြစ်သည်နှယ်

တဆတ်ဆတ်နာလှသနော်။

အော်...ရွှေညာလွင်ရဲ့.

ဆွေသာလျှင် ဘုရင်တပါးဆိုလျှင်ဖြင့်

ပြေရွာတခွင်မှာ အထင်အရှားဟာမို့.

သဇင်ညာ...ကြင်ယာတပါးကိုလ

ချစ်တာ...မေတ္တာ သစ္စာတွေထားကာပ

နှစ်ပါးမသွေ...စလျားခွေညားကြလို့.

နိပ်တမေမှာ..ပဋိသန္ဓေပွားပါ၍

ဖွားသနော်...သားတော်ဖြစ်ရင်တော့

ချောကညာကို.....တောမှာမပစ်နိုင်ဘု

ရင်နှစ်ကို ရင်ဝယ်ပိုက်ပါလို့.

လိုက်ခဲ.ပါ မောင့်ရွှေနန်းကို

မြန်းကြဘို့.ခေါ်။

သို့.ကလို့ ပြောကာကြားပြီးတော့

ပျို.တကိုယ်...ချောကညာတပါးကိုလ

ဟောဒီ..ပတ္တမြားလက်စွပ်

မောင့်လက်က ချွတ်ပြီးတော့

မင့်လက်မှာဝတ်လို့.

မောင်ထားခဲ.သော်...

ရွှေပြည်တော်သို့. ပြန်ခါသွား။

ခုများဖြင့်ဗျာ

ရှုစားပါ...အများသိကြပါတဲ့.

နွားငတိ သော်တာဆွေမှာ

ခေါ်စရာလေး...ဘာမရှိပါလား

တွေးတွေးကြည့်တော့ ဆွေးဆွေး

မချီရပါတဲ့.

ထွေးတမိရေ..ခွေးသိဖွတ်ကျား။

လွင်။ “အောင်မာလေး မောင့်ကဗျာက သနားစရာလိုလိုနဲ့ ရီစရာပါလား၊ ဒါကြောင့် မောင်ဟာ ဟာသစာရေးဆရာ ဖြစ်တာကိုး”

“မောင် ဟာသ စာရေးဆရာ ဖြစ်တာဒါကြောင့်မဟုတ်ပါဘူး”

“နို့...ဘာကြောင့်”

“အိပ်မက်ပြီးတော့ ဖြစ်တာ”

“ဘယ်လို အိပ်မက်တာလဲ”

“၁၉၄၇-ခုနှစ်ကပေါ့၊ သိကြားမင်းက မောင့်အိပ်မက်ထဲလာပြီးတော့ ဟေ့..မောင်ရွှေတဲ့ ငါ့ဗန္ဓုကမ္မလာ မြကျောက်ဖျာတင်းလို့ ထိုင်မဖြစ်တော့ဘူးကွာတဲ့၊ ဒီတော့မောင်က ဘာပြုလို့လဲ ဆိုတော့၊ ဟို...အထက်ဗမာပြည် မိုးကောင်းမြို့က မမြလွင်ဆိုတဲ့ ဆရာမလေးတယောက်ကွာ၊ သူ့လင်သေလို့ ပူဆွေးဒုက္ခရောက်နေတယ်၊ အဲဒါကို မင်းက သော်တာဆွေဆိုတဲ့ နံမယ်နဲ့ ဟာသဝတ္ထုတွေရေးပြီး ဖျော်ဖြေလိုက်ပါ ဆိုတာနဲ့”

ကျွန်တော့်စကားမဆုံးမီ ကျွန်တော့်ကိုပွေ့ဖက်ကာ...

“အဲဒါတွေကြောင့် ဆွေ့ကိုလွင်ချစ်ရတာ”ဟုဆိုပြီး

ကျွန်တော်က ထိတ်လန့်တခြား ဖြစ်ဟန်လုပ်ကာ...

“အောင်မယ်လေး လွင်ဆွေ့ကို ဘာလုပ်တာလဲ”

“ချစ်လို့ နမ်းတာလေ”

“အမယ်လေး လွင်နမ်းတာကလဲ မောင့်ကို နို့စို့ခလေးလေး ကျနေတာဘဲ”

“နို့...ဘယ်လို နမ်းရမှာတုန်း”

“ဟောဒီလို”ဟုဆိုပြီး ကျွန်တော်သူ့ကိုယ်ကို ခပ်ကြမ်းကြမ်းလေးတွန်းလှဲပြီး လည်ပင်းကို ပါးစပ်နဲ့ ငုံ့စုပ်၊ လျှာနှင့်ကလိ၍ သွားနှင့် မနာမကျင်ကိုက်။

တမိနစ် နှစ်မိနစ် သုံးမိနစ် လေးမိနစ် ငါးမိနစ်မက တအောင့်တမောကြီး ကြာသွားတော့ မှ နှုတ်ခမ်းက ပြတ်ကနဲ လွတ်လိုက်ပြီး သူ့ကိုယ်ဆွဲတူကာ-

“ကဲ..လွင့် လည်ပင်း မှန်ထဲ ကြည့်စမ်း”

သူ့လက်ပွေ့အိတ်ထဲမှ မှန်ကိုထုတ်၍ ကြည့်လိုက်တော့ သူ၏ဖြူဝါသော လည်တိုင် ဘယ်ဘက်ခြမ်းမှာ ဒဂါးကွင်းလောက် နီညိုညိုအဝိုင်း။

“အဲဒါ မောင့်အချစ်တံဆိပ် ထရိဒ်မတ်၊ လေးငါးဆယ်ရက်လောက် မပျောက်တော့ဘူး”

“သူ့ အလွန်သဘောကျလျက်-

“ဟာ သိပ်ကောင်းတာဘဲကွာ၊ ဒီဘက်ခြမ်းမှာ နောက်တခု ထပ်လုပ်ပေးအုံး”ဟု ရွှေ့လည်တိုင် ငဲ့လာတော့-

“ဟ လွင် ဒါဟာ မလွယ်ဘူးနော်၊ ဒီတောင်ကျော်မတက်အောင် မောင့်စိတ်ကို သိပ်ချုပ် ထားရသနော်”

“လွင်လဲ တူတူဘဲပေါ့ မောင်ရဲ့၊ ကဲ...ခုမှ ဘာထူးတော့မှာလဲ၊ ဟင်...သူ”

“လွင်...မိုက်ပြီ”

“မောင်က လူလိမ်မာကြီးပေါ့”

“လွင်...”

“ကျွန်တော်က သံရှည် ဆွဲခေါ်လိုက်၍ သူက ထိုအတူ-

“မောင်..”

ကျွန်တော်တို့ နှစ်ယောက် မျက်နှာချင်းအပ်ကြကာ မျက်စိချင်း သိပ်ပြီး နီးကပ်သွားကြ သည်။ ဖိုနှင့်မသည် ဤမျှ ပူးကပ်လွန်းလှစွာ ကြည့်ကြတော့ ဘာမျှ မမြင်ရတော့ဘဲ မှောင်အတိ ကျသွားလေ၏။

အခန်း - ၉

မှောင်ထဲကချစ်သူ

မိုးကောင်း၊

မေလ ၂၁ ရက်၊

၁၉၅၀-ခုနှစ်။

လင်.....လင်.....လင်...လင်....မောင်ရေ..

ကဲ..အခု လွင်က မောင့်ကို ဒီလိုခေါ်နိုင်ပြီမဟုတ်လား။ မေမြို့က ဝက်စလီကျောင်းထဲမှာ မောင်နဲ့လွင်နဲ့ ၃-ရက်ဆက် လင်မယားအရာ မြောက်ခဲ့ပြီလေ။ ဒီ ၃-ရက်ဟာ သိပ်ပြီးနည်းတာဘဲကွာ။ အိမ်က ကလေးရောဂါထပြန်ပြီ ဆိုတဲ့စာ မေမေဆီက လာတာနဲ့ လွင်မပြန်ချင်ဘဲနဲ့ ပြန်သွားရတာ။ တကယ်ဆိုရင်လေ..ကျောင်းတွေ ပြန်မဖွင့်မချင်း မန္တလေးမှာ ဆွေနဲ့နေချင်တာ။

လွင်သမီးကလဲ အားကြီးချူချာတယ်ကွာ၊ သူ့အဖေနဲ့တူတာဘဲ။ သူ့အဖေရဲ့အာယု လမ်းကြောင်း က သိပ်ညံ့တာ။ ဒါကြောင့် စောစောကိစ္စချောတာ။ လွင်နဲ့သူနဲ့ညားကတည်းက သူ့လက္ခဏာ ကြည့်ပြီး တော့ ဒီလူ အသက်မရှည်ဘူးဆိုတာ သိသားဘဲ။ မေမေတို့က ပေးစားလိုက်လို့သာ။ အို...သူနဲ့ ညားပြီး တော့မှလဲ သူ့လက္ခဏာကို လွင် ကြည့်ရတာဘဲလေ။

ဒါနဲ့ ပြောရအုံးမယ်ဆွေ၊ ရှေးလူကြီးတွေဟာ သားသမီး အိမ်ထောင်ချတော့မယ်ဆိုရင် သတို့ သားနဲ့ သတို့သမီးလောင်းရဲ့ မွေးနေ့ မွေးလ၊ ခုနှစ် သက္ကရာဇ်တွေတဖက်နဲ့ တဖက်မေးပြီး တွက်ချက် ကြည့်ကြတယ်။ မြန်မာဗေဒင်မှာ လူတွေဟာ နက္ခတ်အားဖြင့် နဂါးတို့၊ ဘီလူးတို့၊ နတ်တို့ ဆိုတာတွေ ရှိကြတယ် မဟုတ်လား။ အဲဒါချည်း မတည့်ရင် မပေးစားကြဘူး။ နို့ပြီးအသက်အတို အရှည်နဲ့ စိတ်စရိုက်လဲ ဗေဒင်က ပြနိုင်တော့ ရွေးချယ်ကြတယ်လေ..ဒါကို ခုခေတ်လူတွေက ‘အောက်အော့ဖ်ဒိတ်’ ရှေးရိုး အယူအဆကြီးလို့ ဆိုကြသော်လဲ တကယ်တော့ လုပ်သင့်တယ်မောင်။ ဒါပေမယ့် ရှောင်လွှဲမရတဲ့ ကံတရားကလဲ ရှိသေးတယ်လေ။

အခု မောင်နဲ့လွင်နဲ့ ကံတရားဟာ ဘယ်လိုလဲ မသိသေးဘူး။ လွင်တတ်တဲ့ဗေဒင် လက္ခဏာ ပညာနဲ့တော့ အတိအကျမပြောနိုင်သေးဘူး။ လွင်ဟာ..မိန်းမတန်မဲ့နဲ့ အရက်တောင် သောက်ပြီးတော့ ဘယ်လောက် စွန့်စားလိုက်သလဲ။ မောင်က လွင်ပဋိသန္ဓေ ရှိသွားမှာကိုစိုးတယ် (ကိုယ်က ရှင်ဘုရင်လဲ မဟုတ်ဖူး၊ ပတ္တမြားလက်စွပ်ပေးခဲ့ပြီး၊ သားတော်လေးဖွားရင် ရွှေနန်းတော်လိုက်ခဲ့လို့လဲ မခေါ်နိုင်ဘူး) တဲ့။ မောင်ပြောခဲ့တယ်၊ မစိုးရိမ်ပါနဲ့ မောင်ရယ်။ လွင်ဇာတ် လွင်နိုင်အောင်ကတို၊ စိတ်ကူးပြီးသားပါ။

မောင့်စိတ်ထဲမှာ ကိုယ်မယူဘဲနဲ့ မလွန်စေရဘူးလို့ ဆုံးဖြတ်ထားတာ လွင်သိပါတယ်။ ဒါပေမယ့် လွင်မှာ အကြံအစည်တခုနဲ့မို့ မောင့်ကို မရ-ရအောင် ယူခဲ့တာဘဲ။ အဲဒါတွေလွင်အခုတွေးပြီး အသံ ယားလိုက်တာကွာ။ နို့ပြီး စိတ်ထဲကလဲ တသသစွဲတာ..စွဲတာ။

အဲဒီစွဲတာကိုလေ ခွဲခွာရတော့ မောင့်ကိုမန္တလေးမှာ မနေနဲ့တော့၊ လွင်ကိုချစ်ရင် ရန်ကုန်ကိုဘဲ ပြန်ရမယ်ဆိုတာ ဘာကြောင့်လဲသိလား။

ဟွန်း...မောင့်မှာ မန္တလေးမှာ ဘင်္ဂလားညီမတွေ ရှိတယ်ဆိုတာသိလို့ သိရဲ့လား။ အဲဒီကောင် မလေးတွေဟာ..နှုတ်ငြိမ်တယ် အောက်မေ့လို့လား။ မောင့်ဆီက စာတွေနဲ့မောင့်ဇာတ်ပုံပြပြီး သူတို့ချင်း ကြွားကြသေးတာ။ လွင်တည်းတဲ၊ ရပ်ကွက်ထဲက မိန်းကလေးတွေသိကြတယ်၊ သိရဲ့လား။ လွင် အချစ်ဆုံး သူငယ်ချင်းကို မောင်နဲ့တွေ့ရအောင်လာတဲ၊ အကြောင်းဖွင့်ပြောတော့ သူကလဲ ဘယ်ကောင် မလေးနဲ့ မောင်ဘယ်လိုဆိုတာပြောပြတယ်။ ဒါကြောင့် လွင်မရှိတဲနောက်၊ မောင်မန္တလေးမှာ မကျန်ရစ်

ခဲအောင် ပြန်ခိုင်းတာဘဲ။ ရှင်းပလား။ မောင် လွင့်စကားကို နားထောင်တဲ့အတွက် ဝမ်းသာပါတယ် ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။

လွင် နောက်တနေ့မနက် ပြန်ရမယ့်ညဦးမှာလေ...နန်းတော် အရှေ့တောင်ထောင့် စိန်ပန်းပင်ကြီး အောက်က ကြံရည်ဆိုင်မှာ သူငယ်ချင်းနဲ့ ထိုင်ရင်း စိတ်ကူးရလို့လွင်စပ်ခဲတဲ့ ကဗျာလေး ဖတ်ပါအုံး မောင်ရယ်။ ငွေတာရီရဲ့ ကဗျာလောက်တော့ မကောင်းဘူးပေါ့။ ရိတယ်မထင်ပါနဲ့ မောင်။ အဟုတ် ပြောတာပါ။ ငွေတာရီကို လွင်..ကဗျာ ဆရာမတယောက်အနေနဲ့ လေးစားပါတယ်။ ကဲ..ဖတ်စမ်း..

(၁) ဆန်းသုံးရက်လ၊ ခုံးမျက်စလည်း

မသဘာဝသာ၊ မန်းသေလာထက်။

(၂) ရံရွှေအလား၊ နက္ခတ်များလည်း

ခစားမပျက် ပြီးပြီးပြန်။

(၃) မန်းညယ်ခင်း၊ လေပြေသွင်းသည်

ကျုံးတွင်းဘက်မှ ညှင်းညက်ညက်။

(၄) ညှင်းညက်လေတွင်

မယ့်ရွှေတွင်သည်

မရွှင်နွမ်းလျက် ဆွေမောင့်တွက်။

ကဲ..စာတော်တော်ရှည်သွားပြီ။ မောင်ဖတ်ရတာ မောရော့မယ်။ လွင့်ဆီ စာပြန်ရင်တော့ ရှည်နိုင် သလောက် ရှည်အောင်ရေးပါမောင်ရယ်။ မောင့်စာတွေဟာဖြင့် အသက်မရှူနိုင်တဲ့လူနာနဲ့တူတဲ့လွင့် အဖို့ အောက်ဆီဂျင်ဓာတ်တွေပါဘဲ။

ကဲ...တော်အုံးမယ်နော်.....

၂၁ အခု နှလုံးခုန်နှုန်းအညွှန်း၊ သလနယ အသကျညွှန်း၊ သံ၊ ငျူနျူ၊ တဌညွှန်း၊ အသ ဘန ငည ပသကမ မေျ ဓါငေည ညေို ဓါငေည ညေို သမ-နလနမ။

မောင့်ထာဝစဉ် လွင်

ဏှ၊ မောင်ရဲ့ ဤသလန ငြည့် အမဓိန ဘေျ တွေကို မေမေက မြင်တော့ “ဟဲ့....မြလွင်နင့်လည် ပင်းနဲ့ ရင်ညွှန်ကနီညိုညို အကွက်တွေက ဘာလဲ”မေးလို့ “ဘာဖြစ်တယ်မသိပါဘူး မေမေရယ်၊ မန္တလေး နေကပူလွန်းလို့ အပူကွက်တွေ ထွက်တာဖြစ်ပါလိမ့်မယ်” ပြောလိုက်ရတယ်မောင်ရဲ့၊ ကိုလူလွန်ကြီး။

အင်း...သူလဲ စာရေးကောင်းတယ်ဗျ။ ကျောင်းဆရာမကိုး။

လွင်နဲ့ ကျွန်တော်အဲသည်လို အာနေး-ဂျာနေး ရေးတဲ့စာတွေသာ ဖော်ပြနေရရင်
စာတအုပ်ကြီး ဖြစ်သွားမယ်ဗျ။ ဒါကြောင့် သူနဲ့ကျွန်တော်နဲ့ ဇာတ်လမ်းမှာ
အရေးကြီးသောစာအချို့ဘဲ ဖော်ပြပါတော့ မယ်နော်...

မိုးကောင်း၊

ဇွန်လ ၁၉ရက်၊ ၁၉၅၁နှစ်။

မောင်ရေ...မောင်...မောင်....မောင်

ဆပ်ပြာသည် လင်ပျောက်ဆိုသလို ဖုတ်ပူမီးတိုက်ဖဲ ပြောလိုက်ရရင်ဖြင့် လွင်ခဲလေသမျှ
သဲရေကျ ဖြစ်သွားပြီကွာ....

ဘာလဲ သိလားမောင်၊ လွင်ရဲ့ စွန့်စားခန်းကြီးနဲ့ တည်ဆောက်ခဲတဲ့ မြော်လင့်ချက်
ကျောက်တောင်ကြီးဟာ အစိတ်စိတ် အမွှာမွှာကွဲသွားပြီး မောင်။

ဘယ်လိုလဲ ဆိုရင်လွင်နဲ့ မောင်ပထမဦးဆုံး တွေ့တဲ့နေ့က လွင်ပြောခဲ့တာ
မှတ်မိသေးလား (လွင်မှာ မြော်လင့်ချက် တခုရှိသေးတယ်)ဒီတော့ မောင်က (ဘယ်လိုလဲလွင်)လို့
မေးတော့ လွင်က (အဲဒါပြောလို့ မဖြစ်သေးဘူးလို့)လို့ ဖြေခဲ့တယ် မဟုတ်လား၊ အခု
ဖွင့်ပြောတော့မယ်။ မောင်ရဲ့ ဇာတာ မှာ လွင်တွက်ကြည့်လိုက်တော့ မောင့်မှာသားသမီး ၅-
ယောက် မြင်တယ်၊ အခု ၄-ယောက်ပဲရှိသေး တော့ ကျန်တယောက်ကိုလွင်နဲ့ မွေးလိုက်မယ်။
လွင်ဇာတာမှာကလဲ နောက်အိမ်ထောင် ရှိသေးတယ် ပြထားတော့၊ အဲဒီအကြံအစည်နဲ့
လွင်တကိုယ်လုံးကို ၃-ရက်တိတိ မောင့်ကိုပုံအပ်ခဲ့တာမောင်ရေ။ သို့သော်
ကံကြမ္မာကမပေးတော့ ရင်သွေးမတည်လိုက်ဘူး မောင်ရယ်။ လွင်ကြိုးစားမှုဟာ အလဟဿ
ဖြစ်သွားရော။

လွင် စိတ်ကူးကလေ လွင်ပဋိသန္ဓေရရင် မောင့်ဆီစာရေးခေါ်မယ်၊ လွင်မှာ
လင်ကောင်မပေါ်တဲ့ အဖြစ်မရောက်အောင် လူကြီးစုံရာနဲ့ အသိအမှတ်ပြုတဲ့ ကိစ္စလုပ်မယ်။
သားသမီး သံယောဇဉ်ကြီးတဲ့ မောင်ဟာ နို့ပြီးလွင်ကို တကယ်ချစ်နေတဲ့ မောင်ဟာ
ဘယ်နည်းနဲ့မှ မငြင်းဘူးလို့ လွင်-ယုံတယ်။ ဟုတ်တယ် မဟုတ်လား....မောင်။

အဲဒီကိစ္စ ပြီးတော့ရင် မောင်ဟာ...မိုးကောင်းမှာလွင်နဲ့ ပေါင်းသင်းလို့ နေချင်နေ၊
ရန်ကုန် ပြန်ချင်ပြန်။ လွင်နဲ့ နေမယ်ဆိုရင် မောင့်ပိုက်ဆံ လွင်တပြားမှ မလိုဘူး။
မောင့်စားသောက်မှု တာဝန် လွင် အကုန်ယူတယ်။ ရန်ကုန်က မောင့်သားမယားတွေ
အတွက်တော့၊ မောင်ဒီက ရေးပို့တဲ့ ဝတ္ထုတွေ စာမူခ ရှုမဝမှာ သူတို့ထုတ်ယူပစေပေါ့။

အဲဒီစိတ်ကူးနဲ့ မောင်တောင်အံ့ဩသွားမယ့် လွင်စွန့်စားခန်းကြီးကို
လွင်လုပ်လိုက်တာလေ၊ ခုတော့ ၃-ရက်ထဲ လင်မယား လုပ်လိုက်ရပါလား။ လင်..လင်
မောင်ရယ်၊ မေ့တော့မေ့ဘူး မေ့ဘူး၊ တသက်မေ့ဘူး။ မောင်ကော မေ့နိုင်ပါ့မလားဟင်၊ မောင့်
အတ္ထုပ္ပတ္တိ ရေးဖြစ်ရင် ထည့်ရေးပါ၊ လွင်ရှိနေ သေးလဲ ဖတ်ရအောင်။

လွင် ပဋိသန္ဓေမရတော့မှန်း သိတဲ့နေ့ကလေ စိတ်ထဲတထိတ်ထိတ်နေတော့ နိမိတ်တွေ ဘာတွေ တောင် လွင်စဉ်းစားမိတယ် သိလား၊ ဘယ်လိုလဲဆိုရင် နောက်ဆုံးရက်မှာလေ ဆွေ့လကွဏာ အသေး စိတ် တွက်ချင်လို့ မောင့်လက်ဖဝါးနှစ်ဖက် ပုံစံယူတော့ မောင့် ဖောင်တိန်က မင်ရော၊ လွင့်ဖောင်တိန် က မင်ရော၊ ကုန်ပါရောလား၊ အဲဒါကို အခုတွေးမိတော့ အော်...နဖူးစာကုန် မင်ခန်း”ဆိုတာ အဲဒီကထဲ က နိမိတ်ပါလား...ဟဲ့လို့.”

အခု မောင့်လကွဏာကို သေသေချာချာ တွက်ကြည့်တော့လဲ မောင်ရဲ့ နောက်ဖူးစာဘက်ကလဲ နော်မာလိုဘဲ ဘာသာခြားရှင့်။ နို့ပြီးလွင်လကွဏာဇာတာ ကြည့်ပြန်တော့လဲ လွင့် နောက်အိမ်ထောင် ဟာ အနုပညာသည် မဖြစ်နိုင်ဘူး။

ဒါကြောင့် မောင်နဲ့လွင် ပေါင်းရတို့တော့ လွင်စိတ်လျှော့လိုက်ပါပြီ။

ဟင်း...ကံကို လူကကြံလို့ ဖန်လို့မရပါလား မောင်ရယ်။

သို့သော်...သုံးရက်ညားခဲရတဲ့ မောင့်မယားလေးက မောင့်ဆီမှာ အထူးတောင်းခံချင်တာက တော့ အခုအခါမှာရော၊ ဆွေ နောက်အိမ်ထောင်ပြုတဲ့ အခါမှာရော၊ လွင့်ကိုလေ ‘မောင်ထဲကချစ်သူ’ ‘စိတ်ထဲကမယား’လို့ သဘောထားပြီး အခုလိုဘဲ ချစ်သဝဏ်လွှာတွေ ရေးပါမောင်။ မောင့်ဝတ္ထုတွေထဲ က နေပြီးတော့လဲ အခွင့်ရတိုင်း အခုလိုဘဲ လွင့်ကိုချော့ပါမြူပါမောင်။

လွင့်ဇာတာမှာပါတဲ့အတိုင်း လွင်နောက်အိမ်ထောင်ပြုရရင်လဲ အဲဒီလူကို ဘယ်နည်းနဲ့မှ ချစ်နိုင်မှာမဟုတ်ဖူးမောင်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ မောင်က လွင့်အသဲနှလုံးထဲမှာ ကိန်းအောင်းနေပြီ။ ဘယ်တော့မှလဲ ပြန်ထွက်တော့မှာ မဟုတ်ဘူး၊ လွင်က တယောက်ဆို တယောက်ထဲဘဲ ချစ်တတ်သူပါ မောင်ရယ်။

မောင်...အင်္ဂလိပ် ရာဇဝင်မှာ ဖတ်ဘူးမှာပေါ့။ ၂၂ကနညေ ၁မေပ သ် နညါညေ အင်္ဂလိပ်ဘုရင်မ မေရီလေ။ သေခါနီးတော့ သူ့မိဘဘိုးဘွားလက်ထက်တကည်းက ပိုင်ခဲတဲ့ ပြင်သစ်ပြည်က ဃူဇျေ ကလေးမြို့ကိုလဲ စစ်ရှုံးလို့ စွန့်လိုက်ရခါစမို့ ‘သူသေလို့ သူ့အသဲနှလုံးကို ခွဲကြည့်ရင်ဖြင့် သူ့ယောက်ျား နာမည် ကုဏ္ဍဝေ ဆိုတဲ့ စာလုံးရယ်။ ဃူဇျေ ဆိုတဲ့ စာလုံးရယ် သူ့အသဲပြင်မှာဆောက်နဲ့ ထွင်းထားသလို မြင်ရမယ်’ ဆိုတာလေ မောင်ရဲ့။ အဲလိုဘဲ မောင်..အခုနှယ်များ လွင်သေသွားလို့ လွင့်ရင်ခွဲကြည့်မယ် ဆိုရင်လဲ လွင်ရဲ့အသဲပြင်မှာ ‘သော်တာဆွေ’ဆိုတဲ့ လွင်ချစ်မဝနိုင်တဲ့ စာလုံး အက္ခရာဟာ အထင်းသား နေမှာပါမောင်။

အို...တော်ပါပြီမောင်ရယ်၊ လွင် စာရေးရင်း ရင်တွေပူလာလိုက်တာကွယ်။

တငအု နအနမညဇူသလန
မောင့်ထာဝစဉ် လွင်

မိုးကုတ်

မောင်ရေ...မောင်မောင်...

မောင်အိပ်မက်ဆိုးများ မမက်ဘူးလားကွယ့်။ ရှောင်ကြဉ်လို့ မရတဲ့ဘဝကံက ဖန်တဲအတိုင်း လွင့်ကို လွင် ဗေဒင်ဟောခဲတဲ့အတိုင်းဘဲ အခု မောင်ချစ်သူဟာ သူများရင်ခွင်ထဲ ရောက်သွားရပါပြီ မောင်ရယ်။

မေမေစီမံတာ၊ မေမေ စိတ်ချမ်းသာအောင် လုပ်ရတာ။ ဒီလူက ပိုက်ဆံချမ်းသာတယ်၊ သူလဲ မုဆိုးဖိုဘဲ။ စိတ်နှလုံးတော့ ကောင်းပါတယ်။ သို့သော် ချစ်တာဟာ စိတ်နှလုံးကောင်းတာ၊ ငွေရှိတာနဲ့ မဆိုင်ဘူးနော်။ မောင်သိပါတယ်။

သူနဲ့ပေါင်းသင်းရတာ ၇-ရက်မြောက်မှာ ဒီစာမောင့်ဆီကို ရေးတာဘဲ။ အစဦးတော့ လွင်နဲ့ မောင်ဟာ မှောင်ထဲကချစ်သူ၊ အိပ်မက်ထဲက လင်မယားတွေဘဲ။ မောင့်ကိုအသိမပေးဘဲ မြဲနေမယ် အောက်မေ့ခဲသေးတယ်။ ခုတော့ မနေနိုင်တော့ဘူးမောင်။ ကိုယ့်ချစ်သူကို လျှို့ဝှက်ထားတာဟာ သစ္စာ ဖောက်တာ ဖြစ်မနေဘူးလား။ ချစ်သူကို မှန်တာအသိပေးရမယ်။ နို့ပြီး သူနဲ့ရမှ မောင့်ကိုလဲ ပိုလွမ်းလာ တယ်။

အရင်ဆွေ့ကို လွင်ပြောခဲအတိုင်းဘဲ။ ဒီလူကို လွင်ချစ်လို့မရပါဘူးကွာ။ လွင်အချစ်ကတော့ မောင့်ဆီမှာ အမြစ်တွယ်နေပြီ။ ရွှေ့ပြောင်းလို့မရတော့ဘူး။

သူနဲ့မယူခင်မှာလေ မောင်နဲ့လွင်ဖြစ်ပျက်ခဲတာကို အကုန်ဖွင့်ပြောတယ်။ အခုလဲ စာပေး စာယူ တွေ လုပ်နေကြတယ်လို့ စိတ်ပျက်သွားမလားလို့။ မပျက်ဖူးမောင်။ (လူဆိုတာ အတိတ်တော့ ရှိကြတာ ချည်းပေါ့တဲ့) အောင်မာသူက။ ဒီတော့လွင်က (အတိတ်မကဘူး၊ အခု ပစ္စုပ္ပန်မှာလဲ မောင်နဲ့စာချင်း ဆက်ကြဦးမှာဘဲ။ ရှင်ကျမကို ယူချင်မှယူ) ဆိုတာလဲ (အို ကိုယ်က အသက်ကြီးတော့ လွင့်အလိုလိုက် ရမှာ)လဲ ပြောရော၊ လွင်ဒေါသထွက်ပြီး (ရှင်ကျမကို လွင်လို့မခေါ်ပါနဲ့၊ မေမေခေါ်သလို မြဲလွင့်ဘဲခေါ် ပါ၊ 'လွင်'ဆိုတာက ကမ္ဘာပေါ်မှာ မောင်တယောက်ထဲခေါ်ဘို့ သိရဲ့လားလို့)မရခင်က ရန်တွေတာ တောင် ဒီလူ စိတ်မပျက်ဖူးမောင်ရာ။ သူက အသက် ၃၅နှစ်၊ လွင်ထက် ၆-နှစ်ကြီးတယ်။ အရပ်ဆိုးထဲ ကတော့ မဟုတ်ပါဘူး၊ သူကလွင့်ရုပ်ကို မက်ပြီး ငွေနဲ့ဝယ်ယူတဲ့ အဓိပ္ပာယ်ပါဘဲ မောင်ရာ။ မေမေက သမီးကို ငွေနဲ့ရောင်းတယ်။ တွေးမိတိုင်း သိပ်စိတ်ပျက်တာဘဲ မောင်ရာ။

ဒီမှာ မောင်နဲ့လွင်ဟာ လင်မယား ဖြစ်ခဲပြီနော်။ ဒီတော့ စကားကုန်ပြောချင်တယ်။ သူနဲ့လွင်ဟာ ညမှောင်မှောင်အိပ်ရာထဲ တယောက်တယောက် မမြင်ရတဲ့ အခါမှာသူ့ကို မောင်လို့ စိတ်နှလုံးသွင်း ကြည့်တယ်။ မရပါဘူး။ မသာယာပါဘူး မောင်ရာ။ လူချင်းမှမတူဘဲကို။ 'န ဂျ ကညနီက ခအနီ ငွေသာ နားလည်တဲ့ကုန်သည်။' 'န ဝသချဒအ ညသတ သတ အသ ၁၆နူသလနး' နဲ့ညသတျ သညပ သမ ငျနီ။

မောင်နားလည်ရောပေါ့ကွာ။ ဒါနဲ့လေ လွင်တခါတခါ စိတ်ကူးရရင် လည်ပင်းမှာ၊ ရင်ဘတ်မှာ၊ ရင်ညွန့်မှာ၊ မင်နီနဲ့ မင်နက်နဲ့စပ်၊ နီညိုညို အရောင်နဲ့ မောင်လွင့်ကို အချစ်တံဆိပ် ခပ်နှိပ်လိုက်တဲ့ ပုံမျိုးတွေ၊ အဲသည့်နေရာတွေမှာ ဆေးခြယ်ထားတယ်။ ဒီတော့ သူက (ဒါဘာလုပ်တာလဲ)တဲ့မေးတယ်။ လွင်က မပြောပါဘူး။ (နားမလည်ဘဲနဲ့ မသိချင်စမ်းနဲ့)လို့

ငေါက်လိုက်တယ်။

လွင်က အဲသည်လို မောင်ရဲ့ အချစ်တံဆိပ်တွေလုပ်ပြီး မှန်ထဲကြည့်နေရတော့ ဟို၃-ရက်ကလေး ပြန်တွေးပြီး ပျော်လာတတ်တယ် မောင်ရဲ့။ ဘယ်တော့မှ ပြန်မရနိုင်တော့တဲ့ ဒီ ၃-ရက် လွင်မောင့်ကို လွမ်းတိုင်း အဲဒီမောင့်အချစ်တံဆိပ်တွေ ခတ်နှိပ်တာဘဲ။

အဲသည်တုန်းက သည်ထက်ဆက်ပြီး ရက်များများနေရမယ်ဆိုရင် လွင်အကြံအောင်မှာနော်။ ခုတော့အိမ်က ကလေးမိချူချာလေးကြောင့်။ အခု ဒီလူနဲ့ ယူဖြစ်ရတာလဲ။ သူ့ပရောဂပါတယ်မောင်ရဲ့။ ဘာကြောင့်လဲသိလား။ မောင်ကို ဖွင့်မပြောရသေးဘူး။ မောင်စိတ်မကောင်းမှာစိုးလို့။ ဒီကလေး မဆုံး မိက နာတာရှည်လေး။ ဆေးအမျိုးမျိုး ဆရာအမျိုးမျိုးနဲ့ကုလိုက်ရတာလေ။ အဲသည်တော့ အခုလူက မေမေကိုရက်ရက်ရောရော ငွေချေးပါရော။ ဒင်းက ဒီယုန်မြင်လို့ ဒီချုံထွင်တာကိုး။ လွင်လခလေးနဲ့ သူ့ကြွေးတော်တော်နဲ့ ပြန်မဆပ်နိုင်မှန်းလဲသိရော သူမေမေကို နားဖောက်တော့တာကိုး။ ဒါပါဘဲ မောင်ရယ်။ ဘဝကံမလှတဲ့ မိလွင်အဖြစ်က-

သို့သော် သူဟာ လွင်ခန္ဓာကိုယ်ကိုဘဲရမယ်။ စိတ်ကိုတော့ ဘယ်တော့မှမရဘူး။ လွင်စိတ် ကတော့ ထာဝစဉ် မောင့်ဆီမှာဘဲ။ တရက်ထဲနဲ့ တသက်စွဲတဲ့ မောင့်ဆီမှာဘဲ။

ကဲ-လွင်ဟာ မောင့်ကိုဘယ်လောက်ချစ်တယ်။ ဘယ်လောက်စွဲတယ်ဆိုတာ မောင်သိပြီ။ ဒီတော့ မောင်က လွင်ကို (ဟိုတုန်းကလို ချစ်သေးရဲ့ မြတ်နိုးသေးရဲ့လား။ ‘မှောင်ထဲကချစ်သူ’ ‘စိတ်ထဲကမယား’ လို့ သဘောထားနိုင်သေးရဲ့လား။

အို...အို..သည်လိုမေးမိတော့ မောင့်အပေါ် တင်းမာရာ ရောက်သွားပါတယ်။ တကယ်တော့ လွင်က မောင့်ကို တောင်းပန်ရမှာပါ။ မောင်လွင်ကို သနားပါကွာ ချစ်ပါအုံးကွာ။ စာသဝဏ်တွေနဲ့ မောင့်ဝတ္ထုတွေနဲ့ ချော့ပါမြူပါအုံးမောင်ရာ။ လွင်ဟာ အခုသိပ်ပြီးအားငယ်နေပါတယ်ရှင်။ တော်ဦးမယ် မောင်။

၂၄ အ သကညအူနူ ဂျူနူ

မောင့်ထာဝစဉ်လွင်

ထို့ကြောင့် ကျွန်တော် ၁၉၆၁-ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလထုတ် ရှုမဝတွင်ပါသော အောက်ပါဝတ္ထုကို ရေးခဲ့ပါ၏။

အခန်း - ၁၀

ပြန်လည်တွေ့ဆုံသည်တိုင်အောင်

တခါတွေ့သူရဲ့၊ ကြာကြာလေမေပါဘူး။

“ချစ်စွာသော ‘တီ’ ဟိုမြို့ကိုပြောင်းသွားကြောင်း စာတော့ရပါရဲ့၊ သတိမေ့လို့ဘဲလား၊ တမင် အရွဲ့တိုက် တာဘဲလား၊ အဲဒီမြို့က ‘တီ’လိပ်စာ ပါမလာတော့ မောင့်မှာ စာမပြန်နိုင်၊ ‘တီ’ဆီကလဲ နောက်ထပ် စာမလာ။ တနေ့တနေ့နဲ့ တရွေ့ရွေ့ကြာခဲ့ပြီကော။ အမှန်ပြောရမှာဖြင့် မောင့်မှာ ‘တီ’ကို လွမ်းတဲ့ စိတ်နဲ့ဘဲ တဖြည်းဖြည်းဆွေးမြေ့ ကျေမွပြီး အမှန်ကလေးတွေဖြစ်၊ အဲဒီအမှန်ကလေးတွေက လေထဲ လွင့်ပါ။ ‘တီ’ကို တမ်းတတဲ့ စိတ်နဲ့ ‘တီ’ဆီရောက်။ ‘တီ’က အသက်ရှူလိုက်တော့ ‘တီ’နာခေါင်း ထဲဝင်။ အဲဒီအခါမှာ ‘တီ’ကလဲ ရေပြောင်းမြေပြောင်းမို့ နှာစေးနေလို့ ‘ဟပ်ချိုး’လို့ ချေလိုက်တော့ကမှ မောင့်ခန္ဓာကိုယ် အမှန်ကလေးတွေဟာ ‘တီ’နပ်နဲ့ ကလပ်စည်းဖြစ်ပြီး မောင့်ရုပ်လုံးပြန်ပေါ်ကာ တူနှစ်ဖြာ ပြန်လည်တွေ့ဆုံရမှာလား။ နှစ်မသက်လယ် လှမျက်ခြယ်ရယ်”

“ထို့”

ကျွန်တော်သည် လူကောင်းစစ်စစ်မှ ကံဆိုးမိုးမှောင်ကျ၍ သန်းဆွေဖြစ်ကာ ရှုမဝစားပွဲတွင် ထိုင်လျက် အထက်ပါ ‘ဆွေးမြေ့ကျေမွ အမှန်ဖြစ်’စာကို ရေးနေစဉ် နောက်မှကိုကျော်၏ စက်ဆုပ်သံကို ကြားလိုက်ရသည်နှင့် ရုတ်တရက်ဖြင့် လန့်ဖျပ်သွားကာ သူ့မျက်နှာကို သမင်လည်ပြန် ကြည့်လိုက်ပြီး “ဘာဖောက်ပြန်တာလဲဗျ ကိုကျော်၊ ဒါအချစ်အနု ပဋိလောမရုပ်ဝါဒလေ၊ ခင်ဗျားသေသေချာချာ ဖတ်ပြီး ပလား”

“ဖတ်ရသေးပါဘူး၊ ကျုပ်ဖတ်တာက အပေါ်ဆုံးတကြောင်းဘဲ၊ ခင်ဗျားရေးတာဟာ အင်မတန် အများတကာနဲ့ ဆန့်ကျင်တယ်၊ ဗန်းမော်တင်အောင် စကားလုံးနဲ့ ပြောရရင် ခင်ဗျားဟာ ‘ဆန့်ကျင် ဘက်ရဲ့ မယားပါသားဘဲ..”

ကျွန်တော်မျက်လုံးပြူးကာ....

“အမယ်လေး...အမယ်လေး ကိုကျော် ခင်ဗျားစကားဟာ အင်မတန်အဓိပ္ပာယ်ပြည့်ဝ လေးနက်လှပါကလား၊ ဘာကြောင့် ကျုပ်ကို ဒီလိုစွပ်စွဲနိုင်တာလဲ၊ ကိုယ့်ရဲဘော်အချင်းချင်း ရှင်းရှင်းဘဲပြောပါ ရဲရဲကြီးဝေဖန်ပါ၊ ဘာမှမထောက်မညှာပါနဲ့”

“မညှာပါဘူး မညှာပါဘူး၊ ခင်ဗျားရေးတဲ့ အပေါ်ဆုံးစာကြောင်းကို ပြန်လည်ဆန်းစစ် ကြည့်ပါ၊ အများတကာက တီကိုရှုံ့ကြတယ်၊ ခင်ဗျားကျမှဘဲ ‘ချစ်လှစွာသော တီ’ဆိုတော့ ထို့...ခင်ဗျာစာ ဖတ်ရတာနဲ့ ကျုပ်ဖြင့် အန်ချင်တယ်ဗျာ”

ဤတွင်မှ ကျွန်တော်မှာ ပြုံးလာနိုင်ပါတော့သည်။ အစဦးဖြင့် ကိုကျော်တွင် ဟိုသူတို့ ကိုယ်သူတို့ လက်ဝဲဆိုသူတို့၏ နတ်ဆိုးဝင်ကာ ကျွန်တော့်ကို ချေမှုန်းတိုက်ဖျက်လေတော့မည် လားဟု ထိတ်လန့်မိတာ အမှန်ဖြစ်ပါသည်။ ယခုမှ စိတ်အေးသွားကာ...

“အော်...ကိုကျော်ရဲ့ ကျွန်တော်ရေးတာက အင်္ဂလိပ်စာ ()တီကိုပြောတာပါ။ ‘တီ’ဆိုတော့ ကျွန်တော့်ရည်ရွယ်ချက်မှာ ‘သိန်း’လဲဖြစ်နိုင်တယ်။ ‘သန်း’လဲဖြစ်နိုင်တယ်ပေါ့ဗျာ”

သို့တိုင် ကိုကျော်က မျက်လုံးကိုဖြူပြန်ကာ-

“ဗျာ...တီက သိန်းလဲဖြစ်နိုင်တယ်၊ သန်းလဲဖြစ်နိုင်တယ်”

သူသည် အံ့သြဟန်ပြုကာ “အေးလေ-ဗုဒ္ဓဘာသာတရားတော်နဲ့ ကြည့်ရင်ဖြင့် သတ္တဝါ မှန်သမျှ ဘဝထိုထို ပြောင်းနိုင်လေတော့ တိကနေပြီး သိန်းမက သန်းမက စွန့်တို့ ကြမ်းပိုးတို့လဲ ဖြစ်နိုင်ပေမပေါ့”

မြွေပွေးပိုးထိ ဤတွင်မှ ကျွန်တော် သူ့ပြက်လုံးကို သိရှိရ၍ ထိုင်နေရာမှ ငေါက်ကနဲထ လိုက်ပြီး-

“ကဲ-ကိုကျော် ခင်ဗျား မဂ္ဂဇင်းမှာ ခင်ဗျာဟာသနဲ့ဘဲ ခင်ဗျားဝတ္ထုတွေ ရေးထည့်နေပေ တော့၊ ကျုပ်လာဆရာမတင်နဲ့၊ သောက်ပူလဲမရှာနဲ့တော့၊ ကျုပ်ဖာသာကျုပ် ကိုယ့်အရပ်ပြန်ပြီး ပါတီလေးဘာလေးဝင်ပြီး နိုင်ငံရေးသမားယောင်ယောင် ဘာယောင်ယောင် လုပ်စားနေတော့ မယ်၊ အခုခေတ် ဒါဘဲကောင်းတယ်”

ပြောပြောဆိုဆိုနှင့် ကျွန်တော်က ခြေလှမ်းပြင်လေရာ၊ ကိုကျော်သည် ကျွန်တော့်ပခုံးနှစ် ဖက်ကို ကိုင်၍...

“ကျွဲမြီးမတိုစမ်းပါနဲ့၊ ဆရာကြီးရာ၊ ကျွန်တော်က ခင်ဗျားစိတ်ရွှင်အောင်လို့ တမင်ရီစရာ လုပ်တာပါ”

သို့တိုင် ကျွန်တော်က သူ့လက်တွေကို ဖယ်ချရင်း...

“မလိုဘူးဗျာ-မလိုဘူး လောကမှာ ကျုပ်ကသာ သူများကိုရီစရာလုပ်မယ်၊ သူများက ကျုပ်ကိုမလုပ်ရဘူးဗျ”

“ကောင်းပါပြီဗျာ..နောက်မလုပ်ပါဘူး၊ ကဲ-အခု ရှေ့လအတွက် ခင်ဗျားဝတ္ထုရေးပါတော့”

“ခင်ဗျားကလဲ ဝတ္ထုရေးတာကို နေရာမရွေး အချိန်မရွေးခိုင်းနေတာဘဲ၊ ဝတ္ထုရေးရတာ ဟာ ဖ-ဆ-ပ-လ အမတ်ကို မဲပေးရသလို လွယ်တယ်များ အောက်မေ့နေသလား၊ စဉ်းစားရ သေးတယ်ဗျ”

“စဉ်းစားပါဗျာ စဉ်းစားပါ၊ နောက်ကျချင် ကျပစေ၊ ဝတ္ထုကောင်းရင်ပြီးရော”

“ကောင်းမကောင်းတော့ ဘယ်အာမခံနိုင်မလဲဗျ၊ ခေါင်းထဲက ထွက်လာတာကို ရမှာဘဲ”

“ကဲပါဗျာ...ရေးမှာရေးပါ၊ ရော့...စီးကရက်”

ကျွန်တော်သည် သူ့စီးကရက်ကိုယူလိုက်ပြီး-

“အို..အခု မရေးနိုင်သေးဘူးလေ၊ စိတ်ရွှင်အောင် ရုပ်ရှင်တခု သွားကြည့်အုံးမယ်၊ ပေး ပိုက်ဆံ”

ဤတွင် ကိုကျော်က ယခုမှ သတိရဟန်နှင့်-

“အော်...မနေ့က မိန်းကလေးနှစ်ယောက် လာတယ်ဗျာ၊ သော်တာဆွေကို တွေ့ချင်လို့တဲ့”

“ဟင် ဟုတ်လား တော်တော်နိပ်ရဲ့လားဗျ”

“နှစ်ယောက်စလုံးလှတယ်ဗျာ..၊ အော်..တယောက်က ခင်ဗျားနဲ့တွေ့ဘူးပြီးသားဆိုတာဘဲ၊ စကားပြောတော့ ဝဲတဲတဲနဲ့၊ သူတို့ ဒီနေ့လာကြအုံးမယ်လို့ ပြောသွားတယ်”

မည်သူမည်ဝါနည်းဆိုသည်ကို ကျွန်တော်သိပါပြီ။ ထို့ကြောင့် ထိုနေ့ဘယ်မှမသွားတော့ဘဲ သူကလေးကိုစောင့်ရင်း စာပွဲတွင်ထိုင်ကာ ဝတ္ထုရေးပါတော့သည်။ နာမည်က “ပြန်လည်ဆုံတွေ့ရသည်တိုင်အောင်”

ကျွန်တော်သည် နေ့လယ်နေ့ခင်းများ၌ ဘားတွင် ဘိလိယက် ဘီယာတည်းဟူသော ဘီသုံးလုံးနှင့် အချိန်ဖြုန်းလေ့ရှိကြောင်း မိတ်ဆွေသိပြီးဖြစ်ပါလိမ့်မည်။

ထိုနေ့ နာရီပြန်နှစ်ချက်ခန့်တွင် ကျွန်တော်မူးလိုက်ဘား (ဆူဆူ ၂၉၁)ဘိလိယက်ခုံနံဘေး၌ ကြူတံကိုင်ကာ မိမိအလှည့်ကိုစောင့်ရင်း၊ ဘယ်ဘက်ပါးစောင်က စီးကရက်ကိုခဲလျက်၊ နှုတ်ခမ်းညာဘက်ခြမ်းမှ ဘီယာဖန်ခွက်ကို မော့နေစဉ် တယ်လီဖုန်း ဘဲလ်တီးသံကြားရပြီးနောက်၊ ဘွိုင်တယောက် ကျွန်တော့်ဆီသို့ ရောက်လာကာ...

“ဆရာကို စကားပြောချင်လို့တဲ့...”

ကျွန်တော်သည် ဘီယာကိုမျိုချရင်း

“ဟွန် ဟွန်”

ထို့နောက် ဘွိုင်ကိုဖန်ခွက်ပေးခဲ့ပြီး ဖုံးသို့သွား၍ ကိုင်လိုက်ကာ-

“ဟဲ့လို”

“ဆရာ”

“ပေါ်အူးလား”

“ဟုတ်ကဲ့”

“ဘာကိစ္စ”

“ကြီးကြီးဘုရားရယ် အခုဘဲရောက်လာတယ်ဆရာ”

“ဟေ...”

ရုတ်တရက် ကျွန်တော့်မျက်ခန်းနှစ်ဖက်သည် အထက်သို့မြင့်တက်သွားကာ ဘီယာစုတ်နေစဉ်မှ ဘယ်ဘက်ထောင့်က အခဲမပျက်ခဲသော စီးကရက်သည်ပင်လျှင် ကျွန်တော့်ပါးစောင်မှ ပြုတ်ကျသွားတော့သည်။ ပေါ်အူးက ကြီးကြီးဘုရားခေါ်သူမှာ မည်သူပါနည်း။ အခြားသူဟုတ်ပါရဲ့လား။ ရွှေမန်းက ဒေါ်ကြီးစိုးပေါ့ခင်ဗျာ။ ကျွန်တော်သူနာမည်ကြားရသည်နှင့်ပင် ရင်ထိတ်နေပါပြီ။

“ဆရာကို ခုချက်ချင်း တွေ့ချင်သတဲ့။”

“အေး အေး ဖြစ်ရမယ်၊ ကောင်းပြီ ကောင်းပြီ”

ထို့နောက် ကျွန်တော်သည် ကစားဖော်များကို ခွင့်ပန်ကာ မကြာမီ၌ မိမိအိမ်ရှိရာသို့ ကားကို အပြင်းနှင်ခဲ့ရလေသည်။

ကျွန်တော်၏ အိမ်ရှေ့ဧည့်ခန်း တယောက်ထိုင်ဆိုဖာပေါ်တွင် ဒေါ်ကြီးစိုးသည် ခန့်ခန့်ကြီး တည်မြဲလျက်ရှိသည်။

“ဟလို..ဒေါ်ကြီး၊ ဟိုကလူတွေ ကျန်းကျန်းမာမာ ရှိကြပါစနော်၊ ကိုကြီးဝင်းမောင်ကော ပုလင်းမထောင်တော့ဘူးဆို ဦးဘဇံတယောက်ဖောက်ပြန်ပြီလို့ ကြားတယ်”

ကျွန်တော်က ရွန်းရွန်းပပ နှုတ်ဆက်ပါသည်။ သို့သော်...ဒေါ်ကြီးစိုးသည် ကျွန်တော့် စကားကို ဂရုမစိုက်ဘဲ မျက်နှာထား ခပ်သုန်သုန်နှင့်...

“မင်း...ထိုင်စမ်းပါကွယ်”

ကျွန်တော်မှာ မျက်နှာသေကလေးနှင့် ငုတ်တုတ်ဖြစ်သွားရတော့သည်။

ဒေါ်ကြီးစိုးမှာ ယခုမှပင် မန္တလေးမှလေယာဉ်ပျံနှင့် ရောက်လာခြင်းဖြစ်၍ သူ့မျက်နှာတွင် အရေးကြီးသော ကိစ္စတစ်ခုရှိကြောင်း ဖော်ပြလျက်ရှိသည်။

“ငါ သိပ်စိတ်မချမ်းမသာဖြစ်နေရတယ်ကွယ်..ဒါကြောင့်မင်းဆီ ငါလာခဲ့တာဘဲ”

“ဘာကိစ္စလဲ ဒေါ်ကြီး”

“မင်း အခုအတောအတွင်းမှာ အားနေတယ် မဟုတ်လား”

“ဘယ်အားမလဲ ဒေါ်ကြီး၊ အခုဘဲ ဘိလိယက်ထိုးနေရင်းက ဒေါ်ကြီးရောက်တယ်ဆိုလို့ ပြန်ခဲ့ရတာ”

ဒေါ်ကြီးသည် ရုတ်တရက် မနှစ်မျို့သော အမူအရာဖြစ်သွားကာ၊ ကျွန်တော့်စကားကို ဖြတ်၍..

“အို...ဘာမဟုတ်တဲ့ အလုပ်တော်စမ်း၊ ဒီတပတ် နှစ်ပတ်အတွင်းမှာ အရေးကြီးတဲ့ ကိစ္စများ ရှိသလားမေးတာ”

“ဘယ်...ရှေ့သီတင်းပတ် အတွင်းလား”

“ဟုတ်တယ်...”

“အာ..ဒေါ်ကြီးနယ်...အများကြီးရှိတာပေါ့”

“ဘာတွေလဲ”

“ဘယ်ဘယ်အတိအကျတော့ ပြောနိုင်အုံးမလဲ သိပ်များတယ်”

“ဘာတွေများသလဲ”

“ဟို...ဟို...သီတင်းကျွတ်မှာနဲ့. မင်္ဂလာတွေဆောင်မှာနဲ့...အဲ နို့ပြီး...ကျွန်တော့် သူငယ်ချင်း ခင်မောင်ကြည်လေ... သူထီပေါက်လို့. အရက်ဆိုင်ဖွင့်တာမှာ သခင်နုက ဒီဖွင့်ပွဲမျိုး တော့ ငါမလာချင်ဘူး ဆိုလို့. ကျွန်တော်ကဘဲ သူ့ကိုယ်စား သူ့လိုလည်ပင်း ပုတီးစွပ်ပြီး...မတား မဖြစ်လို့. တားထားတဲ့ကြိုးကို မဖြတ်မဖြစ်လို့. ကတ်ကျေးနဲ့ဖြတ်ပေးရမယ်။ နို့ပြီး...ဓာတ်ပုံနဲ့ဘာနဲ့. သတင်းစာတွေထဲ ပါလာမယ်လေ”

“တော်စမ်းပါကွယ်...အဓိပ္ပာယ်မရှိတဲ့ဟာတွေ”

ဒေါ်ကြီးသည် စိတ်မရှည်နိုင်တော့ဘဲ “ဘာမှဆက်ပြောမနေနဲ့တော့...မင်း မနက်ဖန်ခါ တောင်ကြီးကို သွားရမယ်”

ကျွန်တော် မျက်လုံးပြူးကာ...

“ဗျာ...တောင်ကြီးကို.”

“ဟုတ်တယ်...ရမ်းပြည်တောင်ကြီးကို”

“ဘာလို့လဲ..”

“မင့် ညီတော်မောင် ခင်အောင်ဝင်းက အခု အဲဒီမှာရောက်နေလို့.”

ဘာကိစ္စနဲ့လဲ...သူ့အစိုးရ ဝါဒဖြန့်ချိရေးအလုပ် လက်ခံလိုက်လို့လား”

“ဘယ်ဟုတ်ရမလဲ၊ မန္တလေး လာကတဲ. ပြဇာတ်မင်းသမီးတယောက်ကို တန်းတန်းစွဲဖြစ် ပြီး လိုက်သွားတာ”

“ဟင်..ဟုတ်လား”

“ဟုတ်တယ်၊ အခုတော့ ငါ့အပေါ်တာဝန်ကျနေတာပေါ့”

“ဘာတာဝန်ကျစရာရှိလဲ ဒေါ်ကြီးရာ၊ သူစွဲသူရလိမ့်မပေါ့”

“အရမခံနိုင်ဘူးဟဲ့၊ အရမခံနိုင်ဘူး” ဒေါ်ကြီးမှာ ရုတ်တရက် မျက်နှာနီသွားလျက် “ဒို့့မျိုးရိုးထဲကို ဒီလိုဇာတ်မျိုး ဖက်ခွက်စားတွေ အရောမခံနိုင်ဘူးဟဲ့.”

“အခုခေတ် မျိုးရိုးရယ် မဟုတ်ပါဘူး ဒေါ်ကြီးရယ်”

“ဟုတ်ဟုတ် မဟုတ်ဟုတ် ဒီလိုဖာတ်စင်ပေါ်တက်တဲ့ဟာမျိုးကို မလိုချင်ဘူး”

“ဒါတော့ စာရေးဆရာတွေတောင် တနှစ်တခါ ကကြသေးတာဘဲ ဒေါ်ကြီးရာ”

“ဟဲ့..ဒါက အရူးထကြတာဟဲ့၊ သူတို့အသင်းရုံပုံငွေရအောင် အရူးထကြတာ၊ မင်းစကား

ရှည်မနေနဲ့၊ ငါခိုင်းတာသာ လိုက်သွား”

“လိုက်သွားပြီး ဟိုကျ ကျွန်တော်က ဘာလုပ်ရမှာလဲ”

“ခင်အောင်ဝင်းကို မရ ရအောင် ပြန်ခေါ်ခဲ”

“သူ့ကောင်မလေးပါ ပါလာမယ်ဆိုရင်ကော”

“ဟဲ့....မင်းကို ဒီကိစ္စခွဲရအောင် လွှတ်တာဘဲ၊ မေးနေရသေးသလား”

“ဟာ...ဒေါ်ကြီးရာ” ကျွန်တော်ခေါင်းကုတ်ကာ...

“ကျွန်တော် ဒါမျိုးတော့ မလုပ်ချင်ဘူးဗျာ”

“ဘာမလုပ်ချင်တာလဲ”

“သူတို့ချစ်ခြင်း ခွင်းရမယ်ဆိုတော့”

“အမယ်...ကြီးကျယ်လိုက်တာ၊ သူ့အမေတုန်းကလဲ ငါဒီလိုဘဲခွဲခဲရတယ် သိလား”

“ဘယ်သူ့ အမေတုန်းကလဲ”

“ခင်အောင်ဝင်း အမေ”

“ဟင်...အန်တီ မလှမြင့်ရယ်”

“ဟုတ်တယ်”

“ဘယ်သူနဲ့ ကြိုက်လို့လဲ”

“ဒီလို ဇာတ်သမားတယောက်နဲ့ပေါ့”

“ဟင်...နောက်တော့ ဘာဖြစ်လဲ”

“ဘာဖြစ်ရမလဲ...ခင်အောင်ဝင်း အဖေ မောင်ဘဝင်းနဲ့ ဒို့ကပေးစားလိုက်တာပေါ့”

“ဒေါ်ကြီးတို့တော့ ငရဲကြီးမှာဘဲ”

“ဘာလို့ ကြီးရမလဲ”

“သူများချစ်ခြင်း ခွင်းတာကြီးကို”

အမယ်ကွယ်...အချစ်ဆိုတာ အဓိပ္ပာယ်မရှိပါဘူး တည်မြဲတဲ့အရာမှမဟုတ်တာ..မင်းအန် တီဟာ မောင်ဘဝင်းကိုကော နောက်ကျတော့ ဘယ်လောက်ချစ်သလဲ၊ မောင်ဘဝင်းကိုကော နောက်ကျတော့ ဘယ်လောက်ချစ်သလဲ၊ မောင်ဘဝင်း သေလို့ငယ်ငယ်ရွယ်ရွယ်ကလေးနဲ့ မုဆိုးမ ဖြစ်တာတောင် အခုထိနောက်အိမ်ထောင်မပြုဘဲနေတယ် မဟုတ်လား”

ဟုတ်ပါသည် အန်တီမလှမြင့်မှာ ခင်အောင်ဝင်းတယောက်မွေးပြီးနောက် အသက်အစိတ်မျှ၌ လင်သေသည်ပင် ယခုတိုင် နောက်ထပ် အိမ်ထောင်မပြုဘဲ ဗန်းမော်မြို့တွင် ကျောင်းဆရာ မလုပ်ကာ မုဆိုးမဘဝနှင့် နေပါသည်။

“အခု သူ့သားအကြောင်းကော အန်တီမလှမြင့်သိပလား”

“ဘယ်သိအုံးမလဲ။ ခင်အောင်ဝင်းက မန္တလေး လာနေရင်းဖြစ်တော့ ငါ့တာဝန်ကျနေတာပေါ့။ လှမြင့် စိတ်မကောင်းဖြစ်မှာစိုးလို့ ငါအကြောင်းမကြားသေးပါဘူး။ မင်းဆီသာလာခဲ့တာဘဲ။ အဲဒါမင်းတို့ညီအကိုချင်း ကြည့်သာစီမံပေတော့။ ငါတို့ညီအမချင်းတုန်းကတော့ ငါကဆောင် ရွက်ခဲ့ပြီ။ ကိုယ့်မျိုးရိုးဂုဏ်ကို အမြဲတမ်းစောင့်ထိန်းရတယ်။ တတ်နိုင်သလောက် ကာကွယ်ရတယ် ကွဲ့။”

ဒေါ်ကြီးပြောသည့်စကားကို ကျွန်တော်နားလည်ပါသည်။ သဘောကျလက်ခံပါသည်။ သို့သော် သူများချစ်ခြင်း ခွင်းရမည်ဆိုတော့ ယခုတိုင် လူပျိုကြီးဘဝနှင့် နေရသော ကျွန်တော့်မှာ စိတ်မရဲပါ။ ထို့ကြောင့်...

“ဒေါ်ကြီးရာ..ဒီကိစ္စများ ကျွန်တော့်ဆီဘဲ တကူးတကလာနေရသေး...၊ ဟိုက ကိုကြီးဝင်းမောင်တို့ ကိုအောင်ကြီးတို့ ခိုင်းလိုက်ပြီးရော”

“ဟဲ့...သူတို့မှာက အလုပ်မအားကြဘူးဟဲ့။ ငါနင့်ဆီလာခဲ့တဲ့အကြောင်းက” ဒေါ်ကြီးသည် ကျွန်တော့်ကို မျက်စောင်းခဲ့၍ အံ့ကြိတ်ကာ “ပထမဆုံး နံပါတ် (၁)က အရင်လှမြင့်တုန်းက ငါကဆောင်ရွက်ခဲ့တာလို့၊ နောက်လူငယ်ပိုင်းမှာ နင်က ကာကွယ်တယ်ဆိုတဲ့ ဂုဏ်ယူစေချင်လို့ဟဲ့။ (၂) အချက်က ခင်အောင်ဝင်းနဲ့ နင်ဟာ ညီအကိုချင်းမက အရင်းနှီးဆုံး သူငယ်ချင်းလဲ ဖြစ်တယ်။ (၃) အချက်က နင်ဟာ ဘားနဲ့ ဘိလိယက်ကလွဲပြီး သည့်ပြင် ဘာမှမလုပ်ဖူးလို့ ဆွေမျိုးက ပြောနေကြတယ်”

“နေပါအုံး ဒေါ်ကြီး” ကျွန်တော်ကစကားဖြတ်၍ “ဒါတော့သူတို့ အရမ်းပြောကြတာပါ။ ကျွန်တော်ဟာ တနင်္ဂနွေနေ့ နေ့တိုင်း ‘ဝါတွင်းသုံးလပတ်လုံး သံဃာတော်များဆွမ်းလုပ်ကျွေးရန်’ လို့ အရပ်ထဲလျှောက်အလှူခံတဲ့အသင်းမှာ ကိုယ့်မျက်နှာမြင်ရင် အားနာထည့် ထည့်ရမယ့် အိမ်တွေကို ရှေ့ဆုံးက စာရင်းစာအုပ်ကိုင်ဝင်ခဲ့တဲ့ လူတယောက်ပါဗျ။ မယုံရင် လမ်းထိပ်က အရပ်လူကြီး ဦးဘရှင်ကို မေးကြည့်ပါ။ ကထိန်ခင်းဘို့လဲ ဒီအိမ်တွေဘဲ အတင်းအလှူခံရအုံးမှာဘဲ”

ကျွန်တော်က ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင်ကြီးပင် ပြောလိုက်ပါသည်။ သို့သော် ဒေါ်ကြီးက မျက်မှောင်ကုတ်ကာ...

“တော်စမ်း...နင့် တောင်စဉ်ရေမရ စကားတွေ၊ နင့်ကို ငါနောက်ဆုံးပြောမှာက နင်တောင်ကြီးကို မသွားချင်မနေရ၊ ငါအမိန့်နဲ့ ခိုင်းတယ်၊ ဒါဘဲ”

ကဲ...ပတ်ပိတ်ကရော၊ ကျွန်တော် ဘာမျှပြောစရာ မရှိတော့ကပြီ။

ဒေါ်ကြီးစိုးမှာ သူ့နာမည်နှင့်လိုက်အောင် နေရာတကာတွင် ကြီးစိုးသည်။ သူ့ယောက်ျား

အပေါ်တွင် ဗိုလ်ကျသည်။ ဆွေမျိုးတွေကို သြဇာပေးသည်။ ကျွန်တော့်ကို အမိန့်ထုတ်သည်။ သူဖြစ်ချင်တာဟူသမျှ ဖြစ်စေရသည်။ ဥပမာပြုရသော် နန်းမတော် မယ်နု၏သမီး ဆင်ဖြူမရှင် နှင့် တူလိမ့်မည်ထင်သည်။ မိတ်ဆွေသိပါလိမ့်မည်။ ဆင်ဖြူမရှင်သည် မင်းတုန်းမင်းကြီး၏ သားတော်လေးဆယ်ကျော်ကို ဖြုခွင်း၍ မိမိသမီးတော် စုဖရားလတ်နှင့် မေတ္တာမျှနေသော သီပေါမင်းသားကိုမင်းပြုစေသည်။ ထို့ပြင် မြန်မာရာဇဝင်အဆက်ဆက် တကောင်းအဘိရာဇမှ စ၍ ဘုရင်ဆိုလျှင် မိန်းမတွေ လိုချင်သမျှယူရသော စံနစ်ကို ပယ်ဖျက်ကာ သားမက်တော် သီပေါအား မိမိသမီး စုဖရားမှတစ်ပါး အခြားမိဖုရားမထားရအောင် ချယ်လှယ်တော်မူသည်။ သီပေါမှာ ပါတော်မူသည်အထိ တလင်တမယားပင်။ အာဂမိန်းမပါပေ။ ဒေါ်ကြီးစိုးမှာ ဤလို မဖြစ်မနေ စီမံကိန်း၌ ဆင်ဖြူမရှင်နှင့် ကျွန်တော်က ဥပမာနှိုင်းပါသည်။ ထို့ကြောင့် အကြင် သုတေသီ စာရေးဆရာ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ဆင်ဖြူမရှင်ပါသည့် ပြဇာတ်ကို ကမည်းပြုပါက ရုပ်ရည် အမူအရာ အပြောအဆိုကို အကဲဖမ်းရန် ကျွန်တော်၏ဒေါ်ကြီးစိုးကို လာရောက်ကြည့်ရှုကြပါ ကုန်။

ဤသို့ပင် ဥပမာတင်အပ်သော ဒေါ်ကြီးစိုး၏ အမိန့်ကို ကြားရပြီးနောက် ကျွန်တော့်မှာ ရင်ထဲ၌ပင် ကတုန်ကယင်ဖြစ်ကာ ပေါ်ဦးအသင့်ချလာသော ကော်ဖီခွက်ကို တကျိုက်မျှမော့ လိုက်ပြီးမှ...

“ပေါ်ဦးရေ”

“ဆရာ..”

“ငါမနက်ဖန် တောင်ကြီးကို သွားရမတဲ့ကွ”

“ဟုတ်ကဲ့ဆရာ၊ ကျွန်တော်အခုနဘဲ လေကြောင်း ကိုယ်စားလှယ်ဆီကို ဖုံးဆက်လိုက်ပါ ဖြီ”

“နို့ပြီး အဝတ်အစားကော”

“အနွေးထည်တွေအားလုံး အသင့်ပြင်ပြီးပါပြီ”

“ဝ-ဆ-ဂ-ရ ကိုလဲ မမေ့ပါနဲ့ဟေ့”

“စိတ်ချပါ..ဆရာ”

ဒေါ်ကြီးစိုးက မျက်လုံးဖြူကာ

“ဟေ့..နင် ရှုပ်ရှုပ်ယှက်ယှက် နိုင်ငံရေးပါတီတွေထဲ ဝင်နေပြန်ပလား၊ ဘာလဲ ဝဆဂရ ၊ သခင်နုပါတီလဲ မဟုတ်ဘူး”

ကျွန်တော်မျက်လုံးပြူးသွားပါသည်။ စင်စစ် ကျွန်တော်၏ ဝ-ဆ-ဂ-ရမှာ ဝီစကီနှင့်ဆိုဒါ ရမ်နှင့် ဂျင်ဂျာဘီယာ တို့ကိုပြောခြင်းဖြစ်ပါသည်။ သို့သော် ကျွန်တော်ရုတ်တရက် ကံအားလျော်စွာ အကြံရ၍..

“ဟင်္သာ ဒေါ်ကြီးရဲ့၊ ဝက်-ဝက်ပေါင်ခြောက်ရယ်၊ ဆ-ဆလတ်ရွက်ရယ်၊ ရှာလကာရေရယ် ဂ-ဂေါင်းအုံး၊ အယ်-ဟုတ်ပါဘူး၊ ဂဏန်းရယ် စားဘို့တွေ ပြောတာဒေါ်ကြီးရဲ့”

“အို..ရှုပ်ရှုပ်ယှက်ယှက်၊ နင့်ဟာတွေ ဟိုရောက်ရင် ရေပြောင်းမြေပြောင်း တွေ့ကရာတွေ မစားနဲ့၊ အစစ အရာရာဆင်ခြင်၊ ဟိုတယ် ကောင်းကောင်းမှတ်”

“ဟုတ်ကဲ့ ဒေါ်ကြီး”

“နို့ပြီး ဟိုအရပ်မှာ မိန်းမတွေကို သတိထား၊ အပျိုချောချောတွေ့ရင် ကွေ့ရှောင်”

“စိတ်ချပါ ဒေါ်ကြီး၊ ကျွန်တော် ဒါမျိုးလဲ ဝါသနာမပါပါဘူး”

ဟောဗျ- ကျွန်တော်မှာ ဘီယာပုလင်းတို့၏ ဝိပါတ်ကိုလည်လေပြီလား။ အကြောင်းမှာ ကျွန်တော်သည် ဘီယာပုလင်းတွေကို ဖရစ်ဂျယ် (အအေးသေတ္တာ)ထဲထည့်ကာ အအေးစိမ့်၍ သောက်ခဲ့ပါသည်။ ယခုတောင်ကြီးမြို့မှာ အေးစက်လှပါသည်။ ကျွန်တော်ဖရစ်ဂျစ်ဒယ်ကို ရောက်နေသည်နှင့် တူလှပါသည်။

ကျေးဇူးပြု၍ ကျွန်တော်တို့ မြေပြန့်သားတွေအဖို့ တောင်ကြီးမြို့သည် ဖရစ်ဂျစ်ဒယ်ဖြစ် သည်ဟု ဆိုပါရစေတော့။

ဖရစ်ဂျစ်ဒယ် သူတွေကိုလည်း (တောင်ကြီးသူ တောင်ကြီးမောင်ဟု မဆိုချင်ပါ၊ ရိုင်းသည် ထင်ပါသည်။) ချောမောလှပကြပါသည်။ ဖရစ်ဂျစ်ဒယ်ထဲ ထည့်ထားသော ဩစတြေးလီယာ ပန်းသီးကြီးများကဲ့သို့ ပြည့်ဖောင်းရွန်းအိလျက် ရှိပါသည်။

မိုးတဖွဲဖွဲရွာနေသည်။

လေတဖြူးဖြူးတိုက်နေသည်။

ပတ်ဝန်းကျင်သစ်ပင်တွေက စိမ်းညိုနေသည်။

ရာသီဥတုမှာ တစိမ့်စိမ့် အေးစက်နေသည်။

ကျွန်တော်သည် ဟိုတယ်တည်းခန်း၌ နေသားတကျ ရှိပြီးနောက်ပထမ ဘာမျှစိတ်မကူး နိုင်သေးဘဲ ဝီစကီကို သောက်လိုက်ရသည်။

နံနက်စာ စားပြီးသောအခါ၌ သွေးလေး၍ အိပ်ချင်လာသည်။ အိပ်ချင်၍ အိပ်လိုက် သောအခါတွင် ခေါက်ကနဲ ပျော်သွားသည်။

အပြင်ဘက်မှ တဒေါက်ဒေါက်နှင့် တံခါးခေါက်သံကြား၍ နီးသောအခါ၌ မျက်စိမဖွင့်ချင်၊ မထချင်၊ တကိုယ်လုံးလေးလံ ထိုင်းမှိုင်းလျက်ရှိသည်။ ဤကဲ့သို့ ခံစားမှုမျိုး တခါမျှမကြုံဘူးခဲ။ ဤအကြိမ် ပထမဖြစ်သည်။ ကျွန်တော့်ကိုယ်ပင် ကျွန်တော်ဤမျှ အအိပ်ကြူးဘိသလောဟု အံ့သြမိသည်။

အပြင်မှ တံခါးခေါက်သူကလည်း တဒေါက်ဒေါက်နှင့် အားမနာပါးမနာ ခေါက်ပါဘိ

သည်။

ထို့ကြောင့် အိပ်ချင်မူးတူးသံနှင့်...

“ဘယ်သူလဲ”

“ဘွိုင်..”

“ဘွိုင်အလုပ်မရှိဘူး၊ ကျုပ်ဘာမှမလိုချင်သေးဘူး”

“မဟုတ်ဘူး ဆရာအတွက် အကြံဉာဏ်ပေးဘို့ မန်နေဂျာကလွှတ်လိုက်လို့ပါ”

“ဘာကိစ္စများပါလိမ့်”

ကျွန်တော် အိပ်ရာမှအနိုင်နိုင် ကြိုးစားထကာ၊ တံခါးဖွင့်ပေးလိုက်ပြီး၊ သူ့ကိုမျှ သေသေချာချာ မကြည့်နိုင်ဘဲ အိပ်ရာသို့ ပြန်လှဲလိုက်သည်။

“ဆရာ ဆက်မအိပ်ပါနဲ့တော့”

“ဘာလို့လဲ ကျုပ်သိပ်အိပ်ချင်နေတာဘဲ”

“အိပ်ချင်တိုင်း အိပ်ရင် ဆရာဖျားလိမ့်မယ်”

“ဟုတ်လား ကျုပ်ကိုယ်တွေလက်တွေ အင်မတန်လေးလံတယ်၊ ဘာလုပ်ရမလဲ”

“ထပြီး ရေချိုးလိုက်ပါ၊ ရေနွေးနဲ့ အသင့်စီမံထားပါတယ်၊ နို့ပြီး ကွီနိုင်နဲ့ ကော်ဖီတခွက် သောက်ပြီး အပြင်ကို လမ်းလျှောက်ထွက်ပါ၊ တခြားအရပ်က ရောက်လာတဲ့ လူတွေဆိုရင် ဒီရာသီမှာ ဒီလိုဘဲအကြံဉာဏ်ပေးရပါတယ်”

“ကျေးဇူးတင်ပါတယ် ဘွိုင်”

ဤနေရာ၌ အိပ်ရာမှထရခြင်း၊ ရေချိုးရခြင်း၊ ကွီနိုင်သောက်ရခြင်းတို့မှာ ကျွန်တော့်အဖို့ အတော်ပင် ခက်ခဲသောအလုပ်ဖြစ်ပါသည်။ ဤကိစ္စတွေကို ကြိုးစားပမ်းစား အောင်မြင်ပြီး နောက်၌ အနွေးထည်ထူထူဝတ်ကာ လမ်းလျှောက်ထွက်ခဲ့ပါတော့သည်။

အချိန်မှာ ၃-နာရီထိုးပြီးလေပြီ။

ကျွန်တော်၏ခြေလက်အင်္ဂါတို့မှာ တစတစ ပေါ့ပါးလာ၍ စိတ်လည်းတဖြည်းဖြည်း ရွှင်လန်းလာလေသည်။

တမိုင်မျှ လျှောက်မိသောအခါတွင် ကျွန်တော့်ရှေ့တည့်တည့်၌ ထူးဆန်းသော ပန်းချီကား တချပ်ကို မြင်ရပါသည်။ ပုံသဏ္ဌာန်မှာ စိမ်းညိုသော သစ်ပင်တို့၏ နောက်ခံကားဖြင့် ပြာလဲသော ဂျစ်ကားတစီး၏ ရှေ့တွင် နီရဲသောကလေးမက ကုန်းကုန်းကွကွလုပ်နေခြင်းဖြစ်ပါသည်။

အံ့ဘွယ်သော ဖရစ်ဂျစ်ဒယ်သူ ပေတကား။ ဘာအဓိပ္ပာယ်ပေနည်း။ ကျွန်တော်အနီးသို့

ရောက်သောအခါ၌ ကားခေါင်းထဲ လက်နှိုက်နေသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ အော် ကားစက်ပျက် လို့ပါကလား။

ဖရစ်ဂျစ်ဒယ်သူသည် ကျွန်တော့်ကို ခေါင်းမော်၍ ကြည့်လိုက်ပါသည်။ သူ့မျက်ခမ်းတို့ သည် သူ့လုံချည်ကဲ့သို့ ရဲရဲနီနေ၏။ သူ့ဦးခေါင်းမှ ကြက်မတမ်းမလောက်ရှိသော ဒေလီယာ ပန်းကလည်း လျှမ်းလျှမ်းတောက်နေပါသည်။ သူ့မျက်လုံးတို့မှာ ပြူးကျယ်ဝိုင်းစက်၏။ မျက်ခန်း မွေးတို့မှာ ကျောက်စမ်းရေညှိကဲ့သို့ စိမ်းညို၍ ပါးအိုတို့မှာ ကလေးတင်ပါး ကြမ်းပိုးကိုက် ထားသည့်နှယ်၊ ပန်းရောင်ခြယ်ပေသတည်း။

ဖရစ်ဂျစ်ဒယ်သူတို့၏ ကိုယ်လုံးကိုယ်ပေါက်လှပပုံကို ချီးကျူးရလျှင်ကား ‘ဤနို့ဆီတွင် မလိုက်အပြည့်ပါသည်’ဟုဘိသို့သာ ရှိချေတော့မည်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်တော်အထူးမပြုတော့ပြီ။

‘ချော ချော တွေ့ရင် ကွေ့ရှောင်’ဟူသော ဒေါ်ကြီးစိုး၏ စကားကို သတိရပါသည်။ သို့သော် ကျွန်တော်သည် အနီးသို့ တသမတ်တည်း ရောက်သွားကာ-

“ဘာများ ကျွန်တော် ကူညီနိုင်ပါသလဲ”

မျက်တောင်ကော့ကြီးကို ဝင့်လိုက်ကာ

“ရှင် ကားပြင်တတ်ပါသလား”

ကျွန်တော်မုသား မပြောပါ။

“နဲနဲကလေးမှ မတတ်ပါဘူး”

“ဒါဖြင့် ကြံပေတော့၊ အော် နေအုံး နေအုံး၊ ကျမဆီပိတ်တယ်ထင်လို့ အဲယားတော့ ဆွဲထားတယ်၊ တွန်းစတတ်နဲ့ ရလိမ့်မလား တွန်းပေးစမ်းပါ”

သူသည် စက်ဖုံးကိုပိတ်၍ ကားပေါ်အကျ တက်ထိုင်လေပြီ။ ကျွန်တော်မှာ ကိုယ့်လော ကွတ်နှင့်ကိုယ် တွန်းရလေပြီ။

ကျွန်တော်ကားအမျိုးမျိုးကို စီးခဲ့ပါသည်။ တသက်နှင့်တကိုယ် ဤလို တွန်းရသော ကားကို မဆိုထားဘိ၊ ‘ဟန်ဒယ်လ်’လှည့်ရသောကားကိုမျှ မသုံးခဲ့ပါ။ တကားနွမ်းလျှင် တကားလဲ ခဲ့ပါ၏။

သို့သော် ကားကြီးကားလှ အပြိုင်စီးကြသော ရန်ကုန်မြို့ကြီးနှင့် မနီးသည့် ဖရစ်ဂျစ်ဒယ် သူကိုကား ကျွန်တော်ခွင့်လွှတ်ပါသည်။

မကြာမီ၌ ကျွန်တော့်ကျေးဇူးဖြင့် သူ့ကားစက်နှိုး၍ ‘သိုင်းကျူး’ဟုဆိုကာ ထွက်သွားလေ သည်။ ကျွန်တော်ဖတ်ဖတ်မော၍ ကျန်ခဲ့သည်။

သို့သော်သူနှင့် ကျွန်တော်ကား နောက်ဆက်တွဲဇာတ်လမ်း ရှိချေသေး၏။ အကြောင်းမှာ ကျွန်တော်သည် ဤနေ့ညနေမြို့ထဲ ပြန်ရောက်၍ ဟိုတယ်တခုကိုဝင်ကာ မနေ့ဂျာအား ခင်အောင်ဝင်း နာမည်ကို မေးနေစဉ် မဟာာ ကျွန်တော်အနီးသို့ ရောက်လာကာ ပြုံးရွှင်သော

မျက်နှာထားနှင့်...

“ဆရာကြီး ကျမ ဘာများကူညီနိုင်မလဲ”

ကျွန်တော်က ပြန်၍ပြုံးလိုက်ပြီး..

“ကျုပ်ကတော့ ကားစက်ရပ်နေတာမဟုတ်ဖူး။ လူတယောက်ကိုရှာနေတာဘဲ။ ဗန်းမော် က ခင်အောင်ဝင်းဆိုတာများ မတွေ့မိဘူးလား”

“ဒီနာမည်တော့ ကြားတောင်မကြားဘူးဘူး”

“ကဲ...ဒါဖြင့် ကြွပေတော့၊ အော်...နေအုံး...နေအုံး ...”

ကျွန်တော်က ရယ်မောကာ သူလည်းပြန်၍ရယ်လျက် “ဒီမြို့မှာရှိတဲ့ ဟိုတယ်တွေ တည်းခိုမိတွေ ညွှန်စမ်းပါ”

“ကောင်းပါပြီ ကျမ ကားနဲ့လိုက်ပို့ပါမယ်”

“တွန်းရအုံးမှာလားဗျာ”

“နောက်ကားတစင်း လဲခဲပါပြီ”

မကြာမီ ကျွန်တော်တို့သည် ကားပေါ်ရောက်၍ သူကကားမောင်းရင်း..

“ဆရာကြီး ဒီအရပ်က မဟုတ်ဖူးနော်”

“ရန်ကုန်ကပါ ကျွန်တော့်နံမယ်အရင်းက ဆရာကြီးမဟုတ်ပါဘူး အေးဆွေတဲ့”

“အော...ဦးအေးဆွေ ကျမနံမယ်က စောမူမူ”

“အို..ချစ်စရာကောင်းတဲ့ နံမယ်ကလေးဘဲ”

သူသည် ပါးကလေး အက်အောင်ပြုံး၍..

“ဟုတ်လား ဦးအေးဆွေ ဒီရာသီ ဒီအရပ် လာခဲ့တာဟာ ကိစ္စထူးရှိဟန်တူတယ်”

“ဟုတ်တယ် အခုနပြောတဲ့ ညီတော်မောင် ခင်အောင်ဝင်း အတွက်မဲ့”ဟုဆိုပြီး ကျွန်တော်၏ လာရင်းအကြောင်းကို ပြောပြပါသည်။

“အော... ပြဇာတ်မင်းသမီးမို့ သဘောမတူနိုင်တာလား။ ဒါပေမယ့် ကောင်မလေးမြင်ကြ ရင်တော့ သဘောကျကြမှာဘဲ၊ အင်မတန်ချောတယ်”

“မစောမူမူလောက်တော့ လှမယ်မထင်ပါဘူး”

“အို..မူမူ မလှပါဘူးရှင်”

ထို့နောက်၌ ကျွန်တော်တို့ ဟိုတယ်တခုသို့ရောက်၍ ဧည့်သည်စာရင်းကို မေးကြသည်။

ခင်အောင်ဝင်း နာမည်ကို မတွေ့ရ။

“သူက ပြဇာတ်မင်းသမီးနောက် လိုက်လာတယ် ဆိုတော့ ပြဇာတ်သမားတွေနဲ့များ အတူ နေလိမ့်မလား။ သူတို့တည်းတဲ့နော် သွားမေးပြီးပလား”

“မေးပြီးပြီ အပြင်ဟိုတယ်တခုမှာ တည်းတယ်လို့ ပြောလိုက်တယ်မူရဲ့”

“နို့..ဦးအေးဆွေ တည်းတဲ့ဟိုတယ်မှာကော”

“ရောက်ရောက်ချင်းဘဲ စာရင်းကြည့်ပြီးပြီ”

“ဒါဖြင့် အပြင်အိမ် တခုမှာ တည်းလိမ့်မယ် ထင်တယ်။ မေးစရာ ဟိုတယ်နဲ့ တည်းအိမ် တော့ ကုန်ပြီ”

“ကဲ..ဒီလိုဆို နောက်မှဘဲ အေးအေးရှာတော့မယ်။ မူကူကျပ်တည်းတဲ့ ဟိုတယ်လိုက်ပြီး ညစာစားပါ”

“ခွင့်ပြုပါဦးအေးဆွေ ဟိုတယ်အထိတော့ လိုက်ပို့ပါမယ်”

ထိုနေ့ည ၉-နာရီခန့် ကျွန်တော်ညစာပါ စားသောက်ပြီး၍ အိပ်ခန်းသို့ တက်ခဲ့သော အခါတွင် ကျွန်တော်၏ တဖက်ခန်းမှ ကြာပွတ်သံ တဖျောင်းဖျောင်းနှင့် နားမချမ်းသာစရာကို ကြားရပါသည်။ ဘာကိုများရိုက်နေပါသနည်းဟု နားကပ်၍ထောင်ရာ မည်သည့်အရာဝတ္ထုကိုမျှ မဟုတ်။ လေထဲတွင်သာ တရွှမ်းရွှမ်းမြည်နေခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ သားရေကြာပွတ် အကြီးစား ဖြစ်ဟန်တူသည်။ ဤအသံမှာ အခြားအခြားအချိန်မျိုး၌ နားထောင်ချင်စရာ ဖြစ်ကောင်းဖြစ်မည် မှန်သော်လည်း ယခုကဲ့သို့ ရာသီဥတု အေးအေး ဖရစ်ဖရစ်ဒယ်သူကို တွေး၍အိပ်ချင်နေသော ကျွန်တော့်အဖို့မှာ အတော်ပင် အခံရခက်လှပါသည်။ ထို့ကြောင့် နာရီဝက်မျှအာကာ၌ ဆက် လက် သည်းမခံနိုင်တော့ဘဲ သူ့အခန်းရှေ့ဆီသို့ တက်ခဲ့တော့သည်။ တံခါး၌ မြေပြည့်သည် ဟု စာကပ်ထားသည်ကို တွေ့ရသည်နှင့် ကျွန်တော်သည် နှစ်ချက်သုံးချက် ထုလိုက်ပြီး..

“မစ္စတာ ဝီလ်ဆင်”

သူက အသံခပ်မာမာနှင့်..

“ဟူး အာယူး..”

ဗိုလ်သံပါပါနှင့် ပြန်မေးပါသည်။ ကျွန်တော်ကလည်း အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့်...

“ခင်ဗျား တဖက်ခန်းကလူပါ”

“ရော...ဒါဖြင့် ဝမ်းထုပ်”

ပြတင်းပေါက် တထွာခန့်ပွင့်၍ အထုပ်ကျလာပြီး ပြန်ပိတ်သွားပါသည်။

“အို...ကျုပ်နားညည်းတယ်လို့မှ မပြောရသေးပါလား”

“ခင်ဗျား...ဒါဘဲပြောမလို့ မဟုတ်လား”

“မှန်တယ်”

“ဒါကြောင့်လဲ ကျုပ်ခင်ဗျားနားဆိုဘို့ ဂွမ်းအသင့်ဝယ်ထားတာဘဲ”

“ခင်ဗျား ဘုမပြောပါနဲ့”

“ကျုပ်လုံးဝမပြောချင်ပါဘူး၊ ခင်ဗျားကို အားနာလို့သာ ပြန်ပြောနေရတာပါ၊ ကျုပ်လေ့ကျင့်ခန်း ပျက်ပါတယ်”

“ခင်ဗျာ ကြာပွတ်သံရပ်ရင် ရပ်တော့။ မရပ်ရင် ကျုပ်မန်နေဂျာကို သွားတိုင်ရလိမ့်မယ်”

“မန်နေဂျာ အဖေကိုသွားတိုင်ချေပါ”

“ဟင် သူ့မှာ အဖေရှိသေးလို့လား၊ သူ့အရွယ်တော်တော် ကြီးနေမှဘဲ”

“အို...တယ်အူတဲလူဘဲ၊ ကျုပ် ၁၀-နာရီအထိ ခွင့်တောင်းထားတယ်ဗျ၊ ခင်ဗျား သွားတိုင်လို့အပိုဘဲ ကဲ ကဲ နာရီဝက်လောက်ဘဲသည်းခံပါ ကျုပ်ကို အနှောက်အယှက် မပေးပါနဲ့တော့”

ကြာပွတ်သံ တဖျောင်းဖျောင်း မြည်ပြန်တော့သည်။ ကျွန်တော် လက်လျှော့လိုက်ရတော့သည်။ ၁၀-နာရီမှ သူ့စကားအတိုင်း ရပ်စဲ၍ ကျွန်တော် စောမူမှုကို အိပ်မက်ခွင့်ရပေတော့သည်။

နံနက် မိုးသောက်တွင် ကျွန်တော်သည် အဝတ်အစားကို စတိုင်ကျကျ ပြင်ဆင်လေသည်။ အကြောင်းမှာ ထိုနေ့ခင်အောင်ဝင်းကို ရှာရာ၌ စောမူပါလိုက်၍ ကူညီမည်ဖြစ်၏။ သို့ရာတွင် ကျွန်တော်အခန်းကို သေ့ခပ်ပြီး၍ မျက်နှာလှည့်လိုက်သည်တွင် မစ္စတာဝီလ်ဆင်အခန်းမှ ခင်အောင်ဝင်း ထွက်လာသည်ကို မြင်ရသဖြင့် ဝမ်းသာအားရဖြစ်ကာ...

“ဟေ့ ခင်အောင်ဝင်း”

သူ ကျွန်တော့်ကိုလှည့်ကြည့်ကာ အံ့အားသင့်လျက်..

“ဟင်..ကိုကို”

“မင်းဘယ်မှာတည်းသလဲ၊ အခုဘယ်သူ့ဆီ လာတာလဲ၊ မစ္စတာဝီလ်ဆင်နဲ့ မင်းနဲ့သိသလား”

“မစ္စတာ ဝီလ်ဆင်ဆိုတာ ကျွန်တော်ပေါ့”

“ဟင်..ဒါဖြင့် မင်းညက ငါ့ကိုဂွမ်းထုတ်ပေးတာပေါ့”

“အို..ဒါ ကိုကိုလား”

“အေးပေါ့ကွဲ့၊ ငါမင်းအသံ မှတ်မိပါဘူးကွယ်”

“ကျွန်တော်ကတော့ ကိုကိုဖြစ်လိမ့်မလို့ ဘယ်လိုမှမစဉ်းစားနိုင်ဘူး ကိုကိုဘယ်လိုက ဘယ်လို ရောက်လာတာလဲ”

“ငါ့အရင် မင်းကပြောကွယ်”

“ကျွန်တော် ကမ္ဘာပေါ်မှာ အချောဆုံးကောင်မလေးနဲ့ ချစ်နေတယ်ကိုကိုရဲ့”

“အချောဆုံးလို့ဘဲ မင်းအဆုံးအဖြတ် မြန်လှချည့်လား အခုတော်ကြာ ငါ့ဆီလာမယ့် မဒီလဲ စောင့်ကြည့်ပါအုံး”

“အို..”

သူသည် ဝမ်းသာအားရ ကျွန်တော့်ပန်းကို ဖက်လိုက်ကာ-

“ကိုကိုလဲ ဒီကိစ္စနဲ့ဘဲလား၊ ဒါဖြင့် တောင်ကြီးမြို့ဟာ ကိုကိုနဲ့ညီညီအဘို့ သိပ်မင်္ဂလာရှိ နေတာပေါ့၊ လာ လာ အောက်ထပ် လက်ဖက်ရည်ခန်းဆင်းပြီး အေးအေးဆေးဆေး ပြောကြ ရအောင်”

စင်စစ် ကျွန်တော်သူတို့ချစ်ခြင်းကို ခွင်းရန်လာကြောင်း ပြောပြလျှင် သူမည်မျှ ဝမ်းနည်း ချိမ့်မည်နည်း။ ကျွန်တော်မပြောရက်ပါ။ နောက်မှကြည့်၍ စီမံရပေတော့သည်။

လက်ဖက်ရည်ခန်း၌ ထိုင်မိကြသောအခါ ကျွန်တော်က..

“မင်းညက ကြာပွတ်တဖျောင်းဖျောင်းနဲ့ ဘာလုပ်နေတာလဲ”

“ဂေါက်ချိုကကျင့်နေတာ ကိုကိုရဲ့”

“ဘာလုပ်ဖို့လဲ”

“ပြဇာတ်မှာ က ဘို့လေ”

ကျွန်တော် ဒေါ်ကြီးစိုးစကားကို ရုတ်တရက် တွေးမိ၍ မျက်ခုံးရှုံ့ကာ..

“ဟေ မင်းကိုယ်တိုင်တောင် ဇာတ်ခုံပေါ်တက်တော့မလို့”

“ဒီလို ကိုကိုရဲ့၊ အခု ကျွန်တော်ချစ်နေတဲ့ ကောင်မလေးက ပြဇာတ်မင်းသမီး၊ သူ့အဖေ က အဖွဲ့ပိုင်ရှင်၊ အဲဒါ သူတို့လို သဘင်ပညာနဲ့ အသက်မွေးနိုင်တဲ့ လူဖြစ်မှ သူ့သမီးနဲ့ ပေးစား နိုင်မယ်ဆိုလို့၊ ကျွန်တော်ကလဲ ကိုကိုသိတဲ့အတိုင်း ငယ်ငယ်ကတဲက အဆို အက၊ ဝါသနာပါခဲ့ တာ၊ အခု စိတ်ပါလက်ပါ ကြိုးစားလိုက်တော့ မဲယဉ်းပါဘူး၊ အောင်မြင်ပါလိမ့်မယ်၊ ဒီနေ့ ကျွန်တော်တို့ ‘ဖူးလ်ရီဟာဇယ်’ဘဲ ကိုကိုပါလိုက်ကြည့်ပေါ့၊ ကျွန်တော့်ယောက္ခမလောင်းကြီးနဲ့လဲ မိတ်ဆက်ပေးမယ်၊ ကျွန်တော်ဇာတ်ခုံပေါ်မှာ စွန်ရင်ဖြင့် ကိုကိုညီပြဇာတ်မင်းသားလဲဖြစ် အချော

ဆုံးကောင်မလေးနဲ့လဲညားရော”

သူဝမ်းသာအားရ ပြောပါသည်။

“နို့..မင်းတခါမှ မက,ရသေးဘူးလား”

“ဘယ်က,ရအုံးမလဲ၊ ဒီမြို့မှာ ပြဇာတ်ရုံမရှိတော့ ရုပ်ရှင်ရုံကို ဇာတ်ခုံပြင်နေရတယ်၊ မနေ့ကမှ ပြီးတယ်၊ နက်ဖန်က စက,ကြမှာဘဲ”

ယင်းသည်အကြိုက်ဝယ် ရွန်းရွန်းပအောင် ဝတ်ဆင်ထားသော ကျွန်တော်၏ ဖရစ်ဂျစ်ဒယ် သူရောက်လာသည်နှင့် ထိုင်ရာမှထလိုက်ပြီး..

“ဟော..မူမူရေ၊ ရှာစရာမလိုတော့ဘူး၊ တွေ့မယ့်တွေ့တော့ ဟိုဘက်ခန်း သည်ဘက်ခန်း သူ့အင်္ဂလိပ်နာမည် ပြောင်းထားလို့၊ ဟောဒီမှာ သူပါဘဲ”

ခင်အောင်ဝင်းသည် ထိုင်ရာမှထ၍ မူမူကို ကုလားထိုင်တလုံးပေးကာ..

“ကျွန်တော်လဲ တောင်ကြီးရောက်တော့ ဗမာဘောင်းဘီဝတ်တွေမြင်တာနဲ့ ဗိုလ်နာမည် ယူပစ်လိုက်တာဘဲ”

သုံးယောက်သား ပြုံးရယ်ကြကာ အသီးသီး ထိုင်ကြပြီး ကျွန်တော်ကမူမူအတွက် စားစရာ များ မှာယူပါသည်။

“ဟုတ်တယ်၊ ဒီနေ့ဇာတ်တိုက်တာ လိုက်ကြည့်ကြပါ၊ မမူမူအားရဲ့မဟုတ်လား”

“အားပါတယ် ဇာတ်သမားတွေ ကြည့်ချင်တာနဲ့ အဆင်သင့်ဘဲ ကိုခင်အောင်ဝင်းရည်းစားတော့ ကျမမြင်ဘူးပြီ သိပ်ချောတယ်”

ကျွန်တော်က “မူမူလောက်တော့ မချောဘူးထင်ပါတယ်”

“အမလေး မူမူနဲ့ နှိုင်းတောင်မနှိုင်းပါနဲ့”

“ဘယ့်နယ်လဲဟေ့ ခင်အောင်ဝင်း”

“တမျိုးစီ လှကြတာဘဲ ကိုကိုရာ”

ထို့နောက်၌ ကျွန်တော်တို့သည် မူမူကားနှင့်ပင် ပြဇာတ်ရုံသို့ ရောက်ကြကာ ခင်အောင်ဝင်းက ကျွန်တော်တို့အား သူ့ရည်းစားနှင့်လည်းကောင်း၊ သူ့ယောက္ခမလောင်းနှင့် လည်းကောင်း မိတ်ဆက်ပေးပါသည်။

နာမည်ကြီး ပြဇာတ်မင်းသမီး မြသိန်းတင်မှာ ပြောပအောင်ချောလှပေသည်။ သူ့ဘခင် ဦးဘဆင်မှာ အသက် ၅၀-ခန့်ထင်ရသည်။ အရွယ်နှင့်ကြည့်လျှင် လူချောကြီး တယောက်ပေ။

ဇာတ်တိုက် ကြရာတွင် ခင်အောင်ဝင်းမှာ အသံကောင်းသူလည်းဖြစ်သည်။ အပြော အဆို အမူအရာ၌ ကျောင်းကပွဲများ တုန်းကပင် နာမည်ကြီးခဲ့သူဖြစ်၏။ ယခု ကြာပွတ်ရိုက်၍

ကရသော ဂေါက်ချိုကမှာလည်း သူတို့အဖွဲ့သားများပင် ဝမ်းသာအားရ သြဘာပေးကြကုန်သည်။

ကျွန်တော်နှင့် မူမူသည် ငါးကျပ်တန်းမှ ကြည့်ရင်းမူမူက..

“ကိုဆွေ့ညီ သိပ်တော်တာဘဲ”

“ဒီကောင် တကယ်ပြဇာတ်မင်းသား ဖြစ်သွားတော့မှာဘဲ”

“ကောင်းတာပေါ့”

“လူကြီးတွေအမြင်နဲ့တော့ သိပ်ဆိုးတာပေါ့၊ ပြဇာတ်မင်းသမီး ယူရုံတင်မကဘူး၊ သူကိုယ်တိုင် ဇာတ်သမားဖြစ်သွားအုံးမယ်”

“အဲ့ဒါ ကိုဆွေ ဘယ်နှယ်လုပ်မလဲ”

“ဒေါ်ကြီးစိုးကတော့ မရရအောင်ဖျက်ဖို့ လွှတ်လိုက်တာဘဲ၊ ဒါပေမယ့် သူတို့ချစ်ခြင်း ခွင်းဘို့တော့ စိတ်မရဲဘူး၊ ဒီလိုဆို ပြန်တော့လဲ ဒေါ်ကြီးစိုးက ဆူအုံးမယ်”

“ဒေါ်ကြီးစိုးဆိုတာ ဘယ်သူလဲ၊ ကိုခင်အောင်ဝင်း အမေလား..”

“မဟုတ်ဘူး အဒေ 😊 ဆွေမျိုးထဲ ဗိုလ်လုပ်နေတဲ့ မဩဇာကြီးပေါ့”

“နို့.. ကိုခင်အောင်ဝင်းမှာ မိဘ မရှိတော့ဘူးလား”

“သူ့မေမေရှိတယ် ဗန်းမော်မှာ”

“ဒါဖြင့် သူ့မေမေကို သံကြိုးရိုက် ခေါ်လိုက်ပါလား၊ သူ့သားသူ ဖျက်ချင်ရင်လဲဖျက်၊ သဘောတူရင်လဲ ပေးစားပစေပေါ့၊ သူ့အမေ ကိုယ်တိုင်ဆိုတော့ ကိုဆွေ တာဝန်လွှတ်သွားတာပေါ့”

“ဟာ..ဟုတ်လိုက်တာ မူမူရယ်” ကျွန်တော်သည် သူ့ကို ရွန်းရွန်းစားစားကြည့်ကာ...
“ပေါ်အူးဆိုရင်လဲ ဒီလိုဘဲအကြံပေးမှာဘဲ”

“ပေါ်အူးက ဘယ်သူလဲ”

“ကိုဆွေ့တပည့်လေ”ဟုဆိုပြီး ပေါ်အူး၏ အကြံဉာဏ်ကောင်းပုံတွေကို ပြောပြပါသည်။

“ဟင်..ဒီလောက်တောင် တော်တဲ့လူကို တွေ့ချင်လိုက်တာ”

“တနေ့..တွေ့ရမှာပေါ့ မူမူ”

ကျွန်တော်သည် ဒေါ်ကြီးစိုးထံ ခင်အောင်ဝင်း၏ အခြေအနေအကြောင်းအရာ အားလုံး ကို

ရေးလိုက်၍ သူ့အမေဆီသို့မူ ‘ခင်အောင်ဝင်းအတွက် အလွန်အရေးကြီးသည်၊ အမြန်လာခဲ၊ ပါ’ဟု ကြေးနန်းရိုက်လိုက်ခြင်းဖြင့် အန်တီမလှမြင့်မှာ နှစ်ရက်အကြာ၌ ဗန်းမော်မှ ရောက်လာပေ တော့သည်။

ကျွန်တော်သည် သူ့သား၏ဖြစ်ထွေကို ပြောပြပြီး..

“အဲဒါ အန်တီ ဘယ်လိုသဘောရသလဲ”

“အန်တီ၊ သူ့ဘောထက် မမစိုးကခက်တယ်”

“ကျွန်တော်လဲ သူ့ကြောက်နေရတာဘဲ”

“သူတို့ချင်းဖျက်လို့ကော ရပါအုံးမလား”

“သူတို့ချင်းတော့ ခဲယဉ်းမယ်ထင်တယ်၊ ကောင်မလေးအဖေကြီးဆီသွားပြီး လူကြီးချင်း သာ စကားပြောပေတော့”

ထိုနေ့နံနက်ပိုင်း၌ ခင်အောင်ဝင်းတို့မှာ ညက ပြဇာတ်က၍ အိပ်နေကြသဖြင့် သားအမိ ချင်း မတွေ့ရသေးပေ။ ကျွန်တော့်သဘောကလည်း မတွေ့စေချင်ပါ။ အန်တီမလှမြင့်အား မူမူတို့ အိမ်တွင် တည်းစေလျက် လူကြီးချင်း တားမြစ်ခဲ၍ ကိစ္စပြီးပါက သူ့အမေလာမှန်း ခင်အောင်ဝင်း မသိအောင်ပြန်စေပါသည်။ သို့မှ ကျွန်တော့်အပေါ်တွင် လည်းကောင်း၊ သူ့အမေ အပေါ်တွင်လည်းကောင်း၊ ခင်အောင်ဝင်း၏ လက်ငင်းရန်တွေ့လွှတ်ချေမည်။ နောက် သွေးအေးမှသော်ကား အရေးမရှိတော့ပြီ။

ထို့ကြောင့် အန်တီမလှမြင့်ကို အဝတ်အစားပြင်ဆင်စေပါသည်။ အန်တီမလှမြင့်မှာ အသက် ၄၀-ကျော်ပြီမှန်သော်လည်း သားတယောက်သာမွေးခဲခြင်း ငယ်ငယ်ရွယ်ရွယ်နှင့် မှဆိုးမဖြစ်ခဲခြင်း၊ ကလေးများနှင့်သာ ဆက်ဆံရသော ကျောင်းဆရာမဘဝနှင့် နေခြင်းတို့ ကြောင့် အရွယ်နှင့်မလိုက်အောင် နုပျိုလှပေသည်။

ကျွန်တော်တို့သည် ဦးဘဆင်အခန်းရှေ့သို့ ရောက်ကြ၍ ကျွန်တော်ကတံခါးခေါက်လိုက် ခြင်းဖြင့် အတွင်းမှ ဝင်ခဲပါဟု ပြောသံကြားရစေ

ကျွန်တော်တို့သည် ဦးဘဆင်အခန်းရှေ့သို့ ရောက်ကြ၍ ကျွန်တော်ကတံခါးခေါက်လိုက် ခြင်းဖြင့် အတွင်းမှ ဝင်ခဲပါဟု ပြောသံကြားရသည်၌ ကျွန်တော်က “အန်တီပြတ်ပြတ်ဖဲပြောနော်” ဟု တီးတိုးမှာရင်း နှစ်ယောက်သား ရှေ့နောက် ဝင်သွားကြသည်။

ဦးဘဆင်သည် ထိုင်ရာမှ ငေါက်ကနဲထကာ အန်တီမလှမြင့်ကို အံ့ဩစွာနှင့် ကြည့်လိုက် သည်။ အန်တီမလှမြင့် မှာလည်း ဦးဘဆင်ကို ကြည့်ကာ ကြက်သေသေ၍ နေသည်။ ကျွန်တော် အံ့အားသင့်နေစဉ်မှာပင် တခဏအတွင်း၌ ဦးဘဆင်က...

“အိုး..မြင့်”

“အမယ်လေး..ကိုဆင်”

အလို...ဘုရား...။

နှစ်ဦးသား တယောက်ကိုတယောက်ပြေး၍ ဖက်ကြတော့သည်။

“အို...မြင့်...မြင့်”

“အမယ်လေး...ကိုဆင်...ကိုဆင်”

“မေ့ဘူးနော်”

“မြင်မြင်ချင်းမှတ်မိပါတယ် မောင်”

“အနှစ်အစိတ်ရှိပြီနော်”

“သုံးရက်တောင်စွန်းသွားပြီ မောင်ရဲ့”

“အိုး...အချစ်...အချစ်”

“ကိုဆင်...ကိုဆင်...”

“တသက်မတွေ့ရတော့ဘူး ထင်ထားတာနော်”

“နေနိုင်လိုက်တာ မောင်ရယ်...မြင့်တို့ဆီများ ပြန်မလှည့်တော့ဘူး”

“မြင့်တို့စုံတွဲ မြင်ရတော့၊ မောင့်အသဲ ကျွမ်းသွားမှာပေါ့ကွယ်”

“သူသေတာ အနှစ် ၂၀-ကျော်ပြီကော”

“ဟင်...”

“နောက်အိမ်ထောင်မပြုဘဲ စောင့်နေခဲ့တယ်”

“အလိုလေး...မောင်နဲ့တူလိုက်တာကွယ်”

“မဟာမြတ်မုနိဘုရားကြီး ရှေ့မှောက်မှာ သစ္စာပြုခဲ့ကြတာ မှတ်မိသေးရဲ့လား”

“တသက်မေ့ပါ့မလားကွယ်..။ သေတောင် “မြင့်”ဆိုတဲ့ နံမယ်ကလေးနဲ့ အသက်ထွက်မှာဘဲ”

“ဝက်စလီကျောင်းထဲမှာ တွေ့ကြတုန်းက သိပ်အိုက်တာဘဲနော်..”

“မြင့် မျက်နှာကို ချွေးသုတ်ပေးခဲ့တဲ့ လက်ကိုင်ပုဝါလေးတောင် အခုအထိ မောင့်သေတ္တာထဲမှာ သိမ်းထားပါသေးတယ်..”

“ကျုံးဒေါင့်က ကြံရည်ဆိုင်ရောက်တော့...စိန်ပန်းပင်ကြီးအောက်မှာ လေတဖြူးဖြူးနဲ့ အေးတယ်နော်”

“ကျိုးရေကလဲ လှိုင်းကလေးတွေ တဖျတ်ဖျတ်နဲ့ ကြာပန်းတွေတောင် ဆင်းခူးချင်တယ် လို့ မြင့်ကပြောသေးတယ်”

“အဲဒီတုန်းက မြင့်က ကြံရည်သုံးခွက်တောင် သောက်လိုက်တယ်နော်။ မောင်က နှစ်ခွက် ထဲရယ်”

“အိုး...အနှစ်အစိတ်တောင် ကျော်သွားပါကလား”

“ဒါပေမဲ့ မြင့်စိတ်ထဲမှာ မနေ့ကလိုဘဲ မောင်ရဲ့”

“မြင့်ရုပ်ကလဲမပြောင်းဘူး ဟိုတုန်းကလို ဝတုန်းလှတုန်းဘဲ ဟောဒီခါးကလေးဟာလေ”

“ဖက်ပါ ဖက်ပါမောင် မြင့်ကိုလွှတ်ထွက်မသွားပါစေနဲ့တော့”

ကိုင်း...အသက် ၄၀-ကျော်ကြီးတွေတော့ မြင်းတွေ၊ ဆင်းတွေဖြစ်ပြီး သဲကြက်ကြပြီ။ ကျွန်တော့်ကို ရှိတယ်လို့မအောက်မေ့ မြင့်လဲမမြင်ကြတော့ပြီ။

ကျွန်တော့်အဒေါ် ဝကစ်ကစ်ကို ဟိုလူကြီး ဖက်နေတာ ကျွန်တော်မကြည့်ရက်တော့ပါ။ ဝင်ပြီးဖြစ်ပြေရမည့် ကိစ္စမျိုးလဲမဟုတ်၊ ရန်ဖြစ်တာဆိုရင်ဖြင့် ဟိုလူကြီးကို ဝင်ရိုက်ရချေသေး။ ယခုတော့ ကျွန်တော် ဘာမျှမတတ်နိုင်တော့ဘဲ ခေါင်းငိုက်စိုက်နှင့် မျက်နှာလွဲခဲ့ရပါတော့သည်။

ဘယ်လောက်များ အချစ်နလံ ထနေကြမလဲ၊ ထကြစမ်းပါစေ။ ကျွန်တော်နှုတ်မှရေရွတ် ကာ ကျွန်တော့်အခန်းသို့ ပြန်ရောက်သည်၌ အိပ်ရာပေါ် ပစ်လွဲလိုက်တော့သည်။

သို့တိုင်...ဖြောင့်ဖြောင့်မှ စိတ်ညစ်ခွင့်မရသေး ဒေါ်ကြီးစိုး၏စာ စားပွဲပေါ်ရောက်နေ သည်ကို မြင်ရသည်နှင့် လှဲရာမှထ၍ ဖတ်လိုက်ပါသည်။

ဟဲ့...အကောင်

နင့်ကို ခင်အောင်ဝင်း အဖြစ်သနစ် အစီရင်ခံခိုင်းဘို့တင် လွှတ်လိုက်တာမဟုတ်ဘူး။ ဘယ်လိုရအောင် ဖျက်သလဲ၊ ဖျက်နိုင်မဖျက်နိုင်ငါ့ပြော။ နင်မတတ်နိုင်ရင် ငါလာခဲ့မယ်။ လှမြင့်တုန်းက ငါဆောင်ရွက်ခဲ့သဟေ့။ သူ့သားကြမှ အကျွံမခံနိုင်ဘူးဟဲ့။

အကျိုးအကြောင်း မြန်မြန်စာပြန်။

ဒေါ်စိုး

ဒေါ်ကြီးစိုး မည်မျှဒေါသကြီးနေသည်ကို မိတ်ဆွေကြည့်ပါတော့၊ သူ့စိတ်ဓာတ်အင်အား သည် မန္တလေးမှတောင်ကြီးသို့ပင် ရောက်လာသည်ဟုထင်ပါသည်။ ကျွန်တော့်ရင်မှာ တဒိတ်ဒိတ် ခုန်လာပါသည်။

ဘယ်ကဲသို့. စာပြန်ရပါမည်နည်း။ တောင်ကြီးသူ တောင်ကြီးသားတွေ ဤရာသီချွေးမ ထွက်ကြသော်လည်း ကျွန်တော့်နဖူးတွင် ချွေးစို.ခဲ.ပါပြီ။ ဖရစ်ဂျစ်ဒယ်ထဲက ချွေးစက်။

ဤအကြိုက်ဝယ် အပြင်မှ တံခါးခေါက်သံကြားရသည်နှင့်

“ဘယ်သူလဲ”

“ကျွန်တော်ပါ”

ခင်အောင်ဝင်းအသံ။

“ဝင်ခဲ..”

သူ့မျက်နှာ ပြုံးကြကြဲကလေးနှင့် ဝင်လာ၍

“ကိုကို..ကိုကို..”

“ဘာလဲ”

“ကိုကို. ကို အံ့.ဩစရာပြောမလို့.”

“မပြောပါနဲ့.”

“တကယ်ပါ။ ကိုကိုတော့ သိပ်အံ့.ဩမှာဘဲ၊ အခုန ကျွန်တော်နဲ့ မြသိန်းတင်နဲ့. သူ့အဖေ အခန်းထဲ အမှတ်မဲ့.ဝင်သွားတော့ သူ့အဖေက ဘယ်သူ့ကို ဖတ်နေတာတွေ့ရတယ် မှတ်သလဲ”

“မင်းအမေကို မဟုတ်လား”

“ဟင်..ကိုကိုသိနေပြီ”

“အေး..တော်တော့”

“သူတို့ကလဲ ငယ်ချစ်ဟောင်းတွေ ဆိုဘဲကိုကိုရဲ့၊ အဲဒါအခု သူတို့လူကြီးချင်းရော၊ ကျွန်တော်တို့. လူငယ်ချင်းရော၊ သမီးပေး မအေယူ လက်ဆက်ကြဘို့. ပြောပြီးပြီ ကိုကိုရဲ့.”

“ကဲ..ကဲ. ခင်အောင်ဝင်း ငါတယောက်ထဲ နေစမ်းပါရစေကွယ်၊ ကိစ္စတခုအတွက် ဦးကျောက်ရှုပ် လွန်လွန်းလို့ပါ”

သူထွက်သွားသောအခါ၌ ကျွန်တော် အောက်ပါစာကို ကောက်၍ရေးတော့သည်။

စုံဆယ်ဖြာ ထိပ်မှာမိုး၍ ရှိသေလေးမြတ်စွာ အစီရင်ခံပါသည်...ဒေါ်ကြီးစိုးခင်ဗျား။

ဒီက အခြေအနေမှာတော့ ကျွန်တော်တို့ဖွားလေးစော ပြောတဲ့စကားလိုဘဲ..ဖြစ်ပုံ ပျက်ပုံ၊ ကင်မွန်းချုံ၊ ငပုံနမ၊ ကားရားခွ'ဆိုတာကျနေပါပြီ။ ဒေါ်ကြီးစိုး ကိုယ်တိုင်လာ၍ ဝေဖန်သုံး သပ်တော်မူပါတော့။

ဒေါ်ကြီး၏

တူချစ်ကလေး...

အေးဆွေ

ဤစာကို ရေးပြီးနောက်၊ ကျွန်တော်သည် ဒေါ်ကြီးစိုးမရောက်မီ၊ ရန်ကုန်သို့ အမြန်လစ်ရမည် ဖြစ်သောကြောင့်၊ ချစ်ဆွေကလေး မူမူဆီသို့ နှုတ်ဆက်ရန် ထွက်ခွာသတည်း။

အခန်း-၁၁

မှောင်ထဲကချစ်သူ လူမိသွားခြင်း

ဤဝတ္ထုတပုဒ်ထဲမှာ ကျွန်တော်သည် ရည်းစားငါးယောက်ကိုကြုံပါသည်။ မြူပါသည်။ ပဏာမမှာ ဦးကျော်ကိုကလိပါသေးသည်။ ဒါက ကျွန်တော့်ဟိုတုန်းကပုံစံ။ (ယခုပြန်ဖတ်တော့ ရှက်မိသည်။) ထိုစဉ်က ကျွန်တော် ဟာသဝတ္ထုများရေးသောအခါ ကျွန်တော့်စိတ်သည် အဝတ်စုတ်လဲ ကိုက်ချင်၊ အသားတုံးလဲ စားချင်၊ အရိုးတွေ့လဲခဲချင်၊ ကြောင်တွေကြက်တွေမြင်လဲ ဖမ်းလိုက်ချင် စသည်ဖြင့် မြင်မြင်သမျှ ကိုယ့်စားစရာ ကစားစရာချည်း အောက်မေ့နေသော လေးငါးခြောက်လရွယ် ခွေးသူငယ်လေးနှင့် တူပါသည်။ ကြည့်လေ..ခုန “ပြန်လည်ဆုံတွေ့သည် တိုင်အောင်”ဝတ္ထုမှာ ကိုယ့်ရည်းစားတွေ ကိုယ်ချောမြူရင်းဖြင့် ဘယ်သူတွေ ဘာတွေကိုပြောင်ပါ နောက်ပါသေးသနည်း။

ဤဝတ္ထုဇာတ်လမ်းမှာ ‘လွင်’ကိုအထူးပြု၍ စိတ်ကူးထုတ်ထားသော်လည်း၊ ဇာတ်ရံများမှာ အခြားရည်းစား လေးယောက်ကို ဦးတည်သေးသည်။

တောင်ကြီးသူ စောမူမူမှာ ယခု ကျွန်တော့်အိမ်က ဇနီး (ဒီစာရေးနေစဉ် သူ့အခု မီးဖိုဆောင်မှာရှိပါများ) မေဖြစ်ရုံမက၊ မူမူမည်သော အခြားရည်းစားအားလည်း ရည်စူးသည်မို့။ ဒီဝတ္ထုထွက်ပြီးတော့ သူ့ဆီက (အောင်မလေး မောင်ရယ်... မူတော့ ဒီတချို့မှာ တောင်ကြီးသူ ဖြစ်သွားရ ပြန်ပါရောလား၊ နောက်ဘယ်အရပ်များ ပို့အုံးမလဲရှင်..ကုလားပြည်တော့မပို့လိုက်ပါနဲ့။ မောင်ရယ်....မူက ကုလားစကား မတတ်လို့ပါ)စသည့် စာမျိုးရောက်လာသည်။

ပြဇာတ်မင်းသမီး မြသိန်းတင်မှာ ‘မြ’ပါသော စာရည်းစားကို ရည်ရွယ်၍ ဤဝတ္ထုမထွက်မီ သူ့ဆီသို့ (အချစ်ရေ...နောက်လဝတ္ထုမှာ မောင်က ခင်အောင်ဝင်း၊ မြက မြသိန်းတင်)ဟု ကြိုတင် စာရေးထားရ၏။ စစခြင်း ဟု ရေးထားသော ‘သက်’ကိုကား ဇာတ်လမ်းတွင် ဘောင်မဝင်နိုင်တော့၍ ရှေ့ပိုင်းမှာ ဦးကျော်နှင့်တွဲပြီး ပွဲထုတ်လိုက်ရ၏။ သူ့ကျေနပ်မှုလဲ အပြည့်ရပါ၏။

ဤဝတ္ထုမှာ ကျွန်တော်က ပြဇာတ်ဆရာ ဦးဘဆင်အဖြစ်နှင့်လည်းကောင်း၊ လွင်က

ကျောင်းဆရာ မကြီး ဒေါ်လှမြင့်အဖြစ်နှင့်လည်းကောင်း၊ ဇာတ်ပေါင်းထားတော့ လွင်သည် အင်မတန်သဘောကျလျက် အောက်ပါစာ ရောက်လာပါ၏။

မိုးကောင်း

နိုဝင်ဘာ ၃-ရက်၊ ၁၉၅၁။

ဦးဘဆင်ရှင်...ဦးဘဆင်

ဆရာမ ဒေါ်လှမြင့်ရှိလား။ ခွေးကြည့်ပါအုံး...။ ဟင်... အိမ်ထဲက ဘာသံမှလဲ မကြားဘူး။ ပြန်ပေါင်းထုတ်ခါစ အချစ်နာလန် ထနေကြမှာပေါ့လေ။

မောင်ရေ...မောင်..မောင်...

လွင်တော့ အဲဒီလိုဘဲ ရေးလိုက်ချင်တယ်ကွာ။ မောင်အားကြီးတတ်နိုင်တယ်....။ အဲသည် လိုများ တကယ်ဖြစ်လာရင် ဘယ်လောက်ကောင်းမလဲနော်...အို....မဖြစ်လဲ အခုစိတ်ကူးယဉ်ရတာ အရသာဘဲ။ မောင့် အဲသည် ဝတ္ထုဖတ်ရတော့ လွင်ပျော်လိုက်တာလေ။ အခု အထပ်ထပ် ဖတ်တာလေ။ ဘယ်နှစ်ခါ ရှိနေပလဲတောင် မပြောနိုင်တော့ဘူး။ ဟိုလူလဲ ယူဖတ်တယ်။ သူရိပ်မိ သွားဟန်တူတယ်။ မျက်နှာ မကောင်းဘူး မကောင်းကောင်းလေ မတတ်နိုင်ဘူး။ စထဲကသူ့ပြော ထားသားဘဲ မောင်နဲ့ သမီးရည်းစားမက လင်မယားတောင်ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်လို့ နို့ပြီးစာလဲမပြတ် အဆက်အသွယ်ရှိနေတယ်။ ခုလဲရှိတယ်။ နောင်လဲ ရှိနေမယ်လို့ သူ့ကိုစကားကုန် ပြောထား သားဘဲ။

မောင်...လင်လို့ ခေါ်လိုက်အုံးမယ်ကွာ၊ လင်လင်ရယ်။ လွင်အတွက် အဲသည်ဝတ္ထုမျိုး များများရေးပေးပါနော်။ မောင့်ဒီဝတ္ထုမှာ အဆုံးမသတ်သေးဘူး (ရှေ့လတွင် ဒေါ်ကြီးစိုး ဘယ်လို ဖျက်သည်ကို ဆက်ရေးပါဦးမည်)ဆိုထားတယ်။ ဘယ်စုံတွဲ ဖျက်မှာလဲ၊ ခင်အောင်ဝင်းနဲ့ မြသိန်း တင်ကိုဘဲ မဟုတ်လား။ ဦးဘဆင်နဲ့ ဒေါ်လှမြင့်တော့ ပြန်မခွဲလိုက်ပါနဲ့ မောင်ရယ်။ အဲဒါက မောင်နဲ့လွင် ဖြစ်နေတာမဟုတ်လား။ ဒီလို စိတ်ကူးယဉ်ကမ္ဘာနဲ့ဘဲ မောင် မှောင်ထဲကချစ်သူ စိတ်ကူး ထဲက မယားလေး ပျော်တော့မယ်ကွာ။

တုတ်တာ မောင်မောင်..လင်လင်။

မောင့်ထာဝစဉ် လွင်

ဏှ၊ အဲသည် ဝတ္ထုအဆက် ရှေ့လဖတ်ရမယ်နော်မောင်။

သို့သော်...မည်သူမျှ ဘယ်တော့မှ မဖတ်ရတော့ပေ။ ယခုတိုင် ဤဝတ္ထုအဆက်ကို ရှာဖွေနေသူ လူငယ်တယောက်ကိုတွေ့ရသေး၏။ (၁၄.၇.၇၂)နေ့က ကျွန်တော်သည် ဤကိုယ့် ဘဝဇာတ်ကြောင်း ရေးနေရင်း၊ တကယ့်အဖြစ်ကို အခြေခံပြီး ပြောင်းပြန်ရေးထားသော ဝတ္ထု

တပုဒ်ကို သတိရသည်။ “အပူအအေး”သူ့ကို ပြန်ထည့်ပြီး အမှန်ကိုရှင်းလိုက်ရလျှင် ကောင်းမည်။ စာရေးဆရာ၏ ပရိယာယ် ကိုလည်း စာဖတ်သူများ သိသွားစေသည်။ ဟုတ်ပြီ။ ထို့ကြောင့် ကျွန်တော့်ဝတ္ထုစာရင်းစာအုပ် လှန်၍ ဤအပူအအေး ဝတ္ထုရှာတော့ ၁၉၅၁-ခုနှစ် ဩဂုတ်လ ထုတ် ရှုမဝမဂ္ဂဇင်းအမှတ် ၅၀-တွင် တွေ့သည်။ ထို့ကြောင့် ညနေ ၁-နာရီလောက် စာရေးရာမှထခဲ့ပြီး၊ တက္ကသိုလ် စာကြည့်တိုက်သို့သွားကာ ရှုမဝအမှတ် ၅၀-ကို ခေတ္တငှားသည်။ လှန်လိုက်၍ ဤအပူအအေးဝတ္ထု မြင်လိုက်ရတော့ ဤမိန်းကလေး အတွက်ဖဲ။ ကျွန်တော်ရေးခဲ့သော ‘ပြန်လည်တွေ့ဆုံသည် တိုင်အောင်’ ဝတ္ထုကို သတိရပြန်သည်။ သို့သော် ဤဝတ္ထုရှုမဝအမှတ် ဘယ်လောက်လဲ။ ကျွန်တော်မရှာခဲ့မိ။ ထို့ကြောင့် ကျွန်တော်ရေးခဲ့တဲ့ ‘ပြန်လည်တွေ့ဆုံသည် တိုင်အောင်’ဝတ္ထုဟာ ရှုမဝအမှတ်ဘယ်လောက်မှာ ပါလိမ့်နော်လို့ စဉ်းစားရင်း နှုတ်မှညည်းညည်း ညညပြောလိုက်မိရာ၊ အနီးရှိ လူငယ်လေးတယောက်က ကျွန်တော့်မျက်နှာ ဖျတ်ကနဲ ကြည့်လိုက်ပြီး-

“ဦးလေးက ဆရာသော်တာဆွေလား”

“အေးကွ”

“ဟာ...အဆင်သင့်လိုက်တာ၊ ကျွန်တော်အခုဘဲ အဲဒီဦးလေးရဲ့ “ပြန်လည်တွေ့ဆုံသည် တိုင်အောင်”ဝတ္ထုဖတ်ပြီး ရှေ့လဆက်မယ်ဆိုလို့ အဲဒီဝတ္ထုအဆက် လိုက်ရှာနေတာ”

“မရှာနဲ့ကွ၊ မဆက်လိုက်ရဘူး”

“ဘာလို့လဲ...ဦးလေးရယ်”

“နောက်မှ ပြောပြမယ်ကွ၊ အဲဒီဝတ္ထုရှုမဝအမှတ် ဘယ်လောက်လဲ ပြောပြပါအုံး”

“၅၄-ကျွန်တော် အခုဘဲ သွားယူလိုက်မယ်လေ”ဆိုပြီး စာကြည့်တိုက် ဘီရိုထဲမှ သူလွယ်ကူစွာ ယူလာ၏။

ဤစာနှစ်အုပ် ခေတ္တငှားကြောင်း ကျွန်တော်လက်မှတ်ထိုးခဲ့ပြီး၊ စာကြည့်တိုက် အပြင်ဘက် ထွက်ခဲ့ကြသော အခါ သူလိုက်လာခဲ့၍-

“ဦးလေး ကျွန်တော်က အရင်က မိုလ်တထောင် သတင်းစာ အယ်ဒီတာချုပ် မိုလ်ထိန် လင်းရဲ့သား မောင်ဇော်လင်းပါ၊ ကျွန်တော့်ဦးလေးရေးတဲ့ ဝတ္ထုအားလုံးအစုံရှိတယ်၊ ဦးလေးလို ချင်ပေးမယ်”

ကျွန်တော်သူ့ကို ကြည့်၍..

“နေပါအုံးကွ၊ မင်းကြည့်ရတာ အသက် ၂၀-ပြည့်ပုံမပေါ်သေးပါဘူး ငါရေးခဲ့တာက အနှစ် အစိတ်ကျော်ပြီ”

“ဟုတ်ပါတယ်..ကျွန်တော်စာဖတ်တတ်တဲ့ အရွယ်ကစပြီးတော့ ဦးလေးစာတွေ စွဲသွား လိုက်တာ၊ ဒီတော့ ဦးလေးစာရေးသည်က ယနေ့ထိ ဦးလေးရဲ့ဝတ္ထုတွေ ရှာပြီး စုထားပါတယ်၊ ဦးလေး ဘယ်မဂ္ဂဇင်း ဂျာနယ်မှာမဆို ရေးခဲ့တာ အကုန်ရှိပါတယ်၊ အခုန ပြန်လည်တွေ့ဆုံသည်

တိုင်အောင် အဆက်ဘဲ ရှာမတွေ့ဖြစ်နေတာ”

“တွေ့မလားကွာ ငါမှ မရေးဖြစ်ခဲ့တာ”

“ဘာလို့ မရေးဖြစ်ခဲ့လဲ ဦးလေးရယ်”

ကျွန်တော်သည် သူ့အား အခုန လွင်နှင့်ကျွန်တော့်အကြောင်းကို တက္ကသိုလ်ပရဂျက်၌ နှစ်ယောက်သားလမ်းလျှောက် ကြရင်းရှင်းပြလိုက်ရသည်။

ထိုဝတ္ထုဆက်မရေးဖြစ်သည့် အကြောင်းကား၊ အထက်ဖော်ပြပါ လွင်၏စာနှင့် တနေ့တည်း ရောက်လာသည့် သူ့ယောက်ျား၏စာ။

ဆရာဦးသော်တာဆွေ ခင်ဗျား...

ဆရာသည် ဗုဒ္ဓဘာသာ မြန်မာလူမျိုးဟု ကျွန်တော်ယုံကြည်ပါသည်။ ယခု ဆရာမ မမြလွင်သည် ကျွန်တော်၏ကာမပိုင် မယားဖြစ်နေသည်ကို ဆရာသိပါသည်။ သို့စင်လျက် ဆရာက မမြလွင်နှင့် လင်မယားလို စာများရေးသားနေကြသည်ကို စဉ်းစားသင့်ပါသည်။

မမြလွင်နှင့် ကျွန်တော်မညားခင်က ဆရာနှင့်သူဖြစ်ခဲ့သမျှကို အကုန်ပြောပြပါသည်။ ယခုလဲ စာချင်းဆက်သွယ်နေသည်။ နောင် (ကျွန်တော်နှင့်ညားပြီးလဲ)ဆက်သွယ်ဦးမှာဘဲလို့ ပြောသည်ကို ကျွန်တော်က သူ့ချစ်လွန်းအားကြီးတော့ မကန့်ကွက်ခဲ့ပါ။ ကန့်ကွက်လို့လည်း ရမည့် မိန်းမစား မဟုတ်ပါ။

သို့သော်..ကျွန်တော့်စိတ်ထဲထင်သည်က မမြလွင်က မိန်းမသား၊ ငယ်လည်းငယ်ရွယ်သူ ဆရာကတော့ နိုင်ငံကျော် စာရေးဆရာကြီးလဲဖြစ် ငယ်ရွယ်သူလည်းမဟုတ်၍ မမြလွင် ကျွန်တော့် ကာမပိုင်မယားဖြစ်သွားရင်ဖြင့် ရပ်တန်းကရပ်သွားလိမ့်မည်ဟု မြော်လင့်ခဲ့သည်။

သို့သော်...ယခုကား ရပ်တန်းက မရပ်သည့်ပြင် စာချင်းဆက်သွယ်ရုံမျှမကဘဲ ဤပြန်လည် တွေ့ဆုံသည့်တိုင်အောင်’ ဝတ္ထုရေးလိုက်တော့ ကျွန်တော်မည်သို့ခံစားရသလဲ ဆရာ စဉ်းစားပါ။ ကျွန်တော်ဟာ ဆရာရဲ့ စာဖတ်ပရိသတ် တယောက်ပါ။ နို့ပြီး ကျွန်တော်တို့ မြို့မှာ ဆရာနဲ့မမြလွင် အကြောင်းသိထားကြတော့ ဒီဝတ္ထု ဖတ်ပြီးတဲ့လူတွေကဆိုရင် ကျွန်တော့်ကို ‘မောင်ဘဝင်း’တဲ့ ‘မင်းဘယ်တော့သေမလဲတဲ့။ မမြလွင်ကို ‘မလှမြင့်’တဲ့ ‘ကိုဘဆင်ကို ပြန်လည်တွေ့ဆုံသည်တိုင်အောင် စောင့်နေပေရော’လို့ နောက်ကြတယ်ခင်ဗျ။

ဆရာ ကျွန်တော့်နေရာကဝင်ပြီး စဉ်းစားစေချင်ပါတယ်။

ကျွန်တော်သူ့စာကို ဆုံးအောင်ပင် မဖတ်နိုင်တော့ပါ။ ကိုယ့်ပါးကိုယ် ဘယ်ပြန်ညာပြန် တဖျန်းဖျန်း ရိုက်ပစ်လိုက်မိတော့သည်။

ကျွန်တော်မိုက်တယ်၊ ဝတ္ထုကောင်းဘို့နဲ့ ကိုယ့်ချစ်သူချောဘို့ဘဲ စဉ်းစားတယ်။ ဟိုတဖက်လူ ဘယ်လိုဖြစ်မည်ကို လုံးဝမတွေးတောမိ။

ကျွန်တော်လွင့်ဆီကို ခါတိုင်းလို ဖွဲ့.ဖွဲ့.နဲ့.နဲ့. စာပြန်တော့မည့်စိတ်ကူးကို
ဖျက်ဆီးပစ်လိုက်ကာ၊ ရင်ထဲတလှိုက်လှိုက်နှင့် ဇွတ်မှိတ်ရတော့သည်။

နိုဝင်ဘာလ ၇-ရက်၊ ၁၉၅၁-ခု။

မမြလွင်

ကျွန်တော်နဲ့မမြလွင်ရဲ့ ဆက်သွယ်မှုတွေကို ရပ်တန့်ကရပ်ပစ်မှ ဖြစ်တော့မယ်၊
ကျွန်တော့်ကို 'မောင်'တွေ 'လင်'တွေ ခေါ်မနေနဲ့တော့။ မမြလွင်အိမ်မှာ 'လင်'အစစ်ကြီးရှိပြီးသား။

ဒီမှာ မမြလွင်။ ကိုယ့်လင်ကိုယ် ချစ်ဖို့ကြိုးစားပါ။ မရဘူး မရှိနိုင်ပါဘူး။
နောင်သားသမီးရရင် ချစ်လာမှာပါဘဲ။

ကျွန်တော့်ကိုတော့ မေ့ပစ်လိုက်ပါ။

ကိုယ့်စိတ်ကူးယဉ် သာယာမှု အတွက်နဲ့ တဖက်သားစိတ်မချမ်းသာမှု၊ အရှက်ရစေမှုကို
မပြုသင့် ပါ။ မစဉ်းမစားပြုမိသည့် ကျွန်တော့်အမှားကိုလဲ နောင်တရကြောင်း ခင်ဗျားလင်ထံ
ဝန်ချတောင်းပန် လိုက်ပါပြီ။

မမြလွင်...ကျွန်တော့်ဆီ နောက်ထပ်စာမရေးပါနဲ့. ကျွန်တော့်စာလဲ ဒါနောက်ဆုံးဟူ၍
မှတ်ယူပါ။

ကျန်းမာပါစေ

သော်တာဆွေ

ဤစာကို သူ့လင်စာနှင့် ပူးတွဲပို့လိုက်ပါသည်။ သို့တိုင် မရွှေစာဆီက နောက်တစောင်
လာသေးဗျ။ အံ့.ရော။ သူ့ကျွန်တော့်ကို ချစ်လွန်းလှတယ်ဗျာ။

မိုးကောင်း

၁၀-၁၁-၅၁

ဆွေ...

'လင်တွေ'မောင်'တွေမခေါ်ရဘူးဆိုတော့ 'ဆွေ'လို့တော့ နောက်ဆုံးအနေနဲ့.
ခေါ်ပရစေကွယ်။ ဟိုစာကို ဆွေ့စိတ်ထဲက ဘယ်လိုခံစားပြီး
ဇွတ်ရေးရတယ်ဆိုတာမိလွင်သိပါတယ်။ အဲဒီစာ မိလွင်ဖတ်ရ တော့
မိလွင်ဘယ်လိုဖြစ်မယ်ဆိုတာလဲ ဆွေ...တွေ့မိနေမှာပါဘဲ။ ကဲ...ဆွေကို သိပ်သိပ်ချစ်တဲ့ လွင်ဟာ

ဆွေရဲ့စကား (ဝါ)အမိန့်ကို နားထောင်လိုက်နာပါတော့မယ်။ ဒီတော့လွင်ကို ဆုပေးတဲ့အနေနဲ့ ဆွေ့ဆီ ကတခုတောင်းခံချင်ပါတယ်။ ဘာလဲဆိုတော့ ဆွေပြုံးနေတဲ့ ပါးချိုင့်ကြီး ခွက်ခွက်နဲ့ ဘေးခပ်စောင်း စောင်း ၃ x ၂ လက်မပုံကို ၁၂-လက်မပုံကြီးချဲ့ပြီး လွင့်ဆီပို့လိုက်ပါ။ ဒါကိုတော့ ဟိုလူကလဲ (သူ့ပြော ပြလို့) သဘောတူပါတယ်။ ဧည့်ခန်းမှာ မချိတ်ပါဘူး။ လွင့်အိပ်ခန်းထဲမှာ ထားမှာပါ။ တရို့တသေ ထားမှာပါ။

အဲဒါဆွေ့ဆီက လွင့်နောက်ဆုံး လိုလားချက်ပါဘဲ။ ဒါပြီးရင် ဆွေ့စကားလွင်အားလုံးနားထောင် ပြီး ဆွေ့ပုံကြီးကြည့်ပြီး ဆွေ့ဝတ္ထုတွေဘဲ ဖတ်ပါတော့မယ်။ ဆွေ့...များများစာတွေ ရေးနိုင်ပါစေ။

မောင့်ထာဝစဉ်...လွင်

ဏှ. ဟောတော့... 'မောင်'ဆိုတာလေး အမှတ်မဲ့ရေးလိုက်မိပြန်ပြီ။ ခွင့်လွှတ်ပါတော်။

ယင်းသည်သူ၏ နောက်ဆုံးစာ မဟုတ်သေးချေ။ သူ၏တောင်းဆိုချက်အတိုင်း ကျွန်တော်၏ ဓာတ်ပုံပေးပို့လိုက်ပြီးနောက်၊ ဖိနှစ်မျှ ကြာသောအခါ၌ သူ့ဆီက တဖန်လာပြန်သေးသည်။

ကျွန်တော်၏ပါးချိုင့်

မမြဲလွင်၏ နှစ်သက်စွဲမက်ခြင်းခံရသော ကျွန်တော်၏ပါးချိုင့်သည် မိမ္မေးတိုင်း ဖမ္မေးတိုင်းမဟုတ်။ ကျွန်တော့်အဖေအမေမှာရော၊ မွေးချင်းပေါက်ဖော်ထဲမှာရော၊ တယောက်မျှပါးချိုင့်မပါခဲ့ချေ။ ကျွန်တော် တယောက်သာ ၉-နှစ် ၁၀-နှစ်သားလောက်ရှိမှ ဤပါးချိုင့်ကို ကောက်ရခြင်းဖြစ်ပါသည်။

သည်ပါးချိုင့်ရပုံပြောရသော် လူကဲ့ရဲ့စရာတော့ ဖြစ်လိမ့်ထင်ပါရဲ့။ ဘာကြောင့်ဆို ဒီလူမမယ် အရွယ်ကလေးကဘဲစပြီး မ,နှင့်ပါတ်သက်၍ ပွေ့ချင်တဲ့ကောင်ပေကိုး။

ကျွန်တော့်တွင် ကျွန်တော့်ထက်တနှစ်ကြီးသော အောင်ထွန်းမြိုင်ခေါ် အကိုဝမ်းကွဲ တယောက်ရှိ ခဲ့ပါသည်။ (၁၆-နှစ်သားက သေဆုံးသွားသည်။)

ရှေးခေတ် တောကလေးတို့ဘာဝ

ကျွန်တော်တို့ရွာက ဘုန်းကြီးကျောင်းမှာ မြန်မာစာ ၇-တန်းအထိ သင်သောလောကဓာတ် ကျောင်း ခေါ်ပါသည်။ အနီးပတ်ဝန်းကျင်ရှိ ရွာများက ကျောင်းသားများပါ လာနေကြလေရာ တမိုင်မျှ ဝေးမည်ဖြစ်သော 'ကူကြီး'ရွာကလာနေသည့် 'မရှင်'ခေါ် ကောင်မလေးသည် ရုပ်ရည်သနားကမားလေး နှင့် ချစ်စရာတော်တော်ကောင်းသည်။ အဲသည်တုန်းက သူက ၈-နှစ် ကျွန်တော်က ၉-နှစ် မောင်ထွန်းမြိုင်က ၁၀-နှစ်။

ကျွန်တော်တို့ ကျောင်းတက်ချိန်မှာ မနက် ၁၀-နာရီ၊ ၁၂-နာရီဆင်း၊ တနာရီပြန်တက်၊ ညနေ ၄-နာရီ အပြီးဆင်း။

အဲသည်တော့ ၁၂-နာရီနဲ့ တနာရီကျောင်းဖြုတ်ထားချိန်မှာ ကျွန်တော်တို့လင်မယားလုပ်တမ်း ကစားကြတာပါဘဲ။

မြို့အခေါ် ဒါဆိုမုံ့စားဆင်းချိန်ပဲ။ သို့သော်ကျွန်တော်တို့ တောမှာတော့ မုံ့သည်ကမရှိ၊ ရှိလဲ ဝယ်စားနိုင်ကြတာမှမဟုတ်ဖဲ။ ကိုယ့်အိမ်ကိုယ်ပြန်ပြီး ထမင်းကြမ်းစားကြရပါသည်။

ခုနကောင်မလေး ‘မရှင်’အိမ်ရှိရာ ကူကြီးရွာကတော့ တမိုင်မျှဝေးသမို့ သူ့အိမ်မပြန်နိုင်ရှာဘူး။ ဒီတော့ ကျွန်တော်နဲ့အောင်ထွန်းမြိုင်က အိမ်မြန်မြန်ပြန် ကိုယ့်အိမ်မှာရှိတဲ့ ထမင်း ဟင်းဖက်နဲ့ထုတ်ခဲ ပြီး၊ ဒီကောင်မလေးနဲ့ လင်မယားလုပ်တမ်းကစားရင်းမှ ထမင်းအတူစားကြတယ်။

လင်မယားလုပ်တမ်း ကစားတယ်ဆိုတော့ အထင်အရှားမဟုတ်တမ်းတရားတွေ ယုတ်ကြတယ် မထင်လိုက်ကြပါနဲ့၊ သူကလေးကငယ်သွားလဲပြီးရုံ စပယ်နှစ်စုံမျှ မငုံသေးဘူး။

ဒါဖြင့် မင်းတို့ဘယ်လိုကစားကြသတဲ့လဲ။

ကျွန်တော်တို့ဘုန်းကြီးကျောင်းဝင်းကြီးက အကျယ်ကြီးဗျ။ ၄-ဧကလောက်ရှိပါမယ်။ သည်အထဲ မှာ သစ်ပင်တွေ၊ ထန်းပင်တွေ၊ ချုံဖုတ်တွေကလဲ များလှပါတိ။ ဒီကျောင်းခြံကြီး အင်္ဂါဒေါင့် ချောင်ကျကျ က မိုးနံ့ချုံဖုတ်ဟာဖြင့် တော်တော်ကြီးတယ်။ သူ့အောက်မှာက လူ၄-၅ယောက် ဝင်နေနိုင်လောက် အောင်ကျယ်ပြန့်ပါ၏။ မိုးလုံ လေလုံ အုပ်အုပ်ဝိုင်းဝိုင်းကြီး ကျွန်တော်တို့ဖောက်ထားတဲ့ ထွက်ပေါက် ဝင်ပေါက် တခုဘဲရှိတယ်။ ဒါကို ကျွန်တော်တို့က အိမ်လုပ်ကြပါတယ်။

သို့...နေ့ခင်း ကျောင်းဆင်းပြီးလို့ အောင်ထွန်းမြိုင်နှင့် ကျွန်တော် ထမင်းထုပ်ကလေးတွေနဲ့ သုတ်သုတ်သုတ်သုတ် ပြန်လာကြတော့ရင် ဒီကောင်မလေးက ဒီချုံဖုတ်ထဲရောက်နှင့်နေပြီ။ ကျွန်တော် တို့ကစားပုံက ဒီနေ့ကောင်မလေးနဲ့ ကျွန်တော်လင်မယားလုပ်တယ်ဆိုရင် အောင်ထွန်းမြိုင်က သူရင်း ၄း၊ သူနဲ့ကောင်မလေးနဲ့ လင်မယားလုပ်တဲ့အခါ ကျွန်တော်က လယ်ထွန်သွား၊ တယောက်တလှည့် တနေ့စီ။

ပထမ ကျွန်တော်တို့ ဘာလုပ်ကြသတဲ့လဲ၊ တောရွာထုံးစံ၊ အိမ်ရှင်လင်မယားရော၊ သူရင်း၄း ရော၊ ဇနီးလုပ်သူက ထမင်းဟင်းပြင်ပေးလို့ အတူတူစားကြတယ်၊ စားပြီးတဲ့အခါမှာ သူရင်း၄းလုပ်တဲ့ လူက ထန်းလက်နွားတရှဉ်းနဲ့ ဖလံတောင်ဝှေးထွန်ကိုဆွဲပြီး လယ်ထဲသွားတဲ့သဘော မိုးနံ့ချုံဖုတ်က ဝေးရာကို ထွက်သွားပေရော၊ ဒီမိုးနံ့ချုံဖုတ်ထဲ လင်မယားလုပ်သူ နှစ်ယောက်ထဲ ကျန်ခဲ့တော့ ဘာရယ် လို့မဟုတ်ဘူး၊ ကျွန်တော်က ကျွန်တော့်အဖေက ကျွန်တော့်အမေကိုပြောတဲ့ စကားမျိုးတွေသူက သူ့အဖေက သူ့အမေကိုပြောတဲ့ စကားမျိုးတွေ ပြောကြတယ်၊ စင်စစ်တော့ ခလေးတို့ဘာဝ စိတ်ကူး ယဉ်ကြတာပေါ့လေ။

သို့သော် ဘာမျှ အရွယ်မရောက်ကြသေးဘဲနဲ့ ဒီလိုလင်မယားသဏ္ဌာန်လုပ်ကြတာကို

မိန်းက လေးတော့ ဘယ်လိုနေမယ်မသိဘူး။ ကျွန်တော်တို့ ယောက်ျားကလေးများကတော့ စွဲမက်သာယာမှု ဖြစ်ကြတယ်။

ဒါကြောင့် သီတင်းကျွတ် ကျောင်းပိတ်ပြီး ပြန်အဖွင့်မှာ ဒီကောင်မလေးနဲ့ လင်မယားမလုပ်ကြ ရတာ အရက် ၂၀-လောက်ကြာနေတော့ ဒီနေ့သူ့အရင်လုပ်မယ်၊ ငါအရင်လုပ်မယ်နဲ့ မယားလုရင်း ညီအစ်ကိုနှစ်ယောက်သား သတ်လိုက်ကြတာ ကျွန်တော်က ငယ်ငယ်တုန်းက ရန်ဖြစ်တယ်ဆိုရင် တယ်ပြီး အကိုက်သန်တာလား၊ သူ့လက်မောင်းကို ပါးစပ်နဲ့ ကုန်းခဲတော့တာဘဲ၊ ဒီတော့သူက အုတ်ခဲကျိုး တခု ကောက်ပြီး ကျွန်တော့်ဘယ်ဘက်ပါးကို ပိတ်ထုလိုက်တာဗျာ တခါထဲ သွေးငေါက်တောက်ပန်းပါရော..

ကြည့်စမ်း...ကျွန်တော် ဘဝအကျိုးပေးပုံများ အဲသည်အနာလဲ ကျက်ကရော ကျွန်တော့်မှာ ရီလိုက်တော့ ပါးချိုင့်ကြီး ခွက်ခွက်ပေါ်တော့တာဘဲဗျို့။

ကဲ...သည်တော့ ဝမ်းတွင်းပါ မဟုတ်ဘဲ အဲသည်လိုနည်းနဲ့ ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့ ဒဏ်ရာပါးချိုင့်ဟာ မျိုးရိုးလိုက်စရာလား၊ လိုက်သလား၊ မလိုက်ဖူးလား။

ဟာ...လိုက်တယ်ဗျ၊ နော်မာက မွေးတဲ့ ကျွန်တော့်သမီးအကြီးဆုံးမှာ၊ ကျွန်တော်တွင် အောင်ထွန်းမြိုင် အုတ်ခဲကျိုးနဲ့ထုပေးတဲ့ ဘယ်ဘက်တဖက်ထဲရယ်၊ သမီးကျတော့ ဘယ်ရောညာရော နှစ်ဘက်စလုံး ပြုံးလိုက်ရင် ထင်ထင်ရှားရှားကြီး မွေးကတည်းကပါလာခဲ့တယ်၊ ဒါကြောင့် ကျွန်တော့် သမီးနာမည်ကို သူ့ဖွားအေ ကပြားမျိုးတို့က ဗီဇပယ်လ် (ပါးချိုင့် ပါးခွက်)ဆိုတဲ့ အဓိပ္ပာယ်နဲ့ ဖအေနာမည်ပါ 'ဒင်ပယ်လ်ဆွေ'လို့ မှည့်သဗျ။ စင်စစ်တော့ အဆင်းရူပမှာ ဇနီးသည်ရဲ့ စွဲမက်တဲ့ စိတ်ပေါ် တည်ပါလိမ့်မယ်။

ရုပ်နှင့်စိတ်

ကဲ....သည်ပါးချိုင့်ကိစ္စမှာ 'ဒင်ပယ်လ်ဆွေ'က ကျွန်တော်နဲ့ မွေးတဲ့ကျွန်တော့်သမီး၊ ကျွန်တော့် သွေးမို့ ထားပါတော့... သို့သော် ကျွန်တော်၏ ရည်းစားဟောင်း မမြလွင်ရဲ့သားကလေး မှာပါလာတာက အံ့ဩစရာမကောင်းဘူးလား။

ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း မမြလွင်နှင့် ကျွန်တော်သည် ၁၉၅၁ခုနှစ် ကုန်ခါနီးလောက်က လူချင်း စာချင်းအဆက်အသွယ်ပြတ်ကြပြီးနောက် မေနှင့်ကျွန်တော်ညားပြီး ၃-နှစ်မျှ အကြာ ၁၉၅၇-ခုနှစ်၌ မမြလွင်ဆီက စာတစောင်ရောက်လာပါသည်။

မမြလွင်၏အချစ်နိဂုံး

စာအိတ်ကိုဖောက်၍ အတွင်းကစာရွက်ခေါက်ကို ဖြန့်လိုက်တော့ သုံးခါလည်ရွယ် သားယောက်ျားလေး တယောက်၏ ဓာတ်ပုံပါလာသည်။ ခလေးသည်

ဘေးတိုက်ခတ်စောင်းစောင်း အားရပါးရကြီးရီနေရာ ပါးချိုင့်ခွက်ခွက် ထင်ထင်ရှားရှားနှင့်...

သူ့စာမှာ..

ဆွေ

လွင်လက်ရေးကို မှတ်မိသေးရဲ့ မဟုတ်လား။ အဲဒီဓာတ်ပုံ ဘယ်သူ့သားထင်သလဲ။ လွင်နဲ့ကိုထွန်းပြည့်က မွေးတဲ့သားပါရှင်။ ဒါပေမယ့် ဖအေရော မအေရောမှာမရှိတဲ့ ပါးချိုင့်ကြီးနဲ့ ဆွေနဲ့မတူဘူးလားဟင်။

ဒီပါးချိုင့်နဲ့ သားကလေးမွေးတော့ ဆွေရေ၊ လွင်ရော သူရော သိပ်ဝမ်းသာကြတာဘဲ။ လွင်က ဘာကြောင့်ဝမ်းသာသလဲဆိုတာတော့ ဆွေ့ကို အထူးပြောစရာမလိုပါဘူးလေ။ သူကရော ဘာလို့ ဝမ်းသာသလဲဆိုတော့... “ဟေ့ မမြလွင် မင်းချစ်လှပါတဲ့ သော်တာဆွေ..ငါ့သားဖြစ်ပြီကွ”တဲ့. “ကဲ..သည် တော့ မင်းလဲငါ့ကိုချစ်ပြီမဟုတ်လား”တဲ့။

အမှန်ဘဲဆွေရော..လွင်အခု သူ့ကိုချစ်သွားပါပြီ။ ဆွေရဲ့ နောက်ဆုံးစာထဲမှာ (ကိုယ့်လင်ကိုယ်ချစ် ဖို့ကြိုးစားပါ)ဆိုတာ ပါတယ်မဟုတ်လား။ ဘယ်လိုချစ်အောင် ကြိုးစားရသလဲသိလား။ လွင် သူ့ကိုမချစ် နိုင်တဲ့အကြောင်း ပထမစဉ်းစားတော့ သူဟာငွေသာရအောင်ရှာတတ်တဲ့ စီးပွားရေးသမား၊ ခေတ်ပညာ လဲ မတတ်ဘူး၊ စာပေဗဟုသုတလဲမရှိဘူး၊ လွင်ထက် အဆင့်အတန်းနိမ့်တယ်လို့ ထင်နေတယ်၊ ဒါကြောင့် သူ့ကိုမချစ်နိုင်တာဘဲ၊ ဒီတော့ သူ့ကိုအဆင့်အတန်းမြင့်လာအောင် ပြုပြင်ပေးမှဘဲဆိုပြီးတော့ လွင်က အင်္ဂလိန် တီချာမဟုတ်လားဆွေရဲ့၊ တပည့်တွေကို အိမ်မှာခေါ်ပြီး အင်္ဂလိန်ကျူရှင်ပေးရင်းနဲ့ ရှင်လဲ ကြီးမှရယ်လို့ရှက်မနေနဲ့ ပညာဆိုတာဘယ်တော့မှ အချိန်နှောင်းတယ်မရှိဘူး၊ လိုက်သင်”ဆိုလို့ သူလဲ လွင့်စကားကို နားထောင်ပြီး ကြိုးစားပန်းစားသင်တာ အခုဆိုရင် သူအင်္ဂလိပ်ဝတ္ထုတွေ ဘာတွေ ကောင်းကောင်းဖတ်တတ်နေပြီ ဆွေရေ။ လွင်နဲ့စာပေအကြောင်းတွေဘာတွေလဲ ဆွေးနွေးနိုင်ပြီ၊ ဒါကြောင့် သူ့ကိုလွင်တန်းတူထားနိုင်လို့မို့၊ နို့ပြီး ကိုယ့်စကားအစစအရာရာ နားထောင်တဲ့လူမို့လို့ သူ့ကိုတကယ်ဘဲချစ်သွားပါပြီ ဆွေရယ်။

ဆွေလဲ အခု ဆွေတမ်းတနေတဲ့ ဇနီးမျိုး ‘မေ’ကိုရပြီမို့လို့ ဆွေ့မှာသာယာသော အိမ်ထောင် တည်ဆောက်မိပြီမဟုတ်လား။

ဆွေပျော်ရွှင်ပါစေ..ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာ ကျန်းမာ..ချမ်းသာပါစေ..။

ဆွေအခု လိုင်းပြောင်းပြီးရေးလာတဲ့ ဘဝသရုပ်ဖော်ဝတ္ထုတွေလဲ လွင် အားကြီးကြိုက်တယ်။

တခါတုန်းက “လွင်”

ကျွန်တော်လည်း သူ့စာကို ဖတ်ပြီးဝမ်းသာလှပါသည်။ သွေးမစပ်သော ကျွန်တော်တူသားလေး ၏ ဓာတ်ပုံကိုလည်း ကျွန်တော့်သားသမီးတွေ ဓာတ်ပုံများနှင့် ရောနှော၍ထားလိုက်ပါသည်။